

شهرداری بندرعباس

عنوان طرح مطالعاتی

مطالعات و تهیه اطلس شهر دوستدار کودک بندرعباس

مجری طرح:

دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرعباس

دکتر فرشاد جوادی زاده
عضو هیات علمی دانشگاه

تابستان ۱۴۰۲

ناظر علمی طرح: خانم دکتر مژگان ضرغامی فرد- عضو هیات علمی دانشگاه هرمزگان

همکاران طرح:

دکتر امسان کامرانی استاد گروه مقوق

دکتر ممسن دهقانی دانشیار گروه محیط زیست

دکتر محمود صبا می زاده استادیار گروه روانشناسی

دکتر نوشین تقی نژاد استادیار گروه روانشناسی

دکتر فرغ ایرانمنش استادیار گروه معماری

تقدیر و تشکر

از جناب آقای مهندس اصغر حسینی پور معاون شهرسازی و معماری شهرداری بندرعباس، آقای مهندس منصور برفروشان مدیر اداره آموزش، پژوهش و مدیریت دانش، خانم دکتر سالاری مدیر مرکز مطالعات و پژوهش شهرداری، خانم مهندس معصومه حسینی پور مدیر شهر دوستدار کودک شهرداری بندرعباس و خانم زهرا رئیسی کارشناس فرهنگی ورزشی شهرداری بندرعباس، که در پیشرفت طرح مطالعاتی همکاری صمیمانه ای داشته اند کمال قدردانی را دارم.

همچنین از سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان هرمزگان به ویژه از خانم دهقانی، اداره کل بهزیستی استان هرمزگان و اداره کل آموزش و پرورش که در ارائه آمار و اطلاعات همکاری داشته اند سپاسگزاری می نمایم.

❖ فهرست مطالب

❖ فهرست جداول

❖ فهرست اشکال

چکیده.....	۱
مقدمه.....	۳
فصل اول- معرفی کلی شهر، خلاصه تاریخچه شکل گیری، اقلیم و تحلیل کلی کاربری ها.....	۸
۱-۱- معرفی کلی شهر بندرعباس.....	۹
۲-۱- تاریخچه شکل گیری شهر بندرعباس.....	۱۳
۳-۱- اقلیم.....	۱۵
۴-۱- منطقه بندی، ناحیه بندی و محلات شهر بندرعباس.....	۲۸
۵-۱- تحلیل کاربری اراضی و سهم سرانه کاربری ها در شهر بندرعباس.....	۳۳
۶-۱- جمع بندی تاریخچه، مولفه های اقلیمی و وضعیت کاربری های شهر بندرعباس.....	۴۱
فصل دوم- بررسی برنامه های جاری و آتی دستگاه های تاثیرگذار بر کودک و نوجوان و تهیه روند کاری.....	۴۳
۱-۲- معرفی طرح ها، برنامه ها، سیاست ها و قوانین محلی برای ایجاد زیرساخت های قانونی شهر دوستدار کودک به تفکیک دستگاهها و نهادهای مرتبط.....	۴۴
۲-۲- معرفی دستگاهها و نهادهای همکار و دخیل در امر تحقق شهر دوستدار کودک شهر بندرعباس.....	۵۲
فصل سوم- بررسی ویژگی های جمعیت شناختی مرتبط با کودکان و نوجوانان.....	۵۴
۱-۳- روند تغییرات جمعیتی کودکان و نوجوانان در دهه های اخیر.....	۵۵
۲-۳- تعداد کلی جمعیت کودکان به تفکیک منطقه، ناحیه و محله.....	۶۲
۳-۳- تعداد جمعیت کودکان به تفکیک جنسیت در منطقه، ناحیه و محله.....	۶۸
۴-۳- تعداد جمعیت کودکان به تفکیک سن در منطقه، ناحیه و محله.....	۷۳
۵-۳- تحلیل و مقایسه هرم سنی کودکان شهر بندرعباس.....	۸۰
۶-۳- تراکم جمعیت کودکان به تفکیک منطقه، ناحیه و محله.....	۸۲
۷-۳- مقایسه نسبت جمعیتی کودکان به جمعیت کل به تفکیک مناطق.....	۸۸
۸-۳- پیش بینی جمعیت کودکان شهر بندرعباس.....	۹۰
۹-۳- آمار فراوانی مشاغل خانوار در شهر به تفکیک مناطق.....	۹۲
۱۰-۳- بعد خانوار در شهر به تفکیک منطقه، ناحیه و محله.....	۹۶
۱۱-۳- آمار کودکان کم توان و دارای معلولیت.....	۹۷
۱۲-۳- جمع بندی.....	۹۸
فصل چهارم- ویژگی های آموزشی، نحوه توزیع فضاهای آموزشی و دسترسی کودکان به خدمات آموزشی و پرورشی.....	۱۰۰
۱-۴- تحلیل نرخ باسوادی شهر بندرعباس.....	۱۰۱

۲-۴	تحلیل نرخ با سوادى کودکان شهر بندرعباس	۱۰۳
۳-۴	وضعیت جمعیت دانش آموزی و نرخ رشد شهر بندرعباس	۱۰۵
۴-۴	تعداد کودکان مدرسه رو به تفکیک جنس و توزیع جغرافیایی آنها در منطقه، ناحیه و محله	۱۰۷
۵-۴	تعداد مدارس به تفکیک مقطع تحصیلی در منطقه، ناحیه و محله	۱۱۷
۶-۴	تعداد مدارس شهر بندرعباس به تفکیک مقطع تحصیلی در منطقه، ناحیه و محله	۱۱۸
۶-۴	نحوه پراکنش مدارس به تفکیک مقطع تحصیلی در سطح منطقه، ناحیه و محله	۱۲۱
۷-۴	دسترسی کودکان به خدمات آموزشی و پرورشی	۱۲۷
۸-۴	متوسط شعاع دسترسی دانش آموزان به مدرسه در مقاطع مختلف در منطقه، ناحیه و محله به کمک GIS	۱۳۶
۹-۴	تعداد و پراکنش مهدهای کودک در سطح شهر	۱۴۱
۱۰-۴	تعداد و نحوه پراکنش مدارس کودکان استثنایی در سطح شهر	۱۴۲
۱۱-۴	تعداد و نحوه پراکنش کانون های پرورش فکری کودکان و نوجوانان	۱۴۵
۱۲-۴	جمع بندی	۱۴۶
فصل پنجم- کیفیت زندگی کودکان		
۱-۵	مقدمه	۱۴۹
۲-۵	ماهیت کیفیت زندگی و حیطه های آن	۱۵۰
۳-۵	پراکنش انواع خدمات آموزشی ویژه کودکان و نوجوانان (به استثنای مدارس) به تفکیک آموزشگاه های علمی و فنی و سایر مراکز مشابه در سطح منطقه، ناحیه و محله	۱۵۲
۴-۵	پراکنش میزان دسترسی کودکان و نوجوانان به تفکیک سن و جنس به انواع خدمات آموزشی علمی و فنی (به استثنای مدارس) در سطح منطقه، ناحیه و محله به کمک GIS	۱۵۷
۵-۵	پراکنش انواع خدمات فرهنگی به تفکیک مراکز فرهنگی و هنری، مراکز خلاقیت های سمعی و بصری، فرهنگسراها و سایر مراکز مشابه در سطح منطقه، ناحیه و محله	۱۵۸
۶-۵	پراکنش انواع خدمات فرهنگی به تفکیک مراکز فرهنگی و هنری، مراکز خلاقیت های سمعی و بصری، فرهنگسراها و سایر مراکز مشابه در سطح منطقه، ناحیه و محله به کمک GIS	۱۶۸
۷-۵	تحلیل میزان دسترسی کودکان و نوجوانان به خدمات فرهنگی و هنری به تفکیک سن و جنس در سطح منطقه، ناحیه و محله به کمک GIS	۱۷۲
۸-۵	پراکنش انواع خدمات بهداشتی به تفکیک در سطح منطقه، ناحیه و محله	۱۷۴
۹-۵	تحلیل میزان دسترسی کودکان و نوجوانان به خدمات بهداشتی و درمانی به تفکیک سن و جنس در سطح منطقه، ناحیه و محله به کمک GIS	۱۷۵
۱۰-۵	پراکنش انواع خدمات و امکانات تفریحی و ورزشی اعم از پارک کودک، بازیگده روباز و بسته فضاهای بازی به تفکیک موضوع، انواع زمین های بازی و سرگرمی، مراکز بازی واقع در مراکز خرید بزرگ، زمین های ورزشی تک یا چند منظوره در سطح منطقه، ناحیه و محله	۱۷۶
۱۱-۵	تحلیل میزان دسترسی کودکان و نوجوانان به انواع خدمات و امکانات تفریحی و ورزشی در سطح منطقه، ناحیه و محله	۱۸۰
۱۲-۵	پراکنش پهنه های خطرناک آلودگی هوا و صوتی در سطح منطقه، ناحیه و محله	۱۸۳

۱۳-۵- تحلیل موقعیت جمعیت کودکان در مناطق و نواحی شهری از نظر قرارگیری در وضعیت سالم، ناسالم و خطرناک از نظر آلودگی هوا و صوت به کمک GIS.....	۱۸۵
۱۴-۵- بررسی کیفیت زندگی کودکان در شهر بندرعباس با استفاده از پرسشنامه.....	۱۸۶
۱-۱۴-۵- بررسی پایایی و قابلیت اعتماد پرسشنامه با استفاده از مدل های آماری.....	۱۸۶
۲-۱۴-۵- یافته های تحلیلی و نتایج بررسی کیفیت زندگی کودکان شهر بندرعباس با مدل آماری تحلیل عاملی.....	۱۹۰
فصل ششم-سلامت، بهداشت و تغذیه کودکان.....	۱۹۳
۱-۶- مقدمه.....	۱۹۵
۲-۶- بررسی وضعیت امکانات بهداشتی و درمانی شهر بندرعباس.....	۱۹۷
۳-۶- بررسی کاربری های بهداشتی و درمانی به تفکیک مناطق شهر بندرعباس.....	۲۰۰
۴-۶- کودکان اوتیسم به تفکیک مناطق و محلات.....	۲۱۱
فصل هفتم- مباحث حقوقی و قضایی مرتبط با کودکان.....	۳۱۱
۱-۷- آمار بزه ها و هنجاری های شایع در میان کودکان و خدمات ارائه شده.....	۲۱۳
۲-۷- تعداد و پراکنش جغرافیایی شعب دادگاه های ویژه کودکان و خدمات ارائه شده.....	۲۱۴
۳-۷- تعداد پراکنش جغرافیایی کانون های اصلاح و تربیت و تعداد کودکان و نوجوانان تحت پوشش.....	۲۱۵
۴-۷- تعداد پراکنش جغرافیایی مراکز مهر خانواده(مراکز مرتبط با کودکان طلاق و پاتوق های دیدار والدین و کودکان).....	۲۱۶
فصل هشتم- مشارکت کودکان.....	۲۱۸
۱-۸- وجود و نحوه تشکیل شورای شهر کودکان و نوجوانان در هر قالبی در سطح منطقه، نواحی و محله.....	۲۲۰
۲-۸- میزان مشارکت کودکان و نوجوانان در فرآیند طراحی، ساخت و نگهداری پارک های، بازیگده ها و انواع فضاهای آموزشی تفریحی و ورزشی کودک و نوجوان در سطح منطقه، ناحیه و محله.....	۲۲۶
۳-۸- میزان برگزاری جشنواره های فرهنگی، آموزشی و هنری با مشارکت کودکان و نوجوانان در سطح منطقه، ناحیه و محله.....	۲۲۸
۴-۸- تعداد رسانه های محلی اعم از رادیو، نشریه، و یا تلویزیون برای کودکان(تولید محتوا با مشارکت کودک و یا در باره کودک).....	۲۲۸
فصل نهم- ایمنی حمل و نقل کودکان به پراکنش مختلف خدماتی، رفاهی و تاسیسات و تجهیزات شهری.....	۲۲۸
۱-۹- انواع شیوه های حمل و نقل کودکان به مراکز مختلف آموزشی و فرهنگی، بهداشتی، تفریحی و ورزشی در سطح منطقه و محله.....	۲۲۹
۲-۹- انواع شیوه های حمل و نقل کودکان به مراکز مختلف آموزشی و فرهنگی، بهداشتی، تفریحی و ورزشی در سطح منطقه و محله.....	۲۳۱
۳-۹- تحلیل نحوه دسترسی کودکان به انواع مراکز آموزشی، فرهنگی هنری، مراکز بهداشتی درمانی و تفریحی و ورزشی به تفکیک شیوه حمل و نقل و در سطح منطقه، ناحیه و محله.....	۲۳۲
فصل دهم- کودکان خلاق و نابغه.....	۲۳۶
۱-۱۰- طبقه بندی و معرفی انواع افتخارات و زمینه هایی که کودکان و نوجوانان در آنها خلاق شناخته شده و یا مقام کسب نموده اند.....	۲۳۸
۲-۱۰- پراکنش انواع مراکز پرورش خلاقیت کودکان و نوجوانان.....	۲۳۹
۳-۱۰- تحلیل نحوه دسترسی کودکان خلاق و نابغه به امکانات آموزشی، تفریحی و ورزشی و... این امکانات در سطح منطقه، ناحیه و محله به کمک GIS.....	۲۴۰
فصل یازدهم- اتاق های مادر و کودک.....	۲۴۱
۱-۱۱- مقدمه و ضرورت اجرای طرح اتاق مادر و کودک.....	۲۴۲
۲-۱۱- الزامات طراحی، ساختمان و تجهیزات.....	۲۴۳

۳-۱۱- مکان های الزام به اتاق مادر و کودک	۲۴۴
۴-۱۱- وضعیت اتاق مادر و کودک در شهر بندرعباس	۲۴۶
فصل دوازدهم- کودکان کار.....	۲۴۶
۱-۱۲- تعداد کودکان کار و خیابان به تفکیک سن و جنس در سطح منطقه، ناحیه و محله	۲۴۹
۲-۱۲- پراکنش، تراکم و نحوه توزیع کودکان کار در سطح منطقه، ناحیه و محله	۲۵۲
۳-۱۲- تحلیل نحوه دسترسی کودکان کار به امکانات آموزشی، تفریحی و ورزشی مورد نیاز در سطح منطقه و محله به کمک GIS	۲۵۴
۴-۱۲- تحلیل وضعیت کودکان کار و خیابان به تفکیک سن و جنس	۲۵۴
۵-۱۲- پراکنش، تراکم و تعداد کودکان کار و خیابان تحت پوشش انجمن های مردم نهاد در سطح منطقه، ناحیه و محله	۲۵۴
۶-۱۲- تحلیل وضعیت کودکان کار و خیابان در شهر بندرعباس با استفاده از پرسشنامه	۲۵۶
۱-۶-۱۲- بررسی سوالات پرسشنامه و پایایی و قابلیت اعتماد پرسشنامه	۲۵۶
۲-۶-۱۲- یافته ها و نتایج تحلیل عاملی در بررسی کودکان کار و خیابان در شهر بندرعباس	۲۵۹
فصل سیزدهم- بررسی گروه های مردم نهاد و فعال حوزه کودک، نحوه فعالیت آنها در شرایط فعلی.....	۲۶۰
۱-۱۳- مقدمه	۲۶۲
۲-۱۳- انواع سازمان مردم نهاد	۲۶۳
۳-۱۳- تاریخچه سمن های فعال در سطح شهر، زمینه های اقدامات آنها و آمار مربوط به نتایج فعالیت های آنها در سال های گذشته	۲۶۴
۴-۱۳- پراکنش سمن ها و گروه های مردم نهاد حوزه کودک در سطح منطقه، ناحیه و محله به تفکیک نوع و حوزه فعالیت در سطح منطقه، ناحیه و محله	۲۶۷
۵-۱۳- تحلیل نحوه دسترسی کودکان و خانواده ها به خدمات سمن و گروه های مردم نهاد حوزه کودک در سطح منطقه، ناحیه و محله به کمک GIS	۲۶۹
فصل چهاردهم- پروژه های بزرگ شهری و تاثیر آنها بر کیفیت زندگی کودکان.....	۲۷۸
۱-۱۴- فهرست و توزیع جغرافیایی پروژه های بزرگ مقیاس در ۱۰ سال اخیر	۲۸۰
۲-۱۴- تعداد کودکان و نوجوانان و پراکنش جغرافیایی نواحی و محلات زندگی آنان متأثر از پروژه های بزرگ مقیاس	۲۸۴
۳-۱۴- تعداد جراحات و حوادث برای کودکان و نوجوانان ناشی از فعالیت های پروژه های عمرانی ۵ سال اخیر	۲۸۸
فصل پانزدهم- پیش بینی ساز و کار لازم برای به روز رسانی اطلس و تدارک ابزارهای فنی و تشکیلاتی مورد نیاز برای به روز رسانی و پایش.....	۲۸۸
۱-۱۵- پیش بینی ساز و کار لازم برای به روز رسانی اطلس کودکان شهر بندرعباس	۲۹۰
۲-۱۵- طراحی و ایجاد ساختار اطلاعات مکانی SDI شهر دوستدار کودک بندرعباس	۲۹۰
۳-۱۵- ایجاد و راه اندازی زیر ساختارهای اطلاعات مکانی SDI	۲۹۱
۴-۱۵- ساختارهای اطلاعات مکانی SDI شهر دوستدار کودک بندرعباس	۲۹۲
پیشنهادهای	۲۹۴
منابع و مأخذ	۲۹۶
پیوست (پرسشنامه).....	۲۹۹

- جدول ۱-۱- جمعیت و مساحت و سایر تقسیمات کشوری ایران، هرمزگان و بندرعباس- سال ۱۴۰۰ ۱۱
- جدول ۲-۱- اطلاعات جمعیتی شهر بندرعباس به تفکیک جنسیت- سال ۱۳۹۵ و سال ۱۴۰۰ ۱۱
- جدول ۳-۱- مقادیر جهت و سرعت بادهای محدوده مطالعاتی (ایستگاه سینوپتیک بندرعباس)- سرعت بر حسب متر بر ثانیه ۱۷
- جدول ۴-۱- خلاصه مقادیر شاخص های اقلیمی منطقه بندرعباس (ایستگاه سینوپتیک بندرعباس) ۲۷
- جدول ۵-۱- مساحت (مترمربع)، سرانه و جمعیت شهر بندرعباس به تفکیک مناطق ۳۵
- جدول ۶-۱- مساحت کاربری ها و سرانه های مرتبط با کودکان شهر بندرعباس به تفکیک مناطق ۳۵
- جدول ۸-۱- کاربری های شهری و تعیین سرانه آنها- بر حسب مترمربع ۳۸
- جدول ۱-۳- تغییرات جمعیت و نرخ رشد جمعیت در ایران، هرمزگان و بندرعباس و مقایسه آن طی دوره ۱۳۹۵-۱۴۰۰ ۵۶
- جدول ۲-۳- مقایسه جمعیت و نرخ رشد جمعیت سالانه شهر بندرعباس و جمعیت کودکان شهر طی دوره ۱۳۳۵-۱۴۰۰ ۵۷
- جدول ۳-۳- تغییرات نرخ رشد جمعیت کودکان شهر بندرعباس به تفکیک گروه عمده سنی و جنسیت- سال ۱۴۰۰ ۶۰
- جدول ۴-۳- اطلاعات جمعیتی کودکان شهر بندرعباس بر حسب گروه های عمده سنی و جنسیت طی دوره ۱۳۴۵-۱۴۰۰ ۶۰
- جدول ۵-۳- جمعیت کودکان شهر بندرعباس به تفکیک مناطق- سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰ ۶۲
- جدول ۶-۳- جمعیت کودکان شهر بندرعباس به تفکیک نواحی- سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰ ۶۲
- جدول ۷-۳- جمعیت کودکان شهر بندرعباس مناطق ۱ و ۲ به تفکیک محله- سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰ ۶۴
- جدول ۸-۳- جمعیت کودکان شهر بندرعباس به تفکیک منطقه و جنسیت- سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰ ۶۸
- جدول ۹-۳- تعداد جمعیت کودکان به تفکیک جنسیت و به تفکیک محله سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰- منطقه ۱ ۶۹
- جدول ۱۰-۳- جمعیت کودکان شهر بندرعباس به تفکیک منطقه و جنسیت- سال ۱۴۰۰ ۷۳
- جدول ۱۱-۳- جمعیت کودکان به تفکیک سن و جنس در مناطق- سال ۱۴۰۰ ۷۴
- جدول ۱۲-۳- تعداد جمعیت کودکان به تفکیک گروه سنی و محله سال ۱۴۰۰- منطقه ۱ ۷۶
- جدول ۱۳-۳- وضعیت کالبدی و تراکم جمعیت کودکان شهر بندرعباس به تفکیک مناطق، نواحی و محلات سال ۱۴۰۰- منطقه ۱ ۸۴
- جدول ۱۴-۳- نسبت جمعیت کودکان به جمعیت کل به تفکیک مناطق ۸۸
- جدول ۱۵-۳- جمعیت سرشماری شده و پیش بینی جمعیت کودکان شهر بندرعباس و نرخ رشد سالانه - ۹۰
- سال ۱۳۸۵ تا ۱۴۰۰ و پیش بینی تا سال ۱۴۲۰ ۹۰
- جدول ۱۶-۳- آمار فراوانی مشاغل خانوار در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق- سال ۱۴۰۰ ۹۲
- جدول ۱۷-۳- آمار تعداد جمعیت و بعد خانوار در شهر بندرعباس به تفکیک سال- سال ۱۳۵۵ تا ۱۴۰۰ ۹۶
- جدول ۱۷-۳- آمار کودکان کم توان و دارای معلولیت شهر بندرعباس- ۱۴۰۲ ۹۷
- جدول ۱-۴- جمعیت ۶ ساله و بیشتر، باسوادان و بیسوادان بر حسب جنس (نفر-درصد) استان و شهر بندرعباس- سال ۱۳۹۵ ۱۰۲
- جدول ۲-۴- جمعیت کودکان ۶ تا ۱۸ سال، باسوادان و بیسوادان بر حسب جنس و سن (نفر-درصد) شهر بندرعباس- سال ۱۳۹۵ ۱۰۳

- جدول ۳-۴- تعداد و ترکیب جمعیت دانش آموزی شهر بندرعباس در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۳۱۴۰۱ ۱۰۶
- جدول ۴-۴- تعداد و ترکیب جمعیت دانش آموزی شهر بندرعباس در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۳۱۴۰۱ ۱۰۷
- جدول ۵-۴- جمعیت دانش آموزی به تفکیک جنس و توزیع جغرافیایی آنها در منطقه، ناحیه و محله ۱۰۸
- جدول ۶-۴- تعداد مدارس شهر بندرعباس به تفکیک مقطع تحصیلی در منطقه، ناحیه و محله ۱۱۸
- جدول ۷-۴- اطلاعات فضاهای آموزشی شهر بندرعباس به تفکیک مناطق ۱۲۲
- جدول ۸-۴- وضعیت فضاهای آموزشی نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق، نواحی و محلات-منطقه ۱ ۱۲۳
- جدول ۹-۴- سرانه کاربری های آموزشی شهر بندرعباس به تفکیک مناطق- نفر بر مترمربع ۱۳۰
- جدول ۱۰-۴- مساحت و درصد سرانه آموزشی بلوک ها شهر بندرعباس ۱۳۰
- جدول ۱۱-۴- بلوک های سرانه آموزشی به تفکیک مناطق ۱۳۱
- جدول ۱۲-۴- متوسط شعاع دسترسی دانش آموزان به مدرسه ۱۳۶
- جدول ۱۳-۴- تعداد و پراکنش مهدهای کودک در سطح شهر به تفکیک مناطق ۱۴۱
- جدول ۱۴-۴- تعداد و نحوه پراکنش مدارس کودکان استثنایی در سطح شهر ۱۴۳
- جدول ۱-۵- حالات مختلف کیفیت زندگی با ترکیب ابعاد عینی و ذهنی (راپلی، ۲۰۰۳) ۱۵۱
- جدول ۲-۵- آموزشگاههای علمی بندرعباس به تفکیک مناطق و محلات ۱۵۳
- جدول ۳-۵- آموزشگاههای فنی و حرفه ای بندرعباس به تفکیک مناطق و محلات ۱۵۵
- جدول ۴-۵- اطلاعات فضاهای فرهنگی هنری شهر بندرعباس به تفکیک مناطق ۱۶۰
- جدول ۵-۵- وضعیت سرانه کاربری های فرهنگی هنری شهر بندرعباس به تفکیک مناطق ۱۶۰
- جدول ۶-۵- بلوک های سرانه فرهنگی هنری به تفکیک مناطق ۱۶۲
- جدول ۷-۵- وضعیت فضاهای فرهنگی هنری و نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق، نواحی و محلات-منطقه ۱ ۱۶۳
- جدول ۸-۵- اطلاعات فرهنگ سراهای شهر بندرعباس به تفکیک مناطق ۱۶۷
- جدول ۹-۵- سرانه کاربری های فرهنگی هنری شهر بندرعباس به تفکیک مناطق- نفر بر مترمربع ۱۶۸
- جدول ۱۰-۵- بلوک های سرانه فرهنگی هنری به تفکیک مناطق ۱۷۲
- جدول ۱۱-۵- بازیکده بسته به تفکیک منطقه و محله ۱۷۶
- جدول ۱۲-۵- بازیکده روباز به تفکیک منطقه و محله ۱۷۷
- جدول ۱۳-۵- مراکز بازی واقع در مراکز خرید بزرگ ۱۷۷
- جدول ۱۴-۵- زمین ورزشی تک یا چند منظوره ۱۷۸
- جدول ۱۵-۵- وضعیت مساحت و سرانه کاربری های ورزشی شهر بندرعباس به تفکیک مناطق ۱۸۱
- جدول ۱۶-۵- وضعیت مساحت و سرانه کاربری های پارک ها و فضای سبز شهر بندرعباس به تفکیک مناطق ۱۸۱
- جدول ۱۷-۵- نتایج آماری (فراوانی و درصد) گویه های مربوط به پرسشنامه کیفیت زندگی- فرم والد ۱۸۸
- جدول ۱۸-۵- شاخص های آماری مربوط به عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی کودکان ۱۹۲
- جدول ۱۹-۵- نتایج تفصیلی از آماره های مربوط به ۶ عامل استخراج شده ۱۹۳
- جدول ۱-۶- تعداد بیمارستان های فعال و تخت های موجود بر حسب وابستگی در شهر بندرعباس ۱۹۷
- جدول ۲-۶- مراکز ارائه دهنده مراقبت های اولیه بهداشتی شهر بندرعباس ۱۹۸
- جدول ۳-۶- تعداد پایگاههای اورژانس پیش بیمارستانی ۱۱۵ شهر بندرعباس ۱۹۸

جدول ۴-۶- اطلاعات بیمارستان های شهر بندرعباس به تفکیک منطقه.....	۲۰۱
جدول ۵-۶- اطلاعات درمانگاه های شهر بندرعباس به تفکیک مناطق و محلات.....	۲۰۲
جدول ۶-۶- اطلاعات مراکز بهداشت شهر بندرعباس به تفکیک مناطق و محلات.....	۲۰۳
جدول ۷-۶- وضعیت کاربری های بهداشتی درمانی شهر بندرعباس به تفکیک مناطق.....	۲۰۵
جدول ۸-۶- وضعیت سرانه کاربری های بهداشتی درمانی شهر بندرعباس به تفکیک مناطق- نفر بر مترمربع.....	۲۰۵
جدول ۹-۶- مساحت و درصد سرانه بهداشتی درمانی بلوک ها شهر بندرعباس.....	۲۰۶
جدول ۱۰-۶- بلوک های سرانه بهداشتی درمانی به تفکیک مناطق.....	۲۰۷
جدول ۱۱-۶- وضعیت کاربری های بهداشتی درمانی و نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق، نواحی و محلات- منطقه ۱.....	۲۰۸
جدول ۱۲-۶- اطلاعات مرکز کودکان اوتیسم شهر بندرعباس به تفکیک مناطق و محلات.....	۲۱۱
جدول ۱-۸- نتایج آماری (فراوانی و درصد) گویه های مربوط به پرسشنامه مشارکت کودکان.....	۲۲۴
جدول ۱-۹- ضوابط شعاع دسترسی استاندارد به فضای آموزشی به تفکیک سن دانش آموزان و مقطع تحصیلی.....	۲۳۳
جدول ۱-۱۰- مراکز پرورش خلاقیت کودکان و نوجوانان در بندرعباس.....	۲۳۹
جدول ۱-۱۲- آمار کودکان کار در شهر بندرعباس به تفکیک سال.....	۲۵۰
جدول ۲-۱۲- آمار کودکان خیابانی در شهر بندرعباس به تفکیک سال.....	۲۵۰
جدول ۳-۱۲- آمار کودکان خیابانی سال ۱۴۰۱ شهر بندرعباس.....	۲۵۱
جدول ۴-۱۲- محل های استقرار کودکان کار و خیابانی در شهر بندرعباس.....	۲۵۲
جدول ۵-۱۲- گروههای مردم نهاد حمایت از کودکان کار و خیابانی در شهر بندرعباس.....	۲۵۵
جدول ۶-۱۲- سوالات پرسشنامه کودکان کار و خیابانی و نتایج آماری (فراوانی و درصد) گویه های مربوط به پرسشنامه.....	۲۵۷
جدول ۷-۱۲- شاخص های آماری مربوط به عوامل مؤثر بر کودکان کار و خیابانی.....	۲۶۰
جدول ۱-۱۳- نام سازمان های مرجع صدور مجوز گروه های مردم نهاد در بندرعباس.....	۲۶۶
جدول ۲-۱۳- گروههای مردم نهاد تخصصی کودکان در شهر بندرعباس.....	۲۶۸
جدول ۳-۱۳- گروههای مردم نهاد (NGO) در شهر بندرعباس.....	۲۷۱
جدول ۱-۱۴- تعداد کودکان و نوجوانان متاثر از پروژه های بزرگ مقیاس به تفکیک مناطق و محلات.....	۲۸۶

- شکل ۱-۱- موقعیت استان هرمزگان در کشور ۱۲
- شکل ۲-۱- موقعیت شهرستانهای استان هرمزگان و شهر بندرعباس ۶
- شکل ۳-۱- میانگین دمای ماهانه به درجه سانتیگراد بندرعباس- آمار ۶۵ ساله (۱۴۰۰-۱۳۳۶) ۱۵
- شکل ۴-۱- میانگین، میانگین حداکثر و حداقل دمای ماهانه به درجه سانتیگراد بندرعباس- آمار ۶۵ ساله (۱۴۰۰-۱۳۳۶) ۱۵
- شکل ۵-۱- گلباد سالانه محدوده مطالعاتی (ایستگاه سینوپتیک بندرعباس) ۱۸
- شکل ۶-۱- جهت عمومی باد های محلی در منطقه ۲۰
- شکل ۷-۱- میانگین، میانگین حداکثر و میانگین حداقل رطوبت نسبی به درصد بندرعباس ۲۱
- شکل ۸-۱- نمودار بارش ماهانه به میلیمتر بندرعباس ۲۲
- شکل ۹-۱- توزیع بارش فصلی به میلیمتر بندرعباس ۲۳
- شکل ۱۰-۱- نمودار تبخیر ماهانه به میلیمتر بندرعباس ۲۴
- شکل ۱۱-۱- اقلیم نمای دوارتن ۲۵
- شکل ۱۲-۱- اقلیم نمای آمبرژه منطقه بندرعباس ۲۶
- شکل ۱۳-۱- نمودار آمبروترمیک منطقه بندرعباس ۲۷
- شکل ۱۴-۱- تقسیمات کالبدی، شهر بندرعباس به تفکیک محله ۲۸
- شکل ۱۵-۱- شهر بندرعباس به تفکیک مناطق ۲۹
- شکل ۱۶-۱- شهر بندرعباس به تفکیک نواحی ۳۰
- شکل ۱۷-۱- شهر بندرعباس به تفکیک محلات ۳۱
- شکل ۱۸-۱- موقعیت شهر بندرعباس به تفکیک کاربری ها ۳۲
- شکل ۱۹-۱- سرانه کاربری آموزشی و آموزش عالی به تفکیک مناطق ۴ گانه ۳۶
- شکل ۲۰-۱- سرانه کاربری درمانی و ورزشی به تفکیک مناطق ۴ گانه ۳۶
- شکل ۲۱-۱- سرانه کاربری تفریحی توریستی و پارک و فضای سبز به تفکیک مناطق ۴ گانه ۳۶
- شکل ۱-۲- نمودار فضای آموزشی در حال ساخت به تفکیک مناطق ۴ گانه ۴۶
- شکل ۲-۲- نقشه فضای آموزشی در حال ساخت به تفکیک مناطق ۴ گانه ۴۶
- شکل ۳-۲- کاربری های شهرک چمران (ملوانان) رسالت شمالی مرتبط با کودکان - توسعه آینده ۵۱
- شکل ۱-۳- مقایسه نرخ رشد جمعیت شهری بندرعباس با هرمزگان و ایران- سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰ ۵۷
- شکل ۲-۳- مقایسه نرخ رشد جمعیت شهری بندرعباس با جمعیت کودکان شهر بندرعباس- سال های ۱۴۰۰-۱۳۵۵ ۵۸
- شکل ۳-۳- جمعیت و نرخ رشد جمعیت سالانه کودکان شهر بندرعباس طی سال های ۱۴۰۰-۱۳۵۵ ۵۸
- شکل ۴-۳- اطلاعات جمعیتی شهر بندرعباس برحسب جنسیت و به تفکیک منطقه- سال ۱۴۰۰ ۵۹
- شکل ۵-۳- جمعیت کودکان شهر بندرعباس به تفکیک مناطق شهری - سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰ ۶۳

- شکل ۳-۶- جمعیت کودکان شهر بندرعباس به تفکیک نواحی شهری - سال ۱۴۰۰ ۶۳
- شکل ۳-۷- اطلاعات جمعیتی کودکان شهر بندرعباس به تفکیک سال- سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰ ۶۶
- شکل ۳-۸- پراکنش جمعیتی کودکان محلات شهر بندرعباس به تفکیک طبقات جمعیتی- سال ۱۴۰۰ ۶۷
- شکل ۳-۹- جمعیت کودکان شهر بندرعباس به تفکیک منطقه و جنسیت- سال ۱۴۰۰ ۶۸
- شکل ۳-۱۰- جمعیت کودکان شهر بندرعباس به تفکیک منطقه و گروه سنی - سال ۱۴۰۰ ۷۳
- شکل ۳-۱۱- اطلاعات جمعیتی شهر بندرعباس برحسب گروه سنی کودکان- سال ۱۴۰۰ ۷۵
- شکل ۳-۱۲- مقایسه هرم سنی جمعیت گروه سنی کودکان (کمتر از ۱۸ سال) بندرعباس- سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰ ۸۱
- شکل ۳-۱۳- مقایسه هرم سنی جمعیت گروه سنی کودکان (کمتر از ۱۸ سال) بندرعباس- سال ۱۳۹۰ و ۱۳۹۵ ۸۱
- شکل ۳-۱۴- تراکم جمعیتی ناخالص به تفکیک مناطق شهری بندرعباس- سال ۱۳۹۵ ۸۲
- شکل ۳-۱۵- تراکم جمعیت کودکان (نفر در هکتار) شهر بندرعباس به تفکیک مناطق و محلات ۸۳
- شکل ۳-۱۶- مقایسه نسبت جمعیتی کودکان به جمعیت شهر بندرعباس ۸۸
- شکل ۳-۱۷- مقایسه نسبت جمعیتی کودکان به جمعیت کل به تفکیک مناطق ۸۹
- شکل ۳-۱۸- جمعیت سرشماری شده و پیش بینی جمعیت گروه سنی کودکان (کمتر از ۱۸ سال) شهر بندرعباس ۹۱
- شکل ۳-۱۹- نرخ رشد جمعیت کودکان (درصد) شهر بندرعباس طی دوره ۱۳۸۵ تا ۱۴۰۰ و پیش بینی آن تا سال ۱۴۲۰ ۹۱
- شکل ۳-۲۰- آمار تعداد جمعیت و بعد خانوار در شهر بندرعباس به تفکیک سال- سال ۱۳۵۵ تا ۱۴۰۰ ۹۶
- شکل ۴-۱- روند رشد نرخ باسوادی در استان هرمزگان و شهر بندرعباس- ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۵ ۱۰۱
- شکل ۴-۲- نرخ باسوادی کودکان ۶ تا ۱۸ ساله، شهر بندرعباس- سال ۱۳۹۵ ۱۰۴
- شکل ۴-۳- تعداد و درصد ترکیب جمعیت دانش آموزی شهر بندرعباس به تفکیک جنسیت و مقطع - سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۳۱۴۰۱ ۱۰۶
- شکل ۴-۴- ترکیب جمعیت دانش آموزی شهر بندرعباس به تفکیک مناطق - سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ ۱۰۷
- شکل ۴-۵- تعداد و درصد مدارس شهر بندرعباس به تفکیک مقاطع تحصیلی- سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۳۱۴۰۱ ۱۱۷
- شکل ۴-۶- وضعیت سرانه آموزشی (نفر به مترمربع) و نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق ۴ گانه ۱۳۲
- شکل ۴-۷- پراکندگی کاربری های آموزشی و نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس ۱۳۳
- شکل ۴-۸- پراکنش مدارس ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم به تفکیک منطقه و محله در شهر بندرعباس ۱۳۴
- شکل ۴-۹- پهنه بندی سرانه آموزشی (نفر بر مترمربع) و میزان دسترسی کودکان به خدمات آموزشی در شهر بندرعباس ۱۳۵
- شکل ۴-۱۰- متوسط شعاع دسترسی دانش آموزان متوسطه اول پسرانه به مدرسه ۱۳۷
- شکل ۴-۱۱- متوسط شعاع دسترسی دانش آموزان متوسطه اول دخترانه به مدرسه ۱۳۸
- شکل ۴-۱۲- متوسط شعاع دسترسی دانش آموزان متوسطه دوم پسرانه به مدرسه ۱۳۹
- شکل ۴-۱۳- متوسط شعاع دسترسی دانش آموزان متوسطه دوم دخترانه به مدرسه ۱۴۰
- شکل ۴-۱۴- نحوه پراکنش مدارس کودکان استثنایی به تفکیک نوع معلولیت در سطح شهر بندرعباس ۱۴۴
- شکل ۵-۱- مدل نظری تحقیق (فیروزجاییان، ۱۳۹۴) ۱۵۱
- شکل ۵-۲- تعداد آموزشگاههای علمی بندرعباس به تفکیک مناطق ۱۵۶
- شکل ۵-۳- تعداد آموزشگاههای فنی بندرعباس به تفکیک مناطق ۱۵۶
- شکل ۵-۴- پراکنش دسترسی کودکان به خدمات آموزشی علمی و فنی (به استثنای مدارس) در سطح منطقه و محله ۱۵۷
- شکل ۵-۵- اطلاعات فرهنگ سراهای شهر بندرعباس به تفکیک مناطق ۱۶۶

- شکل ۵-۶- وضعیت سرانه فرهنگی هنری و نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق ۴ گانه ۱۶۸
- شکل ۵-۷- پراکنش دسترسی کودکان به فضاها و کاربری های فرهنگی هنری در سطح منطقه ۱۶۹
- شکل ۵-۸- پراکنش دسترسی کودکان به فرهنگ سراها در سطح مناطق ۱۷۰
- شکل ۵-۹- موقعیت فرهنگ سراها بر روی گوگل مپ ۱۷۱
- شکل ۵-۱۰- پهنه بندی سرانه فرهنگی هنری (نفر بر مترمربع) و میزان دسترسی کودکان به خدمات فرهنگی هنری در شهر ۱۷۳
- شکل ۵-۱۱- میزان دسترسی کودکان به خدمات بهداشتی و درمانی در سطح منطقه و محله ۱۷۵
- شکل ۵-۱۲- پراکنش پارک ها و فضای سبز و میزان دسترسی کودکان و نوجوانان به پارک ها ۱۸۲
- شکل ۵-۱۳- نمودار فراوانی روزهای همراه با گرد و غبار طی شهر بندرعباس سالهای ۱۹۸۵ تا ۲۰۱۰ میلادی ۱۸۴
- شکل ۵-۱۴- قرارگیری وضعیت ناسالم و خطرناک از نظر آلودگی هوا و صوت شهر بندرعباس به تفکیک مناطق ۱۸۵
- شکل ۵-۱۵- درصد پاسخگویان به تفکیک جنسیت ۱۸۷
- شکل ۵-۱۶- تعداد پاسخگویان به تفکیک سن ۱۸۷
- شکل ۵-۱۷- درصد پاسخگویان به تفکیک سطح تحصیلات ۱۸۷
- شکل ۶-۱- پراکنش مراکز خدمات بهداشتی و درمانی در سطح منطقه و محله ۱۹۹
- شکل ۶-۲- میزان دسترسی کودکان به خدمات بهداشتی و درمانی در سطح منطقه و محله ۲۰۴
- شکل ۶-۳- وضعیت سرانه بهداشتی درمانی (نفر به مترمربع) و نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق ۴ گانه ۲۰۶
- شکل ۶-۴- پهنه بندی سرانه بهداشتی درمانی (نفر بر مترمربع) و میزان دسترسی کودکان به خدمات بهداشتی درمانی در شهر بندرعباس ۲۱۰
- شکل ۷-۱- موقعیت قانون اصلاح و تربیت بندرعباس ۲۱۸
- شکل ۷-۲- مرکز مهر خانواده شماره ۱ بندرعباس (اداره بهزیستی) ۲۱۸
- شکل ۷-۳- مرکز مهر خانواده شماره ۲ بندرعباس (فرهنگسرای شهدای دو راهی ایسینی) ۲۱۸
- شکل ۸-۱- میزان تحقق حقوق شهروندی کودکان در بندرعباس را چگونه ارزیابی می کنید؟ ۲۲۱
- شکل ۸-۲- چنانچه تحول در الگوی مشارکت کودکان، الگوی مشارکت جامعه نیز متحول خواهد شد؟ ۲۲۱
- شکل ۸-۳- توجه به مشارکت شهروندان از دوران کودکی، دستیابی به جامعه مدنی در آینده منجر خواهد شد؟ ۲۲۲
- شکل ۸-۴- ارزیابی اینکه کودکان با خیال راحت به کودکی خود بپردازند و درگیر مشکلات جامعه نشوند چیست؟ ۲۲۲
- شکل ۸-۵- کودکان و نوجوانان چقدر در برنامه ریزی و طراحی شهری در بندرعباس مشارکت داده می شوند؟ ۲۲۶
- شکل ۹-۱- ایستگاههای اتوبوس و مسیر خط اتوبوسرانی و ایستگاههای شهر بندرعباس به تفکیک پایانه ۲۳۴
- شکل ۹-۲- مسیر خط اتوبوسرانی و ایستگاههای شهر بندرعباس به تفکیک پایانه و موقعیت آموزشگاههای متوسطه اول و دوم ۲۳۵
- شکل ۹-۳- مناطق پرتراکم جمعیت دانش آموزی ۲۳۶
- شکل ۱۱-۱- پلان اتاق مادر و کودک ۲۴۵
- شکل ۱۱-۲- قسمت شستشوی کودک و تعویض پوشک ۲۴۵
- شکل ۱۱-۳- بخش شیردهی و استراحت ۲۴۶
- شکل ۱۲-۱- پراکنش و نحوه توزیع کودکان کار و خیابانی در شهر بندرعباس ۲۵۳
- شکل ۱۳-۱- تعداد گروههای مردم نهاد (NGO) استان هرمزگان و شهر بندرعباس ۲۶۵
- شکل ۱۳-۲- تعداد گروههای مردم نهاد (NGO) فعال و غیر فعال در شهر بندرعباس ۲۶۵
- شکل ۱۳-۳- گروه های عمده فعالیت مردم نهاد (NGO) شهر بندرعباس ۲۶۶

- شکل ۱۳-۴- گروه های عملده فعالیت مردم نهاد(NGO) تخصصی کودکان در شهر بندرعباس ۲۶۷
- شکل ۱۳-۵- دسترسی کودکان و خانواده ها به خدمات سمن(NGO) و گروههای مردم نهاد حوزه کودک ۲۷۰

چکیده

کودکان نقش مهمی در سلامت جامعه و نسل آینده دارند. ایجاد شهرهایی با زیرساخت کودک محور، تأثیر عمیقی بر رشد فردی و ذهنی و افزایش توانمندی ها و استعداد های کودکان می گردد. محیطی که برای کودکان مناسب باشد، یقیناً برای بزرگسالان نیز مناسب خواهد بود. از همین روست که یکی از جنبه های مهم توسعه پایدار اجتماعی توجه به حقوق کودکان و الویت قراردادن خواسته ها و نیاز های کودک است.

بر اساس مرکز آمار ایران در سال ۱۴۰۰ جمعیت شهر بندرعباس ۵۸۱۶۹۸ نفر که ۳۵ درصد (۲۰۵۵۰۳ نفر) آن را کودکان تشکیل می دهند، نرخ رشد جمعیت کودکان شهر ۳/۵ درصد که بالاترین نرخ رشد کودکان در کشور است. پیش بینی می شود جمعیت کودکان شهر بندرعباس در سال ۱۴۲۰ به ۴۰۶۹۲۰ نفر خواهد رسید. بر اساس تقسیمات کالبدی، شهر بندرعباس دارای ۴ منطقه، ۱۲ ناحیه و ۹۲ محله شکل گرفته است. تحلیل هرم سنی کودکان در شهر بندرعباس مبتنی بر کاهش مولید و کاهش جمعیت گروه سنی ۰ تا ۴ ساله ها در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۱۳۹۵ است.

تحلیل نرخ باسوادی کودکان ۶ تا ۱۸ ساله شهر بندرعباس نشان می دهد ۹۵ درصد کودکان باسواد و ۵ درصد بیسوادند. جمعیت دانش آموزی آن ۵۲۹۰۲ نفر که ۵۹ درصد در مقطع ابتدایی، ۲۴ درصد در مقطع متوسطه اول، ۹ درصد در متوسطه دوم و ۸ درصد در شاخه فنی حرفه ای و کار دانش در ۲۱۸ آموزشگاه مشغول به تحصیل هستند.

سرانه استاندارد آموزشی با توجه به جمعیت شهر ۲ تا ۵ متر مربع تعیین شده که شهر بندرعباس با میانگین ۲ مترمربع در کف مرز استاندارد قرار دارد. درست است که سرانه آموزشی در کف محدوده استاندارد قرار دارد اما توزیع فضای آموزشی در مناطق ۴ گانه یکسان نیست بطوریکه منطقه ۲ و ۴ سرانه آموزشی آنها کمتر از استاندارد هستند. تحلیل های مکانی GIS و پهنه بندی فضای آموزشی نشان می دهد که ۳۲ درصد شهر بندرعباس دارای سرانه آموزشی در محدوده استاندارد، ۷ درصد بالاتر از استاندارد و ۶۱ درصد کمتر از استاندارد قرار دارد.

متوسط شعاع دسترسی دانش آموزان به ویژه دسترسی به مدارس دخترانه مناسب نیست بطوریکه محلات پیامبر اعظم، نیایش و محله دوهزار که قطب جمعیتی کودکان بندرعباس را شکل می دهد از دسترسی آموزشی مناسبی برخوردار نیست. طبق بررسی ها در شهر بندرعباس ۱۵ مدرسه در حال ساخت است که در سال ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴ به بهره برداری می رسد.

از لحاظ وضعیت مدارس کودکان استثنایی، تعداد ۸ مدرسه استثنایی فعالیت می کند که ۸۹۲ نفر در آن تحصیل می کنند.

تفکیک مدارس از نظر وضعیت معلولیت اینکه تعداد ۵ مدرسه کم توان ذهنی، یک مدرسه کم توان بینایی، یک مدرسه کم

توان شنوایی و یک مدرسه هم کودکان اوتیسم است. در سطح شهر بندرعباس تعداد ۴۱ آموزشگاه/موسسه علمی (به استثنای مدارس) و ۱۷ آموزشگاه فنی فعالیت دارد. تعداد مهد کودک در این شهر ۳۳ مهد است.

بر اساس مطالعات صورت گرفته میانگین سرانه کاربری های فرهنگی هنری برابر ۰/۱۴ مترمربع که نسبت به استاندارد آن ۳/۶ برابر کمتر است. تعداد ۸ فرهنگ سرا در شهر بندرعباس فعالیت می کند که اکثر آنها در منطقه ۳ مستقر است. سرانه ورزشی استاندارد ۱/۱ تا ۲ مترمربع است که شهر بندرعباس با ۱/۳ مترمربع به ازای هر نفر در محدوده استاندارد قرار دارد. سرانه کاربری های پارک ها و فضای سبز شهر بندرعباس برابر ۱/۳ مترمربع به ازای هر نفر که نسبت به سرانه استاندارد ۸ مترمربع اختلاف چشمگیری دارد.

نتایج پرسشنامه از ۳۸۳ نفر پاسخگو در خصوص کیفیت زندگی و چالش های پیش رو کودکان در شهر بندرعباس نشان می دهد "ناتوانی در ارتباط با سایر کودکان" شدیدترین تاثیر را در کیفیت زندگی کودکان داشته و عامل دوم در کیفیت زندگی کودکان، داشتن ترس و اضطراب و ناامنی است.

در سطح شهر بندرعباس ۱۱ بیمارستان که دارای ۱۴۸۳ تخت ثابت جهت مداوای بیماران دارند، تعداد ۲۱ درمانگاه و تعداد ۲۳ مراکز بهداشت فعالیت می کند. یک بیمارستان تخصصی کودکان فعالیت می کند که خدمات درمانی برای کودکان را انجام می دهد. یک مدرسه اوتیسم در شهر بندرعباس فعالیت می کند که در آن ۹۷ نفر دانش آموز مشغول تحصیل هستند.

در خصوص مشارکت کودکان و میزان تحقق حقوق شهروندی کودکان در بندرعباس پرسشنامه ای تنظیم گردید که حدود ۷۵ درصد پاسخگویان میزان مشارکت کودکان در شهر و همچنین میزان تحقق حقوق شهروندی کودکان را بسیار کم و ضعیف ارزیابی کردند. بعلاوه اینکه بیش از ۷۰ درصد پاسخگویان معتقد بودند در برنامه ریزی و طراحی شهری نیازهای کودکان در نظر گرفته نمی شود و مشارکت کودکان در تصمیم گیری های مدیریت شهری نادیده گرفته می شوند.

اتاق مادر و کودک فضایی است که نیازهای کودکان مانند شیردهی، تغذیه، تعویض پوشک و مانند آن را برآورده می سازد در شهر بندرعباس و در مکان های الزام آور مثل پایانه های مسافری، بیمارستانها، مراکز خرید و پارک ها وجود ندارد.

بر اساس آمار رسمی در بندرعباس در سال ۱۴۰۱ تعداد ۱۶۴ کودک کار و خیابانی مشغول به کار بودند که اکثر آنها پسران هستند. بر اساس نتایج حاصل از پرسشنامه پاسخگویان مهمترین علل پیدایش کودکان کار در بندرعباس ناشی از مهاجرت خانواده ها به کلان شهرها و شهرهای بزرگ بدون برنامه ریزی و با بنیه مالی ضعیف بعنوان عمل اول و عامل دوم نقص عضو و نداشتن سلامت کامل عقلی می دانند.

تعداد ۲۵۱ گروه های مردم نهاد (NGO) وجود دارد که ۱۰ NGO بصورت تخصصی در زمینه کودکان فعالیت می کنند.

مقدمه

شهر دوستدار کودک^۱ شهری است که در آن بخش های مختلف جامعه متعهد می شوند تا استانداردهای لازم را برای زندگی شایسته کودکان در منطقه خود فراهم کنند، شهری است که آراء و نظرات کودکان را می شنود و اولویت ها و نیازهای آنها را در فرآیند تصمیم گیری های محلی که می تواند بر زندگی کودکان تأثیر گذارد، مد نظر قرار می دهد. امروزه حقوق کودکان در جامعه رنگی تازه یافته است و شهرهای دوستدار کودک بستری مناسب برای رسیدن به این مهم و رشد کودکان در همه سنین هستند (تیموری و همکاران، ۱۳۹۸ و Sawsan, 2017).

بنا به نظر یونیسف شهر دوستدار کودک شهری است که خواسته های کودک در الویت قرار گرفته و شرایط اجتماعی، فرهنگی و معماری شهر همسو با نیازهای آنهاست و حقوق کودکان در سیاست، قوانین، برنامه ریزیها و بودجه ها منعکس شود. شهر دوستدار کودک مبتنی بر ایجاد علایق در کودکان برای پیگیری حقوقشان، تامین امنیت کودکان در مکان های مورد نیازشان، غلبه بر فقر و نابرابری، مشارکت دادن کودکان در تصمیم گیری های مربوط به شهر، تمرین همکاری میان کودکان و بزرگسالان، تشویق بزرگسالان به حفظ و حمایت از کودکان، توسعه ی فضاهای تفریحی و ... اشاره نمود (UNICEF, 2002). کنوانسیون حقوق کودک که مفاد آن در سال ۱۹۸۹ به تصویب مجمع عمومی سازمان ملل متحد رسیده بیان می کند کودک کسی است که دارای سنی کمتر از ۱۸ سال باشد. طبق تعاریف حقوقی جمهوری اسلامی ایران، کودک به فردی اطلاق می شود که به سن بلوغ نرسیده باشد، سن بلوغ برای پسران ۱۵ سال و برای دختران ۹ سال قمری ذکر شده است.

برای نخستین بار در سال ۲۰۰۷ میلادی شهر "بندیکو" در استرالیا از طرف "یونیسف" به عنوان شهر دوستدار کودک مورد توجه قرار گرفته است (شهری زاده و مویدفر، ۱۳۹۶) و در ایران پس از زلزله مخرب سال ۱۳۸۲ بم رویکرد شهر دوستدار کودک در بازسازی آن مورد نظر قرار گرفت به گونه ای که سازمان یونیسف با همکاری دیگر نهادها، پژوهش دوستدار کودک را با هدف مشارکت جمعی کودکان بم تعریف و آن را هدف گذاری کرد. "شهر اوز" در استان فارس نیز برای نخستین بار در ایران، به عنوان شهر دوستدار کودک در سال ۱۳۸۹ انتخاب شد.

رویکرد شهر دوستدار کودک درواقع یک پروژه تحقیقاتی-فعالیتی و محیطی از سوی یونیسف است که کودکان و نوجوانان را در بهبود محیط زندگی شان و ارزیابی آن به منظور ایجاد محیطی بهتر برای زندگی یاری می کند Christensen & O'Brien,

^۱ . Child Friendly City

^۲ . Bendigo

(2002). امروزه بیش از یک سوم جمعیت جهان زیر ۱۸ سال سن دارند و جامعه کودکان را شکل می دهند که بخش مهمی از جمعیت شهری را تشکیل می دهند.

شهر دوستدار کودک به این معنی است که دولتمردان چگونه این شهرها را بر اساس علایق بچه ها اداره می کنند (خزایی و خزایی، ۱۳۹۸) و به شهرهایی گفته می شود که در آن، حقوق اساسی کودکان مثل سلامت، حمل و نقل، آموزش و فرهنگ رعایت می شود. بر این اساس کودکان به عنوان شهروندانی تعریف شده اند که حقوقی دارند و حق دارند نظراتشان را ابراز کنند. یک شهر دوستدار کودک تنها یک شهر خوب برای بچه ها نیست بلکه شهری است که توسط کودکان ساخته می شود (Riggio, 2002). شهرها اکثراً برای بزرگسالان و اتومبیل ها طراحی شده اند، نه کودکان (Carroll, et al., 2015).

کودکان و جوانان می توانند نقش مهمی را در تحریک اقدامات در جوامع خود و پاسخگویی رهبران با منابع و دانش مناسب داشته باشند. Brown و همکاران (۲۰۱۹) در پژوهشی با هدف سنجش شهر دوستدار کودک با تمرکز بر سلامت کودکان دریافتند که نقش محیط در سلامت کودکان بسیار تاثیر گذار می باشد و شهرها باید نحوه تعامل آنها با محیط که موجب افزایش سلامتی آنها می شود به خوبی شناخته و در اولویت کاری خود قرار دهند.

مطالعات انجام شده در مورد عملکرد کودکان نشان می دهد که خواسته های آنان با رویکردهای که انتخاب می شود کاملاً سازگار نیست، از همین روست که یکی از جنبه های مهم توسعه پایدار اجتماعی، به وجود آوردن فرصت مشارکت کودکان و نوجوانان است که تأثیر عمیقی بر رشد فردی و ذهنی آنان می گذارد. تاکنون در کشور ما در فرآیند برنامه ریزی برای شهر و آینده آن علیرغم دغدغه برنامه ریزان در بهبود کیفیت های محیطی به عوامل ساختاربخش جامعه شهری که یکی از آنها کودکان می باشند، نادیده گرفته شده و توجه چندانی معطوف نمی گردد. از این رو شهرها بیشتر برای بزرگسالان ساخته و پرداخته می شوند. این در حالی است که کودکان در مقایسه با سایر گروهها، حساس تر، آسیب پذیرتر و دچار فشار روانی عمیق تری هستند و مشارکت آنها در فعالیت های فراغتی از اهمیت زیادی برخوردار است، زیرا آنان در سنی قرار دارند که علاقه مندی بسیاری به تکیه بر روابط دوستی در اوقات فراغت داشته و همیشه به دنبال انطباق، ارتباط و گذران وقت با دوستانشان هستند تا بتوانند بیشتر درباره خود و نقش ارزش شان در جامعه بیاموزند.

شهر دوستدار کودک مکانی است که کودکان در آن احساس امنیت و آرامش می کنند و قادرند به کاوش و یادگیری در مورد فضاهای پیرامون خود بپردازند (Driksel, 2008). از مهمترین موضوعات در این خصوص، ایجاد امکان حضور کودکان در متن جامعه با فراهم سازی امکان یادگیری، بکارگیری دانسته ها و همزیستی با سایرین است (Rastegar & Bunfantini, 2016). علاوه بر آن شهر دوستدار کودک، نیازهای بهداشتی و درمانی کودکان را به عنوان بستری مناسب دارای سیستم پزشکی کارآمد

تأمین می نماید تا با تمرکز دقیق تر بتواند در آموزش کودکان نظارت داشته باشد. (Gill, 2019) به همین منوال موضوع مراقبت و نظارت بر تغذیه نیز علاوه بر والدین، به نوعی باری به دوش جامعه خواهد بود تا محیط رشد کودک، به نحو مناسب تری تأمین گردد (Goldfeld et al., 2019). آماده سازی فضای شهر برای کودکان هم مسئولیت های اجتماعی آنان را برای زندگی شهری بالابرده و هم باعث می شود که آنان در آینده بیشتر به محیط و فضاهای شهری احترام بگذارند و در حفظ و نگهداری آن بکوشند (قره بیگلر، ۱۳۹۱). کودکان به علت انعطاف پذیری و آسیب پذیری بیشتر نسبت به سایر گروه های سنی و اجتماعی، کودکان نیاز بیشتری به مراقبت و حمایت دارند (پژوهان، ۱۳۹۶). برای آنکه شهرها بستر مناسبی برای پیشرفت کودکان شوند، می بایست عوامل مؤثر در رابطه با شکل گیری شخصیت کودکان، خواسته ها، نیازها و همچنین علایق آنها بررسی و اجرایی گردد (رشید کلویر و همکاران، ۱۳۹۹).

در صورتیکه اگر در فرآیند برنامه ریزی شهرها کودکان هم مد نظر قرار گیرند شهرها می توانند از نظر اجتماعی و محیط زیست عرصه هایی پایدارتر و زیست پذیرتر باشند (Malone, 2006) و در برنامه ریزی برای توسعه پایدار شهرها باید تجربیات کودکان در نظر گرفته شد (Elkhouly, 2022). توجه به نظرات کودکان و نوجوانان در برنامه ریزی شهری می تواند به عنوان یک ابزار مشارکتی توسعه برای ایجاد شهر دوستدار کودک باشد (Saridar, 2017).

اهمیت و ضرورت انجام طرح شهر دوستدار کودک از این منظر حائز اهمیت است که کودکان نقش مهمی در سلامت جامعه و نسل آینده دارند. تلاش برای فراهم کردن یک محیط کودکانه و ایجاد شهر دوستدار کودک و توجه به آن، کودک احساس امنیت و آرامش بیشتری در شهر می کند. ایجاد شهرهایی با زیرساخت کودک محور، تأثیر عمیقی بر رشد فردی و ذهنی آنان می گذارد و سبب افزایش توانمندی ها و استعداد های آنها می گردد. با راه اندازی شهرهای دوستدار کودک، مشارکت کودکان به منظور شکل دادن به محیط اطرافشان افزایش یافته و این مشارکت عملی باعث ایجاد علاقه و تعلق پذیری کودک نسبت به شهر می شود. محیطی که برای کودکان مناسب باشد، یقیناً برای بزرگسالان نیز مناسب خواهد بود. بنابراین توجه به نیازها و الویت های کودکان که آینده سازان جامعه هستند و در سلامت آینده جامعه اثربخش است یک ضرورت است.

شاخص های شهر دوستدار کودک معیارهای همچون ایمنی و امنیت، وجود دسترسی مناسب به فضاهای سبز و طبیعی، وجود فضاهای باز عمومی و همگانی دارای فعالیت های متنوع، دسترسی به تسهیلات و خدمات اساسی (آموزشی، بهداشتی و ورزشی)، وجود حمل و نقل عمومی مناسب و به خصوص وجود مسیرهای پیاده و دوچرخه مناسب، مشارکت و ارزش دهی به کودکان، وجود محیط سالم و عاری از زباله ها و آلاینده ها، ایجاد و طراحی محیط های تفریح و سرگرمی برای کودکان در نظر می گیرد (غفاری و همکاران، ۱۳۹۳).

روش پژوهش در مطالعه حاضر روش تحقیق توصیفی- تحلیلی است که بر مبنای مطالعات کتابخانه ای^۱ و بررسی اسناد و مدارک شروع می شود از اینرو در این روش کتابخانه ای به ارزیابی روند موضوع مورد بررسی در گذشته پرداخته و به ارزیابی وضعیت شاخص های شهر دوستدار کودک و بررسی ارتباط آن با دسترسی کودکان به کاربری های ضروری مورد نیاز آن ها در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق اشاره شده است.

در این بررسی برای میزان تحلیل دسترسی کودکان در سطح منطقه، ناحیه و محله به خدمات آموزشی، بهداشتی درمانی، فضای سبز و پارکها و غیره از تحلیل های مکانی در سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS) استفاده گردید. با استفاده از تحلیل های مکانی در GIS لایه های اطلاعاتی بر اساس دستورات و تکنیک های موجود در GIS پهنه بندی لایه های اطلاعاتی و تجزیه و تحلیل آنها تبیین می گردید و نتایج تحلیل های مکانی، تولید نقشه های مورد نیاز طرح منجر می گردید.

به لحاظ زمانی این پژوهش تک مقطعی است. برای ارزیابی دقیق و کاربردی بودن اطلاعات از پرسشنامه و برای دستیابی به نتایج پرسشنامه از از نرم افزار SPSS و روش تحلیل عاملی استفاده گردید.

در بررسی نمونه های موفق شهرهای دوستدار کودک در کشورهای خارجی می توان سنگاپور را مثال زد که فضای بین ساختمانی آنها مملو از فضای سبز و وسایل بازی است و کودکان برای رسیدن به مدرسه یا رفتن به محلات دیگر، نیاز به رد شدن از خیابان ندارند و به همین علت بسیار ایمن هستند. در شهر لندن وجود فضاهای طبیعی بیشمار، پارک تفریحی و باغ وحش، بلندترین چرخ و فلک سراسر قاره اروپا، مناسب سازی محلات برای کودکان، تجهیز خیابان ها به وسایل بازی، نظیر تاب و سرسره در مسیر پیاده رو، شهری جذاب برای کودکان ساخته است. شهر ساحلی والتا در کشور مالت علاوه بر آبشارهای زیبا و باغ های تفرجگاهی، سواحل زیبای بی شمار آن در جذب کودکان به گذراندن اوقات فراغت خود به شن بازی و آب بازی نقش مهمی ایفا می کند و همچنین شهر ساحلی بارسلونا اسپانیا یکی از شهرهای مهم دوستدار کودک در دنیا محسوب می شود، شهری با قصرهای ساحلی کودکانه و مملو از پارک های بازی و مراکز تفریحی و سرگرم کننده برای کودکان است. کوچه های سنگفرش و تله کابین به طور ویژه مورد علاقه کودکان این شهر است. بارسلونا هفت ساحل مشهور دارد که یکی از آن ها بارسلونتا نام دارد که ساحل آن ویژه کودکان، که کودکان به ساختن قصرها و قلعه های شنی کنار دریا می پردازند.

هدف این پژوهش مطالعه و تهیه اطلس شهر دوستدار کودک در بندرعباس بر اساس شاخص جمعیت شناسی، آموزشی و سلامت کودکان، کیفیت زندگی کودکان، مشارکت کودکان، حقوق کودکان، کودکان خلاق و نابغه، بررسی گروه های مردم نهاد (NGO) و کودکان کار در وضعیت موجود در شهر بندرعباس است. در واقع رویکرد و هدف کلان این مطالعه ایجاد بسترهای

^۱ . Library research

لازم برای بروز استعدادها و خلاقیت های کودکان و نوجوانان در شهر، کمک به ارتقاء سلامت جسمی و روانی کودکان، ارزش دهی به کودکان و زمینه سازی و تشویق مشارکت کودکان در مدیریت شهری، برنامه ریزی و طراحی شهری است. همچنین از اهداف دیگر این طرح، استانداردسازی فضاهای فعالیتی کودکان در شهر و دسترسی به تسهیلات و خدمات اساسی (آموزشی، بهداشتی و ورزشی) کودکان شهر بندرعباس است.

پیرو جلسه کمیته ملی هماهنگی شهر دوستدار کودک در سال ۱۳۹۹ در وزارت کشور و پس از بررسی نتایج ارزیابی شهرهای متقاضی پایلوت شهر دوستدار کودک، ۱۲ شهر در ایران از جمله بندرعباس بعنوان پایلوت شهر دوستدار کودک انتخاب شدند. فرآیند شهر دوستدار کودک که از سوی وزارت کشور و یونسف پیگیری می شود، دارای ۳ مرحله است؛ در مرحله اول یک شهر به عنوان پایلوت انتخاب می شود، در مرحله دوم آن شهر نشان شهر دوستدار کودک و کاندیداتوری این عنوان را کسب می کند و در مرحله سوم به شبکه جهانی شهرهای دوستدار کودک می پیوندد. در حال حاضر ۳ هزار شهر دوستدار کودک در ۴۰ کشور جهان و بیش از ۳۰ میلیون کودک در شبکه جهانی شهرهای دوستدار کودک یونسف وجود دارد و تا کنون هیچ شهری از کشور ایران عضو شبکه جهانی شهر دوستدار کودک نیست.

فصل اول

معرفی کلی شهر، خلاصه تاریخچه
شکل گیری، اقلیم و تحلیل کلی
کاربری ها

۱-۱- معرفی کلی شهر بندرعباس

بندرعباس بزرگترین شهر بندری جنوب ایران و مرکز استان هرمزگان و شهرستان بندرعباس است که در مجاورت خلیج فارس بصورت شرق-غربی گسترده شده است. این شهر با مساحت $74/06$ کیلومتر مربع (7406 هکتار) و با مشخصات ریاضی 27 درجه و 8 دقیقه و 59 ثانیه تا 27 درجه و 15 دقیقه و 8 ثانیه عرض شمالی و 56 درجه و 22 دقیقه و 20 ثانیه تا 56 درجه و 12 دقیقه و 59 ثانیه طول شرقی واقع شده است. شهر بندرعباس در ارتفاع 10 متری از سطح دریا قرار دارد.

چندین جزیره در نزدیکی شهر بندرعباس واقع شده که نزدیکترین آنها جزیره هرمز با فاصله $14/5$ کیلومتر، جزیره قشم با فاصله 20 کیلومتر و جزیره لارک در فاصله 32 کیلومتری جنوب شهر بندرعباس در داخل آبهای خلیج فارس واقع شده است. براساس مرکز آمار ایران در سال 1400 جمعیت شهر بندرعباس 581698 نفر که 296110 نفر ($50/9$ درصد) مرد و 284686 نفر ($49/1$ درصد) زن هستند.

بر اساس آخرین سرشماری عمومی نفوس و مسکن (1395) جمعیت استان هرمزگان 1776415 نفر و جمعیت شهر بندرعباس 526648 نفر که $29/7$ درصد از جمعیت استان را شامل می گردد؛ از این تعداد جمعیت 26903 نفر مرد و 257615 نفر زن هستند. در شهر بندرعباس تعداد 152862 خانوار سرشماری شده است.

شایان ذکر است یک اختلاف آمار جمعیتی بین شهرداری بندرعباس و سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان هرمزگان وجود دارد و آن اینکه شهرداری آمار جمعیتی محله هایی که خدمات شهری ارائه می دهد در برنامه ریزی ها و سیاست گذاری ها در نظر می گیرد و از اینرو آمار جمعیتی محله های هدیش (نیروی دریایی) و پایگاه هوایی که خدماتی در این محله ها ارائه نمی دهد در مطالعات خود در نظر نمی گیرد و بر این اساس در مطالعات شهرداری آمار جمعیتی شهر بندرعباس کمتر از آمار رسمی کشور است و این اختلاف در حدود 25 هزار نفر است.

پتانسیل های طبیعی و اقتصادی شهر

از نظر ویژگی های طبیعی شهر بندرعباس یک شهر ساحلی و در مجاورت دریا گسترش دارد و به لحاظ توپوگرافی از سطح کاملاً همواری تشکیل شده بطوریکه ارتفاع سطح شهر از 5 تا 30 متر متغیر است. گسترش شهر بصورت شرقی - غربی و در امتداد دریا کشیده شده است.

شهر بندرعباس امروزه یکی از شهرهای بزرگ و از مراکز مهم فعالیت‌های اقتصادی و تجاری ایران است. این شهر، نقش مهمی در زمینه صادرات و واردات کشور ایفا می‌کند. تأسیسات مهم دریایی و زیربنایی کشور همچون بندر شهید رجایی و بندر شهید باهنر، پالایشگاه نفت بندرعباس، کارخانه آلومینیوم المهدی، کارخانه آلومینیوم هرمزگان، کشتی‌سازی خلیج فارس، فولاد و سیمان هرمزگان و همچنین شیلات و آبزیان در این استان واقع شده است. اهم ویژگی‌های طبیعی و به ویژه ویژگی‌های اقتصادی شهر بندرعباس عبارتند از:

- ۱) مجاورت با دریا و دسترسی به آبهای آزاد جهان
- ۲) نزدیکی با جزایر مهم خلیج فارس از جمله به جزیره قشم (۲۰ کیلومتر) و هرمز (۱۴/۵ کیلومتر)
- ۳) وجود جاذبه‌های گردشگری بویژه گردشگری دریایی و ژئوتوریسم
- ۴) قطب شیلات و آبزیان ایران و برخورداری از فرآوری و صنایع تبدیلی فرآورده‌های شیلاتی
- ۵) داشتن ویژگی‌های بندری و عملکردهای متنوع تجاری، صیادی، توریستی و صنعتی
- ۶) دسترسی به حمل و نقل ۴ گانه هوایی، دریایی، ریلی و زمینی
- ۷) برخورداری از بزرگترین بنادر کانتینری خاورمیانه مثل بندر شهید رجایی و بندر شهید باهنر
- ۸) سهم ۶۰ درصدی صادرات و واردات و ترانزیت کالا
- ۹) صنایع بزرگ کشتی‌سازی مثل کشتی‌سازی فراساحل، کشتی‌سازی مجتمع شهید درویشی
- ۱۰) تولید انواع شناورها و سازه‌های دریایی
- ۱۱) تامین آب از طریق نمک زدایی آب دریا
- ۱۲) وجود مناطق ویژه اقتصادی؛ صنایع معدنی و فلزی خلیج فارس
- ۱۳) وجود پالایشگاه نفت و گاز، کارخانه آلومینیوم المهدی و هرمز آل و کارخانه‌های متعدد تولید فولاد
- ۱۴) نزدیکی به بنادر و امکان استفاده برتر از ترانزیت کالا
- ۱۵) وجود زیرساخت‌های مناسب دریایی جهت تبدیل استان به قطب بین‌المللی آلومینیوم و پتروشیمی
- ۱۶) پتانسیل استفاده از انرژی‌های پاک (انرژی خورشیدی و انرژی جزر و مد امواج)
- ۱۷) جاذبه‌های منحصر به فرد دریایی از قبیل آبسنگ‌های مرجانی، سواحل صخره‌ای، غارهای دریایی
- ۱۸) صنایع دستی دریایی

جدول ۱-۱- جمعیت، مساحت و سایر تقسیمات کشوری ایران، هرمزگان و بندرعباس - سال ۱۴۰۰

عنوان	مساحت (کیلومتر مربع)	جمعیت	تعداد شهرستان	تعداد بخش	تعداد شهر	تعداد دهستان	تعداد آبادی
ایران.....	۱۶۴۸۱۹۵	۸۴۵۰۰	۴۷۸	۱۱۷۰	۲۷۳۶	۱۴۳۱	۴۵۹۲۶
استان هرمزگان.....	۷۰۱۹۸/۷۶	۲۰۵۵۰۳	۱۳	۴۰	۸۸	۵۰	۲۲۷۰
شهرستان بندرعباس.....	۱۰۰۷۶	۷۵۰۵۰۰	—	۴	۵	۱۱	۳۹۵
شهر بندرعباس.....	۷۴/۲۳	۵۸۱۶۹۸	—	—	—	—	—

شهر بندرعباس به تفکیک مناطق

نام منطقه	مساحت (متر مربع)	جمعیت
منطقه ۱.....	۱۸۲۸۶۱۲۵/۹	۱۵۵۲۸۷
منطقه ۲.....	۱۴۵۶۶۳۸۵/۲	۱۴۹۴۱۸
منطقه ۳.....	۲۱۹۵۵۹۶۰/۵	۱۰۳۹۵۵
منطقه ۴.....	۱۹۴۱۸۳۵۵/۷	۱۴۷۲۱۳

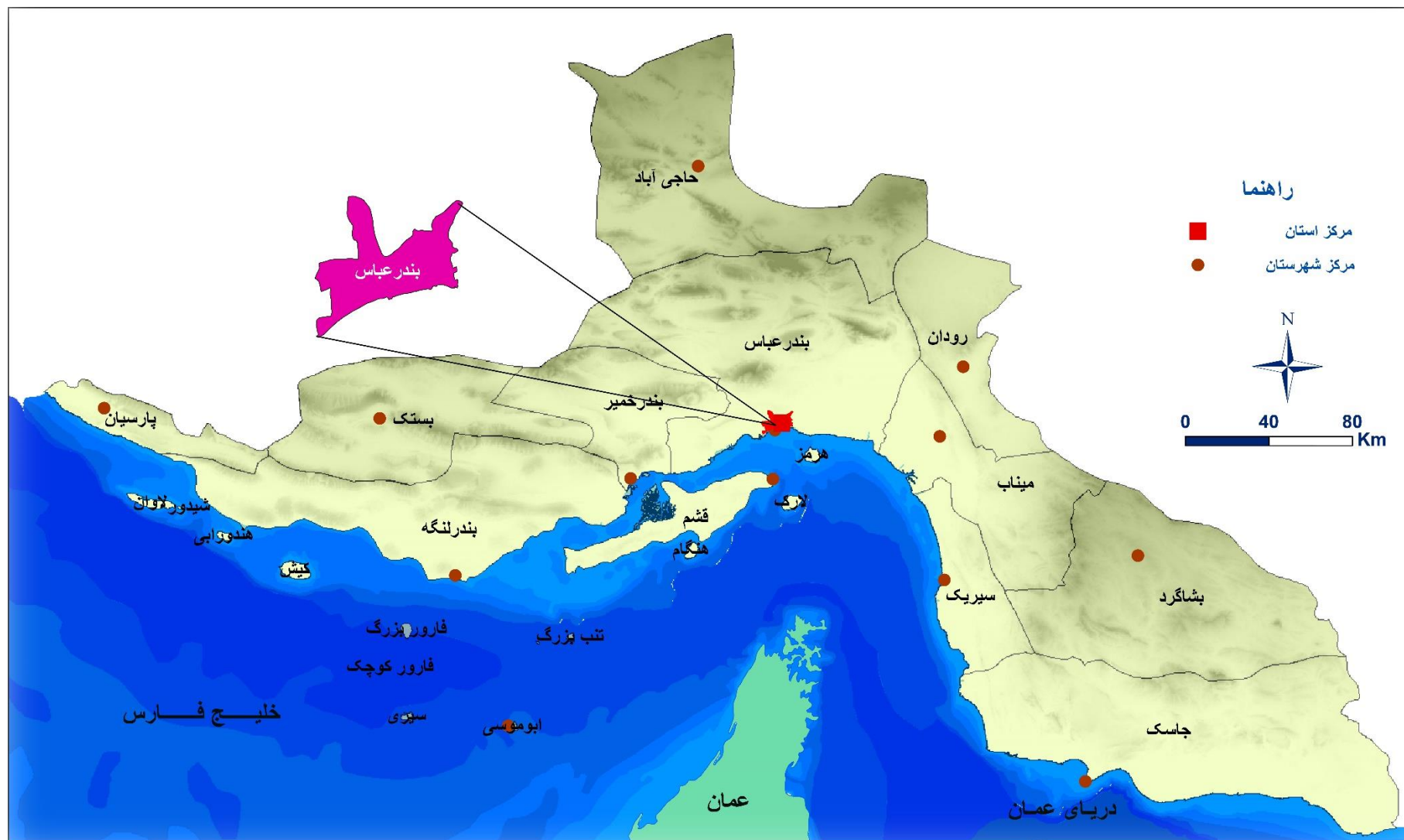
مآخذ: مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰

جدول ۱-۲- اطلاعات جمعیتی شهر بندرعباس به تفکیک جنسیت - سال ۱۳۹۵ و سال ۱۴۰۰

سال	استان	شهرستان	نام شهر	تعداد خانوار	جمعیت	مرد	زن
۱۳۹۵	هرمزگان	بندرعباس	بندرعباس	۱۵۲۸۶۲	۵۲۶۶۴۸	۲۶۹۰۳۳	۲۵۷۶۱۵
۱۴۰۰	هرمزگان	بندرعباس	بندرعباس	۱۸۱۷۸۱	۵۸۱۶۹۸	۲۹۶۱۱۰	۲۸۴۶۸۶

مآخذ: نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن، سال ۱۳۹۵ و مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰

شکل ۱-۲- موقعیت شهرستانهای استان هرمزگان و شهر بندرعباس

۱-۲- تاریخچه شکل گیری شهر بندرعباس

بندرعباس یکی از شهرهای قدیمی کشور است که در طول تاریخ فراز و فرودها و تغییرات زیادی را تجربه کرده است یکی از این تغییرات نام این بندر بوده است.

تا قبل از قرن چهارم هجری در حوالی بندرعباس فعلی، بندر و روستای کوچکی به نام «سورو» وجود داشت که جغرافیا نویسان قرن چهارم هجری قمری از آن نام برده‌اند. برخی معتقدند «شهر» که اصطخری به عنوان «دهی کوچک بر کنار دریا» از آن نام برده، همان بندر «سورو» است. این بندر در سال ۱۵۱۸ میلادی «بندر جرون» خوانده می‌شد و دهکده‌ای کوچک بود و در روبروی سواحل شمالی جزیره پراهمیت «هورموز» آن روزگار قرار داشت. در سال ۱۵۱۴، پرتغالی‌ها این دهکده کوچک را برای پیاده شدن و بارگیری اجناس از خشکی انتخاب کردند. به دلیل خرچنگ زیادی که در ساحل این بندر وجود داشت، نام آن را «بندر کامارائو» یا «کامبارائو»، یعنی بندر خرچنگ گذاشتند. بعد پرتغالی‌ها نام آن را به بندر گمبرون یا «گامبرون» تغییر می‌دهند که در مورد آن نظریه‌های مختلفی وجود دارد. عده‌ای معتقدند گمبرون یا «گامبرون» به احتمال زیاد از نام پرتغالی «گامارائو» یعنی بندر خرچنگ گرفته شده است. در نظریه‌ای دیگر گفته شده گمبرون به معنای گم + برون است یعنی شهری که اگر از آن خارج شوی گم خواهی شد. علت این تفسیر کم بودن آبادی‌های اطراف بندرعباس در گذشته بود. عده‌ای دیگر معتقدند گمبرون واژه‌ای ترکی به معنای دهانه گشاد است.

در سال ۱۶۲۲ میلادی شاه عباس توانست با کمک انگلیسی‌ها دست پرتغالی‌ها را از این بندر کوتاه کند و به افتخار این پیروزی «بندر گمبرون» به «بندرعباس» تغییر نام داد و از آن زمان تا به حال بندرعباس را با این نام می‌شناسند. تا قبل از سال ۱۶۵۰ میلادی بندرعباس حصار نداشت؛ ولی از این زمان دور شهر را محصور کردند و بر امنیت آن افزوده شد. انگلیسی‌ها و هلندی‌ها در بندرعباس تجارتخانه، و در کنار دریا عمارت زیبایی بنا کردند. در این بندر لنگرگاه مناسبی وجود داشت؛ لذا اکثر کشتی‌های بزرگی که از هند برای ایران و عثمانی و سایر نقاط کالا حمل می‌کردند، در این بندر لنگر می‌انداختند. هلندی‌ها در سال ۱۶۹۸ میلادی با کسب اجازه از دولت ایران، شهر تازه‌ای با بافت و معماری ویژه، در وسط شهر بندرعباس بنا نمودند (عمارت کلاه فرهنگی در همین ایام بنا شده است). بافت و شکل ظاهری شهر جدید تا سال ۱۷۲۲ میلادی دوام یافت.

در نیمه نخست قرن هفدهم، نمایندگان کمپانی هند شرقی سعی کردند بندرعباس را به پایگاه اصلی خود در خلیج فارس تبدیل کنند؛ به همین لحاظ، مرکز کمپانی هند شرقی در بندرعباس مستقر گردید. ناوهای نظامی کمپانی هند شرقی نیز در آب‌های نزدیک بندرعباس پهلو گرفتند. این شرکت در سال ۱۷۵۹ به علت متشنج شدن اوضاع و بمباران تأسیسات تجاری انگلیسی‌ها در بندرعباس،

مرکز تجارت خود را از این بندر به بندر بصره منتقل نمود. این امر بیش از پیش، شرایط انحطاط بندرعباس را فراهم کرد. بعد از ظهور نادرشاه، بندر بوشهر مقر ناوگان ایران شد و بندرعباس و توابع آن طبق قرارداد، به سلطان مسقط به اجاره واگذار شد. در پی شورش سال ۱۸۶۸ میلادی در مسقط، این امتیاز لغو شد و شهر بندرعباس و توابع آن دوباره به تصرف کامل دولت ایران درآمد. پس از پیروزی نهضت مشروطیت و تصویب قانون ایالات و ولایات، بندرعباس و توابع آن جزء محدوده ایالت فارس قرار گرفت و سپس در محدوده اختیارات حاکم کرمان درآمد.

بندرعباس فراز و فرودهای بسیاری را پشت سر نهاده و سالهای رونق و رکود را تجربه کرده است اما هیچ گاه از جاذبه‌های اقتصادی و اجتماعی آن جهت جلب مهاجران کاسته نشده است. در تقسیمات فعلی کشوری، شهر بندرعباس مرکز استان هرمزگان است. این شهر یکی از مهم‌ترین مراکز استراتژیکی و تجاری ایران در جوار خلیج فارس و دریای عمان است و چنانچه امروزه این شهر به عنوان قطب ارتباطی، دریانوردی، صنعت، شیلات و نظامی کشور مطرح است و از طریق راههای دریایی، راه آهن، جاده‌های ترانزیتی و هوایی به کلیه مناطق داخلی و دیگر کشورهای جهان مرتبط است.

➤ محله‌های بندرعباس از سال ۱۲۸۴ شمسی تا سال ۱۲۹۵

سرریغ (سرریگ) - بلوچ‌ها - کله‌پزون - طارمی‌ها - نظرآباد - اوزی‌ها (قلعه‌شاهی) - پشت شهر (کلمات‌ها) - سیاهون - دروازه ایسینی - توشهر - لوله قندی - منبر عبدالله کریم - گل حیرری - دارمساکی (دارالمساکین) - چهل تنون - چاه محمودی - سیم بالا - پشت بن - بُرکه گرد - بُرکه ناظمی - رهداری کلاتی - گورفرنگ - لاری‌ها - حسین آباد - سید کامل.

➤ محله‌های بندرعباس از سال ۱۳۰۳ شمسی

نابند - خاجتا (خواجه عطا) - سیم بالا - کنسولگری - سرریغ - کارگزاری - توشهر (میان شهر) - بلوچ‌ها - نظرآباد - پشت بن - گورفرنگ - سید کامل - کرتی - سیاهون - اوزیها - قلعه شاهی - گل کنی - محسنین - سورو - چارباغ - لاری‌ها - گورخسرو - شغو - چاربرکه - باغ مولوی - لردکی - مرده شور - برکه گرد - برکه ناظمی - مغ ناخا (نخل ناخدا) - هوسورک - چهچکر - باغ منیر

➤ محله‌های بندرعباس تا سال ۱۳۱۶ شمسی

مهکان - هدیش - سورو - باغ منیر - ششصد دستگاه - دوهزار (کوی ملت) - چهارصد دستگاه - چهاربرکه - کوی پلیس - حسین آباد - استویک - پشت شهر - یادبود - اوزیها - سید کامل - بلوکی - لاری‌ها (بازار) - برق - کرتی (سازمان) - شاه حسینی - بلوچ‌ها - نظرآباد - کارگزاری - کمربندی - شیراول - شیردوم - درخت سبز - فرودگاه قدیم - شغو - هوایی - داماهی - مغ ناخا - جهان بار - تل سیاه - سه راه گمرک - پل خواجه - شهناز - اریاشهر (ازادگان) - چاهستونی - فینی‌ها - سه زیارتن - سرریغ - سربالایی کمربند.

۱-۳-۱- اقلیم

اقلیم شهر بندرعباس گرم و خشک است که به اشتباه اقلیم آن را گرم و مرطوب می گویند. این شهر که تحت استیلای آب و هوای بیابانی و نیمه بیابانی قرار دارد، از لحاظ دمایی بسیار گرم و از نظر بارندگی اقلیم خشک و کم باران حاکمیت دارد. تابستانهای طولانی گرم و خشک و زمستانهای کوتاه و معتدل مستولی است. این مناطق متأثر از نزدیکی به دریا دارای پدیده شرجی است و طبق نمودار لنکستر^۴ و کارستن^۵ از ماه اسفند تا آبان به مدت ۹ ماه از سال شرایط شرجی در منطقه حاکم و از ماه آذر تا بهمن به مدت ۳ ماه مطبوع ترین هوا را داراست.

در بررسی ویژگیهای هواشناختی و تحلیل نمایه های اقلیمی شهر بندرعباس از ایستگاه سینوپتیک بندرعباس که در سال ۱۳۳۶ تأسیس گردیده و دارای آمار طولانی مدت ۶۴ ساله بوده استفاده شده است. ایستگاه هواشناسی بندرعباس در بخش شرقی شهر بندرعباس واقع شده و دارای اطلاعات و آمار کافی از نمایه های اقلیمی می باشد. این ایستگاه هواشناسی از زمان تأسیس تاکنون بطور مرتب و منظم داده های سینوپتیک را ثبت و جمع آوری می کند. حال به بررسی مولفه های هواشناختی ساعات آفتابی، دما، رطوبت نسبی، بارندگی، سمت و سرعت باد، تبخیر و طبقه بندی اقلیمی سخن به میان می آید.

❖ ساعات آفتابی

در مطالعه وضعیت بیلان تابش و ساعات آفتابی منطقه مورد مطالعه گویای این است که در طی دوره آماری، میانگین روزانه ساعات آفتابی برابر ۸/۶ ساعت است که در مقایسه با سایر نقاط ایران از ساعات آفتابی بیشتری برخوردار است. حداکثر ساعات آفتابی برابر ۱۰/۳ ساعت در اردیبهشت و حداقل آن معادل ۷/۳ ساعت در دی ماه محاسبه گردیده است.

بررسی ها حاکی از آن است که تعداد روزهای صاف در زمستان کمتر و در تابستان بیشتر است. مطالعه شاخص ها در جداول ابرناکی ماهانه حاکی از آن است که ماههای خرداد و اسفند بترتیب کمترین و بیشترین تعداد روزهای ابری را دارا هستند.

مقایسه جدول ساعات آفتابی و روزهای ابری نشان می دهد که در فصل زمستان بدلیل افزایش روزهای توام با هوای ابری تعداد ساعات آفتابی نیز کاهش می یابد این وضعیت در تابستان بر عکس است. در این فصل به علت کاهش روزهای ابری تعداد ساعات آفتابی به حداکثر میزان خود در طول سال می رسد.

در مجموع می توان گفت که در محدوده مطالعاتی در طول سال ۲۷۱ روز هوای صاف ۷۶ روز هوای نیمه ابری و ۱۸ روز از

^۴ . Lancaster

^۵ .Carsten

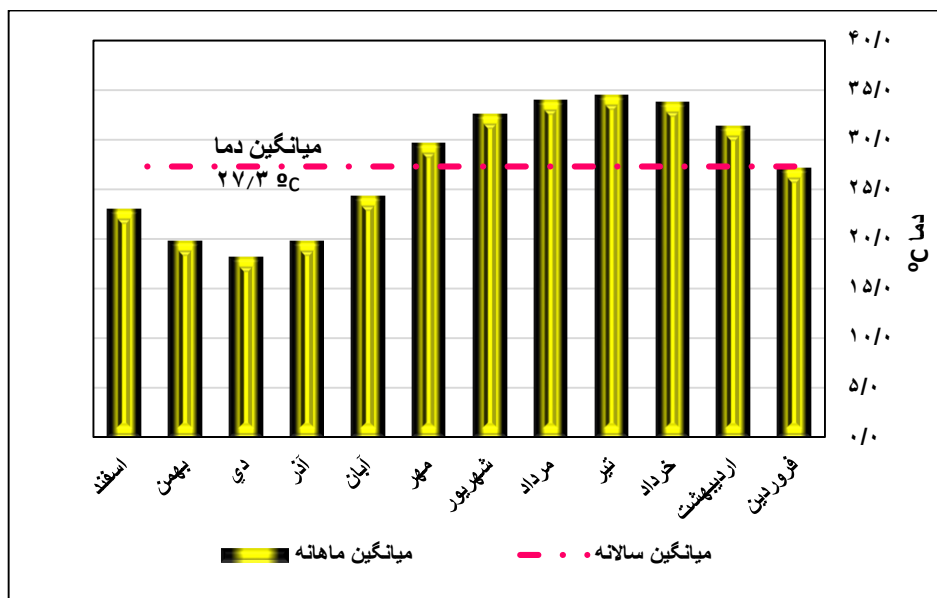
هوای تمام ابری توام با بارندگی برخوردار بوده است. هوای تمام ابری توام با بارندگی بیشتر در فصل زمستان رخ می دهد.

❖ دما

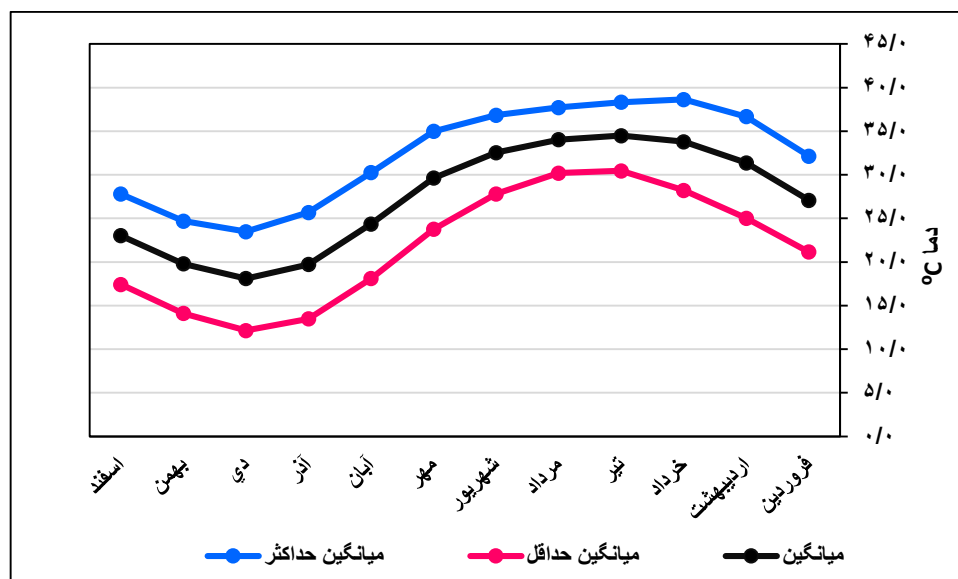
برای مطالعه دمای محدوده مورد تحقیق شاخص های میانگین دما، میانگین حداکثر و میانگین حداقل دما و دامنه تغییرات دما ارزیابی می گردد. جهت محاسبه دما در طی یک دوره آماری ۶۴ ساله حاکی از آن است که میانگین دمای بندرعباس برابر ۲۷/۳ درجه سانتیگراد را نشان می دهد. میانگین دما در ایران ۱۷/۳ درجه سانتیگراد گزارش شده است. میانگین حداکثر دما در بندرعباس برابر ۳۴/۵ در تیر و میانگین حداقل دما برابر ۱۸/۱ درجه سانتیگراد در دی ماه رخ می دهد. اما میانگین سردترین روزهای ماه سال دی برابر ۱۲/۱ و میانگین گرمترین روزهای ماه سال خرداد برابر ۳۸/۶ درجه سانتیگراد ثبت گردیده است.

در بررسی نمودار شاخص های حرارتی در ماههای مختلف سال در محدوده مطالعاتی مشهود است بیانگر این است که از دی تا تیر بدلیل افزایش تدریجی زاویه تابش خورشید روند تغییرات دما سیر صعودی دارد. بطوریکه اوج گرما در خرداد و تیر به ثبت رسیده است اما از تیر به بعد بدلیل افت تدریجی میل خورشید، دما کم کم کاهش می یابد و در دی ماه میزان دما به کمترین حد خود در طول سال می رسد.

درجه حرارت تحت تاثیر رطوبت متعادل شده و بندرت در تابستان از ۴۲ درجه سانتیگراد تجاوز می کند. درجه حرارت در زمستان بیشتر از صفر درجه سانتیگراد بوده و در طول سالهای دوره آماری دمای صفر و یا کمتر از آن ثبت نگردیده است بنابراین در منطقه مورد مطالعه فاقد روزهای یخبندان است.

شکل ۱-۳- میانگین دمای ماهانه به درجه سانتیگراد بندرعباس - آمار ۶۵ ساله (۱۳۳۶-۱۴۰۰)

شکل ۱-۴- میانگین، میانگین حداکثر و حداقل دمای ماهانه به درجه سانتیگراد بندرعباس - آمار ۶۵ ساله (۱۳۳۶-۱۴۰۰)

❖ تجزیه و تحلیل بادهای منطقه مطالعاتی

معمولا برای تحلیل وزش باد در یک منطقه از گلباد استفاده می شود که بنا به تعریف صفحه ای است که در آن درصد فراوانی و سرعت وزش بادهای در جهات جغرافیایی رسم گردیده است.

در بررسی شاخص باد شهر بندرعباس از داده های ایستگاه سینوپتیک بندرعباس در طی یک دوره آماری ۳۰ ساله استفاده گردیده است. مطالعه گلباد سالانه نشان می دهد که وزش باد غالب در منطقه مطالعاتی در اغلب مواقع سال **جهت جنوبی** داشته و ۲۴/۵ درصد بادهای ایستگاه را شامل می گردد. بعلاوه اینکه ۱۴/۴ درصد بادهای جهت جنوب غربی و ۱۱/۲ درصد بادهای جهت آن شرقی بوده است و بالاخره ۲۴/۵ درصد اوقات هم هوا آرام است و سرعت بادهای کمتر از ۱ نات می رسند. میانگین سرعت باد نیز ۱/۳۶ متر بر ثانیه است که نشان دهنده شرایط نسبتا آرام باد در منطقه است. سمت و سرعت باد و شکل گلباد سالانه، نقشه جهت باد غالب و همچنین نقشه جهت عمومی باد های محلی در منطقه در ادامه نمایش داده می شود.

محدوده مطالعاتی بندرعباس به دلیل نزدیکی به مدار راس السرطان تابش خورشید در آن شدید است لذا دمای هوا بسیار بالاست از اینرو افزایش دما در بیشتر ایام سال منجر به اختلال منطقه آسایش می گردد و ۹ ماه از سال بسیاری از فعالیت های انسانی در شرایط بسیار گرم انجام می گردد و نتیجه آن استیلای پدیده شرجی است که شرایط طاقت فرسایی را به ساکنین منطقه تحمیل می کند. از اینرو وجود یک جریان هوای ممتد به منظور خنک شدن فضاها کاملاً ضروری بنظر می رسد. بنابراین

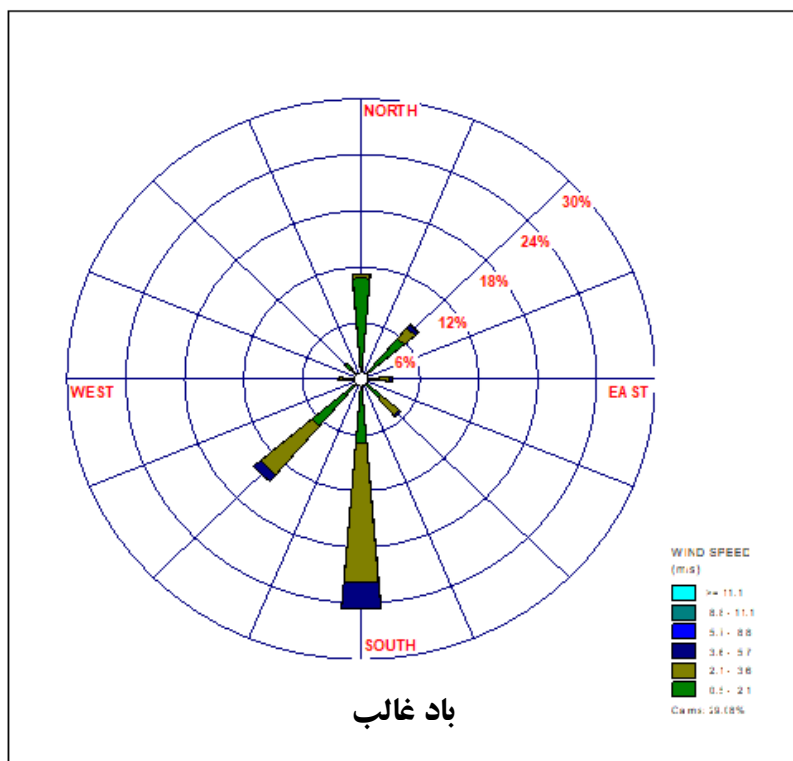
الگوی باد غالب، درصد فراوانی و سرعت وزش باد در طراحی و احداث ساختمان ها و صنایع باید مد نظر قرار گیرد.

جدول ۱-۳- مقادیر جهت و سرعت بادهای محدوده مطالعاتی (ایستگاه سینوپتیک بندرعباس)-سرعت بر حسب متر بر ثانیه

شاخص	باد آرام	درصد	۰/۵-۲/۱	درصد	۲/۱-۳/۶	درصد	۳/۶-۵/۷	درصد	۵/۵-۸/۸	درصد	درصد	۸/۸ >	درصد	جمع
شمال.....	۶۴۲۱	۲۹/۱	۴۴۰۷	۱۰/۸	۱۸۴	۰/۴	۴	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۴۵۹۶
شمال شرقی.....	۲۳۳۸	۷	۶۰۰	۱/۵	۱۸۸	۰/۵	۱۹	۰/۵	۱۹	۰/۵	۰	۰	۰	۳۱۴۵
شرق.....	۷۸۲	۱/۹	۳۷۱	۰/۹	۱۱۶	۰/۳	۱۹	۰/۵	۱	۰	۰	۰	۰	۱۲۸۹
جنوب شرقی.....	۱۰۶۵	۲/۶	۹۹۲	۲/۴	۱۱۲	۰/۳	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۱۷۰
جنوب شرقی.....	۲۷۹۴	۶/۸	۶۱۰۳	۱۴/۹	۱۱۳۵	۲/۸	۱۴	۰/۳	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰۴۶
جنوب غربی.....	۲۶۹۱	۶/۶	۲۸۱۹	۶/۹	۳۶۷	۰/۹	۶	۰/۳	۰	۰	۰	۰	۰	۵۸۸۳
غرب.....	۷۶۹	۱/۹	۱۷۱	۰/۴	۲۲	۰/۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۹۶۲
شمال غربی.....	۸۶۹	۲/۱	۴۷	۰/۱	۶	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۹۲۳
جمع.....	۱۱۸۹۵	۲۹/۱	۱۵۷۱۵	۳۸/۴	۱۱۲۸۷	۲۷/۶	۱۹۵۰	۴/۸	۶۱	۰/۱	۱	۰	۰	۴۰۹۱۲

ماخذ: سازمان هواشناسی کشور

شکل ۱-۵- گلباد سالانه محدوده مطالعاتی (ایستگاه سینوپتیک بندرعباس)

❖ بادهای محلی

در استان هرمزگان در فصول مختلف، بادهای مختلفی می‌وزد که مهمترین آنها، باد شمال، بادقدس، باد سهیلی، باد ناشی یا نعشی، باد دلوار، باد قوس، بادعقربی و باد ایوبی است.

➤ **باد لوار:** ویژه مناطق گرم و خشک صحرایی استان و به آتش باد یا تش باد نیز معروف است. تش باد در فصل تابستان در ماه مرداد با جهت جنوب غربی به مدت ۲۰ تا ۳۰ روز و معمولاً بعد از ظهر تا هنگام غروب می‌وزد، این باد با گرمای بسیار همراه است و به این علت به تش باد یا آتش باد یعنی باد آتش معروف است. این نوع باد در ناحیه حاجی آباد مشهود است.

➤ **باد سهیل یا سهیلی:** بادی است تابستانی که از جنوب شرق به سمت شمال غرب می‌وزد و در رسیدن میوه خرما نقش اساسی دارد.

➤ **باد نعشی یا ناشی:** بادی است که از شمال خاوری به سمت جنوب باختری می‌وزد و سرد و طوفان زاست.

➤ **باد عقربی:** بادی است بهاری که از نیمه فروردین تا اوایل تابستان از سمت جنوب به شمال می‌وزد.

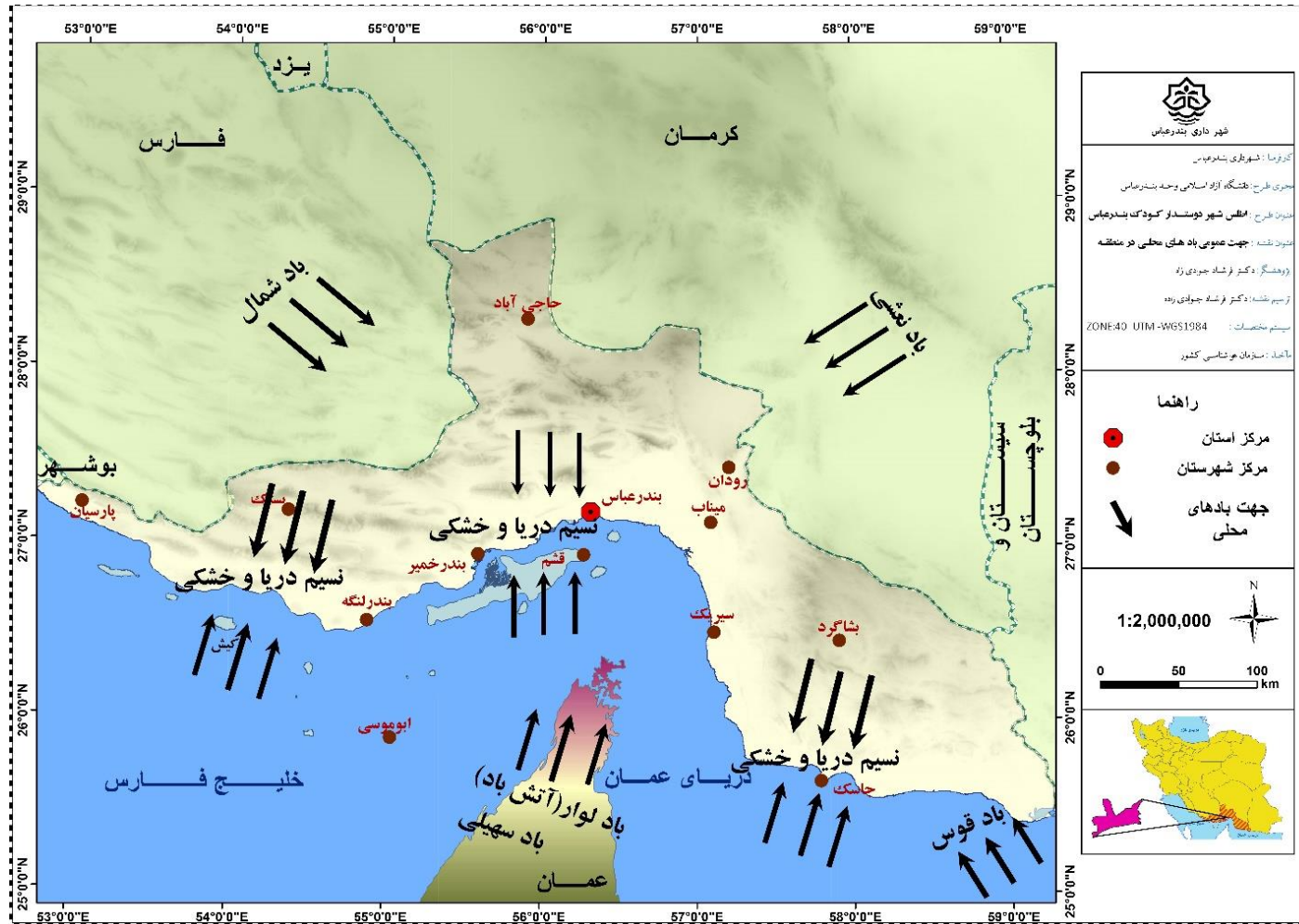
➤ **باد قوس:** بادی است زمستانی که در جهت خاوری - باختری جریان دارد و بیشترین بارش را در منطقه بوجود می آورد.

➤ **باد شمال:** به مدت ۹ ماه از سال به موازات ساحل شمالی خلیج فارس می وزد. وزش بادشمال به مدت ۴۰ روز در فصل تابستان با گردوغبار فراوان همراه است. جهت این باد از جنوب باختری به سوی شمال خاوری است و در زمستان ها جهت آن باختری - خاوری می شود.

➤ **باد ایوبی:** مانند باد «قوس» از ویژگی خاصی برخوردار است و کمی باران زا است.

➤ **باد شرقی یا شرقی:** در تابستان از بادهای بسیار نامطلوب است زیرا پس از عبور از سطح دریا رطوبت زیاد به خود می گیرد و نم نسبی هوا را به شدت بالا می برد. گاهی با ابرو مه همراه است و در برخی نواحی موجب بارندگی می شود.

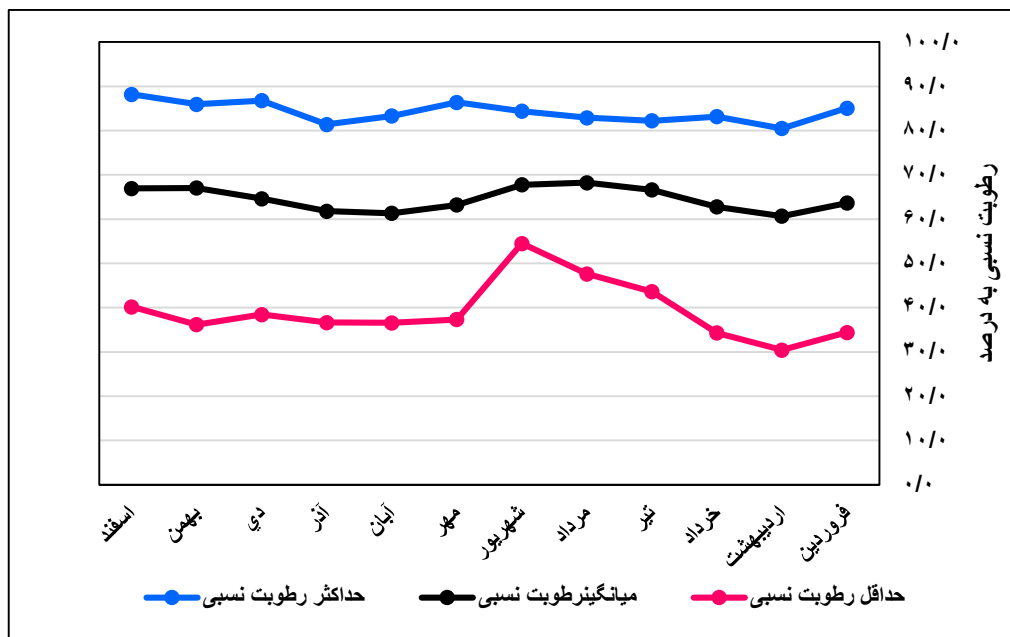
➤ **باد بحری یا باد شمال باختری:** که در فصل زمستان می وزد و نسیمی از دریا با خود می آورد و گاه بارندگی کمی را موجب می شود.

شکل ۱-۶- جهت عمومی باد های محلی در منطقه-ماخذ: نگارندگان

❖ رطوبت نسبی

میزان رطوبت نسبی تابع دما می باشد با افزایش دما کاهش و با کاهش دما افزایش می یابد. در مجموع رطوبت نسبی در تابستان کمتر از زمستان است اما مقدار و حجم رطوبت موجود در جو (رطوبت مطلق) در تابستان بدلیل افزایش دما بیشتر از زمستان است؛ به همین دلیل در تابستان بیشتر عرق می کنیم. میانگین رطوبت نسبی در کل دوره آماری در بندرعباس برابر ۶۴/۶ درصد، حداکثر و حداقل آن نیز بترتیب برابر ۸۸/۲ درصد (ماه اسفند) و ۳۰/۴ درصد (ماه اردیبهشت) محاسبه گردیده است. تغییرات رطوبت نسبی در طول دوره مورد مطالعه اندک و در بیشترین میزان خود به ۵ درصد میرسد.

شکل ۱-۷- میانگین حداکثر و میانگین حداقل ماهانه رطوبت نسبی به درصد بندرعباس

❖ بارندگی

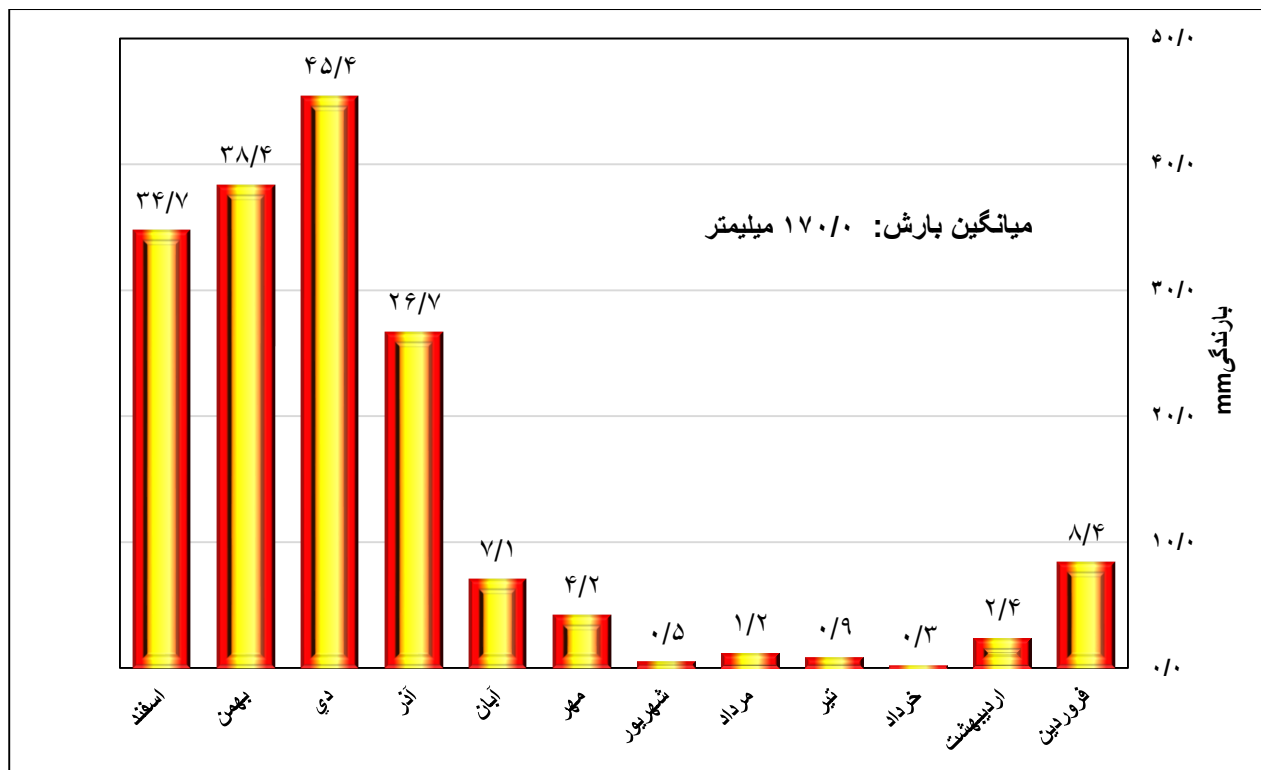
بندرعباس به دلیل استیلای سامانه های پرفشار جنب حاره در اغلب مواقع سال (بیش از ۹ ماه از سال)، جبهه های بارانزا تشکیل نمی گردد و در طول سال از بارش بسیار کمی برخوردار است.

برای مطالعه بارش منطقه از داده های هواشناسی ایستگاه سینوپتیک بندرعباس در طی یک دوره آماری ۶۴ ساله (۱۳۳۶-۱۴۰۰) استفاده گردیده است. براساس محاسبات بعمل آمده میانگین بارندگی بندرعباس برابر ۱۷۰/۰ میلیمتر محاسبه شده است در حالیکه میانگین بارندگی ایران ۲۵۰ میلیمتر گزارش شده است. آمار بارندگی سالانه نشان می دهد که بارندگی در ساله ای مختلف اختلاف

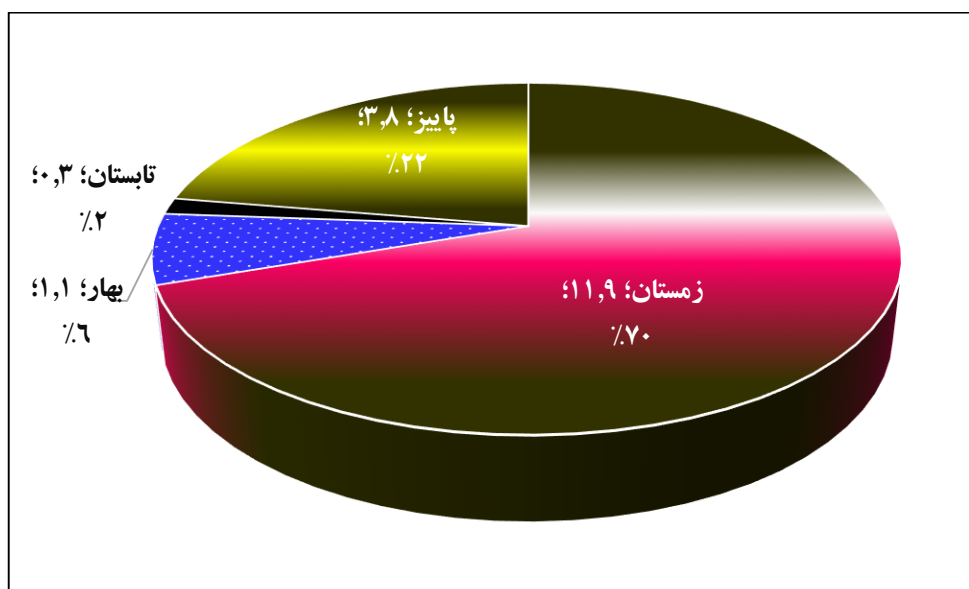
چشمگیری را نشان می دهد و از ۱ میلیمتر در سال ۱۳۴۱ تا ۴۹۴/۸ میلیمتر در سال ۱۳۵۵ در نوسان بوده است. آمارها نشان می دهد در ۲۰ سال اخیر بارندگی بشدت کاهش یافته بطوریکه در این مدت فقط ۴ سال بارندگی بیشتر از میانگین ۱۷۰ میلیمتر بوده است و ۱۶ سال کمتر از این مقدار ثبت شده است. کاهش زیاد بارندگی در این ۱۶ سال اخیر، شرایط خشکسالی شدیدی را در منطقه تحمیل کرده که منجر به آسیب پذیری و بحرانی شدن منابع آب در منطقه شده است.

نمودار میانگین بارش ماهانه و درصد آن را نشان می دهد که پرباران ترین و کم باران ترین ماه سال دی و خرداد بترتیب ۴۵/۴ میلیمتر (۲۶/۷ درصد) و ۰/۳ میلیمتر (۰/۲ درصد) از بارش سالیانه را شامل می گردد.

تحلیل مقادیر و درصد بارندگی فصلی بندرعباس بیانگر این است که میانگین بارندگی فصلی در طی فصول مختلف سال متفاوت است و اختلاف چشمگیری را نشان می دهد. پرباران ترین فصل سال زمستان برابر ۱۱۸/۵ میلیمتر (۷۰ درصد) و کم باران ترین فصل سال تابستان معادل ۲/۶ میلیمتر (۰/۲ درصد) از بارش سال را در بر می گیرد. فصول بهار و پاییز بترتیب ۶ درصد و ۲۲ درصد بارندگی را در طول سال دارا هستند.

شکل ۱-۸- نمودار بارش ماهانه به میلیمتر بندرعباس

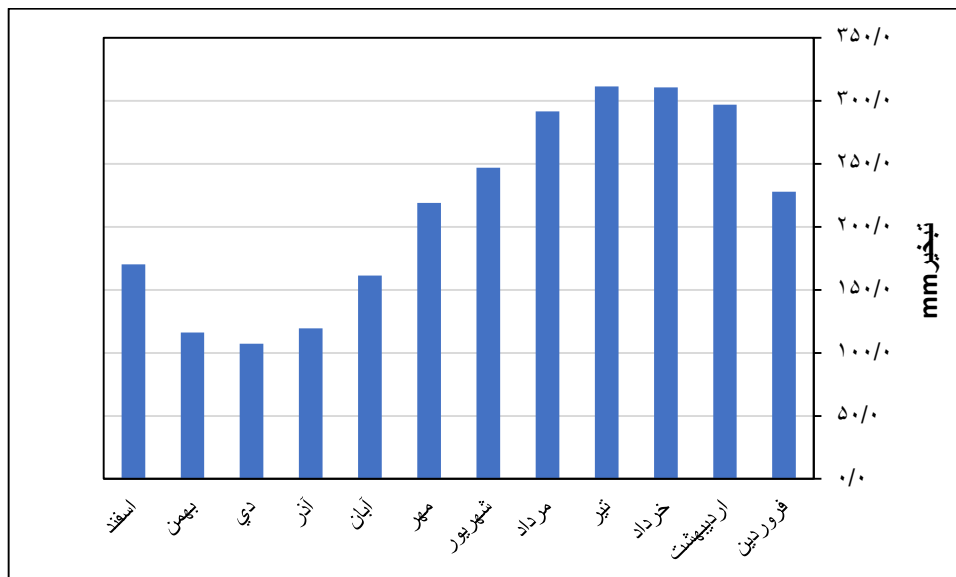

شکل ۱-۹- توزیع بارش فصلی به میلیمتر بندرعباس

❖ تبخیر

میزان تبخیر نسبی تابع مستقیم دماست و با افزایش دما تبخیر نیز روند صعودی دارد، برای محاسبه تبخیر بندرعباس از میانگین مقادیر تبخیر تشت تبخیر ایستگاه سینوپتیک بندرعباس در طی یک دوره آماری ۲۹ ساله استفاده گردیده است. بر اساس محاسبات بعمل آمده میانگین تبخیر سالانه در محدوده مورد تحقیق برابر ۲۵۷۹/۷ میلیمتر، حداکثر و حداقل آن نیز بترتیب برابر ۳۱۱/۶ (مرداد) و ۱۰۷/۴ (میلیمتر دی) محاسبه گردیده است.

بررسی تبخیر ماهانه از تشت نشان می دهد که بیشترین میزان تبخیر در ماههای فصل تابستان و کمترین میزان تبخیر مربوط به ماههای فصل زمستان است، به طوری که کمترین میزان تبخیر در ماههای دی و بهمن و بیشترین تبخیر در اردیبهشت، خرداد و تیر اتفاق افتاده است.

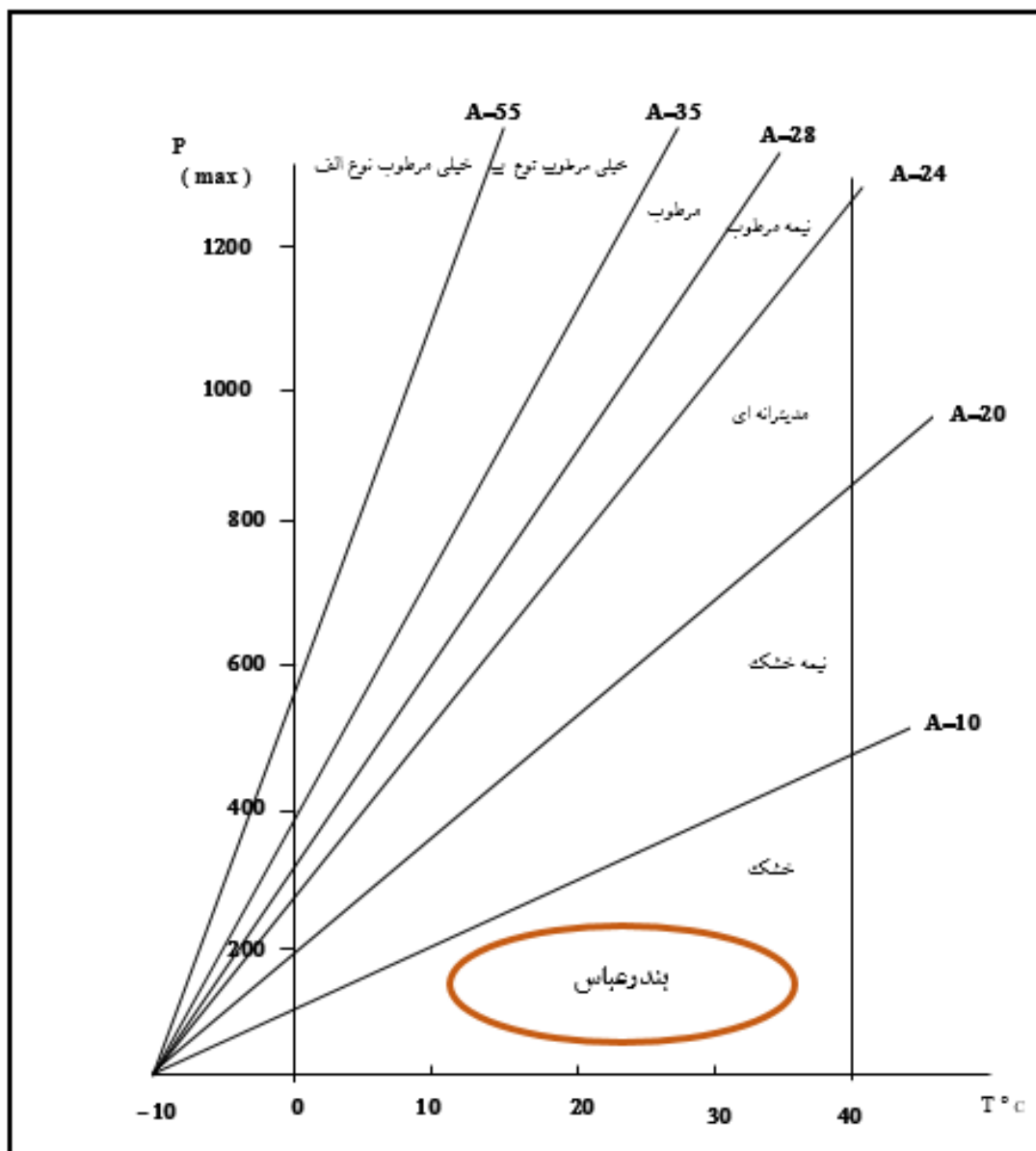
شکل ۱-۱۰- نمودار تبخیر ماهانه به میلیمتر بندرعباس

❖ طبقه بندی اقلیمی

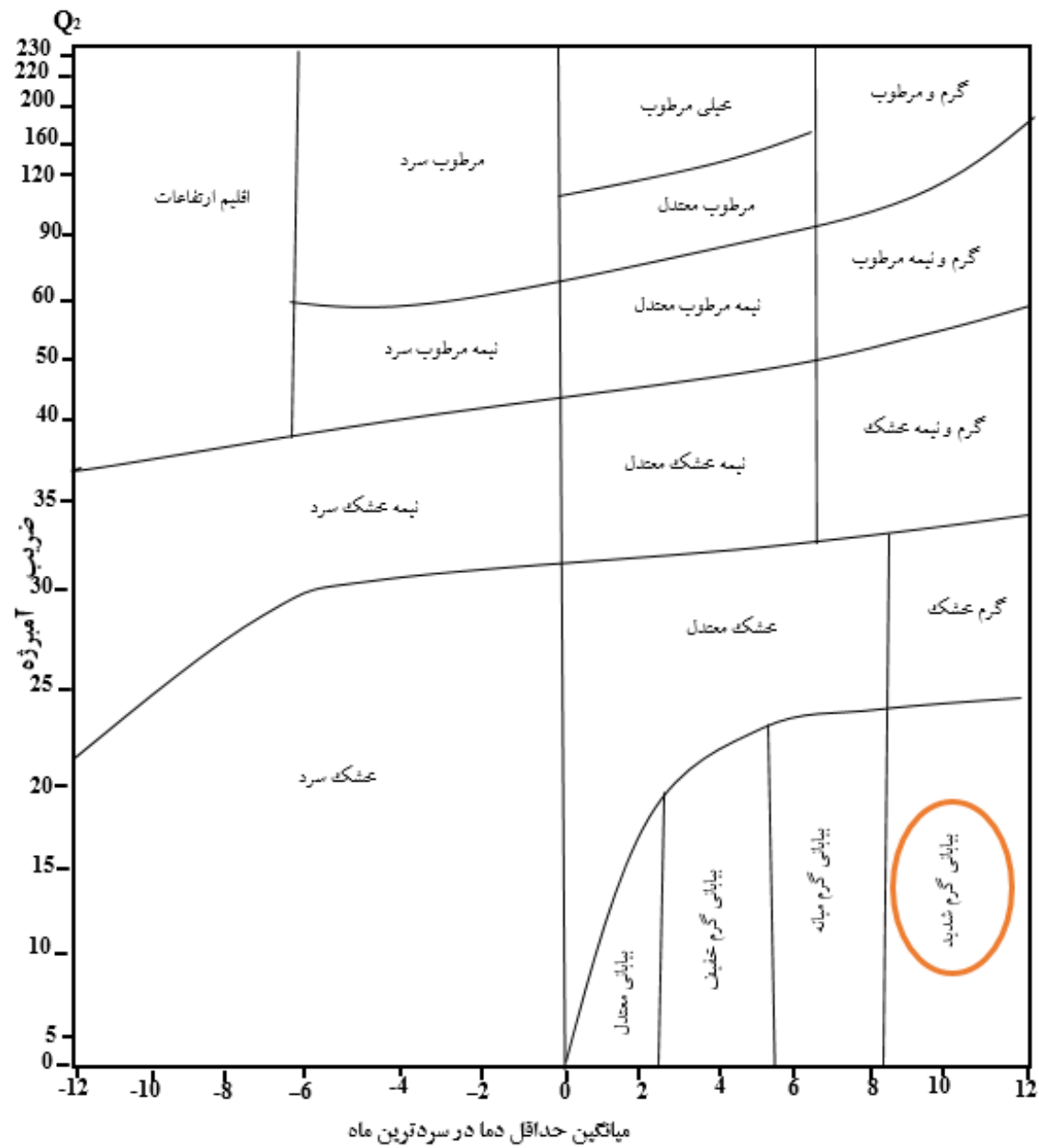
طبقه بندی اقلیمی می تواند به سیاستگذاران و تصمیم گیران جامعه کمک نماید تا درک بهتر و روشن تری درقسمتی از مسائل منطقه که به اقلیم و وضعیت جوی مربوط می گردد داشته باشند و با بکارگیری مقادیر کمی ارائه شده دقت انتخاب خود را افزایش دهند. حال به مطالعه این طبقه بندیها می پردازیم.

بر اساس سیستم طبقه بندی دومارتن (De Martonn) منطقه بندرعباس در اقلیم **خشک** بسر می برد بدین معنی که بارندگی سالانه آن کمتر از تبخیر آن است (شکل ۱-۱۹). از نظر اقلیم نمای آمبرژه (Emberger) که طبقه بندی دیگری از اقلیم مناطق است نشان می دهد که منطقه مورد مطالعه از اقلیم **بیابانی گرم شدید** برخوردار است (شکل ۱-۲۰).

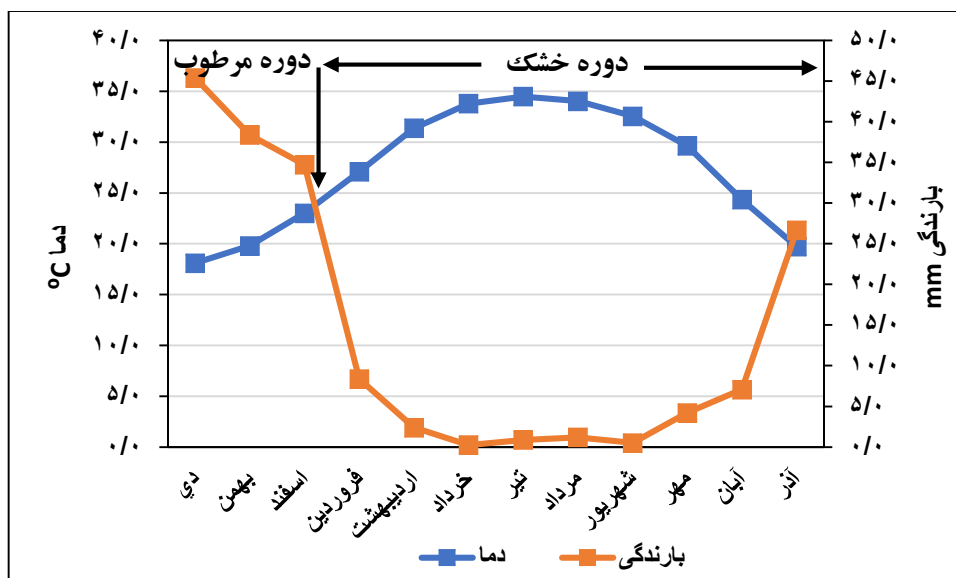
نمودار آمبروترمیک نموداری است که اساسا برای تعیین دوره های خشک و مرطوب منطقه بکار می رود و بر روی یک دستگاه محور مختصات به گونه ای که محور افقی ماههای سال و بر روی محور عمودی سمت چپ مقادیر بارش ماهانه به میلیمتر و بر روی محور عمودی سمت راست مقادیر دما بر حسب درجه سانتیگراد درج می گردد با توجه به محاسبات بعمل آمده حد فاصل ۱۵ آذر تا اوایل اسفند دما بر بارش فزونی دارد، لذا این دوره را دوره خشک سال می نامند و سایر ماه های سال دوره مرطوب منطقه تلقی می گردد (شکل ۱-۲۱).

شکل ۱-۱-۱۱- اقلیم نمای دوما رتن

شکل ۱-۱۲- اقلیم نمای آمبروزه منطقه بندرعباس

شکل ۱-۳- نمودار آمبروترمیک منطقه بندرعباس

جدول ۱-۴- خلاصه مقادیر شاخص های اقلیمی شهر بندرعباس (ایستگاه سینوپتیک بندرعباس)

ملاحظات	میانگین حداقل		میانگین حداکثر		میانگین	شاخص
	ماه	مقدار	ماه	مقدار		
	دی	۷/۳	اردیبهشت	۱۰/۳	۸/۶	ساعات آفتابی (hr)
	دی	۱۸/۱	تیر	۳۴/۵	۲۷/۳	دما °C
باد غالب جنوبی است	—	—	—	—	۱/۴	باد (m/s)
	اردیبهشت	۳۰/۴	اسفند	۸۸/۲	۶۴/۶	رطوبت نسبی (%)
حداکثر بارش فصلی در زمستان برابر ۷۰ درصد	خرداد	۰	دی	۴۴/۴	۱۷۰/۲	بارش (mm)
	دی	۷۰/۶	مرداد	۲۹۳/۶	۱۷۷۳/۸	تبخیر (mm)

طبقه بندی اقلیمی بندرعباس

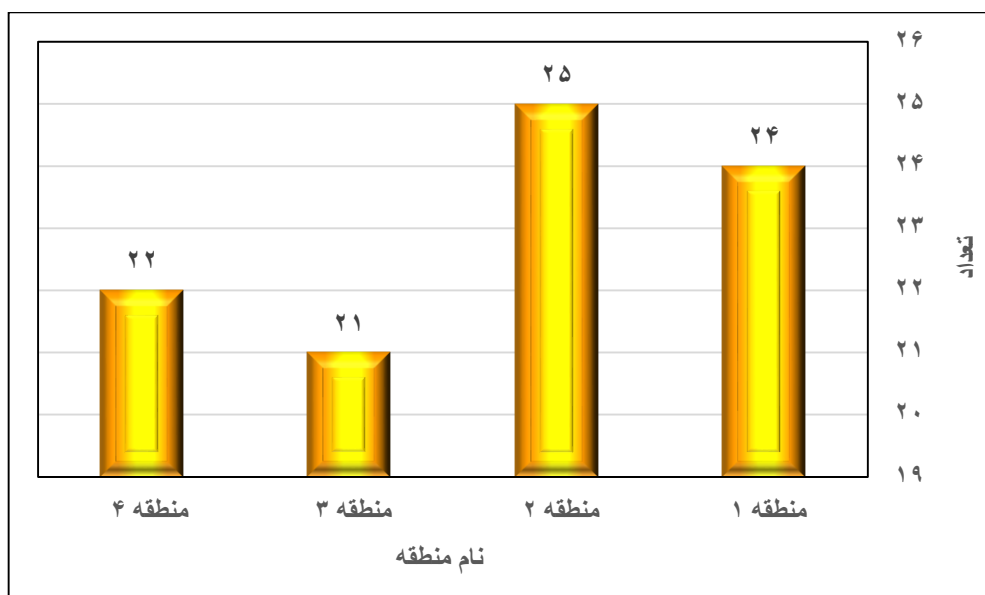
دارای اقلیم خشک	طبقه بندی دومارتن
دارای اقلیم بیابانی گرم شدید	اقلیم نمای آمبروزه
بیش از ۹ ماه از سال دارای دوره خشک و کمتر از ۳ ماه دوره مرطوب	نمودار آمبروترمیک

مآخذ: سازمان هواشناسی کشور و محاسبات مشاور

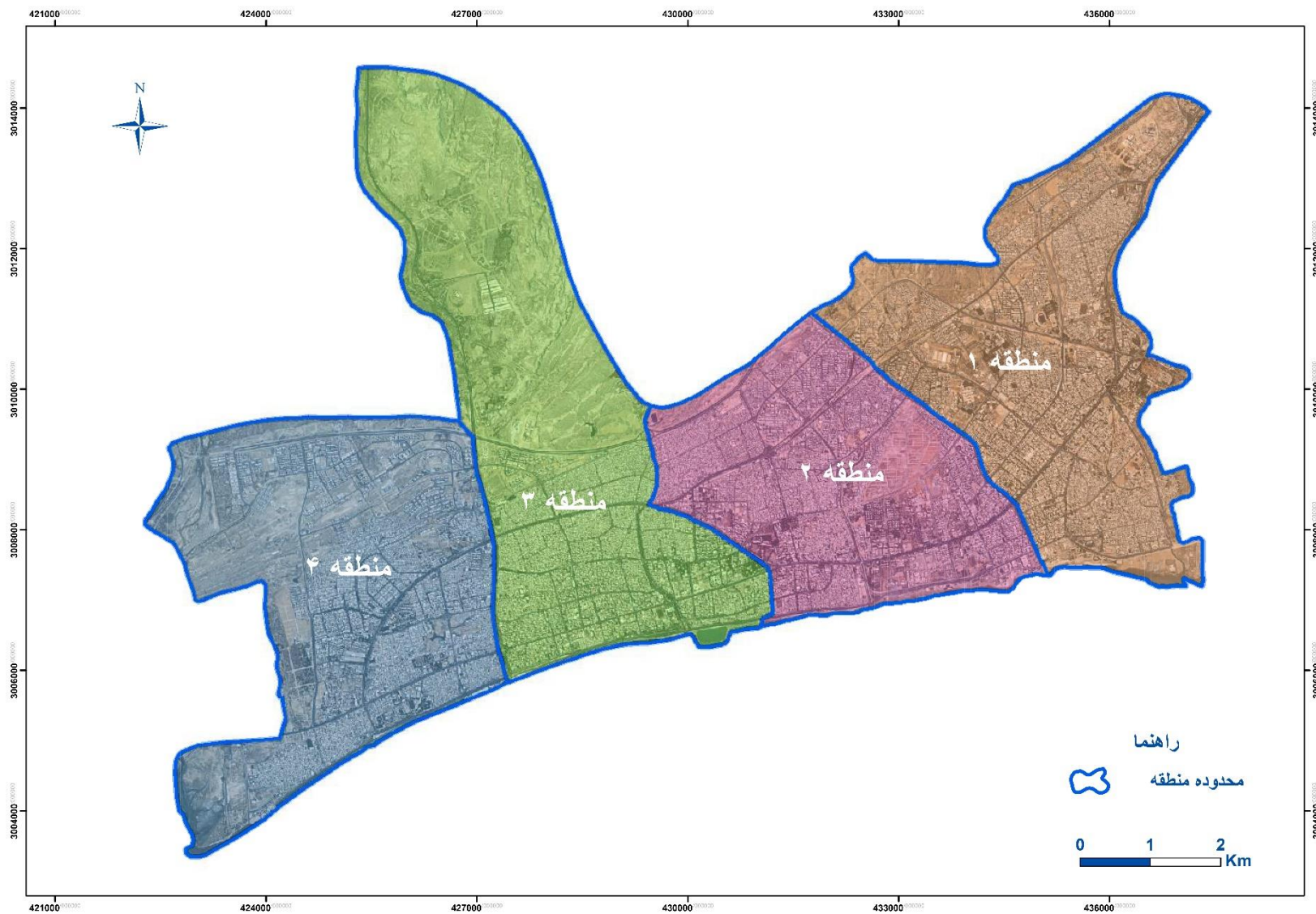
۴-۱- منطقه بندی، ناحیه بندی و محلات شهر بندرعباس

بر اساس تقسیمات کالبدی، شهر بندرعباس دارای ۴ منطقه، ۱۲ ناحیه و ۹۲ محله تشکیل شده است. در منطقه ۱ تعداد ۲۴

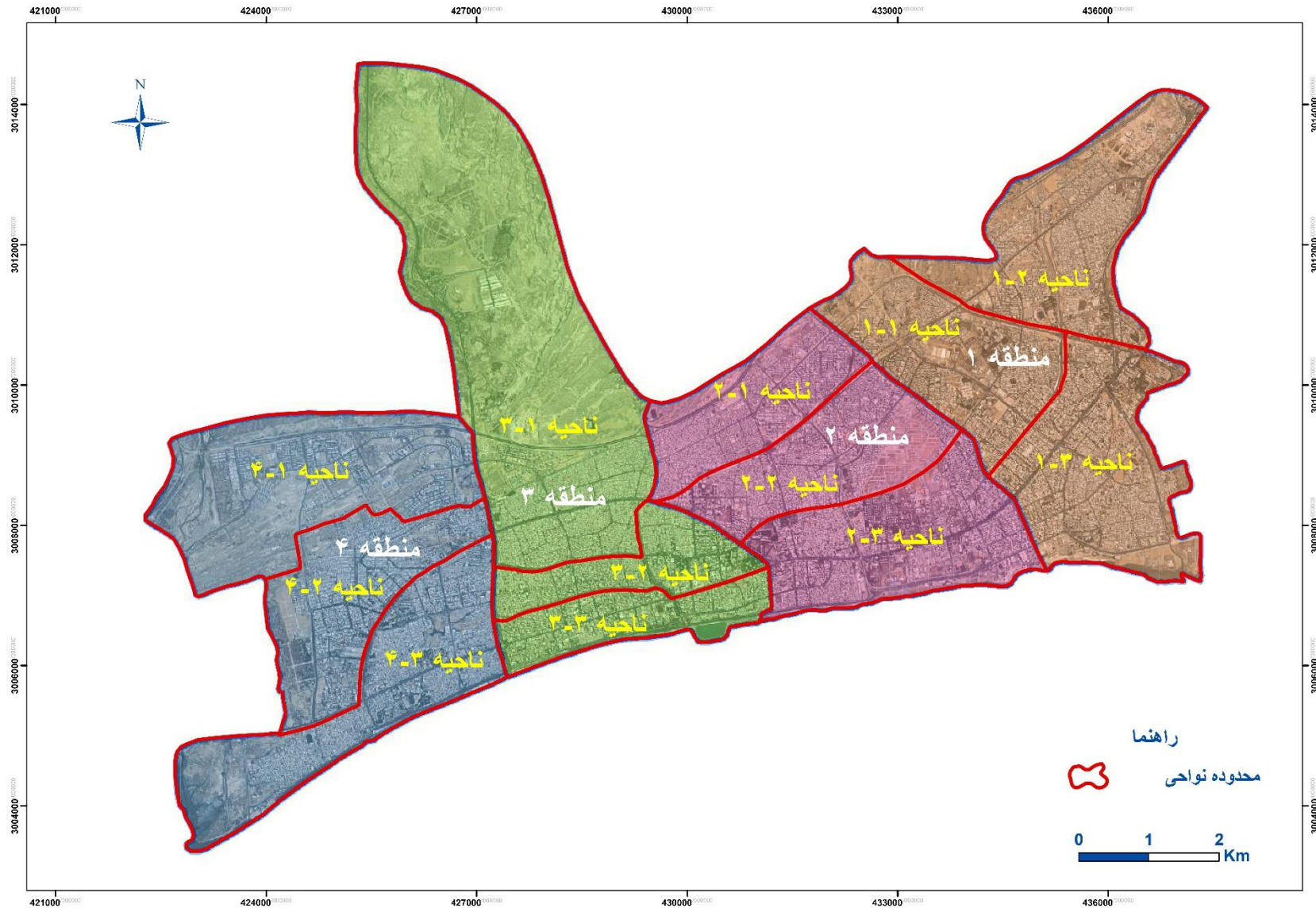
محله، منطقه ۲ تعداد ۲۵ محله، در منطقه ۳ تعداد ۲۱ محله و در منطقه ۴ تعداد ۲۲ محله وجود دارد.

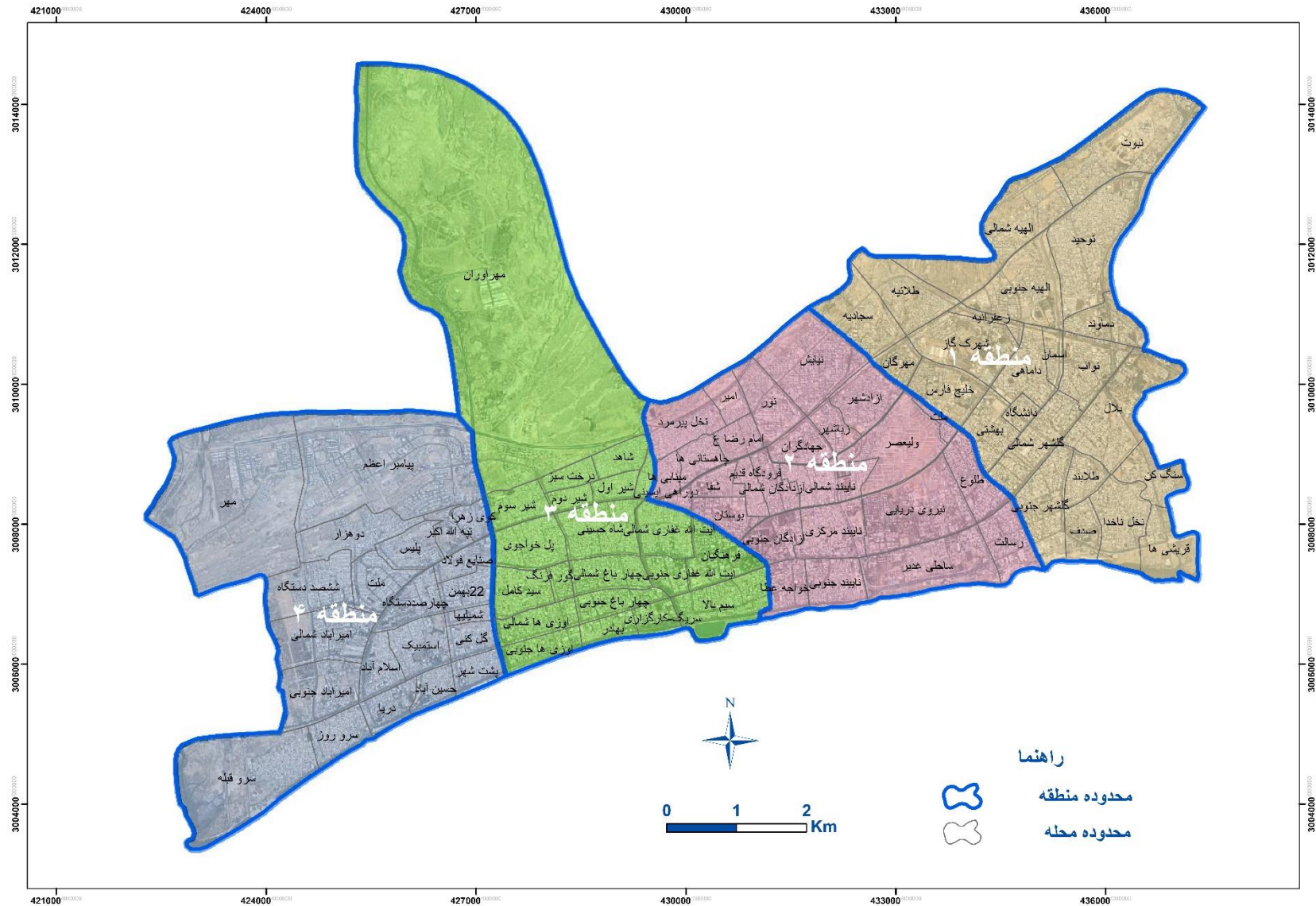
شکل ۱-۴- تقسیمات کالبدی، شهر بندرعباس به تفکیک محله

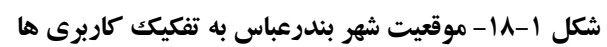
شکل ۱-۱۵- شهر بندرعباس به تفکیک مناطق

شکل ۱-۱۶- شهر بندرعباس به تفکیک نواحی

شکل ۱-۱۷- شهر بندرعباس به تفکیک محلات

۱-۵- تحلیل کاربری اراضی و سهم سرانه کاربری ها در شهر بندرعباس

فرایند برنامه ریزی کاربری زمین، ساماندهی مکانی و فضایی فعالیت هاست. برنامه ریزی کاربری زمین در شهرها، تعیین کننده بسیاری از ابعاد گسترش و توسعه شهری در آینده شهرها بوده و می تواند از چالشی ترین بخش های فرآیند تهیه طرح های جامع باشد. رابطه سرانه کاربری ها با اندازه شهر یکی از شاخص های مهم برنامه ریزی شهری محسوب می گردد. مسئله اصلی در رابطه با سرانه کاربری های زمین شهری را می توان مطابقت نداشتن این سرانه ها با شرایط مختلف شهرها در ابعاد جمعیتی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، محیطی و اقلیمی شهرهای ایران دانست.

اراضی شهری به طور کلی به دو گروه عمده زمین های بایر و دایر تقسیم می شود. زمین های دایر زمین هایی هستند که زیر ساخت و ساز رفته اند، اما زمین های بایر یا خالی زمین هایی هستند که کاربری شهری خاصی ندارند. هر یک از دو گروه که در مطالعات شهری زمین های پر و خالی قلمداد می شوند، طبقه بندی های مختلفی دارند که به آن ها اشاره می شود:

- ۱) مسکونی: شامل تراکم های مختلف مسکونی (کم، متوسط، زیاد و بسیار زیاد)
- ۲) آموزش عالی: دانشگاه و موسسات آموزش عالی می باشد.
- ۳) آموزشی: شامل مهد کودک، کودکستان، دبستان و دبیرستان است.
- ۴) تجاری: شامل مغازه، عمده فروشی، خرده فروشی و ...
- ۵) اداری انتظامی شامل: نیروهای مسلح، وزارتخانه ها، نهادها، شهرداری ها، بانک ها، شرکت ها و ...
- ۶) ورزشی: شامل استادیوم های ورزشی، زمین های بازی، باشگاه های ورزشی و ...
- ۷) تاسیسات و تجهیزات: آب، برق، گاز، تلفن، فاضلاب، کشتارگاه، آتشنشانی، دفتر پست و سایر تاسیسات زیربنایی شهری
- ۸) حمل و نقل و انبارداری: شامل ترمینال اتوبوس، ایستگاه مترو، فرودگاه، راه آهن، پایانه ها، انبار، سوله، سردخانه و ...
- ۹) درمانی: شامل بیمارستان، درمانگاه، کلینیک، خانه بهداشت و ...
- ۱۰) فرهنگی هنری: شامل کتابخانه، سینما، تئاتر، موزه ها و ...
- ۱۱) میراث تاریخی: مکان های تاریخی فرهنگی یا طبیعی ثبت شده در سازمانهای جهانی یا ملی

(۱۲)

مذهبی: مسجد، حسینیه، گورستان و ...

(۱۳)

پارک و فضای سبز: شامل پارک، پارک کودک، فضای سبز، رفوژ سبز خیابان ها، میادین و کمربند سبز شهری.

رفوژها به فضاهای سبزی که در وسط و طول مسیر راهها برای زیبا سازی مسیر ساخته می شوند.

(۱۴)

تفریحی توریستی: شامل هتل ها، خانه های سنتی و اقامتگاه های بوم گردی، رستورانها، شهر بازی، پیست اسکی

و ...

(۱۵)

صنعتی: شامل کارخانجات، کارگاه ها، تعمیرگاه ها و ...

(۱۶)

کشاورزی و باغات: شامل اراضی زراعی و باغات می باشد.

همانطوریکه اشاره شد مجموع مساحت محدوده شهری بندرعباس برابر $74/23$ کیلومترمربع (7423 هکتار) است که در تفکیک اراضی شهری و کاربری ها بیشترین سهم به کاربری مسکونی اختصاص دارد که با مساحت $17345929/6$ مترمربع برابر $64/4$ درصد کاربری ها را شامل می شود. کاربری تجاری در مرتبه دوم با مساحتی $1253467/7$ مترمربع و $5/1$ درصد کاربری ها را پوشش می دهد. کاربری اداری انتظامی با مساحت $1302805/6$ مترمربع و $4/7$ درصد مرتبه سوم کاربریهای را پوشش می دهد. پارک و فضای سبز و آموزشی از نظر مساحت بترتیب $4/4$ و $4/1$ درصد در مرتبه های چهارم و پنجم قرار می گیرند. سایر کاربری در جدول ۱-۶-درج شده است.

تحلیل سرانه کاربری های مرتبط با کودکان

سرانه کاربری های شهر بندرعباس به تفکیک مناطق ۴ گانه و سرانه کل و درصد سهم در جدول ۱-۵ درج شده است. طبق مطالعه شاخص های کاربری، سرانه مناطق مسکونی با $34/7$ نفر در مترمربع بیشتر از سایر کاربری ها می باشد. کاربری آموزشی با $2/2$ نفر در مترمربع، کاربری ورزشی با سرانه $1/3$ نفر در مترمربع، کاربری درمانی با سرانه $1/4$ نفر در مترمربع، کاربری فرهنگی هنری با سرانه $0/1$ نفر در مترمربع، کاربری پارک و فضای سبز با $2/4$ سرانه $1/4$ نفر در مترمربع و کاربری تفریحی توریستی با سرانه $0/6$ نفر در مترمربع را در بر می گیرند.

مقایسه سرانه کاربری های الویت دار مرتبط با کودکان به تفکیک مناطق ۴ گانه بیانگر این است که بیشترین کاربری آموزشی با $2/54$ در منطقه یک، بیشترین کاربری ورزشی با $1/85$ در منطقه یک، کاربری درمانی با $1/74$ در منطقه چهار، کاربری فرهنگی هنری با $0/27$ در منطقه دو، کاربری پارک و بیشترین فضای سبز با $2/1$ در منطقه یک قرار داشته است.

جدول ۱-۵- مساحت (مترمربع)، سرانه و جمعیت شهر بندرعباس به تفکیک مناطق

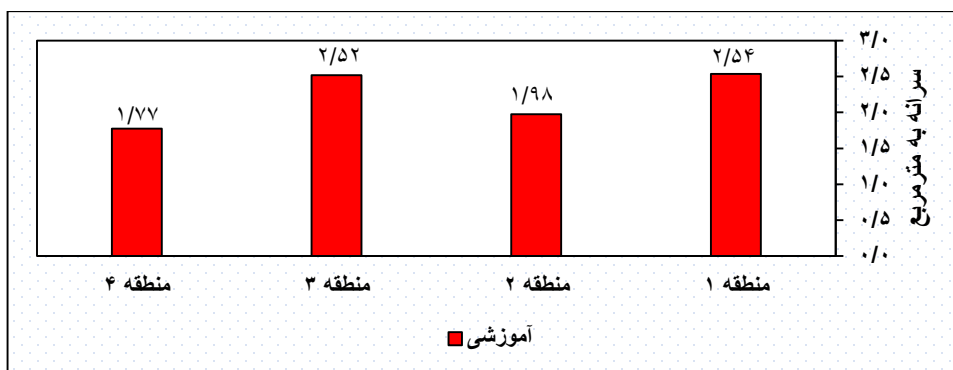
شاخص		منطقه ۱		منطقه ۲		منطقه ۳		منطقه ۴		جمع	
مساحت (متر مربع).....	مساحت (m^2)	سرانه	مساحت (m^2)	سرانه	مساحت (m^2)	سرانه	مساحت (m^2)	سرانه	مساحت (m^2)	سرانه کل	
	۱۸۲۸۶۱۲۵/۹	۱۳۰/۱	۱۴۵۶۶۳۸۵/۲	۱۰۷/۷	۲۱۹۵۵۹۶۰/۵	۲۳۳/۳	۱۹۴۱۸۳۵۵/۷	۱۴۵/۷	۷۴۲۲۶۸۲۷/۳	۱۴۷/۵	
جمعیت (۱۴۰۰).....	جمعیت (۱۴۰۰)	جمعیت (۱۴۰۰)	جمعیت (۱۴۰۰)	جمعیت (۱۴۰۰)	جمعیت (۱۴۰۰)	جمعیت (۱۴۰۰)	جمعیت (۱۴۰۰)	جمعیت (۱۴۰۰)	جمعیت کل (۱۴۰۰)		
	۱۶۳۲۸۷	۱۴۹۴۱۸	۱۰۳۹۵۵	۱۶۵۰۳۸	۵۸۱۶۹۸						

مآخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

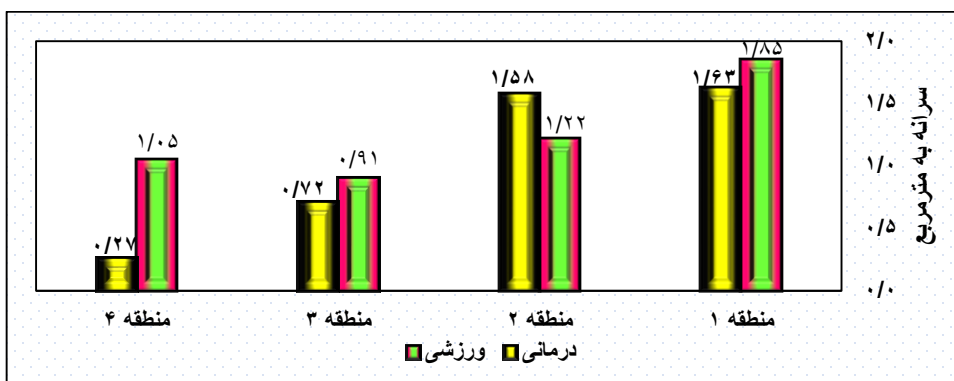
جدول ۱-۶- مساحت کاربری ها و سرانه های مرتبط با کودکان شهر بندرعباس به تفکیک مناطق

نام کاربری		منطقه ۱		منطقه ۲		منطقه ۳		منطقه ۴		جمع	
	مساحت (m^2)	سرانه	مساحت (m^2)	سرانه	مساحت (m^2)	سرانه	مساحت (m^2)	سرانه	مساحت (m^2)	سرانه	درصد
	۴۷۰۷۳۷۱/۳	۳۳/۴۸	۴۵۳۲۴۰۱/۹	۳۳/۵۰	۳۵۰۰۱۶۸/۳	۳۷/۱۹	۴۶۰۵۹۸۸/۲	۳۴/۵۶	۱۷۳۴۵۹۲۹/۶	۳۴/۷	۶۴/۳
مسکونی.....	۳۵۶۶۱۳/۱	۲/۵۴	۲۶۷۴۳۲/۴	۱/۹۸	۲۳۶۸۵۱/۱	۲/۵۲	۲۳۶۴۰۴/۵	۱/۷۷	۱۰۹۷۳۰۱/۰	۲/۲	۴/۱
آموزشی.....	۲۶۰۳۹۳/۳	۱/۸۵	۱۶۴۵۲۹/۱	۱/۲۲	۸۵۵۴۸/۵	۰/۹۱	۱۳۹۵۹۳/۸	۱/۰۵	۶۵۰۰۶۴/۶	۱/۳	۲/۳
ورزشی.....	۲۲۸۶۳۷/۹	۱/۶۳	۲۱۳۸۹۵/۵	۱/۵۸	۶۷۴۱۶/۲	۰/۷۲	۲۲۹۵۳۴/۵	۱/۷۲	۷۳۹۴۸۴/۱	۱/۴	۲/۶
درمانی.....	۲۴۳۱۷/۷	۰/۱۷	۳۶۸۹۱/۱	۰/۲۷	۲۹۵۸/۴	۰/۰۳	۷۴۵۰/۸	۰/۰۶	۷۱۶۱۷/۹	۰/۱	۰/۲
فرهنگی هنری.....	۴۵۱۶۰۹/۸	۳/۲۱	۳۳۳۷۱۱/۶	۲/۴۷	۲۵۸۶۳۶/۳	۲/۷۵	۱۳۸۸۱۳/۴	۱/۰۴	۱۱۸۲۷۷۱/۰	۲/۴	۴/۴
پارک و فضای سبز.....	۲۳۰۲۰/۰	۰/۱۶	۶۸۳۴۸/۴	۰/۵۱	۵۳۶۵۶/۲	۰/۵۷	۱۷۱۸۱۱/۳	۱/۲۹	۳۱۶۸۳۵/۹	۰/۶	۱/۲
تفریحی توریستی.....											

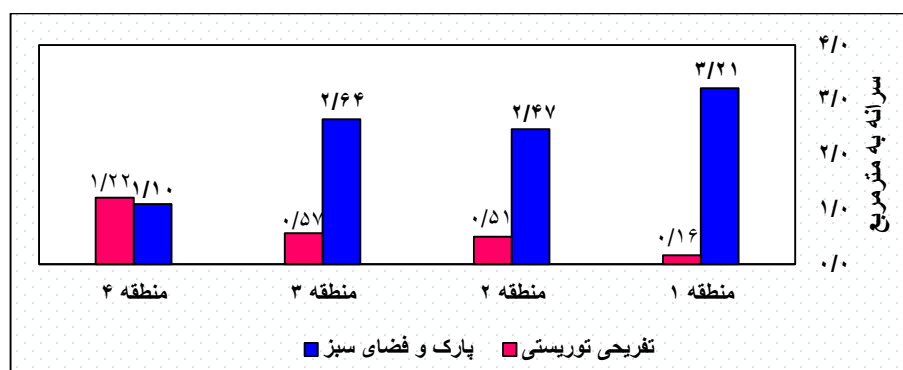
مآخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

شکل ۱-۱۹- سرانه کاربری آموزشی به تفکیک مناطق ۴ گانه

شکل ۱-۲۰- سرانه کاربری درمانی و ورزشی به تفکیک مناطق ۴ گانه

شکل ۱-۲۱- سرانه کاربری تفریحی توریستی و پارک و فضای سبز به تفکیک مناطق ۴ گانه

۱-۵-۱- تحلیل ضریب تمرکز مکانی سرانه کاربری ها مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران

سرانه کاربری ها ارتباط تنگاتنگی با مقیاس عملکردی در فرآیند برنامه ریزی دارد. با مطالعه سرانه کاربری های زمین شهری و آگاهی از سهم هریک از کاربری ها می توان الگوی واقعی تری از شرایط شهر در ابعاد جمعیتی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و محیطی متصور شد. موضوع سرانه کاربری ها در طرح های جامع شهری نشان از خلا جدی علمی در این زمینه دارد. تلاش هایی برای انطباق استانداردها و معیارهای کاربری زمین شهری با شرایط کشور و بومی سازی آن به عمل آمده است، اما این تلاشها و ادبیات حال حاضر در جامعه علمی و حرف های شهرسازی کشور، عمدتاً ترجمه متون غربی و نیز برداشت های تجربی، سلیقه ای و ذهنی تهیه کنندگان طرح ها است.

استاندارد کاربری های شهری و تعیین سرانه کاربری ها در ایران توسط شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در سال ۱۳۸۹ تهیه شده است که در جدول ۱-۷ درج شده است؛ همچنین سرانه کاربری های شهر بندرعباس و مقایسه آن با استاندارد ایران در جدول ۱-۸ نشان داده شده است. در این جدول کاربری ها در ۱۶ گروه کاربری مسکونی، آموزش عالی، آموزشی، تجاری، اداری انتظامی، ورزشی، تاسیسات و تجهیزات، حمل و نقل و انبارداری، درمانی، فرهنگی هنری، میراث تاریخی، مذهبی، پارک و فضای سبز، کشاورزی و باغات، تفریحی توریستی و صنعتی دسته بندی شده اند.

در ارزیابی سرانه کاربری های شهر بندرعباس و مقایسه آنها با سرانه استاندارد ایران ۴ طیف رنگ؛ سبز تیره، سبز روشن، زرد و قرمز مشخص شده است که تشریح آن در پی می آید:

✓ کاربری هایی که سرانه آنها خیلی بزرگتر از استاندارد هستند با رنگ سبز تیره نمایش داده شده است و شامل ۲ کاربری اداری انتظامی و تاسیسات و تجهیزات هستند.

✓ کاربری هایی که سرانه آنها بین دامنه استاندارد قرار دارند با رنگ سبز روشن نشان داده شده است و شامل ۴ کاربری آموزشی، ورزشی، درمانی و تفریحی توریستی را در بر می گیرد.

✓ رنگ زرد برای کاربری هایی هستند که سرانه آنها نزدیک به استاندارد را نشان می دهند. کاربری های مسکونی، تجاری و مذهبی در این گروه قرار می گیرند.

✓ کاربری هایی که سرانه آنها خیلی کمتر از استاندارد هستند با رنگ قرمز نمایش داده شده است و شامل ۵ کاربری آموزش عالی، حمل و نقل و انبارداری، فرهنگی هنری، پارک و فضای سبز و صنعتی را شامل می گردد.

✓ در این جدول سرانه استاندارد برای کاربری های میراث تاریخی و کشاورزی و باغات تعریف نشده است.

جدول ۱-۸- کاربری های شهری و تعیین سرانه آنها- بر حسب مترمربع

ردیف	نام کاربری	سرانه				جمعیت نفر
		شهرهای زیر ۵۰۰۰۰ نفر	بین ۵۰۰۰۰ تا ۲۵۰۰۰۰ نفر	بین ۲۵۰۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰۰۰ نفر	بیش از ۱۰۰۰۰۰۰ نفر	
۱	مسکونی.....	۵۰ ≤ سرانه	۴۰ ≤ سرانه	۲۵ ≤ سرانه	۲۵ ≤ سرانه	ملاک آخرین سرشماری عمومی نفوس و مسکن می باشد این سرانه در شهرهای زیر ۲۰۰۰۰ نفر حداکثر ۴۰ متر مربع خواهد بود و چنانچه سرانه وضع موجود از حداکثر پیشنهادی کمتر باشد وضع موجود ملاک حداکثر خواهد بود
۲	آموزش عالی.....	به ازاء هر دانشجو ۷۰ مترمربع و چنانچه خوابگاههای دانشجویی و کوی اساتید درون دانشگاه باشد این سرانه به ۱۰۵ متر مربع افزایش می یابد. برای دانشگاههای پیام نور حداکثر سرانه ۳۰ متر مربع لحاظ گردد				این کاربری برای شهرهایی که وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی و یا وزارت علوم و آموزش عالی و یا دانشگاه آزاد اسلامی و یا سایر مراکز قانونی آموزش عالی استقرار آنها تأیید کنند، پیش بینی می شود و برای شهرهایی که واحدهای آموزش عالی در آنها وجود دارد رشد جمعیت دانشجویی در طی سالهای گذشته استخراج و با توجه به برنامه های توسعه ای مراکز آموزش عالی، جمعیت دانشجویی برای افق طرح فاصله و سطح مورد نیاز بدست آمده و به جمعیت کل شهر تنظیم و در جدول سرانه درج می گردد.
۳	آموزشی.....	۵ ≤ سرانه ≤ ۲				
۴	اداری و انتظامی.....	۲ ≤ سرانه ≤ ۱	۱ ≤ سرانه ≤ ۷۵/۰	۱/۵ ≤ مرکز شهرستان ≤ ۰/۷۵	۱/۵ ≤ مرکز شهرستان ≤ ۰/۷۵	توصیه می گردد در شهرهای جدید این کاربری در قالب مجتمع های اداری - بجز انتظامی پیش بینی شود.
		۲ ≤ سرانه مرکز	۱ ≤ مرکز شهرستان ≤ ۲	۰/۷۵ ≤ مرکز شهرستان ≤ ۰/۷۵	۰/۷۵ ≤ مرکز شهرستان ≤ ۰/۷۵	
		شهرستان ≤ ۲	۲ ≤ مرکز شهرستان ≤ ۲	۰/۷۵ ≤ مرکز شهرستان ≤ ۰/۷۵	۰/۷۵ ≤ مرکز شهرستان ≤ ۰/۷۵	
۵	تجاری و خدماتی.....	۲ ≤ سرانه	۲/۵ ≤ سرانه	۳ ≤ سرانه	۳/۵ ≤ سرانه	در شهرهای بندری و توریستی و شهرهایی که ترافیک برون شهری از مابین شهر عبور میکند ۰/۵ متر مربع به سرانه مذکور افزوده می شود.
۶	ورزشی.....	۱ ≤ سرانه ≤ ۱/۵	۱/۵ ≤ سرانه ≤ ۱	۲ ≤ سرانه ≤ ۱/۱	۲ ≤ سرانه ≤ ۱/۲	
۷	درمانی.....	۱ ≤ سرانه ≤ ۱/۵	۱/۵ ≤ سرانه ≤ ۱	۲ ≤ سرانه ≤ ۱	۲/۵ ≤ سرانه ≤ ۱	
۸	فرهنگی.....	۰/۷۵ ≤ سرانه ≤ ۰/۲	۰/۷۵ ≤ سرانه ≤ ۰/۴	۰/۷۵ ≤ سرانه ≤ ۰/۵	۰/۷۵ ≤ سرانه ≤ ۰/۵	
۹	پارک.....	۸ ≥ سرانه				
۱۰	مذهبی.....	۰/۲ ≤ سرانه ≤ ۰/۵	۰/۴ ≤ سرانه ≤ ۰/۵	۰/۵ ≤ سرانه ≤ ۰/۷۵	۰/۵ ≤ سرانه ≤ ۰/۷۵	کاربری پیشنهادی بجز کاربری بقاع متبرکه است. لذا مشاور سرانه وضع موجود بقاع متبرکه را بر آورد و به سرانه پیشنهادی اضافه می کند.

اطلس شهر دوست دار کودک بندرعباس

ردیف	جمعیت نفر نام کاربری	سرانه				مترمربع
		شهرهای زیر ۵۰۰۰۰ نفر	بین ۵۰۰۰۰ تا ۲۵۰۰۰۰ نفر	بین ۲۵۰۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰۰۰ نفر	بیش از ۱۰۰۰۰۰۰ نفر	
۱۱	تجهیزات شهری.....	۰/۵ ≤ سرانه ≤ ۰/۲	۰/۲ ≤ سرانه ≤ ۰/۵	۰/۵ ≤ سرانه ≤ ۱	۱ ≥ سرانه	چنانچه بنا باشد گورستانهای موجود شهر با همان کاربری حفظ شود به این سرانه ها اضافه می شود و سرانه کاربری هایی که در حریم شهر مستقر می شوند جداگانه محاسبه و اعلام می شود.
۱۲	تاسیسات شهری.....	۱ ≤ سرانه ≤ ۲	۱ ≤ سرانه ≤ ۲	۱ ≤ سرانه ≤ ۱/۵	۱ ≤ سرانه ≤ ۱/۵	
۱۳	حمل و نقل و انبار داری.....	۲۰ ≤ سرانه	۲۰ ≤ سرانه	۲۰ ≤ سرانه	۲۰ ≤ سرانه	
۱۴	نظامی.....	وضع موجود	وضع موجود	وضع موجود	وضع موجود	وضع موجود برآورد و به سرانه تبدیل می شود.
۱۵	باغات و کشاورزی.....					سطح موجود باغات و اراضی کشاورزی و اراضی باغ مسکونی به سرانه تبدیل و در جدول سرانه ها درج می گردد.
۱۶	تاریخی.....					سطح موجود مکانهای تاریخی و بقاع متبرکه و حرایم تملک شده آنها به سرانه تبدیل و در جدول سرانه ها درج می گردد.
۱۷	طبیعی.....					سطح موجود به سرانه تبدیل و در جدول ما درج می گردد.
۱۸	حریم.....					سطح حرایم قانونی تاسیسات محاسبه و به سرانه تبدیل و در جدول سرانه ها درج می گردد.
۱۹	تفریحی - گردشگری.....	۲۰ ≤ سرانه	۱/۵ ≤ سرانه ≤ ۰/۱	۱/۵ ≤ سرانه ≤ ۱	۰/۷۵ ≤ سرانه ≤ ۰/۲	
۲۰	صنعتی.....	۶ ≤ سرانه	۸ ≤ سرانه ≤ ۶	۱۰ ≤ سرانه ≤ ۶	۱۰ ≤ سرانه ≤ ۸	مشاور برای صنایع نیمه مزاحم که جز این کاربری محسوب شده است در محل و یا محلهای مناسب از شهر کاربری مربوطه را لحاظ می نماید و برای مابقی صنایع با توجه به شرایط استقرار سازمان حفاظت محیط زیست بصورت تجمعی در یک مکان و یا مکان های مناسب کاربری مذکور را در نظر می گیرد.
جمع.....		۹۴/۲ ≤ ۱۰۲/۹۵ ۱۰۶/۹۵ ≤ کل شهرستان ۱۰۶/۹۵ ≤	۸۴/۶ = مرکز شهرستان ۸۸/۴ = مرکز استان ۹۸/۷۵ = مرکز شهرستان ۹۸/۷۵ = مرکز استان	۱۰۱ ≤ جمع سرانه ۸۵/۵۵ ≤	۹۲/۲۴ ≤ جمع سرانه ۷۷/۱۹ ≤	

مآخذ: شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، ۱۳۸۹. تعاریف و مفاهیم کاربری های شهری و تعیین سرانه آنها- مصوبه ۱۳۸۹/۰۳/۱۰.

جدول ۱-۹- سرانه کاربری های شهر بندرعباس و مقایسه آن با استاندارد ایران - بر حسب مترمربع

ردیف	نام کاربری	استاندارد مصوب ایران	بندرعباس	ملاحظات
۱	مسکونی.....	۲۵	۲۳/۸۹	نزدیک به استاندارد است
۲	آموزش عالی.....	به ازای هر دانشجو ۷۰ مترمربع	۲۰/۱۴	خیلی کمتر از استاندارد است
۳	آموزشی.....	۵ تا ۲	۲/۰۸	در دامنه استاندارد است
۴	تجاری.....	۳/۵	۲/۳۸	خیلی کمتر از استاندارد است
۵	اداری انتظامی.....	۱/۵ تا ۰/۷۵	۲/۴۷	بیشتر از استاندارد است
۶	ورزشی.....	۲ تا ۱/۲	۱/۲۳	در دامنه استاندارد است
۷	تاسیسات و تجهیزات.....	۱ تا ۰/۵	۱/۱۴	بیشتر از استاندارد است
۸	حمل و نقل و انبارداری.....	۲۰	۱/۹۳	خیلی کمتر از استاندارد است
۹	درمانی.....	۲ تا ۱	۱/۰۴	در دامنه استاندارد است
۱۰	فرهنگی هنری.....	۰/۷۵ تا ۰/۵	۰/۱۴	خیلی کمتر از استاندارد است
۱۱	میراث تاریخی.....		۰/۰۹	عدد استاندارد درج نشده
۱۲	مذهبی.....	۰/۷۵ تا ۰/۵	۰/۴۴	کمتر از استاندارد است
۱۳	پارک و فضای سبز.....	۸	۲/۲۴	خیلی کمتر از استاندارد است
۱۴	تفریحی توریستی.....	۰/۷۵ تا ۰/۲	۰/۵۸	در دامنه استاندارد است
۱۵	صنعتی.....	۱۰ تا ۸	۰/۵۳	خیلی کمتر از استاندارد است
۱۶	کشاورزی و باغات.....		۰/۱۵	عدد استاندارد درج نشده

مآخذ: استانداردهای مصوب ایران: شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، ۱۳۸۹. تعاریف و مفاهیم کاربری های شهری و تعیین سرانه آنها - مصوبه ۱۳۸۹/۰۳/۱۰.

مآخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

۱-۶- جمع بندی تاریخچه، مولفه های اقلیمی و وضعیت کاربری های شهر بندرعباس

شهر بندرعباس با مساحتی برابر ۱۰۰۷۶ کیلومتر مربع، بزرگترین شهر بندری جنوب ایران است و براساس مرکز آمار ایران در سال ۱۴۰۰ جمعیت شهر بندرعباس ۵۸۱۶۹۸ نفر که ۲۹۶۱۱۰ نفر (۵۰/۹ درصد) مرد و ۲۸۴۶۸۶ نفر (۴۹/۱ درصد) زن هستند. در تاریخچه شکل گیری بندرعباس باید گفت که این شهر یکی از شهرهای قدیمی کشور است که در طول تاریخ فراز و فرودها و تغییرات زیادی را تجربه کرده است. تا قبل از قرن چهارم هجری در حوالی بندرعباس فعلی، بندر و روستای کوچکی به نام «سورو» وجود داشت. سپس پرتغالی ها در سال ۱۵۱۴ به دلیل خرچنگ زیادی که در ساحل این بندر وجود داشت نام آن را «کامبارائو» نامیدند که بعدها به گمبرون تغییر یافت، به احتمال زیاد گمبرون از نام پرتغالی «گامارائو» اخذ شده است. در سال ۱۶۲۲ میلادی شاه عباس توانست با کمک انگلیسی ها دست پرتغالی ها را از این بندر کوتاه کند و به افتخار این پیروزی «بندر گمبرون» به «بندرعباس» تغییر نام داد و از آن زمان تا به حال بندرعباس را با این نام می شناسند.

انگلیسی ها و هلندی ها در بندرعباس تجارتخانه داشتند و لنگرگاه مناسبی برای کشتی های بزرگی که از هند برای ایران و عثمانی و سایر نقاط کالا حمل می کردند، احداث کردند و همچنین هلندی ها عمارت کلاه فرهنگی را با بافت و معماری ویژه بنا کردند. پس از پیروزی نهضت مشروطیت و تصویب قانون ایالات و ولایات، بندرعباس و توابع آن جزء محدوده ایالت فارس قرار گرفت و سپس در محدوده اختیارات حاکم کرمان درآمد. این شهر یکی از مهم ترین مراکز استراتژیکی و تجاری ایران در جوار خلیج فارس و دریای عمان است و چنانچه امروزه این شهر به عنوان قطب ارتباطی، دریانوردی، صنعت، شیلات و نظامی کشور مطرح است و از طریق راههای دریایی، راه آهن، جاده های ترانزیتی و هوایی به کلیه مناطق داخلی و دیگر کشورهای جهان مرتبط است.

اقلیم شهر بندرعباس گرم و خشک است و دارای آب و هوای بیابانی و نیمه بیابانی است. تابستانهای طولانی گرم و خشک و زمستانهای کوتاه و معتدل برخوردار است. این مناطق متأثر از نزدیکی به دریا دارای پدیده شرجی است و از ماه اسفند تا آبان به مدت ۹ ماه از سال شرایط شرجی در منطقه حاکم و از ماه آذر تا بهمن به مدت ۳ ماه مطبوع ترین هوا را داراست.

در مطالعه وضعیت بیلان تابش و ساعات آفتابی منطقه، میانگین روزانه ساعات آفتابی برابر ۸/۶ ساعت است که در مقایسه با سایر نقاط ایران از ساعات آفتابی بیشتری برخوردار است. بررسی ها حاکی از آن است که در شهر بندرعباس در طول سال ۲۷۱ روز هوای صاف ۷۶ روز هوای نیمه ابری و ۱۸ روز از هوای تمام ابری توام با بارندگی برخوردار بوده است. هوای تمام ابری توام با بارندگی بیشتر در فصل زمستان رخ می دهد.

میانگین دمای بندرعباس برابر $27/3$ درجه سانتیگراد، میانگین حداکثر دما برابر $34/5$ در تیر و میانگین حداقل دما برابر $18/1$ درجه سانتیگراد در دی ماه رخ می دهد. درجه حرارت تحت تاثیر رطوبت متعادل شده و بندرت در تابستان از 42 درجه سانتیگراد تجاوز می کند. درجه حرارت در زمستان بیشتر از صفر درجه سانتیگراد بوده و در طول سالهای دوره آماری دمای صفر و یا کمتر از آن ثبت نگردیده است بنابراین بندرعباس فاقد روزهای یخبندان است.

وزش باد غالب در اغلب مواقع سال جهت جنوبی داشته و میانگین سرعت باد نیز $1/36$ متر بر ثانیه است. میانگین رطوبت نسبی در بندرعباس برابر $64/6$ درصد، حداکثر و حداقل آن نیز بترتیب برابر $88/2$ درصد (ماه اسفند) و $30/4$ درصد (ماه اردیبهشت) محاسبه گردیده است.

براساس محاسبات بعمل آمده میانگین بارندگی بندرعباس برابر $170/0$ میلیمتر محاسبه شده است. آمار بارندگی سالانه نشان می دهد که بارندگی در ساله ای مختلف اختلاف چشمگیری را نشان می دهد و از 1 میلیمتر در سال 1341 تا $494/8$ میلیمتر در سال 1355 در نوسان بوده است. آمارها نشان می دهد در 20 سال اخیر بارندگی بشدت کاهش یافته بطوریکه در این مدت فقط 4 سال بارندگی بیشتر از میانگین 170 میلیمتر بوده است و 16 سال کمتر از این مقدار ثبت شده است. کاهش زیاد بارندگی در این 16 سال اخیر، شرایط خشکسالی شدیدی را در منطقه تحمیل کرده که منجر به آسیب پذیری و بحرانی شدن منابع آب در منطقه شده است. بر اساس سیستم طبقه بندی دوما رتن منطقه بندرعباس در اقلیم خشک بسر می برد و از نظر اقلیم نمای آبرژه از اقلیم بیابانی گرم شدید برخوردار است.

در تحلیل کاربری زمین شهر بندرعباس که در برنامه ریزی توسعه شهری و آینده شهرها حائز اهمیت است. در ارزیابی سرانه کاربری های شهر بندرعباس و مقایسه آنها با سرانه استاندارد ایران گویای این است که کاربری های اداری انتظامی و تاسیسات و تجهیزات بالاتر از میانگین استاندارد کشوری قرار دارند و کاربری آموزشی، ورزشی، درمانی و تفریحی توریستی سرانه آن در بین دامنه استاندارد قرار دارند. اما کاربری های مسکونی، تجاری و مذهبی سرانه آن نزدیک به استاندارد هستند و کاربری آموزش عالی، حمل و نقل و انبارداری، فرهنگی هنری، پارک و فضای سبز و صنعتی خیلی کمتر از استاندارد هستند و سرانه آن فاصله زیادی با استاندارد در ایران دارند.

فصل دوم

بررسی برنامه های
جاری و آتی دستگاه های
تاثیرگذار بر كودك و نوجوان

۱-۲- معرفی طرح ها، برنامه ها، سیاست ها و قوانین محلی برای ایجاد زیرساخت های قانونی شهر

دوستدار کودک به تفضیل و تفکیک دستگاهها و نهادهای مرتبط

۱-۲-۲- طرح ها و برنامه های یونیسف در ایران و بندرعباس

یونیسف نهادی بین المللی برای بهبود وضعیت زندگی همه کودکان است و در ۱۹۰ کشور جهان، از جمله ایران، با دولت ها برنامه همکاری مشترک دارد. برنامه همکاری دولت جمهوری اسلامی ایران و یونیسف در زمینه های زیر متمرکز است:

➤ سلامت و تغذیه کودکان

با تقویت ظرفیت های نظام سلامت در سطح ملی و در جهت بهبود دسترسی و ارتقای کیفیت خدمات بهداشتی و تغذیه ای برای کودکان و مادران، با تمرکز ویژه بر ۱۰۰۰ روز اول زندگی.

➤ پیشگیری از اچ آی وی و سوء مصرف مواد

در حمایت از تلاش های دولت در مبارزه با اچ آی وی/ایدز همچنین ترویج توسعه و گسترش نمونه های موفق پیشگیری از مصرف مواد در میان جوانان و نوجوانان.

➤ آموزش کودکان

حمایت از اجرای برنامه ها و راهبردهای ملی برای بهبود دسترسی برابر به آموزش جامع فراگیر در تمام مقاطع تحصیلی، به ویژه برای کودکان کم برخوردار، کودکان پناهنده و دختران و کودکان با نیازهای ویژه.

➤ کودکان در رسیدگی های قضایی

به منظور تقویت ظرفیت نظام قضایی برای حمایت از کودکان در رسیدگی های قضایی (کودکان قربانی جرم، شاهد جرم و ناقض قانون) مطابق با اسناد ملی و بین المللی.

➤ حمایت از کودکان در برابر سوء رفتار

به منظور تقویت ظرفیت های نظام سلامت و رفاه اجتماعی برای پیشگیری، تشخیص زودهنگام و پاسخ به سوء رفتار با کودکان.

➤ حمایت از رفاه کودکان

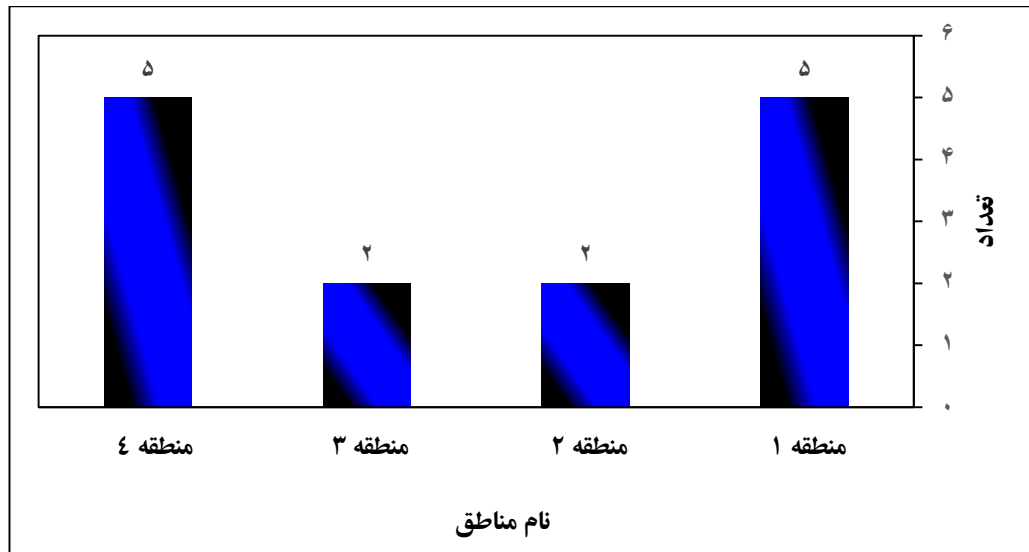
به منظور حمایت از تلاش های ملی در جهت ارتقاء یکپارچه نظام حمایت اجتماعی با درکی جامع از تمامی ابعاد فقر و محرومیت کودکان.

یونیسف معتقد است "برای داشتن جهانی بهتر؛ همه کودکان نیاز دارند رشد کنند، سالم باشند و استعداد های شان را شکوفا نمایند."

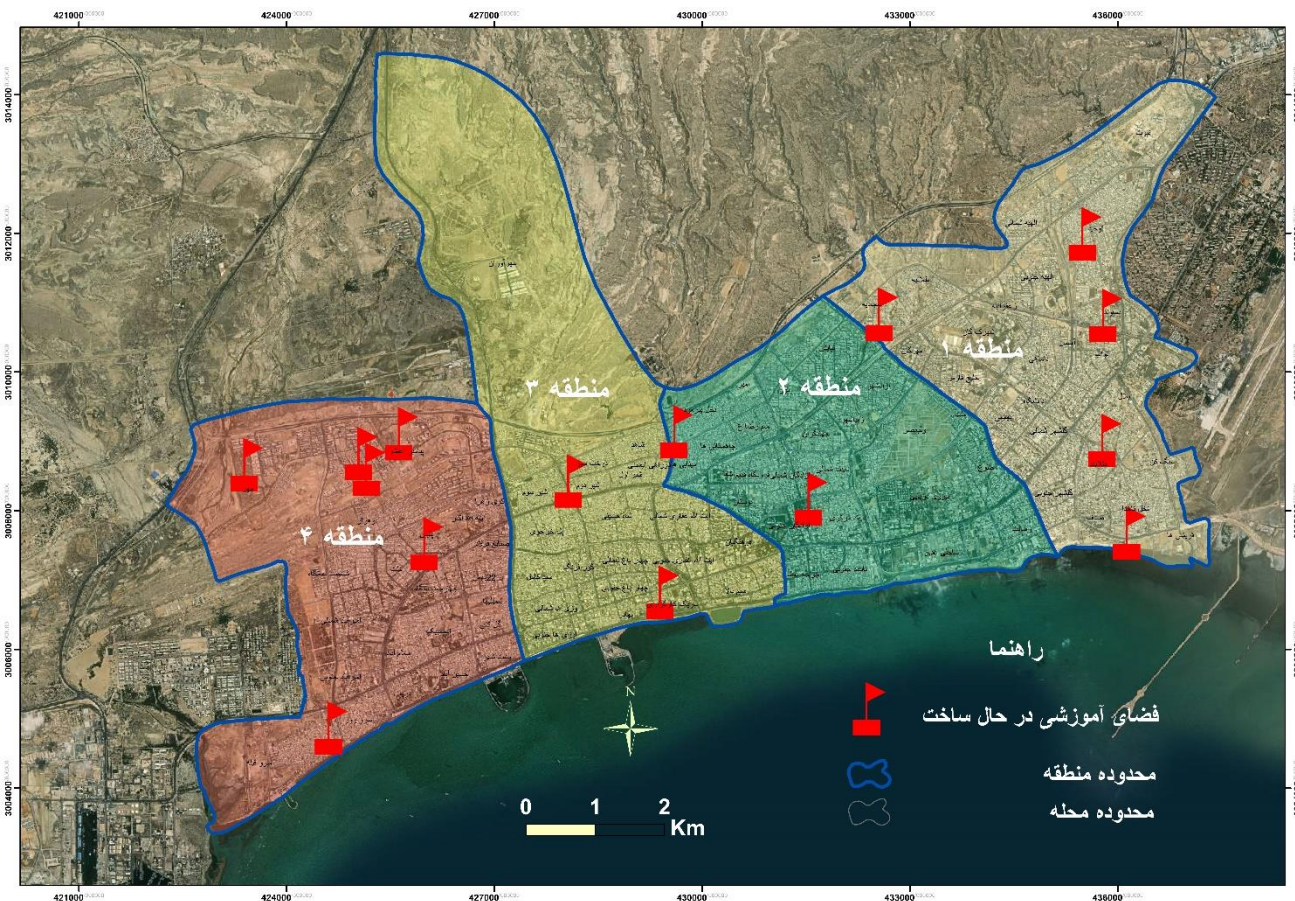

۲-۲-۲- طرح ها و برنامه های آموزش و پرورش

- تعداد ۱۵ مدرسه در حال ساخت در شهر بندرعباس در حال احداث هستند. تعداد ۵ مدرسه در منطقه ۴ به ویژه در شهرک پیامبر اعظم، ۵ مدرسه در منطقه ۱، تعداد ۲ مدرسه در منطقه ۲ و بالاخره ۲ مدرسه در منطقه ۳ در حال ساخت هستند که طبق برنامه ۳ مدرسه در سال ۱۴۰۲ به بهره برداری می رسد و مابقی مدارس در سال ۱۴۰۳ ساخت آن به اتمام می رسد.
- محلات پیامبر اعظم که مجتمع های مسکن مهر در آن مستقر هستند از کمبود امکانات آموزشی و مدارس برخوردار است و همچنین کوی ملت و محله دوهزار از الویت های آموزش و پرورش است که هر چه زودتر مدارس در حال ساخت آن به بهره برداری برسد.
- در راستای تأکيدات سند تحول بنیادین تأمین و بسط عدالت در بهره مندی از فرصت ها و امکانات تعلیم و تربیت با کیفیت ضروری است از اینرو توسعه مدارس در محلات دوهزار، چاهستانی ها، تپه الله اکبر، ملت و ... الویت است.
- افزایش پوشش توسعه برنامه های آموزشی در مناطق کم برخوردار شهر بندرعباس به ویژه در منطقه ۴
- تحکیم نظام راهبردی سند تحول بنیادین به منظور ایجاد هماهنگی، یکپارچگی و تعامل نظام مند و مؤثر درون و برون سازمانی در راستای اجرایی نمودن سند تحول بنیادین
- متوازن سازی محتوا، برنامه ها، فعالیت ها و فرایندها در ساحت های شش گانه تعلیم و تربیت
- مدارس دولتی شهر بندرعباس اکثرا قدیمی و از استانداردهای روز آموزشی ایران برخوردار نیستند، لذا از برنامه های جاری آموزش و پرورش بندرعباس ارتقای کیفیت مدارس دولتی و برخورداری از استانداردهای لازم در راستای عدالت آموزشی و تربیتی که از اهمیت اساسی برخوردار است.
- حرکت از سمت حافظه محوری به مهارت آموزی رویکردی اصلی در آموزش و پرورش بندرعباس است که در این زمینه تلاش شده تا زیرساخت های لازم فراهم گردد و در کلیه برنامه های درسی و فعالیت های آموزشی و تربیتی آموزشگاه های بندرعباس پیگیری می شود.
- توانبخشی و کیفیت بخشی تعلیم و تربیت دانش آموزان با نیازهای ویژه و سرآمد
- لزوم توجه به شکل گیری هویت دینی و ملی از دوران کودکی بر مبنای آموزه های دینی و براساس مفاد سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، دوره ابتدایی و به ویژه دوره پیش دبستانی از اهمیتی اساسی برخوردار است و بر همین اساس، آموزش و پرورش بندرعباس در قالب برنامه هایی متناسب با اقتضائات روانشناسی رشد کودک به تعلیم و تربیت می پردازد.

شکل ۲-۱- نمودار فضای آموزشی در حال ساخت به تفکیک مناطق ۴ گانه

شکل ۲-۲- نقشه فضای آموزشی در حال ساخت به تفکیک مناطق ۴ گانه

۲-۳- طرح ها و برنامه های کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

- تاسیس مراکز عرضه کتاب و آموزش های فرهنگی، هنری و ادبی مخصوص کودکان و نوجوانان در کشور
- تهیه و استفاده از وسایل سمعی و بصری، تدارک وسایل آموزشی، تولید، توزیع، نمایش و فروش فیلم های سینمایی و تولید تئاتر مخصوص کودکان و نوجوانان
- کمک به توسعه و ترویج ادبیات کودکان و نوجوانان از طریق تشویق نویسندگان، طراحان، هنرمندان و ناشران و همکاری با آنان
- برگزاری جشنواره ها و نمایشگاه های ادبی، هنری و فرهنگی مخصوص کودکان و نوجوانان
- تولید سرگرمی، اسباب بازی، بازی های رایانه ای، عروسک و ...
- ایجاد واحدهای کتابرسانی سیار برای عرضه کتاب به بچه ها در روستاها
- همکاری با موسسه های ایرانی و غیرایرانی که با کانون هدف های مشترک دارند.
- فعالیت های فرهنگی و هنری کانون شامل کتابخوانی، شعرخوانی، قصه گوئی، نمایش عروسکی، سرود، پخش فیلم، تهیه روزنامه دیواری، نقاشی، کارگاه های هنر خلاق، سفالگری، تکه چسبانی، گفتگوهای آزاد و معرفی ها (شخصیت، سرزمین، مشاغل) ... از آن جمله است..
- برنامه انتشار کتاب، تولید فیلم های کوتاه، بلند، زنده، مستند و پویانمایی، تولید عنوان نوارموسیقی، نمایش عروسکی، سرگرمی های سازنده و اسباب بازی و نرم افزارهای آموزشی رایانه ای از آن جمله به شمار می روند.

۲-۴- طرح ها و برنامه های شهرداری

- بوستان پردیس در زمینی به مساحت ۸ هزار متر مربع در بلوار سدید ساخته می شود. این بوستان در راستای شهر دوستدار کودک طراحی شده و در سال ۱۴۰۳ به بهره برداری می رسد. این بوستان دارای فضاهایی از قبیل:
- جاده سلامت - پیست اسکیت برد - دیواره بازی و صخره نوردی کودکان
- فضای بازی قایم باشک - زمین بازی ماسه ای - دیواره سبز
- تونل آب - آبنما - فضای سبز و ...
- کلنگ زنی شهر بازی واقع گلشهر-پارک جنگلی ضلع جنوبی بوستان خلیج فارس احداث خواهد شد. از ویژگی های خاص این شهر بازی اینکه بزرگترین چرخ و فلک ایران به ارتفاع ۸۲ متر در آن راه اندازی می شود.

- پروژه پارک آبی بندرعباس پیشرفت خوبی داشته است و تا پایان ۱۴۰۲ به بهره‌برداری می‌رسد.
- پروژه بلوار ساحلی بزرگترین پروژه شهرداری است که ۱۱۰ متر عرض، ۲ بلوار ۱۴ متری، ۶ متر پیاده روی و دوچرخه سواری و پارک کودکان دارد. این پروژه در سه فاز طراحی شده که در فاز اول ۴٫۲ کیلومتر است
- منطقه پنجه علی راه‌اندازی زیب لاین و پل معلق در کوهستان پارک پنجه علی در حال انجام است.
- خرید ۵۰ دستگاه تاکسی ون برای تردد دانش آموزان
- احداث پل پیامبر اعظم بندرعباس با ۱۲۰ متر طول، بلوار شهید رجایی را به آزاد راه شهید رجایی متصل می‌کند.

۲-۵- طرح ها و برنامه های بهزیستی در بندرعباس

- ❖ شناسایی و ساماندهی کودکان کار و خیابانی
- ❖ طرح تأمین شیر خشک کودکان (۱-۰ سال)
- ❖ حمایت از دختران در معرض آسیب های اجتماعی
- ❖ پرداخت کمک هزینه شهریه دانشجویان
- ❖ طرح بهبود وضعیت تحصیلی دانش آموزان خانواده های نیازمند تحت پوشش
- ❖ توانمندسازی افراد دارای معلولیت
- ❖ برنامه برای تامین مسکن مددجویان تحت پوشش

۲-۶- طرح ها و برنامه های آتش نشانی

- ❖ تدوین محتوای آموزشی کودکان از قبیل بازیهای کودکانه در حوزه ایمنی
- ❖ برگزاری مسابقات مختلف در حوزه ایمنی برای کودکان و نوجوانان
- ❖ فرهنگسازی و حمایت از تشکیل سازمان های مردم نهاد در عرصه ایمنی کودکان
- ❖ دعوت از خانواده های دارای کودک و نوجوان و مؤسسات آموزشی-فرهنگی حامی کودک جهت بازدید از سازمان آتش نشانی و ایستگاههای تابعه آن
- ❖ برگزاری مسابقات فرهنگی-ورزشی -آموزشی-عملیاتی آتش نشان در میان نوجوانان مدارس سطح شهر با همکاری سازمانها و نهادهای مسئول

۷-۲-۲- ترافیک و ایمنی

- ایجاد گذرگاه‌های مناسب و استاندارد عابرین پیاده
- ایجاد تابلو علائم هشداردهنده مناسب و خط کشی گذرگاه‌ها به ویژه در محدوده مدارس
- احداث پارک ترافیک باهدف ارتقاء سطح دانش ترافیکی کودکان

۸-۲-۲- طرح‌ها و برنامه‌های ورزش و جوانان در بندرعباس

در بررسی طرح‌ها و برنامه‌های ورزش و جوانان در بندرعباس موارد ذیل از الویت‌ها و محورهای اصلی اداره ورزش و جوانان در بندرعباس محسوب می‌شود.

- اهتمام در رسیدگی جدی به امور جوانان، هماهنگی و برنامه‌ریزی برای تشکیل ستاد ساماندهی امور جوانان با دستگاه‌های مربوطه برای حل مسائل و مشکلات مبتلابه جوانان.
- همایش‌های پیاده روی خانوادگی با حضور کودکان
- برنامه فرهنگی، ورزشی و جوانان برای کودکان به فراخور مناسبت‌ها برای کودکان
- نظارت و توجه به توسعه ورزش همگانی و ورزش کودکان
- نظارت و اقدامات لازم و دقیق بر کلیه پروژه‌های عمرانی مرتبط با آن اداره کل و وزارت ورزش و جوانان.
- برنامه‌ریزی، توسعه و تعمیم ورزش قهرمانی در مدارس

۹-۲-۲- طرح‌ها و برنامه‌های بهداشت و درمان در بندرعباس

- احداث ساختمان جدید بیمارستان ۱۱۲ تختخوابی تخصصی و فوق تخصصی کودکان با پیشرفت فیزیکی بیش از ۵۰ درصد که شامل اورژانس، آزمایشگاه، تجهیزات تصویربرداری، اتاق‌های عمل، بخش‌های مراقبت‌های ویژه کودکان و نوجوانان و بخش‌های بستری است.
- تجهیز بیمارستان کودکان بندرعباس

۱۰-۲-۲- طرح‌ها و برنامه‌های اداره ارشاد اسلامی در بندرعباس

- تکمیل ساختمان نیمه تمام کتابخانه مرکزی بندرعباس

➤ تقویت انجمن های فرهنگی - هنری و گسترش فعالیت های دینی ، قرآنی ، ایثار و شهادت و ... با رویکرد فرهنگی و هنری می باشد.

➤ برگزاری جشنواره تئاتر کودک و نوجوان و نمایش عروسکی در جشنواره ضامن آهو

➤ برنامه های مختلف فرهنگی، شعر خوانی، غرفه کودک در جشن غدیر

➤ برنامه کودک " پرپروک " هر عصر در محوطه فرهنگسرای طوبی با حضور کودکان و خانواده ها برگزاری می شود.

➤ کتاب و کتابخوانی

➤ توزیع بسته های فرهنگی و کتاب به کودکان کار

➤ حمایت اختصاصی و خرید کتاب

➤ کتابخوانی کودک و نوجوان همزمان با هفته ملی کودک

➤ یارانه پنجاه درصدی خرید کتاب

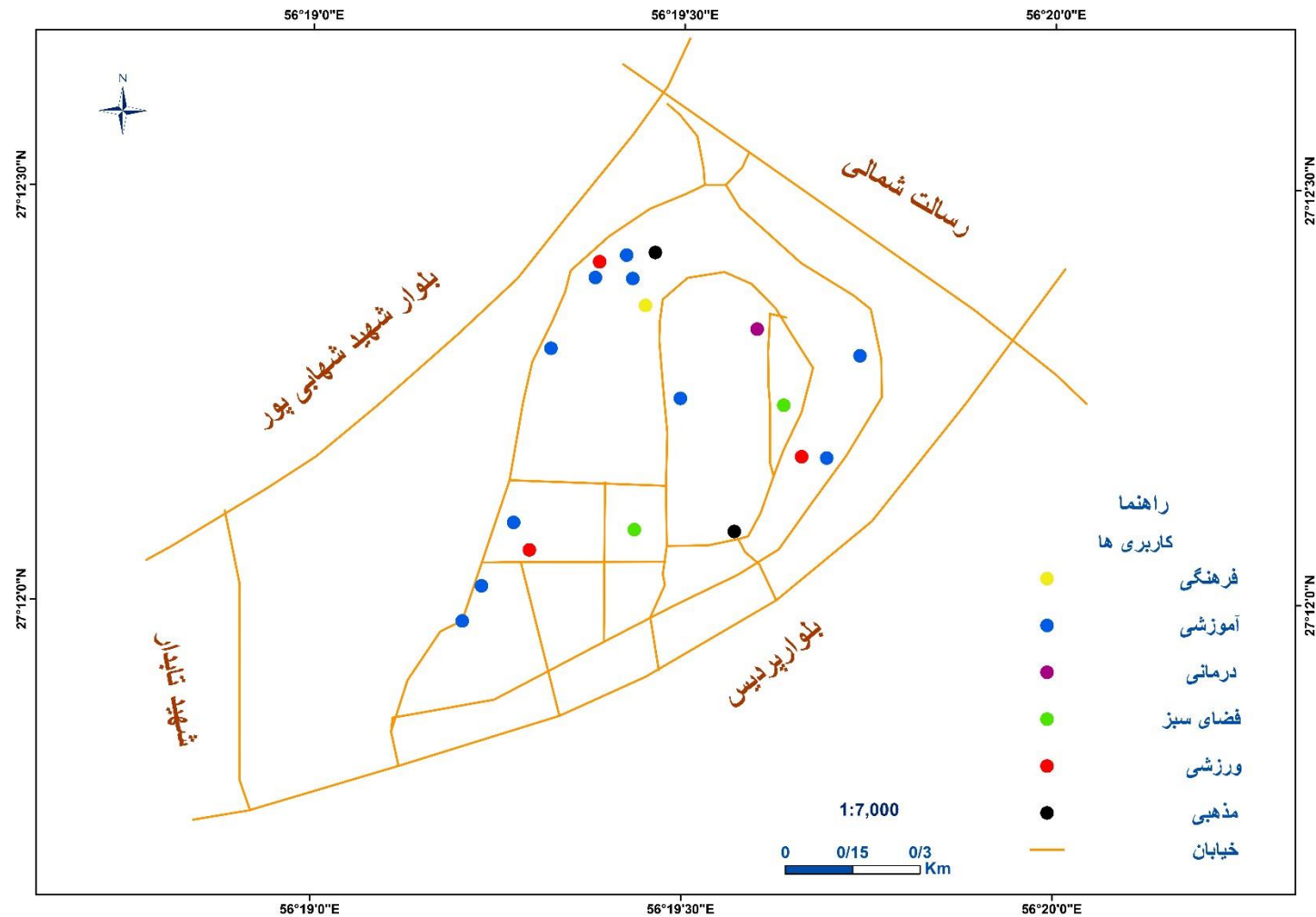
➤ پویش نامه کودکان به نویسندگان

➤ برپایی کارگاه های تسهیل گری کتابخوانی کودک و نوجوان: در سه قالب فضاهای مجازی، ارسال بسته های آموزشی و کارگاه های حضوری.

توسعه آینده

شهرک چمران واقع در رسالت شمالی

یکی از مناطق توسعه آینده در شهر بندرعباس اراضی شهرک چمران به مساحت حدود ۸۸ هکتار که در رسالت شمالی و چهار راه پردیس واقع شده است. نقشه کاربری آن در سال ۱۳۹۲ تهیه شده و تعدادی فضاها به کاربری های مختلف آموزشی، ورزشی، فرهنگی، مذهبی، تجاری و فضای سبز اختصاص یافته است. بر اساس بررسی ها در این شهرک تعداد ۱۰ مرکز آموزشی به مساحت ۲۲۸۵۰ مترمربع ساخته خواهد شد. پارک مادر به مساحت ۲۰۰۰۰ مترمربع، ۳ زمین ورزشی به مساحت ۳۶۰۰ مترمربع، ۲ مرکز مذهبی به مساحت ۱۶۰۰ مترمربع، ۱ مرکز فرهنگی به مساحت ۱۰۶۹ مترمربع در این شهرک ساخته خواهد شد.

شکل ۲-۳- کاربری های شهرک چمران (ملوانان) رسالت شمالی مرتبط با کودکان - توسعه آینده

۲-۲- معرفی دستگاهها و نهادهای همکار و دخیل در امر تحقق شهر دوستدار کودک شهر بندرعباس

برنامه ها و پروژه های جاری اولویت دار سازمانها و نهادهای شهر بندرعباس در حوزه کودکان برای تحقق اهداف آموزشی، پژوهشی، فرهنگی هنری و ورزشی و برنامه کاری آنها در برخی دستگاههای اجرایی تبیین شده است. همان گونه که می دانید یکی از مواردی که می تواند ما را به موفقیت نزدیک نماید، استفاده درست از منابع و داشتن یک برنامه منظم در راستای اهداف کلان کودک محور است.

بحث برنامه ریزی و توسعه در حوزه کودکان از آموزش و توانمندسازی کودکان گرفته تا گسترش فضاهای فیزیکی را شامل می شود. از سویی رویکرد برنامه های حوزه کودک مدیریت منابع است. یعنی اگر نتوانیم در استفاده از منابع، اثربخشی، کار آیی و بهره وری را افزایش بدهیم، منابع به هدر رفته است. بنابراین برای جلوگیری از هدر رفت منابع بایستی به ارتقای بهره وری و بهبود و کیفیت خدمات در این حوزه پرداخت. از اینرو سازمانها و دستگاههای اجرایی تاثیر گذار بر کودک و نوجوان در بندرعباس به شرح ذیل می باشد.

۱) سازمان بین المللی و دفاع از حقوق کودکان (یونیسف) در ایران

۲) استانداری هرمزگان

۳) اداره کل دفتر امور اجتماعی و فرهنگی استانداری هرمزگان

۴) اداره کل مدیریت بحران استانداری هرمزگان

۵) اداره کل آموزش و پرورش

۶) اداره کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان هرمزگان

۷) شهرداری

۸) آتش نشانی

۹) اداره کل بهزیستی

۱۰) اداره کل ورزش و جوانان

۱۱) دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی هرمزگان

۱۲) مدیریت کتابخانه های عمومی بندرعباس

۱۳) سازمان فرهنگی اجتماعی ورزشی شهرداری بندرعباس

- ۱۴) اداره ممیزی و نوسازی املاک شهرداری بندرعباس
- ۱۵) سازمان مدیریت و مهندسی شبکه حمل و نقل شهرداری بندرعباس
- ۱۶) سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری بندرعباس
- ۱۷) صدا و سیما، مرکز خلیج فارس
- ۱۸) اداره کل ارشاد اسلامی
- ۱۹) کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان وابسته به آموزش و پرورش

فصل سوم

بررسی ویژگی های
جمعیت شناختی مرتبط با
کودکان و نوجوانان

۳-۱- روند تغییرات جمعیتی کودکان و نوجوانان در دهه های اخیر

مطالعه مجموعه عناصر و ویژگی ها و روابط نسبتا پایدار ترکیب فرآیندهای جمعیت شناختی در فرایند برنامه ریزی فضایی و منطقه ای و سناریوهای احتمالی در آینده نقش اثربخشی دارد. روند تغییرات جمعیت شهر بندرعباس طی ۹ دوره از سال ۱۳۳۵ تا ۱۴۰۰ نشان می دهد که جمعیت شهر بندرعباس از ۱۷۷۱۰ نفر در سال ۱۳۳۵ به ۵۸۱۶۹۸ نفر در سال ۱۴۰۰ افزایش داشته است. نرخ رشد جمعیت شهر بندرعباس در سال ۱۴۰۰ برابر ۲/۰۱ درصد محاسبه شده که نسبت به میانگین استان (۱/۷۱ درصد) معادل ۰/۳ درصد بالاتر و نسبت به میانگین کشوری (۱/۰۱ درصد) معادل ۱ درصد بالاتر است. روند نرخ رشد جمعیت در طی دوره آماری مبین این است که نرخ رشد جمعیت شهر بندرعباس در دهه های قبل سیر صعودی داشته اما در دهه اخیر روند نزولی را نشان می دهد، بطوریکه نرخ رشد جمعیت در سال ۱۳۸۵ برابر ۶/۷۵ درصد، سال ۱۳۹۰ معادل ۲/۸۱، سال ۱۳۹۵ معادل ۳/۸۶ و سال ۱۴۰۰ برابر ۲/۰۱ درصد را نشان می دهد. نرخ بالای رشد جمعیت بیانگر این است که میزان باروری و زاد و ولد از رشد فزاینده ای برخوردار است و کاهش نرخ رشد جمعیت گویای کاهش میزان زاد و ولد است. در جمع بندی می توان گفت که نرخ رشد جمعیت کودکان در استان هرمزگان و شهر بندرعباس بیشتر از سایر نقاط کشور است. رشد میزان شهرنشینی در استان هرمزگان سبب شده است که شهر بندرعباس به دلیل زیرساخت های مناسب و جاذبه های زندگی شهرنشینی، جمعیت زیادی را در سال های اخیر از شهرهای کوچک و روستاهای هرمزگان به خود جذب کرده است.

در بررسی روند تغییرات جمعیتی کودکان و نوجوانان شهر بندرعباس در دهه های اخیر نشان می دهد به تبعیت از نرخ بالای رشد جمعیت شهر بندرعباس، جمعیت کودکان نیز نسبت به سایر نقاط کشور در دهه های اخیر رشد فزاینده ای داشته است بطوریکه جمعیت کودکان شهر بندرعباس در طی دوره ۱۳۴۵ تا ۱۴۰۰ از ۱۸۰۵۳ نفر به ۲۰۵۵۰۳ نفر افزایش داشته است. تغییرات جمعیتی سایر سالها در جدول زیر درج گردیده است.

تحلیل نرخ رشد جمعیت کودکان شهر بندرعباس تصویر واقعی تری از تغییرات جمعیتی کودکان را در دوره های مختلف به خوبی نمایان می سازد. نرخ رشد جمعیتی کودکان در سال ۱۳۵۵ برابر ۹/۲ درصد، سال ۱۳۶۵ معادل ۱۱/۰ درصد را نشان می دهد و سال ۱۳۶۵ بالاترین نرخ رشد در دوره های مختلف داشته است. از سال ۱۳۷۵ به بعد نرخ رشد جمعیت کودکان به طور چشمگیری کاهش می یابد اما از سال ۱۳۹۵ مجددا روند صعودی پیدا می کند بطوریکه در سال ۱۳۹۵ نرخ رشد جمعیت کودکان برابر ۳/۱۹ درصد و در سال ۱۴۰۰ برابر ۳/۴۷ درصد افزایش می یابد.

بر اساس آمار سال ۱۴۰۰ نرخ رشد جمعیت کودکان به تفکیک گروههای سنی مویید این است که در گروه سنی کمتر از ۴ سال نرخ رشد منفی و برابر ۱/۳ - درصد و کاهش جمعیت را در این گروه سنی نشان می دهد. نرخ رشد جمعیت کودکان در گروه سنی ۵ تا ۹ ساله از ۵/۱ درصد که افزایش قابل توجهی را از رشد جمعیت را بیان می کند. در گروه سنی ۱۰ تا ۱۴ سال نرخ رشد جمعیت ۶/۱ درصد که بالاترین نرخ رشد جمعیت را در بین گروههای سنی داشته است و بالاخره در گروه سنی ۱۴ تا ۱۸ نرخ رشد جمعیت برابر ۵/۷ درصد که در این گروه سنی نیز نرخ رشد جمعیت کودکان رشد چشمگیری را بیان می کند. در مجموع نرخ زاد و ولد در سال ۱۴۰۰ بیشتر از نرخ زاد و ولد در سال ۱۳۹۵ است که نشان دهنده این است که در آینده جمعیت کودکان نسبت به سال ۱۳۹۵ روند افزایشی داشته است. در جداول زیر جمعیت شهر بندرعباس و جمعیت کودکان شهر از سال ۱۳۳۵ تا ۱۴۰۰ و همچنین نرخ رشد جمعیت را در این سالها نشان می دهد.

جدول ۳-۱- تغییرات جمعیت و نرخ رشد جمعیت در ایران، هرمزگان و بندرعباس و مقایسه آن طی دوره ۱۳۹۵-۱۴۰۰

سال آماری	جمعیت		افزایش دوره		متوسط رشد سالانه (درصد)
	۱۳۹۵	۱۴۰۰	مطلق	نسبی	
کل کشور.....	۷۹۹۲۶۲۷۰	۸۴۰۵۵۰۰۰	۴۱۲۸۷۳۰	۵/۲	۱/۰۱
هرمزگان.....	۱۷۷۶۴۱۵	۱۹۳۳۸۰۰	۱۵۷۳۸۵	۸/۹	۱/۷۱
شهرستان بندرعباس.....	۶۸۰۳۶۶	۷۵۰۵۰۰	۷۰۱۳۴	۱۰/۳	۱/۹۸
شهر بندرعباس.....	۵۲۶۶۴۸	۵۸۱۶۹۸	۵۵۰۵۰	۱۰/۵	۲/۰۱

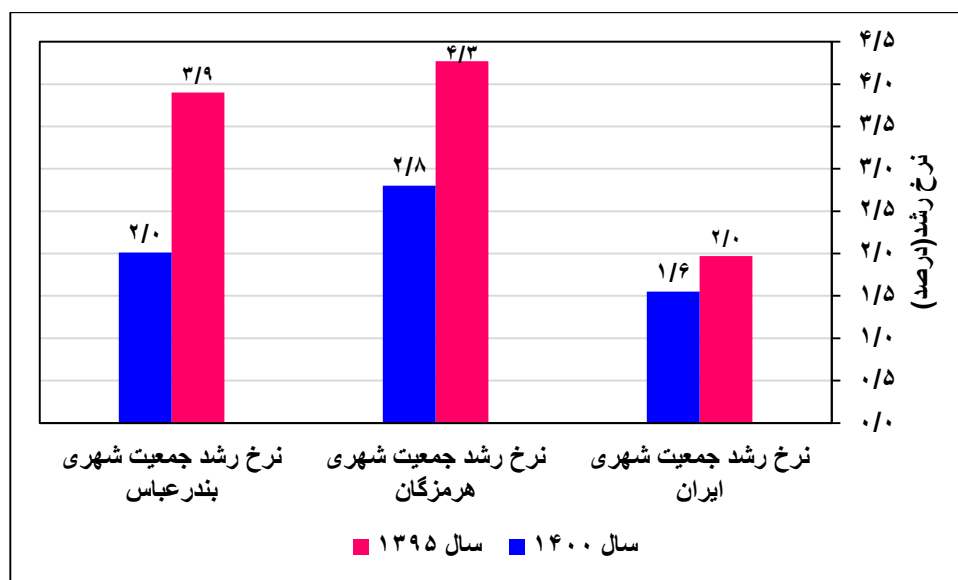
مآخذ: نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن، سال ۱۳۹۵ و مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور

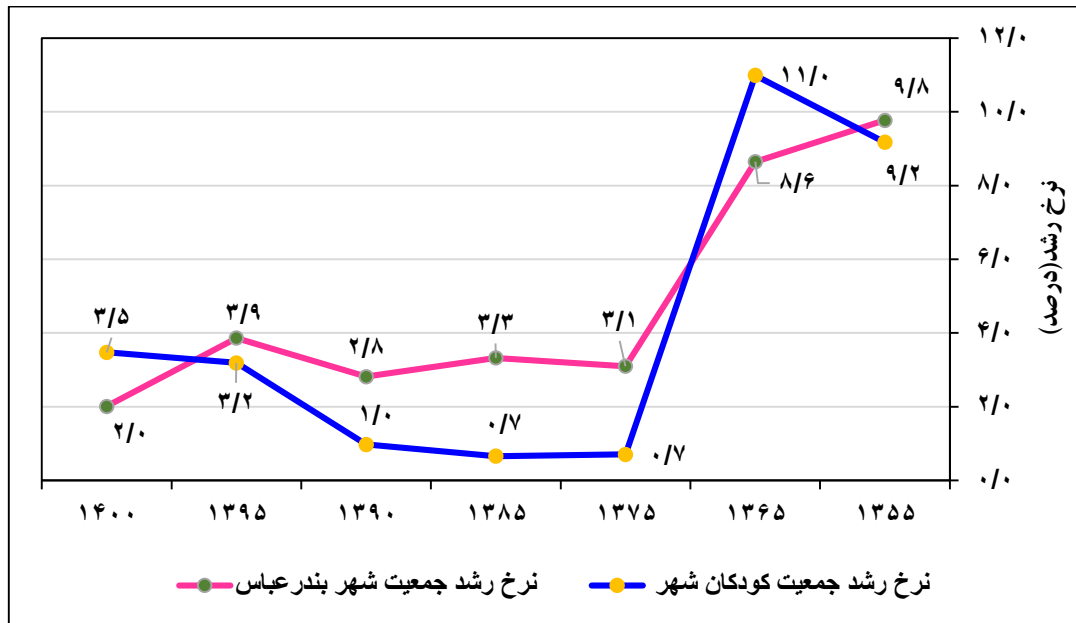
جدول ۳-۲- مقایسه جمعیت و نرخ رشد جمعیت سالانه شهر بندرعباس و جمعیت کودکان شهر طی دوره ۱۴۰۰-۱۳۳۵

سال آماری	شهر بندرعباس	کودکان شهر بندرعباس	نرخ رشد سالانه شهر بندرعباس	نرخ رشد سالانه کودکان شهر
.....۱۳۳۵	-	-	-	-
.....۱۳۴۵	۳۴۶۲۷	۱۸۰۵۳	-	-
.....۱۳۵۵	۸۷۹۸۱	۴۳۴۲۷	۹/۷۷	۹/۱۷
.....۱۳۶۵	۲۰۱۶۴۲	۱۲۳۲۳۰	۸/۶۵	۱۰/۹۹
.....۱۳۷۵	۲۷۳۵۷۸	۱۳۲۱۶۰	۳/۱۰	۰/۷۰
.....۱۳۸۵	۳۷۹۳۰۱	۱۴۱۰۸۷	۳/۳۲	۰/۶۶
.....۱۳۹۰	۴۳۵۷۵۱	۱۴۸۰۹۴	۲/۸۱	۰/۹۷
.....۱۳۹۵	۵۲۶۶۴۸	۱۷۳۲۳۹	۳/۸۶	۳/۱۹
.....۱۴۰۰*	۵۸۱۶۹۸	۲۰۵۵۰۳	۲/۰۱	۳/۴۷

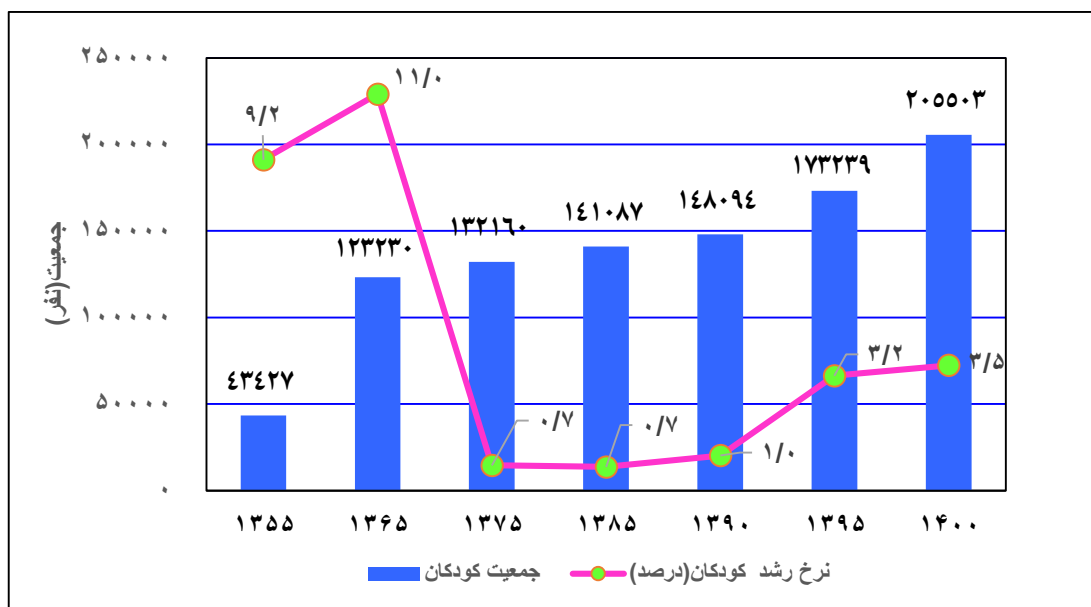
مآخذ: نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن، سالهای ۱۳۳۵ تا ۱۳۹۵ و مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور
* آمار سال ۱۴۰۰ مرکز آمار ایران بر اساس نرخ زاد و ولد، مرگ و میر و مهاجرت استخراج کرده و نزدیک به آمار سرشماری ها است.

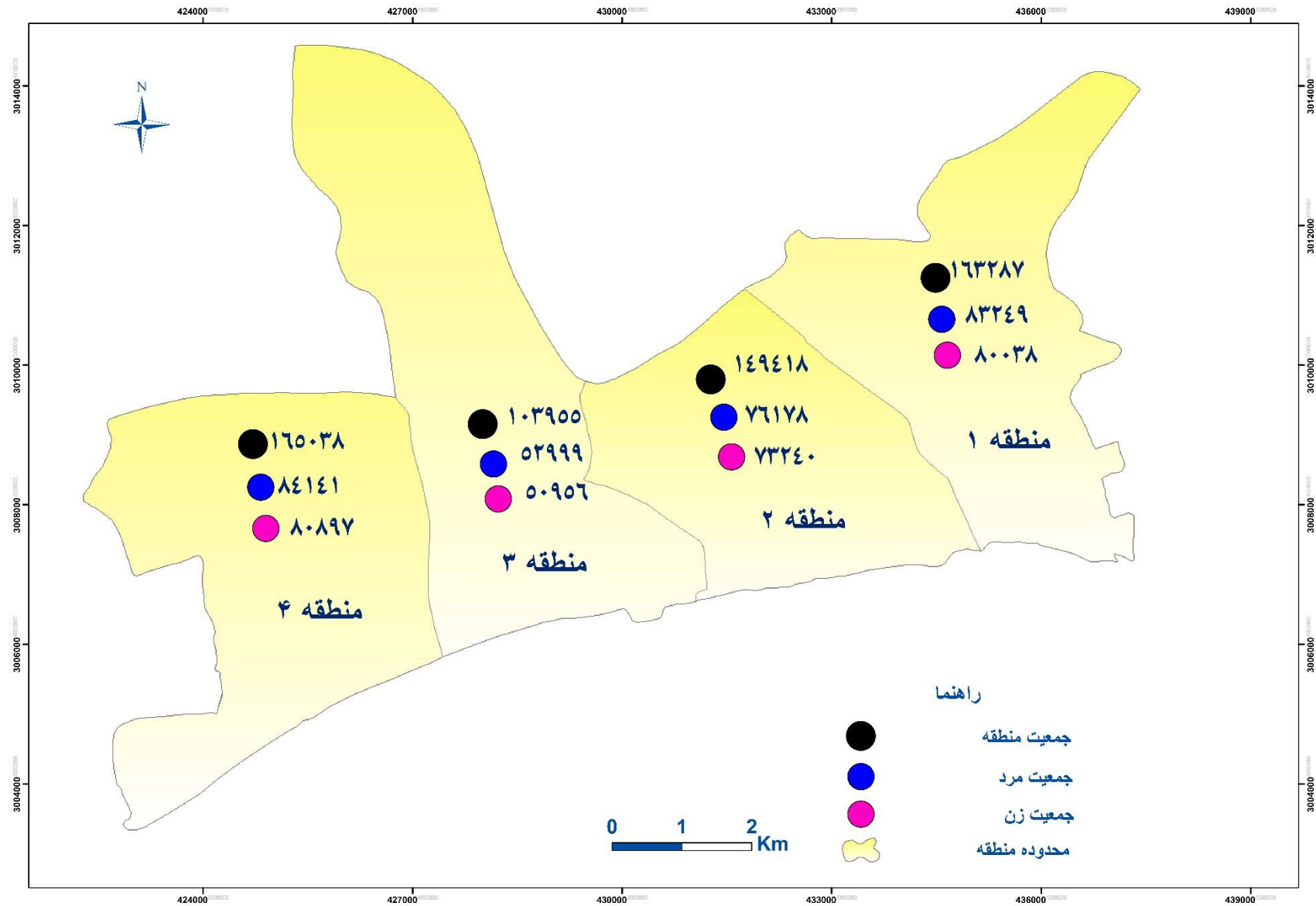
شکل ۳-۱- مقایسه نرخ رشد جمعیت شهری بندرعباس با هرمزگان و ایران- سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰

شکل ۳-۲- مقایسه نرخ رشد جمعیت شهری بندرعباس با جمعیت کودکان شهر بندرعباس- سال های ۱۳۵۵-۱۴۰۰

شکل ۳-۳- جمعیت و نرخ رشد جمعیت سالانه کودکان شهر بندرعباس طی سال های ۱۳۵۵-۱۴۰۰

شکل ۳-۴- اطلاعات جمعیتی شهر بندرعباس بر حسب جنسیت و به تفکیک منطقه- سال ۱۴۰۰

جدول ۳-۳- تغییرات نرخ رشد جمعیت کودکان شهر بندرعباس به تفکیک گروه عمده سنی و جنسیت- سال ۱۴۰۰

گروه سنی	مرد و زن	مرد	زن
سال ۱۴۰۰			
جمع.....	۴/۵	۳/۵	۳/۵
.....۰-۴	-۱/۳	-۱/۴	-۱/۲
.....۵-۹	۵/۱	۵/۱	۵/۰
.....۱۰-۱۴	۶/۱	۶/۰	۶/۲
.....۱۵-۱۸	۵/۷	۵/۹	۵/۵

مآخذ: نتایج اطلاعات جمعیتی سال ۱۴۰۰- مرکز آمار ایران و محاسبات مشاور

جدول ۴-۳- اطلاعات جمعیتی کودکان شهر بندرعباس برحسب گروه های عمده سنی و جنسیت طی دوره ۱۴۰۰-۱۳۴۵

گروه سنی	مرد و زن		مرد		زن	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
سرشماری سال ۱۳۴۵						
جمع.....	۱۸۰۵۳	۱۰۰	۹۲۰۱	۱۰۰	۸۸۵۲	۱۰۰
.....۰-۴	۶۰۳۵	۳۳/۴	۲۹۶۴	۳۲/۲	۳۰۷۱	۳۴/۷
.....۵-۹	۵۲۹۶	۲۹/۳	۲۷۲۸	۲۹/۶	۲۵۶۸	۲۹/۰
.....۱۰-۱۴	۴۱۱۹	۲۲/۸	۲۱۹۷	۲۳/۹	۱۹۲۲	۲۱/۷
.....۱۵-۱۸	۲۶۰۳	۱۴/۴	۱۳۱۲	۱۴/۳	۱۲۹۱	۱۴/۶
سرشماری سال ۱۳۵۵						
جمع.....	۴۳۴۲۷	۱۰۰	۲۲۱۸۶	۱۰۰	۲۱۲۲۱	۱۰۰
.....۰-۴	۱۴۷۱۶	۳۳/۹	۷۴۶۰	۳۳/۶	۷۲۵۶	۳۴/۲
.....۵-۹	۱۱۴۷۴	۲۶/۴	۵۸۲۷	۲۶/۳	۵۶۲۷	۲۶/۵
.....۱۰-۱۴	۹۳۲۰	۲۱/۵	۴۸۱۸	۲۱/۷	۴۵۰۲	۲۱/۲
.....۱۵-۱۸	۷۹۱۷	۱۸/۲	۴۰۸۱	۱۸/۴	۳۸۳۶	۱۸/۱
سرشماری سال ۱۳۶۵						
جمع.....	۱۲۳۲۳۰	۱۰۰	۶۲۹۹۰	۱۰۰	۶۰۲۴۰	۱۰۰
.....۰-۴	۴۸۲۰۴	۳۹/۱	۲۴۳۲۰	۳۸/۶	۲۳۸۸۴	۳۹/۶
.....۵-۹	۳۶۷۴۶	۲۹/۸	۱۸۸۵۷	۲۹/۹	۱۷۸۸۹	۲۹/۷
.....۱۰-۱۴	۲۲۹۲۳	۱۸/۶	۱۱۹۴۷	۱۹/۰	۱۰۹۷۶	۱۸/۲
.....۱۵-۱۸	۱۵۳۵۷	۱۲/۵	۷۸۶۶	۱۲/۵	۷۴۹۱	۱۲/۴

زن		مرد		مرد و زن		گروه سنی
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
سرشماری سال ۱۳۷۵						جمع.....
۱۰۰	۶۴۳۸۴	۱۰۰	۶۷۷۷۵	۱۰۰	۱۳۲۱۶۰	۰-۴
۳۲/۱	۲۰۶۹۱	۳۱/۵	۲۱۳۶۳	۳۱/۸	۴۲۰۵۴	۵-۹
۲۶/۰	۱۶۷۱۷	۲۶/۰	۱۷۵۹۳	۲۶/۰	۳۴۳۱۰	۱۰-۱۴
۲۲/۳	۱۴۳۲۶	۲۲/۶	۱۵۲۹۸	۲۲/۴	۲۹۶۲۴	۱۵-۱۸
۱۹/۶	۱۲۶۵۰	۲۰/۰	۱۳۵۲۱	۱۹/۸	۲۶۱۷۲	
سرشماری سال ۱۳۸۵						جمع.....
۱۰۰	۶۸۵۲۸	۱۰۰	۷۲۵۶۰	۱۰۰	۱۴۱۰۹۱	۰-۴
۲۵/۵	۱۷۴۹۸	۲۵/۴	۱۸۴۰۶	۲۵/۴	۳۵۹۰۴	۵-۹
۲۲/۷	۱۵۵۴۵	۲۲/۵	۱۶۳۲۸	۲۲/۶	۳۱۸۷۴	۱۰-۱۴
۲۵/۸	۱۷۶۷۶	۲۵/۷	۱۸۶۴۹	۲۵/۷	۳۶۳۲۶	۱۵-۱۸
۲۶/۰	۱۷۸۰۹	۲۶/۴	۱۹۱۷۶	۲۶/۲	۳۶۹۸۶	
سرشماری سال ۱۳۹۰						جمع.....
۱۰۰	۷۲۵۶۵	۱۰۰	۷۵۵۳۰	۱۰۰	۱۴۸۱۰۱	۰-۴
۲۹/۶	۲۱۵۰۱	۲۹/۸	۲۲۴۸۷	۲۹/۷	۴۳۹۸۸	۵-۹
۲۵/۹	۱۸۷۹۵	۲۶/۰	۱۹۶۴۰	۲۶/۰	۳۸۴۳۵	۱۰-۱۴
۲۳/۴	۱۶۹۴۴	۲۲/۹	۱۷۳۳۰	۲۳/۱	۳۴۲۷۸	۱۵-۱۸
۲۱/۱	۱۵۳۲۴	۲۱/۳	۱۶۰۷۳	۲۱/۲	۳۱۴۰۰	
سرشماری سال ۱۳۹۵						جمع.....
۱۰۰	۸۴۴۴۵	۱۰۰	۸۱۷۹۵	۱۰۰	۱۷۳۲۳۹	۰-۴
۳۲/۹	۲۷۸۰۶	۳۳/۵	۲۹۷۳۹	۳۳/۲	۵۷۵۴۵	۵-۹
۲۸/۷	۲۴۲۲۶	۲۸/۵	۲۵۲۷۸	۲۸/۶	۴۹۵۰۴	۱۰-۱۴
۲۲/۷	۱۹۱۳۲	۲۲/۸	۲۰۲۱۹	۲۲/۷	۳۹۳۵۱	۱۵-۱۸
۱۵/۷	۱۳۲۸۱	۱۵/۳	۱۳۵۵۹	۱۵/۵	۲۶۸۳۹	
سال ۱۴۰۰						جمع.....
۱۰۰	۱۰۰۲۸۷	۱۰۰	۱۰۵۲۱۷	۱۰۰	۲۰۵۵۰۳	۰-۴
۲۶/۱	۲۶۱۵۴	۲۶/۳	۲۷۶۵۷	۲۶/۲	۵۳۸۱۱	۵-۹
۳۰/۹	۳۰۹۶۴	۳۰/۹	۳۲۴۶۷	۳۰/۹	۶۳۴۳۱	۱۰-۱۴
۲۵/۸	۲۵۸۵۳	۲۵/۷	۲۷۰۵۶	۲۵/۷	۵۲۹۰۹	۱۵-۱۸
۱۷/۳	۱۷۳۱۶	۱۷/۱	۱۸۰۳۷	۱۷/۲	۳۵۳۵۳	

مآخذ: نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن، سال ۱۳۹۵ و مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور

۲-۳- تعداد کلی جمعیت کودکان به تفکیک منطقه، ناحیه و محله

بر اساس تقسیمات کالبدی، شهر بندرعباس دارای ۴ منطقه، ۱۲ ناحیه و ۹۲ محله شکل گرفته است. اطلاعات جمعیتی کودکان در سال ۱۴۰۰ در مناطق ۴ گانه شهر بندرعباس نشان می دهد که ۲۸/۶ درصد در منطقه ۱ بیشترین نسبت و ۱۷/۹ درصد در منطقه ۳ کمترین نسبت از جمعیت شهر را شامل می شود. مناطق ۲ و ۴ به ترتیب ۲۵/۷ و ۲۷/۸ درصد جمعیت را دربر می گیرد. توزیع جمعیت در شهر بندرعباس به تفکیک محلات متعلق به محله پیامبر اعظم از منطقه ۴ ناحیه ۱ با جمعیت ۲۷۸۳۴ نفر و کمترین آن از منطقه ۳ ناحیه ۳ محله سرریگ- کارگزاری به تعداد ۶۰۰ نفر است.

جدول ۳-۵- جمعیت کودکان شهر بندرعباس به تفکیک مناطق- سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰

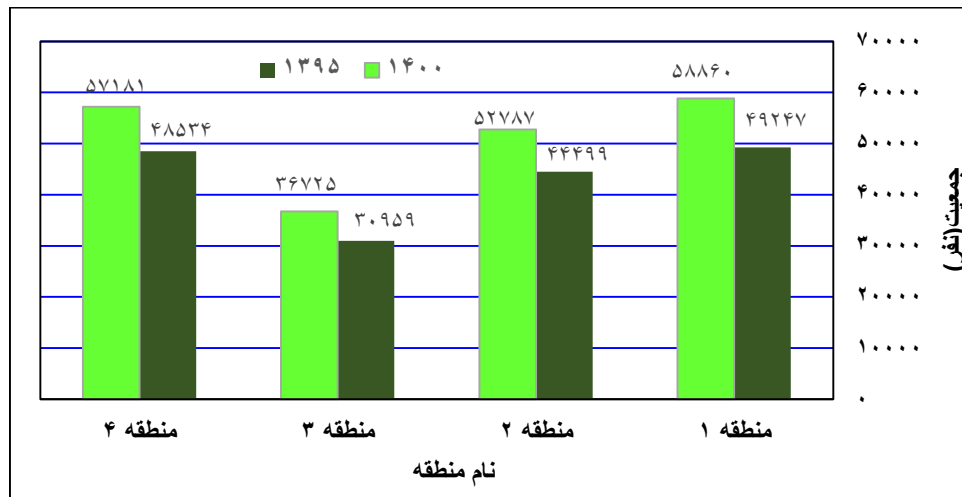
مناطق	تعداد جمعیت		سهم جمعیتی (درصد)	
	۱۳۹۵	۱۴۰۰	۱۳۹۵	۱۴۰۰
بندرعباس	۱۷۳۲۳۹	۲۰۵۵۵۳	۱۰۰	۱۰۰
منطقه ۱.....	۴۹۲۴۷	۵۸۸۶۰	۲۸/۶	۲۸/۴
منطقه ۲.....	۴۴۴۹۹	۵۲۷۸۷	۲۵/۷	۲۵/۷
منطقه ۳.....	۳۰۹۵۹	۳۶۷۲۵	۱۷/۹	۱۷/۹
منطقه ۴.....	۴۸۵۳۴	۵۷۱۸۱	۲۷/۸	۲۸/۰

مآخذ: نتایج سرشماری های عمومی نفوس و مسکن، سال ۱۳۹۵ و مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور

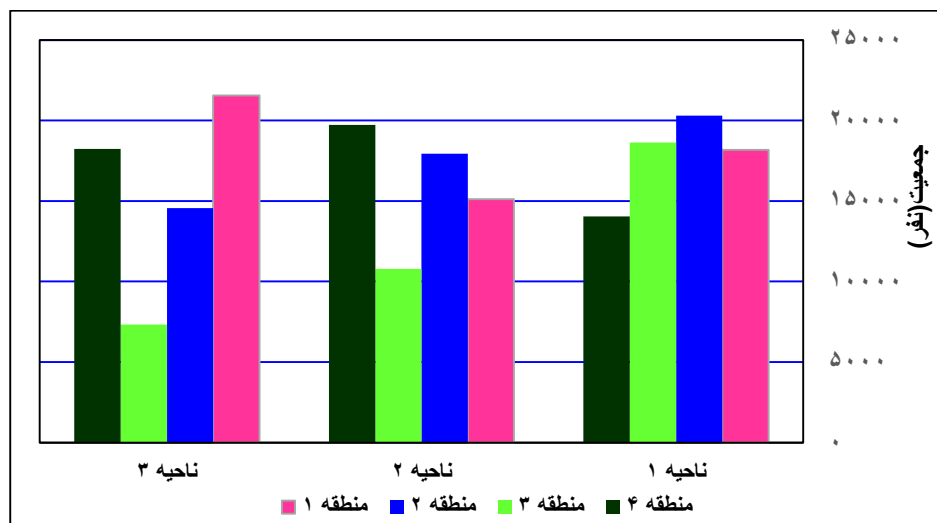
جدول ۳-۶- جمعیت کودکان شهر بندرعباس به تفکیک نواحی- سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰

مناطق	نواحی	تعداد جمعیت		سهم جمعیتی (درصد)	
		۱۳۹۵	۱۴۰۰	۱۳۹۵	۱۴۰۰
منطقه ۱.....	ناحیه ۱.....	۱۵۳۲۸	۱۸۱۸۲	۳۳/۱	۳۳/۱
	ناحیه ۲.....	۱۲۷۴۳	۱۵۱۱۶	۲۷/۶	۲۷/۶
	ناحیه ۳.....	۱۸۱۷۷	۲۱۵۶۲	۳۹/۳	۳۹/۳
منطقه ۲.....	ناحیه ۱.....	۱۷۱۱۵	۲۰۳۰۳	۳۸/۵	۳۸/۵
	ناحیه ۲.....	۱۵۱۱۴	۱۷۹۲۹	۳۴/۰	۳۴/۰
	ناحیه ۳.....	۱۲۲۷۰	۱۴۵۵۵	۲۷/۶	۲۷/۶
منطقه ۳.....	ناحیه ۱.....	۱۵۷۰۰	۱۸۶۲۴	۵۰/۷	۵۰/۷
	ناحیه ۲.....	۹۰۹۰	۱۰۷۸۳	۲۹/۴	۲۹/۴
	ناحیه ۳.....	۶۱۶۹	۷۳۱۸	۱۹/۹	۱۹/۹
منطقه ۴.....	ناحیه ۱.....	۱۱۸۳۳	۱۴۰۳۶	۲۷/۰	۲۷/۰
	ناحیه ۲.....	۱۶۶۳۲	۱۹۷۳۰	۳۷/۹	۳۷/۹
	ناحیه ۳.....	۱۵۳۷۸	۱۸۲۴۲	۳۵/۱	۳۵/۱

مآخذ: نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن، سال ۱۳۹۵ و مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور

شکل ۳-۵- جمعیت کودکان شهر بندرعباس به تفکیک مناطق شهری - سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰

شکل ۳-۶- جمعیت کودکان شهر بندرعباس به تفکیک نواحی شهری - سال ۱۴۰۰

جدول ۳-۷- جمعیت کودکان شهر بندرعباس مناطق ۱ و ۲ به تفکیک محله- سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰

جمعیت کودکان منطقه ۲

ردیف	نام محلات (منطقه، ناحیه، زیر ناحیه) منطقه ۲	جمعیت (۱۳۹۵)	جمعیت (۱۴۰۰)
۲۵	نخل پیرمرد (۲-۱-۱)	۲۵۳۱	۳۰۰۲
۲۶	امیر (۲-۱-۲)	۶۸۹	۸۱۷
۲۷	نور (۲-۱-۳)	۲۵۹۳	۳۰۷۶
۲۸	نیایش (۲-۱-۴)	۶۴۱۹	۷۶۱۵
۲۹	مینایی ها (۲-۱-۵)	۱۶۴۰	۱۹۴۶
۳۰	چاهستانیها (۲-۱-۶)	۱۴۰۱	۱۶۶۲
۳۱	امام رضا (ع) (۲۷-۱-۷)	۱۸۴۲	۲۱۸۵
۳۲	شفا (۲-۲-۱)	۱۲۳۴	۱۴۶۳
۳۳	بوستان (۲-۲-۲)	۳۶۳	۴۳۱
۳۴	فرودگاه قدیم (۲-۲-۳)	۱۷۷۴	۲۱۰۵
۳۵	آزادگان شمالی (۲-۲-۴)	۱۹۴۸	۲۳۱۰
۳۶	جهادگران (۲-۲-۵)	۱۵۳۴	۱۸۲۰
۳۷	زیباشهر (۲-۲-۶)	۸۳۰	۹۸۴
۳۸	آزادشهر (۲-۲-۷)	۳۰۵۰	۳۶۱۸
۳۹	نابیند شمالی (۲-۲-۸)	۲۵۵۷	۳۰۳۳
۴۰	ولیعصر (۲-۲-۹)	۸۶۰	۱۰۲۰
۴۱	ملت (۲-۲-۱۰)	۹۶۵	۱۱۴۴
۴۲	آزادگان جنوبی (۲-۳-۱)	۱۱۳۶	۱۳۴۷
۴۳	نابیند مرکزی (۲-۳-۲)	۲۰۴۲	۲۴۲۲
۴۴	نیروی دریایی (۲-۳-۳)	۱۲۰۹	۱۴۳۴
۴۵	طلوع (۲-۳-۴)	۲۱۷۱	۲۵۷۵
۴۶	خواجه عطا (۲-۳-۵)	۱۳۱۹	۱۵۶۴
۴۷	نابیند جنوبی (۲-۳-۶)	۱۹۸۷	۲۳۵۶
۴۸	ساحلی غدیر (۲-۳-۷)	۲۱۰	۲۴۹
۴۹	رسالت (۲-۳-۸)	۲۱۹۷	۲۶۰۷
جمع		۴۴۴۹۹	۵۲۷۸۷

جمعیت کودکان منطقه ۱

ردیف	نام محلات (منطقه، ناحیه، زیر ناحیه) منطقه ۱	جمعیت (۱۳۹۵)	جمعیت (۱۴۰۰)
۱	سجادیه (۱-۱-۱)	۱۲۳۲	۱۴۶۱
۲	طلائییه (۱-۱-۲)	۱۵۶۸	۱۸۶۰
۳	مهرگان (۱-۱-۳)	۱۵۶۶	۱۸۵۷
۴	شهرک گاز (۱-۱-۴)	۵۸۷	۶۹۷
۵	زعفرانیه (۱-۱-۵)	۳۳۸	۴۰۱
۶	کوی خلیج فارس (۱-۱-۶)	۱۳۱۸	۱۵۶۳
۷	شهید بهشتی (۱-۱-۷)	۳۲۱۲	۳۸۱۰
۸	دانشگاه (۱-۱-۸)	۱۷۲۰	۲۰۴۰
۹	داماهی (۱-۱-۹)	۳۰۸۲	۳۶۵۶
۱۰	آسمان (۱-۱-۱۰)	۷۰۵	۸۳۷
۱۱	الهیه شمالی (۱-۲-۱)	۱۹۵۴	۲۳۱۸
۱۲	نبوت (۱-۲-۲)	۲۲۶۲	۲۶۸۳
۱۳	الهیه جنوبی (۱-۲-۳)	۲۶۰۸	۳۰۹۴
۱۴	توحید (۱-۲-۴)	۵۰۲۳	۵۹۵۹
۱۵	دماوند (۱-۲-۵)	۸۹۶	۱۰۶۳
۱۶	گلشهر شمالی (۱-۳-۱)	۵۳۶۶	۶۳۶۵
۱۷	نواب (۱-۳-۲)	۳۵۴۳	۴۲۰۳
۱۸	گلشهر جنوبی (۱-۳-۳)	۲۴۵۶	۲۹۱۳
۱۹	طلابند (۱-۳-۴)	۱۳۰۵	۱۵۴۸
۲۰	بلال (۱-۳-۵)	۱۹۷۲	۲۳۳۹
۲۱	صدف (۱-۳-۶)	۴۴۳	۵۲۶
۲۲	نخل ناخدا (۱-۳-۷)	۲۱۲۱	۲۵۱۶
۲۳	سنگ کن (۱-۳-۸)	۵۴۷	۶۴۹
۲۴	قریشی ها (۱-۳-۹)	۴۲۴	۵۰۳
جمع		۴۶۲۴۷	۵۴۸۶۰

مآخذ: نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن، سال ۱۳۹۵ و مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور

ادامه جدول ۳-۷- جمعیت کودکان شهر بندرعباس مناطق ۳ و ۴ به تفکیک محله- سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰

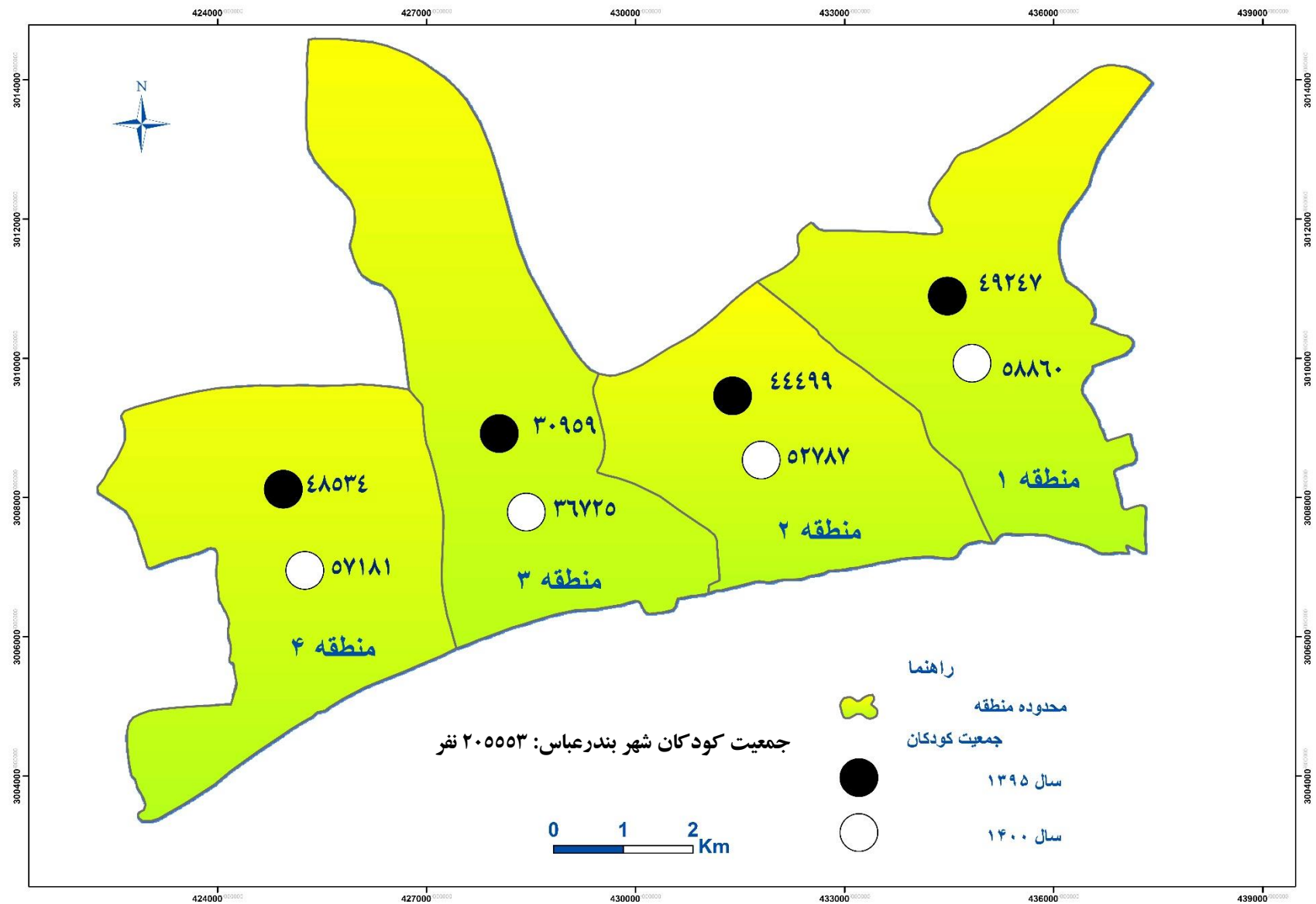
جمعیت کودکان منطقه ۳

ردیف	نام محلات (منطقه، ناحیه، زیر ناحیه) منطقه ۳	جمعیت (۱۳۹۵)	جمعیت (۱۴۰۰)
۵۰	مهر آوران (۳-۱-۱)	۱۳۰۴	۱۵۴۷
۵۱	شیر سوم (۳-۱-۲)	۱۹۰۷	۲۲۶۲
۵۲	درخت سبز (۳-۱-۳)	۱۱۸۴	۱۴۰۴
۵۳	شاهد (۳-۱-۴)	۱۶۲۲	۱۹۲۴
۵۴	شیر دوم (۳-۱-۵)	۹۰۱	۱۰۶۹
۵۵	شیر اول (۳-۱-۶)	۱۲۳۵	۱۴۶۴
۵۶	دوراهی ایسینی (۳-۱-۷)	۵۸۴	۶۹۳
۵۷	پل خواجهی (۳-۱-۸)	۳۱۶۱	۳۷۵۰
۵۸	شاه حسینی (۳-۱-۹)	۳۸۰۳	۴۵۱۱
۵۹	آیت الله غفاری شمالی (۳-۲-۱)	۲۳۸۱	۲۸۲۴
۶۰	سید کامل (۳-۲-۲)	۲۵۴۵	۳۰۱۹
۶۱	گور فرنگ (۳-۲-۳)	۴۹۶	۵۸۸
۶۲	چهار باغ شمالی (۳-۲-۴)	۲۰۴۳	۲۴۲۴
۶۳	آیت الله غفاری جنوبی (۳-۲-۵)	۳۴۳	۴۰۷
۶۴	کوی فرهنگیان (۳-۲-۶)	۱۲۸۲	۱۵۲۱
۶۵	اوزی شمالی (۳-۳-۱)	۱۸۳۲	۲۱۷۳
۶۶	چهار باغ جنوبی (۳-۳-۲)	۱۰۱۰	۱۱۹۸
۶۷	اوزی های جنوبی (۳-۳-۳)	۹۸۸	۱۱۷۲
۶۸	بهادر (۳-۳-۴)	۳۷۵	۴۴۴
۶۹	سرریگ- کارگزاری (۳-۳-۵)	۱۹۷	۲۳۴
۷۰	سیم بالا (۳-۳-۶)	۱۷۶۸	۲۰۹۷
جمع		۳۰۹۵۹	۳۶۷۲۵

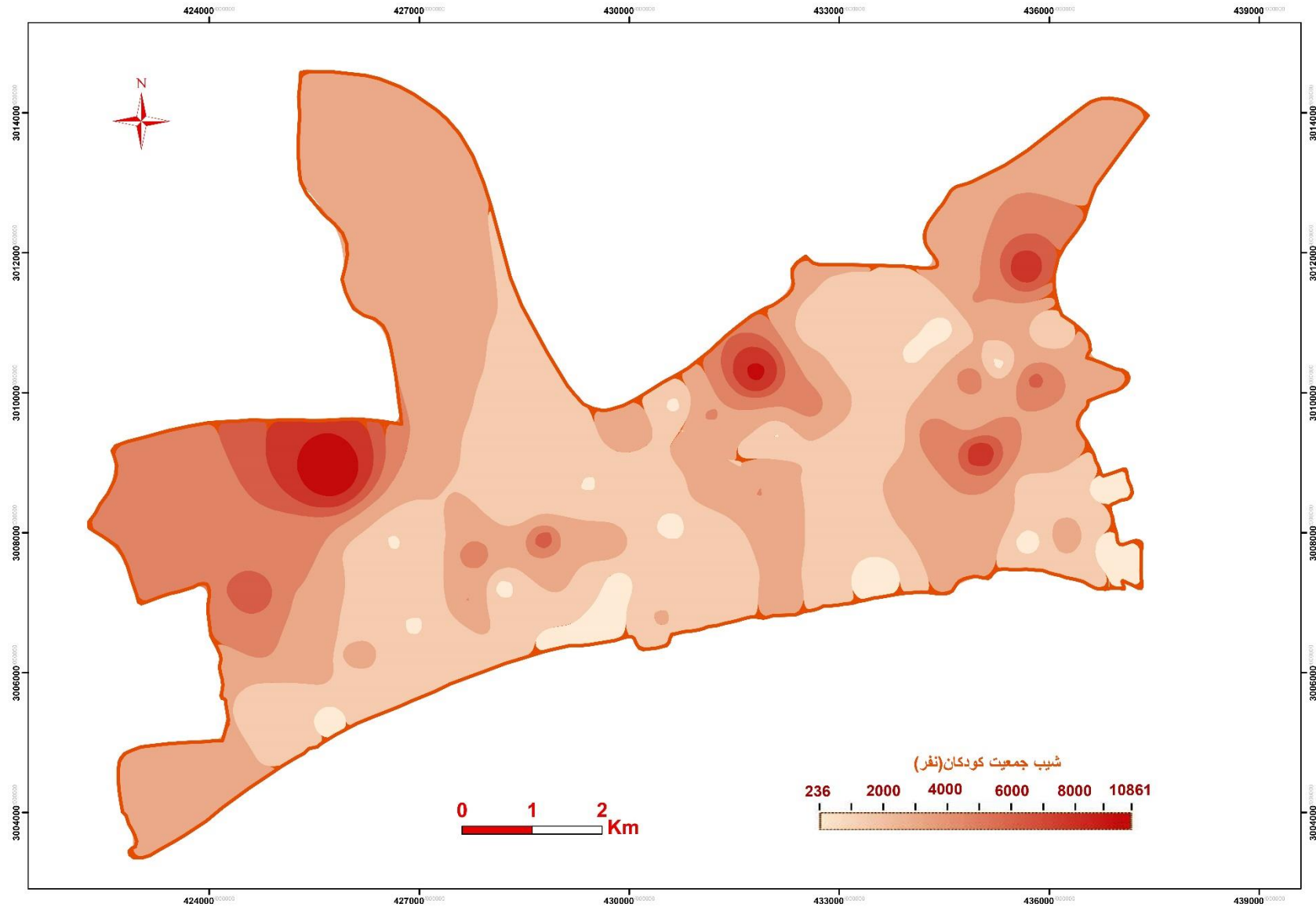
جمعیت کودکان منطقه ۴

ردیف	نام محلات (منطقه، ناحیه، زیر ناحیه) منطقه ۴	جمعیت (۱۳۹۵)	جمعیت (۱۴۰۰)
۷۱	مهر (۴-۱-۱)	۲۶۷۷	۳۱۷۵
۷۲	پیامبر اعظم (۴-۱-۲)	۹۱۵۶	۱۰۸۶۱
۷۳	دو هزار (۴-۲-۱)	۲۸۸۰	۳۴۱۶
۷۴	ششصد دستگاه (۴-۲-۲)	۴۰۱۵	۴۷۶۳
۷۵	ملت (۴-۲-۳)	۲۵۱۷	۲۹۸۵
۷۶	پلیس (۴-۲-۴)	۱۳۳۴	۱۵۸۲
۷۷	تپه الله اکبر (۴-۲-۵)	۷۳۰	۸۶۵
۷۸	کوی حضرت زهرا (س) (۴-۲-۶)	۱۰۵۵	۱۲۵۱
۷۹	امیر آباد شمالی (۴-۲-۷)	۲۷۶۹	۳۲۸۴
۸۰	امیر آباد جنوبی (۴-۲-۸)	۱۳۳۳	۱۵۸۲
۸۱	(۴-۳-۱) ۴۰۰ دستگاه	۱۲۷۵	۱۵۱۲
۸۲	صنایع فولاد (۴-۳-۲)	۱۱۱۴	۱۳۲۱
۸۳	بهمن ۲۲ (4-3-3)	۱۵۱۷	۱۸۰۰
۸۴	اسلام آباد (۴-۳-۴)	۱۸۰۲	۲۱۳۸
۸۵	استمبیک (۴-۳-۵)	۱۹۸۶	۲۳۵۶
۸۶	شمیلیها (۴-۳-۶)	۶۱۴	۷۲۹
۸۷	گل کنی (۴-۳-۷)	۸۴۴	۱۰۰۱
۸۸	سورو قبله (۴-۳-۸)	۲۱۵۴	۲۵۵۵
۸۹	سورو روز (۴-۳-۹)	۱۲۵۵	۱۴۸۸
۹۰	دریا (۴-۳-۱۰)	۴۲۴	۵۰۳
۹۱	حسین آباد (۴-۳-۱۱)	۱۲۷۰	۱۵۰۷
۹۲	پشت شهر (۴-۳-۱۲)	۱۱۲۳	۱۳۳۳
جمع		۴۳۸۴۲	۵۲۰۰۸

مأخذ: نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۹۵ و مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور

شکل ۳-۷- اطلاعات جمعیتی کودکان شهر بندرعباس به تفکیک سال - سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰

شکل ۳-۸- پراکنش جمعیتی کودکان محلات شهر بندرعباس به تفکیک طبقات جمعیتی - سال ۱۴۰۰

۳-۳- تعداد جمعیت کودکان به تفکیک جنسیت در منطقه، ناحیه و محله

بررسی ساختار جنسی جمعیت مهمترین قسمت های یک مطالعه جمعیت شناختی است که در برنامه ریزی ها باید در نظر گرفته شود. اهمیت مطالعه آن ناشی از این واقعیت است که ساخت جنسی جمعیت، پیامد ترکیب فرایندهای جمعیت شناختی است و خود نیز بر این فرایندها، اثرگذار است. در بین تمام ویژگی های جمعیت های انسانی، سن و جنس به عنوان مهمترین متغیرهای جمعیتی هستند که بر بسیاری از برنامه ریزی های اقتصادی و اجتماعی تاثیر می گذارد. داشتن یک برنامه ریزی کار آمد و اثر بخش فراهم کردن داده های جمعیتی به تفکیک سن و جنس ضروری می باشد.

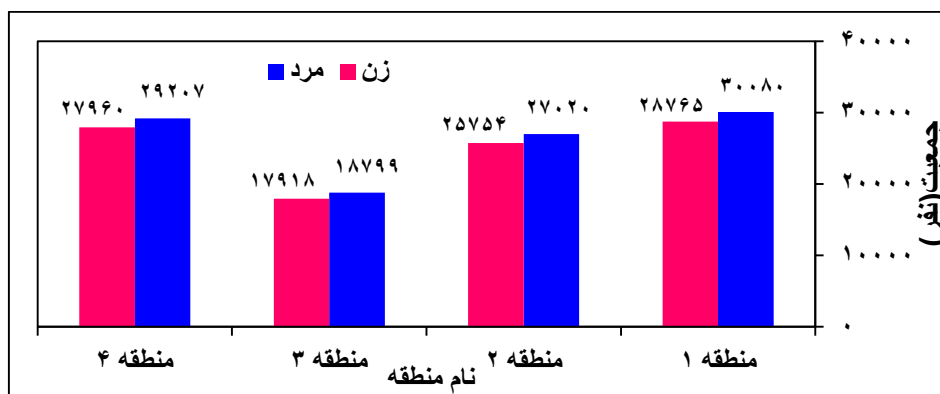
یکی از شاخص های اصلی در توزیع جمعیت نسبت جنسی جمعیت است که از تقسیم تعداد مردان به زنان ضربدر ۱۰۰ حاصل می گردد و در اکثر جوامع کمی بیش از ۱۰۰ است یعنی مردان به تعداد کمی بیش از تعداد زنان است.

براساس داده های جمعیت سال ۱۴۰۰ نسبت جنسی برای کودکان شهر بندرعباس برابر ۱۰۴ است، به این معنی که در مقابل هر ۱۰۰ نفر دختر، ۱۰۴ نفر پسر وجود دارد.

جدول ۳-۸- جمعیت کودکان شهر بندرعباس به تفکیک منطقه و جنسیت- سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰

سال ۱۴۰۰		سال ۱۳۹۵		مناطق
زن	مرد	زن	مرد	
۱۰۰۳۹۷	۱۰۵۱۰۶	۸۴۵۴۰	۸۸۶۹۹	جمع
۲۸۷۶۵	۳۰۰۸۰	۲۴۰۴۳	۲۵۲۰۴	منطقه ۱.....
۲۵۷۵۴	۲۷۰۲۰	۲۱۶۹۱	۲۲۸۰۸	منطقه ۲.....
۱۷۹۱۸	۱۸۷۹۹	۱۵۰۹۱	۱۵۸۶۹	منطقه ۳.....
۲۷۹۶۰	۲۹۲۰۷	۲۳۷۱۶	۲۴۸۱۸	منطقه ۴.....

مآخذ: نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۹۵ و مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور

شکل ۳-۹- جمعیت کودکان شهر بندرعباس به تفکیک منطقه و جنسیت- سال ۱۴۰۰

جدول ۳-۹- تعداد جمعیت کودکان به تفکیک جنسیت و به تفکیک محله سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰- منطقه ۱

ردیف	نام محلات (منطقه، ناحیه، زیر ناحیه) منطقه ۱	سال ۱۳۹۵		سال ۱۴۰۰	
		مرد	زن	مرد	زن
۱	سجادیه (۱-۱-۱)	۶۳۱	۶۰۰	۷۴۸	۷۱۳
۲	طلایه (۱-۱-۲)	۸۰۴	۷۶۴	۹۵۲	۹۰۷
۳	مهرگان (۱-۱-۳)	۸۰۳	۷۶۳	۹۵۱	۹۰۶
۴	شهرک گاز (۱-۱-۴)	۳۰۱	۲۸۶	۳۵۷	۳۴۰
۵	زعفرانیه (۱-۱-۵)	۱۷۳	۱۶۵	۲۰۵	۱۹۶
۶	کوی خلیج فارس (۱-۱-۶)	۶۷۵	۶۴۲	۸۰۰	۷۶۳
۷	شهید بهشتی (۱-۱-۷)	۱۶۴۶	۱۵۶۵	۱۹۵۰	۱۸۵۹
۸	دانشگاه (۱-۱-۸)	۸۸۲	۸۳۸	۱۰۴۴	۹۹۵
۹	دامامی (۱-۱-۹)	۱۵۸۰	۱۵۰۲	۱۸۷۱	۱۷۸۴
۱۰	آسمان (۱-۱-۱۰)	۳۶۱	۳۴۴	۴۲۸	۴۰۸
۱۱	الهیه شمالی (۱-۲-۱)	۱۰۰۲	۹۵۲	۱۱۸۶	۱۱۳۱
۱۲	نبوت (۱-۲-۲)	۱۱۵۹	۱۱۰۲	۱۳۷۳	۱۳۰۹
۱۳	الهیه جنوبی (۱-۲-۳)	۱۳۳۷	۱۲۷۱	۱۵۸۴	۱۵۱۰
۱۴	توحید (۱-۲-۴)	۲۵۷۵	۲۴۴۸	۳۰۵۰	۲۹۰۷
۱۵	دماوند (۱-۲-۵)	۴۵۹	۴۳۷	۵۴۴	۵۱۹
۱۶	گلشهر شمالی (۱-۳-۱)	۲۷۵۰	۲۶۱۶	۳۲۵۸	۳۱۰۵
۱۷	نواب (۱-۳-۲)	۱۸۱۶	۱۷۲۷	۲۱۵۱	۲۰۵۰
۱۸	گلشهر جنوبی (۱-۳-۳)	۱۲۵۹	۱۱۹۷	۱۴۹۱	۱۴۲۱
۱۹	طلابند (۱-۳-۴)	۶۶۹	۶۳۶	۷۹۲	۷۵۵
۲۰	بلال (۱-۳-۵)	۱۰۱۱	۹۶۱	۱۱۹۷	۱۱۴۱
۲۱	صدف (۱-۳-۶)	۲۲۷	۲۱۶	۲۶۹	۲۵۷
۲۲	نخل ناخدا (۱-۳-۷)	۱۰۸۷	۱۰۳۴	۱۲۸۸	۱۲۲۸
۲۳	سنگ کن (۱-۳-۸)	۲۸۰	۲۶۷	۳۳۲	۳۱۷
۲۴	قریشی ها (۱-۳-۹)	۲۱۷	۲۰۷	۲۵۸	۲۴۶
جمع		۲۳۷۰۴	۲۲۵۴۳	۲۸۰۸۱	۲۶۷۶۵

مآخذ: نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۹۵ و مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور

ادامه جدول ۳-۹- تعداد جمعیت کودکان به تفکیک جنسیت و به تفکیک محله سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰- منطقه ۲

ردیف	نام محلات (منطقه، ناحیه، زیر ناحیه) منطقه ۲	سال ۱۳۹۵		سال ۱۴۰۰	
		مرد	زن	مرد	زن
۲۵	نخل پیر مرد (۱-۱-۲)	۱۲۹۷	۱۲۳۴	۱۵۳۷	۱۴۶۵
۲۶	امیر (۲-۱-۲)	۳۵۳	۳۳۶	۴۱۸	۳۹۹
۲۷	نور (۲-۱-۳)	۱۳۲۹	۱۲۶۴	۱۵۷۵	۱۵۰۱
۲۸	نیایش (۲-۱-۴)	۳۲۹۰	۳۱۲۹	۳۸۹۸	۳۷۱۵
۲۹	مینابی ها (۲-۱-۵)	۸۴۱	۷۹۹	۹۹۶	۹۴۹
۳۰	چاهستانیها (۲-۱-۶)	۷۱۸	۶۸۳	۸۵۰	۸۱۱
۳۱	امام رضا (ع) (۲۷-۱-۷)	۹۴۴	۸۹۸	۱۱۱۹	۱۰۶۶
۳۲	شفا (۲-۲-۱)	۶۳۲	۶۰۱	۷۴۹	۷۱۴
۳۳	بوستان (۲-۲-۲)	۱۸۶	۱۷۷	۲۲۱	۲۱۰
۳۴	فرودگاه قدیم (۲-۲-۳)	۹۰۹	۸۶۵	۱۰۷۷	۱۰۲۷
۳۵	آزادگان شمالی (۲-۲-۴)	۹۹۸	۹۴۹	۱۱۸۳	۱۱۲۷
۳۶	جهادگران (۲-۲-۵)	۷۸۶	۷۴۸	۹۳۲	۸۸۸
۳۷	زیباشهر (۲-۲-۶)	۴۲۵	۴۰۴	۵۰۴	۴۸۰
۳۸	آزادشهر (۲-۲-۷)	۱۵۶۳	۱۴۸۷	۱۸۵۲	۱۷۶۵
۳۹	نابیند شمالی (۲-۲-۸)	۱۳۱۱	۱۲۴۶	۱۵۵۳	۱۴۸۰
۴۰	ولیعصر (۲-۲-۹)	۴۴۱	۴۱۹	۵۲۲	۴۹۸
۴۱	ملت (۲-۲-۱۰)	۴۹۵	۴۷۰	۵۸۶	۵۵۸
۴۲	آزادگان جنوبی (۲-۳-۱)	۵۸۲	۵۵۴	۶۸۹	۶۵۷
۴۳	نابیند مرکزی (۲-۳-۲)	۱۰۴۷	۹۹۵	۱۲۴۰	۱۱۸۲
۴۴	نیروی دریایی (۲-۳-۳)	۶۲۰	۵۸۹	۷۳۴	۷۰۰
۴۵	طلوع (۲-۳-۴)	۱۱۱۳	۱۰۵۸	۱۳۱۸	۱۲۵۶
۴۶	خواجه عطا (۲-۳-۵)	۶۷۶	۶۴۳	۸۰۱	۷۶۳
۴۷	نابیند جنوبی (۲-۳-۶)	۱۰۱۸	۹۶۸	۱۲۰۶	۱۱۵۰
۴۸	ساحلی غدیر (۲-۳-۷)	۱۰۸	۱۰۲	۱۲۸	۱۲۲
۴۹	رسالت (۲-۳-۸)	۱۱۲۶	۱۰۷۱	۱۳۳۴	۱۲۷۲
جمع		۲۲۸۰۸	۲۱۶۹۱	۲۷۰۲۰	۲۵۷۵۴

مآخذ: نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۹۵ و مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور

ادامه جدول ۳-۹- تعداد جمعیت کودکان به تفکیک جنسیت و به تفکیک محله سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰- منطقه ۳

ردیف	نام محلات (منطقه، ناحیه، زیر ناحیه) منطقه ۳	سال ۱۳۹۵		سال ۱۴۰۰	
		مرد	زن	مرد	زن
۵۰	مهرآوران (۳-۱-۱)	۶۶۸	۶۳۶	۷۹۲	۷۵۵
۵۱	شیر سوم (۳-۱-۲)	۹۷۷	۹۳۰	۱۱۵۸	۱۱۰۴
۵۲	درخت سبز (۳-۱-۳)	۶۰۷	۵۷۷	۷۱۹	۶۸۵
۵۳	شاهد (۳-۱-۴)	۸۳۱	۷۹۰	۹۸۵	۹۳۹
۵۴	شیر دوم (۳-۱-۵)	۴۶۲	۴۳۹	۵۴۷	۵۲۲
۵۵	شیر اول (۳-۱-۶)	۶۳۳	۶۰۲	۷۵۰	۷۱۴
۵۶	دوراهی ایسینی (۳-۱-۷)	۲۹۹	۲۸۵	۳۵۵	۳۳۸
۵۷	پل خواجهی (۳-۱-۸)	۱۶۲۰	۱۵۴۱	۱۹۱۹	۱۸۳۰
۵۸	شاه حسینی (۳-۱-۹)	۱۹۴۹	۱۸۵۴	۲۳۰۹	۲۲۰۱
۵۹	آیت الله غفاری شمالی (۳-۲-۱)	۱۲۲۰	۱۱۶۰	۱۴۴۵	۱۳۷۸
۶۰	سید کامل (۳-۲-۲)	۱۳۰۴	۱۲۴۱	۱۵۴۵	۱۴۷۳
۶۱	گور فرنگ (۳-۲-۳)	۲۵۴	۲۴۲	۳۰۱	۲۸۷
۶۲	چهار باغ شمالی (۳-۲-۴)	۱۰۴۷	۹۹۶	۱۲۴۱	۱۱۸۲
۶۳	آیت الله غفاری جنوبی (۳-۲-۵)	۱۷۶	۱۶۷	۲۰۹	۱۹۹
۶۴	کوی فرهنگیان (۳-۲-۶)	۶۵۷	۶۲۵	۷۷۹	۷۴۲
۶۵	اوزی شمالی (۳-۳-۱)	۹۳۹	۸۹۳	۱۱۱۲	۱۰۶۰
۶۶	چهار باغ جنوبی (۳-۳-۲)	۵۱۷	۴۹۲	۶۱۳	۵۸۴
۶۷	اوزی های جنوبی (۳-۳-۳)	۵۰۶	۴۸۲	۶۰۰	۵۷۲
۶۸	بهادر (۳-۳-۴)	۱۹۲	۱۸۳	۲۲۸	۲۱۷
۶۹	سرریگ-کارگزاری (۳-۳-۵)	۱۰۱	۹۶	۱۲۰	۱۱۴
۷۰	سیم بالا (۳-۳-۶)	۹۰۶	۸۶۲	۱۰۷۴	۱۰۲۳
جمع		۱۵۸۶۹	۱۵۰۹۱	۱۸۷۹۹	۱۷۹۱۸

مآخذ: نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۹۵ و مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور

ادامه جدول ۳-۹- تعداد جمعیت کودکان به تفکیک جنسیت و به تفکیک محله سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰- منطقه ۴

ردیف	نام محلات (منطقه، ناحیه، زیر ناحیه) منطقه ۴	سال ۱۳۹۵		سال ۱۴۰۰	
		مرد	زن	مرد	زن
۷۱	مهر (۴-۱-۱)	۱۳۷۲	۱۳۰۵	۱۶۲۵	۱۵۴۹
۷۲	پیامبر اعظم (۴-۱-۲)	۴۶۹۳	۴۴۶۳	۵۵۵۹	۵۲۹۹
۷۳	دو هزار (۴-۲-۱)	۱۴۷۶	۱۴۰۴	۱۷۴۹	۱۶۶۷
۷۴	ششصد دستگاه (۴-۲-۲)	۲۰۵۸	۱۹۵۷	۲۴۳۸	۲۳۲۴
۷۵	ملت (۴-۲-۳)	۱۲۹۰	۱۲۲۷	۱۵۲۸	۱۴۵۷
۷۶	پلیس (۴-۲-۴)	۶۸۴	۶۵۰	۸۱۰	۷۷۲
۷۷	تپه الله اکبر (۴-۲-۵)	۳۷۴	۳۵۶	۴۴۳	۴۲۲
۷۸	کوی حضرت زهرا (س) (۴-۲-۶)	۵۴۱	۵۱۴	۶۴۰	۶۱۰
۷۹	امیر آباد شمالی (۴-۲-۷)	۱۴۱۹	۱۳۵۰	۱۶۸۱	۱۶۰۲
۸۰	امیر آباد جنوبی (۴-۲-۸)	۶۸۳	۶۵۰	۸۱۰	۷۷۲
۸۱	دستگاه ۴۰۰ (4-3-1)	۶۵۳	۶۲۱	۷۷۴	۷۳۸
۸۲	صنایع فولاد (۴-۳-۲)	۵۷۱	۵۴۳	۶۷۶	۶۴۵
۸۳	بهمن ۲۲ (4-3-3)	۷۷۸	۷۳۹	۹۲۱	۸۷۸
۸۴	اسلام آباد (۴-۳-۴)	۹۲۴	۸۷۸	۱۰۹۴	۱۰۴۳
۸۵	استمبیک (۴-۳-۵)	۱۰۱۸	۹۶۸	۱۲۰۶	۱۱۴۹
۸۶	شمیلیها (۴-۳-۶)	۳۱۵	۳۰۰	۳۷۳	۳۵۶
۸۷	گل کنی (۴-۳-۷)	۴۳۲	۴۱۱	۵۱۲	۴۸۸
۸۸	سورو قبله (۴-۳-۸)	۱۱۰۴	۱۰۵۰	۱۳۰۸	۱۲۴۶
۸۹	سورو روز (۴-۳-۹)	۶۴۳	۶۱۲	۷۶۲	۷۲۶
۹۰	دریا (۴-۳-۱۰)	۲۱۷	۲۰۷	۲۵۷	۲۴۵
۹۱	حسین آباد (۴-۳-۱۱)	۶۵۱	۶۱۹	۷۷۱	۷۳۵
۹۲	پشت شهر (۴-۳-۱۲)	۵۷۶	۵۴۸	۶۸۲	۶۵۰
جمع		۲۲۴۷۲	۲۱۳۷۱	۲۶۶۲۱	۲۵۳۷۴

مآخذ: نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۹۵ و مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور

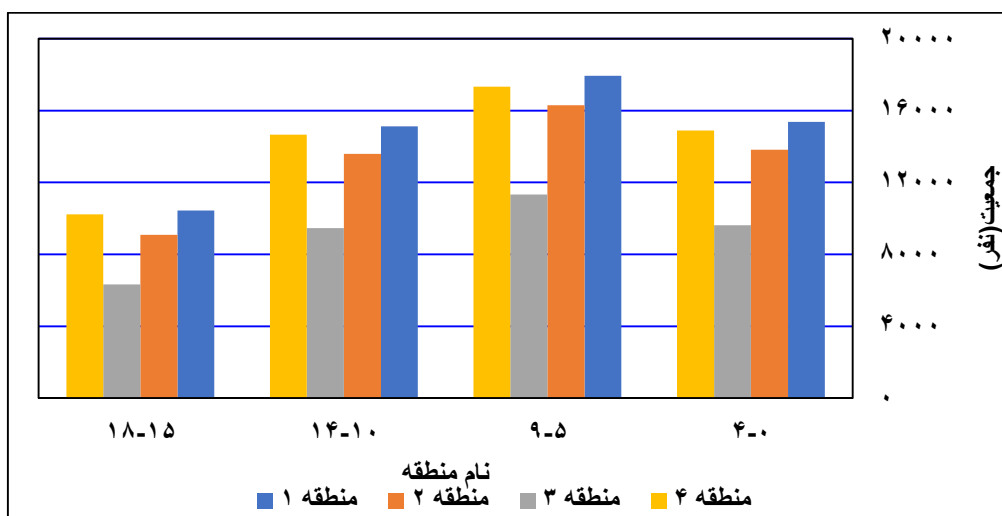
۳-۴- تعداد جمعیت کودکان به تفکیک سن در منطقه، ناحیه و محله

عامل سن از نظر پیامدهای اقتصادی-اجتماعی و نیز الزامات گروه های جمعیتی، دارای اهمیت زیادی است که در برنامه ریزی های اقتصادی و اجتماعی باید در نظر گرفته شود و سیاست هایی که برای هر گروه باید اتخاذ شود، واجد اهمیت است. در تحلیل سنی جمعیت کودکان به ۴ گروه سنی کمتر از ۴ سال، ۴ تا ۹ سال، ۹ تا ۱۴ سال و ۱۵ تا ۱۸ سال می توان تقسیم بندی کرد و بر اساس نتایج مطالعات مرکز آمار ایران سال ۱۴۰۰ همانطوریکه اشاره شد جمعیت شهر بندرعباس در سال ۱۴۰۰ برابر ۲۰۵۵۰۳ نفر می باشد که ۲۶ درصد (۵۳۷۰۲ نفر) در گروه سنی ۰ تا ۴ سال، معادل ۳۰/۶ درصد (۶۲۸۹۸ نفر) در گروه سنی ۵ تا ۹ سال، برابر ۲۵/۷ درصد (۵۲۸۴۰ نفر) در گروه سنی ۱۰ تا ۱۴ سال، و ۱۷/۵ درصد (۳۶۰۶۳ نفر) در گروه سنی ۱۵ تا ۱۸ سال را شامل می گردد. بالاترین جمعیت گروه سنی کودکان، گروه سنی ۵ تا ۹ سال و کم جمعیت ترین گروه سنی، گروه سنی ۱۵ تا ۱۸ سال را در بر می گیرد. گروه های سنی به تفکیک منطقه و محله در جداول زیر آورده شده است.

جدول ۳-۱۰- جمعیت کودکان شهر بندرعباس به تفکیک منطقه و جنسیت - سال ۱۴۰۰

مناطق	گروه سنی کودکان			
	۰-۴	۵-۹	۱۰-۱۴	۱۵-۱۸
جمع	۵۳۷۰۲	۶۲۸۹۸	۵۲۸۴۰	۳۶۰۶۳
منطقه ۱.....	۱۵۳۶۵	۱۷۹۳۳	۱۵۱۲۴	۱۰۴۳۸
منطقه ۲.....	۱۳۸۲۲	۱۶۲۹۳	۱۳۵۹۱	۹۰۸۱
منطقه ۳.....	۹۶۱۷	۱۱۳۳۶	۹۴۵۵	۶۳۱۸
منطقه ۴.....	۱۴۸۹۸	۱۷۳۳۶	۱۴۶۷۰	۱۰۲۲۷

مآخذ: مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور

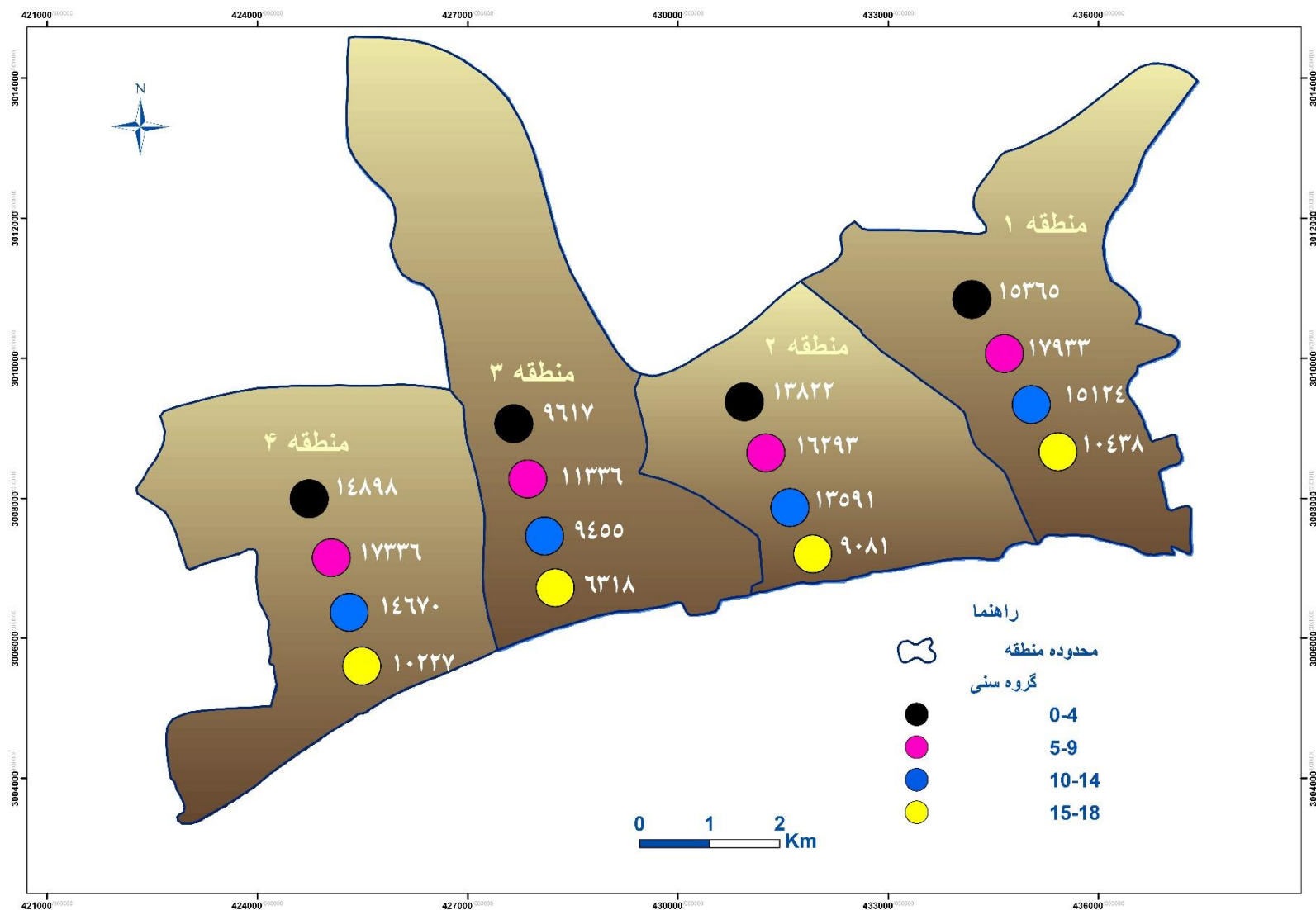
شکل ۳-۱۰- جمعیت کودکان شهر بندرعباس به تفکیک منطقه و گروه سنی - سال ۱۴۰۰

جدول ۳-۱۱- جمعیت کودکان به تفکیک سن و جنس در مناطق- سال ۱۴۰۰

جمعیت/ منطقه	منطقه ۱	منطقه ۲	منطقه ۳	منطقه ۴	جمع
جمع	۵۸۸۶۰	۵۲۷۸۷	۳۶۷۲۵	۵۷۱۳۱	۲۰۵۵۰۳
جمعیت پسر ۰ تا ۴ سال.....	۷۸۵۴	۷۰۷۷	۴۹۲۴	۷۶۱۲	۲۷۴۶۶
جمعیت پسر ۵ تا ۹ سال.....	۹۱۶۷	۸۳۴۲	۵۸۰۴	۸۸۵۷	۳۲۱۷۰
جمعیت پسر ۱۰ تا ۱۴ سال.....	۷۷۳۱	۶۹۵۸	۴۸۴۱	۷۴۹۵	۲۷۰۲۵
جمعیت پسر ۱۵ تا ۱۸ سال.....	۵۳۳۵	۴۶۴۹	۳۲۳۵	۵۲۲۵	۱۸۴۴۵
جمعیت دختر ۰ تا ۴ سال.....	۷۵۱۱	۶۷۴۵	۴۶۹۳	۷۲۸۷	۲۶۲۳۶
جمعیت دختر ۵ تا ۹ سال.....	۸۷۶۶	۷۹۵۱	۵۵۳۲	۸۴۷۹	۳۰۷۲۸
جمعیت دختر ۱۰ تا ۱۴ سال.....	۷۳۹۳	۶۶۳۲	۴۶۱۴	۷۱۷۵	۲۵۸۱۵
جمعیت دختر ۱۵ تا ۱۸ سال.....	۵۱۰۲	۴۴۳۲	۳۰۸۳	۵۰۰۲	۱۷۶۱۹

مأخذ: مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور

شکل ۳-۱۱- اطلاعات جمعیتی شهر بندرعباس بر حسب گروه سنی کودکان- سال ۱۴۰۰

جدول ۳-۱۲- تعداد جمعیت کودکان به تفکیک گروه سنی و محله سال ۱۴۰۰- منطقه ۱

ردیف	نام محلات (منطقه، ناحیه، زیرناحیه) منطقه ۱	گروه سنی کودکان			
		۰-۴	۵-۹	۱۰-۱۴	۱۵-۱۸
۱	سجادیه (۱-۱-۱)	۳۸۳	۴۵۱	۳۷۶	۲۵۱
۲	طلایه (۱-۱-۲)	۴۸۷	۵۷۴	۴۷۹	۳۲۰
۳	مهرگان (۱-۱-۳)	۴۸۶	۵۷۳	۴۷۸	۳۲۰
۴	شهرک گاز (۱-۱-۴)	۱۸۲	۲۱۵	۱۷۹	۱۲۰
۵	زعفرانیه (۱-۱-۵)	۱۰۵	۱۲۴	۱۰۳	۶۹
۶	کوی خلیج فارس (۱-۱-۶)	۴۰۹	۴۸۲	۴۰۲	۲۶۹
۷	شهید بهشتی (۱-۱-۷)	۹۹۸	۱۱۷۶	۹۸۱	۶۵۵
۸	دانشگاه (۱-۱-۸)	۵۳۴	۶۳۰	۵۲۵	۳۵۱
۹	داماهی (۱-۱-۹)	۹۵۷	۱۱۲۸	۹۴۱	۶۲۹
۱۰	آسمان (۱-۱-۱۰)	۲۱۹	۲۵۸	۲۱۵	۱۴۴
۱۱	الهیه شمالی (۱-۲-۱)	۶۰۷	۷۱۵	۵۹۷	۳۹۹
۱۲	نبوت (۱-۲-۲)	۷۰۲	۸۲۸	۶۹۱	۴۶۲
۱۳	الهیه جنوبی (۱-۲-۳)	۸۱۰	۹۵۵	۷۹۷	۵۳۲
۱۴	توحید (۱-۲-۴)	۱۵۶۰	۱۸۳۹	۱۵۳۴	۱۰۲۵
۱۵	دماوند (۱-۲-۵)	۲۷۸	۳۲۸	۲۷۴	۱۸۳
۱۶	گلشهر شمالی (۱-۳-۱)	۱۶۶۷	۱۹۶۵	۱۶۳۹	۱۰۹۵
۱۷	نواب (۱-۳-۲)	۱۱۰۰	۱۲۹۷	۱۰۸۲	۷۲۳
۱۸	گلشهر جنوبی (۱-۳-۳)	۷۶۳	۸۹۹	۷۵۰	۵۰۱
۱۹	طلابند (۱-۳-۴)	۴۰۵	۴۷۸	۳۹۸	۲۶۶
۲۰	بلال (۱-۳-۵)	۶۱۳	۷۲۲	۶۰۲	۴۰۲
۲۱	صدف (۱-۳-۶)	۱۳۸	۱۶۲	۱۳۵	۹۰
۲۲	نخل ناخدا (۱-۳-۷)	۶۵۹	۷۷۷	۶۴۸	۴۳۳
۲۳	سنگ کن (۱-۳-۸)	۱۷۰	۲۰۰	۱۶۷	۱۱۲
۲۴	قریشی ها (۱-۳-۹)	۱۳۲	۱۵۵	۱۳۰	۸۷
جمع		۱۴۳۶۵	۱۶۹۳۳	۱۴۱۲۴	۹۴۳۸

مآخذ: مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور

ادامه جدول ۳- ۱۲- تعداد جمعیت کودکان به تفکیک گروه سنی و محله سال ۱۴۰۰- منطقه ۲

ردیف	نام محلات (منطقه، ناحیه، زیر ناحیه) منطقه ۲	۰-۴	۵-۹	۱۰-۱۴	۱۵-۱۹
۲۵	نخل پیرمرد (۱-۱-۲)	۷۸۶	۹۲۷	۷۷۳	۵۱۶
۲۶	امیر (۲-۱-۲)	۲۱۴	۲۵۲	۲۱۰	۱۴۱
۲۷	نور (۳-۱-۲)	۸۰۵	۹۴۹	۷۹۲	۵۲۹
۲۸	نیایش (۴-۱-۲)	۱۹۹۴	۲۳۵۰	۱۹۶۰	۱۳۱۰
۲۹	مینابی ها (۵-۱-۲)	۵۰۹	۶۰۱	۵۰۱	۳۳۵
۳۰	چاهستانها (۶-۱-۲)	۴۳۵	۵۱۳	۴۲۸	۲۸۶
۳۱	امام رضا (ع) (۷-۱-۲۷)	۵۷۲	۶۷۴	۵۶۳	۳۷۶
۳۲	شفا (۱-۲-۲)	۳۸۳	۴۵۲	۳۷۷	۲۵۲
۳۳	بوستان (۲-۲-۲)	۱۱۳	۱۳۳	۱۱۱	۷۴
۳۴	فرودگاه قدیم (۳-۲-۲)	۵۵۱	۶۵۰	۵۴۲	۳۶۲
۳۵	آزادگان شمالی (۴-۲-۲)	۶۰۵	۷۱۳	۵۹۵	۳۹۷
۳۶	جهادگران (۵-۲-۲)	۴۷۷	۵۶۲	۴۶۹	۳۱۳
۳۷	زیباشهر (۶-۲-۲)	۲۵۸	۳۰۴	۲۵۳	۱۶۹
۳۸	آزادشهر (۷-۲-۲)	۹۴۷	۱۱۱۷	۹۳۱	۶۲۲
۳۹	نابیند شمالی (۸-۲-۲)	۷۹۴	۹۳۶	۷۸۱	۵۲۲
۴۰	ولیعصر (۹-۲-۲)	۲۶۷	۳۱۵	۲۶۳	۱۷۶
۴۱	ملت (۱۰-۲-۲)	۳۰۰	۳۵۳	۲۹۵	۱۹۷
۴۲	آزادگان جنوبی (۱-۳-۲)	۳۵۳	۴۱۶	۳۴۷	۲۳۲
۴۳	نابیند مرکزی (۲-۳-۲)	۶۳۴	۷۴۸	۶۲۴	۴۱۷
۴۴	نیروی دریایی (۳-۳-۲)	۳۷۵	۴۴۳	۳۶۹	۲۴۷
۴۵	طلوع (۴-۳-۲)	۶۷۴	۷۹۵	۶۶۳	۴۴۳
۴۶	خواجه عطا (۵-۳-۲)	۴۱۰	۴۸۳	۴۰۳	۲۶۹
۴۷	نابیند جنوبی (۶-۳-۲)	۶۱۷	۷۲۷	۶۰۷	۴۰۵
۴۸	ساحلی غدیر (۷-۳-۲)	۶۵	۷۷	۶۴	۴۳
۴۹	رسالت (۸-۳-۲)	۶۸۳	۸۰۵	۶۷۱	۴۴۸
	جمع	۱۳۸۲۲	۱۶۲۹۳	۱۳۵۹۱	۹۰۸۱

مأخذ: مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور

ادامه جدول ۳-۱۲- تعداد جمعیت کودکان به تفکیک گروه سنی و محله سال ۱۴۰۰- منطقه ۳

ردیف	نام محلات (منطقه، ناحیه، زیر ناحیه) منطقه ۳	۰-۴	۵-۹	۱۰-۱۴	۱۵-۱۹
۵۰	مهرآوران (۳-۱-۱)	۴۰۵	۴۷۷	۳۹۸	۲۶۶
۵۱	شیر سوم (۳-۱-۲)	۵۹۲	۶۹۸	۵۸۲	۳۸۹
۵۲	درخت سبز (۳-۱-۳)	۳۶۸	۴۳۳	۳۶۱	۲۴۲
۵۳	شاهد (۳-۱-۴)	۵۰۴	۵۹۴	۴۹۵	۳۳۱
۵۴	شیر دوم (۳-۱-۵)	۲۸۰	۳۳۰	۲۷۵	۱۸۴
۵۵	شیر اول (۳-۱-۶)	۳۸۳	۴۵۲	۳۷۷	۲۵۲
۵۶	دوراهی ایسینی (۳-۱-۷)	۱۸۱	۲۱۴	۱۷۸	۱۱۹
۵۷	پل خواجهی (۳-۱-۸)	۹۸۲	۱۱۵۷	۹۶۵	۶۴۵
۵۸	شاه حسینی (۳-۱-۹)	۱۱۸۱	۱۳۹۲	۱۱۶۱	۷۷۶
۵۹	آیت الله غفاری شمالی (۳-۲-۱)	۷۳۹	۸۷۲	۷۲۷	۴۸۶
۶۰	سید کامل (۳-۲-۲)	۷۹۱	۹۳۲	۷۷۷	۵۱۹
۶۱	گور فرنگ (۳-۲-۳)	۱۵۴	۱۸۲	۱۵۱	۱۰۱
۶۲	چهار باغ شمالی (۳-۲-۴)	۶۳۵	۷۴۸	۶۲۴	۴۱۷
۶۳	آیت الله غفاری جنوبی (۳-۲-۵)	۱۰۷	۱۲۶	۱۰۵	۷۰
۶۴	کوی فرهنگیان (۳-۲-۶)	۳۹۸	۴۶۹	۳۹۲	۲۶۲
۶۵	اوزی شمالی (۳-۳-۱)	۵۶۹	۶۷۱	۵۵۹	۳۷۴
۶۶	چهار باغ جنوبی (۳-۳-۲)	۳۱۴	۳۷۰	۳۰۸	۲۰۶
۶۷	اوزی های جنوبی (۳-۳-۳)	۳۰۷	۳۶۲	۳۰۲	۲۰۲
۶۸	بهادر (۳-۳-۴)	۱۱۶	۱۳۷	۱۱۴	۷۶
۶۹	سرریگ-کارگزاری (۳-۳-۵)	۶۱	۷۲	۶۰	۴۰
۷۰	سیم بالا (۳-۳-۶)	۵۴۹	۶۴۷	۵۴۰	۳۶۱
جمع		۹۶۱۷	۱۱۳۳۶	۹۴۵۵	۶۳۱۸

مآخذ: مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور

ادامه جدول ۳-۱۲- تعداد جمعیت کودکان به تفکیک گروه سنی و محله سال ۱۴۰۰- منطقه ۴

ردیف	نام محلات (منطقه، ناحیه، زیر ناحیه) منطقه ۴	۰-۴	۵-۹	۱۰-۱۴	۱۵-۱۹
۷۱	مهر (۴-۱-۱)	۸۳۱	۹۸۰	۸۱۷	۵۴۶
۷۲	پیامبر اعظم (۴-۱-۲)	۲۸۴۴	۳۳۵۲	۲۷۹۶	۱۸۶۸
۷۳	دو هزار (۴-۲-۱)	۸۹۵	۱۰۵۴	۸۸۰	۵۸۸
۷۴	ششصد دستگاه (۴-۲-۲)	۱۲۴۷	۱۴۷۰	۱۲۲۶	۸۱۹
۷۵	ملت (۴-۲-۳)	۷۸۲	۹۲۲	۷۶۹	۵۱۴
۷۶	پلیس (۴-۲-۴)	۴۱۴	۴۸۸	۴۰۷	۲۷۲
۷۷	تپه الله اکبر (۴-۲-۵)	۲۲۷	۲۶۷	۲۲۳	۱۴۹
۷۸	کوی حضرت زهرا (س) (۴-۲-۶)	۳۲۸	۳۸۶	۳۲۲	۲۱۵
۷۹	امیرآباد شمالی (۴-۲-۷)	۸۶۰	۱۰۱۴	۸۴۶	۵۶۵
۸۰	امیرآباد جنوبی (۴-۲-۸)	۴۱۴	۴۸۸	۴۰۷	۲۷۲
۸۱	دستگاه ۴۰۰ (۴-۳-۱)	۳۹۶	۴۶۷	۳۸۹	۲۶۰
۸۲	صنایع فولاد (۴-۳-۲)	۳۴۶	۴۰۸	۳۴۰	۲۲۷
۸۳	بهمن ۲۲ (۴-۳-۳)	۴۷۱	۵۵۵	۴۶۳	۳۱۰
۸۴	اسلام آباد (۴-۳-۴)	۵۶۰	۶۶۰	۵۵۰	۳۶۸
۸۵	استمبیک (۴-۳-۵)	۶۱۷	۷۲۷	۶۰۶	۴۰۵
۸۶	شمیلیها (۴-۳-۶)	۱۹۱	۲۲۵	۱۸۸	۱۲۵
۸۷	گل کنی (۴-۳-۷)	۲۶۲	۳۰۹	۲۵۸	۱۷۲
۸۸	سورو قبله (۴-۳-۸)	۶۶۹	۷۸۹	۶۵۸	۴۳۹
۸۹	سورو روز (۴-۳-۹)	۳۹۰	۴۵۹	۳۸۳	۲۵۶
۹۰	دریا (۴-۳-۱۰)	۱۳۲	۱۵۵	۱۲۹	۸۷
۹۱	حسین آباد (۴-۳-۱۱)	۳۹۵	۴۶۵	۳۸۸	۲۵۹
۹۲	پشت شهر (۴-۳-۱۲)	۳۴۹	۴۱۱	۳۴۳	۲۲۹
	جمع	۱۳۶۱۸	۱۶۰۵۳	۱۳۳۹۰	۸۹۴۷

مآخذ: مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور

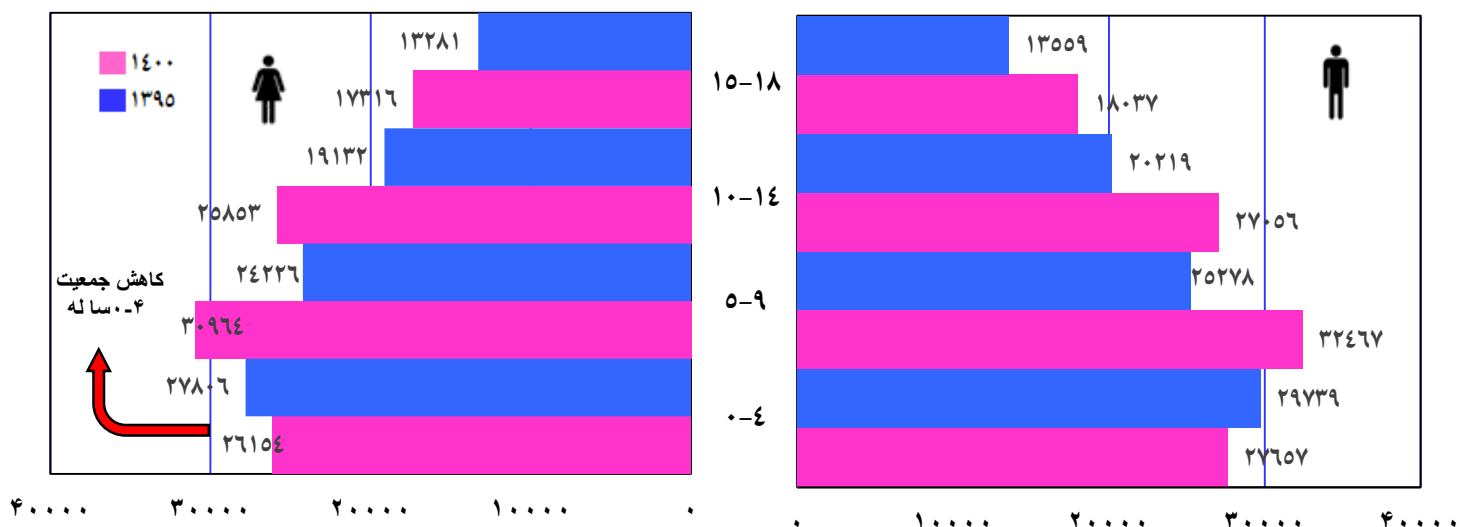
۳-۵- تحلیل و مقایسه هرم سنی کودکان شهر بندرعباس

یکی از روش های نشان دادن ساختار سنی جمعیت، هرم سنی است و بر حسب تعریف از شکل توزیع جمعیت در گروه های سنی مختلف حاصل می شود. منظور از ساختار سنی و جنسی جمعیت، توزیع جمعیت بر حسب سن و جنس است. در این هرم فراوانی جمعیت در چهارده گروه سنی نشان داده می شود. در تحلیل هرم سنی جمعیت و بر حسب سه نوع ساخت سنی جمعیت که شامل هرم سنی جمعیت جوان؛ این نوع هرم دارای پایه ی پهن تر و ارتفاع کمتر است، چرا که موالید آن ها سال به سال بیشتر می شود. دسته دوم هرم سنی جمعیت رو به سالخوردگی است در چنین هرم هایی قاعده یا پایه ی هرم نسبت به هرم جمعیت های جوان، جمع تر شده ولیکن بر تعداد گروه سنی سالخوردگان چندان افزوده نشده و جمعیت گروه سنی بالای ۶۵ ساله به حد جمعیت های سالخورده نرسیده است و بالاخره هرم سنی جمعیت سالخورده که بخش اعظم جمعیت ساخت سنی سالخورده در حد فاصل سنین ۱۵ تا ۶۴ ساله متراکم شده اند و باروری آن ها نیز کاهش و تثبیت یافته است لذا این هرم ها بیشتر شکل استوانه ای به خود می گیرند و در این جمعیت ها معمولاً موالید و مرگ و میر به شدت کاهش پیدا می کند و افزایش سالانه ی آن حالات کم و بیش ثابتی دارد به گونه ای که در طول سالیان متمادی تغییر چندانی نمی کند.

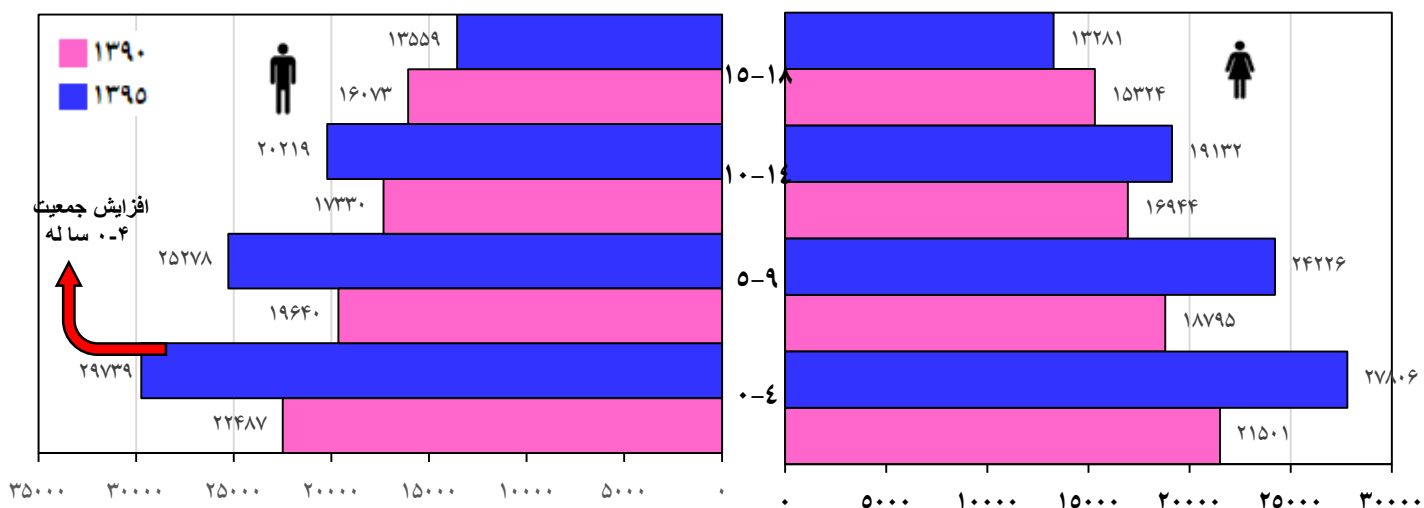
در هرم سنی جمعیت هر چه فراوانی جمعیت در قسمت پایین (قاعده) هرم بیشتر باشد، جامعه جوانتر خواهد بود. در کشورهای توسعه یافته، به دلیل ارتقاء سطح بهداشت عمومی، کاهش مرگ و میر در سنین بالا و سطح پایین باروری، باعث سالمندی جمعیت شده در حالیکه در کشورهای در حال توسعه بالا بودن میزان باروری، رشد انفجاری جمعیت، پایین آمدن میزان باروری و مرگ و میر و افزایش امید به زندگی اکنون با شمار بالای جمعیت جوان مواجه می باشند و در آینده ای نه چندان دور با جمعیت سالخورده روبرو خواهند شد.

در خصوص هرم سنی شهر بندرعباس، بر اساس شکل هرم استنباط می گردد که هرم سنی آن در دسته دوم و هرم سنی جمعیت رو به سالخوردگی است که قاعده هرم نسبت به هرم جمعیت های جوان، جمع تر شده ولیکن بر تعداد گروه سنی سالخوردگان چندان افزوده نشده است.

اما تحلیل هرم سنی کودکان در شهر بندرعباس وضعیتی است که اعمال سیاست های جمعیتی مبتنی بر کاهش موالید است، و بر اساس نمودار، جمعیت ۰ تا ۴ ساله ها در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۱۳۹۵ روند کاهشی را نشان می دهد که نشانده کاهش موالید در این سالهاست و قاعده هرم سنی پس از یک دهه افزایش، مجدداً رو به کاهش و کوچک شدن گذاشته است. **بر اساس نمودار متولدین ۵ تا ۹ سال در بین گروه های سنی کودکان، بیشترین تعداد جمعیت را نشان می دهند.**

شکل ۳-۱۲- مقایسه هرم سنی جمعیت گروه سنی کودکان (کمتر از ۱۸ سال) بندرعباس- سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰

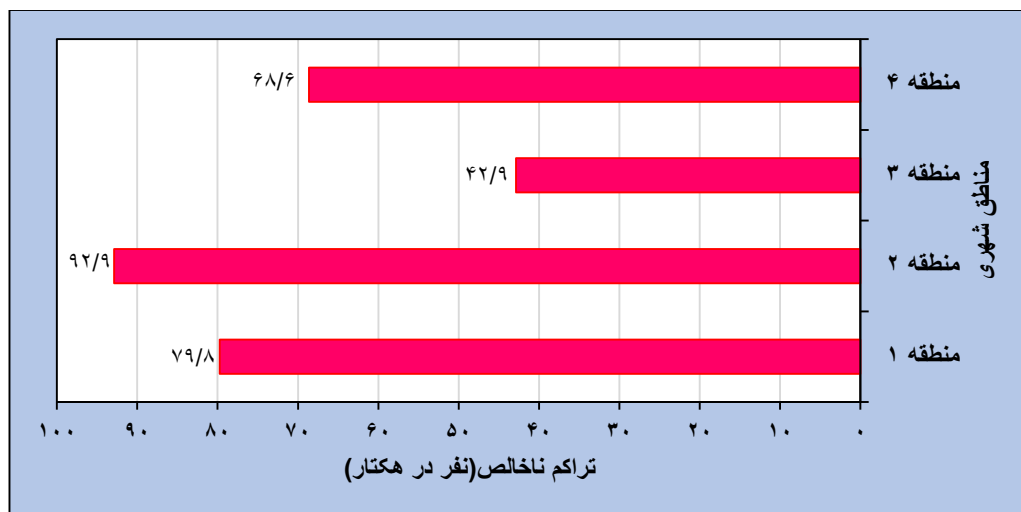

شکل ۳-۱۳- مقایسه هرم سنی جمعیت گروه سنی کودکان (کمتر از ۱۸ سال) بندرعباس- سال ۱۳۹۵ و ۱۳۹۰

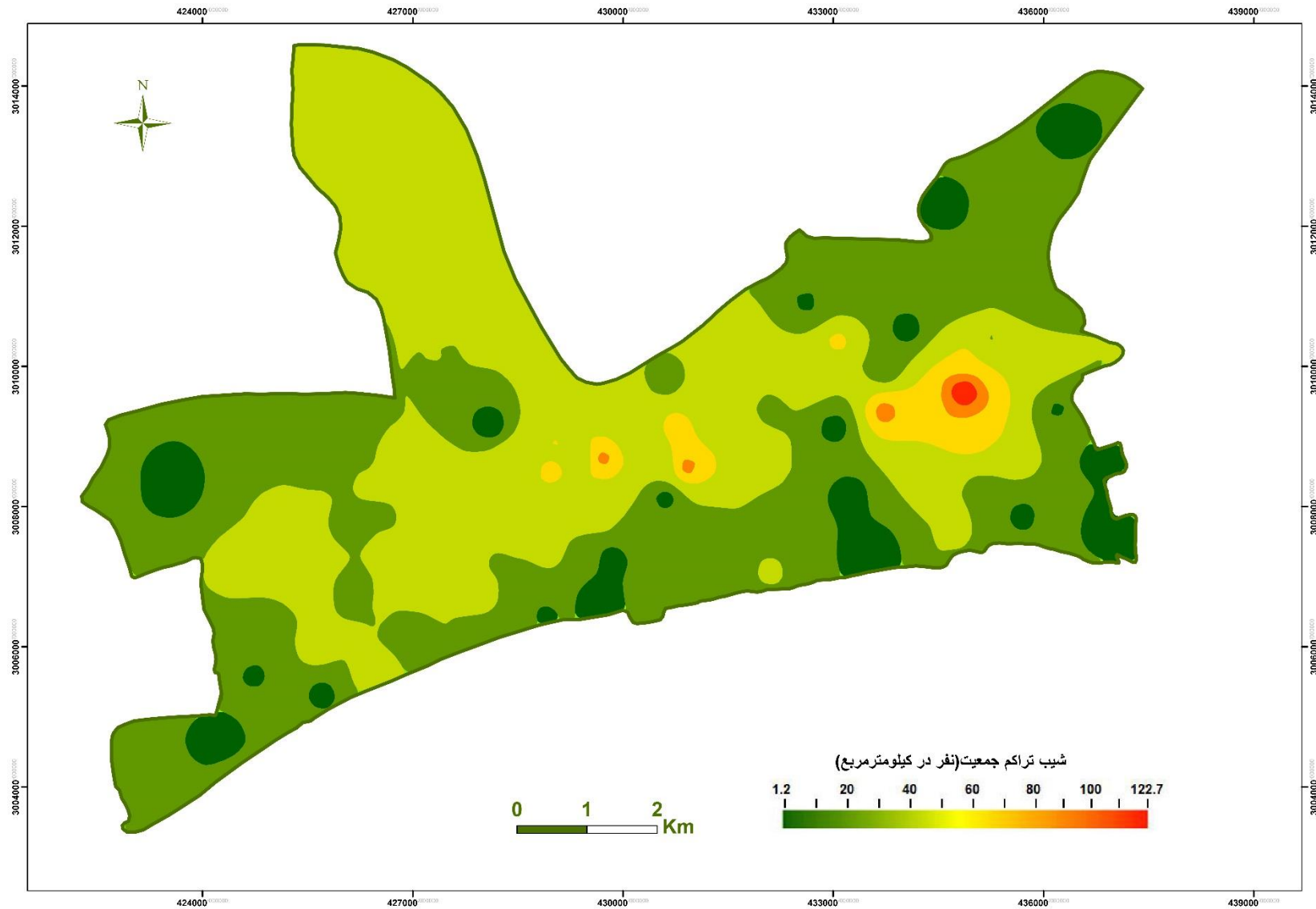
۳-۶- تراکم جمعیت کودکان به تفکیک منطقه، ناحیه و محله

تراکم جمعیتی ناخالص از نسبت جمعیت یک محل بر مساحت آن محل به دست می آید که این مساحت عبارت است از کل مساحت آن منطقه که شامل تمامی کاربری های فضاهای خالی و ساخته شده است. تراکم جمعیتی ناخالص به معنای جمعیت ساکن در واحد سطح است که با واحد نفر در هکتار مشخص می شود و **تراکم جمعیتی خالص** از جمعیت کل تقسیم بر سطح اراضی مسکونی و نیازهای وابسته به آن (مسکن و نیازهای وابسته) حاصل می گردد. یکی از از مهم ترین اهداف شاخص های تراکم برقراری توازن بین فضاهای تولید شده معماری با فضاهای شهری و خارجی است که می توان اقدام به کنترل جمعیت و ساخت و سازها در آن شهر نمود. شاین ذکر است که تراکم مسکونی ناخالص و تراکم جمعیتی خالص باهم برابرند.

معمولاً در مطالعات تراکم جمعیتی ناخالص را در نظر می گیرند و ما در اینجا نیز از تراکم ناخالص معیار ارزیابی قرار می گیرد. تراکم جمعیت کودکان شهر بندرعباس بترتیب در مناطق ۱ تا ۴ برابر ۷۹/۸، ۹۲/۹، ۴۲/۹ و ۶۸/۶ نفر در هکتار محاسبه شده است که نشان می دهد منطقه ۲ پرتراکم ترین و منطقه ۳ کم تراکم ترین جمعیت را داراست. مناطق ۱ و ۴ بترتیب در مرتبه دوم و سوم قرار می گیرند و به تفکیک محله، پرتراکم ترین محله در میان مناطق ۴ گانه شهر بندرعباس محله دانشگاه از منطقه ۱ ناحیه ۱ با ۷۴۵۲/۷ نفر در هکتار و کم تراکم ترین محله شهرک گاز از منطقه ۱ ناحیه ۱ برابر ۲۶۲/۷ نفر در هکتار است.

شکل ۳-۱۴- تراکم جمعیتی ناخالص به تفکیک مناطق شهری بندرعباس- سال ۱۳۹۵

شکل ۳-۱۵- تراکم جمعیت کودکان (نفر در هکتار) شهر بندرعباس به تفکیک مناطق و محلات

جدول ۳-۱۳- وضعیت کالبدی و تراکم جمعیت کودکان شهر بندرعباس به تفکیک مناطق، نواحی و محلات سال ۱۴۰۰- منطقه ۱

شاخص های منطقه ۱	منطقه ۱ ناحیه ۱											شاخص
	نام محله	سجادیه	طلائییه	مهرگان	شهرک گاز	زعفرانیه	کوی خلیج فارس	شهید بهشتی	دانشگاه	داماهی	آسمان	
جمعیت کودکان (۱۴۰۰)	(۱۴۰۰)جمعیت	۱۴۶۱	۱۸۶۰	۱۸۵۷	۶۹۷	۴۰۱	۱۵۶۳	۳۸۱۰	۲۰۴۰	۳۶۵۶	۸۳۷	
	(هکتار)مساحت	۸۶/۷۵	۸۲/۰۶	۲۸/۷۷	۱۰۰/۹۸	۱۴/۶۰	۶۵/۹۶	۵۳/۲۶	۱۶/۶۳	۵۹/۷۹	۲۰/۹۸	
	تراکم ناخالص	۱۶/۸	۲۲/۷	۶۴/۶	۶/۹	۲۷/۵	۲۳/۷	۷۱/۵	۱۲۲/۷	۶۱/۱	۳۹/۹	
۵۴۸۶۰	شاخص	منطقه ۱ ناحیه ۲										
مساحت(هکتار)	نام محله	الهییه شمالی	نبوت	الهییه جنوبی	توحید	دماوند						
	(۱۴۰۰)جمعیت	۲۳۱۸	۲۶۸۳	۳۰۹۴	۵۹۵۹	۱۰۶۳						
	(هکتار)مساحت	۱۶۳/۸۴	۱۶۶/۶۱	۱۱۲/۱۲	۱۶۴/۵۴	۵۱/۱۳						
	تراکم ناخالص	۱۴/۱	۱۶/۱	۲۷/۶	۳۶/۲	۲۰/۸						
۱۵۱۳/۱۸												
تراکم (نفر در هکتار)	شاخص	منطقه ۱ ناحیه ۳										
	نام محله	گلشهر شمالی	نواب	گلشهر جنوبی	طلابند	بلال	صدف	نخل ناخدا	سنگ کن	قریشی ها		
	(۱۴۰۰)جمعیت	۶۳۶۵	۴۲۰۳	۲۹۱۳	۱۵۴۸	۲۳۳۹	۵۲۶	۲۵۱۶	۶۴۹	۵۰۳		
	(هکتار)مساحت	۸۱/۸۵	۷۱/۲۱	۸۷/۴۹	۳۲/۳۱	۱۲۸/۲۹	۳۹/۸۷	۸۲/۹۲	۵۰/۸۸	۶۵/۷۷		
	تراکم ناخالص	۷۷/۸	۵۹/۰	۳۳/۳	۴۷/۹	۱۸/۲	۱۳/۲	۳۰/۳	۱۲/۸	۷/۷		
۳۶/۲۵												

مأخذ: مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور

ادامه جدول ۳-۱۳- وضعیت کالبدی و تراکم جمعیت کودکان شهر بندرعباس به تفکیک مناطق، نواحی و محلات سال ۱۴۰۰- منطقه ۲

شاخص های منطقه ۲	منطقه ۲ ناحیه ۱											شاخص	
						امام رضا ع	چاهستانی ها	مینایی ها	نیایش	نور	امیر	نخل پیرمرد	نام محله
جمعیت کودکان (۱۴۰۰)												۳۰۰۲	جمعیت (۱۴۰۰).....
												۷۴/۱۰	مساحت (هکتار).....
												۴۰/۵	تراکم ناخالص.....
۵۲۷۸۷	منطقه ۲ ناحیه ۲											شاخص	
مساحت (هکتار)			ملت	ولیعصر	نابیند شمالی	آزادشهر	زباشهر	جهادگران	زدادگان شمالی	فرودگاه قدیم	بوستان	شفا	نام محله
												۱۴۶۳	جمعیت (۱۴۰۰).....
												۳۶/۴۵	مساحت (هکتار).....
۱۲۶۶/۱۴												۴۰/۲	تراکم ناخالص.....
تراکم (نفر در هکتار)	منطقه ۲ ناحیه ۳											شاخص	
					رسالت	ساحلی غدیر	نابیند جنوبی	خواجه عطا	طلوع	نیروی دریایی	نابیند مرکزی	آزادگان جنوبی	نام محله
												۱۳۴۷	جمعیت (۱۴۰۰).....
۴۱/۶۹												۴۵/۰۰	مساحت (هکتار).....
												۲۹/۹	تراکم ناخالص.....

مآخذ: مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور

ادامه جدول ۳-۱۳- وضعیت کالبدی و تراکم جمعیت کودکان شهر بندرعباس به تفکیک مناطق، نواحی و محلات سال ۱۴۰۰ - منطقه ۳

شاخص های منطقه ۳	منطقه ۳ ناحیه ۱												شاخص
				شاه حسینی	پل خواجوی	دوراهی ایسینی	شیر اول	شیر دوم	شاهد	درخت سبز	شیر سوم	مهرآوران	نام محله
جمعیت کودکان (۱۴۰۰)													جمعیت(۱۴۰۰).....
													مساحت(هکتار).....
													تراکم ناخالص.....
۳۶۷۲۵	منطقه ۳ ناحیه ۲												شاخص
مساحت(هکتار)							فرهنگیان	آیت الله غفاری جنوبی	چهار باغ شمالی	گور فرنگ	سید کامل	آیت الله غفاری شمالی	نام محله
													جمعیت(۱۴۰۰).....
													مساحت(هکتار).....
۲۰۷۶/۸۳													تراکم ناخالص.....
تراکم (نفر در هکتار)	منطقه ۳ ناحیه ۳												شاخص
							سیم بالا	سریگ- کارگزاری	بهادر	اوزی ها جنوبی	چهار باغ جنوبی	اوزی ها شمالی	نام محله
													جمعیت(۱۴۰۰).....
۱۷/۶۸													مساحت(هکتار).....
													تراکم ناخالص.....

مأخذ: مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور

ادامه جدول ۳-۱۳- وضعیت کالبدی و تراکم جمعیت کودکان شهر بندرعباس به تفکیک مناطق، نواحی و محلات سال ۱۴۰۰- منطقه ۴

شاخص های منطقه ۴	منطقه ۴ ناحیه ۱											شاخص												
											پیامبر اعظم	مهر	نام محله											
جمعیت کودکان (۱۴۰۰)												۳۱۷۵	۱۰۸۶۱	جمعیت (۱۴۰۰).....										
												۴۲۰/۴۹	۳۶۷/۳۶	مساحت (هکتار).....										
												۷/۶	۲۹/۶	تراکم ناخالص.....										
۵۲۰۰۸	منطقه ۴ ناحیه ۲											شاخص												
مساحت (هکتار)					امیرآباد جنوبی	امیرآباد شمالی	کوی زهرا	تپه الله اکبر	پلیس	ملت	ششصد دستگاه	دو هزار	نام محله											
												۳۴۱۶	۴۷۶۳	۲۹۸۵	۱۵۸۲	۸۶۵	۱۲۵۱	۳۲۸۴	۱۵۸۲	جمعیت (۱۴۰۰).....				
												۷۹/۵۷	۸۸/۴۸	۵۳/۳۲	۴۵/۱۴	۲۵/۱۴	۲۲/۴۱	۱۰۱/۸۰	۹۲/۹۲	مساحت (هکتار).....				
۱۷۶۰/۴۳												۴۲/۹	۵۳/۸	۵۶/۰	۳۵/۱	۳۴/۴	۵۵/۸	۳۲/۳	۱۷/۰	تراکم ناخالص.....				
تراکم (نفر در هکتار)	منطقه ۴ ناحیه ۳											شاخص												
	پشت شهر	حسین آباد	دریا	سرو روز	سرو قبله	گل کنی	شمیلیها	استمبیک	اسلام آباد	۲۲ بهمن	صنایع فولاد	چهارصد دستگاه	نام محله											
												۱۵۱۲	۱۳۲۱	۱۸۰۰	۲۱۳۸	۲۳۵۶	۷۲۹	۱۰۰۱	۲۵۵۵	۱۴۸۸	۵۰۳	۱۵۰۷	۱۳۳۳	جمعیت (۱۴۰۰).....
۲۹/۵۴												۴۷/۴۰	۳۱/۱۵	۳۶/۱۱	۴۲/۷۴	۵۸/۸۴	۱۵/۱۲	۳۲/۰۶	۲۳۰/۱۱	۴۷/۲۷	۳۹/۰۴	۳۰/۹۲	۳۴/۴۴	مساحت (هکتار).....
												۳۱/۹	۴۲/۴	۴۹/۸	۵۰/۰	۴۸/۲	۳۱/۲	۱۱/۱	۳۱/۵	۱۲/۸۸	۴۸/۷۳	۳۸/۶۹	تراکم ناخالص.....	

مآخذ: مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور

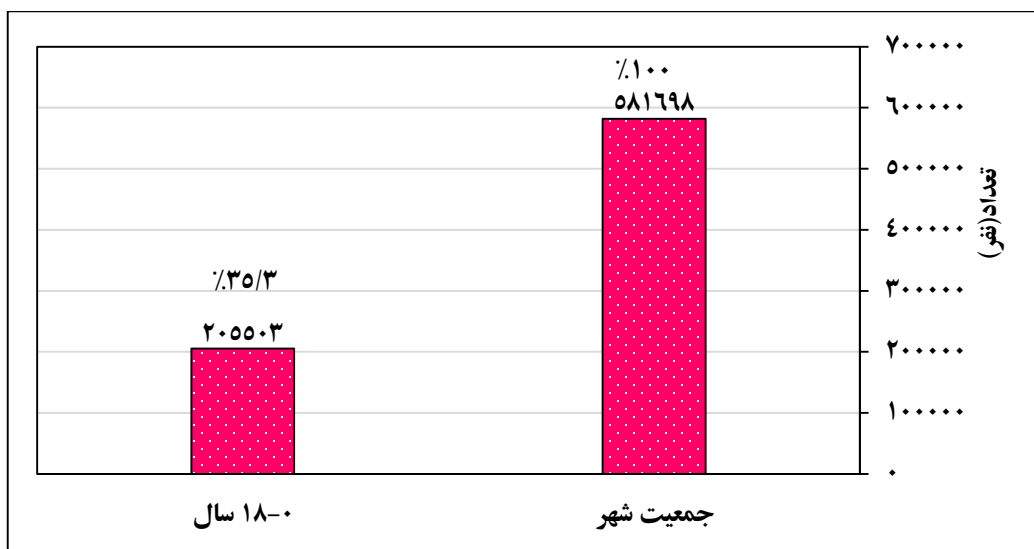
۳-۷- مقایسه نسبت جمعیتی کودکان به جمعیت کل به تفکیک مناطق

مقایسه نسبت جمعیتی کودکان به جمعیت کل بیانگر این است که جمعیت کودکان ۳۵ درصد جمعیت شهر بندرعباس و بیش از $\frac{1}{3}$ جمعیت آن را در بر می گیرد. بر اساس تفکیک مناطق، سهم نسبت جمعیتی کودکان در منطقه ۱ بالاترین نسبت و معادل ۳۶ درصد جمعیت شهر را پوشش می دهد و منطقه ۴ کمترین نسبت جمعیت شهر و برابر ۳۴/۶ درصد را شامل می گردد. در مجموع می توان گفت که جمعیت کودکان مناطق مختلف اختلاف چشمگیری را نشان نمی دهد و اختلاف جمعیتی مناطق در حدود ۱ درصد است.

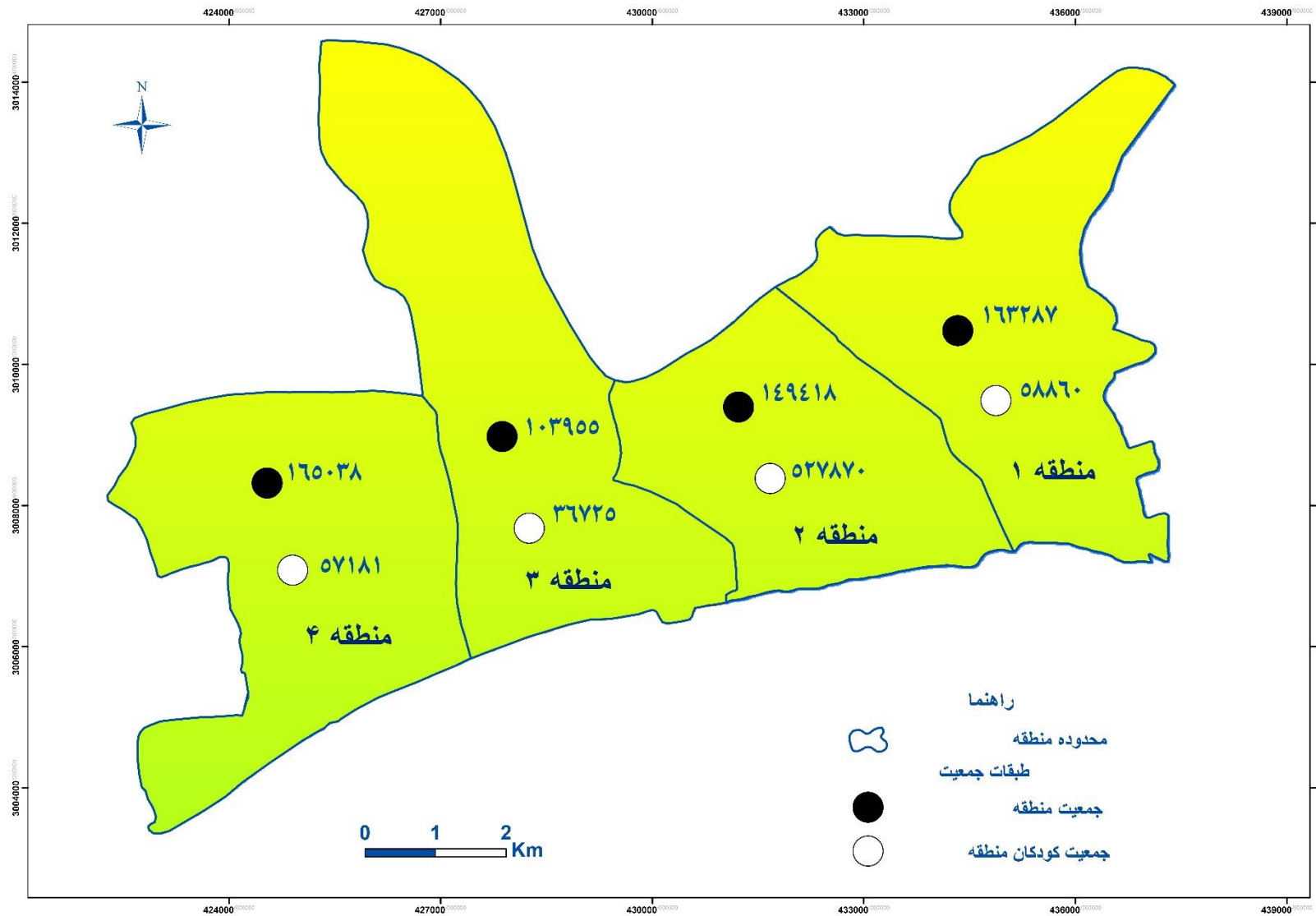
جدول ۳-۱۴- نسبت جمعیت کودکان به جمعیت کل به تفکیک مناطق

مناطق	جمعیت سال ۱۴۰۰	
	جمعیت کل	جمعیت کودکان
جمع	۵۸۱۶۹۸	۲۰۵۵۵۳
منطقه ۱.....	۱۶۳۲۸۷	۵۸۸۶۰
منطقه ۲.....	۱۴۹۴۱۸	۵۲۷۸۷
منطقه ۳.....	۱۰۳۹۵۵	۳۶۷۲۵
منطقه ۴.....	۱۶۵۰۳۸	۵۷۱۸۱
		درصد
		۳۵/۳
		۳۶/۰
		۳۵/۳
		۳۵/۳
		۳۴/۶

مآخذ: مرکز آمار ایران، ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور

شکل ۳-۱۶- مقایسه نسبت جمعیتی کودکان به جمعیت شهر بندرعباس

شکل ۳-۱۷- مقایسه نسبت جمعیتی کودکان به جمعیت کل به تفکیک مناطق

۳-۸- پیش بینی جمعیت کودکان شهر بندرعباس

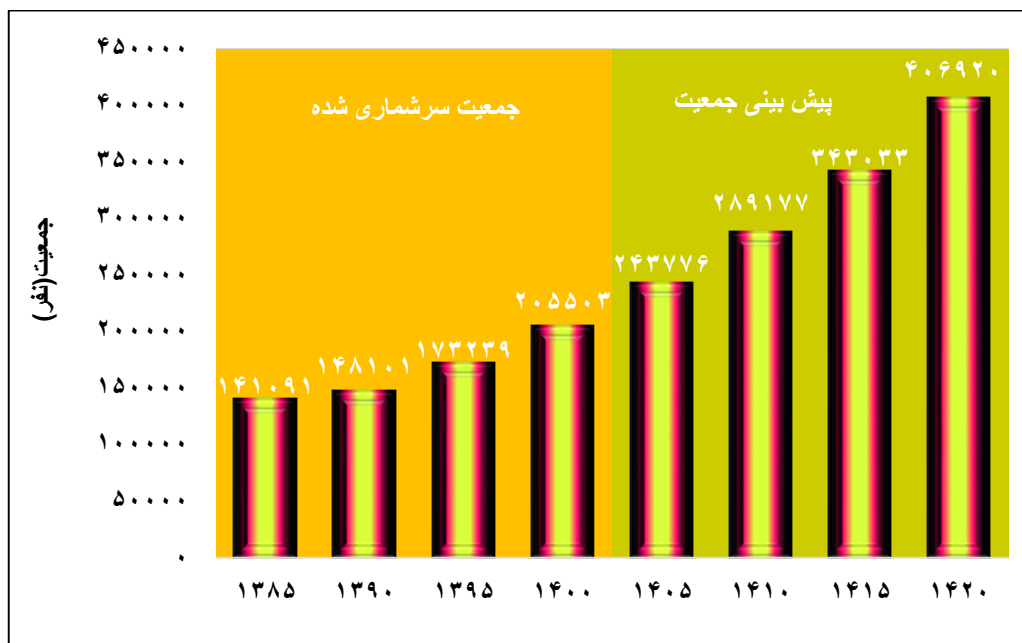
همانطوریکه اشاره شد روند تحولات جمعیتی و نرخ رشد جمعیتی استان و شهر بندرعباس در بین استان های کشور از نرخ رشد جمعیتی بالایی برخوردار بوده و نرخ رشد جمعیت استان در کشور رتبه دوم و نرخ رشد جمعیت شهری در کشور رتبه اول را داراست. بنابراین استنباط می گردد با توجه به نرخ رشد بالای شهر بندرعباس، جمعیت کودکان نیز افزایش فزاینده ای در آینده خواهد داشت.

در پیش بینی جمعیت کودکان شهر بندرعباس که تا سال ۱۴۲۰ انجام شده گویای این است که نرخ رشد جمعیت کودکان شهر بندرعباس در آینده ۳/۵ درصد پیش بینی شده و بر همین اساس جمعیت شهر بندرعباس در سال ۱۴۰۵ برابر ۲۴۳۷۷۶ نفر، در سال ۱۴۱۰ به تعداد ۲۸۹۱۷۷ نفر و بالاخره در سال ۱۴۲۰ معادل ۴۰۶۹۲۰ نفر خواهد رسید.

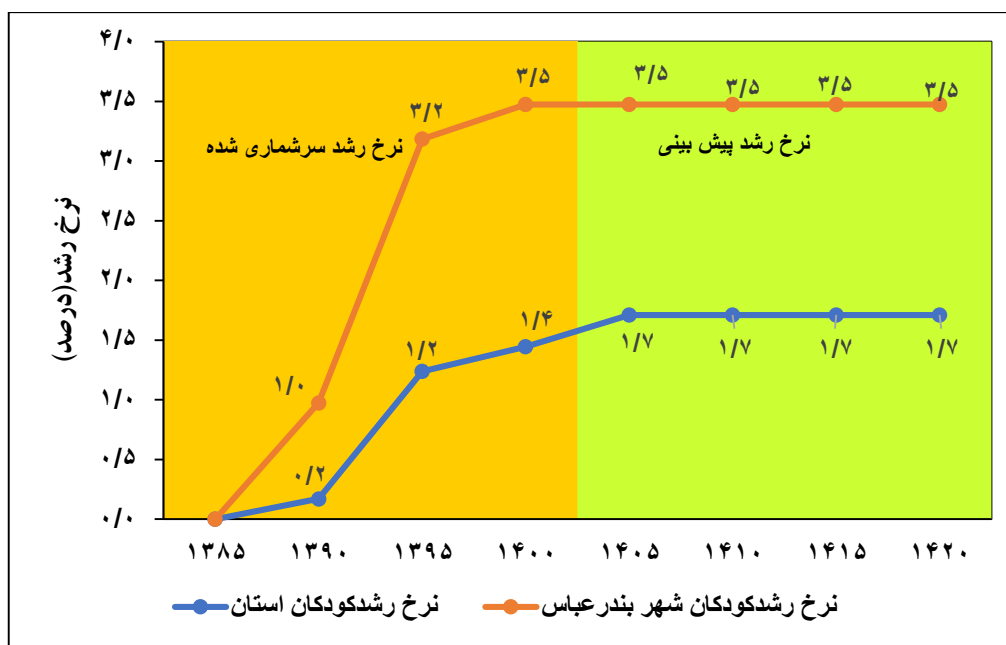
جدول ۳-۱۵- جمعیت سرشماری شده و پیش بینی جمعیت کودکان شهر بندرعباس و نرخ رشد سالانه -
سال ۱۳۸۵ تا ۱۴۰۰ و پیش بینی تا سال ۱۴۲۰

شرح	سال	مرد و زن	مرد	زن	نرخ رشد سالانه (درصد)
جمعیت سرشماری شده	۱۳۸۵	۱۴۱۰۸۷	۷۲۵۶۰	۶۸۵۲۷	—
	۱۳۹۰	۱۴۸۰۹۴	۷۵۵۳۰	۷۲۵۶۵	۰/۱
	۱۳۹۵	۱۷۳۲۳۹	۸۸۷۹۵	۸۴۴۴۴	۳/۲
	۱۴۰۰	۲۰۵۵۰۳	۱۰۵۲۱۷	۱۰۰۲۸۷	۳/۵
برآورد و پیش بینی	۱۴۰۵	۲۴۳۷۷۶	۱۲۳۶۹۶	۱۱۶۷۰۵	۳/۵
	۱۴۱۰	۲۸۹۱۷۷	۱۴۵۴۲۱	۱۳۵۸۱۲	۳/۵
	۱۴۱۵	۳۴۳۰۳۳	۱۷۰۹۶۱	۱۵۸۰۴۷	۳/۵
	۱۴۲۰	۴۰۶۹۲۰	۲۰۰۹۸۷	۱۸۳۹۲۳	۳/۵

مآخذ: نتایج سرشماری های عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۸۵، ۱۳۹۰، ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰- مرکز آمار ایران و محاسبات مشاور

شکل ۳-۱۸- جمعیت سرشماری شده و پیش بینی جمعیت گروه سنی کودکان (کمتر از ۱۸ سال) شهر بندرعباس

شکل ۳-۱۹- نرخ رشد جمعیت کودکان (درصد) شهر بندرعباس طی دوره ۱۳۸۵ تا ۱۴۰۰ و پیش بینی آن تا سال ۱۴۲۰

۳-۹- آمار فراوانی مشاغل خانوار در شهر به تفکیک مناطق

بر اساس آمار سال ۱۴۰۰ و محاسبات مشاور تعداد مشاغل خانوار در شهر بندرعباس برابر ۲۰۳۵۹۴ نفر برآورد شده است و بر این اساس تعداد شاغلین ۳۵/۱ درصد جمعیت شهر بندرعباس را شامل می گردد. بررسی آمار مربوط به مشاغل ایجاد شده به تفکیک منطقه طی سالهای مورد بررسی نشان می دهد که در منطقه ۱ تعداد ۵۷۱۵۰ نفر شاغل (۲۸/۱ درصد)، در منطقه ۲ تعداد ۵۲۲۹۶ نفر شاغل (۲۵/۷ درصد)، در منطقه ۳ تعداد ۳۶۳۸۴ نفر (۱۷/۹ درصد) و در منطقه ۴ تعداد ۵۷۷۶۳ نفر شاغل (۲۸/۴ درصد) هستند.

بالاترین اشتغال در حوزه اداره امور عمومی و دفاع؛ تامین اجتماعی اجباری با ۱۹/۴ درصد و سپس گروه حمل و نقل و انبارداری و حوزه کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری بترتیب با ۱۳/۸ درصد و ۱۱/۹ درصد است. کمترین شاغلین در شهر بندرعباس گروه فعالیت های سازمان ها و هیئت های برون مرزی در حدود ۰/۱ درصد و حوزه کشت و صنعت و حوزه فعالیت های خانوارها به عنوان کارفرما برابر ۰/۱ درصد را شامل می گردد.

جدول ۳-۱۶- آمار فراوانی مشاغل خانوار در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق- سال ۱۴۰۰

مناطق شهری				جمع		جنس و گروه های عمده فعالیت
منطقه ۴	منطقه ۳	منطقه ۲	منطقه ۱	درصد	تعداد شاغلین	
۵۷۷۶۳	۳۶۳۸۴	۵۲۲۹۶	۵۷۱۵۰	۱۰۰/۰	۲۰۳۵۹۴	مرد و زن.....
۶۸۵۸	۴۳۲۰	۶۲۰۹	۶۷۸۶	۱۱/۹	۲۴۱۷۴	کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری.....
۵۴۳	۳۴۲	۴۹۲	۵۳۷	۰/۹	۱۹۱۴	استخراج معدن.....
۵۹۷۶	۳۷۶۴	۵۴۱۰	۵۹۱۳	۱۰/۳	۲۱۰۶۳	تولید صنعتی (ساخت).....
۴۸	۳۰	۴۳	۴۷	۰/۱	۱۶۹	کشت و صنعت.....
۱۳۹۵	۸۷۸	۱۲۶۳	۱۳۸۰	۲/۴	۴۹۱۶	تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا.....
۴۶۴	۲۹۲	۴۲۰	۴۵۹	۰/۸	۱۶۳۵	آب رسانی؛ مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت های تصفیه.....
۴۳۰۴	۲۷۱۱	۳۸۹۷	۴۲۵۸	۷/۵	۱۵۱۷۰	ساختمان.....

مناطق شهری				جمع		جنس و گروه‌های عمده فعالیت
منطقه ۴	منطقه ۳	منطقه ۲	منطقه ۱	درصد	تعداد شاغلین	
۵۶۰۶	۳۵۳۱	۵۰۷۵	۵۵۴۶	۹/۷	۱۹۷۵۸	عمده فروشی و خرده فروشی ؛ تعمیر وسایل نقلیه موتوری و موتور سیکلت.....
۷۹۷۹	۵۰۲۶	۷۲۲۴	۷۸۹۴	۱۳/۸	۲۸۱۲۲	حمل و نقل و انبارداری.....
۵۵۸	۳۵۲	۵۰۵	۵۵۲	۱/۰	۱۹۶۸	فعالیت های خدماتی مربوط به تامین جا و غذا.....
۷۶۱	۴۷۹	۶۸۹	۷۵۳	۱/۳	۲۶۸۳	اطلاعات و ارتباطات.....
۱۱۷۱	۷۳۸	۱۰۶۱	۱۱۵۹	۲/۰	۴۱۲۹	فعالیت های مالی و بیمه.....
۲۰۷	۱۳۰	۱۸۷	۲۰۵	۰/۴	۷۲۹	فعالیت های املاک و مستغلات.....
۶۸۴	۴۳۱	۶۱۹	۶۷۷	۱/۲	۲۴۱۱	فعالیت های حرفه ای، علمی و فنی.....
۴۹۷	۳۱۳	۴۵۰	۴۹۱	۰/۹	۱۷۵۰	فعالیت های اداری و خدمات پشتیبانی
۱۱۲۱۲	۷۰۶۲	۱۰۱۵۱	۱۱۰۹۳	۱۹/۴	۳۹۵۱۹	اداره امور عمومی و دفاع ؛ تامین اجتماعی اجباری...
۳۲۷۹	۲۰۶۵	۲۹۶۸	۳۲۴۴	۵/۷	۱۱۵۵۶	آموزش.....
۱۷۵۱	۱۱۰۳	۱۵۸۶	۱۷۳۳	۳/۰	۶۱۷۳	فعالیت های مربوط به سلامت انسان و مددکاری اجتماعی.....
۱۱۵۸	۷۲۹	۱۰۴۸	۱۱۴۶	۲/۰	۴۰۸۱	هنر، سرگرمی و تفریح.....
۷۷۳	۴۸۷	۷۰۰	۷۶۵	۱/۳	۲۷۲۵	سایر فعالیت های خدماتی.....
۷۱	۴۵	۶۴	۷۰	۰/۱	۲۵۱	فعالیت های خانوارها به عنوان کارفرما، فعالیت های تفکیک ناپذیر تولید کالاها و خدمات توسط خانوارهای معمولی برای خود مصرفی.....
۴	۲	۳	۳	۰/۰	۱۲	فعالیت های سازمان ها و هیئت های برون مرزی.....
۲۴۶۵	۱۵۵۳	۲۲۳۲	۲۴۳۹	۴/۳	۸۶۸۸	فعالیت های نامشخص.....
۴۹۵۹۱	۳۱۲۳۷	۴۴۸۹۸	۴۹۰۶۵	۱۰۰/۰	۱۷۴۷۹۲	مرد.....
۵۸۵۷	۳۶۸۹	۵۳۰۳	۵۷۹۵	۱۱/۸	۲۰۶۴۵	کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری.....
۵۰۸	۳۲۰	۴۵۹	۵۰۲	۱/۰	۱۷۸۹	استخراج معدن.....
۵۴۴۸	۳۴۳۱	۴۹۳۲	۵۳۹۰	۱۱/۰	۱۹۲۰۱	تولید صنعتی (ساخت).....
۴۶	۲۹	۴۲	۴۶	۰/۱	۱۶۴	کشت و صنعت.....
۱۲۹۴	۸۱۵	۱۱۷۱	۱۲۸۰	۲/۶	۴۵۶۱	تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا.....
۳۹۸	۲۵۰	۳۶۰	۳۹۳	۰/۸	۱۴۰۱	آب رسانی؛ مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت های تصفیه.....
۴۱۷۸	۲۶۳۲	۳۷۸۳	۴۱۳۴	۸/۴	۱۴۷۲۷	ساختمان.....
۵۲۰۸	۳۲۸۰	۴۷۱۵	۵۱۵۳	۱۰/۵	۱۸۳۵۶	عمده فروشی و خرده فروشی ؛ تعمیر وسایل نقلیه موتوری و موتور سیکلت.....
۷۵۹۴	۴۷۸۳	۶۸۷۵	۷۵۱۳	۱۵/۳	۲۶۷۶۶	حمل و نقل و انبارداری.....

مناطق شهری				جمع		جنس و گروه‌های عمده فعالیت
منطقه ۴	منطقه ۳	منطقه ۲	منطقه ۱	درصد	تعداد شاغلین	
۴۶۸	۲۹۵	۴۲۴	۴۶۳	۰/۹	۱۶۵۰	فعالیت‌های خدماتی مربوط به تامین جا و غذا.....
۵۸۳	۳۶۷	۵۲۸	۵۷۷	۱/۲	۲۰۵۴	اطلاعات و ارتباطات.....
۹۳۸	۵۹۱	۸۴۹	۹۲۸	۱/۹	۳۳۰۷	فعالیت‌های مالی و بیمه.....
۱۹۹	۱۲۶	۱۸۰	۱۹۷	۰/۴	۷۰۳	فعالیت‌های املاک و مستغلات.....
۴۸۲	۳۰۴	۴۳۷	۴۷۷	۱/۰	۱۶۹۹	فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی.....
۳۸۷	۲۴۴	۳۵۱	۳۸۳	۰/۸	۱۳۶۵	فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی
۱۰۰۸۰	۶۳۴۹	۹۱۲۶	۹۹۷۳	۲۰/۳	۳۵۵۲۹	اداره امور عمومی و دفاع؛ تامین اجتماعی اجباری...
۱۲۹۳	۸۱۴	۱۱۷۱	۱۲۷۹	۲/۶	۴۵۵۷	آموزش.....
۷۷۴	۴۸۷	۷۰۱	۷۶۶	۱/۶	۲۷۲۷	فعالیت‌های مربوط به سلامت انسان و مددکاری اجتماعی.....
۱۰۷۵	۶۷۷	۹۷۳	۱۰۶۳	۲/۲	۳۷۸۹	هنر، سرگرمی و تفریح.....
۵۵۸	۳۵۱	۵۰۵	۵۵۲	۱/۱	۱۹۶۵	سایر فعالیت‌های خدماتی.....
۴۹	۳۱	۴۴	۴۸	۰/۱	۱۷۳	فعالیت‌های خانوارها به عنوان کارفرما، فعالیت‌های تفکیک‌ناپذیر تولید کالاها و خدمات توسط خانوارهای معمولی برای خود مصرفی.....
۴	۲	۳	۳	۰/۰	۱۲	فعالیت‌های سازمان‌ها و هیئت‌های برون مرزی.....
۲۱۷۱	۱۳۶۸	۱۹۶۶	۲۱۴۸	۴/۴	۷۶۵۳	فعالیت‌های نامشخص.....
۸۱۷۲	۵۱۴۷	۷۳۹۸	۸۰۸۵	۱۰۰/۰	۲۸۸۰۳	زن.....
۱۰۰۱	۶۳۱	۹۰۷	۹۹۱	۱۲/۳	۳۵۲۹	کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری.....
۳۶	۲۲	۳۲	۳۵	۰/۴	۱۲۵	استخراج معدن.....
۵۲۸	۳۳۳	۴۷۸	۵۲۳	۶/۵	۱۸۶۲	تولید صنعتی (ساخت).....
۱	۱	۱	۱	۰/۰	۵	کشت و صنعت.....
۱۰۱	۶۳	۹۱	۱۰۰	۱/۲	۳۵۵	تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا.....
۶۶	۴۲	۶۰	۶۶	۰/۸	۲۳۳	آب رسانی؛ مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه.....
۱۲۶	۷۹	۱۱۴	۱۲۴	۱/۵	۴۴۳	ساختمان.....
۳۹۸	۲۵۱	۳۶۰	۳۹۴	۴/۹	۱۴۰۳	عمده فروشی و خرده فروشی؛ تعمیر وسایل نقلیه موتوری و موتور سیکلت.....
۳۸۵	۲۴۲	۳۴۹	۳۸۱	۴/۷	۱۳۵۷	حمل و نقل و انبارداری.....
۹۰	۵۷	۸۲	۸۹	۱/۱	۳۱۸	فعالیت‌های خدماتی مربوط به تامین جا و غذا.....
۱۷۸	۱۱۲	۱۶۱	۱۷۶	۲/۲	۶۲۸	اطلاعات و ارتباطات.....
۲۳۳	۱۴۷	۲۱۱	۲۳۱	۲/۹	۸۲۲	فعالیت‌های مالی و بیمه.....
۷	۵	۷	۷	۰/۱	۲۶	فعالیت‌های املاک و مستغلات.....

مناطق شهری				جمع		جنس و گروه‌های عمده فعالیت
منطقه ۴	منطقه ۳	منطقه ۲	منطقه ۱	درصد	تعداد شاغلین	
۲۰۲	۱۲۷	۱۸۳	۲۰۰	۲/۵	۷۱۱	فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی.....
۱۰۹	۶۹	۹۹	۱۰۸	۱/۳	۳۸۵	فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی
۱۱۳۲	۷۱۳	۱۰۲۵	۱۱۲۰	۱۳/۹	۳۹۹۰	اداره امور عمومی و دفاع؛ تامین اجتماعی اجباری...
۱۹۸۶	۱۲۵۱	۱۷۹۸	۱۹۶۵	۲۴/۳	۶۹۹۹	آموزش.....
۹۷۸	۶۱۶	۸۸۵	۹۶۷	۱۲/۰	۳۴۴۶	فعالیت‌های مربوط به سلامت انسان و مددکاری اجتماعی.....
۸۳	۵۲	۷۵	۸۲	۱/۰	۲۹۳	هنر، سرگرمی و تفریح.....
۲۱۶	۱۳۶	۱۹۵	۲۱۳	۲/۶	۷۶۰	سایر فعالیت‌های خدماتی.....
۲۲	۱۴	۲۰	۲۲	۰/۳	۷۸	فعالیت‌های خانوارها به عنوان کارفرما، فعالیت‌های تفکیک‌ناپذیر تولید کالاها و خدمات توسط خانوارهای معمولی برای خود مصرفی.....
۰	۰	۰	۰	۰/۰	۰	فعالیت‌های سازمان‌ها و هیئت‌های برون مرزی.....
۲۹۴	۱۸۵	۲۶۶	۲۹۱	۳/۶	۱۰۳۵	فعالیت‌های نامشخص.....

مآخذ: سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان هرمزگان، سال ۱۳۹۰ و به روز رسانی محاسبات مشاور بر اساس اطلاعات گروه‌های عمده فعالیت و وضع

شغلی - سال ۱۴۰۰

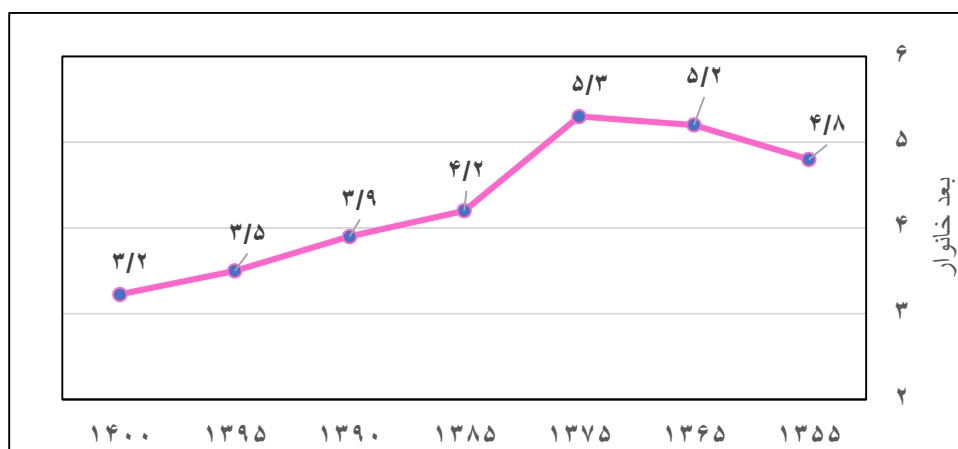
۳-۱۰- بعد خانوار در شهر به تفکیک منطقه، ناحیه و محله

در تعریف آماری، خانوار از چند نفر تشکیل می‌شود که با هم در یک اقامتگاه زندگی می‌کنند. فردی که به تنهایی زندگی می‌کند نیز خانوار تلقی می‌شود. در آمار جمعیتی از تقسیم تعداد جمعیت به تعداد خانوار بُعد خانوار حاصل می‌شود. یکی از روندهای جمعیتی بلندمدت کاهش بعد خانوار می‌باشد که منجر به تغییراتی در ساختارهای خانوار جوامع شده است. مطالعات آماری حاکی از آن است که میانگین بعد خانوارهای شهر بندرعباس بتدریج کاهش پیدا کرده است بطوریکه در سال ۱۳۵۵ بعد خانوار شهر بندرعباس ۴/۸ نفر بوده و در سال ۱۴۰۰ به ۳/۲ نفر رسیده است. در سال‌های ۱۳۶۵، ۱۳۷۵، ۱۳۸۵، ۱۳۹۰ و ۱۳۹۵ به ترتیب به ۵/۲، ۵/۳، ۴/۲ و ۳/۹ و ۳/۵ نفر تغییر یافته است.

جدول ۳-۱۷- آمار تعداد جمعیت و بعد خانوار در شهر بندرعباس به تفکیک سال- سال ۱۳۵۵ تا ۱۴۰۰

سال آماری	جمعیت شهر بندرعباس	تعداد خانوار	بعد خانوار
۱۳۴۵.....	۳۴۶۲۷		
۱۳۵۵.....	۸۷۹۸۱	۱۸۳۲۹	۴/۸
۱۳۶۵.....	۲۰۱۶۴۲	۳۸۷۷۷	۵/۲
۱۳۷۵.....	۲۷۳۵۷۸	۵۱۶۱۸	۵/۳
۱۳۸۵.....	۳۷۹۳۰۱	۹۰۳۱۰	۴/۲
۱۳۹۰.....	۴۳۵۷۵۱	۱۱۱۷۳۱	۳/۹
۱۳۹۵.....	۵۲۶۶۴۸	۱۵۲۸۶۲	۳/۵
۱۴۰۰.....	۵۸۱۶۹۸	۱۸۰۳۱۵	۳/۲

مآخذ: مرکز آمار ایران

شکل ۳-۲۰- آمار تعداد جمعیت و بعد خانوار در شهر بندرعباس به تفکیک سال- سال ۱۳۵۵ تا ۱۴۰۰

۳-۱۱- آمار کودکان کم توان و دارای معلولیت

براساس تعریف سازمان بهداشت جهانی، به اختلال یا ناتوانی فرد که او را از انجام نقش طبیعی باز می‌دارد، معلول گفته می‌شود. معلولیت به سه دسته ذهنی یا عقب‌ماندگی ذهنی، معلولیت جسمی و معلولیت اجتماعی تقسیم بندی می‌شوند. از مهم‌ترین اقداماتی که برنامه ریزان شهری بایستی برای معلولان اجرا نمایند، مناسب‌سازی و بهسازی محیط شهری است که معابر شهری، تجهیزات شهری، فضاها و دسترسی و پارک‌ها با خواسته‌ها و الویت‌های معلولان طراحی و اجرا گردد و چالش‌های آنها را در محیط شهری حل نمایند.

طبق آمار بهزیستی استان هرمزگان تعداد ۹۸۶۹ نفر معلول در شهر بندرعباس زندگی می‌کنند که ۱/۷ درصد جمعیت شهر بندرعباس را در برمی‌گیرد. بالاترین نوع معلولیت در بندرعباس معلولیت از نوع جسمی حرکتی با ۳۷ درصد و در مرحله دوم معلولیت از نوع ذهنی با ۲۶ درصد است و کمترین نوع معلولیت، از نوع صوت و گفتار با ۰/۵ درصد دیده می‌شود.

جدول ۳-۱۲- آمار کودکان کم توان و دارای معلولیت شهر بندرعباس-۱۴۰۲

ردیف	نوع معلولیت	تعداد	درصد
۱	شنوایی.....	۱۵۶۹	۱۵/۹
۲	ذهنی.....	۲۵۷۶	۲۶/۱
۳	جسمی حرکتی.....	۳۶۳۶	۳۶/۸
۴	روانی.....	۷۹۱	۸/۰
۵	بینایی.....	۱۲۴۸	۱۲/۶
۶	صوت و گفتار.....	۴۹	۰/۵
۷	جمع.....	۹۸۶۹	۱۰۰/۰

مآخذ: اداره کل بهزیستی استان هرمزگان، ۱۴۰۲

۳-۱۲- جمع بندی

طبق آمار جمعیتی استخراج شده مرکز آمار ایران در سال ۱۴۰۰، جمعیت شهر بندرعباس ۵۸۱۶۹۸ نفر و جمعیت کودکان شهر بندرعباس ۲۰۵۵۰۳ نفر برآورد شده است، بنابراین جمعیت کودکان شهر بندرعباس ۳۵/۱ درصد جمعیت شهر بندرعباس را دربر می گیرد و طبق سرشماری صورت گرفته در سال ۱۳۹۵، جمعیت کودکان شهر بندرعباس برابر ۱۷۳۲۳۹ نفر، در سال ۱۳۹۰ برابر ۱۴۸۰۹۵ نفر و در سال ۱۳۸۵ معادل ۱۴۱۰۸۷ نفر سرشماری شده است.

تحلیل نرخ رشد جمعیت کودکان شهر بندرعباس تصویر واقعی تری از تغییرات جمعیتی کودکان را در دوره های مختلف به خوبی نمایان می سازد. نرخ رشد جمعیتی کودکان در سال ۱۴۰۰ برابر ۳/۴۷ درصد و در سال ۱۳۹۵ با ۳/۱۹ درصد که سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۱۳۹۵ روند افزایشی را در نرخ رشد کودکان بیان می کند. در بررسی گروه سنی کودکانشان می دهد که در گروه سنی کمتر از ۴ سال نرخ رشد منفی و برابر ۱/۳ - درصد اما در سایر گروه های سنی کودکان روند افزایشی را بیان می کند.

بر اساس تقسیمات کالبدی، شهر بندرعباس دارای ۴ منطقه، ۱۲ ناحیه و ۹۲ محله شکل گرفته است. اطلاعات جمعیتی کودکان در سال ۱۴۰۰ در مناطق ۴ گانه شهر بندرعباس نشان می دهد که ۲۸/۶ درصد در منطقه ۱ بیشترین نسبت و ۱۷/۹ درصد در منطقه ۳ کمترین نسبت از جمعیت شهر را شامل می شود. مناطق ۲ و ۴ به ترتیب ۲۵/۷ و ۲۷/۸ درصد جمعیت را دربر می گیرد. توزیع جمعیت در شهر بندرعباس به تفکیک محلات متعلق به محله پیامبر اعظم از منطقه ۴ ناحیه ۱ با جمعیت ۲۷۸۳۴ نفر و کمترین آن از منطقه ۳ ناحیه ۳ محله سرریگ-کارگزاری به تعداد ۶۰۰ نفر است. براساس داده های جمعیت سال ۱۴۰۰ نسبت جنسی برای کودکان شهر بندرعباس برابر ۱۰۴ است، به این معنی که در مقابل هر ۱۰۰ نفر دختر، ۱۰۴ نفر پسر وجود دارد.

در تحلیل سنی جمعیت کودکان به ۴ گروه سنی کمتر از ۴ سال، ۴ تا ۹ سال، ۹ تا ۱۴ سال و ۱۵ تا ۱۸ سال و بر اساس آمار سال ۱۴۰۰ بیانگر این است که ۲۶ درصد (۵۳۷۰۲ نفر) در گروه سنی ۰ تا ۴ سال، معادل ۳۰/۶ درصد (۶۲۸۹۸ نفر) در گروه سنی ۵ تا ۹ سال، برابر ۲۵/۷ درصد (۵۲۸۴۰ نفر) در گروه سنی ۱۰ تا ۱۴ سال، و ۱۷/۵ درصد (۳۶۰۶۳ نفر) در گروه سنی ۱۵ تا ۱۸ سال را شامل می گردد.

تحلیل هرم سنی کودکان در شهر بندرعباس وضعیتی است که اعمال سیاست های جمعیتی مبتنی بر کاهش موالید است، و بر اساس نمودار، جمعیت ۰ تا ۴ ساله ها در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۱۳۹۵ روند کاهشی را نشان می دهد که نشانده کاهش موالید در این سالهاست و قاعده هرم سنی پس از یک دهه افزایش، مجدداً رو به کاهش و کوچک شدن گذاشته است. بر اساس نمودار متولدین ۵ تا ۹ سال در بین گروه های سنی کودکان، بیشترین تعداد جمعیت را نشان می دهند.

تراکم جمعیت کودکان شهر بندرعباس بترتیب در مناطق ۱ تا ۴ برابر ۷۹/۸، ۹۲/۹، ۴۲/۹ و ۶۸/۶ نفر در هکتار محاسبه شده است که نشان می دهد منطقه ۲ پرتراکم ترین و منطقه ۳ کم تراکم ترین جمعیت را داراست و به تفکیک محله، پرتراکم ترین محله در میان مناطق ۴ گانه شهر بندرعباس محله دانشگاه از منطقه ۱ ناحیه ۱ با ۷۴۵۲/۷ نفر در هکتار و کم تراکم ترین محله شهرک گاز از منطقه ۱ ناحیه ۱ برابر ۲۶۲/۷ نفر در هکتار است.

مقایسه نسبت جمعیتی کودکان به جمعیت کل بیانگر این است که جمعیت کودکان ۳۵ درصد جمعیت شهر بندرعباس و بیش از $\frac{1}{3}$ جمعیت آن را در بر می گیرد. بر اساس تفکیک مناطق، سهم نسبت جمعیتی کودکان در منطقه ۱ بالاترین نسبت و معادل ۳۶ درصد جمعیت شهر را پوشش می دهد.

در پیش بینی جمعیت کودکان شهر بندرعباس بر اساس نرخ رشد ۳/۵ درصد، جمعیت شهر بندرعباس در سال ۱۴۰۵ برابر ۲۴۳۷۷۶ نفر، در سال ۱۴۱۰ به تعداد ۲۸۹۱۷۷ نفر و بالاخره در سال ۱۴۲۰ معادل ۴۰۶۹۲۰ نفر خواهد رسید.

آمار فراوانی مشاغل خانوار در شهر بندرعباس برابر ۲۰۳۵۹۴ نفر برآورد شده که تعداد شاغلین ۳۵/۱ درصد جمعیت شهر بندرعباس را شامل می گردد. بررسی آمار مربوط به مشاغل ایجاد شده به تفکیک منطقه طی سالهای مورد بررسی نشان می دهد که در در منطقه ۱ تعداد ۵۷۱۵۰ نفر شاغل (۲۸/۱ درصد)، در منطقه ۲ تعداد ۵۲۲۹۶ نفر شاغل (۲۵/۷ درصد)، در منطقه ۳ تعداد شاغلین ۳۶۳۸۴ نفر (۱۷/۹ درصد) و در منطقه ۴ تعداد ۵۷۷۶۳ نفر شاغل (۲۸/۴ درصد) هستند.

بالاترین اشتغال در حوزه اداره امور عمومی و دفاع؛ تامین اجتماعی اجباری با ۱۹/۴ درصد و سپس گروه حمل و نقل و انبارداری و حوزه کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری بترتیب با ۱۳/۸ درصد و ۱۱/۹ درصد است. کمترین شاغلین در شهر بندرعباس گروه فعالیت های سازمان ها و هیئت های برون مرزی در حدود ۰/۱ درصد و حوزه کشت و صنعت و حوزه فعالیت های خانوارها به عنوان کارفرما برابر ۰/۱ درصد را شامل می گردد.

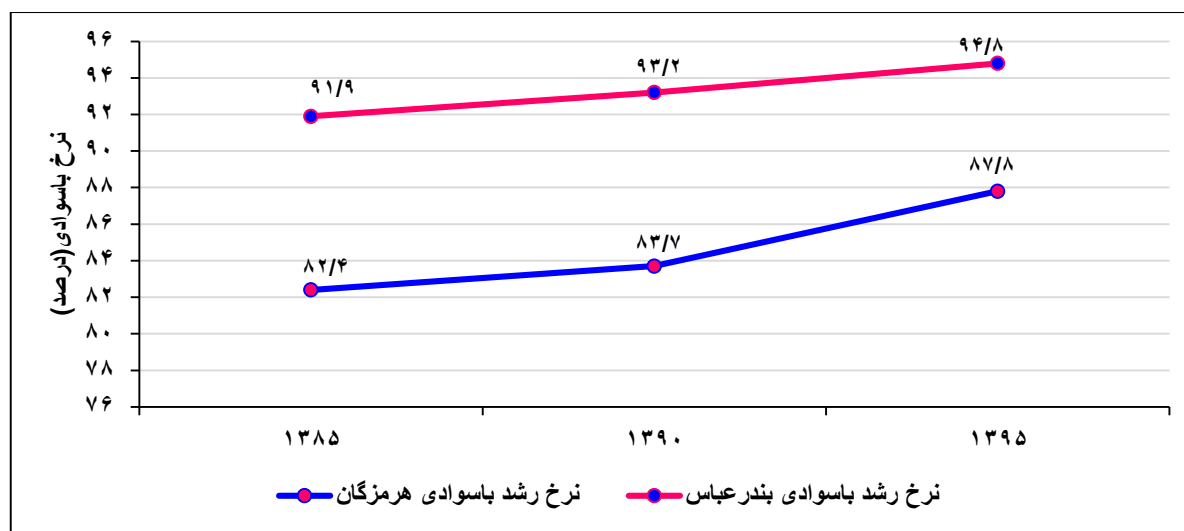
فصل چهارم

ویژگی های آموزشی،
نحوه توزیع فضاهای آموزشی
و دسترسی کودکان به خدمات
آموزشی و پرورشی

۴-۱- تحلیل نرخ باسوادی شهر بندرعباس

در سرشماری های ایران هر کس که سواد خواندن و نوشتن را داشته باشد باسواد محسوب می گردد. جمعیت ۶ ساله و بالاتر، از نظر وضع سواد به دو گروه باسواد و بیسواد تقسیم می شوند. گر چه ارتقاء سطح تحصیلات در جمعیت، عامل مهمی در توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی محسوب می شود، لیکن افزایش سریعتر سطح سواد زنان، به دلیل تأثیر انکارناپذیری که بر کنترل موالید، بهینه تر شدن زندگی اجتماعی و ارتقاء سطح مشارکت زنان در توسعه همه جانبه اقتصادی و اجتماعی دارد از اهمیت بالاتری برخوردار است. نرخ باسوادی استان هرمزگان هم راستا با نرخ باسوادی کشور، روندی افزایشی داشته است. اهتمام سیاست های دولت برای از بین بردن بیسوادی و فعالیت های نهضت سوادآموزی برای دستیابی به این مهم، بسیار تأثیرگذار بوده است.

بر اساس سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵، جمعیت ۶ ساله و بیشتر استان هرمزگان ۱۵۳۲۲۷۸ نفر می باشد که از این تعداد ۸۷/۸ درصد باسواد و ۱۲/۲ درصد بی سواد هستند، بطوریکه از ۷۲/۸ درصد در سال ۱۳۷۵ به ۸۷/۸ درصد در سال ۱۳۹۵ رسیده است. در شهر بندرعباس جمعیت ۶ ساله و بیشتر ۴۵۸۵۰۱ نفر سرشماری شده است، نرخ باسوادی شهر بندرعباس در سال ۱۳۹۵ برابر ۹۴/۸ درصد بوده است، این میزان در مقایسه با شاخص نظیر آن در استان (۸۷/۸ درصد) از میزان ۷ درصدی بالاتری برخوردار است. این نرخ در همه ادوار برای جمعیت مردان بیش از جمعیت زنان بوده است. تفاوت نرخ باسوادی مردان و زنان در شهر بندرعباس کمتر از ۳/۵ درصد است که بترتیب برابر ۹۶/۶ درصد و ۹۳/۱ درصد را نشان می دهد.

شکل ۴-۱- روند رشد نرخ باسوادی در استان هرمزگان و شهر بندرعباس- ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۵

جدول ۴-۱- جمعیت ۶ ساله و بیشتر، باسوادان و بیسوادان بر حسب جنس (نفر-درصد) استان و شهر بندرعباس - سال ۱۳۹۵

جنس و گروه سنی	جمعیت ۶ ساله و بیشتر	جمعیت ۶ ساله و بیشتر باسوادان		جمعیت ۶ ساله و بیشتر بیسوادان	
		تعداد باسوادان	نرخ باسوادی	تعداد بیسوادان	نرخ بیسوادان
استان هرمزگان					
مرد و زن	۱۵۳۲۲۷۸	۱۳۴۵۹۵۲	۸۷/۸	۱۸۶۳۲۶	۱۲/۲
مرد	۷۸۱۸۱۲	۷۰۸۹۳۹	۹۰/۷	۷۲۸۷۳	۹/۳
زن	۷۵۰۴۶۶	۶۳۷۰۱۳	۸۴/۹	۱۱۳۴۵۳	۱۵/۱
بندرعباس					
مرد و زن	۴۵۸۵۰۱	۴۳۴۹۵۲	۹۴/۹	۲۳۵۴۹	۵/۱
مرد	۲۳۳۸۷۱	۲۲۵۸۰۲	۹۶/۶	۸۰۶۹	۳/۴
زن	۲۲۴۶۳۰	۲۰۹۱۵۰	۹۳/۱	۱۵۴۸۰	۶/۹

مآخذ: نتایج سرشماری های عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵ - مرکز آمار ایران و محاسبات مشاور

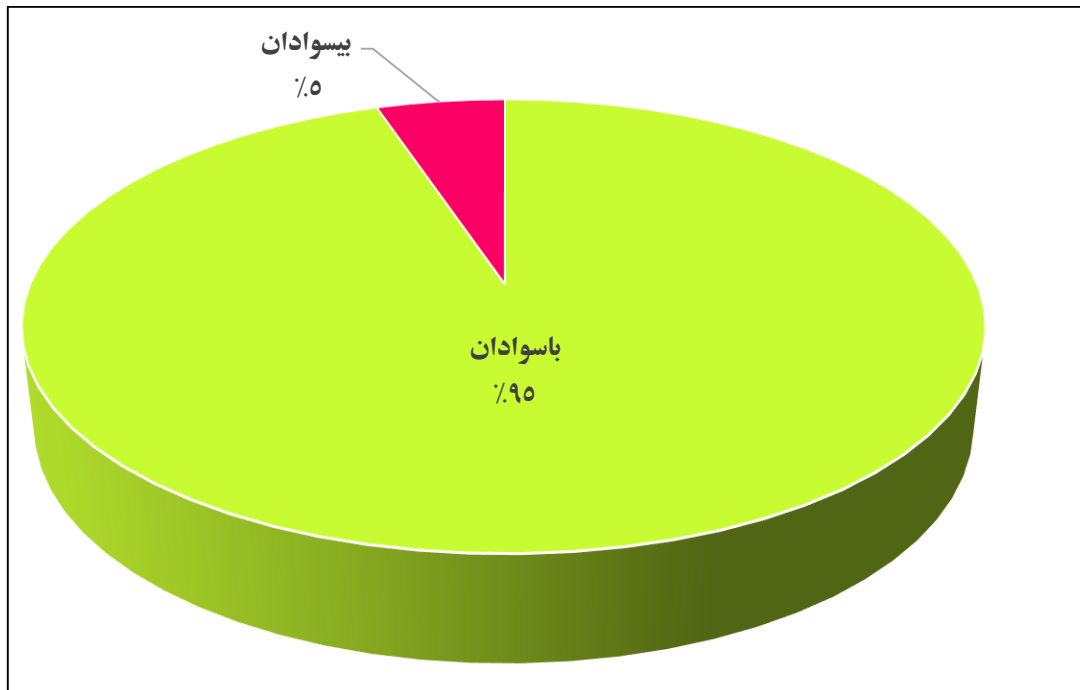
۴-۲- تحلیل نرخ باسوادی کودکان شهر بندرعباس

در تحلیل نرخ رشد باسوادی کودکان شهر بندرعباس آمار رسمی از نرخ باسوادی کودکان موجود نمی باشد اما با تحلیل آمارهای نرخ باسوادی و روابط همبستگی بصورت برآوردی می توان دست یافت. همانطوریکه اشاره شد بر اساس سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵، جمعیت کودکان (سنین کمتر از ۱۸ سال) شهر بندرعباس ۱۷۳۲۳۹ نفر سرشماری شده است که ۳۹/۲ درصد از جمعیت شهر بندرعباس را شامل می شوند و جمعیت کودکان ۶ تا ۱۸ ساله ۱۰۵۷۹۴ نفر سرشماری شده است که از این تعداد ۹۴/۹ درصد (۱۰۰۳۶۰ نفر) باسواد و ۵/۱ درصد (۵۴۳۴ نفر) بی سواد بوده اند. نرخ باسوادی در کودکان پسر بیشتر از دختر است و بر اساس همین سرشماری نرخ باسوادی پسران ۹۶/۵ درصد و نرخ باسوادی دختران ۹۳/۱ درصد را نشان می دهد.

جدول ۴-۲- جمعیت کودکان ۶ تا ۱۸ سال، باسوادان و بیسوادان بر حسب جنس و سن (نفر-درصد) شهر بندرعباس- سال ۱۳۹۵

جمعیت ۶ تا ۱۸ ساله بیسوادان		جمعیت ۶ تا ۱۸ ساله باسوادان		جمعیت کودکان ۶ تا ۱۸ ساله	جنس و گروه سنی
نرخ بیسوادان	تعداد بیسوادان	نرخ باسوادی	تعداد باسوادان		
۵/۱	۵۴۳۱	۹۴/۸	۱۰۰۳۱۸	۱۰۵۷۹۴	مرد و زن
۵/۱	۲۰۳۳	۹۴/۸	۳۷۵۵۳	۳۹۶۰۳	 ۶-۹ ساله
۵/۱	۲۰۲۰	۹۴/۸	۳۷۳۱۴	۳۹۳۵۱	 ۱۰-۱۴ ساله
۵/۱	۱۳۷۸	۹۴/۸	۲۵۴۵۰	۲۶۸۳۹	 ۱۵-۱۸ ساله
۳/۴	۱۸۶۲	۹۶/۵	۵۲۰۹۹	۵۴۰۰۱	مرد
۳/۴	۶۹۷	۹۶/۵	۱۹۵۱۰	۲۰۲۲۲	 ۶-۹ ساله
۳/۴	۶۹۷	۹۶/۵	۱۹۵۰۷	۲۰۲۱۹	 ۱۰-۱۴ ساله
۳/۴	۴۶۷	۹۶/۵	۱۳۰۸۲	۱۳۵۵۹	 ۱۵-۱۸ ساله
۶/۹	۳۵۶۹	۹۳/۱	۴۸۲۲۰	۵۱۷۹۳	زن
۶/۹	۱۳۳۵	۹۳/۱	۱۸۰۴۴	۱۹۳۸۱	 ۶-۹ ساله
۶/۹	۱۳۱۸	۹۳/۱	۱۷۸۱۲	۱۹۱۳۲	 ۱۰-۱۴ ساله
۶/۹	۹۱۵	۹۳/۱	۱۲۳۶۴	۱۳۲۸۰	 ۱۵-۱۸ ساله

مأخذ: نتایج سرشماری های عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵- مرکز آمار ایران و محاسبات مشاور

شکل ۴-۲- نرخ باسوادی کودکان ۶ تا ۱۸ ساله، شهر بندرعباس - سال ۱۳۹۵

۴-۳- وضعیت جمعیت دانش آموزی و نرخ رشد شهر بندرعباس

جمعیت دانش آموزی در سه مقطع ابتدایی، متوسط اول و متوسطه دوم (رشته علوم تجربی، ریاضی، علوم انسانی و فنی و حرفه ای و کاردانش) هستند. بر اساس اطلاعات آماری سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ در شهر بندرعباس ۵۲۹۰۲ نفر دانش آموزی به تحصیل مشغول بوده اند که ۳۹/۸ درصد جمعیت دانش آموزی استان هرمزگان را پوشش می دهند.

بر حسب مقطع تحصیلی از جمعیت دانش آموزی ۵۲۹۰۲ نفر در شهر بندرعباس ۵۹ درصد (۳۱۰۲۷ نفر) در مقطع ابتدایی، ۲۴ درصد (۱۲۵۷۶ نفر) در مقطع متوسطه اول، ۹ درصد (۴۷۶۷ نفر) در مقطع متوسطه نظری و بالاخره ۹ درصد (۴۵۳۲ نفر) در در شاخه فنی و حرفه ای و کاردانش تحصیل می کنند.

تحلیل جمعیت دانش آموزی بر حسب جنسیت و دختر و پسر نشان می دهد که در مقطع ابتدایی سهم پسران بیشتر از دختران و بترتیب ۵۹ در برابر ۴۱ درصد و دوره اول متوسطه سهم دختران بیشتر از پسران است و بترتیب ۵۱ درصد در مقابل ۴۹ درصد است. در مقطع نظری سهم دختران قابل توجه و در حدود ۲۲ درصد بیشتر از پسران است و سهم دختران ۶۱ درصد در مقابل سهم پسران ۳۹ درصد را نشان می دهد و بالاخره در در شاخه فنی و حرفه ای و کاردانش افزایش قابل توجه دانش آموزان پسران است که سهم ۶۰ درصدی پسران در مقابل سهم ۴۰ درصدی دختران است.

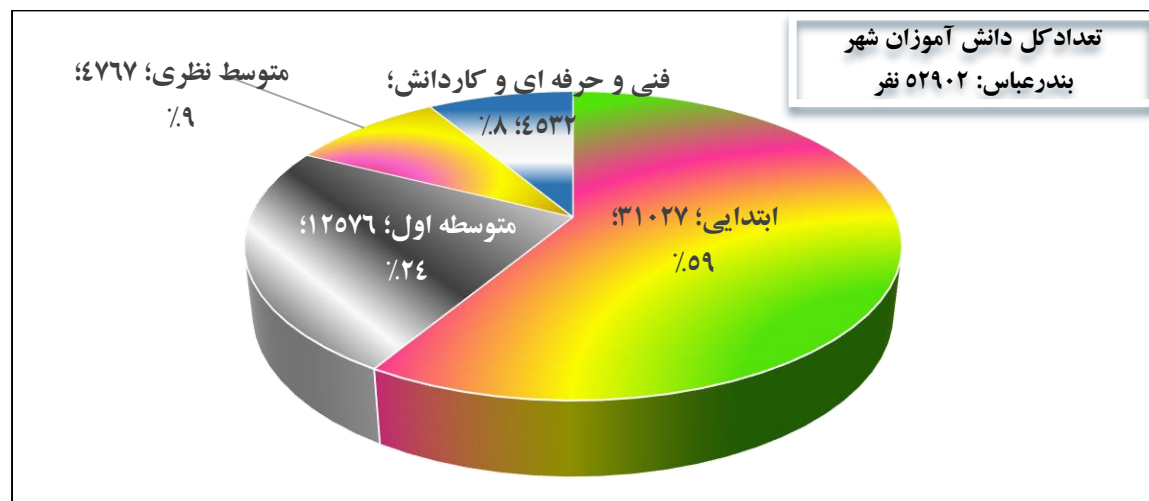
در جمع بندی جمعیت دانش آموزی شهر بندرعباس بر حسب جنسیت می توان گفت که در مقطع متوسطه اول و متوسطه دوم سهم دختران بیشتر از سهم پسران است اما در مقطع ابتدایی و فنی و حرفه سهم پسران بیشتر از سهم دختران است.

جدول ۴-۳- تعداد و ترکیب جمعیت دانش آموزی شهر بندرعباس در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۳۱۴۰۱

تعداد کل	مقطع تحصیلی											
	متوسطه دوم								متوسطه اول		ابتدایی	
	فنی و حرفه ای و کار دانش		علوم تجربی		ریاضی		علوم انسانی		پسر	دختر	پسر	دختر
پسر	دختر	پسر	دختر	پسر	دختر	پسر	دختر					
۵۲۹۰۲	۲۷۰۳	۱۸۲۹	۵۹۶	۱۱۰۷	۶۱۱	۳۴۱	۶۷۶	۱۴۳۶	۶۱۶۷	۶۴۰۹	۱۸۳۴۱	۱۲۶۸۶

مآخذ: اداره کل آموزش و پرورش استان هرمزگان؛ ۱۴۰۲ و محاسبات مشاور

شکل ۴-۳- تعداد و درصد ترکیب جمعیت دانش آموزی شهر بندرعباس به تفکیک جنسیت و مقطع تحصیلی - سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۳۱۴۰۱

۴-۴- تعداد کودکان مدرسه رو به تفکیک جنس و توزیع جغرافیایی آنها در منطقه، ناحیه و محله

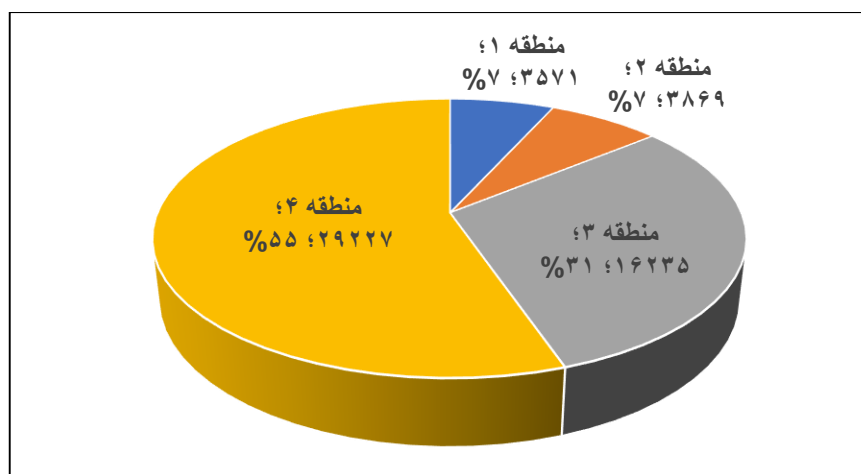
همانطوریکه اشاره شد تعداد ۵۲۹۰۲ نفر داتش آموزان در آموزشگاههای شهر بندرعباس مشغول به تحصیل هستند. که در منطقه ۱ تعداد ۳۵۷۱ نفر (۷ درصد)، منطقه ۲ تعداد ۳۸۶۹ نفر (۷ درصد)، منطقه ۳ تعداد ۱۶۲۳۵ نفر (۳۱ درصد) و منطقه ۴ تعداد ۲۹۲۲۷ نفر (۵۵ درصد) تحصیل می کنند.

وضعیت دانش آموزان به تفکیک ناحیه و محله در جدول ۴-۵ درج شده است.

جدول ۴-۵- تعداد و ترکیب جمعیت دانش آموزی شهر بندرعباس در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۳۱۴۰۲

مقطع تحصیلی						تعداد کل	نام منطقه
متوسطه دوم		متوسطه اول		ابتدایی			
پسر	دختر	پسر	دختر	پسر	دختر		
۱۰۰	۱۷۵	۴۰۰	۵۲۰	۱۸۶۶	۵۱۰	۳۵۷۱	منطقه ۱.....
۲۷	۰	۹۶۶	۲۱۵	۱۳۰۲	۱۳۵۹	۳۸۶۹	منطقه ۲.....
۱۱۴۳	۲۷۸۴	۲۱۳۵	۱۳۷۲	۵۵۴۶	۳۲۵۵	۱۶۲۳۵	منطقه ۳.....
۲۱۹۶	۲۸۷۴	۲۶۶۶	۴۴۵۰	۹۵۵۰	۷۴۹۱	۲۹۲۲۷	منطقه ۴.....
۳۴۶۶	۵۸۳۳	۶۱۶۷	۶۵۵۷	۱۸۲۶۴	۱۲۶۱۵	۵۲۹۰۲	جمع.....

مآخذ: اداره کل آموزش و پرورش استان هرمزگان؛ ۱۴۰۲ و محاسبات مشاور

شکل ۴-۵- ترکیب جمعیت دانش آموزی شهر بندرعباس به تفکیک مناطق - سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

جدول ۴-۵- جمعیت دانش آموزی به تفکیک جنس و توزیع جغرافیایی آنها در منطقه، ناحیه و محله

ردیف	منطقه	ناحیه	محله	نام مدرسه	تعداد دانش آموزان	مقطع تحصیلی	نوع مدرسه	ناحیه ۱ و ۲ آموزش و پرورش	آدرس
۱	۱	۳	گلشهر شمالی	غیر دولتی فاطمی	۱۵۰	ابتدایی	دخترانه	۱	بلوار مصطفی خمینی ره نبش خیابان ایرانشهر جنب دبستان نور
۲	۱	۳	گلشهر جنوبی	شهید نواب صفوی	۵۵	ابتدایی	دخترانه	۱	گلشهر جنوبی خیابان حکمت جنب ضمن خدمت شهید بهشتی
۳	۱	۳	گلشهر جنوبی	مهرتابان	۳۰	متوسطه اول	دخترانه	۱	گلشهر جنوبی جنب پل رسالت
۴	۱	۲	الهیه جنوبی	احمدی روشن		متوسطه اول	پسرانه	۱	جنب پمپ بنزین سامکو
۵	۱	۳	گلشهر شمالی	اندرزگو	۵۵	ابتدایی	پسرانه	۱	میدان صادقیه جنب منازل نهضت روبروی داروپخش
۶	۱	۱	مهرگان	پایاهور	۵۰	ابتدایی	پسرانه	۱	انتهای بلوار دانشگاه مهرگان جنب درمانگاه رسالت
۷	۱	۳	گلشهر جنوبی	پژوهش	۱۰	متوسطه اول	دخترانه	۱	گلشهر جنوبی ۱۲ متری بهار - کوچه بهار ۶ - ۱۲ متری ترمینال شقایق ۴
۸	۱	۳	گلشهر شمالی	پویش	۲۵	متوسطه دوم	دخترانه	۱	روبروی پمپ بنزین بلال
۹	۱	۱	داماهی	پیش دبستانی پویش ۲	۳۰	ابتدایی (پیش دبستانی)	دخترانه	۱	داماهی گوهران ۳
۱۰	۱	۳	گلشهر شمالی	جامعه الزهرا (س)	۱۵۰	متوسطه اول	دخترانه	۱	خیابان دارو پخش پشت بیمارستان کودکان
۱۱	۱	۲	الهیه جنوبی	جامعه الصادق (ع)	۵۰	متوسطه اول	پسرانه	۱	الهیه جنوبی پمپ بنزین سامکو
۱۲	۱	۳	گلشهر جنوبی	جاوید	۱۵۰	متوسطه اول	پسرانه	۱	میدان ۹ دی ابتدای بلوار ۳ خرداد
۱۳	۱	۱	دانشگاه	دانشگاه		متوسطه دوم	دخترانه	۱	خیابان دانشگاه پشت مسجد امام حسین (ع)
۱۴	۱	۱	داماهی	دبستان پویش ۲	۱۵۰	ابتدایی	پسرانه	۱	داماهی گوهران ۳
۱۵	۱	۲	الهیه جنوبی	دبستان سعادت پسرانه	۱۵۰	ابتدایی	پسرانه	۱	جنب پمپ بنزین سامکو
۱۶	۱	۱	مهرگان	دبستان سما ۲	۰	ابتدایی	پسرانه	۱	رسالت شمالی مهرگان
۱۷	۱	۱	کوی خلیج فارس	سما دوره دوم	۳۰	متوسطه دوم	دخترانه	۱	خیابان پردیس جنب بیمارستان خلیج فارس دخترانه سما
۱۸	۱	۱	زعفرانیه	سوره	۱۵۰	متوسطه اول	دخترانه	۱	بلوار گاز شهرک فجر گاز
۱۹	۱	۲	الهیه جنوبی	شاهد شهید بر خورداری	۱۷۰	ابتدایی	پسرانه	۱	بلوار امام حسین (ع) جنب پمپ بنزین سامکو
۲۰	۱	۳	صدف	شاهد شهید فرزاد مسافری	۵۶	ابتدایی	پسرانه	۱	گلشهر جنوبی پارک صدف روبروی استانداری
۲۱	۱	۱	بهشتی	شاهد شهید محسن اخلاص طلب	۱۰۰	متوسطه اول	دخترانه	۱	بلوار مصطفی خمینی ره به سمت چهار راه دانشگاه - جنب مدرسه رازی

ردیف	منطقه	ناحیه	محلّه	نام مدرسه	تعداد دانش آموزان	مقطع تحصیلی	نوع مدرسه	ناحیه ۱ و ۲ آموزش و پرورش	آدرس
۲۲	۱	۳	گلشهر جنوبی	شهرک الفبا	۱۲۰	ابتدایی	پسرانه	۱	گلشهر جنوبی پشت فروشگاه اتکا
۲۳	۱	۱	مهرگان	شهید اکبری زاده	۵۰	ابتدایی	پسرانه	۱	انتهای داماهی گوهران ۴۶
۲۴	۱	۲	الهیه جنوبی	شهید مجید شهریار	۱۰۰	متوسطه اول	پسرانه	۱	پشت پمپ بنزین سامکو
۲۵	۱	۳	گلشهر شمالی	شهید مهربان رشیدی	۴۰	ابتدایی	پسرانه	۱	میدان صادقیه رسالت ۱۳ جنب مدرسه پوش
۲۶	۱	۳	گلشهر جنوبی	عصمتیه	۸۰	متوسطه اول	دخترانه	۱	بلوار ۱۲ فروردین - رسالت جنوبی
۲۷	۱	۳	گلشهر جنوبی	غیر دولتی نگرش برتر	۱۲۶	ابتدایی	پسرانه	۱	میدان ۹ دی - رسالت جنوبی - بلوار ۱۲ فروردین شرقی
۲۸	۱	۳	گلشهر شمالی	غیردولتی پویا	۴۲۰	ابتدایی	پسرانه	۱	بلوار مصطفی خمینی ره جنب داروپخش
۲۹	÷	÷	شهرک گاز	فجر	۵۷	ابتدایی	پسرانه	۱	شهرک گاز
۳۰	۱	۳	گلشهر جنوبی	فرهیختگان	۲۲	ابتدایی	پسرانه	۱	گلشهر جنوبی خیابان سعادت کوچه بهار ۳
۳۱	۱	۳	گلشهر جنوبی	کودک خلاق	۲۵	ابتدایی	پسرانه	۱	گلشهر جنوبی عدالت ۱
۳۲	۱	۳	گلشهر شمالی	مهر معلم	۱۵۰	ابتدایی	پسرانه	۱	میدان صادقیه رسالت ۱۳ جنب پوش
۳۳	۱	۱	مهرگان	مهرگان	۱۵۰	ابتدایی	دخترانه	۱	انتهای بلوار دانشگاه - مهرگان جنب درمانگاه رسالت
۳۴	۱	۳	گلشهر شمالی	نخبگان علم و ادب	۲۵	ابتدایی	پسرانه	۱	گلشهر شمالی بلوار مصطفی خمینی ره - نرسیده به بیمارستان کودکان
۳۵	۱	۳	بلال	ندای دانش	۳۰	ابتدایی	دخترانه	۱	گلشهر جنوبی پشت پمپ بنزین بلالخیابان حر - نبش کوکب ۱۳
۳۶	۱	۱	طلایه	نور علم	۱۵۰	ابتدایی	پسرانه	۱	شهرک طلایه جنب مسجد حضرت معصومه (س)
۳۷	۱	۱	سجاده	نوبد آینده	۵۰	ابتدایی	پسرانه	۱	بلوار امام حسین (ع) شهرک سجاده جنب زمین ورزشی
۳۸	۱	۳	گلشهر شمالی	نیروی دریایی سپاه	۹۵	ابتدایی	دخترانه	۱	گلشهر شمالی جنب مسجد امام حسین
۳۹	۱	۳	گلشهر جنوبی	همت	۱۰۰	متوسطه اول	پسرانه	۱	گلشهر جنوبی خیابان سعادت
۴۰	۱	۳	گلشهر جنوبی	هنرستان امام خمینی ره	۱۲۰	متوسطه دوم (هنرستان)	دخترانه	۱	گلشهر جنوبی پشت فروشگاه رفاه - کوچه خیبر ۸
۴۱	۱	۲	الهیه جنوبی	هنرستان دارالفنون	۳۰	متوسطه دوم (هنرستان)	پسرانه	۱	الهیه جنوبی بلوار گاز پشت شهرک دیداس خیابان رضوان - خ داور
۴۲	۱	۳	گلشهر جنوبی	هنرستان غیر دولتی علم و تکنیک	۷۰	متوسطه دوم (هنرستان)	پسرانه	۱	حد فاصل بلوار ۱۲ فروردین به سمت سمدو کوچه عدالت ۱

ردیف	منطقه	ناحیه	محلّه	نام مدرسه	تعداد دانش آموزان	مقطع تحصیلی	نوع مدرسه	ناحیه ۱ و ۲ آموزش و پرورش	آدرس
۴۳	۲	۳	خواجه عطا	سما شعبه یک دوره اول	۵۰۰	ابتدایی	پسرانه	۱	بیست متری خواجه عطا - کوچه وحدت ۱۳
۴۴	۲	۱	نیایش	هیات امنائی نیایش	۳۰	ابتدایی	پسرانه	۱	کوی نیایش - پمپ بنزین خلیج فارس نیایش ۳۷
۴۵	۲	۳	نایبند جنوبی	۱۵۰ نفر	۵	ابتدایی	دخترانه	۱	روبرو سید مظفر جنب زمین ورزشی شاهین
۴۶	۲	۳	خواجه عطا	سما شعبه یک دوره دوم		ابتدایی	پسرانه	۱	بیست متری خواجه عطا - کوچه وحدت ۱۳
۴۷	۲	۲	بوستان	ادیب	۲۰	متوسطه دوم	پسرانه	۱	بلوار ۳۰ متری خیابان هنگام - جنب مجتمع طلاب
۴۸	۲	۲	آزاد شهر	استثنائی اتیسم مهرجو	۸۰	ابتدایی	پسرانه	۱	آزاد شهر
۴۹	۲	۱	شهرک نور	امید ایران	۱۵۰	ابتدایی	دخترانه	۱	شهرک نور، چهارراه ولیعصر شمالی، غرب شهرک اندیشه
۵۰	۲	۳	نیروی دریایی	آیت الله بهجت	۲۰۰	متوسطه اول	پسرانه	۱	بلوار امام خمینی (ره) روبروی آب منطقه ای جنب سالن گرمساری
۵۱	۲	۳	نیروی دریایی	باقر العلوم (ع)	۱۲۵	متوسطه اول	پسرانه	۱	بلوار امام خمینی (ره) روبروی آب منطقه ای جنب سالن گرمساری
۵۲	۲	۳	طلوع	سما دوره اول	۵۰	متوسطه اول	دخترانه	۱	خیابان طلوع کوچه طلوع ۱۳
۵۳	۲	۳	طلوع	سما ۱۱	۵۰	ابتدایی	دخترانه	۱	خیابان طلوع - طلوع ۱۳
۵۴	۲	۳	طلوع	سما ۱۱	۱۰۰	ابتدایی	دخترانه	۱	خیابان طلوع - طلوع ۱۳
۵۵	۲	۳	خواجه عطا	سوم خرداد	۵۰	متوسطه اول	دخترانه	۱	روبروی سید مظفر
۵۶	۲	۳	نیروی دریایی	سهند	۱۵۰ نفر	ابتدایی	دخترانه	۱	روبروی صدا سیما شهرک شهید چمران
۵۷	۲	۳	طلوع	شاهد شهید حسن پویان	۱۲۰	متوسطه اول	پسرانه	۱	خیابان طلوع طلوع ۱۳
۵۸	۲	۳	طلوع	شکوفه های ایران	۸۷	ابتدایی	دخترانه	۱	رسالت شمالی میدان صادقیه روبروی کتابخانه مصطفی خمینی ره
۵۹	۲	۳	آزادگان جنوبی	شکوفه های دانش	۱۵	متوسطه اول	دخترانه	۱	آزادگان ۳۲
۶۰	۲	۳	نیروی دریایی	صنعتی	۳۰۰	ابتدایی	پسرانه	۱	روبروی صدا و سیما جنب شهرک شهید چمران
۶۱	۲	۳	خواجه عطا	غیردولتی نور	۱۰۰	متوسطه اول	دخترانه	۱	بلوار معلم روبروی کوچه بهارستان ۱۰
۶۲	۲	۱	نیایش	محمد امین پسرانه	۵۰	ابتدایی	پسرانه	۱	بلوار بروجردی روبروی مجتمع معلم
۶۳	۲	۳	رسالت	مریم	۳۰	ابتدایی	دخترانه	۱	گلشهر جنوبی رسالت جنوبی - کوچه شهید رضا پایان
۶۴	۲	۲	زیبا شهر	مهرباران	۳۰	ابتدایی (پیش دبستانی)	پسرانه	۱	زیبا شهر خیابان حافظ
۶۵	۲	۲	زیبا شهر	مهرباران	۳۰	ابتدایی	پسرانه	۱	زیبا شهر خیابان حافظ
۶۶	۲	۱	نیایش	نیایش	۱۵۰	ابتدایی	دخترانه	۱	کوی نیایش - خیابان نیایش - دبستان دخترانه نیایش

ردیف	منطقه	ناحیه	محلّه	نام مدرسه	تعداد دانش آموزان	مقطع تحصیلی	نوع مدرسه	ناحیه ۱ و ۲ آموزش و پرورش	آدرس
۶۷	۲	۱	شهرک نور	هنرستان نفت	۷	متوسطه دوم (هنرستان)	پسرانه	۱	شهرک نور چهار راه ولی عصر غرب شهرک اندیشه
۶۸	۲	۲	آزاد شهر	امید جنوب	۵۲۱	متوسطه اول	پسرانه	۲	آزاد شهر
۶۹	۲	۳	نیروی دریایی	توحید	۳۹۹	ابتدایی	دخترانه	۲	کوی سازمان ولیعصر نیروی دریایی
۷۰	۲	۲	ولیعصر	شهید کهریزی	۳۸۸	ابتدایی	دخترانه	۲	شهرک ولیعصر بلوار شهید ارشد بیرق
۷۱	۲	۲	هدیش	راهیان علم	۲۸۲	ابتدایی	پسرانه	۲	شهرک ولی عصر
۷۲	۳	۲	فرهنگیان	شاهد شهید حسین اله پرست	۱۲۰	ابتدایی	دخترانه	۱	ضلع شرقی پارک دباغیان جنب ایران خودرو
۷۳	۳	۱	شاه حسینی	اتحاد	۱۰	ابتدایی	پسرانه	۱	بیست متری شاه حسینی کوچه حدیث ۸ جنب حسینیه سه زیارتان
۷۴	۳	۲	فرهنگیان	پژوهشگران علم و دانش	۱۵۰	ابتدایی	دخترانه	۱	کوی فرهنگیان - روبروی مسکن شهرسازی
۷۵	۳	۲	آیت الهه غفاری جنوبی	دبیرستان ابوذر	۲۵	متوسطه اول	دخترانه	۱	خیابان آیت الله غفاری جنب کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۷۶	۳	۳	سرریگ - کارگزاری	شهید حقانی	۱۳۰	متوسطه دوم	پسرانه	۱	بلوار امام خمینی ره کوچه ورزش
۷۷	۳	۲	فرهنگیان	شهید گرجی زاده	۵۰	ابتدایی	دخترانه	۱	روبروی پارک شهید دباغیان
۷۸	۳	۲	فرهنگیان	شهید ناصر گرجی زاده	۱۵	ابتدایی	پسرانه	۱	روبروی پارک شهید دباغیان
۷۹	۳	۲	فرهنگیان	فرزانگان دو	۸۰	متوسطه اول	دخترانه	۱	کوی فرهنگیان بلوار مادر جنب مجموعه ورزشی سید جمال
۸۰	۳	۲	فرهنگیان	فرزانگان دو	۹۵	متوسطه دوم	دخترانه	۱	کوی فرهنگیان بلوار مادر جنب مجموعه ورزشی سید جمال
۸۱	۳	۱	پل خواجهی	کوثر	۴۰	متوسطه اول	دخترانه	۱	بلوار جمهوری اسلامی نرسیده به سه راه برق جنب درمانگاه شهید تختی
۸۲	۳	۳	چهار باغ جنوبی	نورالهدی	۱۲۰	متوسطه اول	دخترانه	۱	خیابان بهادر شمالی روبروی اداره پست مرکزی
۸۳	۳	۲	سید کامل	مفتح دوره اول	۴۷۱	ابتدایی	پسرانه	۲	سه راه سازمان پست الکتریکی شایان
۸۴	۳	۳	اوزی های شمالی	اسدپور	۱۶۱	متوسطه اول	پسرانه	۲	بلوار سید جمال الدین ، دبیرستان شریعتی
۸۵	۳	۱	پل خواجهی	القبای زندگی	۱۱۰	ابتدایی	پسرانه	۲	سه راه برق
۸۶	۳	۱	پل خواجهی	ام البنین	۱۷۵	متوسطه اول	دخترانه	۲	بلوار ابتدای خیابان شهید جعفری
۸۷	۳	۱	پل خواجهی	امیرکبیر	۲۸۵	متوسطه اول	پسرانه	۲	سه راه برق
۸۸	۳	۳	اوزی های جنوبی	اوستا رضائیان	۳۸۹	ابتدایی	پسرانه	۲	خ دانش ، روبه روی پارک مژگان خضری
۸۹	۳	۲	چهار باغ شمالی	آیت اله صدر	۶۲۴	متوسطه دوم (هنرستان)	دخترانه	۲	چهار راه مرادی - کوچه شهید کاشانی - هنرستان آیت الله صدر
۹۰	۳	۲	اوزی های جنوبی	آینده سازان	۴۱۰	متوسطه دوم (هنرستان)	دخترانه	۲	یادبودخ دانش روبروی پارک شهید مژگان خضری

ردیف	منطقه	ناحیه	محلّه	نام مدرسه	تعداد دانش آموزان	مقطع تحصیلی	نوع مدرسه	ناحیه ۱ و ۲ آموزش و پرورش	آدرس
۹۱	۳	۲	سید کامل	پدیده	۱۸۳	ابتدایی	پسرانه	۲	محلّه سید کامل - روبروی زمین ورزشی
۹۲	۳	۲	سید کامل	پدیده ملل	۱۰۳	متوسطه اول	پسرانه	۲	سید کامل ۲۸ روبروی زمین ورزشی خورشید
۹۳	۳	۱	شیر سوم	شهدا	۴۷۲	ابتدایی	پسرانه	۲	بلوار راه آهن روبرو گلزار شهدا پشت دبیرستان خوارزمی
۹۴	۳	۲	سید کامل	پویندگان پدیده	۱۴۸	ابتدایی		۲	محلّه سید کامل - روبروی زمین ورزشی
۹۵	۳	۳	اوزی های شمالی	تیزهوشان اسدپور	۲۰۷	متوسطه دوم	پسرانه	۲	بلوار سید جمال الدین اسد آبادی - نیش شمالی بلوار پدران آسمانی - مهیار ۲۲
۹۶	۳	۱	پل خواجهی	جامعه الصادق	۲۳۵	متوسطه دوم	پسرانه	۲	پل خواجه - جنب شیرینی فروشی
۹۷	۳	۳	اوزی های شمالی	جواد الاثمه	۲۲۶	متوسطه اول	پسرانه	۲	ثارالله، روبرو بازارچه ۲۲ بهمن
۹۸	۳	۲	سید کامل	قاسم سلیمانی	۳۲۵	ابتدایی	پسرانه	۲	مسجد بلال کوچه مدر ۵
۹۹	۳	۱	پل خواجهی	دانا	۱۵۴	ابتدایی	پسرانه	۲	سه راه برق
۱۰۰	۳	۲	سید کامل	دکتر شریعتی	۱۷۳	متوسطه دوم	دخترانه	۲	چهار راه سازمان
۱۰۱	۳	۲	گور فرهنگ	راضیه	۲۹۰	ابتدایی	دخترانه	۲	خیابان شهید بهشتی کوچه فروغ ۱۸
۱۰۲	۳	۱	شاه حسینی	رضوی	۴۸۲	ابتدایی	پسرانه	۲	خیابان شهید بهشتی کوچه فروغ ۱۸
۱۰۳	۳	۱	پل خواجهی	زینبیه	۵۹۹	ابتدایی	دخترانه	۲	سه راه برق جنب مدرسه پسرانه امیر کبیر
۱۰۴	۳	۳	چهار باغ جنوبی	زینب کبری	۳۷۸	متوسطه دوم	دخترانه	۲	میدان برق - جنب آموزش و پرورش ناحیه ۲
۱۰۵	۳	۳	اوزی های شمالی	سید قطب	۵۷۵	ابتدایی	دخترانه	۲	بلوار پدران آسمانی کوچه مهیار ۲۰
۱۰۶	۳	۳	اوزی های شمالی	شاهد	۱۶۷	ابتدایی	پسرانه	۲	بلوار پدران آسمانی جنب دبیرستان شریعتی
۱۰۷	۳	۲	سید کامل	شهید باهنر	۳۶۲	ابتدایی	پسرانه	۲	سه راه سازمان پشت الکتریکی شایان
۱۰۸	۳	۲	سید کامل	شهید عباسپور	۲۲۵	متوسطه اول	پسرانه	۲	بلوار سید جمال الدین، محلّه سید کامل
۱۰۹	۳	۲	سید کامل	شهید کلاتری	۴۵۲	ابتدایی	پسرانه	۲	مسجد بلال کوچه مدر ۵
۱۱۰	۳	۳	اوزی های شمالی	شهید مفتاح	۴۷۱	متوسطه اول	پسرانه	۲	بلوار ثارالله
۱۱۱	۳	۳	اوزی های شمالی	شهید تختی نژاد	۴۳۳	متوسطه اول	پسرانه	۲	بلوار ثارالله
۱۱۲	۳	۲	اوزی های جنوبی	شهید دقت روزانه	۳۸۵	متوسطه دوم	پسرانه	۲	محلّه اوزیها
۱۱۳	۳	۲	سید کامل	شهید قنبری	۱۸۶	متوسطه دوم	پسرانه	۲	سید کامل
۱۱۴	۳	۳	اوزی های شمالی	عترت	۵۳۰	ابتدایی	دخترانه	۲	خ پدران آسمانی - جنب دبستان شاهد
۱۱۵	۳	۲	اوزی های جنوبی	غلامحسین رضائیان	۳۸۶	ابتدایی	پسرانه	۲	بلوار سید جمال الدین اسد آبادی پشت دبیرستان دخترانه شریعتی
۱۱۶	۳	۱	شاه حسینی	فاطمیه	۴۲۷	ابتدایی	دخترانه	۲	خیابان شهید حقانی کوچه قدس ۲
۱۱۷	۳	۳	اوزی های شمالی	قلم	۱۴۶	ابتدایی	دخترانه	۲	خیابان امام خمینی نرسیده به یادبود ضلع شمالی برج آرموس

ردیف	منطقه	ناحیه	محلّه	نام مدرسه	تعداد دانش آموزان	مقطع تحصیلی	نوع مدرسه	ناحیه ۱ و ۲ آموزش و پرورش	آدرس
۱۱۸	۳	۲	اوزی های جنوبی	مالک اشتر	۲۳۱	متوسطه اول	پسرانه	۲	میدان شهدا (میدان یادبود)
۱۱۹	۳	۲	سید کامل	محبوبه دانش	۳۶۸	ابتدایی	دخترانه	۲	مسجد بلال کوچه مدبر ۵
۱۲۰	۳	۲	اوزی های جنوبی	مدیران	۱۶۸	ابتدایی	پسرانه	۲	محلّه عوضی ها جنب بازارزیتون
۱۲۱	۳	۱	شاه حسینی	مشیر دوانی	۴۶۳	ابتدایی	پسرانه	۲	خیابان شهید حقانی
۱۲۲	۳	۳	چهار باغ جنوبی	مشیر دوانی	۳۹۴	متوسطه دوم	دخترانه	۲	میدان قدس
۱۲۳	۳	۲	گور فرهنگ	مشیر دوانی	۳۹۴	متوسطه اول	دخترانه	۲	میدان قدس - کوچه رضوان ۸
۱۲۴	۳	۱	پل خواجهی	مطهره	۵۰۸	متوسطه دوم	دخترانه	۲	سه راه برق - بلوار شهید سلیمی
۱۲۵	۳	۲	گور فرهنگ	مکتب الزهرا	۳۹۰	متوسطه اول	دخترانه	۲	میدان قدس - کوچه رضوان ۸
۱۲۶	۳	۱	مهرآوران	منوچهر شیل الحکما	۵۶۱	ابتدایی	پسرانه	۲	بیست متری سه راه برق جنب پل زیر گذر
۱۲۷	۳	۲	سید کامل	مهرورزان	۳۷۶	ابتدایی	پسرانه	۲	مسجد بلال کوچه مدبر ۵
۱۲۸	۳	۲	چهار باغ جنوبی	نشاط	۲۰۲	متوسطه دوم (هنرستان)	دخترانه	۲	میدان برق - کوچه خبرنگار
۱۲۹	۴	۲	امیرآباد شمالی	۱۲ بهمن	۴۱۲	ابتدایی	پسرانه	۲	امیرآباد . پشت فروشگاه من و شما
۱۳۰	۴	۱	پیامبر اعظم	پروین اعتصامی	۸۷۸	متوسطه اول	دخترانه	۲	پیامبر اعظم
۱۳۱	۴	۳	سورو روز	تربیت سورو	۶۲۹	ابتدایی	دخترانه	۲	بلوار پاسداران بلوار دانشمند سورو قدیم
۱۳۲	۴	۳	سورو روز	شایستگان	۸۵	متوسطه اول	دخترانه	۲	سراجهانبار - روبروی غار نمک
۱۳۳	۴		هدیش	شجره طیبه	۶۵	متوسطه اول	دخترانه	۲	جنب اسکله شهید باهنر ستاد نیروی دریایی سپاه - شهرک امام علی
۱۳۴	۴	۳	گل کنی	شهید علی رضائی	۳۳۴	ابتدایی	پسرانه	۲	یادبودمیدان شهدا بلوار پاسداران جنب مدیریت دولتی
۱۳۵	۴	۳	اسلام آباد	شیخ عطار	۳۵۹	ابتدایی	دخترانه	۲	اسلام آباد . بلوار نارالله ۱۸ کوچه کمیل ۲
۱۳۶	۴	۲	دو هزار	عسکر حسین پور	۲۷۹	ابتدایی	پسرانه	۲	دو هزار کوی ملت پشت شهرداری منطقه ۳
۱۳۷	۴	۳	اسلام آباد	کرامت حیدری	۲۴۳	متوسطه اول	پسرانه	۲	اسلام آباد
۱۳۸	۴	۳	اسلام آباد	منصوری نژاد	۴۶۰	ابتدایی	پسرانه	۲	اسلام آباد
۱۳۹	۴	۳	سورو قبله	نونهالان انقلاب	۳۰۳	ابتدایی	دخترانه	۲	بلوار پاسداران شهرک باهنر
۱۴۰	۴		هدیش	۲۱ بهمن	۱۶۲	متوسطه دوم	دخترانه	۲	هدیش
۱۴۱	۴	۳	۲۲ بهمن	۲۲ بهمن	۲۵۰	متوسطه دوم	دخترانه	۲	۲۲ بهمن
۱۴۲	۴	۲	ششصد دستگاه	امیدوار	۶۵	متوسطه اول	پسرانه	۲	ششصد دستگاه
۱۴۳	۴	۱	پیامبر اعظم	اندیشمندان	۴۶۶	ابتدایی	دخترانه	۲	شهرک پیامبر اعظم
۱۴۴	۴	۱	پیامبر اعظم	ایران فردا	۲۸	ابتدایی	مختلط	۲	شهرک پیامبر اعظم
۱۴۵	۴	۳	سورو	آل طه	۳۹۵	ابتدایی	پسرانه	۲	انتهای بلوار ساحلی کانون دانشمند
۱۴۶	۴	۲	ششصد دستگاه	آینده برتر	۳۴۱	متوسطه دوم (هنرستان)	دخترانه	۲	ششصد دستگاه بلوار سمیه بعد از میدان
۱۴۷	۴	۳	حسین آباد	بنت الهدی صدر	۳۷۳	متوسطه اول	دخترانه	۲	سه راه هتل هما
۱۴۸	۴	۲	ملت	بیهقی	۴۳۱	متوسطه اول	پسرانه	۲	ابتدای بلوار ملت

ردیف	منطقه	ناحیه	محلّه	نام مدرسه	تعداد دانش آموزان	مقطع تحصیلی	نوع مدرسه	ناحیه ۱ و ۲ آموزش و پرورش	آدرس
۱۴۹	۴	۳	سورو روز	پرفسور حسایی	۴۲۱	متوسطه دوم (هنرستان)	پسرانه	۲	خیابان جهانگردی - سورو قدیم
۱۵۰	۴	۳	۲۲ بهمن	معراج	۴۳۶	ابتدایی	پسرانه	۲	بیست و دو بهمن کوچه پونه ۱۹
۱۵۱	۴	۳	سورو قبله	نونهالان انقلاب	۲۶۷	ابتدایی	پسرانه	۲	بلوار پاسداران شهرک باهر
۱۵۲	۴	۲	امیرآباد شمالی	پوردلیر	۴۳۰	ابتدایی	پسرانه	۲	امیرآباد خیابان شهید پوردلیر
۱۵۳	۴	۱	پیامبر اعظم	تدبیر مهر	۴۶۷	ابتدایی	دخترانه	۲	شهرک پیامبر اعظم
۱۵۴	۴		راه آهن	حبیب بن مظاهر	۲۸۸	متوسطه اول	پسرانه	۲	بلوار راه آهن، جنب بهشت زهرا
۱۵۵	۴	۱	پیامبر اعظم	حضرت خدیجه (س)	۸۴۵	ابتدایی	دخترانه	۲	شهرک پیامبر اعظم
۱۵۶	۴	۲	ششصد دستگاه	حنان	۳۱۷	متوسطه اول	دخترانه	۲	ششصد دستگاه
۱۵۷	۴	۳	سورو روز	دانشمند	۲۱۲	متوسطه اول	پسرانه	۲	سورو - بلوار دانشمند
۱۵۸	۴	۲	امیرآباد شمالی	فرشتگان	۱۲۶	ابتدایی	دخترانه	۲	امیرآباد خیابان شهید پوردلیر
۱۵۹	۴	۲	ششصد دستگاه	سرای دانش	۱۸۰	ابتدایی	پسرانه	۲	ششصد دستگاه
۱۶۰	۴	۳	پشت شهر	سنایی	۴۳۱	ابتدایی	دخترانه	۲	میدان شهدا پشت شهر کوچه مالک اشتر
۱۶۱	۴		راه آهن	شهداء	۴۱۳	ابتدایی	دخترانه	۲	بلوار راه آهن جنب مدرسه حبیب بن مظاهر کوچه مرمر ۳
۱۶۲	۴	۲	دو هزار	قدس	۵۱۹	ابتدایی	دخترانه	۲	دو هزار کوی ملت پشت شهرداری منطقه ۳
۱۶۳	۴	۲	ششصد دستگاه	دخترانه میثم	۴۸۳	ابتدایی	دخترانه	۲	ششصد دستگاه بلوار ملاصدرا
۱۶۴	۴		هدیش	راهیان کوثر	۶۰	متوسطه اول	دخترانه	۲	جنب اسکله شهید باهنر ستاد نیروی دریایی سپاه - شهرک امام علی
۱۶۵	۴	۱	پیامبر اعظم	زمزم	۸۵۵	ابتدایی	دخترانه	۲	شهرک پیامبر اعظم
۱۶۶	۴	۲	ششصد دستگاه	سپیده کاشانی	۳۹۲	متوسطه دوم	دخترانه	۲	ششصد دستگاه - بلوار سمیه - بلوار ملاصدرا
۱۶۷	۴	۳	پشت شهر	سنایی	۳۱۸	ابتدایی	دخترانه	۲	میدان شهدا پشت شهر کوچه مالک اشتر
۱۶۸	۴	۳	حسین آباد	شاهد	۳۰۹	متوسطه دوم	دخترانه	۲	سه راه هتل هما
۱۶۹	۴	۳	اسلام آباد	شایستگان	۶۴	متوسطه دوم	دخترانه	۲	سه راه جهانبار - باغ منیر
۱۷۰	۴		هدیش	شجره طیبه	۲۶۹	ابتدایی	دخترانه	۲	شهرک امام علی
۱۷۱	۴	۳	۲۲ بهمن	شمس تبریزی	۵۰۱	ابتدایی	دخترانه	۲	بیست و دو بهمن روبرو بازارچه
۱۷۲	۴	۲	امیرآباد شمالی	شمیم گلها	۱۹	ابتدایی	دخترانه	۲	امیرآباد
۱۷۳	۴	۳	۲۲ بهمن	شهدای ۱۲ تیر	۳۲۶	متوسطه اول	دخترانه	۲	۲۲ بهمن، جنب شیرینی سرای ایمان
۱۷۴	۴	۲	ملت	شهدای ۷ تیر	۴۳۷	متوسطه دوم (هنرستان)	پسرانه	۲	بلوار جمهوری اسلامی - جنب آتش نشانی کوی ملت
۱۷۵	۴	۳	سورو روز	شهید احترامی	۶۱	متوسطه دوم (هنرستان)	پسرانه	۲	محلّه سورو، خیابان جهانگردی
۱۷۶	۴	۱	پیامبر اعظم	شهید اسفندیار داوودی نژاد	۵۲۹	ابتدایی	پسرانه	۲	شهرک پیامبر اعظم
۱۷۷	۴	۱	پیامبر اعظم	شهید آذر مهر	۴۴۹	متوسطه اول	دخترانه	۲	پیامبر اعظم

ردیف	منطقه	ناحیه	محلّه	نام مدرسه	تعداد دانش آموزان	مقطع تحصیلی	نوع مدرسه	ناحیه ۱ و ۲ آموزش و پرورش	آدرس
۱۷۸	۴	۳	استمبیک	شهید حقانی	۲۷۹	متوسطه دوم (هنرستان)	پسرانه	۲	بلوار پاسداران چهارراه پاسداران جنب اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی
۱۷۹	۴	۱	پیامبر اعظم	شهید حمیدرضا محمودی	۴۵۸	ابتدایی	پسرانه	۲	شهرک پیامبر اعظم
۱۸۰	۴	۳	سوروز	شهید دارا	۳۹۴	متوسطه دوم (هنرستان)	پسرانه	۲	محله سوروز، خیابان جهانگردی
۱۸۱	۴	۱	پیامبر اعظم	شهید علی اصغر حسینی	۵۵۴	ابتدایی	پسرانه	۲	شهرک پیامبر اعظم
۱۸۲	۴		هدیش	شهید قره نی	۲۴۹	متوسطه اول	پسرانه	۲	شهرک ولیعصر، چهار راه مخابرات
۱۸۳	۴	۲	ملت	شهید کیوان	۲۱۹	متوسطه اول	دخترانه	۲	بلوار، جنب کلاتری ۱۳
۱۸۴	۴	۱	پیامبر اعظم	شهید نیکار	۴۹۳	متوسطه اول	پسرانه	۲	پیامبر اعظم
۱۸۵	۴		هدیش	شهدای نداجا	۱۳۲	متوسطه دوم (هنرستان)	دخترانه	۲	بلوار پاسداران - شهرک مسکونی ولیعصر (عج) (هدیش)
۱۸۶	۴	۲	امیرآباد شمالی	شهید پوردلیز	۵۷۸	ابتدایی	پسرانه	۲	امیرآباد خیابان شهید پوردلیز
۱۸۷	۴	۱	پیامبر اعظم	شهید جواد ناصری	۸۶۸	ابتدایی	پسرانه	۲	شهرک پیامبر اعظم
۱۸۸	۴		شهرک توانیر	شهید رضا خوشبخت	۲۸۷	ابتدایی	پسرانه	۲	شهرک توانیر
۱۸۹	۴	۲	ملت	شهید عسکر حسین پور	۲۳۳	ابتدایی	پسرانه	۲	کوی ملت - ملت ۱
۱۹۰	۴	۳	گل کنی	شهید علی رضایی	۴۲۲	ابتدایی	پسرانه	۲	یادبودمیدان شهدا بلوار پاسداران جنب مدیریت دولتی
۱۹۱	۴	۲	ملت	طالقانی	۴۸۴	متوسطه دوم (هنرستان)	پسرانه	۲	بلوار کارگر - ک کارگر ۲
۱۹۲	۴	۳	سوروز	طلوع	۱۳۰	متوسطه دوم	دخترانه	۲	بلوار دانشمند
۱۹۳	۴	۲	امیرآباد شمالی	عراقی زاده	۴۳۵	متوسطه اول	پسرانه	۲	امیرآباد خیابان عمار، کوچه عمار ۵
۱۹۴	۴	۲	ملت	علی اکبرانتظاری	۵۰۵	ابتدایی	پسرانه	۲	کوی ملت خیابان سلمان فارسی روبروی آبنا
۱۹۵	۴	۳	سوروز قبله	امید انقلاب (پ)	۱۹۲	متوسطه اول	پسرانه	۲	شهرک شهید باهنر
۱۹۶	۴	۳	سوروز قبله	پیام انقلاب (د)	۲۰۳	متوسطه اول	دخترانه	۲	شهرک شهید باهنر
۱۹۷	۴		هدیش	راهیان علم (پ)	۵۸	متوسطه اول	پسرانه	۲	شهرک ولیعصر خیابان مهکان
۱۹۸	۴		هدیش	راهیان علم (د)	۱۶۴	متوسطه اول	دخترانه	۲	شهرک ولیعصر خیابان مهکان
۱۹۹	۴	۳	سوروز قبله	امید انقلاب	۱۱۸	متوسطه دوم	پسرانه	۲	اداره بندر
۲۰۰	۴		هدیش	فدک	۳۰۱	متوسطه اول	دخترانه	۲	شهرک ولیعصر
۲۰۱	۴	۲	ششصد دستگاه	فردای روشن	۲۳۶	ابتدایی	پسرانه	۲	ششصد دستگاه عمار ۵
۲۰۲	۴	۲	ششصد دستگاه	فردوسی	۴۷۶	ابتدایی	پسرانه	۲	ششصد دستگاه میدان ششصد
۲۰۳	۴	۳	۲۲ بهمن	فرزندگان ۱	۱۶۰	متوسطه اول	دخترانه	۲	ابتدای بلوار تارالله
۲۰۴	۴	۳	۲۲ بهمن	فرزندگان ۱	۱۹۴	متوسطه دوم	دخترانه	۲	محله ۲۲ بهمن روبروی بازارچه
۲۰۵	۴		شهرک راه آهن	فروغ راه آهن	۱۰۵	ابتدایی	مختلط	۲	شهرک راه آهن
۲۰۶	۴	۳	۲۲ بهمن	فرهنگ	۲۴۴	متوسطه اول	دخترانه	۲	بلوار تارالله، روبروی بازارچه ۲۲ بهمن

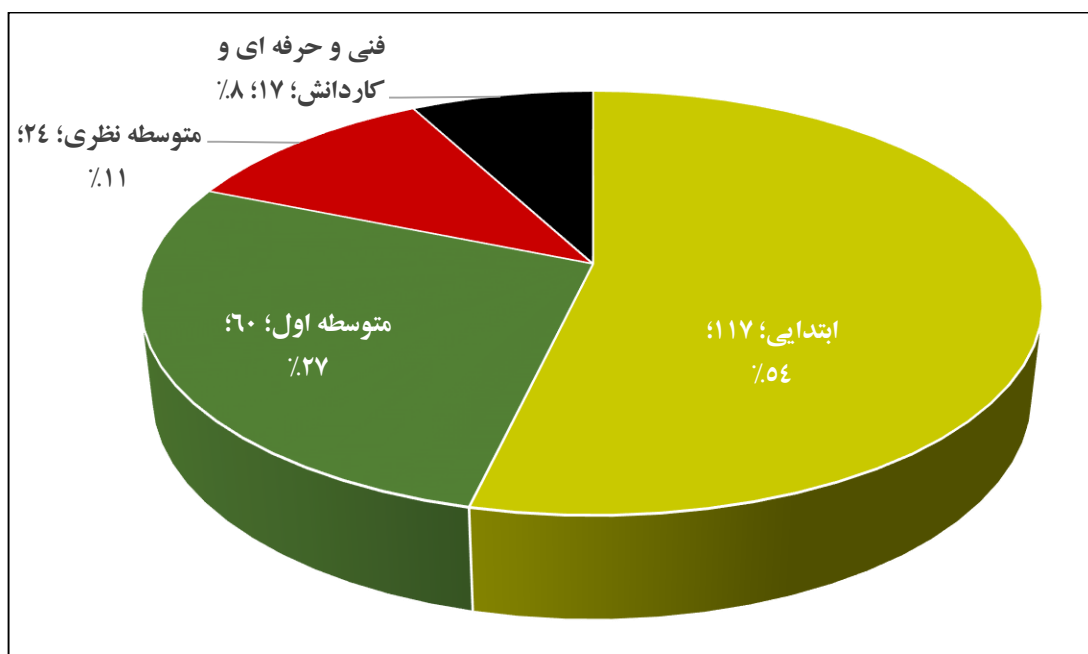

ردیف	منطقه	ناحیه	محلّه	نام مدرسه	تعداد دانش آموزان	مقطع تحصیلی	نوع مدرسه	ناحیه ۱ و ۲ آموزش و پرورش	آدرس
۲۰۷	۴	۲	ملت	کریمی	۱۶۰	متوسطه دوم	پسرانه	۲	کوی ملت
۲۰۸	۴	۱	پیامبر اعظم	محسن حججی	۳۵۳	ابتدایی	پسرانه	۲	شهرک پیامبر اعظم
۲۰۹	۴	۲	ششصد دستگاه	محمد رسول اله	۴۷۲	ابتدایی	پسرانه	۲	ششصد دستگاه بلوار ملا صدرا
۲۱۰	۴		هدیش	مصطفی احمدی روشن	۲۵۹	ابتدایی	پسرانه	۲	شهرک ولی عصر روبروی بلند مرتبه ۱
۲۱۱	۴	۳	پشت شهر	مطهری	۳۶۵	متوسطه دوم (هنرستان)	پسرانه	۲	میدان شهدا - محله پشت شهر - جنب قدم گاه امام رضا
۲۱۲	۴	۳	سوروز	مکتب الاسلام	۲۲۶	متوسطه اول	دخترانه	۲	سوروز - بلوار دانشمند
۲۱۳	۴	۳	۲۲ بهمن	مهدیه	۲۲۲	متوسطه دوم	دخترانه	۲	محله ۲۲ بهمن - کوچه کوثر ۱۱
۲۱۴	۴	۳	استمیک	مهندسان جنوب	۱۵۵	متوسطه دوم (هنرستان)	پسرانه	۲	چهار را ۲۲ بهمن
۲۱۵	۴		هدیش	نخبگان	۱۹۷	ابتدایی	دخترانه	۲	هدیش
۲۱۶	۴	۲	ششصد دستگاه	نسیه	۳۸۰	متوسطه اول	دخترانه	۲	ششصد دستگاه
۲۱۷	۴	۱	پیامبر اعظم	نورالمهدی	۱۵۸	ابتدایی	دخترانه	۲	شهرک پیامبر اعظم
۲۱۸	۴	۲	ششصد دستگاه	یار مهربان	۱۲۷	ابتدایی	پسرانه	۲	ششصد دستگاه روبروی خیابان امیرآباد

مآخذ: اداره کل آموزش و پرورش استان هرمزگان؛ ۱۴۰۲

۴-۵- تعداد مدارس به تفکیک مقطع تحصیلی در منطقه، ناحیه و محله

به استناد گزارش سال ۱۴۰۲ اداره آموزش و پرورش در شهر بندرعباس تعداد ۲۱۸ آموزشگاه فعالیت می کند که سهم مقطع ابتدایی ۱۱۷ آموزشگاه (۵۴ درصد)، متوسطه اول ۶۰ آموزشگاه (۲۸ درصد)، متوسطه نظری ۲۴ آموزشگاه (۴ درصد) و فنی و حرفه ای ۱۷ آموزشگاه (۸ درصد) را به خود اختصاص می دهد.

شکل ۴-۵- تعداد و درصد مدارس شهر بندرعباس به تفکیک مقاطع تحصیلی - سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

۴-۶- تعداد مدارس شهر بندرعباس به تفکیک مقطع تحصیلی در منطقه، ناحیه و محله

ردیف	منطقه	تعداد	ناحیه	تعداد	محله	تعداد	مقطع تحصیلی		
							ابتدایی	دوره اول متوسطه	دوره دوم متوسطه
۱	۱	۴۲	۱	۱۳	مهرگان	۱	۱	۰	۰
۲					داماهی	۱	۱	۰	۰
۳					دانشگاه	۱	۰	۰	۱
۴					داماهی	۱	۱	۰	۰
۵					مهرگان	۱	۱	۰	۰
۶					کوی خلیج فارس	۱	۰	۰	۱
۷					زعفرانیه	۱	۰	۱	۰
۸					بهشتی	۱	۰	۱	۰
۹					مهرگان	۱	۱	۰	۰
۱۰					شهرک گاز	۱	۱	۰	۰
۱۱					مهرگان	۱	۱	۰	۰
۱۲					طلایه	۱	۱	۰	۰
۱۳					سجادیه	۱	۱	۰	۰
۱۴	۲	۲۹	۲	۶	الهیہ جنوبی	۶	۲	۳	۱
۱۵				۲۳	بلال	۱	۱	۰	۰
۱۶					صدف	۱	۱	۰	۰
۱۷					گلشهر شمالی	۹	۷	۱	۱
۱۸					گلشهر جنوبی	۱۲	۵	۵	۲
۱۹	۲	۲۹	۱	۴	نیایش	۳	۳	۰	۰
۲۰					شهرک نور	۱	۰	۰	۱
۲۱					بوستان	۱	۰	۰	۱
۲۲			۲	۶	آزاد شهر	۲	۱	۱	۰
۲۳					زیبا شهر	۲	۲	۰	۰
۲۴					ولیعصر	۱	۱	۰	۰
۲۵				۱۹	خواجه عطا	۵	۳	۲	۰
۲۶					نابیند جنوبی	۱	۱	۰	۰
۲۷					نیروی دریایی	۵	۳	۲	۰
۲۸					طلوع	۵	۳	۲	۰

ردیف	منطقه	تعداد	ناحیه	تعداد	محله	تعداد	مقطع تحصیلی		
							ابتدایی	دوره اول متوسطه	دوره دوم متوسطه
۲۹					آزادگان جنوبی	۲	۱	۱	۰
۳۰					رسالت	۱	۱	۰	۰
۳۴	۳	۵۷	۱	۱۴	پل خواجوی	۸	۳	۳	۲
۳۹					شاه حسینی	۴	۴	۰	۰
۴۰					شیر سوم	۱	۱	۰	۰
۴۳					مهرآوران	۱	۱	۰	۰
۳۱			۲	۳۳	اوزی های جنوبی	۶	۳	۱	۲
۳۶					چهار باغ شمالی	۱	۰	۰	۱
۳۳					آیت الهه غفاری جنوبی	۱	۰	۱	۰
۳۸					سید کامل	۱۲	۸	۲	۲
۳۵					چهار باغ جنوبی	۴	۰	۱	۳
۴۱					فرهنگیان	۶	۴	۱	۱
۴۲					گور فرهنگ	۳	۱	۲	۰
۳۷					سرریگ-کارگزاری	۱	۰	۰	۱
۳۲					اوزی های شمالی	۹	۴	۴	۱
۴۳	۴	۸۰	۱	۱۳	پیامبر اعظم	۱۳	۱۱	۳	۰
۴۴					امیرآباد شمالی	۶	۵	۱	۰
۴۵					ششصد دستگاه	۱۰	۶	۳	۲
۴۶					دو هزار	۲	۲	۰	۰
۴۷					ملت	۷	۲	۲	۳
۴۸			۳	۴۲	سورو روز	۹	۲	۳	۴
۴۹					اسلام آباد	۳	۲	۱	۰
۵۰					۲۲ بهمن	۸	۲	۳	۳
۵۱					حسین آباد	۲	۱	۰	۱
۵۲					سورو قبله	۵	۲	۲	۱
۵۳					پشت شهر	۳	۲	۰	۱
۵۴					اسلام آباد	۱	۰	۰	۱
۵۵					استمیک	۲	۰	۰	۲
۵۶					گل کنی	۲	۲	۰	۰

مقطع تحصیلی			تعداد	محله	تعداد	ناحیه	تعداد	منطقه	ردیف
دوره دوم متوسطه	دوره اول متوسطه	ابتدایی							
۱	۷	۴	۱۲	هدیش					۵۷
۰	۲	۱	۳	راه آهن					۵۸
۰	۰	۱	۱	شهرک راه آهن					۵۹
۰	۰	۱	۱	شهرک توانیر					۶۰

مآخذ: اداره کل آموزش و پرورش استان هرمزگان؛ ۱۴۰۲

۴-۶- نحوه پراکنش مدارس به تفکیک مقطع تحصیلی در سطح منطقه، ناحیه و محله

دسترسی به امکانات آموزشی با کیفیت، شاخصی مهم برای سنجش توسعه اقتصادی اجتماعی است. امروزه ایجاد تعادل در امکانات و منابع آموزش و تناسب میان حوزه خدمات رسانی به یکی از اهداف، مدارس به عنوان ضرورت انکارناپذیر نیل به عدالت اجتماعی و توسعه شهری و منطقه ای تبدیل شده است. یکی از مؤثرترین راه های تحقق عدالت اجتماعی تامین فرصت های برابر برای دسترسی همگانی به آموزش و پرورش است. از منظر عدالت فضایی، برخورداری، دسترس پذیری، مطلوبیت و انطباق در زمره اهداف مهم نظام آموزش و پرورش در هر کشور هستند نهادهای آموزشی باید در حد قابل قبول وجود داشته باشند و بهره مندی از آنها از حد توانایی مالی عمومی خارج نبوده و مقرون به صرفه باشد. تحقیقات ثابت کرده اند که دسترسی ضعیف به خدمات که امکانات آموزشی نیز در زمره آن قرار می گیرند منجر به محرومیت به ویژه برای طبقات پایین اجتماع می گردد. از این رو کوشش برنامه ریزان بر این است که کاربری ها به گونه ای استقرار یابند تا دسترسی همه ساکنین به طور یکسان و مناسب صورت گیرد.

عوامل متعددی در افزایش کیفیت آموزش موثرند. هرچه این عوامل همراهی بیشتری با یکدیگر داشته باشند و در یک راستا حرکت کنند کیفیت آموزش بالا می رود و بهره وری افزایش می یابد. در این بین فضای آموزشی به دلیل اینکه نقش مهمی در نظام آموزشی ایفا می کند و اهمیت بسزایی در توسعه آموزشی یک کشور دارد و هم وزن سایر عوامل یا در مواردی بالاتر از برخی عوامل در ساختار آموزشی نقش ایفا می کند. جایگاه فضای آموزشی به عنوان یکی از عوامل تاثیر گذار در کیفیت بخشی به آموزش حائز اهمیت است. هر سال اعتبارات هنگفتی برای احداث فضاهای آموزش در کشور هزینه می شود اما هزینه ها به شکل بهینه ای صورت نمی گیرد زیرا نیازهای واقعی به فضاهای آموزشی شناسایی نشده است و ساخت و سازها در جای خود انجام نمی پذیرد. این شرایط نه تنها در شهر بندرعباس بلکه در اکثر استانهای کشور وجود دارد و خسارت غیرقابل جبرانی به بودجه کشور تحمیل می کند برای پرهیز از این بی نظمی و بی هدفی در ساخت و سازهای آموزشی لازم است نیازهای واقعی هم در وضعیت موجود و هم برای آینده دور مورد شناسایی قرار گرفته و متناسب با شرایط جمعیتی در آینده ساخت و سازها انجام پذیرد تا به نیازهای واقعی پاسخ داده شود و از هدر رفت منابع جلوگیری شود. بایستی نیازهای واقعی را شناسایی کرده و بودجه های عمرانی نوسازی مدارس بهینه نموده و اعتبارات را به شکل هدفمندی هزینه شود.

در این راستا فضاهای آموزشی شهر بندرعباس مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گیرند و کمبودها و مازاد فضا شناسایی شده و فضاهای آموزشی به شکل بهینه تری توزیع شوند نتایج آن می تواند به کاهش هزینه های عمرانی کمک نماید. هدفمند کردن

ساخت و سازها در آموزش و پرورش، کاهش هزینه ها، شناسایی ضرورتها، توزیع عادلانه فضاهای آموزشی، پیش بینی نیاز به فضای آموزشی در آینده، در نظر گرفتن خصوصیات و رفتارهای جمعیتی و مهاجرتی در شهر بندرعباس، جلوگیری از بی اثر شدن هزینه های عمرانی به دلیل محدودیت استفاده از فضاهای آموزشی، شناخت نیازهای مدرسه ضرورت مطالعه را افزایش می دهد.

زارعی (۱۳۹۶) در مقاله تحلیل نابرابری های آموزشی در بعد منطقه ای شهرستان های هرمزگان به این نتیجه رسیده است که، تنها شهرستان ابوموسی با ضریب ۰٫۸۴ به لحاظ آموزشی از بالاترین سطح توسعه یافتگی برخوردار بوده و ۱۲ شهرستان دیگر در سطح متوسطی از توسعه قرار گرفته است.

فضای آموزشی مدرسه باید متناسب با دانش آموزان و دارای محیطی زیبا و با طراوت و نشاط آور باشد. محیط های آموزشی و پژوهشی مدرسه از قبیل کتابخانه، آزمایشگاه، کارگاههای علمی و رایانه، سالن تئاتر و نمایش و ... می توانند در نشاط، ایجاد انگیزه و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان موثر هستند.

بررسی وضعیت فضاهای آموزشی و نحوه توزیع آن در سطح شهر بندرعباس نشان می دهد که در مجموع تعداد ۳۵۴ فضای آموزشی و مدرسه فعالیت می کند که منطقه ۱ تعداد ۹۹ فضای آموزشی با مساحت ۳۵۶۶۱۳/۱ مترمربع، منطقه ۲ تعداد ۹۵ مدرسه و مساحت ۲۶۷۴۳۲/۴ و منطقه ۳ تعداد ۹۱ فضای آموزشی و مساحت ۲۳۶۸۵۱/۱ مترمربع و منطقه ۴ تعداد ۶۹ مدرسه و فضای آموزشی با مساحت ۲۳۶۴۰۴/۵ را شامل می گردد.

جدول ۴-۷- اطلاعات فضاهای آموزشی شهر بندرعباس به تفکیک مناطق

نام منطقه	تعداد	مساحت (متر مربع)	درصد
منطقه ۱.....	۹۹	۳۵۶۶۱۳/۱	۳۲/۵
منطقه ۲.....	۹۵	۲۶۷۴۳۲/۴	۲۴/۴
منطقه ۳.....	۹۱	۲۳۶۸۵۱/۱	۲۱/۶
منطقه ۴.....	۶۹	۲۳۶۴۰۴/۵	۲۱/۵
جمع	۳۵۴	۱۰۹۷۳۰۱/۰	۱۰۰/۰

مأخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

جدول ۴-۸- وضعیت فضاهای آموزشی نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق، نواحی و محلات- منطقه ۱

شاخص های منطقه ۱	منطقه ۱ ناحیه ۱											شاخص
	نام محله	سجادیه	طلایه	مهرگان	شهرک گاز	زعفرانیه	کوی خلیج فارس	شهید بهشتی	دانشگاه	داماهی	آسمان	
مساحت آموزشی (مترمربع)	آموزشی (m ²)	۴۶۸۱/۴	۴۵۰۱/۶	۶۸۱۲/۳	۰/۰	۰/۰	۱۶۶۹۹/۶	۱۰۴۷۹/۰	۵۸۲۸/۴	۱۶۳۱۵/۷	۱۱۴۹۹/۷	
	سرانه آموزشی	۱/۲۵	۰/۹	۱/۴	۰/۰	۰/۰	۴/۲	۱/۱	۱/۱	۱/۷	۰/۵	
۳۵۶۶۱۳/۱	منطقه ۱ ناحیه ۲											شاخص
	نام محله	الیه شمالی	نبوت	الیه جنوبی	توحید	دماوند						
سرانه آموزشی (نفر به مترمربع)	آموزشی (m ²)	۱۰۵۳۶/۰	۵۷۰۷/۲	۳۹۷۰۰/۶	۲۳۳۰۷/۳	۱۰۴۴۴۰/۶						
	سرانه آموزشی	۱/۷۷	۰/۸۳	۵/۰۱	۱/۵۳	۳۸/۳۴						
۲/۵	منطقه ۱ ناحیه ۳											شاخص
	نام محله	گلشهر شمالی	نواب	گلشهر جنوبی	طلابند	بال	صدف	نخل ناخدا	سنگ کن	قریشی ها		
	آموزشی (m ²)	۲۸۴۲۲/۳	۱۲۸۸۸/۸	۲۱۶۵۰/۱	۰/۰	۹۶۶۲/۹	۰/۰	۸۰۹۴/۲	۰/۰	۲۵۷۳۵/۴		
	سرانه آموزشی	۱/۷۰	۱/۲۰	۲/۹۰	۰/۰۰	۱/۶۱	۰/۰۰	۱/۲۶	۰/۰۰	۱۹/۹۵		

مآخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

ادامه جدول ۴-۸- وضعیت فضاهای آموزشی و نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق، نواحی و محلات - منطقه ۲

منطقه ۲ ناحیه ۱												شاخص
نام محله	نخل پیرمرد	امیر	نور	نیایش	میثای ها	جاهستانی ها	(امام رضا(ع)				شاخص های منطقه ۲	
موزشی (m ²)	۶۵۹۹/۷	۷۳۳۶/۳	۱۹۳۴۵/۵	۲۳۵۶۸/۷	۲۱۴/۹	۶۱۰۱/۵	۷۹۶۶/۶					مساحت آموزشی
برانه آموزشی	۰/۸۶	۳/۵۰	۲/۴۵	۱/۲۱	۰/۰۴	۱/۴۳	۱/۴۲					(مترمربع)
منطقه ۲ ناحیه ۲												۲۶۷۴۳۲/۴
نام محله	شفا	بوستان	فرودگاه قدیم	آزدادگان شمالی	جهدگران	زیباشهر	آزادشهر	نایند شمالی	ولیعصر	ملت		
موزشی (m ²)	۲۲۴۲۴/۹	۵۸۹/۱	۰/۰	۱۸۰۳۲/۳	۱۰۸۲۹/۵	۰/۰	۲۶۸۹۹/۱	۲۳۵/۶	۰/۰	۰/۰		
برانه آموزشی	۵/۹۸	۰/۵۳	۰/۰۰	۳/۰۵	۲/۳۲	۰/۰۰	۲/۹۰	۰/۰۳	۰/۰۰	۰/۰۰		
منطقه ۲ ناحیه ۳												سرانه آموزشی
نام محله	آزادگان جنوبی	نایند مرکزی	نیروی دریایی	طلوع	خواجه عطا	نایند جنوبی	ساحلی غدیر	رسالت			۲/۰	
موزشی (m ²)	۷۵۸۹	۳۶۵۲۴	۱۷۱۱۰	۱۵۸۱۷	۱۶۵۷۸	۱۳۵۰۸	۱۵۴۲	۸۶۲۱				
برانه آموزشی	۲/۲۰	۵/۸۸	۴/۶۶	۲/۴۰	۴/۱۴	۲/۲۴	۲/۴۱	۱/۲۹				

مآخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

ادامه جدول ۴-۸- وضعیت فضاهای آموزشی و نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق، نواحی و محلات - منطقه ۳

شاخص های منطقه ۳	منطقه ۳ ناحیه ۱											شاخص
	نام محله	مهرآوران	شیر سوم	درخت سبز	شاهد	شیر دوم	شیر اول	دوراهی ایسینی	پل خواجهی	شاه حسینی		
مساحت آموزشی (مترمربع)	آموزشی (m ²)	۸۱۰۱/۰	۱۵۱۶۵/۶	۵۹۴۱/۱	۷۲۳۵/۳	۹۵۴۸/۶	۱۵۰۲/۷	۳۸۶۸/۴	۲۶۴۶/۵	۱۳۷۱۱/۲		
	سرايه آموزشی	۲/۰۴	۲/۶۲	۱/۶۵	۱/۴۷	۳/۴۸	۰/۴	۲/۱۸	۰/۲۸	۱/۱۹		
۲۳۶۸۵۱/۱	شاخص	منطقه ۳ ناحیه ۲										
	نام محله	آیت الله غفاری شمالی	سید کامل	گور فرنگ	چهار باغ شمالی	آیت الله غفاری جنوبی	فرهنگیان					
سرايه آموزشی (نفر به مترمربع)	آموزشی (m ²)	۲۰۴۴۸/۳	۱۸۶۱۴/۶	۱۲۸۲۷/۹	۴۴۷۲/۲	۱۸۸۱۰/۵	۶۴۵۷/۳					
	سرايه آموزشی	۲/۸۳	۲/۴۱	۸/۵۱	۰/۷۲	۱۸/۰۲	۱/۶۶					
۲/۵۲	شاخص	منطقه ۳ ناحیه ۳										
	نام محله	اوزی ها شمالی	چهار باغ جنوبی	اوزی ها جنوبی	بهادر	سریک - کارگزاری	سیم بالا					
	آموزشی (m ²)	۲۴۳۲۴/۸	۲۴۲۷۹/۷	۱۱۷۶۱/۹	۰/۰	۱۸۸۸۲/۸	۸۲۵۰/۸					
	سرايه آموزشی	۴/۳۷	۷/۹۱	۳/۹۲	۰/۰۰	۳۱/۴۷	۱/۵۴					

مآخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

ادامه جدول ۴-۸- وضعیت فضاهای آموزشی و نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق، نواحی و محلات- منطقه ۴

شاخص های منطقه ۴	منطقه ۴ ناحیه ۱											شاخص
												نام محله
مساحت آموزشی (مترمربع)												آموزشی (m ²)
												سرايه آموزشی
۲۳۶۴۰۴/۵	منطقه ۴ ناحیه ۲											شاخص
سرايه آموزشی (نفر به مترمربع)												نام محله
												آموزشی (m ²)
۱/۸												سرايه آموزشی
	منطقه ۴ ناحیه ۳											شاخص
پشت شهر												نام محله
												آموزشی (m ²)
حسین آباد												سرايه آموزشی
												شاخص
دریا												نام محله
												آموزشی (m ²)
سرو روز												سرايه آموزشی
												شاخص
سرو قبله												نام محله
												آموزشی (m ²)
گل کتی												سرايه آموزشی
												شاخص
شمیلیها												نام محله
												آموزشی (m ²)
استمبیک												سرايه آموزشی
												شاخص
اسلام آباد												نام محله
												آموزشی (m ²)
۲۲ بهمن												سرايه آموزشی
												شاخص
صنایع فولاد												نام محله
												آموزشی (m ²)
چهارصد دستگاه												سرايه آموزشی
												شاخص

مآخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

۴-۷- دسترسی کودکان به خدمات آموزشی و پرورشی

دسترسی کودکان به خدمات آموزشی و فرهنگی هنری و پراکنش فضایی آن بایستی متناسب و از نظر سازگاری، همجواری و مطلوبیت وضعیت مناسبی داشته باشد. در ایران اقدامات و فعالیت‌های آموزشی و فرهنگی فراوانی توسط سازمان‌ها و نهادهای دولتی و خصوصی برای کودکان انجام می‌شود، اما این خدمات به صورت پراکنده بوده و یک هدف مشترک را دنبال نمی‌کند. در بررسی‌های میدانی و بازدیدها مشاهده می‌شود مراکز ارائه دهنده خدمات آموزشی و پرورشی و استقرار آنها در مناطق و نواحی مختلف بصورت جزیره‌ای توصیف می‌شود.

در حال حاضر نهادهای مدارس، صداوسیما، مهدهای کودک، پیش‌دبستانی‌ها، مهدهای قرآنی، مراکز ورزشی و تفریحی، خانه‌های کودک، پارک‌ها و شهربازی‌ها به عنوان مهم‌ترین مراکز ارائه دهنده خدمات آموزشی و فرهنگی به کودکان به شمار می‌روند که هر کدام بر اساس اقتضاهای اجتماعی و دانش و تجربه خود به ایفای نقش می‌پردازند.

در حال حاضر محتوای آموزشی و فرهنگی برای کودکان در بسترهایی نظیر، کتاب‌های کودک، انواع اسباب بازی، پویانمایی‌ها، اپلیکشن‌ها و بازی‌های رایانه‌ای ارائه می‌شود که جنبه‌های درآمدزایی هم در بخش‌هایی از این فعالیت‌ها مؤثر است. عوامل مؤثر در ارائه برخی خدمات و محصولات فرهنگی متفاوت و بعضاً نامناسب در برخی از واحدهای تعلیم و تربیت کودکان، نگاه صرفاً مادی و اقتصادی به موضوع آموزش و پرورش کودکان است و این مسئله لزوم برقراری یک نظام مشترک، باثبات و هدفمند بین عوام مختلف در این حوزه را با چالش جدی مواجه می‌کند.

در بررسی نحوه دسترسی خدمات آموزشی و پرورشی به کودکان در شهر بندرعباس، با مطالعه و تجزیه و تحلیل پراکنش فضایی کاربری‌های آموزشی، الگوی روشنی از میزان دسترسی کودکان در اختیار ما قرار می‌دهد. با نگاهی به نقشه کاربری‌های آموزشی شهر بندرعباس نشان می‌دهد از ۳۵۴ مرکز آموزشی فعال، بیشتر مدارس در منطقه یک و کمترین آنها در منطقه ۴ در دسترس هستند. از اینرو می‌توان گفت در منطقه ۱ از هر ۴۸۹ نفر ساکن یک مدرسه، در منطقه ۲ از هر ۴۹۰ نفر یک مدرسه و در منطقه ۳ و ۴ به ترتیب از هر ۳۵۶ و ۶۶۵ نفر یک مدرسه در اختیار دارند. بنابراین مطالعات نشان می‌دهد که در منطقه ۴ دسترسی مردم به خدمات آموزشی و پرورشی کمتر از سایر مناطق شهر است.

تحلیل سرانه فضاهای آموزشی تصویر روشن‌تر و دقیق‌تری از توزیع کاربری‌ها در شهر بندرعباس را برای ما ملموس‌تر می‌کند. بر اساس مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران که در سال ۱۳۸۹ تدوین گردیده سرانه کاربری‌های آموزشی برای

شهر ۲۰۰ هزار تا ۱ میلیون نفری بین ۲ تا ۵ مترمربع مصوب شده است. میانگین سرانه کاربری آموزشی شهر بندرعباس ۲/۲ مترمربع محاسبه شده که در دامنه استاندارد قرار دارد. نکته قابل توجه اینکه هرچند سرانه آموزشی بندرعباس در دامنه استاندارد قرار گرفته اما توزیع آن در مناطق مختلف یکنواخت نبوده و نابرابری فضایی در توزیع کاربری های آموزشی به چشم می خورد. بر اساس بررسی های بعمل آمده و محاسبات صورت گرفته به تفکیک مناطق این نکته قابل ذکر است که سرانه آموزشی یکنواخت نبوده و ناهمگونی قابل توجهی را در مناطق مختلف نشان می دهد. سرانه آموزشی در منطقه ۱ و ۳ بیشتر از سایر مناطق و برابر ۲/۵ مترمربع به ازای هر نفر است اما در منطقه ۲ میزان سرانه آموزشی معادل ۲ مترمربع و در منطقه ۴ برابر ۱/۸ مترمربع محاسبه گردیده است. ملاحظه می شود که سرانه آموزشی کمتر از حد استاندارد معمولاً در مناطق کم برخوردار شهری به چشم می خورد و در بندرعباس هم چنین وضعیتی دارد و منطقه ۴ که نسبت به سایر مناطق از امکانات شهری کمتری برخوردار است سرانه آموزشی آن نیز کمتر از حد استاندارد است.

شکل ۴-۷ و ۴-۸ پراکندگی فضایی و نقشه های پهنه بندی مراکز آموزشی شهر بندرعباس را نشان می دهد بر اساس شکل یاد شده توزیع فضای آموزشی یکنواخت نبوده و از ناموزونی قابل توجهی برخوردار است. شکل ۴-۶ تصویر روشن تری از نابرابری سرانه آموزشی در توزیع کاربری ها و مراکز آموزشی در سطح شهر بندرعباس را برای ما تجسم می کند. در نقشه مورد مطالعه سرانه آموزشی به ۷ بلوک تصاعدی (افزایشی) تقسیم گردیده است و هر بلوک واحدی از سرانه آموزشی را بیان می کند بطوری که سرانه آموزشی برای بلوک های پایین کمتر و برای بلوک های بالا بیشتر است.

با توجه به نقشه پهنه بندی سرانه آموزشی شهر بندرعباس (شکل ۴-۹) و جدول ۴-۱۰ که سرانه آموزشی مناطق را به سه بلوک کمتر از استاندارد (سرانه آموزشی کمتر از ۲ مترمربع)، بلوک استاندارد آموزشی (سرانه آموزشی ۲ تا ۵ مترمربع) و بلوک بالاتر از استاندارد آموزشی (سرانه آموزشی بیشتر از ۵ مترمربع) تقسیم بندی شده است نشان می دهد که پهنه کمتر از استاندارد آموزشی (کمتر از ۲ مترمربع) ۶۰ درصد مساحت شهر را پوشش می دهد، مساحت در محدوده استاندارد ۳۳ درصد و بالاتر از استاندارد ۶/۶ درصد مساحت شهر را در بر می گیرد.

تقسیم بندی سرانه آموزشی به تفکیک مناطق نشان می دهد که در منطقه ۱ سرانه آموزشی کمتر از استاندارد برابر ۵۲/۶ درصد، سرانه آموزشی برابر استاندارد ۳۳/۳ درصد و سرانه آموزشی بالاتر از استاندارد برابر ۱۴/۱ درصد را پوشش می دهد. در منطقه ۲ بترتیب ۴۹/۷، ۴۹/۵ و ۰/۸ درصد و برای منطقه ۳ بترتیب ۶۷/۴، ۲۲/۹ و ۹/۷ درصد و بالاخره برای منطقه ۴ بترتیب ۷۱/۰ درصد، ۲۸/۶ و ۰/۴ را شامل می شود.

نقشه پهنه بندی سرانه آموزشی گویای این است که محله هایی مهمی مثل پیامبر اعظم، امیرabad، دو هزار از منطقه ۴، محله های شاهد، درخت سبز، شیر اول از منطقه ۳، محله های ولیعصر، زیباشهر، نایبند شمالی، نخل پیرمرد از منطقه ۲ و بالاخره محله های طلا بند سنگ کن، صدف، طلائی از منطقه ۱ محله هایی هستند که سرانه آموزشی آنها کمتر از ۲ مترمربع است. سرانه های ۲ تا ۵ مترمربع که سرانه استاندارد آموزشی می باشند محله های خلیج فارس، گلشهر جنوبی، نواب از منطقه ۱، محله های طلوع، ساحلی غدیر، نایبند جنوبی، آزادگان جنوبی، نور، امیر از منطقه ۲، محله های فرهنگیان، شیر دوم، شیر سوم، شاه حسینی، اوزی های جنوبی از منطقه ۳ و محله های استمبیک، صنایع فولاد، ملت، پشت شهر از منطقه ۴ را شامل می گردند. محله هایی که فضای آموزشی بالاتر از استاندارد ۵ مترمربع برخوردار هستند شامل محله های دماوند، الهیه جنوبی، توحید، قریشی ها از منطقه ۱، نیروی دریایی، نایبند مرکزی از منطقه ۲، آیت الله غفاری، چهار باغ جنوبی، اوزی های شمالی، گور فرنگ، سرریگ- کارگزاری از منطقه ۴ را در بر می گیرند.

در جمع بندی سرانه آموزشی می توان گفت که در منطقه ۴ بیش از ۷۰ درصد پهنه، سرانه آموزشی کمتر از استاندارد دارند و در منطقه ۳ نیز وضعیت بهتر از منطقه ۴ نمی باشد و در این منطقه بیش از ۶۷ درصد پهنه، سرانه آموزشی کمتر از استاندارد برخوردارند. بهترین منطقه از لحاظ سرانه آموزشی استاندارد منطقه ۲ که نزدیک به ۵۰ درصد پهنه آن دارای سرانه آموزشی استاندارد است. از نظر فضای آموزشی بالاتر از استاندارد، منطقه ۱ می باشد که ۱۴/۱ درصد پهنه آن را پوشش می دهد.

خلاصه تحلیل نتایج سرانه آموزشی در شهر بندرعباس بیان می کند که ۶۱/۲ درصد پهنه کمتر از استاندارد آموزشی ۲ متر مربع را داراست و ۳۲/۲ درصد از پهنه ها دارای استاندارد آموزشی و ۶/۶ درصد از پهنه شهر بندرعباس بالاتر از استاندارد آموزشی می باشد.

تحلیل منطقه ای سرانه آموزشی گویای این است که توزیع کاربری ها در مناطق ۴ گانه یکنواخت نبوده و از الگوی هدفمندی تبعیت نمی کند. بعلاوه اینکه در مکانیابی و احداث کاربری ها از تحلیل های فضایی-مکانی در برنامه ریزی ها توجهی نداشته و نابرابری فضایی در توزیع کاربری های بطور مشهودی به چشم می خورد.

در خصوص پروژه های آموزشی در آینده می توان گفت که در شهرک چمران از منطقه ۱ به مساحت حدود ۷۸ هکتار که زمین آن متعلق به شرکت تعاونی مسکن ملوانان دریای جنوب است و نقشه کاربری آن در سال ۱۳۹۲ تهیه شده تعدادی فضاها به کاربری آموزشی اختصاص یافته است. بر اساس بررسی ها در این شهرک تعداد ۱۰ مرکز آموزشی و به مساحت ۲۲۸۵۰ مترمربع ساخته خواهد شد و همچنین در این شهر یک مرکز فرهنگی به مساحت ۱۰۶۹ مترمربع برای توسعه فرهنگی شهر در نظر گرفته شده و ساخته خواهد شد.

جدول ۴-۹- سرانه کاربری های آموزشی شهر بندرعباس به تفکیک مناطق - نفر بر مترمربع

نام منطقه	سرانه آموزشی (مترمربع)
منطقه ۱.....	۲/۵
منطقه ۲.....	۲/۰
منطقه ۳.....	۲/۵
منطقه ۴.....	۱/۸
میانگین	۲/۲

مآخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

جدول ۴-۱۰- مساحت و درصد سرانه آموزشی بلوک ها شهر بندرعباس

بلوک های سرانه	مساحت (مترمربع)	درصد
جمع.....	۷۴۲۲۶۸۲۷/۳	۱۰۰
بلوک کمتر از استاندارد - کمتر از ۲ مترمربع.....	۴۴۸۰۵۵۸۷/۷	۶۰/۴
بلوک استاندارد - ۲ تا ۵ مترمربع.....	۲۴۵۱۵۱۵۸/۴	۳۳/۰
بلوک بالاتر از استاندارد - بیشتر از ۵ مترمربع.....	۴۹۰۶۰۸۱/۳	۶/۶

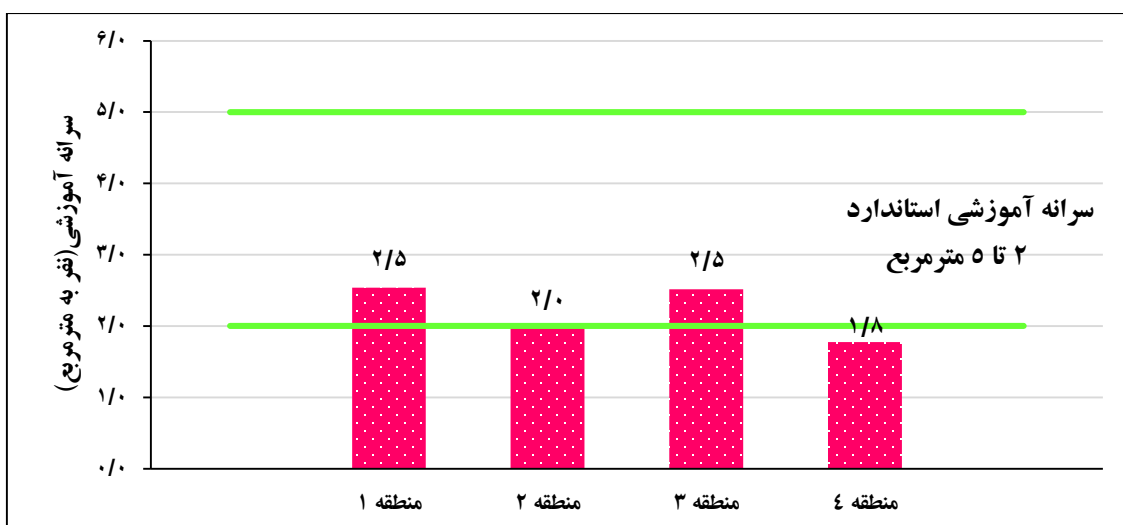
مآخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

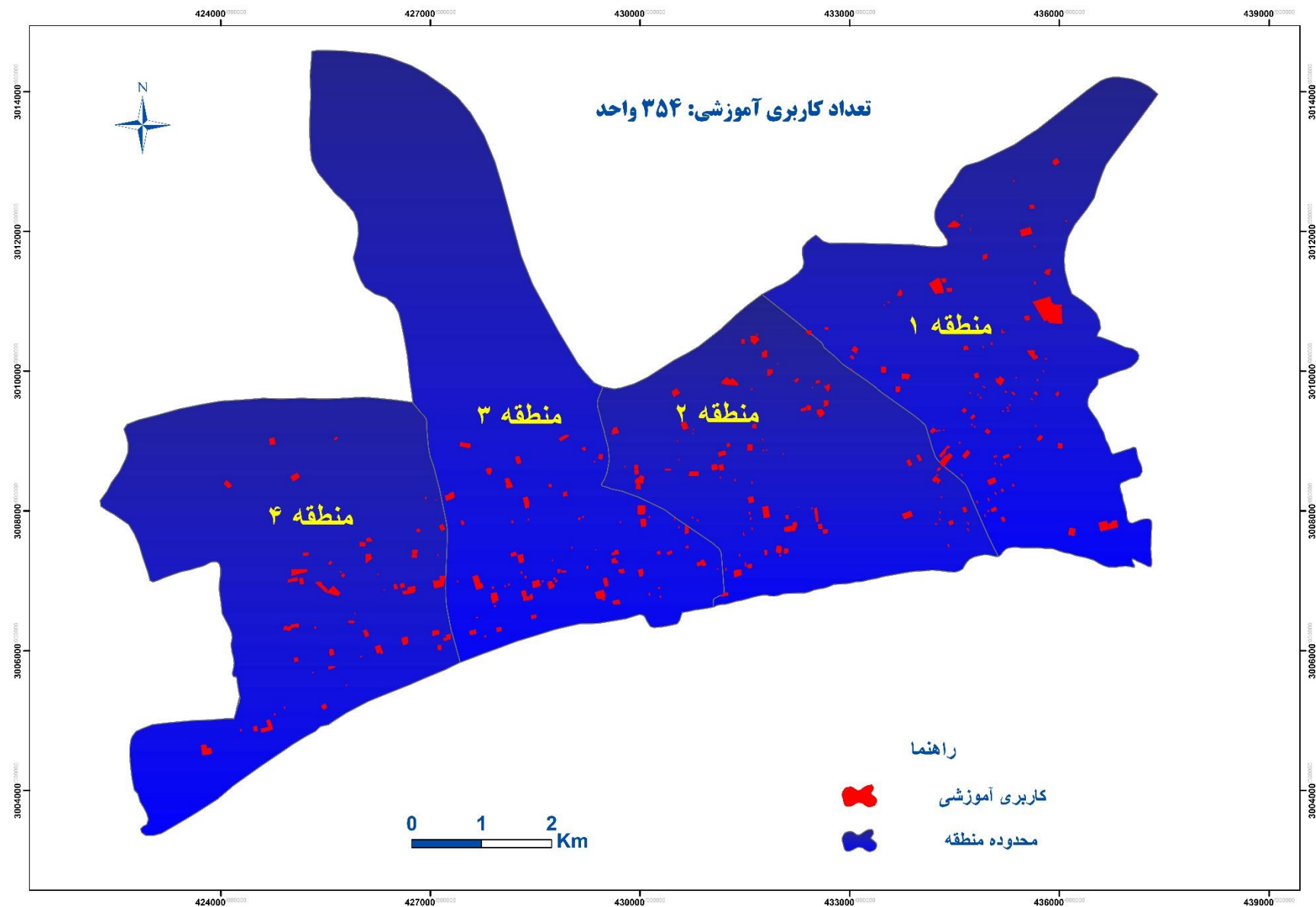
جدول ۴-۱۱- بلوک های سرانه آموزشی به تفکیک مناطق

مجموع		منطقه ۴		منطقه ۳		منطقه ۲		منطقه ۱		سرانه آموزشی بلوک ها (مترمربع)
درصد	مساحت (مترمربع)	درصد	مساحت (مترمربع)	درصد	مساحت (مترمربع)	درصد	مساحت (مترمربع)	درصد	مساحت (مترمربع)	
۶۱,۲	۴۵۴۴۹۸۶۹,۵	۷۱,۰	۱۳۷۷۵۳۴۳,۱	۶۷,۴	۱۴۷۹۹۳۱۵,۸	۴۹,۷	۷۲۴۱۰۱۷,۸	۵۲,۶	۹۶۳۴۱۹۲,۸	بلوک کمتر از استاندارد - کمتر از ۲ مترمربع.....
۳۲,۲	۲۳۸۷۲۱۳۱,۵	۲۸,۶	۵۵۵۵۷۰۳,۳	۲۲,۹	۵۰۳۰۷۲۶,۵	۴۹,۵	۷۲۰۱۴۰۸,۱	۳۳,۳	۶۰۸۴۲۹۳,۶	بلوک استاندارد - ۲ تا ۵ مترمربع.....
۶,۶	۴۹۰۴۸۲۶,۳	۰,۴	۸۷۳۰۹,۴	۹,۷	۲۱۲۵۹۱۸,۱	۰,۸	۱۲۳۹۵۹,۲	۱۴,۱	۲۵۶۷۶۳۹,۶	بلوک بالاتر از استاندارد - بیشتر از ۵ مترمربع.....
۱۰۰,۰	۷۴۲۲۶۸۲۷,۳	۱۰۰,۰	۱۹۴۱۸۳۵۵,۷	۱۰۰,۰	۲۱۹۵۵۹۶۰,۵	۱۰۰,۰	۱۴۵۶۶۳۸۵,۲	۱۰۰,۰	۱۸۲۸۶۱۲۵,۹	جمع

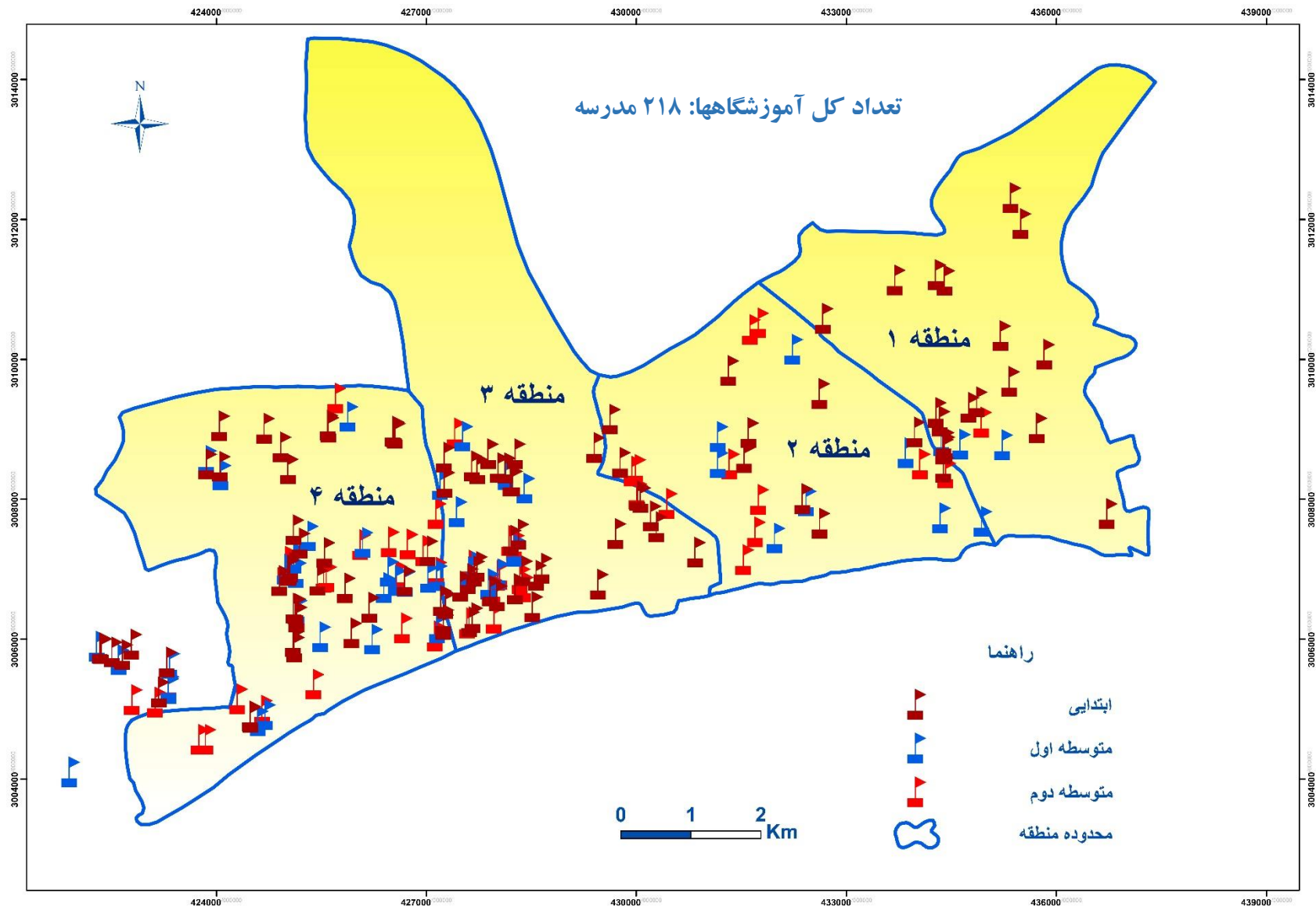
مأخذ: محاسبات مشاور از روی نقشه پهنه بندی آموزشی

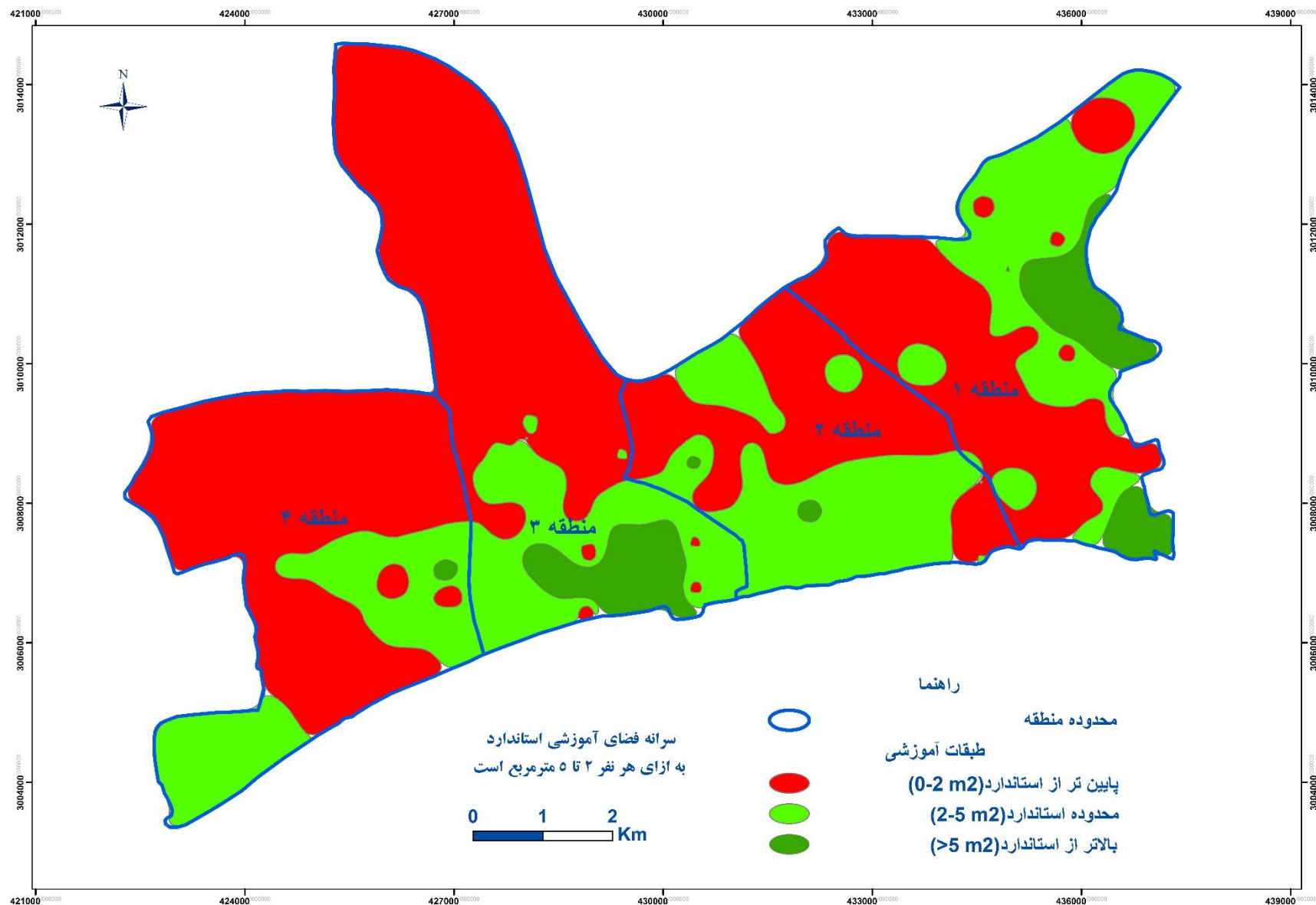
شکل ۴-۶- وضعیت سرايه آموزشی (نفر به مترمربع) و نحوه توزيع آن در شهر بندرعباس به تفكيك مناطق ۴ گانه

شکل ۴-۷- پراکندگی کاربری های آموزشی و نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس

شکل ۴-۸- پراکنش مدارس ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم به تفکیک منطقه و محله در شهر بندرعباس

شکل ۴-۹- پهنه بندی سرايه آموزشی (نفر بر مترمربع) و ميزان دسترسی کودکان به خدمات آموزشی در شهر بندرعباس

۴-۸- متوسط شعاع دسترسی دانش آموزان به مدرسه در مقاطع مختلف در منطقه، ناحیه و محله به

کمک GIS

به گزارش روز شنبه مرکز اطلاع رسانی و روابط عمومی وزارت آموزش و پرورش، سازمان مدارس و مراکز غیردولتی و توسعه مشارکت های مردمی، به استناد تبصره (۲) ماده (۲) آیین نامه استقرار مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی غیردولتی سال ۱۳۸۵ و همچنین مصوب ۵ فروردین ۹۸ هیات وزیران، دستورالعمل مربوط به شعاع دسترسی و حفاصل مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی غیردولتی را که در نودمین جلسه شورای سیاست گذاری، برنامه ریزی و نظارت مرکزی و در تاریخ ۲۴ آذر ۹۹ تصویب شد، برای اطلاع و اقدام لازم به استان ها ابلاغ کرد.

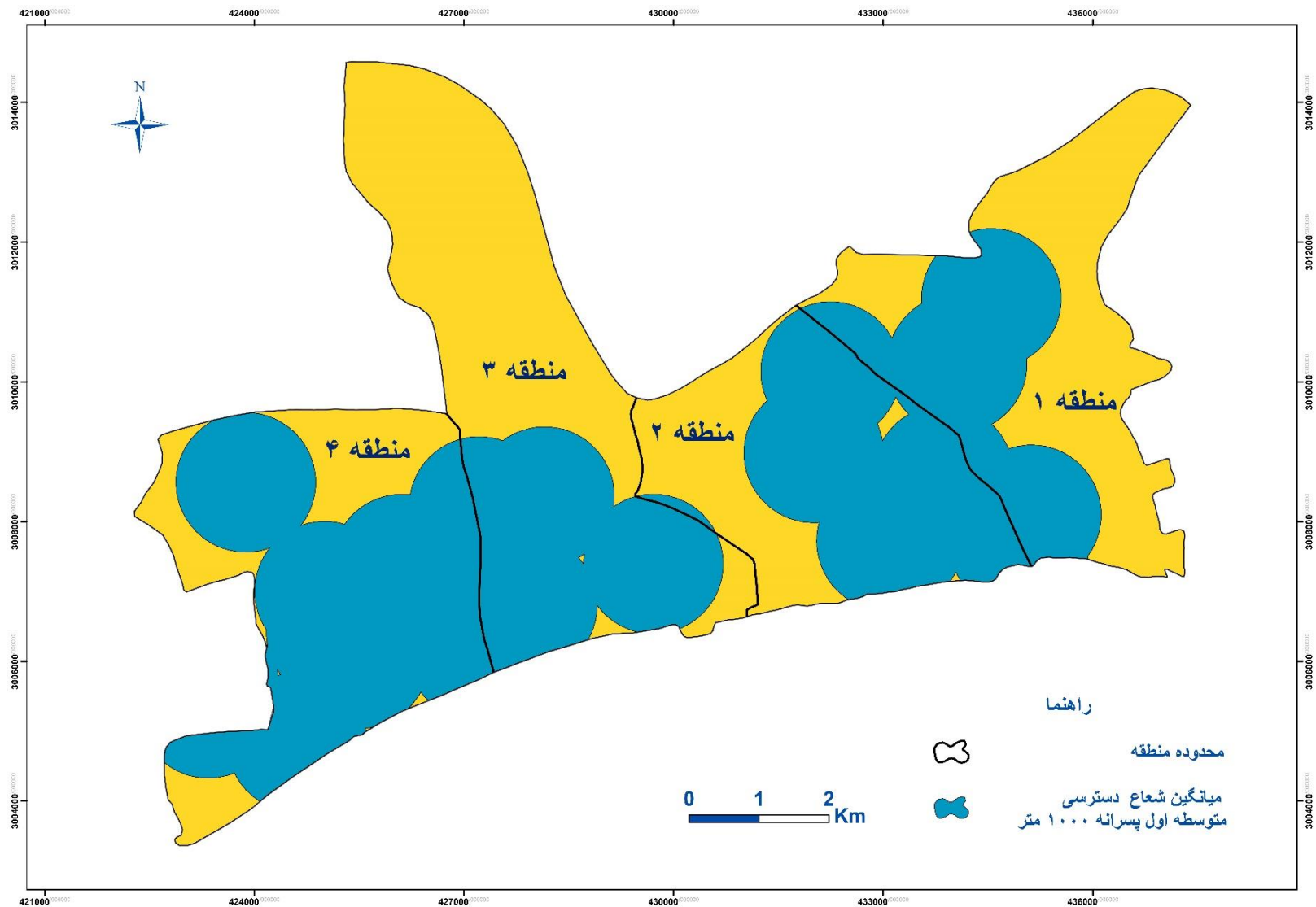
بر اساس این دستورالعمل، در ماده یک حفاصل (فاصله مبادی ورودی مدارس با مراکز آموزشی و پرورشی از یکدیگر)، شعاع دسترسی (حداکثر فاصله محل سکونت دانش آموز تا فضای آموزشی) و در ماده ۲ شعاع دسترسی مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی غیردولتی در چارچوب ضوابط ابلاغی سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور با پیشنهاد شورای نظارت شهرستان و منطقه / ناحیه و تصویب شورای نظارت استان تعیین می شود.

جدول ۴-۱۲- متوسط شعاع دسترسی دانش آموزان به مدرسه

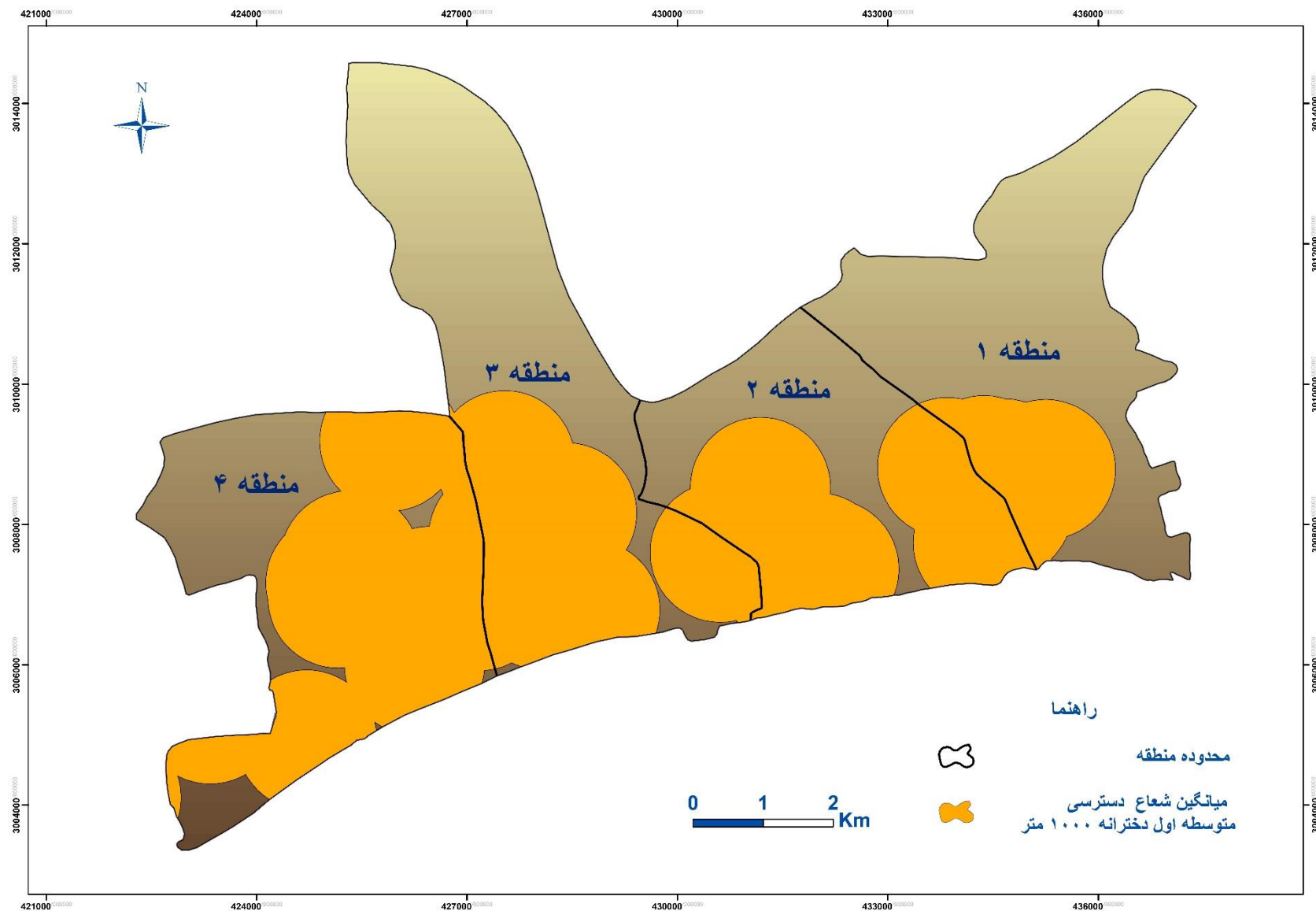
مقطع تحصیلی	فاصله (متر)	مدت زمان پیاده روی (دقیقه)
دوره ابتدایی.....	۵۰۰	۱۵
دوره اول متوسطه.....	۱۰۰۰	۲۰
دوره دوم متوسطه.....	۲۰۰۰	۳۰

ماخذ: سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور، (۱۳۸۵)

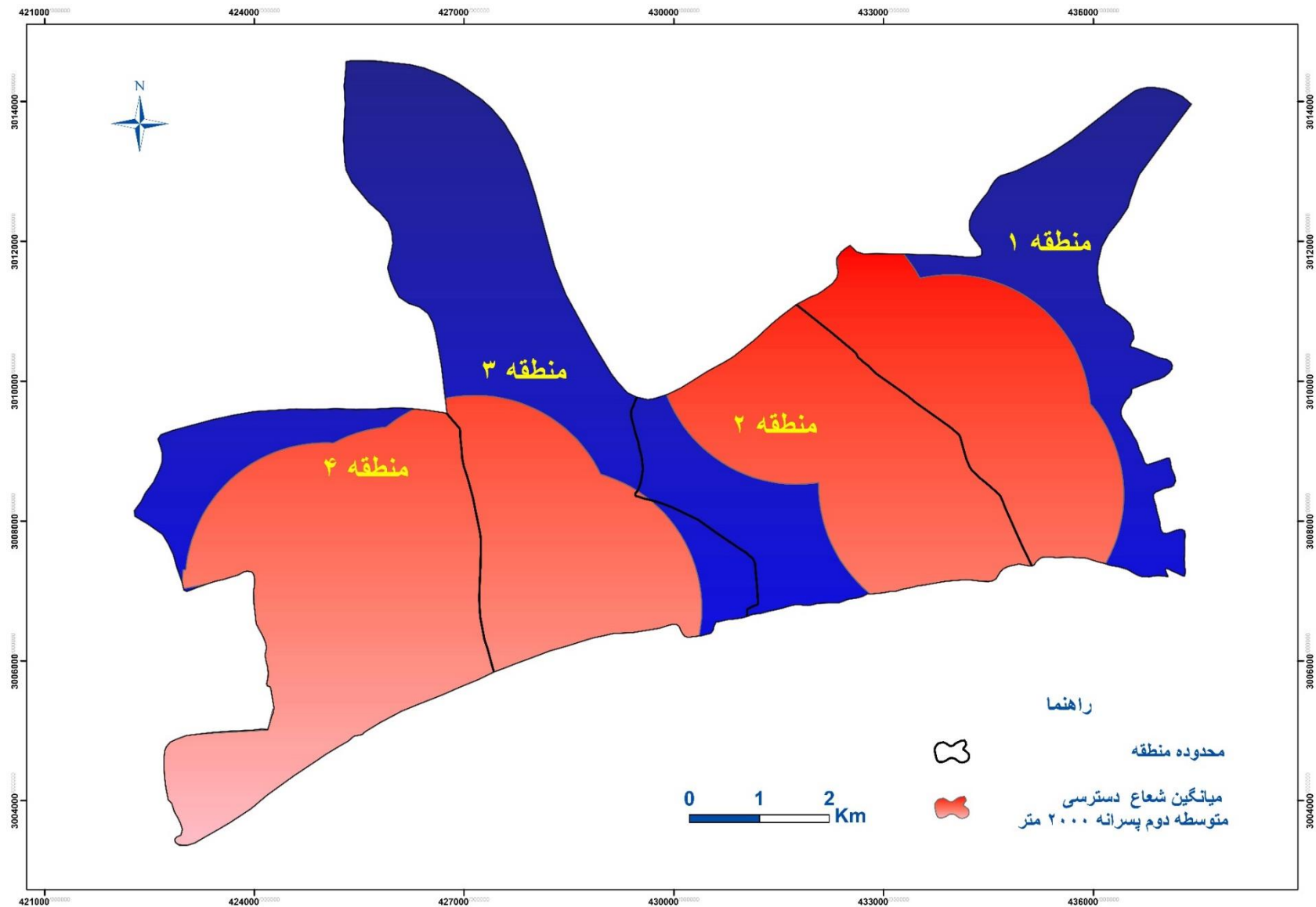
با توجه به پهنه بندی شعاع دسترسی دانش آموزان به مدرسه در شهر بندرعباس در محیط GIS بیانگر این است که در متوسطه اول پسرانه در محلات چاهستانی ها، شفا و آزادگان جنوبی و همچنین شهرک توحید احداث مدارس پسرانه متوسطه اول ضروری است و متوسط اول دخترانه در محلات آزادشهر، الهیه جنوبی، شهر گاز و چاهستانی ها ضرورت دارد و در مقطع متوسط دوم پسرانه در محلات آزادگان جنوبی، شفا و توحید و در مقطع متوسط دوم دخترانه در محلات آزادگان جنوبی، شفا و توحید برای ساخت مدارس مربوطه نیاز است تا دانش آموزان مسیرهای طولانی را در این محلات برای رسیدن به مدرسه طی نکنند.

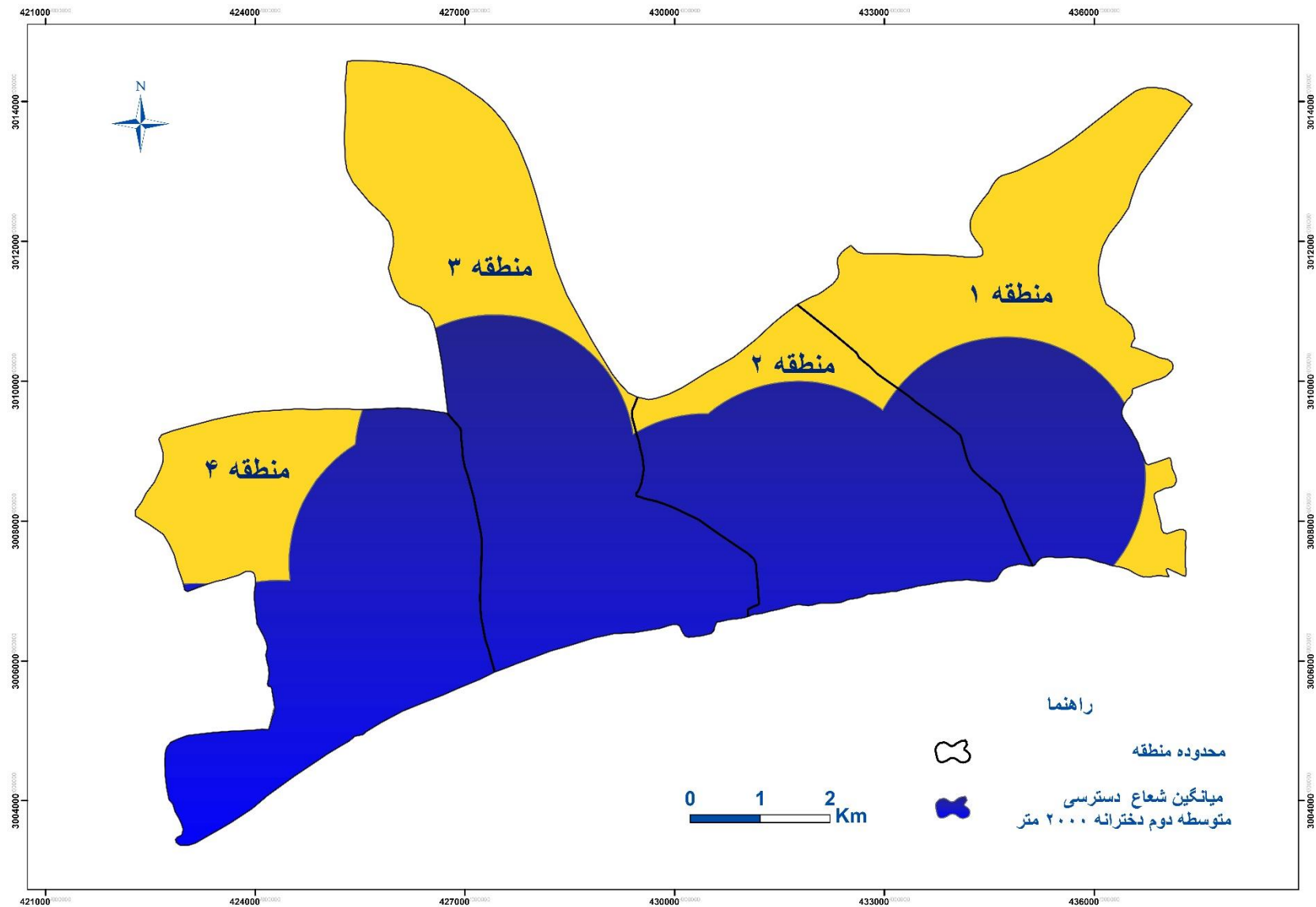
شکل ۴- ۱۰- متوسط شعاع دسترسی دانش آموزان متوسطه اول پسرانه به مدرسه

شکل ۴-۱۱- متوسط شعاع دسترسی دانش آموزان متوسطه اول دخترانه به مدرسه

شکل ۴-۱۲- متوسط شعاع دسترسی دانش آموزان متوسطه دوم پسرانه به مدرسه

شکل ۴-۱۳- متوسط شعاع دسترسی دانش آموزان متوسطه دوم دخترانه به مدرسه

۴-۹- تعداد و پراکنش مهدهای کودک در سطح شهر

بررسی وضعیت مهدهای کودک و نحوه توزیع آن در سطح شهر بندرعباس نشان می دهد که در مجموع تعداد ۳۳ مهد کودک فعالیت می کند که منطقه ۱ تعداد ۱۲ مهد که ۳۶ درصد مهدهای کودک را دربر می گیرد، در منطقه ۲ تعداد ۱۱ و ۳۳ درصد را پوشش می دهد. در منطقه ۳ تعداد ۳ مهد کودک و ۹ درصد و بالخره در منطقه ۴ تعداد ۷ مهد کودک و ۳۲ درصد را پوشش می دهد.

جدول ۴-۱۳- تعداد و پراکنش مهدهای کودک در سطح شهر به تفکیک مناطق-سال ۱۴۰۲

نام منطقه	تعداد کل	درصد
منطقه ۱.....	۱۲	۳۶
منطقه ۲.....	۱۱	۳۳
منطقه ۳.....	۳	۹
منطقه ۴.....	۷	۲۱
جمع	۳۳	۱۰۰

ماخذ: اداره کل آموزش و پرورش استان هرمزگان ، ۱۴۰۲

۴-۱۰- تعداد و نحوه پراکنش مدارس کودکان استثنایی در سطح شهر

دانش آموزانی که از نظر رفتاری، ذهنی یا جسمی تفاوت معنا دار و ملموسی با دیگر دانش آموزان دارند در گروه کودکان استثنایی قرار می گیرند. برای این کودکان امکان بهره‌مندی از آموزش معمولی وجود ندارد و لازم است از آموزش ویژه برای آنها استفاده شود.

مدارس استثنایی برای آموزش این کودکان در نظر گرفته شده است و در این مدارس معلمان شناخت کاملی نسبت به شرایط دانش آموزان دارند و از سبک آموزشی مناسب برای آنها استفاده می کنند. به این صورت اعتماد به نفس و عزت نفس دانش آموز حفظ می شود. همچنین از آنجایی میزان یادگیری و درک او با دیگر همکلاسی‌هایش یکسان است با مشکلات بیشتری روبه رو نمی شود.

در شهر بندرعباس تعداد ۸ مدرسه استثنایی فعالیت می کند که ۸۹۲ نفر در آن تحصیل می کنند.

به تفکیک منطقه تعداد ۲ مدرسه در منطقه ۱، ۵ مدرسه در منطقه ۲ و ۱ مدرسه در منطقه ۴ واقع شده است و منطقه ۳ فاقد مدرسه استثنایی است.

از نظر وضعیت معلولیت تعداد ۵ مدرسه کم توان ذهنی است، تعداد یک مدرسه کم توان بینایی، یک مدرسه کم توان شنوایی و یک مدرسه هم کودکان اوتیسم است.

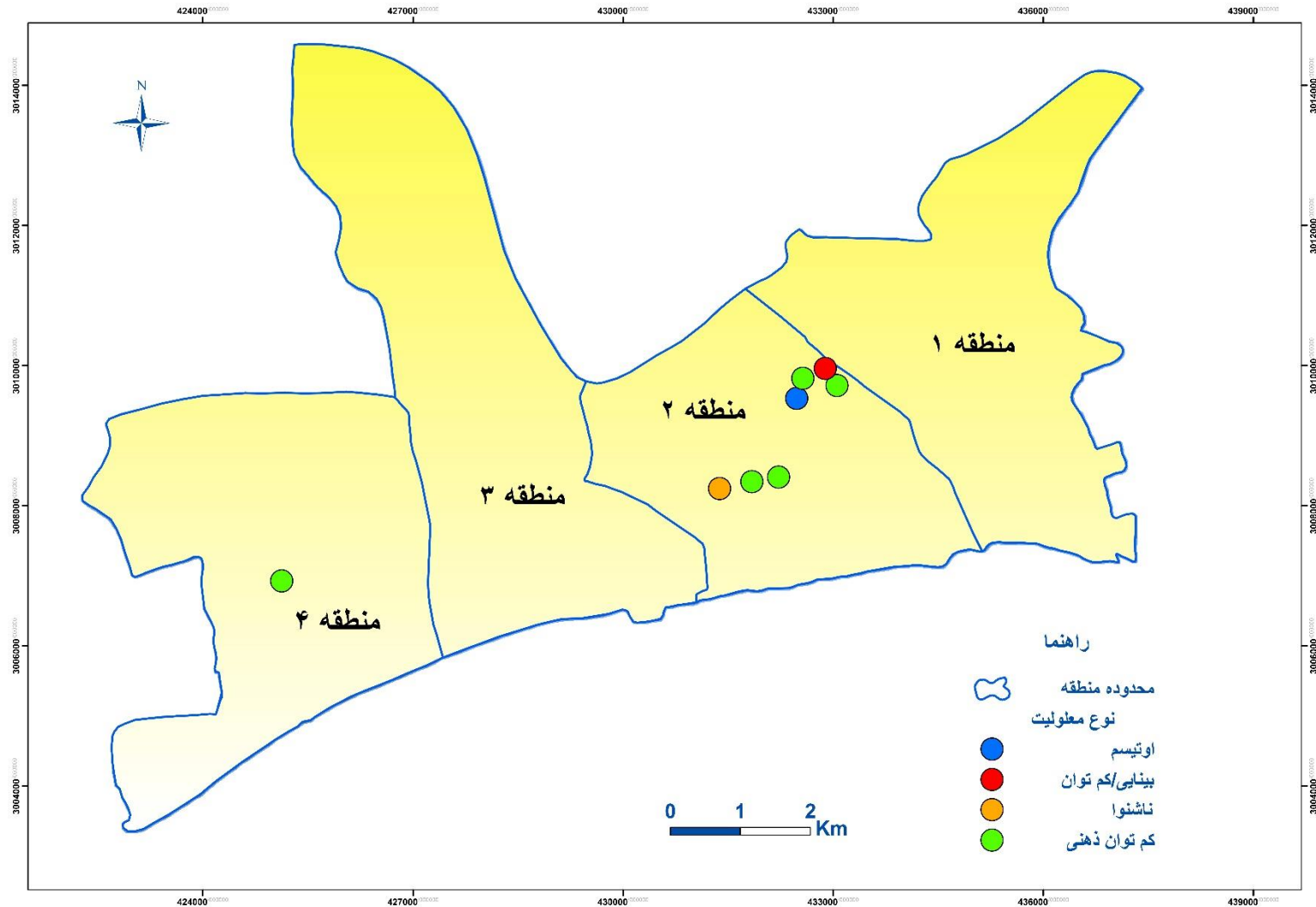
آموزشگاههای کودکان استثنایی بر اساس مقطع تحصیلی تعداد ۱ مدرسه در مقطع پیش دبستانی، تعداد ۵ مدرسه در مقطع ابتدایی و تعداد ۲ مدرسه در مقطع متوسطه فعالیت می کند.

جدول ۴-۱۴- تعداد و نحوه پراکنش مدارس کودکان استثنایی در سطح شهر- سال ۱۴۰۲

نام آموزشگاه	منطقه	آمار دانش آموز	نوع معلولیت	جنسیت	مقطع تحصیلی	آدرس
امید ۱.....	۱	۱۷۶	بینایی/کم توان	مختلط	ابتدایی	رسالت شمالی چهارراه گفتگوی تمدنها
امید ۲.....	۱	۷۰	کم توان ذهنی	مختلط	پیش دبستانی	رسالت شمالی چهارراه گفتگوی تمدنها
پیوند.....	۲	۴۹	ناشنوا	مختلط	ابتدایی	رو به روی صدا و سیما، نایبند شمالی
قائم.....	۲	۱۴۵	کم توان ذهنی	مختلط	ابتدایی	رو به روی صدا و سیما، نایبند شمالی
مهر جو.....	۲	۹۷	او تیسیم	مختلط	ابتدایی	آزاد شهر، بین خیابان تندگویان و خیابان سپاه
مهر.....	۲	۷۷	کم توان ذهنی	دخترانه	متوسطه	آزاد شهر، خیابان غدیر، انتهای خیابان غدیر
ایوب.....	۲	۱۷۳	کم توان ذهنی	پسرانه	ابتدایی	رو به روی صدا و سیما، نایبند شمالی
امیدوار.....	۴	۱۰۵	کم توان ذهنی	پسرانه	متوسطه	فلکه ششتصد دستگاه، بلوار ملاصدرا
جمع.....		۸۹۲				

ماخذ: اداره کل آموزش و پرورش استان هرمزگان، ۱۴۰۲

شکل ۴-۱۴- نحوه پراکنش مدارس کودکان استثنایی به تفکیک نوع معلولیت در سطح شهر بندرعباس

۴-۱۱- تعداد و نحوه پراکنش کانون های پرورش فکری کودکان و نوجوانان

کانون پرورش فکری کودک و نوجوان یک مرکزی وابسته به وزارت آموزش و پرورش است که به پرورش فکری کودک و نوجوان می پردازد و با ارائه فعالیت های فرهنگی، هنری به مخاطبان کودک و نوجوان خود ارتباطی چهره به چهره و نزدیک برقرار می کند.

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان شهر بندرعباس دارای ۶ مرکز فرهنگی هنری ادبی فعال دارند این مراکز به آموزش کودکان و نوجوانان در زمینه های مختلف فرهنگی هنری و ادبی فعالیت می کند و کارگاههایی برای آموزش کودکان و نوجوانان در طول سال برگزار می کند. مراکز فرهنگی هنری شهر بندرعباس به تفکیک منطقه و محله در جدول زیر اشاره شده است.

جدول ۴-۱۵- اطلاعات کانون پرورش فکری کودک و نوجوان وابسته به آموزش و پرورش بندرعباس

ردیف	مراکز فرهنگی	نام منطقه	نام محله	آدرس
۱	مرکز فرهنگی هنری شماره یک.....	۴	پلیس	بلوار جمهوری اسلامی، کوی پلیس
۲	مرکز فرهنگی هنری شماره دو.....	۳	سید کامل	خیابان سید جمال الدین اسدآبادی روبروی مسجد بلال
۳	مرکز فرهنگی هنری شماره سه.....	۲	زیباشهر	زیباشهر، بلوار جلال آل احمد، نبش خیابان حافظ
۴	مرکز فرهنگی هنری شماره چهار.....	۲	طلوع	رسالت شمالی کوچه شهید رستم شهدوست
۵	مرکز پستی بندرعباس.....	۳	چهار باغ جنوبی	میدان ۱۷ شهریور- اداره پست
۶	مرکز مجتمع آموزش آفرینش (علوم).....	۳	آیت الله غفاری	بندرعباس - بلوار امام خمینی - خیابان آیت ا... غفاری

ماخذ: کانون پرورش فکری کودک و نوجوان وابسته به آموزش و پرورش بندرعباس، ۱۴۰۲

۴-۱۲- جمع بندی

بر اساس سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵، نرخ باسوادی شهر بندرعباس برابر ۹۴/۸ درصد بوده و این میزان در مقایسه با شاخص نظیر آن در استان (۸۷/۸ درصد) از میزان ۷ درصدی بالاتری برخوردار است.

در تحلیل نرخ رشد باسوادی کودکان شهر بندرعباس آمار رسمی از نرخ باسوادی کودکان موجود نمی باشد، اما با تحلیل آمارهای نرخ باسوادی و روابط همبستگی بصورت برآوردی می توان گفت که از جمعیت کودکان ۱۷۳۲۳۹ نفر شهر بندرعباس که ۳۹/۲ درصد از جمعیت شهر بندرعباس را شامل می شوند در حدود ۹۴/۹ درصد (۱۰۰۳۶۰ نفر) باسواد و ۵/۱ درصد (۵۴۳۴ نفر) بی سوادند. نرخ باسوادی در کودکان پسر بیشتر از دختر است و بر اساس همین سرشماری نرخ باسوادی پسران ۹۶/۵ درصد و نرخ باسوادی دختران ۹۳/۱ درصد را نشان می دهد.

بر اساس اطلاعات آماری سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ در شهر بندرعباس ۵۲۹۰۲ نفر دانش آموزی به تحصیل مشغول بوده اند که ۳۹/۸ درصد جمعیت دانش آموزی استان هرمزگان را پوشش می دهند که ۵۹ درصد (۳۱۰۲۷ نفر) در مقطع ابتدایی، ۲۴ درصد (۱۲۵۷۶ نفر) در مقطع متوسطه اول، ۹ درصد (۴۷۶۷ نفر) در مقطع متوسطه نظری و بالاخره ۹ درصد (۴۵۳۲ نفر) در شاخه فنی و حرفه ای و کاردانش تحصیل می کنند. در جمع بندی جمعیت دانش آموزی شهر بندرعباس بر حسب جنسیت می توان گفت که در مقطع متوسطه اول و متوسطه دوم سهم دختران بیشتر از سهم پسران است اما در مقطع ابتدایی و فنی و حرفه سهم پسران بیشتر از سهم دختران است.

به تفکیک منطقه تعداد دانش آموزان در منطقه ۱ تعداد ۳۵۷۱ نفر (۷ درصد)، منطقه ۲ تعداد ۳۸۶۹ نفر (۷ درصد)، منطقه ۳ تعداد ۱۶۲۳۵ نفر (۳۱ درصد) و منطقه ۴ تعداد ۲۹۲۲۷ نفر (۵۵ درصد) تحصیل می کنند.

بررسی وضعیت فضاهای آموزشی و نحوه توزیع آن در سطح شهر بندرعباس نشان می دهد که در مجموع تعداد ۳۵۴ فضای آموزشی و مدرسه فعالیت می کند که بیشتر مدارس در منطقه یک و کمترین آنها در منطقه ۴ در دسترس هستند. و در مطالعه فضاهای فرهنگی هنری تعداد ۲۶ فضای فرهنگی هنری در شهر بندرعباس فعالیت می کند که در منطقه ۲ از سایر مناطق بیشتر است.

در بررسی فضاهای آموزشی به تفکیک محلات این نکته قابل ذکر است که در بیشتر محلات شهر بندرعباس فضای آموزشی دیده می شود و در مجموع ۱۳ محله از ۹۲ محله فاقد فضای آموزشی هستند اما از نظر فضای های فرهنگی هنری در بیشتر محلات فاقد فضای فرهنگی هنری هستند و از ۹۲ محله فقط ۲۰ محله دارای فضای فرهنگی هنری و ۷۲ محله از زیرساخت فرهنگی هنری برخوردار نیستند.

تجزیه و تحلیل سرانه کاربری های آموزشی، الگوی روشنی از نحوه دسترسی خدمات آموزشی و پرورشی به کودکان در شهر بندرعباس ارائه می دهد و نتایج بیانگر این است که نحوه دسترسی کودکان به کاربرهای های آموزشی از مطلوبیت مناسبی برخوردار نبوده و استقرار آنها در مناطق، هدفمند و هم پیوندی با نیازها، برنامه ریزی نشده است. بطوریکه دسترسی کودکان منطقه ۴ به خدمات آموزشی و پرورشی نزدیک به ۴۰ درصد کمتر از منطقه ۱ است.

میانگین سرانه کاربری آموزشی شهر بندرعباس ۲/۲ مترمربع محاسبه شده که در دامنه استاندارد قرار دارد اما نکته قابل توجه اینکه هرچند سرانه آموزشی بندرعباس در دامنه استاندارد قرار گرفته اما توزیع آن در مناطق مختلف یکنواخت نبوده و نابرابری فضایی در توزیع کاربری های آموزشی به چشم می خورد و سرانه آموزشی در منطقه ۱ و ۳ بیشتر از سایر مناطق و برابر ۲/۵ مترمربع به ازای هر نفر است اما در منطقه ۲ میزان سرانه آموزشی معادل ۲ مترمربع و در منطقه ۴ برابر ۱/۸ مترمربع محاسبه گردیده است. ملاحظه می شود که سرانه آموزشی در منطقه ۴ که منطقه ای کم برخوردار است کمتر از استاندارد را نشان می دهد.

بررسی وضعیت مهدهای کودک و نحوه توزیع آن در سطح شهر بندرعباس نشان می دهد که در مجموع تعداد ۳۳ مهد کودک فعالیت می کند که منطقه ۱ تعداد ۱۲ مهد که ۳۶ درصد مهدهای کودک را دربر می گیرد، در منطقه ۲ تعداد ۱۱ و ۳۳ درصد را پوشش می دهد. در منطقه ۳ تعداد ۳ مهد کودک و ۹ درصد و بالخره در منطقه ۴ تعداد ۷ مهد کودک و ۳۲ درصد را پوشش می دهد.

مدارس استثنایی برای آموزش این کودکان در نظر گرفته شده است و در این مدارس معلمان شناخت کاملی نسبت به شرایط دانش آموزان دارند و از سبک آموزشی مناسب برای آنها استفاده می کنند. به این صورت اعتماد به نفس و عزت نفس دانش آموز حفظ می شود. همچنین از آنجایی میزان یادگیری و درک او با دیگر همکلاسی هایش یکسان است با مشکلات بیشتری روبه رو نمی شود.

در شهر بندرعباس تعداد ۸ مدرسه استثنایی فعالیت می کند که ۸۹۲ نفر در آن تحصیل می کنند.

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان شهر بندرعباس دارای ۴ مرکز فرهنگی هنری ادبی فعال دارد

فصل پنجم

کیفیت زندگی کودکان

۵-۱- مقدمه

کیفیت زندگی عبارتست از برخورداری متعادل از توانمندی های شخصی و رضایت از جنبه ها و حیطه های مختلف زندگی همچون هدفمندی، ارزشمندی، رشد شخصی، کسب و کار و بازنشستگی، پول، سلامتی، خانواده و روابط است (احمدی، ۱۳۹۵). به عبارت دیگر همگی ما می کوشیم "نیازهای اساسی" خود را به بهترین شکل ممکن فراهم کنیم. موفقیت ما در این تلاش رضایت و خشنودی از زندگی است که به آن "کیفیت زندگی" می گوئیم.

فرایند بهبود کیفیت زندگی، همواره زندگی مطلوب، سازنده و مثبتی را برای ما به ارمغان می آورد که به برخورداری از توانمندی های شخصی، شادکامی، رضایت و خشنودی از زندگی می انجامد.

هدف غایی و نهایی تمامی نظریه ها و جنبش ها، عالمان و سیاستمداران در حوزه مسائل شهری معطوف به بهبود کیفیت زندگی شهروندان می باشد، درک و شناخت عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی شهروندان و چگونگی سنجش آن در مکان ها و مقیاس های مختلف از یک سو و همچنین درک پیچیدگی های محیط شهری و شناخت ابعاد مختلف اجتماعی، فرهنگی و روانی محیط زندگی و کالبد شهر در جهت ارائه راه حل و برنامه های علمی و عملی به مدیران شهری از جمله ضرورت های اساسی است که مطالعه کیفیت زندگی را اجتناب ناپذیر می سازد.

مدیران شهری کشور عمدتاً به فکر بهبود وضعیت کالبدی شهرها (خیابان ها، زباله و ...) هستند و مسائل اجتماعی و فرهنگی و ابعاد روانی طرحهای شهری چندان مورد توجه قرار نمی گیرند. توجه به مسائلی چون هویت و هویتمندی شهروندان و فضاهای شهری، حس تعلق مکانی، تعاملات اجتماعی و همبستگی و انسجام در فضای شهری، احساس امنیت عمومی و اجتماعی و ... و زمینه ایی که می توان آن ها را ایجاد یا بهبود بخشید، به جرأت می توان گفت که در بخش عمده ای از برنامه ریزی های شهری کشور نادیده گرفته می شوند. برنامه ریزی ها و پروژه ها عمدتاً رو به سوی عینیت توجه دارند تا ذهنیت و بیشتر به کالبد می پردازند تا به محتوا و معنی. انجام چنین مطالعاتی و تلاش در جهت بهبود کیفیت زندگی در محیط های شهری می تواند زمینه ای مناسب را فراهم سازد تا برنامه ریزان و مدیران شهری در ارائه طرح ها و برنامه های خود از توجه صرف به بعد کالبدی فراتر رفته و ابعاد اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی طرح ها و برنامه ها را بیشتر مورد مذاقه و بررسی قرار دهند.

موضوع کیفیت زندگی به طور خاص از سابقه ی مطالعاتی چندانی در ایران برخوردار نمی باشد. هر چند که در خصوص مباحث و موضوعات مرتبط با آن مانند عدالت اجتماعی و نابرابری های فضایی به؛ طور غیر مستقیم مطالعات چندی صورت گرفته است.

۵-۲- ماهیت کیفیت زندگی و حیطه های آن

وجود تعاریف متعدد از کیفیت زندگی شهری نشان می‌دهد که این مفهوم بسیار تفسیر پذیر و ابهام آور است و تلاش‌ها برای دستیابی به یک تعریف اجماعی موفق نبوده است. تعدد حوزه‌های درگیر در بررسی مفهوم کیفیت زندگی باعث شد است تا هر محقق به تناسب تخصص و زمینه کاری خود تعاریف به بررسی و تعریف و ارائه شاخص برای سنجش کیفیت زندگی بپردازد که از آن جمله می‌توان به مطالعات اجتماعی از کیفیت زندگی، مطالعات اقتصادی، مطالعات بهداشتی و پزشکی، مطالعات محیطی و ... اشاره نمود.

برخی کیفیت زندگی را به عنوان رضایتمندی از زندگی تعریف کرده‌اند و گروهی دیگر آن را به عنوان حدی که شخص از امکانات زندگی اش لذت می‌برد تعریف می‌کنند (Morais et al, 2011).

کیفیت زندگی طبق تعریف سازمان جهانی بهداشت عبارت است از ادراک افراد از وضعیت زندگی در عرصه‌ی فرهنگ و نظام ارزشی که در آن زندگی می‌کنند که با اهداف، انتظارات و معیارهای آنها مرتبط است (دوایی و سینگ ۲۰۰۱). در این نگاه کیفیت زندگی مفهومی فراگیر است که از سلامت فیزیکی، رشد شخصی، حالات روانشناختی، سطح استقلال، روابط اجتماعی و روابط با نهادهای برجسته‌ی محیط، تاثیر می‌پذیرد و نیز بر ادراک فرد مبتنی است (پوایگدلرز و همکاران، ۲۰۰۴).

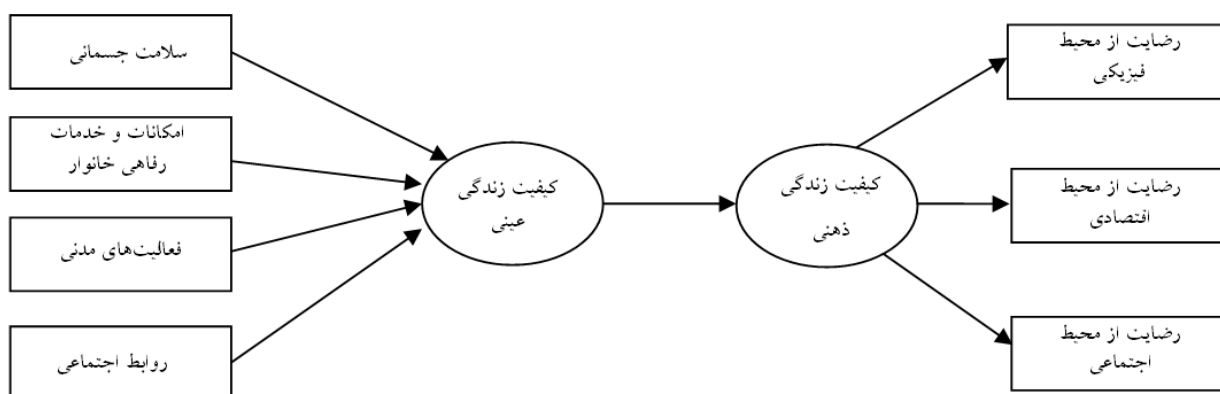
اکثر محققان کیفیت زندگی را به دو بعد عینی و ذهنی تقسیم بندی کرده‌اند. **رویکرد عینی** کیفیت زندگی را به عنوان مجموعه‌ای از شرایط واقعی و بیرونی زندگی و مواردی آشکار و مرتبط با استانداردهای زندگی قلمداد می‌کند. این موارد سلامت جسمانی، شرایط شخصی (از جمله ثروت و شرایط زندگی)، ارتباطات اجتماعی، اقدامات اجتماعی، اقدامات شغلی و یا دیگر عوامل اجتماعی و اقتصادی است (هزارجریبی و صفری شالی، ۱۳۹۱).

رویکرد ذهنی کیفیت زندگی به تصور و طرز تلقی افراد از نوع زندگی گویند. این رویکرد کیفیت زندگی را مترادف شادی یا رضایت فرد در نظر می‌گیرد و این منظر بیش تر بر عوامل شناختی در ارزیابی کیفیت زندگی تأکید می‌کند (رضایی و دیگران، ۱۳۸۶).

جدول ۵-۱- حالات مختلف کیفیت زندگی با ترکیب ابعاد عینی و ذهنی (راپلی، ۲۰۰۳)

اشکال مثبت و منفی	کیفیت عینی مثبت	کیفیت عینی منفی
کیفیت ذهنی مثبت	بهزیستی	انطباق
کیفیت ذهنی منفی	ناهماهنگی	محرومیت

هنگامی که کیفیت عینی و ذهنی هر دو بالا باشد حالت بهزیستی، هر دو پایین حالت محرومیت، اگر عینی بالا و ذهنی پایین حالت ناهماهنگی (ناسازگاری، عدم توافق) و اگر عینی پایین و ذهنی بالا حالت انطباق (سازگاری، هماهنگی) رخ می دهد.

شکل ۵-۱- مدل نظری تحقیق (فیروزجاییان، ۱۳۹۴)

۵-۳- پراکنش انواع خدمات آموزشی ویژه کودکان و نوجوانان (به استثنای مدارس) به تفکیک

آموزشگاه های علمی و فنی و سایر مراکز مشابه در سطح منطقه، ناحیه و محله

دسترسی به امکانات و خدمات آموزشی با کیفیت، شاخصی مهم برای سنجش توسعه اقتصادی اجتماعی است. امروزه ایجاد تعادل در امکانات و منابع آموزش و تناسب میان حوزه خدمات رسانی به یکی از اهداف ضرور و انکارناپذیر نیل به عدالت اجتماعی و توسعه شهری و منطقه ای تبدیل شده است. یکی از مؤثرترین راه های تحقق عدالت اجتماعی تامین فرصت های برابر برای دسترسی همگانی به آموزش و پرورش است. دسترسی ضعیف به خدمات که امکانات آموزشی نیز در زمره آن قرار می گیرند منجر به محرومیت به ویژه برای طبقات پایین اجتماع می گردد. از این رو کوشش برنامه ریزان بر این است که کاربری ها به گونه ای استقرار یابند تا دسترسی همه ساکنین به طور یکسان و مناسب صورت گیرد.

در این راستا فضاهای خدمات آموزشی و آموزشگاههای علمی و فنی شهر بندرعباس مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گیرند و کمبودها و مازاد فضاسازی شده و فضاهای آموزشی به شکل بهینه تری توزیع شوند نتایج آن می تواند به کاهش هزینه های عمرانی کمک نماید. هدفمند کردن ساخت و سازها در آموزش و پرورش، کاهش هزینه ها، شناسایی ضرورتها، توزیع عادلانه فضاهای آموزشی، پیش بینی نیاز به فضای آموزشی در آینده، در نظر گرفتن خصوصیات و رفتارهای جمعیتی و مهاجرتی در شهر بندرعباس، جلوگیری از بی اثر شدن هزینه های عمرانی به دلیل محدودیت استفاده از فضاهای آموزشی، شناخت نیازهای مدرسه ضرورت مطالعه را افزایش می دهد.

در سطح شهر بندرعباس تعداد ۴۱ آموزشگاه/موسسه علمی فعالیت دارد که ۵۰ درصد (۲۱ آموزشگاه)، آموزشگاه زبان انگلیسی هستند و مابقی آموزشگاههای ریاضی، نجوم و ... هستند. به تفکیک مناطق ۱۳ آموزشگاه علمی در منطقه ۱، ۱۷ آموزشگاه در منطقه ۲ و تعداد ۳ آموزشگاه علمی در منطقه ۳ فعالیت می کند. در منطقه ۴ نیز ۸ آموزشگاه علمی وجود دارد. آموزشگاههای فنی در بندرعباس به تعداد ۱۷ آموزشگاه هستند. به تفکیک مناطق ۹ آموزشگاه فنی در منطقه ۱، ۵ آموزشگاه در منطقه ۲ و تعداد ۲ آموزشگاه فنی در منطقه ۳ فعالیت می کند و در منطقه ۴ آموزشگاه فنی و حرفه ای وجود ندارد. اکثر این آموزشگاهها در محله گلشهر جنوبی مستقر هستند.

جدول ۵-۲- آموزشگاههای علمی بندرعباس به تفکیک مناطق و محلات- سال ۱۴۰۲

ردیف	نام آموزشگاه علمی	منطقه	محله	نشانی
۱	آموزشگاه زبانهای خارجی آریا	۱	گلشهر شمالی	داروپخش، بلوار دانشگاه
۲	موسسه آموزشی دوبال اندیشه	۱	نواب	روبروی پارک جنگلی، ساختمان ابوالفضل
۳	آموزشگاه زبان انگلیسی سفیر	۱	داماهی	داماهی، بلوار دانشگاه، خ دانشگاه ۹، خ داماهی
۴	موسسه زبان های خارجه سرای دانش بندر	۱	گلشهر شمالی	خیابان لاوان پنجم
۵	آموزشگاه مبتکران	۱	گلشهر جنوبی	گلشهر، خ رسالت جنوبی، خ فتح المبین، خ نصر
۶	موسسه آموزشی چندمنظوره تحلیلگران عصر هنر	۱	دانشگاه	دانشگاه، بلوار امام خمینی، بلوار دانشگاه
۷	موسسه فن بیان سیمرغ	۱	گلشهر شمالی	گلشهر - روبه روی بیمارستان کودکان
۸	کانون فرهنگی آموزش (قلم چی)	۱	گلشهر جنوبی	گلشهر جنوبی - خیابان موسی زاده
۹	آموزشگاه تخصصی ریاضیات خیام	۱	کوی خلیج	کوی خلیج فارس، خ نیستان بین اورانوس و نوروز ۲
۱۰	خانه ریاضیات توحید بندرعباس	۱	توحید	شهرک توحید، بلوار امام حسین، خ نبوت
۱۱	زبان سرای تهران	۲	طلوع	پل رسالت - ساختمان آبفا
۱۲	آموزشگاه استثنایی مهر	۲	آزادشهر	آزاد شهر، خ. سپاه، خ. غدیر
۱۳	مرکز زبان دی	۲	ملت (رسالت شمالی)	بلوار رسالت شمالی
۱۴	کانون زبان ایران شعبه بندرعباس مرکز خواهران	۲	رسالت	صمدو خیابان فجر
۱۵	زبانکده هخامنش	۲	نابیند شمالی	نابیند شمالی
۱۶	موسسه آموزش عالی آزاد رهجو	۲	زیباشهر	زیباشهر، بلوار نواب صفوی، بلوار آزادگان
۱۷	موسسه زبان انگلیسی آراد دانش	۲	نخل پیرمرد	نخل پیرمرد، بلوار پور سرخایی، امیر ۱
۱۸	مجتمع آموزشی و کارگاه توانمندی رشمون	۲	زیباشهر	زیباشهر، بلوار آزادگان، بلوار نواب صفوی
۱۹	یوسی مس (چرتکه) هرمزگان	۲	ساحلی غدیر	بلوار امام خمینی - منطقه نظامی،
۲۰	آموزشگاه زبان ملل	۲	ساحلی غدیر	بلوار رسالت شمالی منطقه نظامی، خ فرخی
۲۱	آموزشگاه زبان شریف	۲	ساحلی غدیر	بلوار رسالت شمالی منطقه نظامی، خ فرخی
۲۲	آموزشگاه زبان تاپ	۲	طلوع	رسالت شمالی، کوچه رسالت ۷

ردیف	نام آموزشگاه علمی	منطقه	محل	نشانی
۲۳	آموزشگاه علمی آزاد ریاضی پژوهان	۲	طلوع	چهارراه پردیس به سمت طلوع
۲۴	آموزشگاه زبان مبین	۲	طلوع	رسالت شمالی خیابان کشاورز
۲۵	آموزشگاه معماری آپارتمان	۲	ساحلی غدیر	بلوار رسالت شمالی منطقه نظامی، خ فرخی
۲۶	آکادمی زبان انگلیسی	۲	نخل پیرمرد	نخل پیرمرد، خ. ولیعصر، خ. گوهرشاد
۲۷	آموزشگاه زبان آرتا	۲	ساحلی غدیر	بلوار رسالت شمالی منطقه نظامی، خ فرخی
۲۸	آکادمی فیزیک و نجوم بندرعباس	۲	آزادگان جنوبی	آزادگان، بلوار نواب، آزادگان بیست و پنجم
۲۹	کانون زبان ایران (واحد پسران)	۲	رسالت	رسالت - خیابان شهید بدرالدینی
۳۰	آموزشگاه علمی علوم ایران	۲	فرودگاه قدیم	فرودگاه قدیم، بلوار نواب صفوی
۳۱	آموزشگاه زبان انگلیسی سرای دانش	۳	چهار باغ جنوبی	خیابان اسدآبادی - خیابان نظر آباد
۳۲	آموزشگاه زبان های خارجه دانش پژوه	۳	چهار باغ جنوبی	خیابان اسدآبادی - خیابان نظر آباد
۳۳	شرکت آموزشی شهر موفقیت	۳	کوی فرهنگیان	کوی فرهنگیان خیابان ابن سینا، خ. امیر کبیر
۳۴	زبانکده مهرداد	۴	پشت شهر	بلوار امام خمینی میدان شهدا
۳۵	آموزشگاه شهید محمد نیکار	۴	پیامبر اعظم	پیامبر اعظم - خیابان عبدالوهاب راهور
۳۶	موسسه زبان های خارجه نصرت	۴	پشت شهر	پشت شهر، بلوار پاسداران
۳۷	دارالقرآن آل طاها	۴	پشت شهر	میدان یادبود شهداء، چاه محمودی،
۳۸	مرکز زبان هدیش	۴	امیرآباد جنوبی	بلوار پاسداران شهرک امام خمینی
۳۹	آموزشگاه تدبیر مهر دبستان	۴	امیرآباد جنوبی	بلوار پاسداران، بلوار هرمز
۴۰	موسسه ی زبان دانش شعبه ی امیر آباد	۴	مهر	راه آهن، بلوار هرمز، خ عامریان
۴۱	کلاس ریاضی	۴	پیامبر اعظم	پیامبر اعظم - خیابان ریسی، خ جانباز

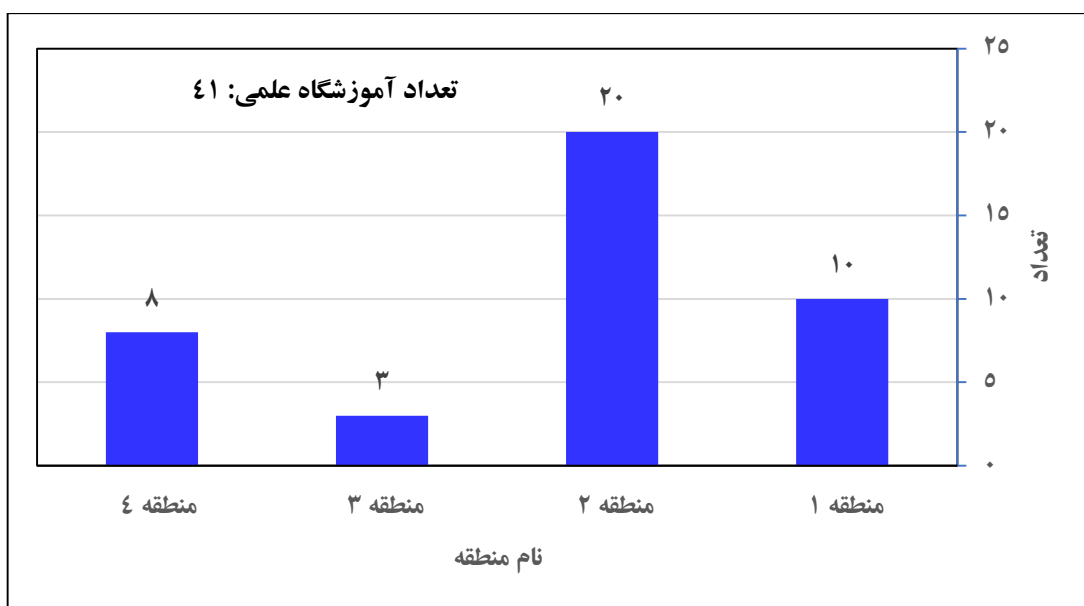
مآخذ: <https://balad.ir/city-bandar-abbas/cat-educational-institutions>

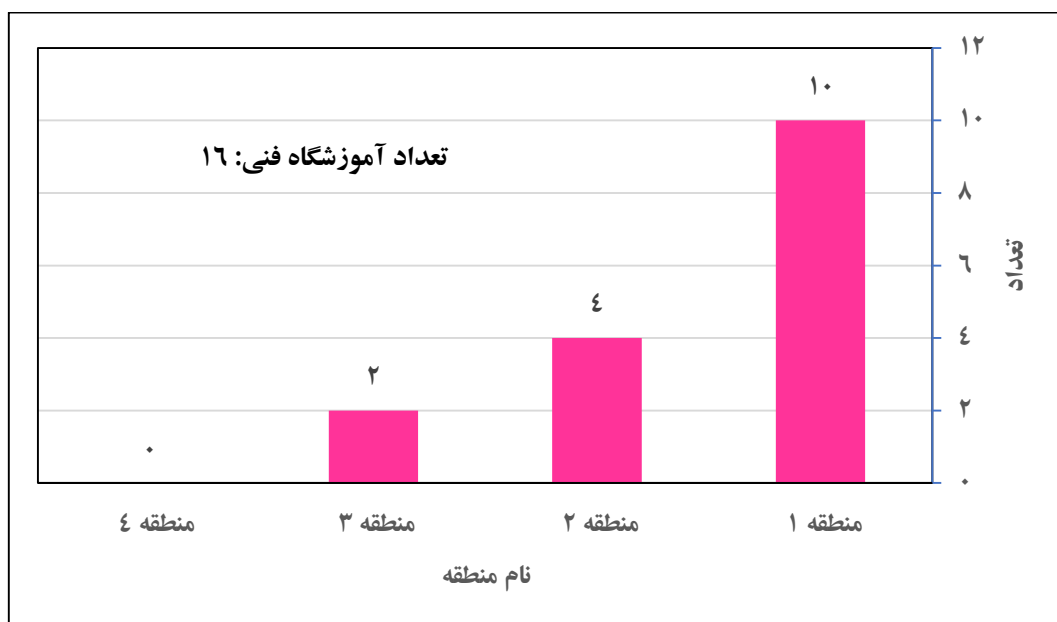
جدول ۵-۳- آموزشگاههای فنی و حرفه ای بندرعباس به تفکیک مناطق و محلات-سال ۱۴۰۲

ردیف	نام آموزشگاه فنی	منطقه	محله	نشانی
۱	آموزشگاه کامپیوتر تدبیر	۱	دانشگاه	دانشگاه، بلوار دانشگاه، خ. دانشگاه هشت
۲	مجتمع فنی و حرفه ای تدبیر و مجتمع فنی تهران	۱	گلشهر جنوبی	گلشهر بلوار ۱۲ فروردین خیابان وسیعی نژاد
۳	آموزشگاه آزاد فنی و حرفه ای رایان	۱	گلشهر جنوبی	گلشهر، بلوار امامت، خ. حکمت
۴	آموزشگاه فنی حرفه ای تدبیر	۱	گلشهر جنوبی	رسالت جنوبی - روبروی دانشکده پرستاری
۵	مجتمع فنی تهران (نماینده گی بندرعباس)	۱	گلشهر شمالی	داروپخش، بلوار مصطفی خمینی، خ حقیقت
۶	آموزشگاه فنی حرفه ای جوان	۱	گلشهر شمالی	داروپخش، بلوار مصطفی خمینی، خ حقیقت
۷	آموزشگاه فنی حرفه ای شماره یک بندرعباس	۱	نخل ناخدا	بلوار خلیج فارس
۸	مرکز فناوری اطلاعات بندرعباس	۱	نخل ناخدا	نخل ناخدا، بلوار غدیر، بلوار آزادی
۹	آموزشگاه فنی حرفه ای بندرعباس	۱	نخل ناخدا	نخل ناخدا، بلوار خلیج فارس
۱۰	آموزشگاه کامپیوتر رایان	۲	آزادشهر	آزاد شهر، بلوار رسالت شمالی، خ. سپاه
۱۱	آموزشگاه فنی حرفه ای دخترانه فاطمه	۲	آزادگان	آزادگان، بلوار نواب، خ. سرور
۱۲	آموزشگاه فنی و حرفه ای آزاد اکسین	۲	زیباشهر	زیباشهر، بلوار امام حسین
۱۳	آموزشگاه کامپیوتر آرمان ۶	۲	طلوع	رسالت، بلوار رسالت شمالی
۱۴	آموزشگاه فنی حرفه ای گل آرا	۱	گلشهر جنوبی	رسالت جنوبی
۱۵	آموزشگاه فنی حرفه ای خوارزمی	۳	چهار باغ شمالی	میدان برق، پاساژ شمس
۱۶	آموزشگاه فنی حرفه ای کسرا	۳	چهار باغ شمالی	بین فلکه برق و فلکه بلوکی

مآخذ: <https://balad.ir/city-bandar-abbas/cat-educational-institutions>

شکل ۵-۲- تعداد آموزشگاههای علمی بندرعباس به تفکیک مناطق

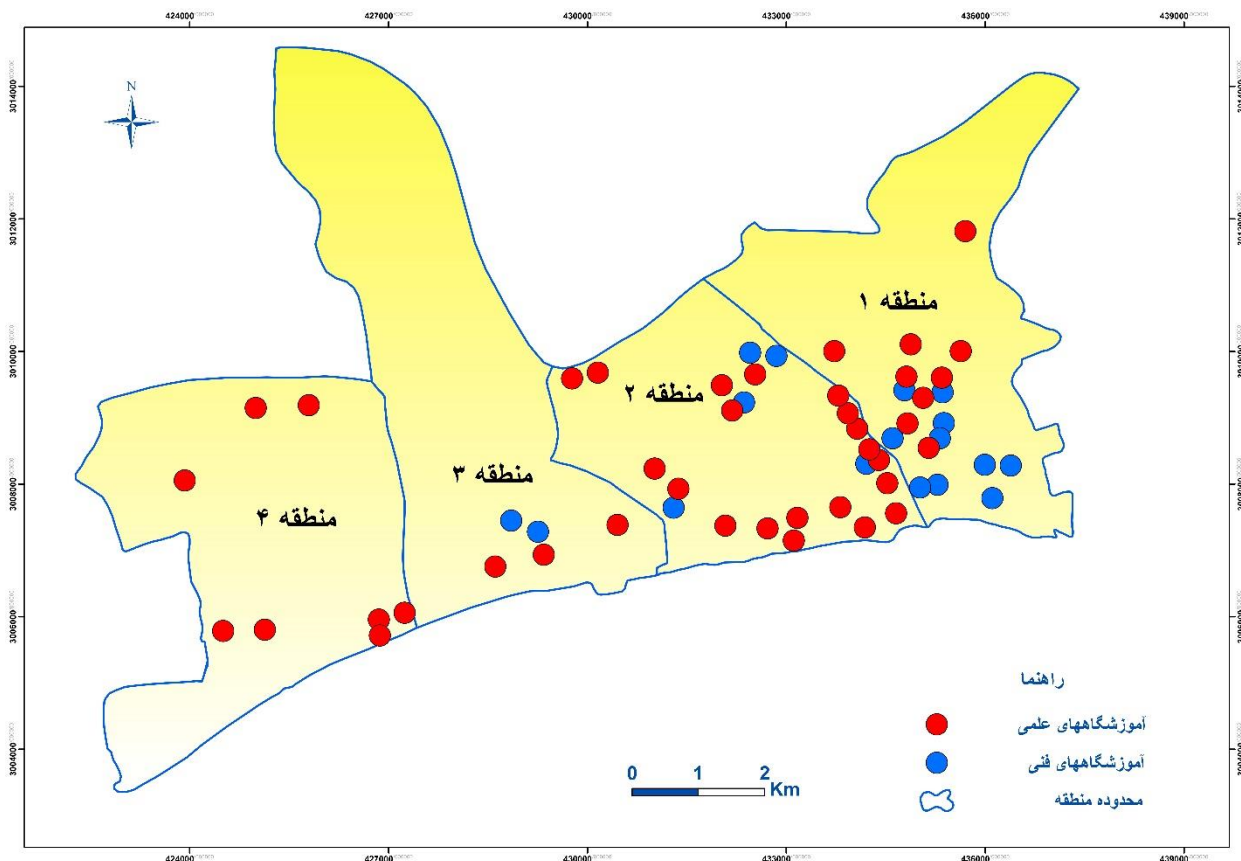

شکل ۵-۳- تعداد آموزشگاههای فنی بندرعباس به تفکیک مناطق

۵-۴- پراکنش میزان دسترسی کودکان و نوجوانان به تفکیک سن و جنس به انواع خدمات آموزشی

علمی و فنی (به استثنای مدارس) در سطح منطقه، ناحیه و محله به کمک GIS

همانطوریکه اشاره شد در بررسی فضاهای خدمات آموزشی و آموزشگاههای علمی و فنی در سطح شهر بندرعباس در مجموع تعداد ۴۱ آموزشگاه علمی فعالیت می کند و همچنین تعداد ۱۷ آموزشگاه های فنی و حرفه ای به استثنای مدارس در بندرعباس فعالیت می کند. همانطوریکه اشاره توزیع و پراکندگی این آموزشگاهها به تفکیک منطقه متناسب نیست بطوریکه منطقه ۴ فاقد آموزشگاههای فنی و حرفه ای است.

شکل ۵-۴- پراکنش دسترسی کودکان به خدمات آموزشی علمی و فنی (به استثنای مدارس) در سطح منطقه و محله

۵-۵- پراکنش انواع خدمات فرهنگی به تفکیک مراکز فرهنگی و هنری، مراکز خلاقیت های سمعی و

بصری، فرهنگسراها و سایر مراکز مشابه در سطح منطقه، ناحیه و محله

دسترسی کودکان به خدمات فرهنگی هنری و پراکنش فضایی آن بایستی متناسب و از نظر سازگاری، همجواری و مطلوبیت وضعیت مناسبی داشته باشد. در ایران اقدامات و فعالیت های آموزشی و فرهنگی فراوانی توسط سازمان ها و نهادهای دولتی و خصوصی برای کودکان انجام می شود، اما این خدمات به صورت پراکنده بوده و یک هدف مشترک را دنبال نمی کند. در بررسی های میدانی و بازدیدها مشاهده می شود مراکز ارائه دهنده خدمات آموزشی و پرورشی و استقرار آنها در مناطق و نواحی مختلف بصورت جزیره ای توصیف می شود.

مراکز فرهنگی هنری و فرهنگسراها به عنوان یکی از محل های تأثیرگذار فرهنگی با فعالیت در محلات می توانند به ارتقای سطح فرهنگی کودکان کمک های شایانی نمایند. توسعه مراکز فرهنگی هنری می تواند موجب ارتقای سطح فرهنگی محلات شده و آسیب های اجتماعی را کاهش دهد.

در حال حاضر نهادهای مدارس، صداوسیما، مهدهای کودک، پیش دبستانی ها، مهدهای قرآنی، مراکز ورزشی و تفریحی، خانه های کودک، پارک ها و شهر بازی ها به عنوان مهم ترین مراکز ارائه دهنده خدمات آموزشی و فرهنگی به کودکان به شمار می روند که هر کدام بر اساس اقتضای اجتماعی و دانش و تجربه خود به ایفای نقش می پردازند.

تولیدات صنایع فرهنگی به دو گروه محصولات (کالاها) و خدمات فرهنگی تقسیم می شوند. کالاهای فرهنگی به کالاهای مصرفی گفته می شود که ناقل ایده ها و نمادها و یا شیوه های زندگی باشند. این کالاها کاربرد آموزشی و یا سرگرمی دارند و به خلق هویت جمعی کمک کرده و محصول خلاقیت فردی یا جمعی اند و مشمول مالکیت معنوی می شوند و از طریق فرایندهای صنعتی و توزیع جهانی، به طور پیوسته تولید و بهبود و توسعه می یابند. کتاب و فیلم و نشریه و محصولات مالتی مدیا و نرم افزار و موسیقی، ویدیو و مد و صنایع دستی نمونه ای از آن است.

خدمات فرهنگی، خدماتی است که با هدف تأمین نیازها و یا علائق فرهنگی ارائه می شوند. و خود معرف کالاهای مادی نبوده و در کل شامل مجموعه ای از اقدامات و تسهیلات حمایتی فرهنگی می شوند که دولت و مؤسسات خصوصی و نیمه دولتی در اختیار جامعه قرار می دهند. رویدادهای فرهنگی و برنامه های هنری و نیز خدمات اطلاعات فرهنگی و خدماتی مانند خبرگزاری، انتشارات، کتابخانه ها و مراکز اسناد و موزه ها از این نوع اند. این خدمات بصورت رایگان و یا بر مبنای تجاری ارائه می شوند.

در مطالعه فضاهای فرهنگی هنری و نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق بیانگر این است که در مجموع تعداد ۲۶ فضای فرهنگی هنری در شهر بندرعباس فعالیت می کند که منطقه ۱ تعداد ۷ فضای فرهنگی هنری با مساحت ۲۴۳۱/۷ مترمربع، منطقه ۲ تعداد ۸ فضای فرهنگی هنری و مساحت ۳۶۸۹۱/۱ مترمربع و منطقه ۳ تعداد ۴ فضای فرهنگی هنری و مساحت ۲۹۵۸/۴ مترمربع و منطقه ۴ تعداد ۷ فضای فرهنگی هنری با مساحت ۷۴۵۰/۸ مترمربع وجود دارد.

بر اساس مطالعات صورت گرفته میانگین سرانه کاربری های فرهنگی هنری شهر بندرعباس برابر ۰/۱۴ مترمربع محاسبه شده که نسبت به استاندارد آن ۳/۶ برابر کمتر است و این نسبت در منطقه ۳ نامطلوب تر و نزدیک به ۱۷ برابر کمتر از استاندارد است. شهر بندرعباس از لحاظ دستیابی و برخورداری از فضای فرهنگی هنری با استاندارد آن در وضعیت بسیار نامطلوب قرار داشته و شاید در میان شهرهای ایران و مراکز استانها در رده های بسیار پایین از لحاظ سرانه فضاهای فرهنگی هنری قرار می گیرد.

از نظر فضای های فرهنگی هنری در بیشتر محلات فاقد فضای فرهنگی هنری هستند و از ۹۲ محله فقط ۲۰ محله دارای فضای فرهنگی هنری و ۷۲ محله از زیرساخت فرهنگی هنری برخوردار نیستند.

در بررسی وضعیت فرهنگ سراها و نحوه توزیع آن اینکه تعداد ۸ فرهنگ سرا در شهر بندرعباس فعالیت می کند که ۱ فرهنگ سرا در منطقه ۱، تعداد ۱ فرهنگ سرا در منطقه ۲، تعداد ۴ فرهنگ سرا در منطقه ۳ و تعداد ۲ فرهنگ سرا در منطقه ۴ فعالیت دارد. در بررسی فرهنگ سراها به تفکیک محله می توان گفت که فرهنگ سرای شهدای رسانه در محله سرریگ- کارگزاری، فرهنگسرای طوبی در محله غفاری جنوبی، فرهنگسرای گلستان در محله نخل پیرمرد، کانون فرهنگی هنری امام رضا در محله کوی ملت، فرهنگسرای انقلاب در محله ۲۲ بهمن، فرهنگسرای دو راهی ایسینی در محله دو راهی ایسینی و فرهنگسرای برکه گرد در محله شاه حسینی هستند.

در مجموع سرانه وضعیت فضاهای فرهنگی هنری در شهر بندرعباس مناسب نیست و با استانداردهای سرانه فرهنگی هنری فاصله چشمگیری دارد. سرانه فرهنگی هنری استاندارد ۰/۵ تا ۰/۷۵ مترمربع به ازای هر نفر است اما در شهر بندرعباس سرانه آن ۰/۱۴ مترمربع به ازای هر نفر است که بیش از ۴ برابر کمتر از استاندارد است.

بررسی نقشه های پهنه بندی مراکز فرهنگی هنری شهر بندرعباس بیانگر این است که این مراکز نه تنها توزیع یکنواختی نداشته بلکه از نظر تعداد و مساحت نسبت به مناطق جمعیتی بسیار ناچیز است. با تحلیل نقشه ها استنباط می شود که توزیع کاربری ها و مراکز فرهنگی هنری در سطح شهر بندرعباس ناموزون است.

در جمع بندی و خلاصه بررسی ها در شاخص سرانه فرهنگی هنری می توان گفت میزان سرانه فرهنگی در تمام مناطق شهر بندرعباس بسیار پایین تر از استاندارد بوده و در این میان بجز منطقه ۲ که ۷۵ درصد پهنه آن کمتر از استاندارد بوده سایر مناطق بیش

از ۹۰ درصد پهنه آن از نظر فضای فرهنگی هنری پایین تر از استاندارد و کمتر از ۰/۵ مترمربع هستند. بهترین منطقه از لحاظ سرانه فرهنگی هنری استاندارد منطقه ۲ می باشد که ۵/۹ درصد پهنه آن دارای شرایط استاندارد و ۱۸/۵ درصد پهنه آن از نظر فضای فرهنگی هنری بالاتر از استاندارد می باشند.

تحلیل منطقه ای سرانه مراکز فرهنگی هنری گویای این است که در مکانیابی و احداث کاربری های فرهنگی هنری شهر بندرعباس از تحلیل های فضایی-مکانی در برنامه ریزی ها توجهی نداشته و جانمایی مراکز فرهنگی هنری از الگوی هدفمندی تبعیت نمی کند و نابرابری فضایی در توزیع کاربری های بطور مشهودی به چشم می خورد.

جدول ۵-۴- اطلاعات فضاهای فرهنگی هنری شهر بندرعباس به تفکیک مناطق

نام منطقه	تعداد	مساحت (متر مربع)	درصد
جمع	۲۶	۷۱۶۱۷/۹	۱۰۰/۰
منطقه ۱	۷	۲۴۳۱۷/۷	۳۴/۰
منطقه ۲	۸	۳۶۸۹۱/۱	۵۱/۵
منطقه ۳	۴	۲۹۵۸/۴	۴/۱
منطقه ۴	۷	۷۴۵۰/۸	۱۰/۴

مآخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

جدول ۵-۵- وضعیت سرانه کاربری های فرهنگی هنری شهر بندرعباس به تفکیک مناطق

نام منطقه	سرانه فرهنگی هنری (مترمربع)
میانگین	۰/۱۴
منطقه ۱	۰/۲
منطقه ۲	۰/۳
منطقه ۳	۰/۰۳
منطقه ۴	۰/۱

مآخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

جدول ۵-۶- بلوک های سرانه فرهنگی هنری به تفکیک مناطق

سرانه فرهنگی هنری بلوک ها (مترمربع)		منطقه ۱		منطقه ۲		منطقه ۳		منطقه ۴		مجموع	
مساحت (مترمربع)	درصد	مساحت (مترمربع)	درصد	مساحت (مترمربع)	درصد	مساحت (مترمربع)	درصد	مساحت (مترمربع)	درصد	مساحت (مترمربع)	درصد
۱۶۵۱۱۲۰۸,۵	۹۰,۳	۱۱۰۰۸۴۰۵,۴	۷۵,۶	۲۱۴۹۴۸۳۳,۸	۹۷,۹	۱۹۳۳۷۷۷۱,۶	۹۹,۶	۶۸۳۵۲۲۱۹,۳	۹۲,۱		
بلوک کمتر از استاندارد - کمتر از ۲ مترمربع.....											
۱۱۶۵۹۷۷,۷	۶,۴	۸۵۷۳۳۱,۸	۵,۹	۱۷۵۵۹۸,۴	۰,۸	۸۰۵۸۴,۱	۰,۴	۲۲۷۹۴۹۲,۰	۳,۱		
بلوک استاندارد - ۲ تا ۵ مترمربع.....											
۶۰۸۹۳۹,۷	۳,۳	۲۷۰۰۶۴۷,۹	۱۸,۵	۲۸۵۵۲۸,۳	۱,۳	۰,۰	۰,۰	۳۵۹۵۱۱۵,۹	۴,۸		
بلوک بالاتر از استاندارد - بیشتر از ۵ مترمربع.....											
۱۸۲۸۶۱۲۵,۹	۱۰۰,۰	۱۴۵۶۶۳۸۵,۲	۱۰۰,۰	۲۱۹۵۵۹۶۰,۴	۱۰۰,۰	۱۹۴۱۸۳۵۵,۸	۱۰۰,۰	۷۴۲۲۶۸۲۷,۲	۱۰۰,۰		
جمع											

مأخذ: محاسبات مشاور اقتباس از نقشه پهنه بندی فرهنگی هنری

جدول ۵-۷- وضعیت فضاهای فرهنگی هنری و نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق، نواحی و محلات- منطقه ۱

شاخص های منطقه ۱	منطقه ۱ ناحیه ۱										شاخص
	آسمان	داماهی	دانشگاه	شهید بهشتی	خلیج فارس	زعفرانیه	شهرک گاز	مهرگان	طلائییه	سجادیه	نام محله
مساحت فرهنگی هنری (مترمربع)	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۳۶۵۹/۲	۰/۰	۰/۰	۲۷۲۰/۱	۰/۰	۰/۰	فرهنگی هنری m^2
	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۹	۰/۰	۰/۰	۰/۶	۰/۰	۰/۰۰	سرانه فرهنگی.....
	منطقه ۱ ناحیه ۲										شاخص
						دماوند	توحید	الهییه جنوبی	نبوت	الهییه شمالی	نام محله
۲۴۳۱۷/۷						۰/۰	۰/۰	۰/۰	۴۸۳۲/۳	۰/۰	فرهنگی هنری m^2
						۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۷۰	۰/۰۰	سرانه فرهنگی.....
سرانه فضای فرهنگی هنری	منطقه ۱ ناحیه ۳										شاخص
		قریشی ها	سنگ کن	نخل ناخدا	صدف	بلال	طلابند	گلشهر جنوبی	نواب	گلشهر شمالی	نام محله
۰/۲		۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱۲۸۲۸/۳	۰/۰	۲۷۷/۸	فرهنگی هنری m^2
		۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۱/۷۰	۰/۰۰	۰/۰۲	سرانه فرهنگی.....

مآخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

ادامه جدول ۵-۲- وضعیت فضاهای فرهنگی هنری و نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق، نواحی و محلات-منطقه ۲

شاخص های منطقه ۲	منطقه ۲ ناحیه ۱										شاخص
				امام رضا(ع)	چاهستانی ها	مینایی ها	نیایش	نور	امیر	نخل پیرمرد	نام محله
مساحت فرهنگی هنری (مترمربع)											فرهنگی هنری m^2
											سراهنه فرهنگی.....
۳۶۸۹۱/۱	منطقه ۲ ناحیه ۲										شاخص
	ملت	ولیعصر	نابیند شمالی	آزادشهر	زیباشهر	جهادگران	آزادگان شمالی	فرودگاه قدیم	بوستان	شفا	نام محله
	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۳۲۶۶/۴	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	فرهنگی هنری m^2
	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۷	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	سراهنه فرهنگی.....
سراهنه فضای فرهنگی هنری ۰/۳	منطقه ۲ ناحیه ۳										شاخص
			رسالت	ساحلی غدیر	نابیند جنوبی	خواجه عطا	طلوع	نیروی دریایی	نابیند مرکزی	آزادگان جنوبی	نام محله
											فرهنگی هنری m^2
											سراهنه فرهنگی.....

مآخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

ادامه جدول ۵-۲- وضعیت فضاهای فرهنگی هنری و نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق، نواحی و محلات- منطقه ۳

شاخص های منطقه ۳	منطقه ۳ ناحیه ۱										شاخص
	نام محله	مهرآوران	شیر سوم	درخت سبز	شاهد	شیر دوم	شیر اول	دوراهی ایسینی	پل خواجهوی	شاه حسینی	
مساحت فرهنگی هنری (مترمربع) ۲۹۵۸/۴۳	فرهنگی هنری m ²	۰/۰	۰/۰	۱۵۲/۷	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	
	سرانه فرهنگی.....	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۴	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	
	شاخص	منطقه ۳ ناحیه ۲									
	نام محله	آیت الله غفاری شمالی	سید کامل	گور فرنگ	چهار باغ شمالی	آیت الله غفاری جنوبی	فرهنگیان				
	فرهنگی هنری m ²	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۲۰۴۷/۳	۰/۰			
	سرانه فرهنگی.....	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۱/۹۶	۰/۰۰			
سرانه فضای فرهنگی هنری ۰/۳	شاخص	منطقه ۳ ناحیه ۳									
	نام محله	اوزی ها شمالی	چهار باغ جنوبی	اوزی ها جنوبی	بهادر	سریگ- کارگزاری	سیم بالا				
	فرهنگی هنری m ²	۳۷۵/۳	۰/۰	۳۸۳/۱	۰/۰	۰/۰	۰/۰				
	سرانه فرهنگی.....	۰/۰۷	۰/۰۰	۰/۱۳	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰				

مآخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

ادامه جدول ۵-۲- وضعیت فضاهای فرهنگی هنری و نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق، نواحی و محلات- منطقه ۴

شاخص های منطقه ۴	منطقه ۴ ناحیه ۱											شاخص	
										پیامبر اعظم	مهر	نام محله	
مساحت فرهنگی هنری (مترمربع) ۷۴۵۰/۸												فرهنگی هنری m^2	
												سرانه فرهنگی.....	
	منطقه ۴ ناحیه ۲											شاخص	
					امیرآباد جنوبی	امیرآباد شمالی	کوی زهرا	تپه الله اکبر	پلیس	ملت	ششصد دستگاه	دو هزار	نام محله
												فرهنگی هنری m^2	
												سرانه فرهنگی.....	
سرانه فضای فرهنگی هنری ۰/۱	منطقه ۴ ناحیه ۳											شاخص	
	پشت شهر	حسین آباد	دریا	سرو روز	سرو قبله	گل کنی	شمیلیها	استمبیک	اسلام آباد	۲۲ بهمن	صنایع فولاد	چهارصد دستگاه	نام محله
	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱۰۷۰/۱	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	فرهنگی هنری m^2
	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۴۲	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	سرانه فرهنگی.....

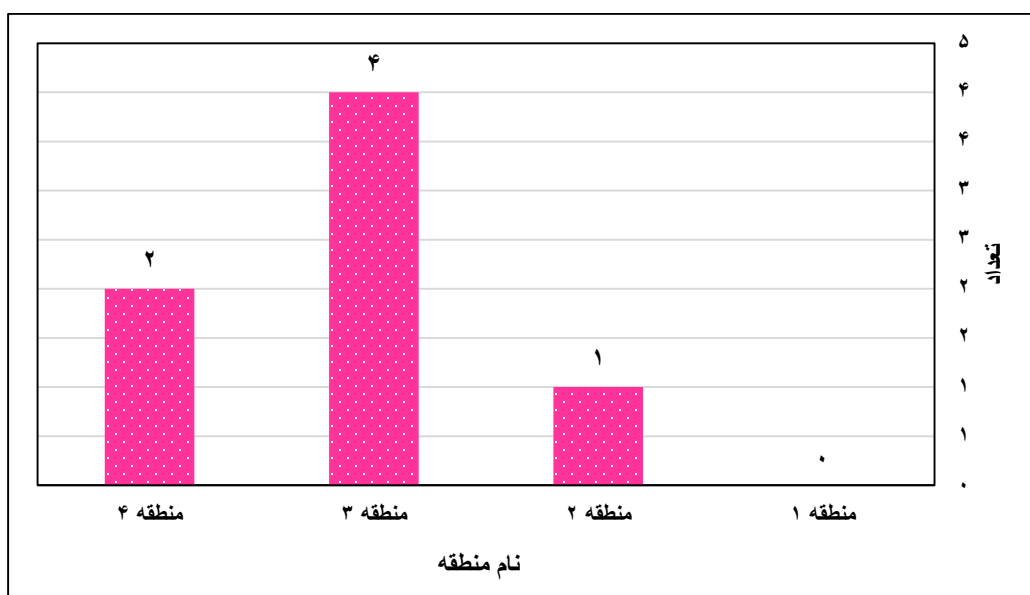
مآخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

جدول ۵-۸- اطلاعات فرهنگ سراهای شهر بندرعباس به تفکیک مناطق

ردیف	نام فرهنگ سرا	نام منطقه	نام محله	مساحت زمین (مترمربع)	مساحت ساختمان (مترمربع)	آدرس
۱	نخل ناخدا.....	۱	نخل ناخدا	۳۸۵		محله نخل ناخدا
۲	گلستان.....	۲	نخل پیرمرد			بلوار شهید رجایی - محله نخل پیرمرد
۳	شهدای رسانه.....	۳	سرریگ - کارگزاری	۱۵۰۰	۱۰۰۰	بلوار آیت اله طالقانی
۴	طوبی.....	۳	غفاری جنوبی			خیابان غفاری جنوبی
۵	دو راهی ایسینی.....	۳	دو راهی ایسینی		۸۰۰	بلوار جمهوری، خ الله پرست
۶	برکه گرد.....	۳	شاه حسینی	۴۷۰۰	۷۰۰ در دو طبقه	میدان شاه حسینی - بلوار حقانی
۷	امام رضا.....	۴	کوی ملت			بلوار جمهوری - کوی ملت
۸	انقلاب.....	۴	محله ۲۲ بهمن		۸۰۰	خیابان ثارالله - محله ۲۲ بهمن

ماخذ: شهرداری بندرعباس، ۱۴۰۲

شکل ۵-۵- اطلاعات فرهنگ سراهای شهر بندرعباس به تفکیک مناطق

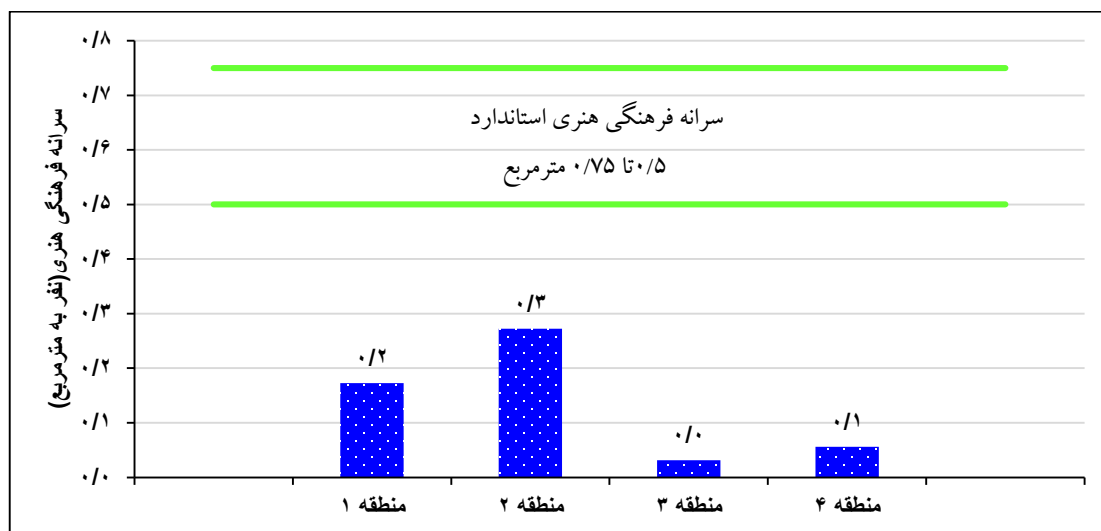
۵-۶- پراکنش انواع خدمات فرهنگی به تفکیک مراکز فرهنگی و هنری، مراکز خلاقیت های سمعی و

بصری، فرهنگسراها و سایر مراکز مشابه در سطح منطقه، ناحیه و محله به کمک GIS

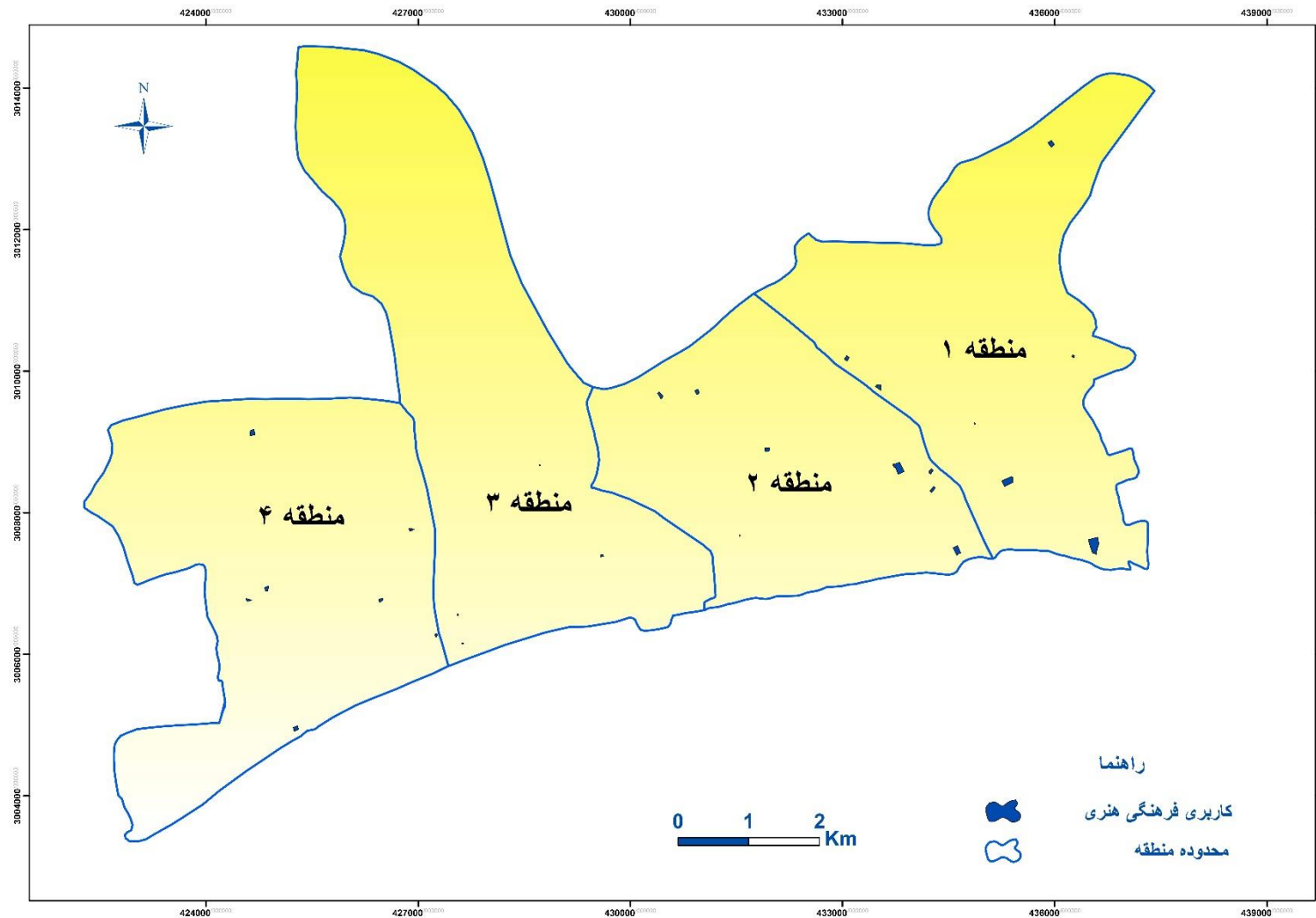
جدول ۵-۹- سرانه کاربری های فرهنگی هنری شهر بندرعباس به تفکیک مناطق- نفر بر مترمربع

نام منطقه	سرانه فرهنگی هنری (مترمربع)
منطقه ۱.....	۰/۲
منطقه ۲.....	۰/۳
منطقه ۳.....	۰/۰۳
منطقه ۴.....	۰/۱
میانگین.....	۰/۱۴

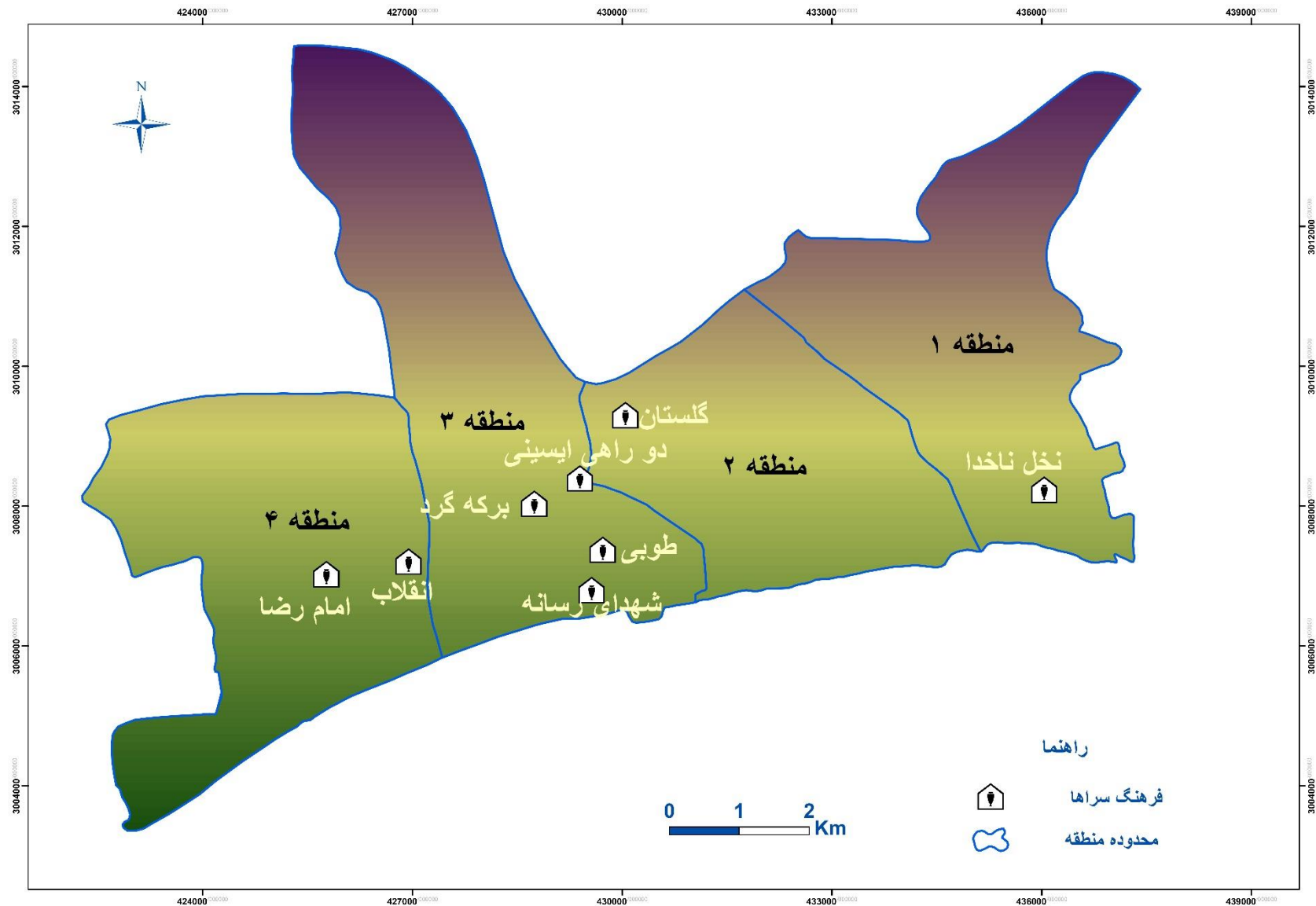
مأخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

شکل ۵-۶- وضعیت سرانه فرهنگی هنری و نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق ۴ گانه

شکل ۵-۷- پراکنش دسترسی کودکان به فضاها و کاربری های فرهنگی هنری در سطح منطقه

شکل ۵-۸- پراکنش دسترسی کودکان به فرهنگ سراها در سطح مناطق

شکل ۵-۹- موقعیت فرهنگسراها بر روی گوگل مپ

۵-۷- تحلیل میزان دسترسی کودکان و نوجوانان به خدمات فرهنگی و هنری به تفکیک سن و جنس

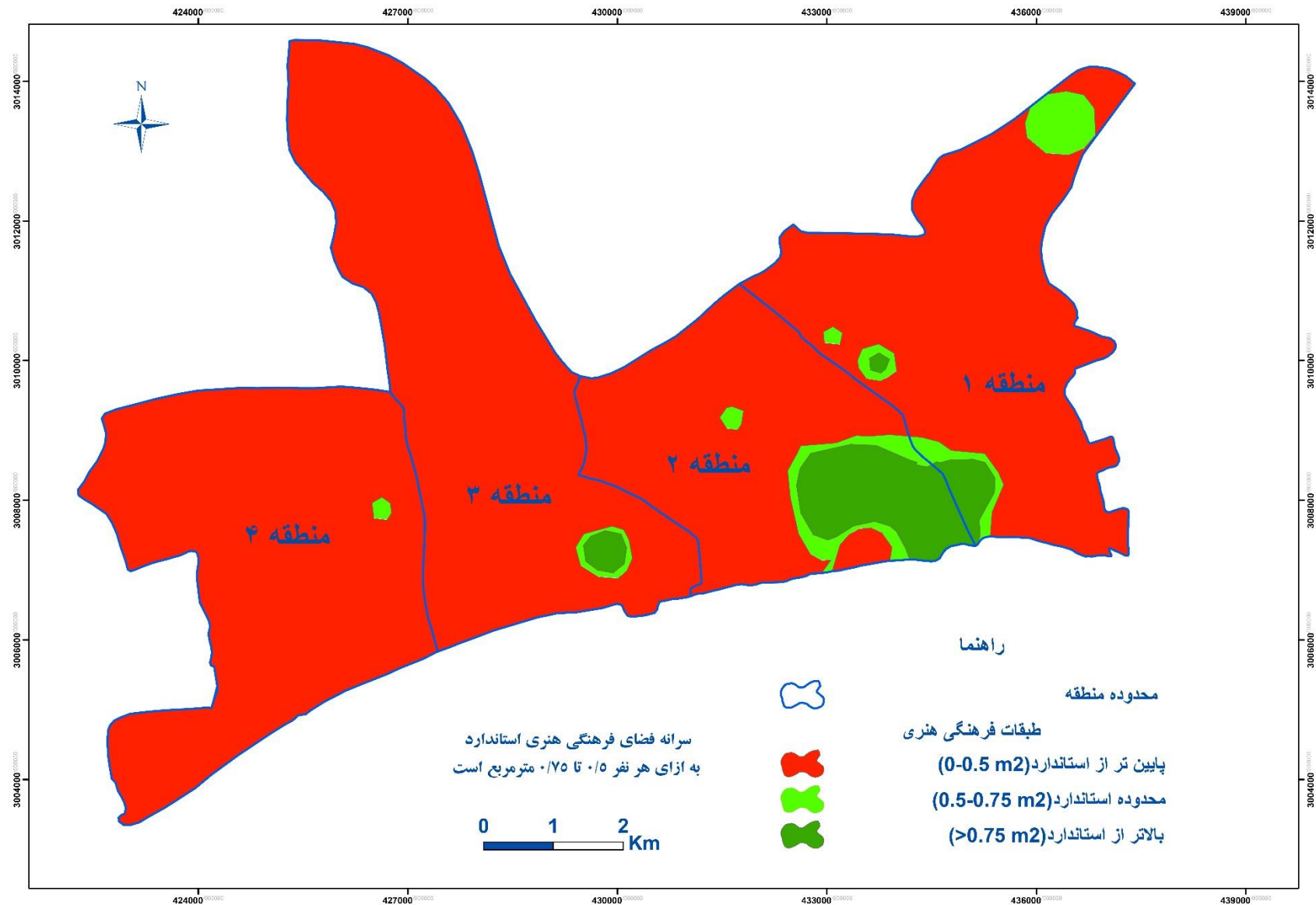
در سطح منطقه، ناحیه و محله به کمک GIS

در مطالعه سرانه فضاهای فرهنگی هنری که به ۳ طبقه پایین تر از استاندارد (۰ تا ۰/۵ مترمربع)، محدوده استاندارد ۰/۵ تا ۰/۷۵ مترمربع) و بالاتر از استاندارد (بیشتر از ۰/۷۵ مترمربع) به ازای هر نفر تقسیم بندی شده است، بیانگر این است که در مجموع پهنه فرهنگی هنری پایین تر از استاندارد ۹۲ درصد را شامل می گردد، پهنه فرهنگی هنری در محدوده استاندارد ۳/۲ درصد و پهنه فرهنگی هنری بالاتر از استاندارد ۴/۸ درصد را پوشش می دهد. همانطوریکه اشاره شد فضاهای فرهنگی هنری در شهر بندرعباس بسیار پایین تر از حد استاندارد بوده و فاصله چشمگیری با محدوده استاندارد دارد و در مقایسه با حد استاندارد فضای فرهنگی هنری شهر بندرعباس بیش از یک چهارم کمتر از استاندارد قرار دارد.

جدول ۵-۱۰- بلوک های سرانه فرهنگی هنری به تفکیک مناطق

درصد	مساحت (مترمربع)	بلوک های سرانه
۱۰۰/۰	۷۴۰۶۴۳۰۷/۷	جمع.....
۹۱/۹	۶۸۰۹۷۰۹۵/۷	پایین تر از استاندارد (۰ تا ۰/۵ مترمربع).....
۳/۲	۲۳۷۵۵۶۴/۰	محدوده استاندارد (۰/۵ تا ۰/۷۵ مترمربع).....
۴/۸	۳۵۹۱۶۴۸/۰	بالاتر از استاندارد (بیشتر از ۰/۷۵ مترمربع).....

مأخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

شکل ۵-۱۰- پهنه بندی سراهنه فرهنگی هنری (نفر بر مترمربع) و میزان دسترسی کودکان به خدمات فرهنگی هنری در شهر

۵-۸- پراکنش انواع خدمات بهداشتی به تفکیک در سطح منطقه، ناحیه و محله

در سطح شهر بندرعباس ۱۱ بیمارستان فعالیت می کند که فقط یک بیمارستان تخصصی کودکان خدمات درمانی برای کودکان را انجام می دهد و آن بیمارستان کودکان بندرعباس است که در خیابان امام خمینی منطقه ۱ و در محله گلشهر شمالی واقع شده است. وضعیت بیمارستانها از لحاظ تفکیک منطقه، در منطقه ۱ دو بیمارستان، در سایر مناطق هر کدام ۳ بیمارستان خدمات درمانی بیماران را انجام می دهند.

تعداد درمانگاههای شهر بندرعباس به ۲۳ درمانگاه می رسد که به تفکیک منطقه، در منطقه ۱ تعداد ۶ درمانگاه، در منطقه ۲ تعداد ۲ درمانگاه، در منطقه ۳ تعداد ۵ درمانگاه و در منطقه ۴ تعداد ۸ درمانگاه فعال هستند.

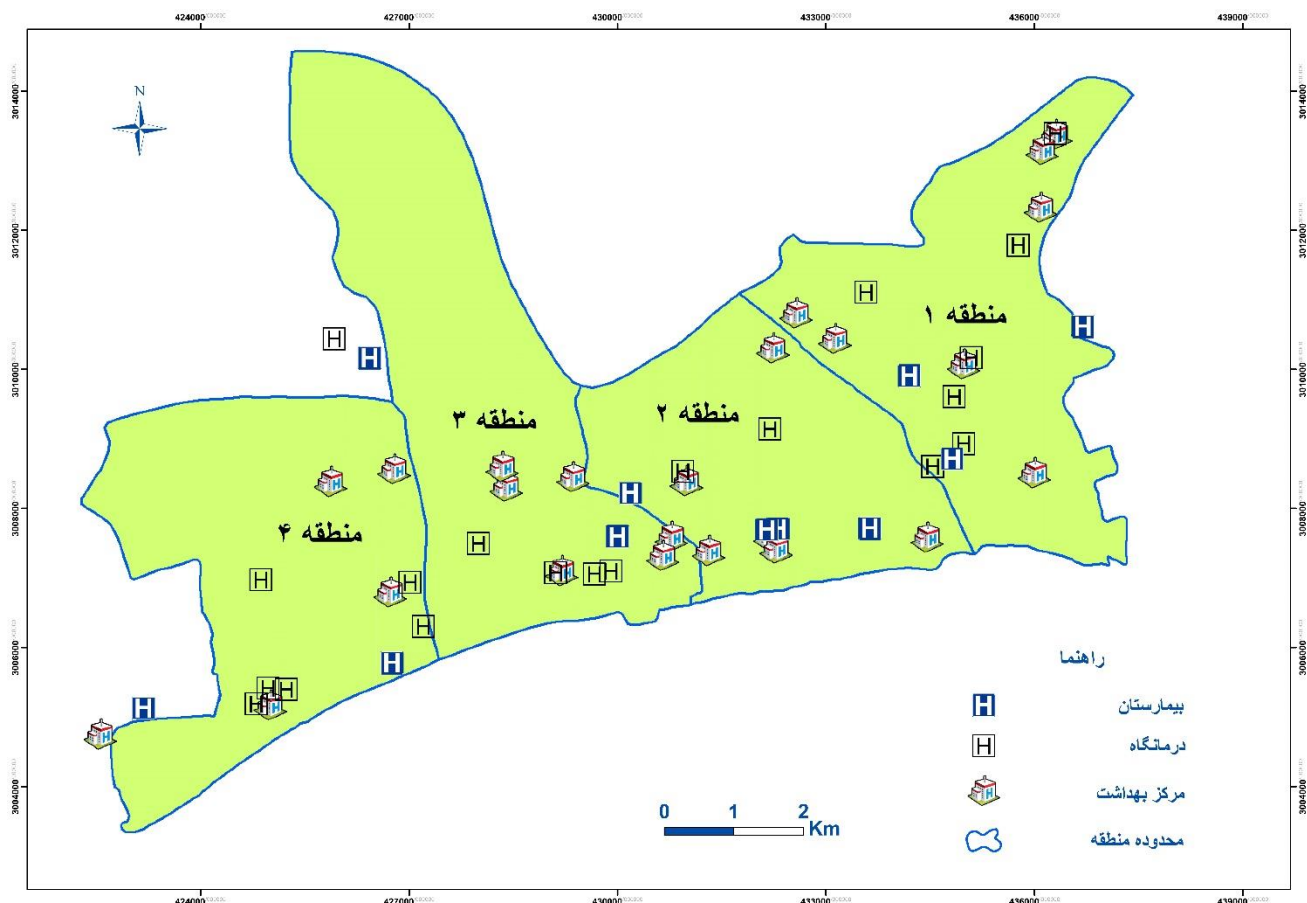
تعداد مراکز بهداشت بندرعباس ۲۳ مراکز بهداشت هستند که به تفکیک منطقه، در منطقه ۱ تعداد ۸ مرکز بهداشت، در منطقه ۲ تعداد ۴ مرکز بهداشت، در منطقه ۳ تعداد ۵ مرکز بهداشت و در منطقه ۴ تعداد ۶ مرکز بهداشت خدمات درمانی به شهروندان را به عهده دارند.

که جزئیات و جداول آن در بخش ششم بهداشت و سلامت کودکان به تفصیل اشاره شده است.

۵-۹- تحلیل میزان دسترسی کودکان و نوجوانان به خدمات بهداشتی و درمانی به تفکیک سن و

جنس در سطح منطقه، ناحیه و محله به کمک GIS

در سطح شهر بندرعباس ۱۱ بیمارستان فعالیت می کند که دارای ۱۴۸۳ تخت ثابت جهت مداوای بیماران دارند. در این شهر یک بیمارستان تخصصی کودکان وجود دارد که خدمات درمانی برای کودکان را انجام می دهد که در خیابان امام خمینی منطقه ۱ و در محله گلشهر شمالی واقع شده است. مراکز ارائه دهنده مراقبت های اولیه بهداشتی در شهر بندرعباس ۱۶۸ مرکز درمانی است و مراکز بهداشتی و درمانی ۲۳ مرکز درمانی، پایگاه بهداشت ۴۶ مرکز و خانه های بهداشت نیز تعداد ۱۰۱ خانه بهداشت در سطح شهر خدمات درمانی ارائه می دهند. تعداد پایگاههای اورژانس پیش بیمارستانی ۱۱۵ در شهر بندرعباس در مجموع ۱۰ پایگاههای اورژانس است که به تفکیک پایگاه اورژانس شهری به تعداد ۳ پایگاه و پایگاه اورژانس جاده ای نیز ۴ پایگاههای اورژانس هستند که خدمات رسانی درمانی شهروندان را به عهده دارند.

شکل ۵-۱۱- میزان دسترسی کودکان به خدمات بهداشتی و درمانی در سطح منطقه و محله

۵-۱۰- پراکنش انواع خدمات و امکانات تفریحی و ورزشی اعم از پارک کودک، بازیگده روباز و

بسته فضاهای بازی به تفکیک موضوع، انواع زمین های بازی و سرگرمی، مراکز بازی واقع در مراکز

خرید بزرگ، زمین های ورزشی تک یا چند منظوره در سطح منطقه، ناحیه و محله

شهر بندرعباس از لحاظ زمین ورزشی تک یا چند منظوره می توان گفت که در مجموع تعداد ۵۱ زمین ورزشی تک منظوره و چند منظوره وجود دارد که سهم منطقه یک ۲۱ زمین ورزشی، منطقه دو تعداد ۶ زمین ورزشی و منطقه ۳ و ۴ بترتیب ۹ و ۱۵ زمین ورزشی به کودکان خدمات ورزشی ارائه می کنند.

در سطح شهر بندرعباس تعداد ۱۱ بازیگده روباز فعالیت می کند که ۶ بازیگده در منطقه ۱، تعداد ۱ بازیگده در منطقه ۲، و در منطقه ۳ و ۴ بترتیب تعداد ۲ و ۲ بازیگده فعالیت می کند.

از لحاظ وضعیت فضاهای بازی و بازیگده های بسته در شهر بندرعباس ۵ بازیگده بسته در دسترس کودکان قرار دارند که ۳ بازیگده بسته در منطقه ۱ و ۲ بازیگده بسته در منطقه ۳ واقع شده است و مناطق ۲ و ۴ فاقد بازیگده بسته هستند.

شهر بندرعباس از نظر وضعیت مراکز بازی واقع در مراکز خرید بزرگ دارای ۴ مرکز بازی است که ۲ مرکز بازی در منطقه ۱ و ۲ مرکز بازی در منطقه ۳ مستقر است.

جدول ۵-۱۱- بازیگده بسته به تفکیک منطقه و محله

ردیف	نام بازیگده	نام منطقه	نام محله	آدرس
۱	شهر بازی وروجک	۱	خلیج فارس	بلوار پردیس
۲	پارک بادی	۱	نواب	کوی کارکنان فرودگاه
۳	شهر بازی وقت شادی	۱	الهیة جنوبی	مجتمع تجاری پردیس
۴	مجتمع تجاری ستاره شهر	۳	چهار باغ جنوبی	مجتمع تجاری ستاره شهر
۵	شهر بازی ستاره جنوب	۳	بهادر	مجتمع تجاری ستاره جنوب

مآخذ: شهرداری بندرعباس، سال ۱۴۰۲.

جدول ۵-۱۲- بازیکنده روباز به تفکیک منطقه و محله

ردیف	نام بازیکنده	نام منطقه	نام محله	آدرس
۱	شهر بازی فرشته‌ها	۱	گلشهر شمالی	میدان صادقیه، به طرف پل رسالت
۲	پارک بادی صفی‌نژاد	۱	مهرگان	بلوار دانشگاه، خیابان مهرگان
۳	دهکده بازی بادی کاکتوس	۱	خلیج فارس	داروپخش
۴	پیست دوچرخه سواری و اسکیت	۱	نواب	پایگاه هوایی
۵	پیست دوچرخه سواری و اسکیت	۱	ساحلی غدیر	پارک دولت
۶	شهر بازی	۱	نواب	پایگاه هوایی
۷	شهر بازی دل	۲	طلوع	چهارراه پردیس
۸	شهر بازی پارک شهر	۳	فرهنگیان	پارک دباغیان
۹	شهر بازی بادکنک	۳	چهار باغ	محله چهارباغ- خیابان خبرنگار
۱۰	شهر بازی شادونه	۴	امیرآباد جنوبی	چهارراه جهانبار، پشت بانک ملی
۱۱	شهر بازی هپی لند (شادی لند)	۴	پیامبر اعظم	بلوار هرمز، خیابان عامریان

مآخذ: شهرداری بندرعباس، سال ۱۴۰۲.

جدول ۵-۱۳- مراکز بازی واقع در مراکز خرید بزرگ

ردیف	نام بازیکنده	نام منطقه	نام محله	آدرس
۱	شهر بازی بندرعباس مال	۱	گلشهر شمالی	گلشهر خیابان اتوبوسرانی
۲	شهر بازی وقت شادی	۱	الهیة جنوبی	مجتمع تجاری پردیس
۳	مجتمع تجاری ستاره شهر	۳	چهار باغ جنوبی	مجتمع تجاری ستاره شهر
۴	شهر بازی ستاره جنوب	۳	بهادر	مجتمع تجاری ستاره جنوب

مآخذ: شهرداری بندرعباس، سال ۱۴۰۲.

جدول ۵-۱۴- زمین ورزشی تک یا چند منظوره

ردیف	نوع زمین تک یا چند منظوره		نام منطقه	نام محله
	چند منظوره	تک		
۱	زمین ورزشی سه راه برق	زمین چمن مصنوعی	۱	توحید
۲	الهیة جنوبی	زمین چمن مصنوعی	۱	کوی خلیج فارس
۳	سرخ آبی پوشان کوی ملت	زمین چمن مصنوعی	۱	رسالت
۴	ژیان فرچمن مصنوعی	زمین چمن مصنوعی	۱	الهیة شمالی
۵		زمین چمن مصنوعی	۱	الهیة جنوبی
۶		زمین چمن مصنوعی	۱	گلشهر جنوبی
۷		زمین چمن مصنوعی	۱	سجادیة
۸		زمین چمن مصنوعی	۱	گلشهر جنوبی
۹		زمین چمن مصنوعی	۱	نواب
۱۰		زمین چمن مصنوعی	۱	سنگ کن
۱۱		زمین چمن مصنوعی	۱	نخل ناخدا
۱۲		زمین چمن مصنوعی	۱	داماهی
۱۳		زمین چمن مصنوعی	۱	الهیة شمالی
۱۴		زمین چمن مصنوعی	۱	محله طلابند
۱۵		زمین چمن مصنوعی	۱	مهرگان
۱۶		زمین چمن مصنوعی	۱	طلوع
۱۷		زمین چمن مصنوعی	۱	نبوت
۱۸		زمین چمن مصنوعی	۱	طلائیة
۲۰		زمین چمن مصنوعی	۱	گلشهر شمالی
۲۴		زمین چمن مصنوعی	۱	نیایش
۲۷		زمین چمن مصنوعی	۱	طلائیة
۱۹	فوتبال چمن مصنوعی	زمین چمن مصنوعی	۲	امام رضا
۲۱		زمین چمن مصنوعی	۲	نابیند شمالی
۲۲		زمین چمن مصنوعی	۲	نخل پیرمرد
۲۳		زمین چمن مصنوعی	۲	نابیند جنوبی
۲۵		زمین چمن مصنوعی	۲	آزاد شهر
۲۶		زمین چمن مصنوعی	۲	کوی شفا
۲۸		زمین چمن مصنوعی	۳	آیت الله غفاری شمالی
۲۹		زمین چمن مصنوعی	۳	نخل پیرمرد

ردیف	نوع زمین تک یا چند منظوره		نام منطقه	نام محله
	چند منظوره	تک		
۳۰	زمین چمن مصنوعی		۳	اوزی ها
۳۱	زمین چمن مصنوعی		۳	محله سیم بالا
۳۲	زمین چمن مصنوعی		۳	شاه حسینی
۳۳	زمین چمن مصنوعی		۳	چهار باغ جنوبی
۳۴	زمین چمن مصنوعی		۳	آیت الله غفاری شمالی
۳۵	زمین چمن مصنوعی		۳	سه راه برق
۳۶	زمین چمن مصنوعی		۳	ملت
۳۷	زمین چمن مصنوعی		۴	اسلام آباد
۳۸	زمین چمن مصنوعی		۴	ملت
۳۹	زمین چمن مصنوعی		۴	پیامبر اعظم
۴۰	زمین چمن مصنوعی		۴	۲۲ بهمن
۴۱	زمین چمن مصنوعی		۴	۲۲ بهمن
۴۲	زمین چمن مصنوعی		۴	دو هزار
۴۳	زمین چمن مصنوعی		۴	۴۰۰ دستگاه
۴۴	زمین چمن مصنوعی		۴	ملت
۴۵	زمین چمن مصنوعی		۴	امیرآباد جنوبی
۴۶	زمین چمن مصنوعی		۴	محله دو هزار
۴۷	زمین چمن مصنوعی		۴	محله دو هزار
۴۸	زمین چمن مصنوعی		۴	محله سورو
۴۹	زمین چمن مصنوعی		۴	پشت آتش نشانی
۵۰	زمین چمن مصنوعی		۴	پشت شهر
۵۱	زمین چمن مصنوعی		۴	۶۰۰ دستگاه

مآخذ: شهرداری بندرعباس، سال ۱۴۰۲.

۵-۱۱- تحلیل میزان دسترسی کودکان و نوجوانان به انواع خدمات و امکانات تفریحی و ورزشی در

سطح منطقه، ناحیه و محله

وضعیت مساحت و سرانه کاربری های ورزشی شهر بندرعباس به تفکیک مناطق در جداول زیر درج شده گویای این است که مساحت کل کاربری های ورزشی برابر $۶۵۰۰۶۴/۶$ مترمربع و سرانه فضای ورزشی در شهر بندرعباس $۱/۳$ مترمربع به ازای هر نفر است که با استاندارد سرانه ورزشی که $۱/۱$ تا ۲ مترمربع است، شهر بندرعباس در محدوده استاندارد قرار دارد و سرانه ورزشی بر حسب منطقه نشان می دهد که سرانه ورزشی در منطقه ۱ برابر $۱/۹$ مترمربع به ازای هر نفر بالاتر از استاندارد و منطقه ۲ برابر $۱/۲$ مترمربع در محدوده استاندارد قرار دارد، اما مناطق ۳ با سرانه $۰/۹$ و منطقه ۴ با سرانه $۱/۰$ مترمربع به ازای هر نفر در محدوده کمتر از استاندارد هستند. از ۹۲ محله در شهر بندرعباس ۳۰ محله فاقد امکانات ورزشی می باشد و ۶۲ محله از امکانات ورزشی برخوردارند.

بررسی وضعیت مساحت و سرانه کاربری های پارک ها و فضای سبز شهر بندرعباس نشان می دهد که مجموع مساحت آن ۱۱۸۲۷۷۱ مترمربع و سرانه آن $۱/۳$ مترمربع که نسبت به استاندارد ۸ مترمربع به ازای هر نفر اختلاف چشمگیری دارد. بر حسب مناطق منطقه یک با سرانه $۳/۲$ مترمربع بالاترین سرانه مناطق را داراست، منطقه دو با $۲/۵$ مترمربع، مناطق ۳ و ۴ بترتیب $۲/۷$ و $۱/۰$ مترمربع سرانه پارک ها و فضای سبز را به خود اختصاص داده اند. سرانه کاربری های فضای سبز در تمام مناطق کمتر از حد استاندارد هستند.

جدول ۵-۱۵- وضعیت مساحت و سرانه کاربری های ورزشی شهر بندرعباس به تفکیک مناطق

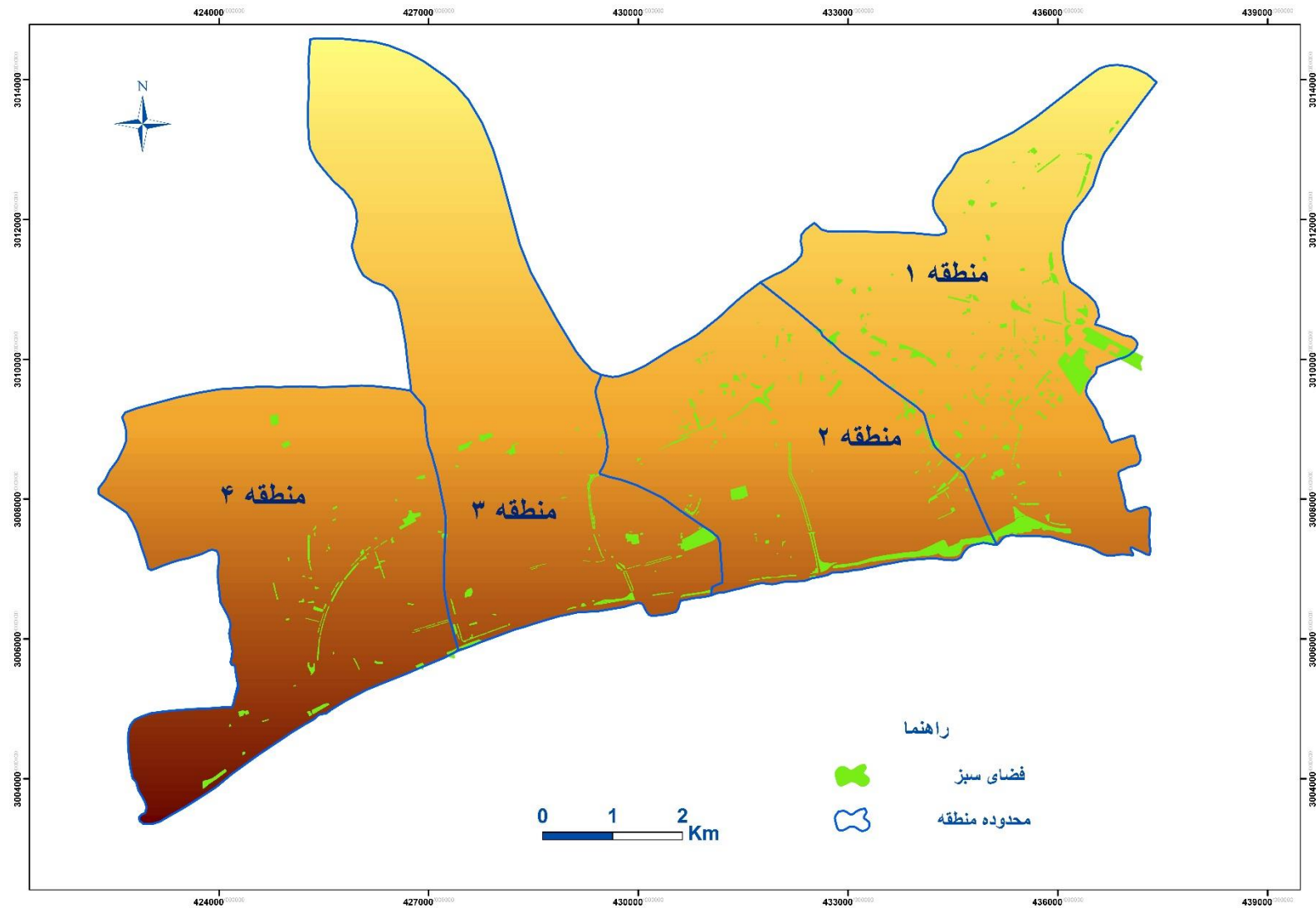
نام منطقه	مساحت (متر مربع)	سرانه ورزشی (متر مربع)
جمع	۶۵۰۰۶۴/۶	۱/۳
منطقه ۱.....	۲۶۰۳۹۳/۳	۱/۹
منطقه ۲.....	۱۶۴۵۲۹/۱	۱/۲
منطقه ۳.....	۸۵۵۴۸/۵	۰/۹
منطقه ۴.....	۱۳۹۵۹۳/۸	۱/۰

مأخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

جدول ۵-۱۶- وضعیت مساحت و سرانه کاربری های پارک ها و فضای سبز شهر بندرعباس به تفکیک مناطق

نام منطقه	مساحت (متر مربع)	سرانه پارک ها و فضای سبز (متر مربع)
جمع	۱۱۸۲۷۷۱/۰	۲/۴
منطقه ۱.....	۴۵۱۶۰۹/۸	۳/۲
منطقه ۲.....	۳۳۳۷۱۱/۶	۲/۵
منطقه ۳.....	۲۵۸۶۳۶/۳	۲/۷
منطقه ۴.....	۱۳۸۸۱۳/۴	۱/۰

مأخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

شکل ۵-۱۲- پراکندگی پارک‌ها و فضای سبز و میزان دسترسی کودکان و نوجوانان به پارک‌ها

۵-۱۲- پراکنش پهنه های خطرناک آلودگی هوا و صوتی در سطح منطقه، ناحیه و محله

آلودگی هوا

آلودگی هوا به دو صورت آلودگی طبیعی و آلودگی ناشی از فعالیت های انسانی جلوه می کند. در شهر بندرعباس آلودگی هوا همانند کلانشهر های ایران جدی و خطرناک نیست اما آلودگی های طبیعی مانند طوفانهای گرد و غبار به بندرعباس تحمیل می شود که به ویژه برای افراد حساس مانند کودکان جدی و بسیار خطرناک است. بررسی طوفانهای گردوغبار را در بندرعباس مشاهده می شود که فراوانی این پدیده در سالهای اخیر رو به افزایش گذاشته است.

بررسی روند وقوع پدیده گرد و غبار نشان می دهد که فراوانی وقوع گرد و غبار در شهر بندرعباس در سالهای ۱۳۷۵ افزایش داشته و بعد از آن روند کاهشی نشان داده است اما این پدیده از سال ۱۳۸۰ به بعد دوباره روند افزایشی داشته است. با توجه به آمار ایستگاه سینوپتیک بندرعباس به طور میانگین ۱۰۰ روز در سال پدیده گرد و غبار روی می دهد که آمار بالایی از روزهای گرد و غبار در بندرعباس را نشان می دهد. طبق این نمودار، سال ۲۰۰۳ با ۱۸۸ روز بیشترین و سال ۱۹۹۸ با ۳۹ روز کمترین روز همراه با گرد و غبار داشته است (خواجه، ۱۳۹۳).

آلودگی صوتی

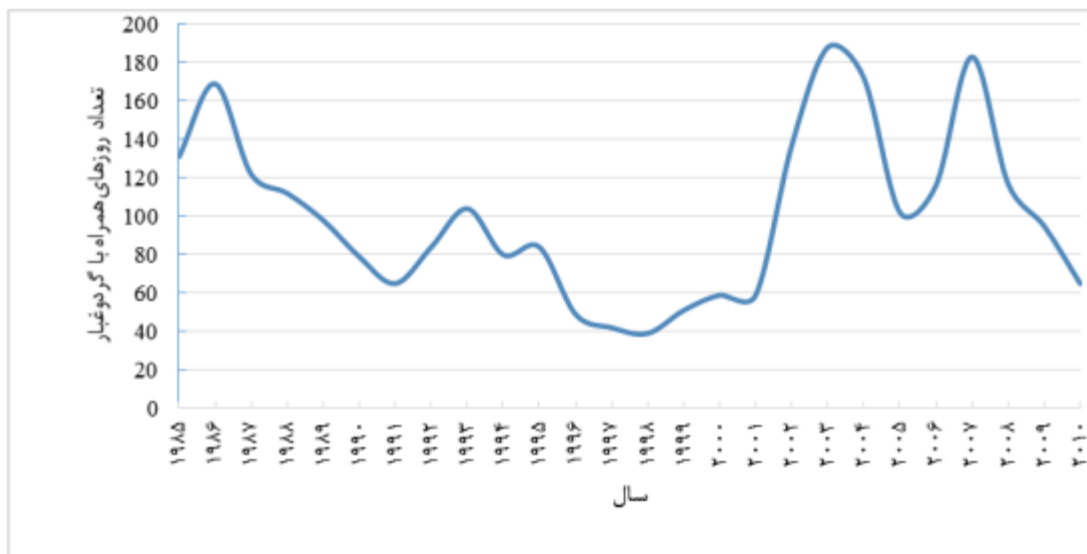
آلودگی صوتی عبارت از صدای های ناهنجار و ناراحت کننده که فعالیت های عصبی انسان را تخریب می نماید، منجر به تخریب سیستم شنوایی گردیده و اختلالات دماغی را خصوصا در اطفال و بزرگسالان بوجود می آورد. آلودگی صوتی یکی از انواع آلودگی های زیست محیطی است که می تواند علاوه بر سلامت جسمانی به سلامت روان انسان نیز صدمه وارد کند و تاثیرات بسیاری مخربی بر روی کیفیت زندگی انسان داشته باشد.

به طور کلی صداهایی که دارای سطح بالای ۷۰ دسی بل هستند برای سلامت انسان مضر در نظر گرفته می شوند و حضور طولانی مدت در معرض چنین سطوحی از صدا می تواند منجر به آسیب های شنوایی، اضطراب و سایر اختلال های جسمانی و روانی برای افراد شود.

سازمان جهانی بهداشت (WHO) اعلام کرده است که میانگین سطح صدای پذیرفته شده در طول روز در مناطق مسکونی می تواند ۵۵dB باشد و بیشینه این صدا تا ۶۵dB قابل پذیرش خواهد بود.

از طرفی آژانس حفاظت از محیط زیست ایالات متحده (EPA) توصیه می کند که سطح سر و صدای جامعه نباید از میانگین ۵۵ دسی بل در روز و ۴۵ دسی بل در شب تجاوز کند.

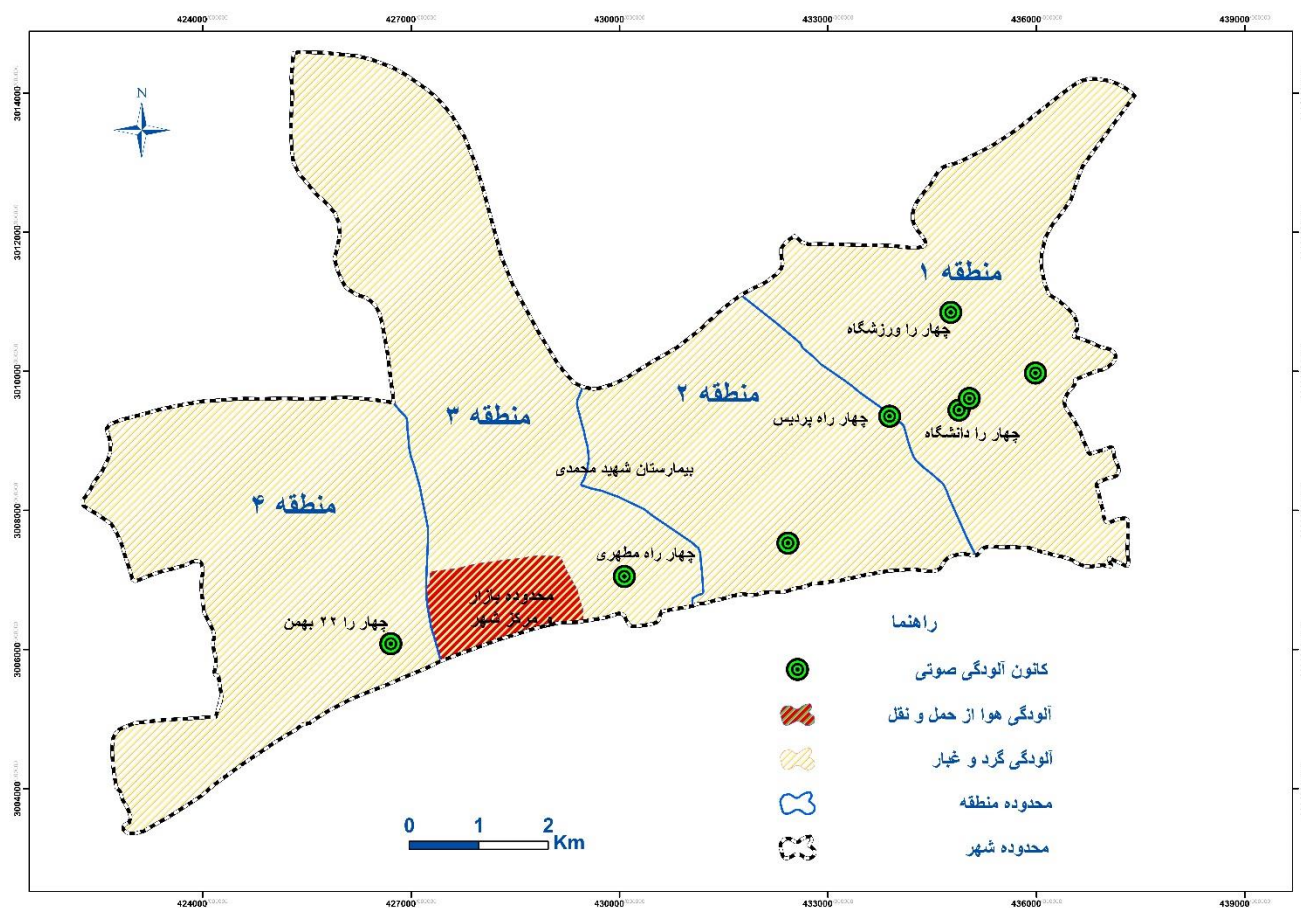
در شهر بندرعباس در بین انواع آلودگی صوتی ، آلودگی صوتی ناشی از حمل و نقل بالاترین آلودگی صوتی را در میان انواع آلودگی صوتی داراست. سر و صداهای تولید شده از سیستم های حمل و نقل مانند ترافیک خودروها، کامیون ها، اتوبوس ها و موتورسیکلت ها یکی از بزرگترین منابع تولید آلودگی صوتی در شهر بندرعباس هستند. آلودگی صوتی صنعتی و غیره در شهر بندرعباس دیده نمی شود و فقط گاهی اوقات آلودگی صوتی ناشی از ساخت و ساز در برخی مناطق شنیده می شود.

شکل ۵-۱۳- نمودار فراوانی روزهای همراه با گرد و غبار طی شهر بندرعباس سالهای ۱۹۸۵ تا ۲۰۱۰ میلادی

۵-۱۳- تحلیل موقعیت جمعیت کودکان در مناطق و نواحی شهری از نظر قرارگیری در وضعیت سالم،

ناسالم و خطرناک از نظر آلودگی هوا و صوت به کمک GIS

شکل ۵-۱۴- قرارگیری وضعیت ناسالم و خطرناک از نظر آلودگی هوا و صوت شهر بندرعباس به تفکیک مناطق

۵-۱۴- بررسی کیفیت زندگی کودکان در شهر بندرعباس با استفاده از پرسشنامه

۵-۱۴-۱- بررسی پایایی و قابلیت اعتماد پرسشنامه با استفاده از مدل های آماری

برای بررسی کارآمدتر و اثربخش تر شاخص های کیفیت زندگی کودکان در شهر بندرعباس به شیوه پرسش نامه به تحلیل کیفیت زندگی کودکان پرداخته شد. در پژوهش حاضر برای افزایش روایی (اعتبار) از تکنیک روایی محتوایی و صوری استفاده شده و برای ارزیابی سوالات پرسشنامه و اینکه تا چه حد می تواند پاسخگوی سوالات و فرضیه های مورد نظر باشد با نظر و قضاوت متخصصان و از اساتید دانشگاه و کارشناسان این حوزه نظرخواهی و کمک گرفته شد. برای پایایی (اعتماد) بیشتر پژوهش پرسشنامه، از ضریب آلفای کرونباخ که عمومیت بیشتری دارد، استفاده گردید. روش پژوهش حاضر از نوع کاربردی و به لحاظ شیوه تحلیل داده ها، توصیفی و تحلیلی است.

سوالات پرسشنامه

سوالات پرسشنامه بر اساس الگوی وارنی و همکاران (۲۰۰۳) در دو قالب پرسشنامه کیفیت زندگی- فرم والد و پرسشنامه کیفیت زندگی- فرم کودک و هر کدام با ۲۳ سوال تبیین گردید. قبل از شروع سوالات پرسشنامه سوالاتی از قبیل سن، جنسیت و سطح تحصیلات از پاسخگویان سوال شد. سوالات، «گویه» (Questionnaire item) چند گزینه ای که پاسخ دهنده، با انتخاب گزینه ای خاص، به آن جواب می دادند.

توزیع و پاسخگویان پرسشنامه

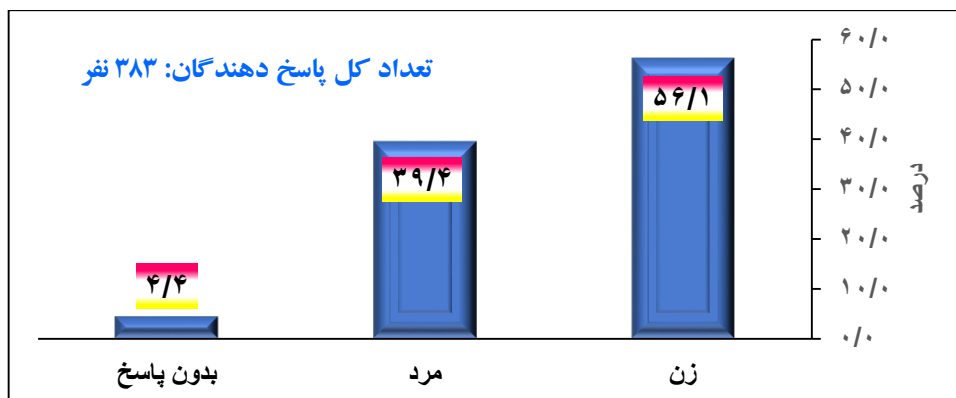
با توجه به اهمیت موضوع، پاسخگویان افرادی که ارتباط معنی داری با بحث کیفیت زندگی کودکان داشته و دانش در این زمینه را داشته اند، انتخاب گردیدند. از اینرو پاسخگویان از اساتید و دانشجویان رشته روانشناسی، جامعه شناسی بیشتر انتخاب شدند همچنین به جهت ارتباط موضوع با سازمانها پرسشنامه در شهرداری ها، اداره کل بهزیستی استان هرمزگان، اداره کل آموزش و پرورش، دانشگاهها توزیع گردید.

در این مطالعه برای محاسبه حجم نمونه با فرمول کوکران انجام شد و با توجه به جمعیت شهر بندرعباس در سال ۱۴۰۰ که برابر ۵۸۱۶۹۸ نفر گزارش شده، بنابراین حجم نمونه تعیین شده ۳۸۳ نفر بدست آمد. از نظر جنسیت ۵۶/۱ درصد پاسخگویان زن (۲۱۵ نفر) و ۳۹/۴ درصد (۱۱۱ نفر) مرد و ۴/۴ درصد (۱۷ نفر) جنسیت خود را بدون پاسخ گذاشتند. بیشترین پاسخگویان در گروه

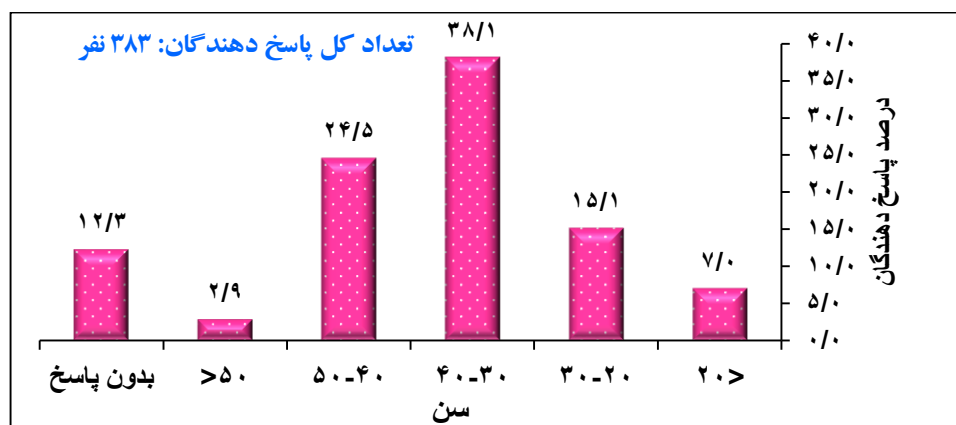
⁶ . Validity

⁷ . Reliability

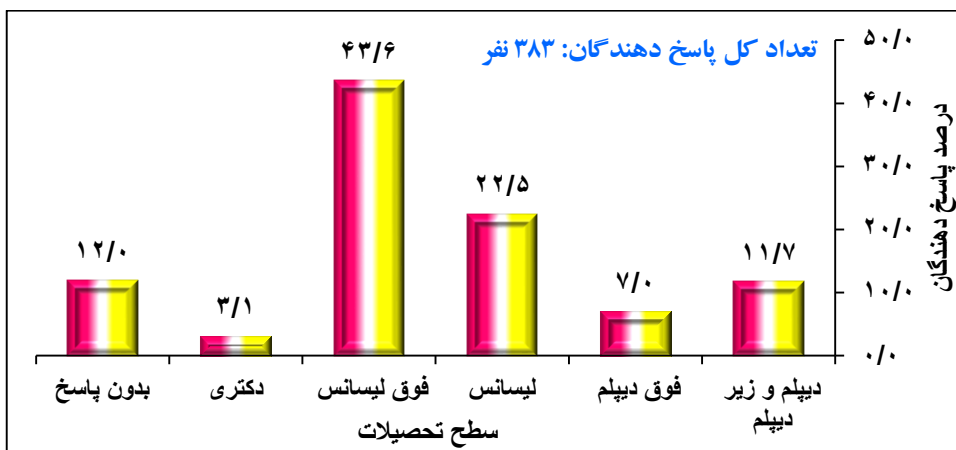
سنی ۳۰ تا ۴۰ سال قرار داشتند و سطح تحصیلات پاسخ دهندگان، بیشتر آنها دارای مدرک فوق لیسانس (۴۳/۶ درصد) (۱۶۷ نفر) و لیسانس ۲۲/۵ درصد (۸۶ نفر) فارغ التحصیل یا دانشجو بودند.

شکل ۵-۱۵- درصد پاسخگویان به تفکیک جنسیت

شکل ۵-۱۶- تعداد پاسخگویان به تفکیک سن

شکل ۵-۱۷- درصد پاسخگویان به تفکیک سطح تحصیلات

جدول ۵-۱۷- نتایج آماری (فراوانی و درصد) گویه های مربوط به پرسشنامه کیفیت زندگی - فرم والد

ردیف	عبارت	هرگز		خیلی کم		گاهی اوقات		اغلب		همیشه		بدون پاسخ	
		فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
۱	راه رفتن بیش از ۱۰۰ متر	۱۶	۴/۲	۵۱	۱۳/۳	۹۳	۲۴/۳	۹۴	۲۴/۵	۱۲۷	۳۳/۲	۲	۰/۵
۲	دویدن	۲۰	۵/۲	۹۶	۲۵/۱	۱۴۲	۳۷/۱	۵۷	۱۴/۹	۶۵	۱۷/۰	۳	۰/۸
۳	انجام فعالیتهای ورزشی	۵	۱/۳	۹۴	۲۴/۵	۱۰۵	۲۷/۴	۱۰۷	۲۷/۹	۶۶	۱۷/۲	۶	۱/۶
۴	بلند کردن اجسام سنگین از روی زمین	۴۱	۱۰/۷	۱۲۱	۳۱/۶	۱۲۱	۳۱/۶	۶۲	۱۶/۲	۳۸	۹/۹	۰	۰/۰
۵	دوش گرفتن یا درآوردن لباسها	۱۴	۳/۷	۳۸	۹/۹	۸۰	۲۰/۹	۷۶	۱۹/۸	۱۶۳	۴۲/۶	۱۲	۳/۱
۶	انجام دادن کارهای روزمره خانه	۲۵	۶/۵	۹۰	۲۳/۵	۸۰	۲۰/۹	۸۱	۲۱/۱	۱۰۱	۲۶/۴	۶	۱/۶
۷	داشتن آسیب دیدگی یا درد	۸۷	۲۲/۷	۱۴۲	۳۷/۱	۸۶	۲۲/۵	۴۴	۱۱/۵	۲۴	۶/۳	۰	۰/۰
۸	داشتن انرژی کم	۵۵	۱۴/۴	۱۵۲	۳۹/۷	۱۱۸	۳۰/۸	۵۰	۱۳/۱	۳	۰/۸	۵	۱/۳
۹	داشتن احساس ترس	۳۳	۸/۶	۱۴۰	۳۶/۶	۱۴۴	۳۷/۶	۵۱	۱۳/۳	۱۵	۳/۹	۰	۰/۰
۱۰	داشتن احساس غمگینی	۷۳	۱۹/۱	۱۴۲	۳۷/۱	۹۶	۲۵/۱	۴۵	۱۱/۷	۱۵	۳/۹	۱۲	۳/۱
۱۱	داشتن احساس خشم	۴۳	۱۱/۲	۱۲۲	۳۱/۹	۱۶۲	۴۲/۳	۳۲	۸/۴	۱۳	۳/۴	۱۱	۲/۹
۱۲	داشتن مشکل در خوابیدن	۹۴	۲۴/۵	۱۲۴	۳۲/۴	۹۶	۲۵/۱	۵۶	۱۴/۶	۸	۲/۱	۵	۱/۳
۱۳	نگران بودن درباره آنچه قرار است برایش اتفاق بیفتد	۸۰	۲۰/۹	۱۰۷	۲۷/۹	۱۱۶	۳۰/۳	۵۶	۱۴/۶	۱۵	۳/۹	۹	۲/۳
۱۴	داشتن مشکل در همراه شدن با سایر کودکان	۱۳۵	۳۵/۲	۱۳۸	۳۶/۰	۷۱	۱۸/۵	۳۲	۸/۴	۲	۰/۵	۵	۱/۳
۱۵	کودکان دیگر دوست ندارند با او دوست شوند.	۱۹۶	۵۱/۲	۸۷	۲۲/۷	۶۰	۱۵/۷	۲۸	۷/۳	۳	۰/۸	۹	۲/۳
۱۶	دست انداخته شدن توسط کودکان دیگر	۱۹۹	۵۲/۰	۱۱۸	۳۰/۸	۳۲	۸/۴	۲۵	۶/۵	۳	۰/۸	۶	۱/۶

ردیف	عبارت	هرگز		خیلی کم		گاهی اوقات		اغلب		همیشه		بدون پاسخ	
		درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی
۱۷	ناتوانی در انجام کارهایی که سایر کودکان هم سن او انجام میدهند	۴۹/۳	۱۸۹	۲۶/۱	۱۰۰	۱۲/۵	۴۸	۶/۸	۲۶	۱/۶	۶	۱۴	۳/۷
۱۸	وقتی با کودکان دیگر در حال بازی کردن است، ادامه دادن بازی همپای آنها برایش سخت است.	۴۶/۲	۱۷۷	۲۱/۷	۸۳	۲۱/۱	۸۱	۷/۰	۲۷	۱/۶	۶	۹	۲/۳
۱۹	تمرکز کردن در سرکلاس درس	۱۴/۴	۵۵	۱۷/۲	۶۶	۱۵/۷	۶۰	۳۰/۸	۱۱۸	۱۷/۸	۶۸	۱۶	۴/۲
۲۰	فراموش کردن بیشتر چیزها	۳۱/۹	۱۲۲	۳۹/۲	۱۵۰	۱۹/۱	۷۳	۷/۶	۲۹	۰/۰	۳۷۴		۲/۳
۲۱	مشکل داشتن، در انجام دادن تکالیف درسی مدرسه	۳۲/۱	۱۲۳	۳۳/۲	۱۲۷	۱۷/۵	۶۷	۱۰/۲	۳۹	۱/۳	۵	۲۲	۵/۷
۲۲	غیبت از مدرسه به دلیل خوب نبودن حالش	۱۷/۲	۶۶	۴۸/۰	۱۸۴	۱۹/۶	۷۵	۵/۰	۱۹	۰/۸	۳	۳۶	۹/۴
۲۳	غیبت از مدرسه به دلیل رفتن به دکتر یا بیمارستان	۱۴/۶	۵۶	۵۲/۵	۲۰۱	۱۶/۷	۶۴	۵/۲	۲۰	۱/۶	۶	۳۶	۹/۴

۵-۱۴-۲- یافته های تحلیلی و نتایج بررسی کیفیت زندگی کودکان شهر بندرعباس با روش آماری

تحلیل عاملی

برای سنجش پایایی پرسشنامه با آلفای کرونباخ انجام شد. ضریب کرونباخ آلفا برای سنجش میزان تک بعدی بودن نگرش ها، قضاوتها و سایر مقولاتی که اندازه گیری آنها آسان نیست به کار می رود. در ضریب جهت بررسی اعتماد به توانایی یک ابزار جهت اندازه گیری به طور مداوم اشاره دارد. واریانس کل پرسش ها است. هر قدر همبستگی مثبت بین سؤالات بیشتر شود، میزان آلفای کرونباخ بیشتر خواهد شد و بالعکس هر قدر واریانس میانگین سؤالات بیشتر شود آلفای کرونباخ کاهش پیدا خواهد کرد. معمولاً مقادیر مثبت بالای ۰,۷ را مناسب در نظر می گیرند و اگر منفی بدست بیاید نشان دهنده ناهمگنی (ناسازگاری) زیاد است.

مقدار ضریب کرونباخ در پرسشنامه ۲۳ سوالی کیفیت زندگی کودکان شهر بندرعباس برابر ۰/۷۶ بدست آمده که بیانگر همبستگی مثبت سؤالات درونی پرسشنامه است و از پایایی قابل قبول و اعتماد مطلوبی برخوردار بوده است.

برای آزمون کفایت نمونه گیری و کافی بودن حجم نمونه برای تحلیل عاملی با استفاده از کفایت نمونه گیری توسط آزمون کایسر- مایر- الکین (Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) مشخص شد که کفایت نمونه برداری در حد عالی است. مقدار KMO بزرگتر از ۰/۵۰ نشانگر کفایت حجم نمونه است. مقدار KMO در این پژوهش برابر با ۰/۸۳۹ است که بیانگر کفایت نمونه برداری در حد کاملاً مطلوبی است.

برای شناسایی عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی کودکان، پرسشنامه نهایی به شیوه تحلیل مؤلفه های اصلی (PCA) با استفاده از چرخش آزمایشی از نوع واریماکس (Varimax) و همچنین با به کارگیری آزمون نرمال سازی کایسر و با تعیین نقطه برش یا بار عاملی مورد تحلیل عاملی قرار گرفت.

تحلیل داده ها با روش چرخش واریماکس، منجر به قرار گرفتن ۷ گویه روی عامل اول، ۸ گویه روی عامل دوم، ۲ گویه روی عامل سوم، ۴ گویه روی عامل چهارم، ۱ گویه روی عامل پنجم و ۱ گویه روی عامل ششم شد.

نتایج تحلیل عاملی

جدول ۵-۱۷ تعداد عامل ها ، تعداد گویه های هر عامل، ارزش ویژه و درصد واریانس آنها ارائه شده است. این جدول یک جدول ویرایش شده از جدول ۵-۱۸ است که در جدول ۵-۱۷ نتایج تفصیلی از آماره های مربوط به ۶ عامل استخراج شده است. همانگونه که در جدول ۵-۱۸ ملاحظه می گردد، ردیف های ۷ به بعد بدلیل این که مقدار ویژه (Eigenvalues) آنها کمتر از ۱ است حذف شده اند.

نتایج تحلیل عاملی پرسشنامه "بررسی کیفیت زندگی کودکان شهر بندرعباس" بر اساس نظرخواهی از والدین در شهر بندرعباس نشان می دهد که از ۲۳ سوال پرسشنامه با توجه به خروجی های SPSS و چرخش مولفه ها (Rotated Component Matrixa) پرسشنامه ها در قالب ۶ عامل تبیین و خلاصه شده است این عامل برای تحلیل وضعیت کیفیت زندگی کودکان بکار می رود که عبارتند از:

نکته مهم عامل اول تا ششم بترتیب بیشترین تاثیر را در کیفیت زندگی کودکان بندرعباس داشته اند.

عامل اول: ناتوانی در ارتباط با سایر کودکان

عامل دوم: داشتن ترس و اضطراب و ناامنی

عامل سوم: غیبت در مدرسه به علت بیماری

عامل چهارم: فعالیتهای ورزشی

عامل پنجم: دست انداخته شدن توسط کودکان دیگر

عامل ششم: تمرکز کردن در سرکلاس درس

با توجه به مقدار واریانس ویژه (ستون دوم) گویای این است که عامل اول یعنی ناتوانی در ارتباط با سایر کودکان شدیدترین تاثیر را در کیفیت زندگی کودکان تلقی می شود، که ۳۳ درصد واریانس را شامل می گردد. عامل دوم در کیفیت زندگی کودکان، داشتن ترس و اضطراب و ناامنی است که با ۹ درصد واریانس را دربر می گیرد. عامل سوم غیبت در مدرسه به علت بیماری ، عامل چهارم فعالیتهای ورزشی و عامل پنجم دست انداخته شدن توسط کودکان دیگر و عامل ششم تمرکز کردن در سرکلاس درس کیفیت زندگی کودکان در شهر بندرعباس را تبیین می کند.

جدول ۵-۱۸- شاخص های آماری مربوط به عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی کودکان

Total Variance Explained					
عوامل	مقدار ویژه	درصد واریانس تبیین شده	درصد تجمعی واریانس تبیین شده	تعداد سؤالات یا گویه ها	
Component	Eigenvalue	%	%	Rotation of Cumulative	Rotation of Variance
عامل اول	۳۲/۸۶	۱۹/۳۷	۱۹/۳۷	۱۹/۳۷	۶
عامل دوم	۹/۲۹	۱۶/۲۷	۳۵/۶۴	۳۵/۶۴	۶
عامل سوم	۸/۷۹	۹/۳۴	۴۴/۹۸	۴۴/۹۸	۲
عامل چهارم	۶/۰۷	۹/۱۳	۵۴/۱۱	۵۴/۱۱	۴
عامل پنجم	۵/۹۰	۷/۴۸	۶۱/۵۹	۶۱/۵۹	۱
عامل ششم	۵/۰۶	۶/۳۹	۶۷/۹۸	۶۷/۹۸	۱

مآخذ: محاسبات مشاور از نتایج آماری پرسشنامه کیفیت زندگی با استفاده از نرم افزار SPSS

جدول ۵-۱۹- نتایج تفصیلی از آماره های مربوط به ۶ عامل استخراج شده

Total Variance Explained									
Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	7.559	32.865	32.865	7.559	32.865	32.865	4.454	19.365	19.365
2	2.136	9.286	42.150	2.136	9.286	42.150	3.743	16.272	35.637
3	2.022	8.793	50.944	2.022	8.793	50.944	2.149	9.343	44.980
4	1.396	6.071	57.015	1.396	6.071	57.015	2.100	9.131	54.110
5	1.357	5.899	62.914	1.357	5.899	62.914	1.719	7.476	61.586
6	1.165	5.063	67.977	1.165	5.063	67.977	1.470	6.391	67.977
7	.880	3.825	71.802						
8	.808	3.512	75.314						
9	.740	3.217	78.531						
10	.675	2.934	81.465						
11	.598	2.601	84.065						
12	.483	2.101	86.167						
13	.460	2.001	88.168						
14	.431	1.875	90.043						
15	.397	1.726	91.769						
16	.376	1.637	93.405						
17	.320	1.390	94.795						
18	.294	1.279	96.074						
19	.240	1.041	97.115						
20	.219	.950	98.066						
21	.194	.844	98.910						
22	.149	.649	99.559						
23	.101	.441	100.000						

Extraction Method: Principal Component Analysis.

مآخذ: محاسبات مشاور از نتایج آماری پرسشنامه کیفیت زندگی با استفاده از نرم افزار SPSS

فصل ششم

سلامت، بهداشت و تغذیه کودکان

۶-۱- مقدمه

در سراسر جهان موضوع سلامت کودکان جزو اولویت های بسیار مهم سیاست گذاران بهداشت تمامی کشورها به حساب می آید و از آن جایی که نیروی انسانی در جوامع امروزی گرانباترین و با ارزش ترین سرمایه هر ملت می باشد، لذا توجه به بهداشت و در نتیجه رشد و تکامل کودکان که آینده سازان جامعه می باشند، به نوعی حفاظت از سرمایه های ملی به شمار می رود. هم چنین باید گفته شود که سرمایه گذاری در رابطه با بهداشت کودکان یک تصمیم اقتصادی خردمندانه می باشد که جزو بهترین تصمیم ها برای قرارداد کشور در مسیر دستیابی به آینده ای بهتر می باشد که به دنبال تصمیم فوق امروزه راهکارهای بسیاری در جهت سلامت کودکان به کار گرفته می شود.

برای شروع آموزش بهداشت به کودکان هیچ سنی زود نیست و به علاوه رعایت بهداشت از سنین کودکی موجب سالم ماندن کودکان می شود و باعث می شود تا کودکان به یک خود آگاهی بهتر برسند. هم چنین می توان گفت از آن جایی که کودکان نسبت به بزرگسالان سریع تر دچار عفونت ها و بیماری ها می شوند از دوره های چالش برانگیز والدین، آموزش بهداشت فردی به کودکان و تشویق کودک برای رعایت بیشتر آن آموزش ها و تغذیه خود می باشد، که این آموزش ها و به کارگیری آن ها توسط کودکان موجب شادابی و سرزندگی بیشتر کودکان خواهد شد.

❖ **تعریف بهداشت:** هر گونه اقدامی است به حفظ سلامت جسم و روح خود کودک ختم شود.

❖ **تعریف سلامت:** در سال ۱۹۴۸، سازمان بهداشت جهانی (WHO)، سلامتی را این گونه تعریف کرد «سلامتی

تنها فقدان بیماری و ناتوانی نیست، بلکه سلامتی عبارت است از رفاه جسمی، روانی و اجتماعی»

❖ **تعریف تغذیه:** طبق تعریف سازمان بهداشت جهان (WHO)، یک غذای سالم و مغذی غذایی است که مواد مغذی

لازم مانند ویتامین ها، املاح، اسیدهای آمینه ضروری، اسیدهای چرب ضروری و فیبر را فراهم کرده و موادی که

پتانسیل آسیب به بدن دارند را به حداقل رسانده باشد مانند سدیم، شکر یا چربی های اشباع.

با توجه به اینکه کودکان به دلیل حساسیت زیاد بیشتر از بزرگسالان در معرض انواع باکتری ها و میکروب ها قرار دارند، لذا

آموزش بهداشت به آنها در حفظ سلامتی شان بسیار تاثیر دارد. عدم رعایت بهداشت فردی در کودکان شانس ابتلا به انواع بیماری ها را در آنها بالا می برد. لذا آموزش بهداشت فردی از همان کودکی و از سنین پایین بسیار مهم است.

نکاتی که در آموزش بهداشت فردی کودکان باید به آن توجه داشت به شرح ذیل می باشد:

- (۱) آموزش درست شستن دست و صورت کودکان با صابون در قبل از غذا و بعد از اجابت مزاج
- (۲) آموزش درست مسواک زدن بعد از غذا خوردن در دفعات وعده غذایی
- (۳) استفاده از وسایل بهداشت فردی مانند حوله ، مسواک، شانه
- (۴) آموزش درست حمام کردن (حداقل دوبار در هفته استحمام شود)
- (۵) دادن اطلاعات کافی و مفید درباره رژیم غذایی سالم به کودکان
- (۶) برای بهداشت دستگاه تناسلی کودکان مخصوصا دختران نیاز به عوض کردن لباس زیر و جدا شستن آن به صورت روزانه
- (۷) آموزش استفاده درست از لوازم بهداشتی اماکن عمومی
- (۸) برای یادگیری صحیح و درست بهداشت فردی کودکان نیاز به فردی می باشد که به اقدامات کودکان تا یادگیری درست آنها نظارت کامل داشته باشد.
- (۹) کودکانی که مشکوک به بیماری می باشد باید در اسرع وقت به مراکز درمانی ارسال شده و مورد درمان قرار گیرند.
- (۱۰) کودکانی که مشکلات روحی و روانی دارند باید به روانپزشک یا روان شناس ارجاع داده شوند تا درمان آنها صورت بگیرد.
- (۱۱) جهت بهداشت مو و کمک به رشد موها کودکان علاوه بر شستن آن باید نحوه صحیح شانه زدن را آموزش داد.
- (۱۲) آموزش کوتاه کردن ناخن برای جلوگیری از تجمع میکروب ها در زیر ناخن کودکان می باشد.

۶-۲- بررسی وضعیت امکانات بهداشتی و درمانی شهر بندرعباس

در سطح شهر بندرعباس ۱۱ بیمارستان فعالیت می کند که دارای ۱۴۸۳ تخت ثابت جهت مداوای بیماران دارند. به تفکیک نوع وابستگی بیمارستان، دانشگاه علوم پزشکی دارای ۵ بیمارستان، تامین اجتماعی دارای ۱ بیمارستان، سایر نهادها و ارگانهای دولتی ۳ بیمارستان و بخش خصوصی نیز دارای ۳ بیمارستان فعال هستند.

بیمارستان تخصصی کودکان: در سطح شهر بندرعباس بیمارستان تخصصی کودکان که خدمات درمانی برای کودکان را انجام می دهد یک بیمارستان به بنام بیمارستان تخصصی کودکان بندرعباس است که در خیابان امام خمینی منطقه ۱ و در محله گلشهر شمالی واقع شده است.

مراکز ارائه دهنده مراقبت های اولیه بهداشتی در شهر بندرعباس ۱۶۸ مرکز درمانی است و مراکز بهداشتی و درمانی ۲۳ مرکز درمانی، پایگاه بهداشت ۴۶ مرکز و خانه های بهداشت نیز تعداد ۱۰۱ خانه بهداشت در سطح شهر خدمات درمانی ارائه می دهند. تعداد پایگاههای اورژانس پیش بیمارستانی ۱۱۵ در شهر بندرعباس در مجموع ۱۰ پایگاههای اورژانس است که به تفکیک پایگاه اورژانس شهری به تعداد ۳ پایگاه و پایگاه اورژانس جاده ای نیز ۴ پایگاههای اورژانس هستند که خدمات رسانی درمانی شهروندان را به عهده دارند.

جدول ۶-۱- تعداد بیمارستان های فعال و تخت های موجود بر حسب وابستگی در شهر بندرعباس

نوع وابستگی بیمارستان	دولتی/غیر دولتی	بیمارستان فعال	تخت ثابت
دانشگاه علوم پزشکی.....	دولتی	۵	۷۳۹
تامین اجتماعی.....	دولتی	۱	۳۰۰
سایر نهادها و ارگانهای دولتی.....	دولتی	۳	۳۱۰
خیریه.....	غیر دولتی	۰	۰
خصوصی.....	غیر دولتی	۲	۱۳۴
جمع.....		۱۱	۱۴۸۳

مأخذ: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان هرمزگان،

جدول ۶-۲- مراکز ارائه دهنده مراقبت های اولیه بهداشتی شهر بندرعباس

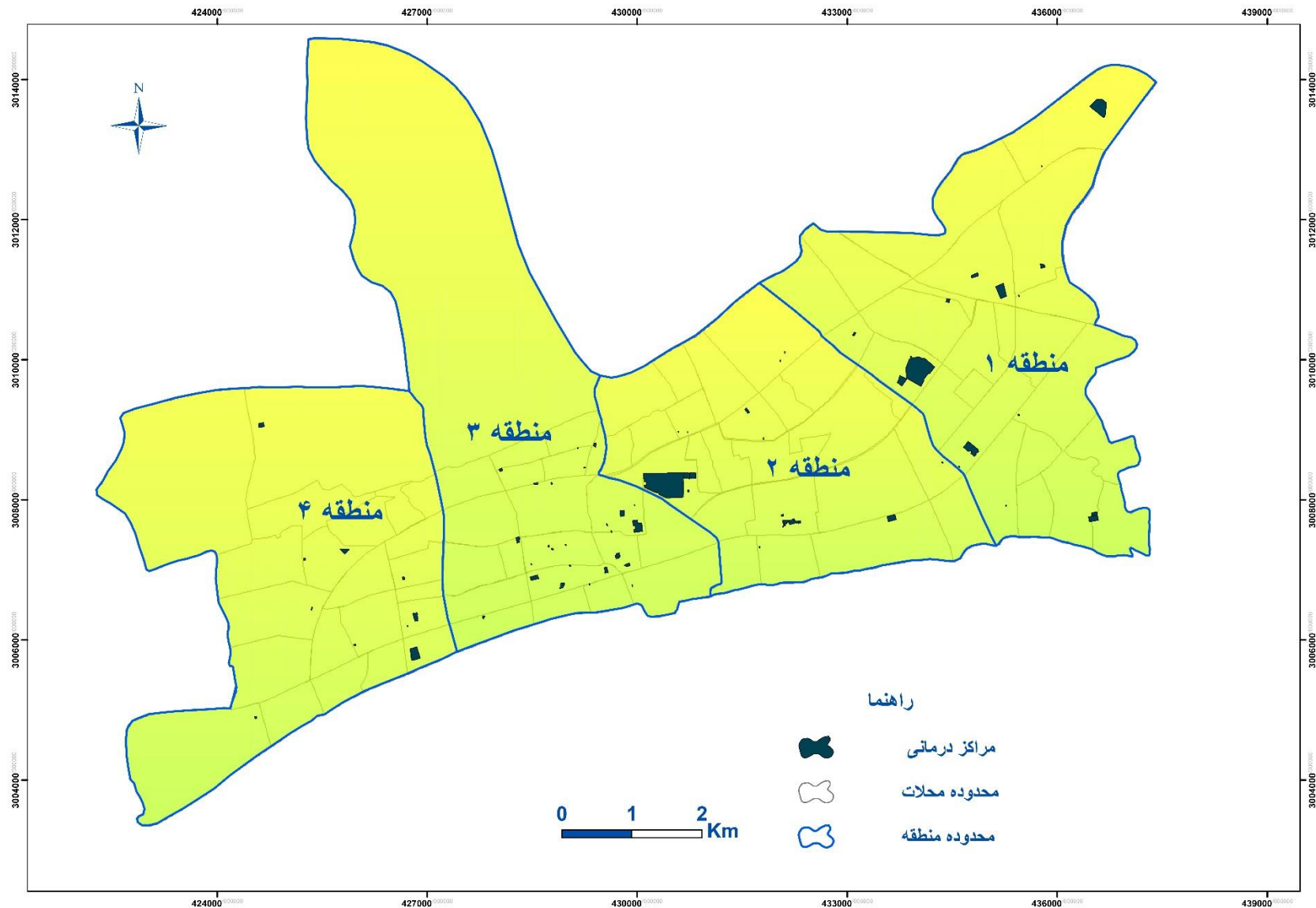
تعداد	مراکز مراقبت های اولیه بهداشتی
۲۳	مراکز بهداشتی و درمانی.....
۴۶	پایگاه بهداشت.....
۱۰۱	خانه های بهداشت فعال.....
۱۶۸	جمع.....

مأخذ: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان هرمزگان،

جدول ۶-۳- تعداد پایگاههای اورژانس پیش بیمارستانی ۱۱۵ شهر بندرعباس

تعداد	پایگاههای اورژانس پیش بیمارستانی
۶	شهری.....
۴	جاده ای.....
۱۰	جمع.....

مأخذ: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان هرمزگان

شکل ۶-۱- پراکنش مراکز خدمات بهداشتی و درمانی در سطح منطقه و محله

۶-۳- بررسی کاربری های بهداشتی و درمانی به تفکیک مناطق شهر بندرعباس

وضعیت کاربری های بهداشتی درمانی شهر بندرعباس نشان می دهد که مساحت این کاربری ها برابر ۷۳۹۴۸۴ مترمربع می باشد که به تفکیک مناطق، در منطقه ۱ برابر ۳۱ درصد، منطقه ۲ معادل ۲۹ درصد، منطقه ۳ برابر ۹ درصد و در منطقه ۴ معادل ۳۱ درصد پهنه بهداشتی درمانی به چشم می خورد.

همانطوریکه اشاره شد در سطح شهر بندرعباس ۱۱ بیمارستان فعالیت می کند که به تفکیک منطقه، در منطقه ۱ دو بیمارستان، در سایر مناطق هر کدام ۳ بیمارستان خدمات درمانی بیماران را انجام می دهند.

تعداد درمانگاههای شهر بندرعباس به ۲۳ درمانگاه می رسد که به تفکیک منطقه، در منطقه ۱ تعداد ۶ درمانگاه، در منطقه ۲ تعداد ۲ درمانگاه، در منطقه ۳ تعداد ۵ درمانگاه و در منطقه ۴ تعداد ۸ درمانگاه فعال هستند.

تعداد مراکز بهداشت بندرعباس ۲۳ مراکز بهداشت هستند که به تفکیک منطقه، در منطقه ۱ تعداد ۸ مرکز بهداشت، در منطقه ۲ تعداد ۴ مرکز بهداشت، در منطقه ۳ تعداد ۵ مرکز بهداشت و در منطقه ۴ تعداد ۶ مرکز بهداشت خدمات درمانی به شهروندان را به عهده دارند.

نکته حائز اهمیت اینکه میانگین سرانه کاربری های بهداشتی درمانی در شهر بندرعباس برابر ۱/۴ مترمربع به ازای هر نفر است که با استاندارد آن که ۱ تا ۲ مترمربع است در محدوده استاندارد قرار دارد. سرانه کاربری بهداشتی درمانی به تفکیک منطقه، در منطقه یک سرانه ۱/۶۳ مترمربع به ازای هر نفر، در منطقه دو ۱/۵۸، در منطقه سه ۰/۷۲ در منطقه چهار ۱/۷۲ مترمربع به ازای هر نفر وجود دارد.

در مطالعه سرانه فضاهای بهداشتی درمانی که به ۳ طبقه پایین تر از استاندارد (۰ تا ۱ مترمربع)، محدوده استاندارد ۱ تا ۲ مترمربع) و بالاتر از استاندارد (بالاتر از ۲ مترمربع) به ازای هر نفر تقسیم بندی شده است، بیانگر این است که در مجموع پهنه بهداشتی درمانی پایین تر از استاندارد ۶۹/۱ درصد را شامل می گردد، پهنه بهداشتی درمانی در محدوده استاندارد ۱۰/۳ درصد و پهنه بهداشتی درمانی بالاتر از استاندارد ۲۰/۶ درصد را پوشش می دهد. همانطوریکه اشاره شد سرانه فضاهای بهداشتی درمانی شهر بندرعباس در محدوده استاندارد قرار دارد اما پراکنش آن نامناسب است.

جدول ۶-۴- اطلاعات بیمارستان های شهر بندرعباس به تفکیک منطقه

ردیف	نام بیمارستان	نام منطقه	نام محله	آدرس
۱	خلیج فارس.....	۱	خلیج فارس	بلوار پردیس، روبروی دانشگاه آزاد اسلامی
۲	کودکان.....	۱	گلشهر شمالی	بلوار امام خمینی، گلشهر شمالی
۳	ام لیلا.....	۲	نابیند شمالی	بلوار امام خمینی، نابیند شمالی، پشت آستانه امامزاده سید مظفر
۴	امام رضا(ع).....	۲	نابیند شمالی	نابیند شمالی، پشت آستانه امامزاده سید مظفر
۵	خاتم الانبیا (ص).....	۲	ساحلی غدیر	بلوار امام خمینی، جنب فرماندهی انتظامی استان هرمزگان
۶	شهید محمدی.....	۳	شفا	بلوار جمهوری اسلامی، کوی شفا
۷	صاحب الزمان(عج).....	۳	پشت شهر	بلوار پاسداران، سه راه ۲۲ بهمن، بلوار بسیج
۸	شریعتی (تک تخصصی زنان و زایمان).....	۳	آیت الله غفاری شمالی	بلوار امام خمینی بلوار مطهری خیابان شهید ناصر
۹	سید الشهداء.....	۴	هدیش	بلوار پاسداران، شهرک ولیعصر (نیروی دریایی)
۱۰	کوروش.....	۴	راه آهن	راه آهن، بلوار هرمز، خ عامریان
۱۱	یک صد تختخوابی پایگاه هوایی.....	۴	دماوند	کوی کارکنان فرودگاه، خیابان پایگاه هوایی

مأخذ: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان هرمزگان

جدول ۵-۶- اطلاعات درمانگاه های شهر بندرعباس به تفکیک مناطق و محلات

ردیف	نام درمانگاه	نام منطقه	نام محله	آدرس
۱	شبانۀ روزی دکتر بشیرزاده.....	۱	داماهی	داماهی، شهرک آسمان، نبش شرقی پرواز ۸
۲	ایران زمین.....	۱	گلشهر شمالی	گلشهر شمالی، وبری شهرداری منطقه یک
۳	شبانۀ روزی رسالت.....	۱	گلشهر شمالی	رسالت شمالی، نرسیده به میدان صادقیه
۴	دی.....	۱	طلایه	شهرک طلایه، بلوار آیت الله بروجردی
۵	شبانۀ روزی توحید.....	۱	توحید	شهرک توحید، خ. نبوت
۶	تخصصی پوست و مو پرمون.....	۱	دانشگاه	بلوار دانشگاه
۷	شبانۀ روزی زیباشهر.....	۲	زیباشهر	زیباشهر، بلوار جلال آل احمد، پلاک ۲۵
۸	شبانۀ روزی بقراط.....	۲	فرودگاه قدیم	فرودگاه قدیم، خ. فراهانی، آزادگان بیستم
۹	فرهنگیان.....	۳	چهار باغ جنوبی	هتل هرمز، پشت اداره دارایی
۱۰	شبانۀ روزی سینا.....	۳	چهار باغ جنوبی	چهارراه فاطمیه، روبروی مسجد فاطمیه
۱۲	یاس.....	۳	چهار باغ جنوبی	چهارباغ، خیابان بهادر شمالی
۱۳	شبانۀ روزی دکتر قریب.....	۳	چهار باغ جنوبی	خیابان اسد آبادی، کوچه بینش ۹
۱۴	بعثت.....	۳	آیت الله غفاری جنوبی	جنب بازار بزرگ قشم
۱۵	۲۲ بهمن.....	۴	۲۲ بهمن	بلوار جمهوری، مرکز بهداشت شهرستان
۱۱	تخصصی ولیعصر تامین اجتماعی.....	۴	ششصد دستگاه	بلوار جمهوری، ششصد دستگاه
۱۶	پلی کلینیک تخصصی ولیعصر.....	۴	امیرآباد جنوبی	امیرآباد، جنب پمپ بنزین وحدت
۱۷	شبانۀ روزی بهاران (دکتر منتظری).....	۴	سورو	سورو، خ. گوهران، خ. سبلان ۱۵، خ. سبلان ۱۷
۱۸	قائم.....	۴	پل خواجه	پل خواجه، بلوار جمهوری
۱۹	شبانۀ روزی آتیه.....	۴	راه آهن	راه آهن، بلوار هرمز، خ. عامریان
۲۰	خیریه حمزه.....	۴	گل کنی	گل کنی نو، بلوار شهدا، خیابان آلاله ۱۱
۲۱	عمومی و مرکز ترمیم پوست زیبایی.....	۴	سورو	سورو، بلوار پاسداران، خیابان نام آوران ۶

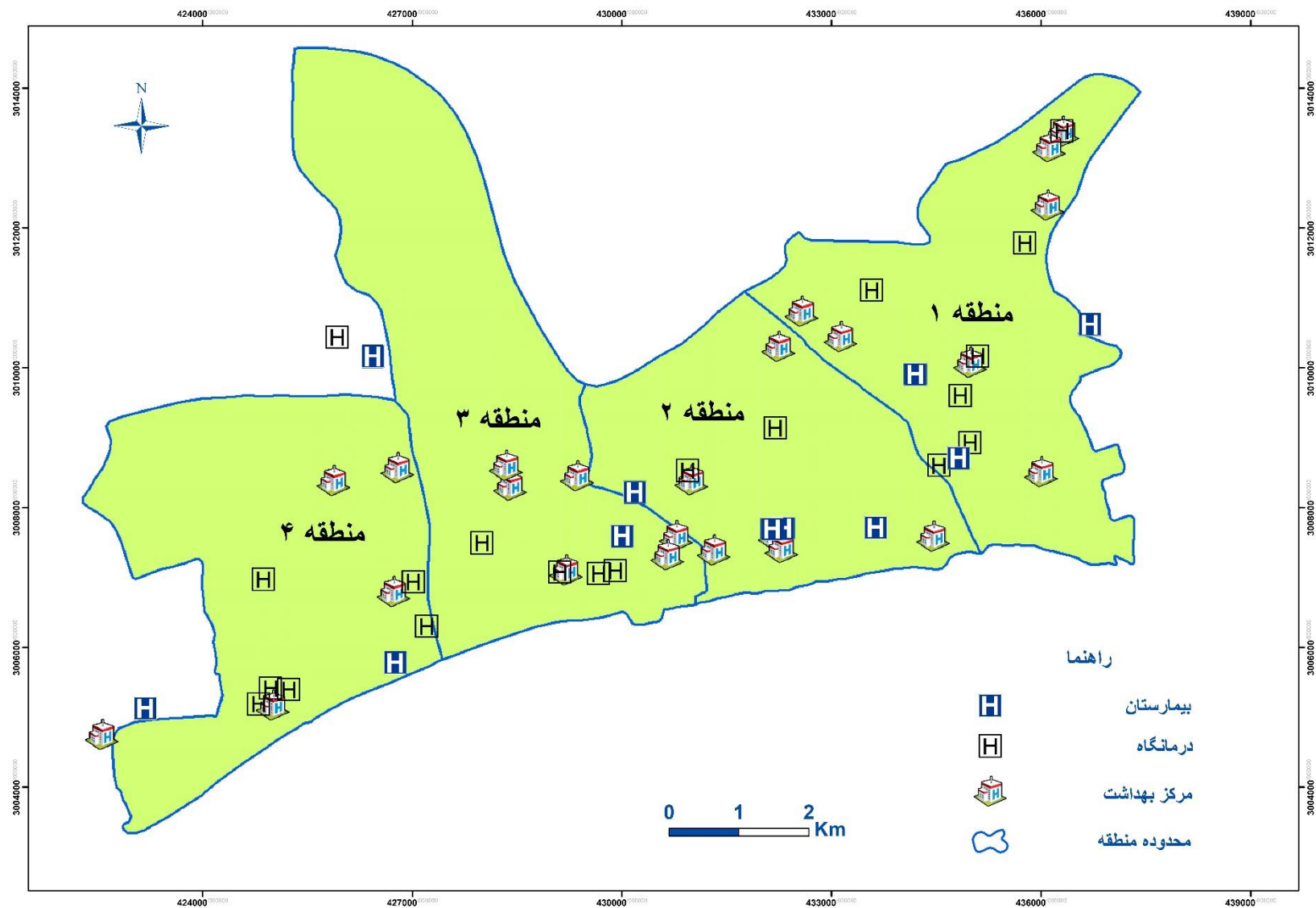
مأخذ: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان هرمزگان

جدول ۶-۶- اطلاعات مراکز بهداشت شهر بندرعباس به تفکیک مناطق و محلات

ردیف	مرکز بهداشت	نام منطقه	نام محله
۱	سیدالشهدا.....	۱	توحید
۲	توحید.....	۱	نبوت
۳	مرکز جامع سلامت امام خمینی.....	۱	داماهی
۴	نخل ناخدا.....	۱	نخل ناخدا
۵	مرکز جامع سلامت خلیج فارس.....	۱	رسالت
۶	پایگاه سلامت سجادیه.....	۱	سجادیه
۷	مهرگان.....	۱	مهرگان
۸	مرکز جامع سلامت شهری سیدالشهدا.....	۱	نیایش
۹	سید مظفر.....	۲	نایبند شمالی
۱۰	پایگاه سلامت نایبند جنوبی.....	۲	نایبند جنوبی
۱۱	دفتر خدمات سلامت.....	۲	خواجه عطا
۱۲	مرکز جامع سلامت شهری سعادت.....	۲	فرودگاه قدیم
۱۳	آزمایشگاه تخصصی تشخیصی طبی مرکز بهداشت.....	۳	کوی فرهنگیان
۱۴	کاتبی.....	۳	کوی فرهنگیان
۱۵	دوراهی ایسینی.....	۳	دوراهی ایسینی
۱۶	سید جمالالدین اسد آبادی.....	۳	اوزی ها شمالی
۱۷	شهید تختی.....	۳	شیر دوم
۱۸	شهید بهشتی.....	۴	درخت سبز
۱۹	۲۲ بهمن.....	۴	۲۲ بهمن
۲۰	مرکز خدمات جامع سلامت مهر.....	۴	پیامبر اعظم
۲۱	مرکز تست غربالگری پیامبر اعظم.....	۴	پیامبر اعظم
۲۲	مرکز بهداشت سورو.....	۴	سورو
۲۳	پایگاه بهداشت و درمانی شهید طیار.....	۴	شهرک باهنر

مأخذ: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان هرمزگان

شکل ۶-۲- میزان دسترسی کودکان به خدمات بهداشتی و درمانی در سطح منطقه و محله

جدول ۶-۷- وضعیت کاربری های بهداشتی درمانی شهر بندرعباس به تفکیک مناطق

نام منطقه	تعداد	مساحت (متر مربع)	درصد
منطقه ۱.....	۱۶	۲۲۸۶۳۷/۸	۳۰/۹
منطقه ۲.....	۱۸	۲۱۳۸۹۵/۵	۲۸/۹
منطقه ۳.....	۲۶	۶۷۴۱۶/۲	۹/۱
منطقه ۴.....	۱۰	۲۲۹۵۳۴/۵	۳۱/۰
جمع	۷۰	۷۳۹۴۸۴/۰	۱۰۰/۰

مآخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

جدول ۶-۸- وضعیت سرانه کاربری های بهداشتی درمانی شهر بندرعباس به تفکیک مناطق - نفر بر مترمربع

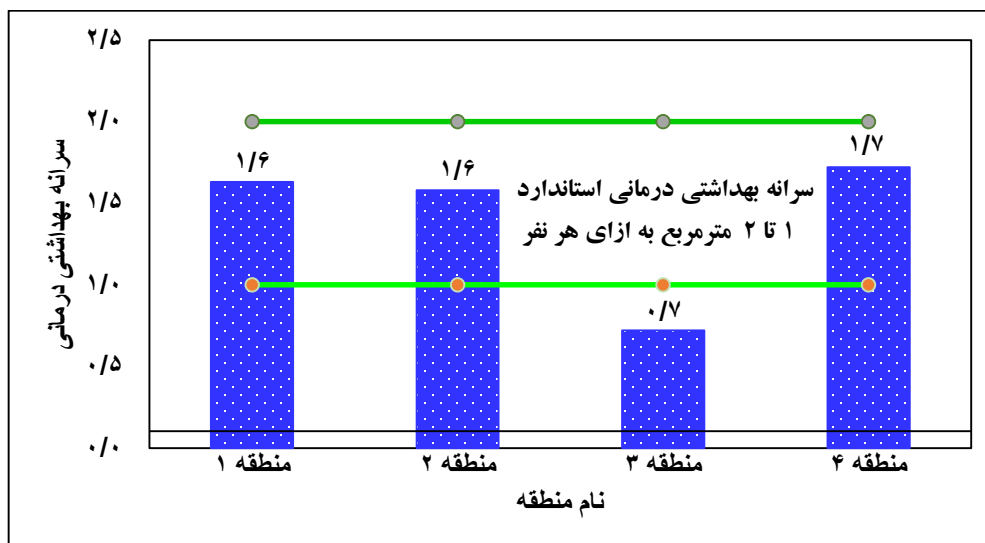
نام منطقه	سرانه بهداشتی درمانی (مترمربع)
منطقه ۱.....	۱/۶۳
منطقه ۲.....	۱/۵۸
منطقه ۳.....	۰/۷۲
منطقه ۴.....	۱/۷۲
میانگین.....	۱/۴۰

مآخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

جدول ۶-۹- مساحت و درصد سرانه بهداشتی درمانی بلوک ها شهر بندرعباس
بلوک استاندارد ۱ تا ۲ مترمربع

درصد	مساحت (مترمربع)	سرانه درمانی بلوک ها (مترمربع)	بلوک های سرانه
۶۹/۱	۵۱۲۸۱۵۹۴/۸	۱ تا ۰	پایین تر از استاندارد (۰ تا ۱ مترمربع).....
۱۰/۳	۷۶۵۱۵۷۶/۲	۲ تا ۱	محدوده استاندارد (۱ تا ۲ مترمربع).....
۲۰/۶	۱۵۲۹۳۶۵۶/۳	بالاتر از ۲	بالاتر از استاندارد (بالاتر از ۲ مترمربع).....
۱۰۰/۰	۷۴۲۲۶۸۲۷/۳	۱۰ تا ۲	جمع.....

مآخذ: محاسبات مشاور

شکل ۶-۳- وضعیت سرانه بهداشتی درمانی (نفر به مترمربع) و نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق ۴ گانه

جدول ۶-۱۰- بلوک های سرانه بهداشتی درمانی به تفکیک مناطق

مجموع		منطقه ۴		منطقه ۳		منطقه ۲		منطقه ۱		سرانه فرهنگی هنری بلوک ها (مترمربع)
درصد	مساحت (مترمربع)	درصد	مساحت (مترمربع)	درصد	مساحت (مترمربع)	درصد	مساحت (مترمربع)	درصد	مساحت (مترمربع)	
۶۹,۱	۵۱۲۸۱۴۰۴,۷	۷۱,۰	۱۸۶۸۲۶۷۸,۴	۶۷,۴	۱۷۶۷۴۷۹۹,۵	۴۹,۷	۵۶۷۷۵۶۰,۰	۵۲,۶	۹۲۴۶۳۶۶,۸	بلوک کمتر از استاندارد - کمتر از ۱ مترمربع.....
۱۰,۴	۷۶۸۶۸۱۳,۶	۲۸,۶	۲۷۷۲۱۰,۴	۲۲,۹	۱۳۶۴۶۴۸,۸	۴۹,۵	۲۵۱۲۱۴۱,۱	۳۳,۳	۳۵۳۲۸۱۳,۲	بلوک استاندارد - ۱ تا ۲ مترمربع.....
۲۰,۶	۱۵۲۵۸۶۰۹,۰	۰,۴	۴۵۸۴۶۶,۹	۹,۷	۲۹۱۶۵۱۲,۲	۰,۸	۶۳۷۶۶۸۴,۰	۱۴,۱	۵۵۰۶۹۴۵,۹	بلوک بالاتر از استاندارد - بیشتر از ۲ مترمربع.....
۱۰۰,۰	۷۴۲۳۶۸۲۷,۲	۱۰۰,۰	۱۹۴۱۸۳۵۵,۸	۱۰۰,۰	۲۱۹۵۵۹۶۰,۴	۱۰۰,۰	۱۴۵۶۶۳۸۵,۲	۱۰۰,۰	۱۸۲۸۶۱۲۵,۹	جمع

مأخذ: محاسبات مشاور

جدول ۱۱-۶- وضعیت کاربری های بهداشتی درمانی و نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق، نواحی و محلات - منطقه ۱

شاخص های منطقه ۱	منطقه ۱ ناحیه ۱											شاخص
	نام محله	سجادیه	طلایه	میرگان	شهرک گاز	زعفرانیه	کوی خلیج فارس	شهید بهشتی	دانشگاه	داماهی	آسمان	نام محله
مساحت درمانی	درمانی (m ²)	۰/۰	۰/۰	۱۳۸۵/۴	۰/۰	۲۲۴۰/۱	۱۲۲۵۰/۷	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	درمانی (m ²)
سرانه درمانی	سرانه درمانی	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۲۹	۰/۰۰	۲/۱۸	۳۰/۵۸	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	سرانه درمانی
۲۲۸۶۳۷/۸۰	منطقه ۱ ناحیه ۲											شاخص
	نام محله	الهیة شمالی	نبوت	الهیة جنوبی	توحید	دماوند						نام محله
	درمانی (m ²)	۰/۰	۳۷۹۶۴/۵	۲۴۶۵۲/۶	۳۱۹۱/۵	۲۰۵/۶						درمانی (m ²)
	سرانه درمانی	۰/۰۰	۵/۵۲	۳/۱۱	۰/۲۱	۰/۰۸						سرانه درمانی
	منطقه ۱ ناحیه ۳											شاخص
	نام محله	گلشهر شمالی	نواب	گلشهر جنوبی	طلابند	بال	صدف	نخل ناخدا	سنگ کن	قریشی ها		نام محله
سرانه درمانی	درمانی (m ²)	۲۲۱۱۴/۱	۰/۰	۲۴۱/۷	۰/۰	۵۱۴/۱	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱۳۶۲۱/۱		درمانی (m ²)
سرانه درمانی	سرانه درمانی	۱/۴۰	۰/۰۰	۰/۰۳	۰/۰۰	۰/۰۹	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۱۰/۵۶		سرانه درمانی

ادامه جدول ۱۱-۶- وضعیت کاربری های بهداشتی درمانی و نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق، نواحی و محلات - منطقه ۲

شاخص های منطقه ۲	منطقه ۲ ناحیه ۱											شاخص
	نام محله	نخل پیرمرد	امیر	نور	نیایش	مینیایی ها	چاهستانی ها	امام رضا (ع)				نام محله
مساحت درمانی	درمانی (m ²)	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۲۸۴/۳				درمانی (m ²)
سرانه درمانی	سرانه درمانی	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۵				سرانه درمانی
۲۱۳۸۹۵/۵۰	منطقه ۲ ناحیه ۲											شاخص
	نام محله	شفا	بوستان	فرودگاه قدیم	آزادگان شمالی	جهادگران	زیباشهر	آزادشهر	نایبند شمالی	ولیعصر	ملت	نام محله
	درمانی (m ²)	۰/۰	۱۸۸۴۶۷/۳	۰/۰	۰/۰	۲۸۴۵/۴	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	درمانی (m ²)
	سرانه درمانی	۰/۰۰	۱۷۰/۶۲	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۶۱	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	سرانه درمانی
	منطقه ۲ ناحیه ۳											شاخص
	نام محله	آزادگان جنوبی	نایبند مرکزی	نیروی دریایی	طلوع	خواجه عطا	نایبند جنوبی	ساحلی شدید	رسالت			نام محله
درمانی (m ²)	درمانی (m ²)	۰/۰	۱۲۹۱۰/۰	۰/۰	۲۵۸/۰	۰/۰	۲۹۲/۵	۸۹۳۸/۰	۰/۰			درمانی (m ²)
سرانه درمانی	سرانه درمانی	۰/۰۰	۲/۰۸	۰/۰۰	۰/۰۴	۰/۰۰	۰/۰۵	۱۳/۹۹	۰/۰۰			سرانه درمانی

مآخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

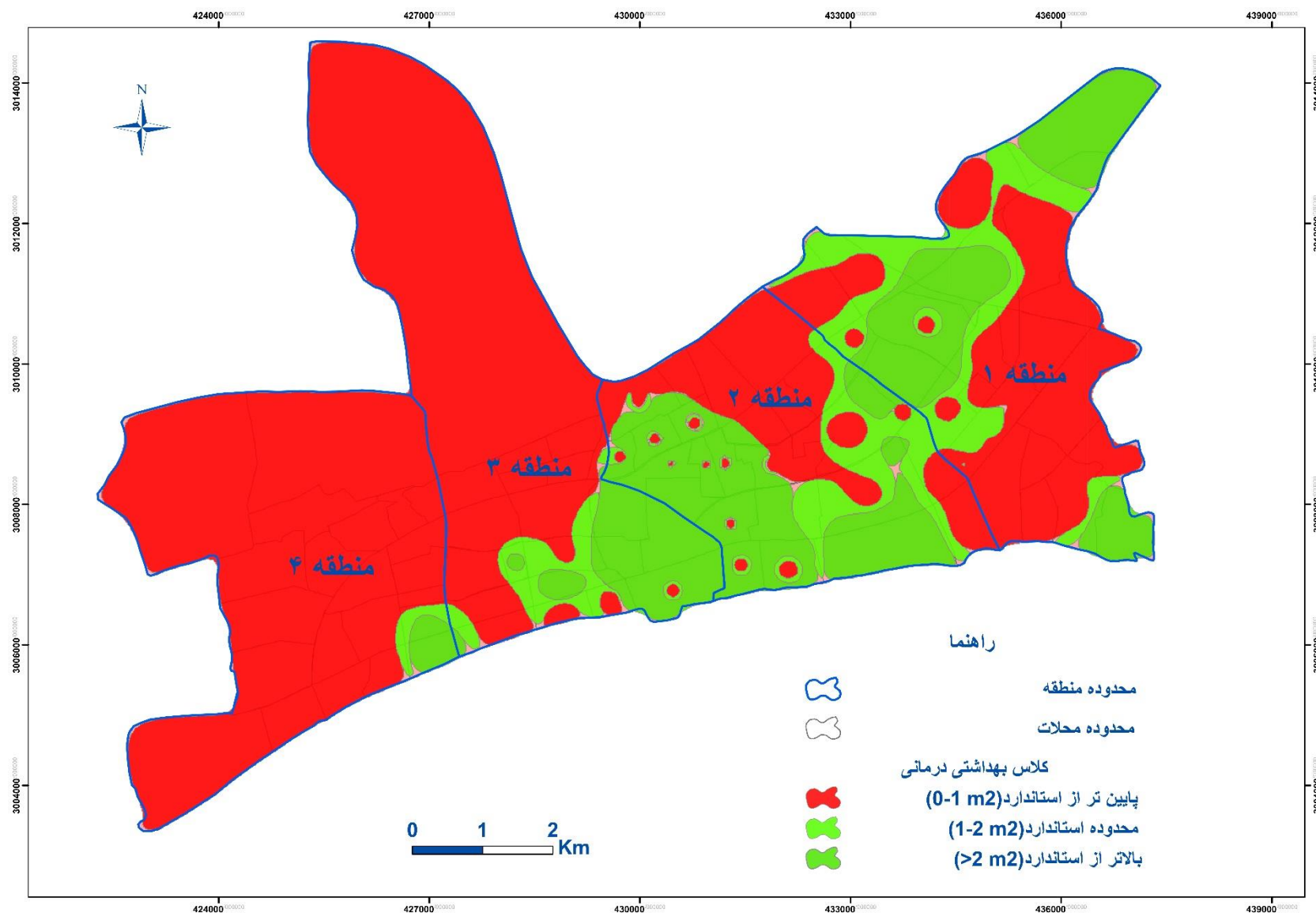
ادامه جدول ۶-۱۱- وضعیت کاربری های بهداشتی درمانی و نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق، نواحی و محلات- منطقه ۳

شاخص های منطقه ۳	منطقه ۳ ناحیه ۱											شاخص
	نام محله	مهرآوران	شیر سوم	درخت سبز	شاهد	شیر دوم	شیر اول	دوراهی ایسینی	بل خواجوی	شاه حسینی		
مساحت درمانی (مترمربع)	درمانی (m ²)	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱۷۱۰/۳	۴۷۶/۰	۱۶۱۰/۹	۰/۰	۱۸۰۴/۱		
	سراهنه درمانی	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۶۲	۰/۱۳	۰/۹۱	۰/۰۰	۰/۱۶		
۶۷۴۱۶/۲۴	منطقه ۳ ناحیه ۲											شاخص
	نام محله	آیت الله غفاری شمالی	سید کامل	گور فرنگ	چهار باغ شمالی	یت الله غفاری جنوبی	فرهنگیان					
سراهنه درمانی (نفر به مترمربع)	درمانی (m ²)	۲۲۷۶۷/۵	۰/۰	۳۶۱۴/۵	۱۴۹۶/۷	۶۶۰۲/۶	۱۲۲۹۹/۹					
	سراهنه درمانی	۳/۱۵	۰/۰۰	۲/۴۰	۰/۲۴	۶/۳۲	۳/۱۶					
۱/۴۰	منطقه ۳ ناحیه ۳											شاخص
	نام محله	اوزی ها شمالی	چهار باغ جنوبی	اوزی ها جنوبی	بهدار	سریک - کارگزاری	سیم بالا					
درمانی (m ²)	درمانی (m ²)	۰/۰	۱۳۶۳۰/۴	۹۱۱/۹	۰/۰	۲۳۰/۶	۲۶۰/۹					
	سراهنه درمانی	۰/۰۰	۴/۴۴	۰/۳۰	۰/۰۰	۰/۳۸	۰/۰۵					

ادامه جدول ۶-۱۱- وضعیت کاربری های بهداشتی درمانی و نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس به تفکیک مناطق، نواحی و محلات- منطقه ۴

شاخص های منطقه ۴	منطقه ۴ ناحیه ۱												شاخص
	نام محله	مهر	پیامبر اعظم										
مساحت درمانی (مترمربع)	درمانی (m ²)	۰/۰	۰/۰										
	سراهنه درمانی	۰/۰۰	۰/۰۰										
۲۲۹۵۳۴/۴۹	منطقه ۴ ناحیه ۲												شاخص
	نام محله	دو هزار	شصد دستگاه	ملت	پلیس	تپه الله اکبر	کوی زهرا	امیر آباد شمالی	امیر آباد جنوبی				
سراهنه درمانی (نفر به مترمربع)	درمانی (m ²)	۰/۰۰	۸۱۱/۲۰	۵۲۰۶/۲۹	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۴۵۱/۷۳	۰/۰۰				
	سراهنه درمانی	۰/۰۰	۰/۰۷	۰/۶۸	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۵	۰/۰۰				
۰/۵۸	منطقه ۴ ناحیه ۳												شاخص
	نام محله	چهار صد دستگاه	صنایع فولاد	۲۲ بهمن	اسلام آباد	استمبیک	شمیلیها	گل کنی	سرو قبله	سرو روز	دریا	حسین آباد	پشت شهر
درمانی (m ²)	درمانی (m ²)	۰/۰	۰/۰	۱۱۸۸/۹	۶۶۷/۳	۱۹۳۹۸۰/۷	۰/۰	۶۷۲۵/۱	۷۶۵/۱	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱۹۷۳۸/۳
	سراهنه درمانی	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۲۶	۰/۱۲	۰/۰۰	۰/۰۰	۲/۶۲	۰/۱۲	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۵/۷۸

مآخذ: اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، شهرداری بندرعباس، سال ۱۳۹۹ و محاسبات مشاور

شکل ۶-۴- پهنه بندی سرانه بهداشتی درمانی (نفر بر مترمربع) و میزان دسترسی کودکان به خدمات بهداشتی درمانی در شهر بندرعباس

۴-۶- کودکان اوتیسم به تفکیک مناطق و محلات

یکی از جدی‌ترین بیماری‌های جدی گروه بیماری‌های رشدی بشمار می‌رود که در اوایل دوره کودکی و معمولاً قبل از ۳ سالگی بروز می‌کند که سبب اختلال در برقراری ارتباط توسط کودکان با دیگران می‌شود.

در سطح استان در خصوص اختلال طیف اوتیسم، ضمن اطلاع رسانی و آگاه سازی گسترده، تمامی کودکان ۲ تا ۵ ساله مراجعه کننده به پایگاه های غربالگری و تشخیص (مراکز روزانه آموزش و توانبخشی اختلال طیف اوتیسم)، توسط والدین و با راهنمایی مربیان و کارشناسان آموزش دیده، از نظر احتمال دارا بودن علائم این اختلال، مورد سنجش و غربالگری قرار می گیرند. سپس در صورت مشکوک بودن کودک به ابتلای این اختلال، توسط کارشناسان تخصصی آموزش دیده، مورد اجرای آزمون تشخیصی گارس ۲ قرار خواهند گرفت و در صورت قطعی شدن تشخیص، کودک به مراکز آموزشی و توانبخشی اختلال طیف اُتیسم استان جهت مداخلات مرکز محور و خانواده محور، ارجاع خواهد شد.

در شهر بندرعباس یک مجتمع آموزشی ویژه بیماران اوتیسم فعالیت می کند و این مجتمع آموزشی دارای ۲۱ کلاس و با زیربنای ۱۱۵۰ مترمربع در منطقه ۲ در محله آزادشهر احداث شده است که امکانات فنی و تجهیزاتی مرتبط با آموزش مبتلایان به اوتیسم را داراست.

در این مجتمع آموزشی تعداد ۹۷ دانش آموز دارای اختلال اوتیسم تحصیل می کند.

جدول ۶-۱۲- اطلاعات مرکز کودکان اوتیسم شهر بندرعباس به تفکیک مناطق و محلات

ردیف	نام مرکز	نوع معلولیت	تعداد	تعداد کلاس	مساحت (مترمربع)	نام منطقه	نام محله
۱	مجتمع آموزشی اوتیسم	اوتیسم	۹۷	۲۱	۱۱۵۰	۲	آزادشهر

مآخذ: اداره کل آموزش و پرورش استان هرمزگان؛ ۱۴۰۲ و محاسبات مشاور

فصل هفتم

مباحث حقوقی و قضایی مرتبط با كودك

۷-۱- آمار بزه ها و هنجاری های شایع در میان کودکان و خدمات ارائه شده

برخی از نوجوانان غالباً به صورت فردی و گاهی به صورت گروهی به رفتارهای خلاف روی می آورند و به نوعی به خرده فرهنگ بزهکاری وابسته می شوند. این گروه از نوجوانان ارتباط خود را با خانواده و مدرسه درهم می ریزند و با نفی موازین اخلاقی و قانونی به بزهکاری روی می آورند. بزهکاری در همه جای دنیا هست و در بین پسران بیشتر از دختران دیده می شود. مهمترین جرایمی که توسط محکومین کانون اصلاح و تربیت مرتکب می شوند به ترتیب اولویت ۱- سرقت، ۲- دعوا و چاقو کشی، ۳- مواد مخدر و جرایم جنسی، ۴- دیگر جرایم ... می باشد. شاید بتوان گفت که سرقت، جرم ۷۰٪ محکومین را تشکیل می دهد.

بزه ها و هنجاری های شایع در میان نوجوانان عبارتند از:

- ❖ فرار از منزل
- ❖ سرقت
- ❖ ضرب و شتم
- ❖ خرابکاری
- ❖ رفتار وحشیانه
- ❖ مصرف الکل و مواد مخدر
- ❖ هتک عفت
- ❖ قچاق و قتل را می توان در شمار بزهکاری نوجوانان دانست.

با مکاتبات و پیگیری های صورت گرفته با حوزه قضایی متاسفانه اطلاعات و آماری از بزه کاری نوجوانان بندرعباس ارائه نداده اند و حتی در سالنامه های آماری استان نیز آماری از بزه کاری نوجوانان وجود ندارد و جداول آن خالی و بدون آمار است.

۷-۲- تعداد و پراکنش جغرافیایی شعب دادگاه های ویژه کودکان و خدمات ارائه شده

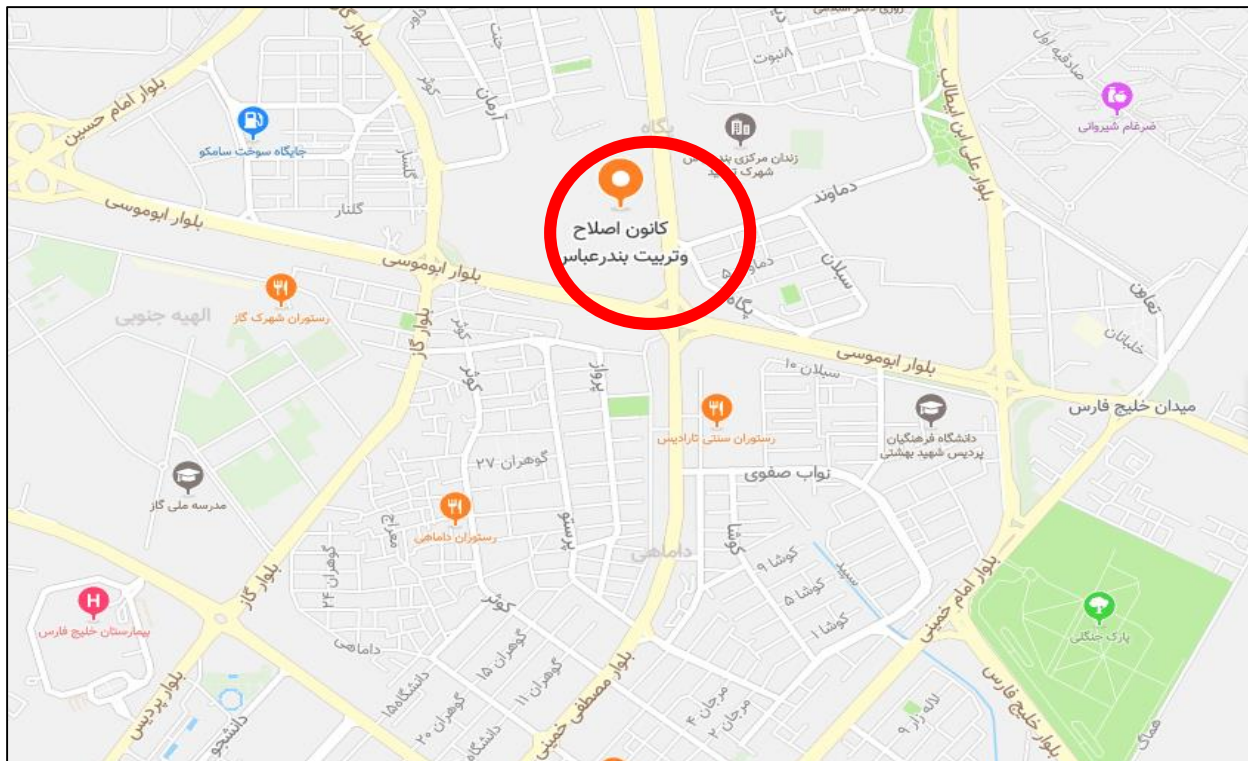
دادگاه های قوه قضاییه از نظر صلاحیت رسیدگی بر دو قسم دادگاه های حقوقی (مدنی) و کیفری تشکیل می شوند. دادگاه های حقوقی (مدنی) صلاحیت رسیدگی به اموری مثل ارث، وصیت، امور حسبی، خانواده (مهریه، تمکین، نفقه)، دعاوی مربوط به قراردادهای ملکی و همچنین وصول مطالبات و غیره دارا می باشند. دادگاه های کیفری (جزایی) صلاحیت رسیدگی در اموری چون سرقت، کلاهبرداری، خیانت در امانت، ارتشاء، توقیف اموال، جرایم رایانه ای، مواد مخدر، جعل، منافی عفت و غیره دارد. با توجه به اینکه بزهکاری شایع نوجوانان شامل سرقت، ضرب و شتم، مواد مخدر هستند بنابراین رسیدگی آن در صلاحیت دادگاه کیفری است.

در شهر بندرعباس شعبه اختصاصی و ویژه که صرفا صلاحیت رسیدگی به جرایم کودکان داشته باشد وجود ندارد و کلیه جرایم ارتكابی کودکان زیر ۱۸ سال در صلاحیت دادگاه های **کیفری ۲ بندرعباس** هستند که تعداد آنها ۱۰ شعبه است. جرایم ارتكابی اطفال (نوجوان) ۱۵ الی ۱۸ سال تابع قواعد عمومی است با در نظر گرفتن ماده ۳۰۲ قانون آیین دادرسی کیفری صورت می گیرد (توضیح: جرایمی از قبیل قتل و... در صلاحیت دادگاه کیفری ۱ و سایر جرایم در صلاحیت دادگاه کیفری ۲ بندرعباس خواهد بود).

نشانی دادگاه های کیفری بندرعباس در بلوار امام خمینی (ره)، میدان ابوذر، مجتمع کیفری بندرعباس واقع شده است و کیله ۱۰ شعب در همین مجتمع رسیدگی و قضاوت را انجام می دهند.

۷-۳- تعداد پراکنش جغرافیایی قانون های اصلاح و تربیت و تعداد کودکان و نوجوانان تحت پوشش

قانون اصلاح و تربیت جایی است که نوجوانان به خاطر ارتکاب به جرم نگهداری می شوند. قانون اصلاح و تربیت مرکزی است جهت نگهداری، اصلاح و تربیت و تهذیب اطفال غیربالغ و بزهکار یا بزهکارانی که کمتر از ۱۸ سال تمام سن داشته باشند. در شهر بندرعباس یک قانون اصلاح و تربیت فعالیت می کند که در بندرعباس، چهار راه پگاه و در خیابان دماوند ۶ واقع شده است. در شکل زیر موقعیت قانون اصلاح و تربیت بندرعباس نمایش داده شده است.

شکل ۷-۱- موقعیت قانون اصلاح و تربیت بندرعباس

۷-۴- تعداد پراکنش جغرافیایی مراکز مهر خانواده (مراکز مرتبط با کودکان طلاق و پاتوق های

دیدار والدین و کودکان)

از جمله آسیب هایی که فرزندان طلاق را پس از جدایی والدین در معرض آسیب جدی قرار می دهد حضور ایشان در محیط های نامناسب برای ملاقات با والدین خود است. متأسفانه به دلیل عدم وجود مراکز مناسب عمده ملاقات فرزندان طلاق با والدین در کلانتری ها صورت می گیرد که به دلیل محیط ذاتاً خشن کلانتری ها و ایجاد آسیب روحی و روانی جدی و ترس و اضطراب در کودکان ضروری است محل ملاقات از محیط کلانتری ها منتقل و در مراکز مناسب دیگری انجام شود.

به همین منظور با همت و ابتکار معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضاییه و همکاری بهزیستی، شهرداری ها و معاونت اجتماعی ناجا و همراهی دادستانی مراکز مهر خانواده با محیط مفرح و مناسب جهت ملاقات فرزندان طلاق راه اندازی تا علاوه بر فراهم نمودن امکان ملاقات خارج از هرگونه استرس، به ارائه مشاوره به والدین در خصوص مشکلات خانوادگی و نیز پرورش فرزندان بپردازد. از این پس کودکان طلاق که والدینشان توافق ندارند در مرکز مهر خانواده ملاقات می شوند. در این مرکز کودکان علاوه بر دیدار والدین از خدمات مشاوره ای و روانشناسی بهره مند می شوند.

مراکز مهر خانواده در بندرعباس

بنابر قانون حمایت از اطفال و نوجوانان، تشکیل مرکز مهر خانواده از سال ۹۶ مصوب شد و به دادگستری ها ابلاغ گردید. بر اساس همین ابلاغیه در شهر بندرعباس دو مرکز مهر خانواده فعالیت می کند مرکز مهر خانواده شماره ۱ که در اداره بهزیستی مستقر است و مرکز مهر خانواده شماره دو بندرعباس که نشانی آن در فرهنگسرای شهدای دوراهی ایسینی است.

مرکز مهر خانواده شماره یک بندرعباس

این مرکز که هدف از راه اندازی آن ملاقات کودکان طلاق با والدین فراهم شده است در بلوار ناصر و مطابق نقشه زیر واقع شده است. این مرکز از سوی معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضاییه و همکاری بهزیستی راه اندازی شده است. در این مرکز علاوه بر ملاقات فرزندان طلاق با والدینشان، ارائه خدمات مشاوره و همکاران در جهت کاهش آسیب های اجتماعی ناشی از طلاق در حال فعالیت است.

مرکز مهر خانواده شماره دو بندرعباس

مرکز مهر خانواده شماره دو بندرعباس با همکاری سازمان فرهنگی، اجتماعی و ورزشی شهرداری بندرعباس و معاونت پیشگیری از جرم دادگستری هرمزگان مرکز «مهر خانواده» شماره دو بندرعباس در فرهنگسرای شهدای دوراهی ایسینی راه اندازی شده است.

این مرکز با رویکرد ملاقات فرزندان طلاق با والدینشان، همراه با مشاوره و مددکاری در جهت کاهش آسیب های اجتماعی ناشی از طلاق در حال فعالیت است.

در مرکز مهر خانواده شماره دو اتاق بازی کودک فراهم شده است تا کودکان طلاق در فضایی آرامش بخش و با نشاط علاوه بر ملاقات والدین شان به بازی نیز بپردازند.

در این مرکز همچنین در راستای کاهش آسیب های اجتماعی خدمات مشاوره ای نیز صورت می گیرد.

شکل ۲-۲- مرکز مهر خانواده شماره ۱ بندرعباس (اداره بهزیستی)

شکل ۲-۳- مرکز مهر خانواده شماره ۲ بندرعباس (فرهنگسرای شهدای دو راهی ایسینی)

۸-۱- وجود و نحوه تشکیل شورای شهر کودکان و نوجوانان در هر قالبی در سطح منطقه، نواحی و

محله

مشارکت یکی از اساسی ترین حقوق کودکان با هر سن، از هر جامعه، با هر توانایی و در کلیه بخش های جامعه بوده و هیچ کودکی نباید از این حق محروم شود. ایجاد امکان مداخله کودکان در تصمیماتی که بر آنها موثر است به معنای تصدیق ذاتی کرامت انسانی است. این موضوع همچنین ابزاری برای درک سایر حقوق کودکان شامل حمایت از کودکان و حصول اطمینان از این است که سیاست های محلی نسبت به نیازها و اولویت های کودکان پاسخگو خواهد بود. مشارکت کودکان جز لاینفک ایجاد و اجرای ابتکار شهرهای دوستدار کودک در سطح محلی است چراکه فعالیت شهروندی کودکان در این سطح آسانتر و سریعتر از سطوح ملی قابل انجام است.

از این گذشته کودکان شایستگی ها، مهارتها و دانش بیشتری از طریق مشارکت کسب خواهند نمود که برای جامعه ای که در آن ساکن هستند، مفید خواهد بود. ایجاد امکان مشارکت کودکان، نه تنها به عنوان یک مساله مربوط به حقوق کودکان؛ بلکه به عنوان روشی برای تقویت خدمات کلیدی محلی میتواند مدیران و رهبران محلی را به نشان دادن تعهدات خود، ترغیب نماید. در شهر بندرعباس تشکیل شورای شهر کودکان و نوجوانان تاکنون فعال نبوده و انتخاباتی در زمینه مشارکت پذیری و کارگروهی در کودکان و نوجوانان با سیستم انتخابات اجرا نشده است.

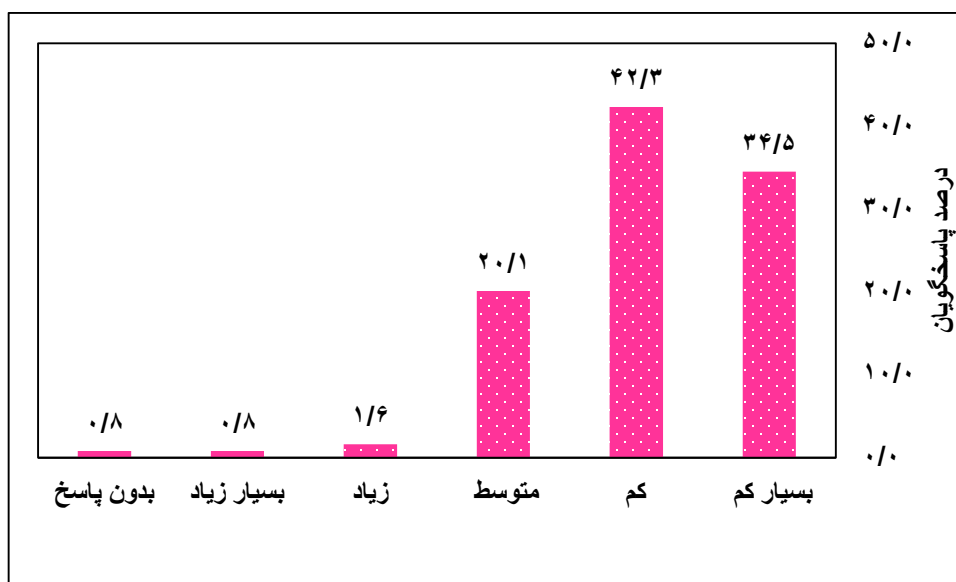
پرسشنامه

بر همین اساس پرسشنامه ای در باره ضرورت مشارکت کودکان و نوجوانان و دلایل عدم مشارکت کودکان و نوجوانان طراحی شد، سپس با توجه به جمعیت شهر بندرعباس به روش کوکران تعداد ۳۸۴ پرسشنامه در میان افراد و سازمانهایی که مرتبط با کودک فعالیت می کنند شامل دانشجویان به ویژه دانشجویان رشته روانشناسی، اداره بهزیستی، آموزش و پرورش، شهرداری ها توزیع شد. روایی و پایایی پرسشنامه به روش علمی انجام شد. سوالات مربوط به این بخش به شرح موارد ذیل در ادامه مشاهده می شود.

نتایج تحلیل عاملی حاصل از پرسشنامه

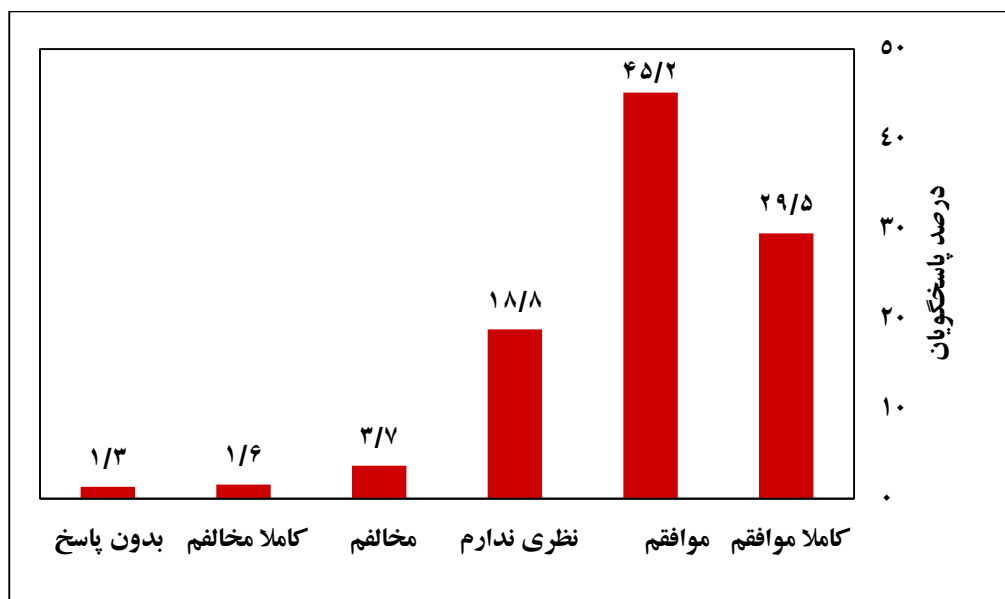
نتایج استخراج شده از پرسشنامه در پاسخ به سؤال اینکه میزان مشارکت اجتماعی کودکان و نوجوانان در شهر بندرعباس چقدر است؛ نتایج تحلیل عاملی حاصل از پرسشنامه نشان می دهد که میزان مشارکت کودکان در شهر بندرعباس کم است بطوریکه می توان گفت در حدود ۷۵ درصد پاسخگویان میزان مشارکت کودکان در شهر را بسیار کم ارزیابی کردند. نزدیک به ۸۰ درصد پاسخگویان معتقد بودند که برای دستیابی به جامعه مدنی در آینده، به طور مستقیم در گروی توجه به مشارکت شهروندان از دوران کودکی است و در حدود ۷۵ درصد پاسخگویان اعتقاد داشتند که چنانچه الگوی مشارکت کودکان و نوجوانان متحول شود، الگوی مشارکت جامعه نیز متحول خواهد شد.

جمع بندی حاصل از نتایج پرسشنامه تصویر مطلوبی از مشارکت کودکان در شهر بندرعباس ارائه نمی دهد و برنامه ریزان شهری در مشارکت دادن کودکان در مدیریت شهری عملکرد مناسبی ندارد. خلاصه اینکه در شهر بندرعباس خواسته های کودک در طراحی، ساخت و نگهداری شهر در الویت نیست و حقوق کودکان نیز در برنامه ریزی ها و مدیریت شهری نادیده گرفته می شود. در پاسخ به اینکه "میزان تحقق حقوق شهروندی کودکان در بندرعباس را چگونه ارزیابی می کنید؟" در حدود ۷۶ درصد از افراد میزان تحقق حقوق شهروندی کودکان را کم ارزیابی کردند.

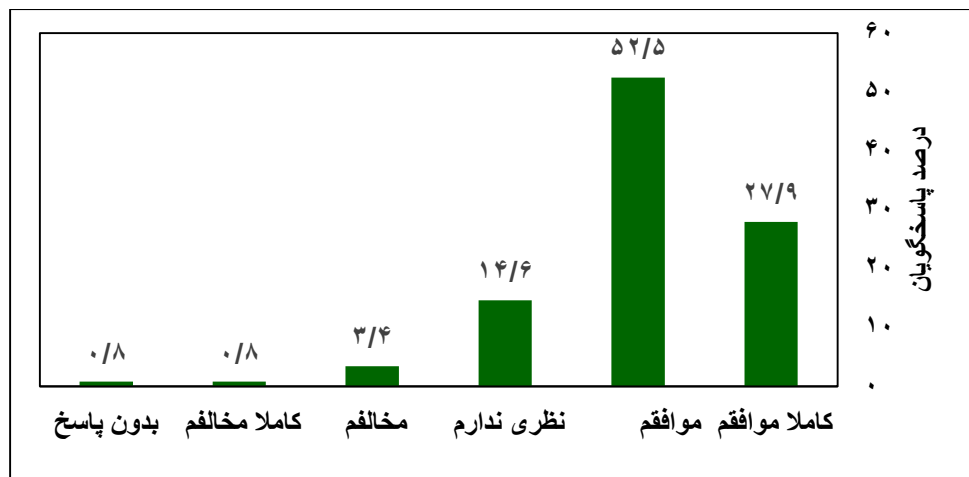
شکل ۸-۱- میزان تحقق حقوق شهروندی کودکان در بندرعباس را چگونه ارزیابی می کنید؟

در پاسخ به سوالی در مورد "چنانچه الگوی مشارکت کودکان و نوجوانان متحول شود، الگوی مشارکت جامعه نیز متحول خواهد شد." برابر ۷۴/۷ افراد اعتقاد داشتند با تحول در الگوی مشارکت کودکان، الگوی مشارکت جامعه نیز متحول خواهد شد.

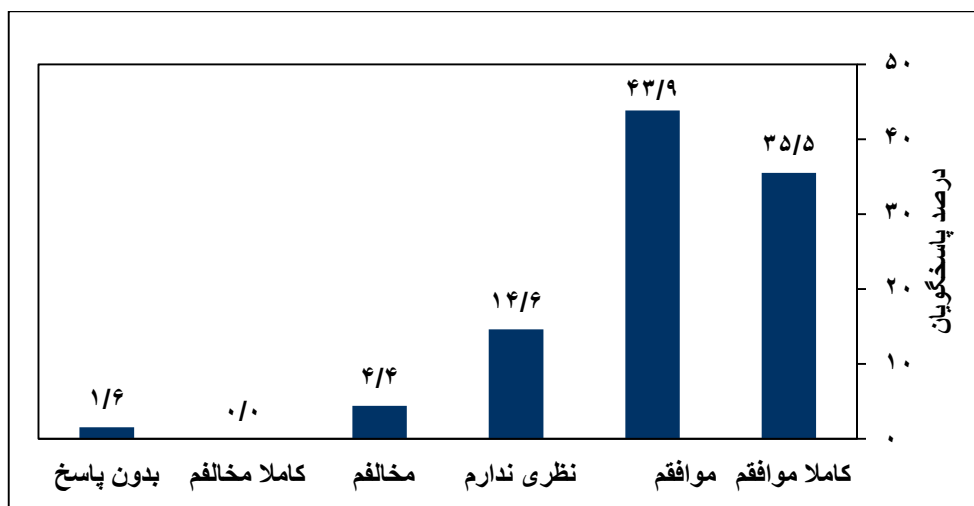
شکل ۸-۲- چنانچه تحول در الگوی مشارکت کودکان، الگوی مشارکت جامعه نیز متحول خواهد شد؟

نظر پاسخگویان در مورد "دستیابی به جامعه مدنی در آینده، به طور مستقیم در گروی توجه به مشارکت شهروندان از دوران کودکی می باشد." که معادل ۸۰/۴ درصد از افراد موافق بودند اینکه توجه به مشارکت شهروندان از دوران کودکی دستیابی به جامعه مدنی در آینده منجر می گردد.

شکل ۸-۳- توجه به مشارکت شهروندان از دوران کودکی، دستیابی به جامعه مدنی در آینده منجر خواهد شد؟

بیش از ۷۹/۴ درصد از پاسخگویان باور داشتند که "کودکان می بایست از درگیری ها و مسئولیت های راجع به مشکلات جامعه محافظت شوند و با خیال راحت به کودکی خود بپردازند."

شکل ۸-۴- ارزیابی اینکه کودکان با خیال راحت به کودکی خود بپردازند و درگیر مشکلات جامعه نشوند چیست ؟

جدول ۸-۱- نتایج آماری (فراوانی و درصد) گویه های مربوط به پرسشنامه مشارکت کودکان

تعداد ۳۸۳ نفر پاسخگو که ۵۴/۱ درصد زن و ۴۳/۸ درصد مرد و ۲/۱ درصد بدون پاسخ بودند.

ردیف	عبارت	بسیار کم		کم		متوسط		زیاد		بسیار زیاد		بدون پاسخ	
		فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
۱	میزان تحقق حقوق شهروندی کودکان در بندرعباس را چگونه ارزیابی می کنید؟	۱۳۲	۳۴/۵	۱۶۲	۴۲/۳	۷۷	۲۰/۱	۶	۱/۶	۳	۰/۸	۳	۰/۸
۲	میزان تحقق مشارکت کودکان را در طرحهای شهری بندرعباس، چگونه ارزیابی می کنید؟	۱۳۴	۳۵/۰	۱۵۰	۳۹/۲	۸۷	۲۲/۷	۶	۱/۶	۳	۰/۸	۳	۰/۸

ردیف	عبارت	کاملاً موافقم		موافقم		نظری ندارم		مخالفم		کاملاً مخالفم		بدون پاسخ	
		فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
۳	بنظر شما کودکان و نوجوانان از حقوقی کاملاً برابر با بزرگسالان برخوردارند؟	۲۳	۶/۰	۶۲	۱۶/۲	۱۲۶	۳۲/۹	۱۱۰	۲۸/۷	۵۹	۱۵/۴	۳	۰/۸
۴	چنانچه الگوی مشارکت کودکان و نوجوانان متحول شود، الگوی مشارکت جامعه نیز متحول خواهد شد؟	۱۱۳	۲۹/۵	۱۷۳	۴۵/۲	۷۲	۱۸/۸	۱۴	۳/۷	۶	۱/۶	۵	۱/۳
۵	کودکان و نوجوانان باید از فرصت هایی برابر با بزرگسالان جهت طرح ایده ها و نظرات خود برخوردار باشند.	۱۰۱	۲۶/۴	۱۹۹	۵۲/۰	۶۱	۱۵/۹	۱۶	۴/۲	۳	۰/۸	۳	۰/۸

ردیف	عبارت	کاملاً موافقم		موافقم		نظری ندارم		مخالقم		کاملاً مخالفم		بدون پاسخ	
		درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی
۶	کودکان می توانند همانند یک کاتالیزور جهت افزایش نقش پذیری و مشارکت بزرگسالان در برنامه ریزی شهری عمل نمایند.	۶۸	۱۷/۸	۴۸/۸	۱۸۷	۲۳/۵	۹۰	۵/۵	۲۱	۰/۸	۳	۱۴	۳/۷
۷	دستیابی به جامعه مدنی در آینده، به طور مستقیم در گروی توجه به مشارکت شهروندان از دوران کودکی می باشد.	۱۰۷	۲۷/۹	۵۲/۵	۲۰۱	۱۴/۶	۵۶	۳/۴	۱۳	۰/۸	۳	۰/۸	۰/۸
۸	کودکان می بایست از درگیری ها و مسئولیت های راجع به مشکلات جامعه محافظت شوند و با خیال راحت به کودکی خود پردازند.	۱۳۶	۳۵/۵	۴۳/۹	۱۶۸	۱۴/۶	۵۶	۴/۴	۱۷	۰/۰	۰	۶	۱/۶

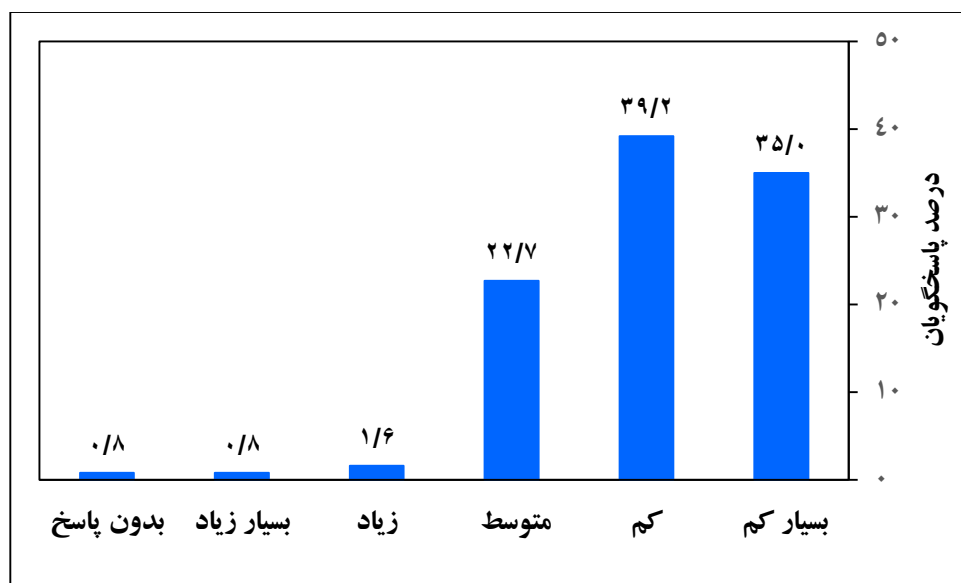
مآخذ: محاسبات مشاور از نتایج آماری پرسشنامه مشارکت کودکان

۸-۲- میزان مشارکت کودکان و نوجوانان در فرآیند طراحی، ساخت و نگهداری پارک های، بازیکنده

ها و انواع فضاهای آموزشی تفریحی و ورزشی کودک و نوجوان در سطح منطقه، ناحیه و محله

از آنجایی که برای تحلیل میزان مشارکت کودکان و نوجوانان در فرآیند طراحی، ساخت و نگهداری انواع فضاهای بازی اطلاعات موثقی وجود ندارد به کمک پرسشنامه به یافته های مناسبی استخراج گردید. بسته ای از سوالات در ارتباط با مشارکت کودکان در برنامه ریزی و طراحی شهری در قالب پرسشنامه مشارکت همانند پرسشنامه های اشاره شده فوق به ۳۸۴ نفر از افراد داده شد. بسته سوالات در خصوص مشارکت کودکان در طراحی شهری در ادامه پرداخته شده است.

از پاسخگویان در مورد "میزان تحقق مشارکت کودکان را در طراحی های شهری بندرعباس، چگونه ارزیابی می کنید؟ سوال پرسیده شد که ۷۴ درصد پاسخ گویان میزان مشارکت کودکان را در طراحی شهری ضعیف ارزیابی کردند. از شرکت کنندگان در خصوص اینکه "کودکان و نوجوانان می بایست در برنامه ریزی و طراحی شهری در بندرعباس مشارکت داده شوند" تعداد ۷۲ درصد از پاسخگویان "عدم توجه به نیازهای کودکان و یا یکسان فرض کردن خواسته های آنان به طراحی و تولید فضاهایی بی استفاده برای کودکان منجر شده است" پاسخ دادند.

شکل ۸-۵- کودکان و نوجوانان چقدر در برنامه ریزی و طراحی شهری در بندرعباس مشارکت داده می شوند؟

از شرکت کنندگان در خصوص میزان مشارکت کودکان و نوجوانان در برنامه ریزی شهری و فرآیند طراحی سوال پرسیده شد که بیش از ۷۰ درصد پاسخگویان معتقد بودند در برنامه ریزی و طراحی شهری نیازهای کودکان در نظر گرفته نمی شود و مشارکت کودکان در تصمیم گیری های مدیریت شهری نادیده گرفته می شوند.

در خصوص سوالی از شرکت کنندگان در مورد "مهمترین مانع در برابر مشارکت کودکان و نوجوانان در برنامه ریزی و طراحی شهری بندرعباس چیست؟"

بیش از ۷۰ درصد پاسخگویان مهمترین موانع را در ۲ مورد می دانستند یکی نداشتن باور ذهنی به توانایی کودکان و نوجوانان در ابراز نیازها و خواسته های خود؛ و به کارگیری پیشفرض های کلیشه ای توسط برنامه ریزان. و دوم بی اعتمادی مسئولان و برنامه ریزان به استعداد و توانایی های کودکان و کاربرد ایده های آنها.

۸-۳- میزان برگزاری جشنواره های فرهنگی، آموزشی و هنری با مشارکت کودکان و نوجوانان در

سطح منطقه، ناحیه و محله

خانه شهریان جوان بندرعباس، با فعال سازی گروه های فرهنگی، هنری، ورزشی و علمی و با مشارکت و حضور کودکان و نوجوانان در فعالیت های شهری بندرعباس راه اندازی شد. برگزاری کارگاه های آموزشی مورد نیاز جوانان از برنامه های خانه شهریان جوان بندرعباس است.

ترویج حقوق شهروندی و مشارکت کودکان در طراحی شهری از اهداف مهم خانه شهریان جوان است.

۸-۴- تعداد رسانه های محلی اعم از رادیو، نشریه، و یا تلویزیون برای کودکان (تولید محتوا با

مشارکت کودک و یا در باره کودک)

برنامه تلویزیونی

سیمای خلیج فارس در شبکه استانی خود در حوزه کودک برنامه تحت عنوان "پرپروک" ویژه کودکان هرمزگانی پخش می کند این برنامه در روزهای فرد در ساعت ۱۵:۴۰ به مدت ۶۰ دقیقه در سیمای خلیج فارس (بندرعباس) روی آنتن می رود.

نشریات محلی

نشریات محلی که تولید محتوا با مشارکت کودک و یا در باره کودک دارند و در برخی مقالات با موضوع کودک به چاپ می رسد در نشریات محلی زیر مشاهده می شود:

- صبح ساحل
- دریا
- روزنامه ندای هرمزگان

فصل نهم

ایمنی حمل و نقل
کودکان به پراکنش مختلف
خدماتی، رفاهی و تاسیسات
و تجهیزات شهری

۹-۱- مقدمه

در حال حاضر سیاست های روشنی در کشورمان برای تعیین مسیر های بهینه خانه تا مدرسه برای دانش آموزان وجود ندارد و این فضاها امنیت و کارایی لازم را برای حضور فعال کودکان ندارند. شاید به همین دلیل است که درصد کودکانی که با وسایل نقلیه خصوصی و یا سرویس مدارس به مدرسه و بالعکس رفت و آمد می کنند روزبه روز در حال افزایش است و کودکان را دچار کم تحرکی و مشکلات ناشی از آن و شهر را دچار ترافیک و آلودگی می کند. برای غلبه بر این چالش ها باید آگاهی و درک عمومی را از پیامدهای منفی سفرهای خودرومحور بر سلامت کودکان بالا ببریم.

یکی از خدماتی که سازمان حمل و نقل و ترافیک می تواند ارائه می کند، آموزش و فرهنگ سازی در زمینه ترافیک و ایمنی رفت و آمد کودکان است. آمارها نشان می دهد که حدود ۲۲ درصد از تصادفات منجر به مرگ، بین گروه سنی زیر ده سال است. اگر ما در نظر داشته باشیم که کودکان تا سن ۵ سالگی با والدین شان رفت و آمد می کنند، این آمار، گروه سنی ۵ تا ۱۰ سال را در بر می گیرد. بالا بودن در صد تلافات تصادف در گروه سنی ۵ تا ۱۰ سال نشان دهنده آن است که گروه سنی مورد نظر ما آسیب پذیرترین گروه در میان عابران پیاده است.

این نشان می دهد که کودکان ما در معرض خطر هستند. به ویژه در مناطقی که خیابان درست از میان مناطق مسکونی عبور می کنند، در چنین شرایطی به سبب سرعت بالای وسایل نقلیه، کودکان در کوچه ها و خیابان ها در معرض جدی خطر قرار دارند. بنابراین کودکان جزو آسیب پذیرترین عابران پیاده هستند. کودکان در تشخیص سرعت و فاصله وسایل نقلیه با آن ها و همچنین تشخیص صدا دقت لازم را ندارند و دچار اشتباه می شوند. عامل دیگری که به آسیب پذیر بودن کودکان کمک می کند، بازیگوش بودن بچه هاست. بچه ها به سبب شرایط سنی شان بسیار بازیگوش هستند و انرژی زیادی برای تخلیه دارند و این سبب می شود که با خطرهای بیشتری رو به رو شوند. اما از طرف دیگر، کودکان ذهن بسیار پویایی دارند، زود یاد می گیرند و توانایی فراگیریشان بالاست. در کودکی اگر چیزی را خوب یاد بگیریم به ندرت فراموش می کنیم. بنابراین آموزش های ترافیک باید از همان دوران کودکی چه به شکل رسمی در مهد کودک و مدرسه و چه غیر رسمی در خانه آغاز شود. از نمونه های آموزش ایمنی حمل و نقل کودکان آموزش حضوری کودکان درمدرسه است که می تواند در افزایش ایمنی کودکان اثربخش باشد.

برای افزایش ایمنی شبکه معابر کودکان، باید نقاط حادثه خیز شناسایی شده و ایمن سازی این نقاط با اولویت اقدامات کم هزینه مهندسی باید انجام شود.

۹-۲- انواع شیوه های حمل و نقل کودکان به مراکز مختلف آموزشی و فرهنگی، بهداشتی، تفریحی

و ورزشی در سطح منطقه، ناحیه و محله

کودکان با اینکه درصد قابل توجهی از جمعیت شهرها را به خود اختصاص می دهند و یکی از اصلی ترین استفاده کنندگان از وسایل نقلیه به ویژه استفاده از وسایل نقلیه عمومی هستند، به طور جدی در شهرها به عنوان یک شهروند در نظر گرفته نمی شوند. به رغم اینکه آموزش، استراحت، تفریح و فعالیت های خلاقانه در شهر حق طبیعی هر کودک است با این حال کودکان در این زمینه نادیده انگاشته می شوند.

کودکان بندرعباس همانند سایر شهرهای کشور برای تردد به مراکز مختلف آموزشی و فرهنگی، بهداشتی، تفریحی و ورزشی از انواع شیوه های حمل و نقل استفاده می نمایند که عبارتند از:

(۱) وسایل نقلیه خصوصی

(۲) تاکسی ون که در برخی مناطق خدمات دهی می کنند (تعداد ۳۰ دستگاه).

(۳) تاکسی شهری، تاکسی تلفنی و اسنپ

(۴) پایانه اتوبوس رانی درون شهری

طبق تعریف قانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان ایران گروه های سنی به گروه های قبل از دبستان، سالهای آغاز دبستان، سالهای پایان دبستان، دوره راهنمایی و سالهای دبیرستان تقسیم می شود. بر این اساس سنین قبل از دبستان تا شش سالگی، دوره دبستان هفت تا یازده سالگی، دوره راهنمایی دوازده تا چهارده سالگی و دوره دبیرستان پانزده تا هجده سالگی را دربر می

گیرد (شیعه، ۱۳۸۶)

۹-۳- تحلیل نحوه دسترسی کودکان به انواع مراکز آموزشی، فرهنگی هنری، مراکز بهداشتی

درمانی و تفریحی و ورزشی به تفکیک شیوه حمل و نقل و در سطح منطقه، ناحیه و محله

در ارزیابی عوامل تأثیرگذار بر انتخاب شیوه دسترسی کودکان به مراکز آموزشی و فرهنگی نشان می دهند عوامل زیر در شیوه

حمل و نقل کودکان تأثیر دارد:

- ❖ محلات
- ❖ شرایط اقتصادی
- ❖ امنیت و ایمنی مسیر
- ❖ مسافت
- ❖ تراکم جمعیتی
- ❖ آنهایی که به مدارس خارج از محله سکونت شان می روند
- ❖ دانش آموزان دبیرستانی
- ❖ جنسیت
- ❖ ویژگی های اقلیمی

در شهر بندرعباس کودکان مقطع ابتدایی اگر فاصله خانه تا مدرسه کمتر از ۵۰۰ متر باشد و در مسیر خانه تا مدرسه از محلات پرتراکم تردد نمایند و از بزرگراه، خیابان های پرتردد عبور نکنند از شیوه پیاده رفت و آمد می کنند. اما اگر مسافت خانه تا مدرسه زیاد باشد، توسط والدین یا سرویس های خصوصی استفاده می کنند. دانش آموزان ابتدایی در بندرعباس کمتر از تاکسی شهری استفاده می کنند و با اتوبوس شهری نیز بندرت جابجا می شوند.

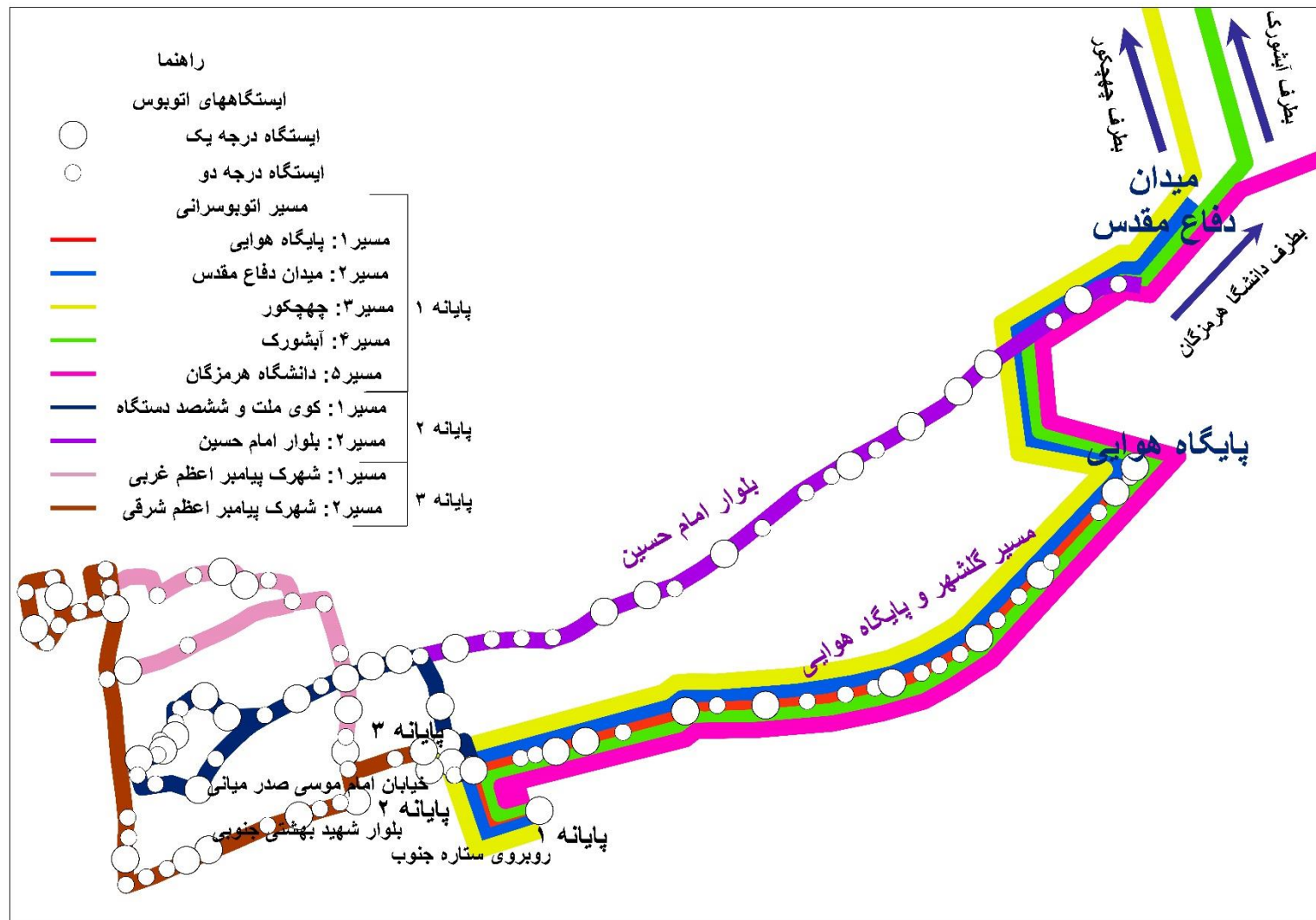
نکته دیگر اینکه بعلاوه شرایط اقلیمی گرم و شرجی بندرعباس دانش آموزان کمتر از شیوه پیاده به مدرسه استفاده می کنند. دانش آموزان دبیرستان اگر مدارس در داخل محله باشد بصورت پیاده تردد می کند اما اگر مدارس خارج از محله باشد با توجه به شرایط اقتصادی با تاکسی یا اتوبوس پیاده تردد می کنند و یا اینکه توسط والدین جابجا می شود.

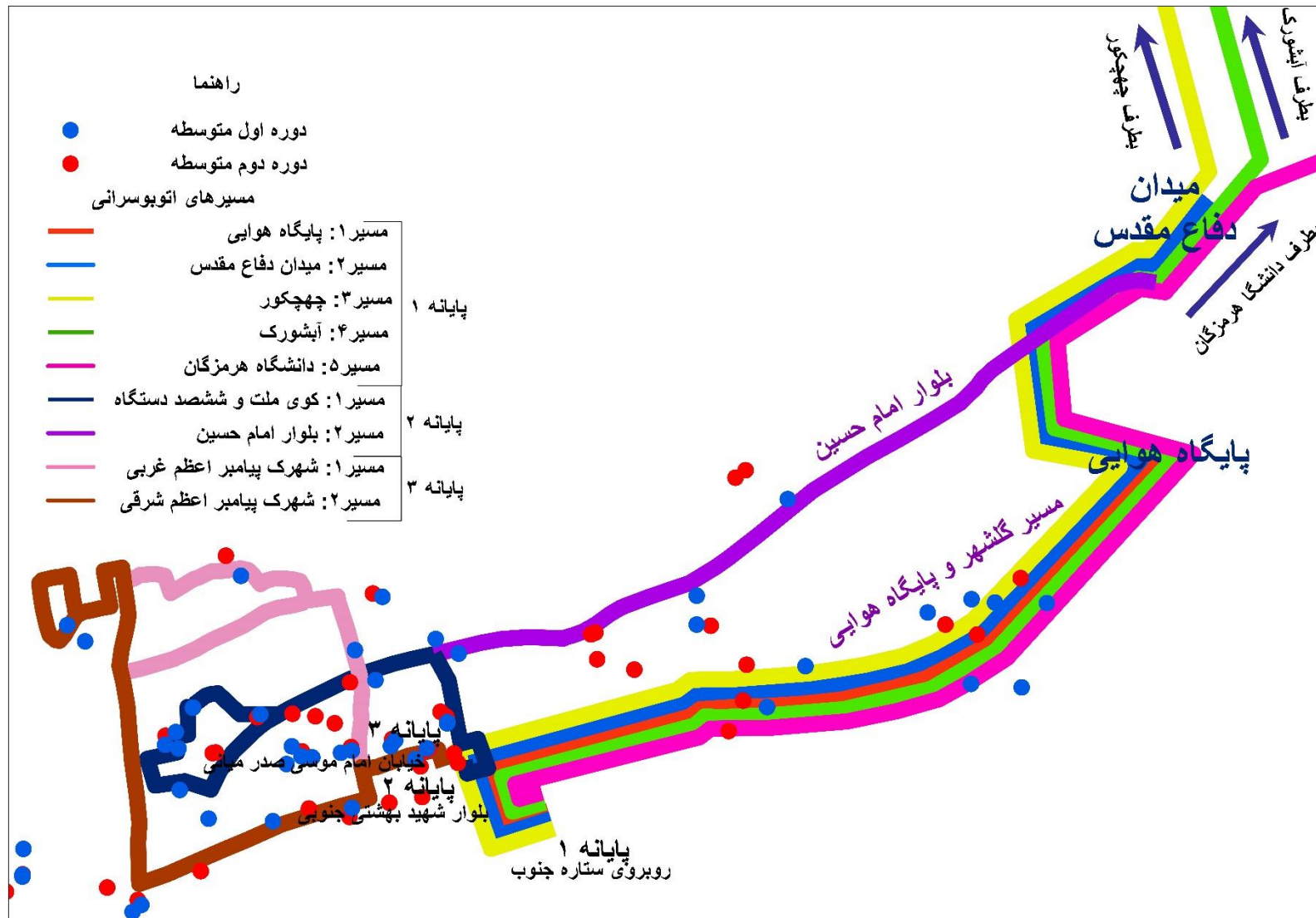
جدول ۹-۱- ضوابط شعاع دسترسی استاندارد به فضای آموزشی به تفکیک سن دانش آموزان و مقطع تحصیلی

مقطع تحصیلی	فاصله (متر)	مدت زمان پیاده روی (دقیقه)
دوره ابتدایی.....	۵۰۰	۱۵
دوره اول متوسطه.....	۱۰۰۰	۲۰
دوره دوم متوسطه.....	۲۰۰۰	۳۰

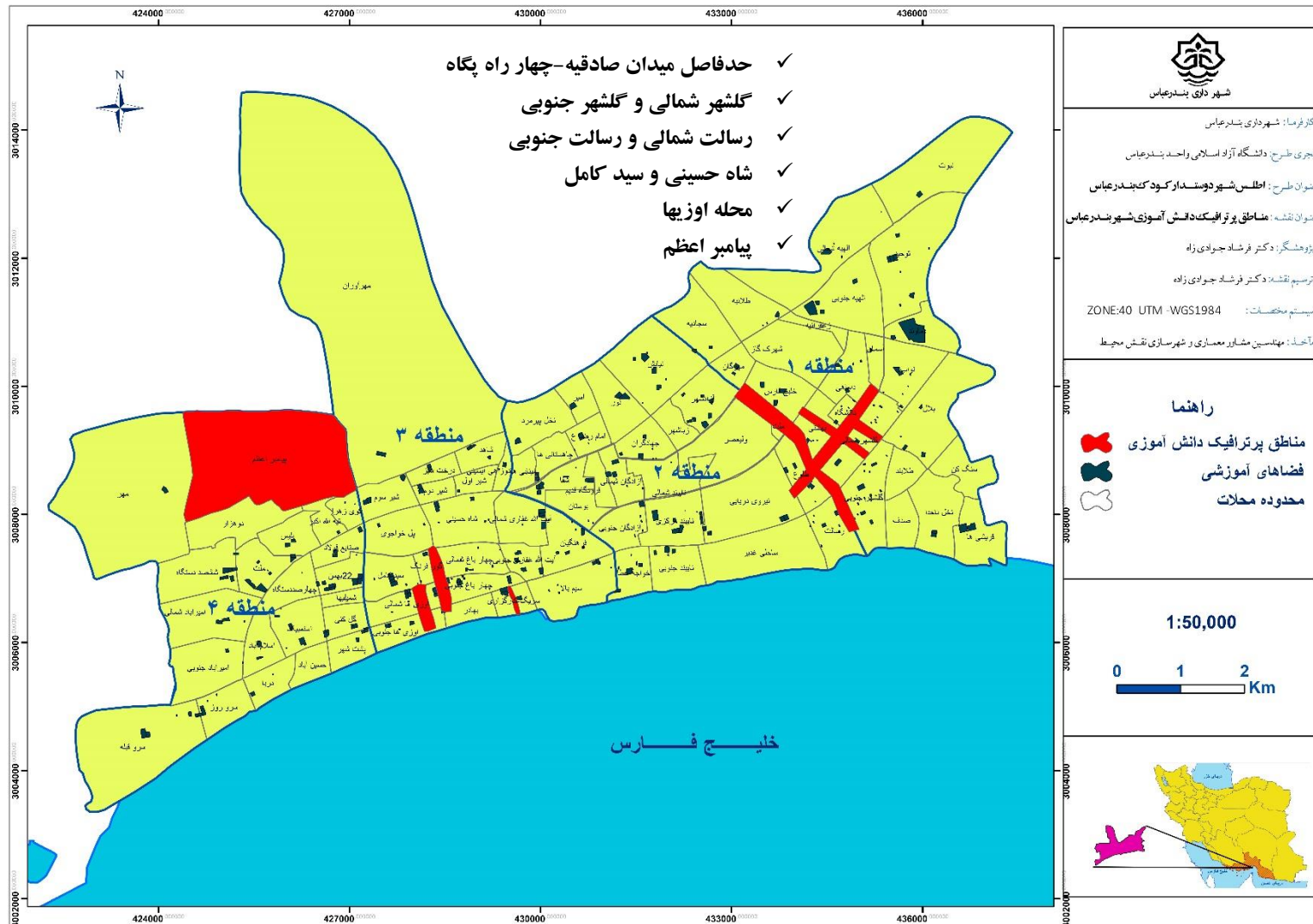
ماخذ: سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور، (۱۳۸۵)

شکل ۹-۱- ایستگاههای اتوبوس و مسیر خط اتوبوسرانی و ایستگاههای شهر بندرعباس به تفکیک پایانه

شکل ۹-۲- مسیر خط اتوبوسرانی و ایستگاههای شهر بندرعباس به تفکیک پایانه و موقعیت آموزشگاههای متوسطه اول و دوم

فصل دهم

کودکان خلاق و نابغه

۱۰-۱- طبقه بندی و معرفی انواع افتخارات و زمینه هایی که کودکان و نوجوانان در آنها خلاق

شناخته شده و یا مقام کسب نموده اند.

➤ در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۳۹۸ تعداد ۳ دانش آموز توانستند در المپیاد علمی برای استان کسب مدال کسب کنند.

➤ در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ ۱۴۷۰ نفر از دانش آموزان استان در المپیادهای علمی شرکت کرده که از این تعداد، ۱۲۷ نفر به مرحله دوم راه یافتند و از بین این افراد پنج نفر به مرحله نهایی رسیدند. ۵ نفر دانش آموزان بندرعباس در رشته های اقتصاد، رشته فیزیک، کامپیوتر، تفکر و کارآفرینی و در رشته علوم زمین به مرحله نهایی المپیاد علمی دانش آموزان راه پیدا کردند.

➤ در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ تعداد ۱۰ دانش آموز بندرعباس در المپیاد ریاضی مدارس آسیا SASMO صاحب مدال شدند که عبارتند از:

بهار یوسفی پایه دوم-آموزشگاه فاطمی ناحیه ۱، علی صالح اسماعیل زاده پایه ششم-آموزشگاه شاهد ناحیه ۱، امیرمحمد قنبری پویا پایه ششم - آموزشگاه پویا ناحیه ۱، سید مبین قارونی پایه هشتم - آموزشگاه فرزندگان اسدپور ناحیه ۲ و آتریس سادات موسویان پایه هشتم از آموزشگاه فرزندگان ۲ ناحیه ۱ بندرعباس موفق به کسب مدال طلا (SASMO ۲۰۲۱) شدند.

المپیاد ریاضی SASMO امسال در ۲۴ فروردین ماه ۱۴۰۲ به صورت حضوری و با شرکت بیش از ۴۵۰۰۰ دانش آموز مستعد و علاقمند به علم ریاضی از ۳۱ کشور آسیایی برگزار گردید که در این بین دانش آموزان بااستعداد و خلاق عضو ۲۰ مدرسه ناحیه یک بندرعباس، با کسب ۸ مدال طلا، ۲۱ مدال نقره، ۸ مدال برنز و ۳ دیپلم افتخار، خوش درخشیدند.

۱۰-۲- پراکنش انواع مراکز پرورش خلاقیت کودکان و نوجوانان

در شهر بندرعباس ۵ مرکز خلاق برای پرورش خلاقیت کودکان فعالیت می کند که همه این مراکز در منطقه ۱ و ۲ مستقر هستند و در مناطق ۳ و منطقه ۴ مراکز خلاقیتی وجود ندارد و از این ۵ مرکز خلاقیت ۱ مرکز خلاقیت در منطقه ۱ و ۴ مرکز فعالیت در منطقه ۲ فعالیت می کند. البته همه این مراکز خلاقیت در محدوده گلشهر هستند.

جدول ۱۰-۱- مراکز پرورش خلاقیت کودکان و نوجوانان در بندرعباس

ردیف	نام مرکز خلاقیت	نام منطقه	نام محله	نشانی
۱	خانه کودک خلاق	۲	رسالت	خیابان فجر (صمدو) - عدالت ۲
۲	موسسه استعدادیابی کودکان هوش نیک	۱	داماهی	بندرعباس، چهار راه دانشگاه به سمت داماهی، ساختمان شمس، طبقه هشتم، واحد ۲۷
۳	آموزشگاه یادگیری یوسی مس (UCMAS)	۲	طلوع	بندرعباس چهارراه رسالت ساختمان آبفا
۴	آموزشگاه علمی بیان	۲	نیروی دریایی	گلشهر-روبروی شرکت برق منطقه ای هرمزگان
۵	آموزشگاه رویش توانگری	۲	طلوع	چهار راه رسالت-بالای بانک رفاه

مآخذ: <https://balad.ir/city-bandar-abbas/cat-educational-institutions>

۱۰-۳- تحلیل نحوه دسترسی کودکان خلاق و نابغه به امکانات آموزشی، تفریحی و ورزشی و ...

این امکانات در سطح منطقه، ناحیه و محله به کمک GIS

❖ دسترسی کودکان خلاق و نابغه به امکانات آموزشی در سطح منطقه، ناحیه و محله به کمک GIS در فصل چهارم

ویژگی های آموزشی تحلیل شده است.

❖ دسترسی کودکان خلاق و نابغه به امکانات تفریحی و ورزشی و ... در سطح منطقه، ناحیه و محله به کمک GIS در

فصل پنجم کیفیت زندگی کودکان اشاره و تحلیل شده است.

فصل يازدهم

اتاق مادر و كودك

۱۱-۱- مقدمه و ضرورت اجرای طرح اتاق مادر و کودک

در عصر حاضر یکی از اصلی ترین ریشه های بحران در جوامع شهرنشین ناشی از نابرابری های اجتماعی و فضایی در شهرها می باشد. عدالت را اساسا می توان به عنوان اصلی در نظر گرفت. با توسعه شهرها و تمرکز فعالیت های اقتصادی و صنعتی در مراکز شهرها، توجه به پایداری اجتماعی به مراتب ضرورت بیشتری پیدا می کند. در چنین شرایطی دسترسی به خدمات مختلف شهری برای اقشار اجتماعی مختلف به صورتی عادلانه به موضوعی مهم و اساسی در کانون مباحث توسعه هری بدل شده است. از گروه های اجتماعی که حقوق و منافع آنان همواره در فرآیند توسعه شهری به ویژه در کشورهای در حال توسعه نادیده انگاشته شده اند، زنان و کودکان هستند. این گروه های بی دفاع معمولا دارای کمترین نقش را در توسعه فضاهای شهری هستند و همواره نیازهای آنان در نظر گرفته نمی شود.

یکی از نیازهای این گروه ها بویژه در شهرهای بزرگ همواره مورد غفلت مدیریت شهری قرار گرفته نیاز به فضاهایی برای شیر دادن مادران به نوزادان در مکان های عمومی از جمله مراکز خرید، پایانه ها، و بطور کلی فضاهای مورد مراجعه مادران است. این فضاها بر اساس تجارب کشورهای موفق یک فضای امن برای مادران برای رسیدگی به نوزادان و شیر دادن به آنان است و در کنار مباحث تحقق عدالت اجتماعی برای تمامی گروه های اجتماعی در شهر، موجب آسایش روانی مادران در رسیدگی به نوزادان خود شده و به آنان فرصت حضور در فضای شهری را با خیال آسوده داده و دیگر نوزاد و مشکلات مربوط به نگهداری آنان مانع حضور آنان در فضای شهری را با خیال آسوده داده و دیگر نوزاد و مشکلات مربوط به نگهداری آنان مانع حضور آنان در فضای شهری نمی شود.

از سوی دیگر امروزه شهرداری ها تنها سازمان های خدماتی و عمرانی نیستند که وظایف و رسالتشان تنها محدود به نظافت و فعالیت های عمرانی باشد. امروزه این نهادهای اصلی مدیریت شهری تبدیل به نهادهایی فرهنگی و اجتماعی شده اند که ارتقای کیفیت زندگی گروه های مختلف شهروندان اعم از زنان، کودکان، سالمندان و ... از طرق برآوردن انواع نیازهای آنان در بالاترین سطح را هدف گذاری نموده اند. لذا شهرداری ها به عنوان مهمترین و موثرترین عنصر مدیریت شهری در احداث این گونه اتق ها وظیفه مهمی بر عهده دارند.

بر حسب تعریف اتاق مادر و کودک فضایی است امن و بهداشتی که بتوان نیازهای کودکان مانند شیردهی، تغذیه، تعویض پوشک و مانند آن را برآورده ساخت.

۱۱-۲- الزامات طراحی، ساختمان و تجهیزات

احداث و تجهیز "اتاق مادر و کودک" با مساحت حداقل ۱۲ متر مربع در فضاها و اماکن عمومی با رعایت مندرجات استاندارد ملی ایران جهت ارائه خدمات به مادران و کودکان زیر ۷۲ ماه و کودکان با نیازهای خاص الزامی است.

❖ اتاق در مجاورت فضاهای تفریحی، آموزشی و سایر فضاهای عمومی به گونه ای که دسترسی به آن به سهولت باشد.

❖ از قرار گیری اتاق در همجواری با منابع آلاینده صوتی و مکان هایی با احتمال آلودگی میکروبی و شیمیایی پرهیز گردد.

❖ اتاق باید از طریق تابلوها و علائم راهنمایی در اماکن عمومی در دسترس و دارای تهویه مناسب باشد.

❖ اتاق باید همسطح با سایر سطوح باشد، در غیر اینصورت باید پیش بینی های لازم جهت حرکت با کالسکه و ویلچر تامین شود.

❖ کف راهرو باید غیر لغزنده و دارای آب راه با شیب مناسب باشد و از نصب کفپوش های پرز بلند خودداری شود و در راهرو میله دستگرد وجود داشته باشد.

❖ قسمت های اصلی شامل فضاهای فیزیکی اتاق مادر و کودک بخش شستشو و تعویض با بخش شیردهی و استراحت باید به وسیله جداکننده مجزا شوند ولی دارای راه ارتباط باشند.

❖ حداقل فضای داخلی اتاق به مساحت ۱۲ متر مربع و در صورت داشتن فضا بهتر است مساحت اتاق بیشتر از ۵۰ متر مربع باشد.

❖ سعی شود در انتخاب رنگ غالب از رنگ های روشن استفاده شود و رنگ به گونه ای باشد که منجر به خیرگی و انعکاس نور نشود.

❖ گوشه ها و زاوای برآمده دیوارها و سایر عناصر حداقل به شعاع ۱۰*۱۰ سانتی متر گرد شود یا از فوم استفاده گردد.

❖ درها باید رو به بیرون باز شود و پنجره ها از جنس مقاوم، بدون ترک خوردگی، شکستگی و زنگ زدگی و قابل نظافت باشد و پنجره های خارجی دارای عایق حرارتی باشد.

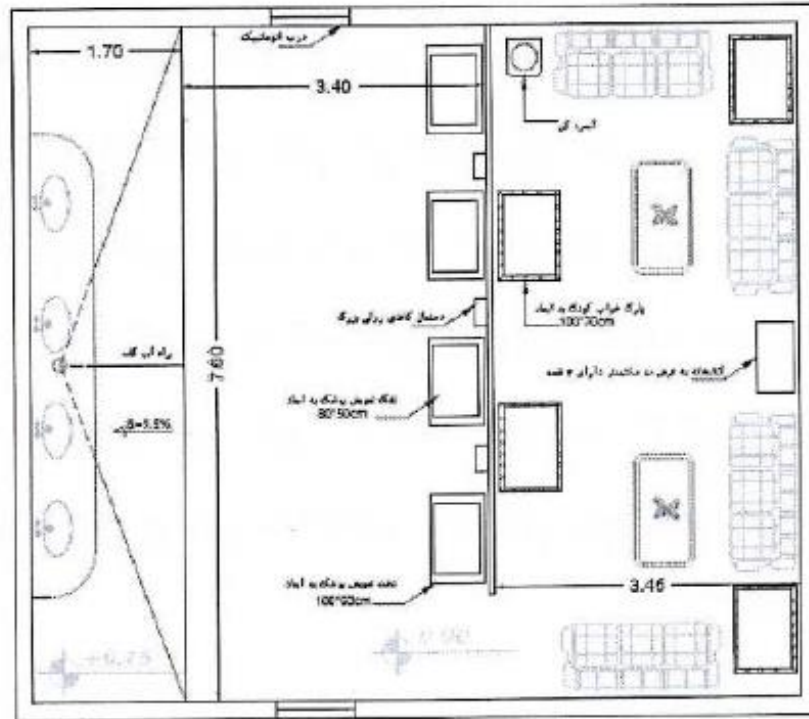
- ❖ توصیه می شود دمای اتاق به تناسب فصول سال حداقل ۲۰ و حداکثر ۲۷ درجه باشد.
- ❖ فضای شستشو و تعویض شامل سکوهاى شستشو و تخت های تعویض با تشک های اسفنجی، دست خشک کنو سطل زباله به تعداد تخت تعویض باشد.

۱۱-۳- مکان های الزام به اتاق مادر و کودک

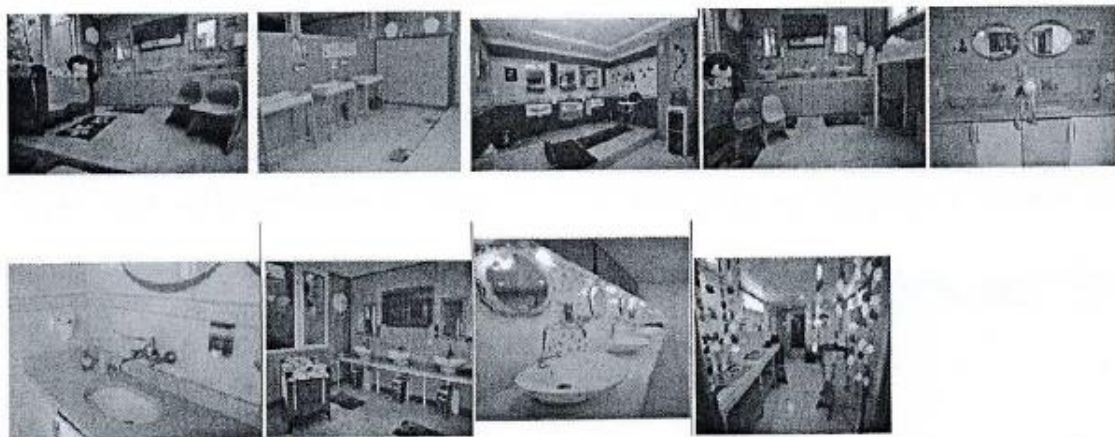
راه اندازی این اتاق ها در اماکن و مراکز پر تردد شهری تأکید کرده است. قرار گرفتن مکان اتاق مادر و کودک در محل هایی

مانند:

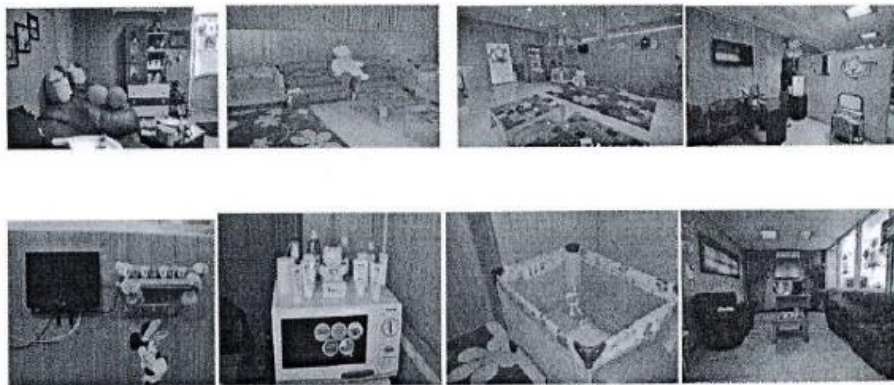
- ❖ پایانه های مسافری (فرودگاه، ایستگاههای قطار، پایانه اتوبوس)
- ❖ بیمارستانها
- ❖ دانشگاهها
- ❖ شهرداری ها
- ❖ سازمان ها و دستگاههای اجرایی
- ❖ مراکز خرید
- ❖ پارک ها

شکل ۱۱-۱- پلان اتاق مادر و کودک

شکل ۱۱-۲- قسمت شستشوی کودک و تعویض پوشک

شکل ۱۱-۳- بخش شیردهی و استراحت

۱۱-۴- وضعیت اتاق مادر و کودک در شهر بندرعباس

طبق بررسی های نگارنده و مطالعات میدانی در فرودگاهها، ایستگاه قطار و ترمینالها در شهر بندرعباس متأسفانه اتاق مادر و کودک در این مکانها وجود نداشته و ظاهراً برنامه ای برای راه اندازی آن وجود ندارد. همچنین در دستگاههای اجرایی و مراکز خرید نیز چنین اتاق هایی به چشم نمی خورد.

فقط در اداره پست مرکزی تابلو اتاق مادر و کودک وجود دارد و فعالیت می کند.

به نظر می رسد شهرداری ها مشوق ها و الزاماتی برای راه اندازی اتاق مادر و کودک در مکان های عمومی در نظر بگیرد.

فصل دوازدهم

کودکان کار

مقدمه

کودکان کار: کودکان کار به کودکان کارگری گفته می‌شود که به صورت مداوم و پایدار به خدمت گرفته می‌شوند که این امر آنها را در بیشتر اوقات از رفتن به مدرسه و تجربه دوران کودکی بی‌بهره می‌سازد و سلامت روحی و جسمی آنها را تهدید می‌کند.

کودک خیابانی: کودک بی خانمانی است که دوره‌ای از زندگی خود را در خیابان سپری می‌کند. کودک خیابانی یک ناهنجاری اجتماعی است.

کودکان به دلیل شکننده بودن، بخشی از لایه های آسیب پذیر جامعه هستند و این آسیب پذیری برای کودکان کار، امری مضاعف محسوب می‌شود چرا که آنها بهترین فرصت ها و دوران زندگی شان برای شکوفایی، کسب مهارت و لذت بردن از زندگی را از دست می‌دهند و بخشی از حقوق اساسی شان به مخاطره می‌افتد.

این کودکان زمان زیادی از اوقات خود را در محیط های ناامن خیابان می‌گذرانند؛ از حقوق اولیه ای چون آموزش، بهداشت و حتی تغذیه مناسب محرومند و وجوه چهارگانه ی سلامت آنان یعنی سلامت جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی شان آسیب می‌بیند. لذا کودکان به جای بازی و سرگرمی، تحصیل و کسب مهارت برای سنین بزرگسالی در دامن شهرهای بزرگ به اشتغال می‌پردازند و از تجربه دوران کودکی محروم مانده و قربانی فقر و بی عدالتی های موجود در جهان امروزند.

علاوه بر کودکان کار، مسئله کودکان خیابانی به پیچیدگی پدیده مذکور می‌افزاید. بنا به تقسیم بندی یونیسف، کودکان خیابانی به چهار دسته تقسیم می‌شوند: کودکان بدون خانواده که نوعا کارتن خوابند، کودکانی که علی رغم داشتن خانواده به دلایلی تنها و در خیابان زندگی می‌کنند، کودکانی که خانواده دارند و به دلایلی از جمله فقر در خیابان پرسه می‌زنند و کودکانی که توسط مراکز حمایتی نگه داری می‌شوند (سلیمانی و حاجیان، ۱۳۹۲). کودکان خیابانی به عنوان بخشی از سرمایه های انسانی تلقی می‌شوند که سلامت جسم و روان آنها بر سلامت جامعه موثر خواهد بود. دونالد استوارت اعتقاد دارد که فقدان یا از دست دادن روابط بسنده با یکی از والدین از نظر بهداشت روانی یکی از بزرگترین مشکلات کودکان خیابانی است. این کودکان با مشکلات بهداشتی، بیماری، حفظ سلامت روانی و عدم پیشرفت تحصیلی مواجه اند (صالحی، ۱۳۷۹).

طبق آمار رسمی در ایران تعداد کودکان کار در این ۳۵ هزار نفر و آمار غیر رسمی تعداد آنها را ۹۰۰ هزار نفر برآورد می‌کنند. در حدود ۸۰ درصد کودکان کار اتباع خارجی هستند.

۱۲-۱- تعداد کودکان کار و خیابان به تفکیک سن و جنس در سطح منطقه، ناحیه و محله

بر اساس آمار رسمی اداره کل بهزیستی هرمزگان تعداد کودکان کار در بندرعباس در سال ۱۴۰۱ برابر ۵۳ نفر گزارش شده که ۳۷ نفر آن پسر و ۱۶ نفر آن دختر بوده است. کودکان کار معمولاً کودکان ۱۵ تا ۱۸ سال هستند که بررسی های آماری چند سال اخیر گویای این است که آمار کودکان خیابانی در حال افزایش است.

بر اساس آمار رسمی بهزیستی در سال ۱۴۰۱ تعداد کودکان خیابانی در سطح شهر بندرعباس ۱۱۱ نفر هستند که ۳۹ نفر ایرانی و ۷۲ نفر غیر ایرانی که معمولاً مهاجرین افغانی هستند. در بین کودکان خیابانی دختران گزارش نشده و فقط پسران هستند که کارتن خوابند و به علت فقر در خیابان پرسه می زنند و زندگی می کنند،

بر اساس اطلاعات جدول، آماری که در ۷ سال اخیر از سال ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۱ در دست است نشان می دهد که بیشترین کودکان خیابانی با ملیت ایرانی در سال ۱۳۹۵ ثبت شده که ۸۳ نفر بودند و بیشترین کودکان خیابانی غیر ایرانی در سال ۱۴۰۱ گزارش شده که برابر ۷۲ نفر را دربر می گیرد. بررسی ها نشان می دهد در طول چند سال اخیر آمار کودکان خیابانی با ملیت ایران کاهش یافته اما برعکس آمار کودکان خیابانی غیر ایرانی روند افزایشی را نشان می دهد.

مطالعات آماری کودکان خیابانی بیان می کند که مرکز ساماندهی کودکان خیابانی در سال ۱۴۰۱ توانسته است تعداد ۱۱۱ کودک را ساماندهی نماید که ۹۷ نفر آنها کودکان ۷ تا ۹ سال و ۱۴ نفر کودکان ۱۳ تا ۱۸ سال هستند.

تعداد کودکان بر اساس منطقه و محله آمار دقیقی در دست نیست اما بیشتر کودکان کار و خیابانی در مناطق ۱ و ۳ پراکنده اند و در محلات گلشهر شمالی، دانشگاه، کوی خلیج فارس، الهیه جنوبی، کارگزاری، بهادر، اوزی ها، محدوده بازار و مرکز شهر و... به کار مشغول هستند.

جدول ۱۲-۱- آمار کودکان کار در شهر بندرعباس به تفکیک سال

سال	دختر ۱۵ تا ۱۸ سال	پسر ۱۵ تا ۱۸ سال
.....۱۳۹۵	۰	۲۲
.....۱۳۹۶	۰	۷
.....۱۳۹۷	۰	۱۱
.....۱۳۹۸	۰	۱۷
.....۱۳۹۹	۰	۱۷
.....۱۴۰۰	۱۸	۲۷
.....۱۴۰۱	۱۶	۳۷

مآخذ: اداره کل بهزیستی استان هرمزگان، ۱۴۰۲.

جدول ۱۲-۲- آمار کودکان خیابانی در شهر بندرعباس به تفکیک سال

سال	ایرانی		غیر ایرانی	
	دختر	پسر	دختر	پسر
.....۱۳۹۵	۰	۸۳	۰	۲۲
.....۱۳۹۶	۰	۲۸	۰	۱۲
.....۱۳۹۷	۰	۳۴	۰	۱
.....۱۳۹۸	۰	۳۴	۰	۳۱
.....۱۳۹۹	۰	۴۴	۰	۳۲
.....۱۴۰۰	۰	۳۲	۰	۴۷
.....۱۴۰۱	۰	۳۹	۰	۷۲

مآخذ: اداره کل بهزیستی استان هرمزگان، ۱۴۰۲.

جدول ۱۲-۳- آمار کودکان خیابانی سال ۱۴۰۱ شهر بندرعباس

گروه سنی	جمع	جنسیت		شاخص
		پسر	دختر	
کمتر از ۶ سال				
۷ تا ۱۲ سال				
۱۳ تا ۱۸ سال				
۰	۱۱۱	۱۱۱	۰	مرکز ساماندهی کودکان خیابانی ۱۴۰۱.....
۵	۱۶۶	۱۰۵	۶۱	طرح دوستدار کودک ۱۴۰۱.....
۵	۲۷۷	۲۱۶	۶۱	جمع کل.....

مآخذ: اداره کل بهزیستی استان هرمزگان، ۱۴۰۲.

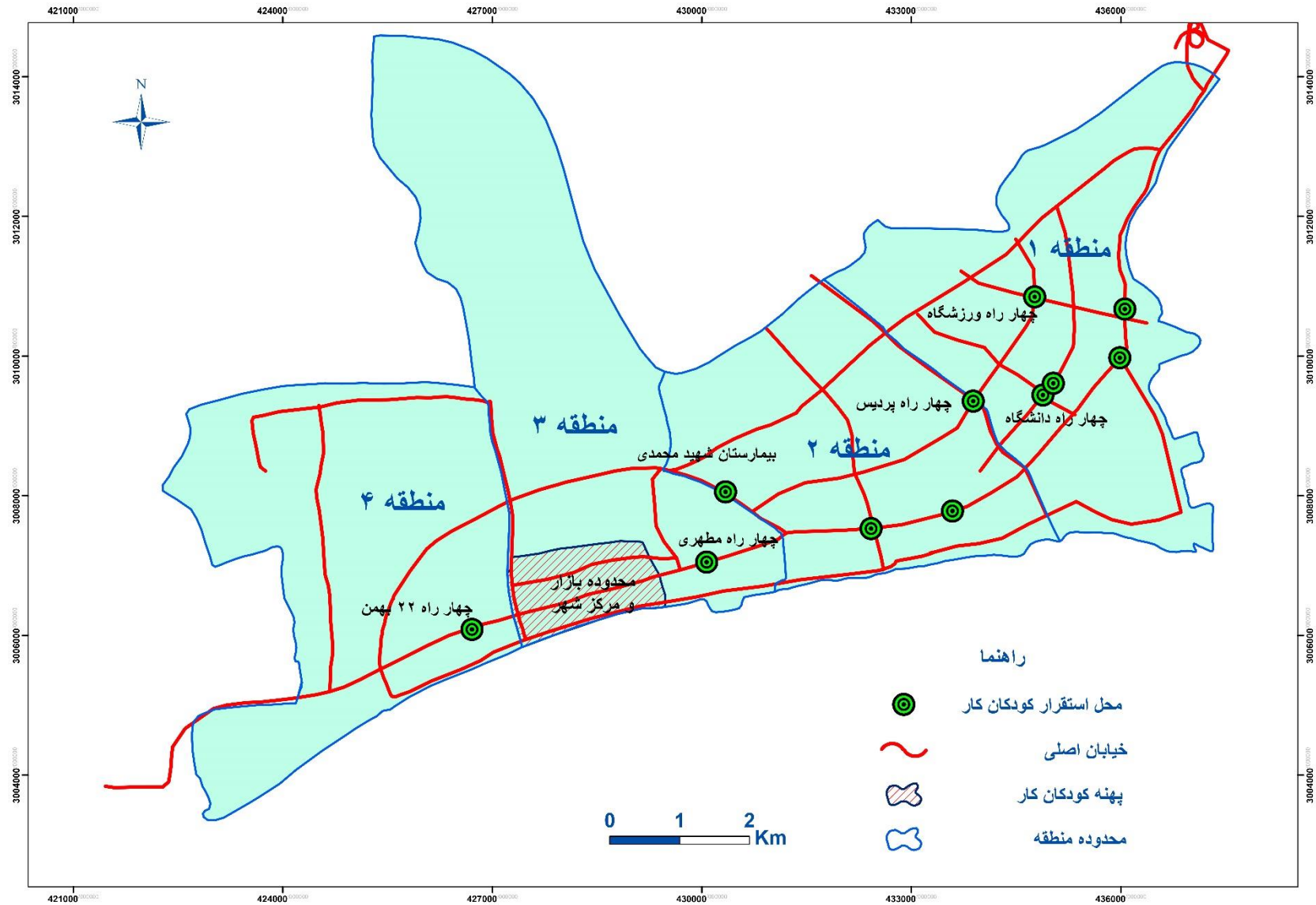
۱۲-۲- پراکنش، تراکم و نحوه توزیع کودکان کار در سطح منطقه، ناحیه و محله

بیشتر کودکان کار و خیابانی در چهار راه های مهم و اصلی شهر به کار مشغول هستند و در محل دیگری که کودکان کار رویت می شوند محل های درمانی و بیمارستانی است. محل های اصلی کودکان کار در بندرعباس چهار راه دانشگاه، چهار راه پردیس، چهارراه ورزشگاه، چهارراه مطهری، چهار راه مرادی، چهار راه ۲۲ بهمن، بیمارستان شهید محمدی، بازار مثل بازار اورزی ها، کارگزاری، خیابان بهادر جنوبی و ... است.

جدول ۱۲-۴- محل های استقرار کودکان کار و خیابانی در شهر بندرعباس

محل های کودکان کار و خیابانی	منطقه	محله
چهار راه دانشگاه.....	۱	دانشگاه-گلشهر شمالی
چهار راه داماهی.....	۱	دانشگاه-گلشهر شمالی
چهار راه پردیس.....	۱	بهشتی-کوی خلیج فارس
چهار راه پارک جنگلی.....	۱	بلال-نواب
چهار راه ورزشگاه خلیج فارس.....	۱	الهیه جنوبی-داماهی
بیمارستان شهید محمدی.....	۲	بوستان
بیمارستان خاتم.....	۲	ساحلی غدیر
چهار راه مطهری.....	۳	سیم بالا-فرهنگیان
چهار راه فاطمی.....	۳	سرریگ کارگزاری-بهادر
چهار راه مرادی.....	۳	چهار باغ جنوبی-اوزی های شمالی
سه راه بلوکی.....	۳	اوزی های جنوبی-بهادر
بهادر جنوبی.....	۳	بهادر
محدوده بازار و مرکز شهر.....	۳	بهادر، اوزی های جنوبی و شمالی
چهار راه ۲۲ بهمن.....	۴	پشت شهر-حسین آباد

مآخذ: مطالعات میدانی، ۱۴۰۲.

شکل ۱۲-۱- پراکنش و نحوه توزیع کودکان کار و خیابانی در شهر بندرعباس

۱۲-۳- تحلیل نحوه دسترسی کودکان کار به امکانات آموزشی، تفریحی و ورزشی مورد نیاز در

سطح منطقه، ناحیه و محله به کمک GIS

با بررسی ها و جستجوهای علمی و همچنین مراجعه به بهزیستی اطلاعاتی در خصوص کودکان کار بندرعباس به امکانات آموزشی، تفریحی و ورزشی وجود ندارد.

۱۲-۴- تحلیل وضعیت کودکان کار و خیابان به تفکیک سن و جنس

در جدول ۱۲-۱ اشاره شده که در سال ۱۴۰۰ تعداد کودکان کار ۴۵ نفر که ۲۷ نفر آنها پسر و ۱۸ نفر دختر هستند. همچنین در سال ۱۴۰۱ تعداد کودکان کار برابر ۵۳ نفر گزارش شده که ۳۷ نفر آن پسر و ۱۶ نفر آن دختر بوده است. کودکان کار معمولاً کودکان ۱۵ تا ۱۸ سال هستند که بررسی های آماری چند سال اخیر گویای این است که آمار کودکان خیابانی در حال افزایش است.

آمار کودکان خیابانی به تفکیک جنسیت در سال ۱۴۰۱ نشان می دهد که تعداد کودکان خیابانی در این سال با ملیت ایرانی ۳۹ نفر و با ملیت غیرایرانی ۷۲ نفر آماربرداری شده است. به تفکیک جنسیت نشان می دهد که تمام این کودکان خیابانی پسر بودند. در سال ۱۴۰۰ تعداد کودکان خیابانی ایرانی ۳۲ نفر و غیر ایرانی ۴۷ نفر گزارش شده و آمار نشان می دهد که کودکان خیابانی روند افزایشی داشته اند.

۱۲-۵- پراکنش، تراکم و تعداد کودکان کار و خیابان تحت پوشش انجمن های مردم نهاد در سطح

منطقه، ناحیه و محله

همانطوریکه اشاره شد در شهر بندرعباس تعداد ۱۰ گروه مردم نهاد بصورت ویژه و تخصصی در جهت تحقق حقوق کودکان تلاش می کنند. البته سمن ها و گروه های مردم نهاد فعال دیگری که در زمینه های اجتماعی، خیریه فعالیت می کند به حمایت از کودکان کار و خیابان تلاش می کنند.

گروه های مردم نهاد که بصورت ویژه به کودکان کار و خیابانی توجه دارند یک سمن بنام آوای رهایی ترنم که یک مرکز آموزشی کودکان کار و خیابانی است و زمینه فعالیت آن آموزش درسی و اجتماعی کودکان کار و خیابانی است.

جدول ۱۲-۵- گروههای مردم نهاد حمایت از کودکان کار و خیابانی در شهر بندرعباس

ردیف	نام سازمان مردم نهاد	موضوع فعالیت	نام منطقه	نام محله	آدرس
۱	آوای رهایی ترنم.....	مرکز آموزشی کودکان خیابانی	۲	ملت (۱۳) (هکتاری)	رسالت شمالی ۱۳ هکتاری کوچه فرخی طبقه دوم سوپر جزیره
۲	انجمن کوچولوهای ایرانی.....	امور اجتماعی	۱	داماهی	بندرعباس داماهی مجتمع پاس طبقه دوم واحد ۷
۳	انجمن دوستداران کودک.....	بهسازی و غنی سازی زندگی کودکان	۲		خ شهید معزی - کوچه الشهدا
۴	موسسه خیریه نور و رحمت بندرعباس.....	خیریه و مهد کودک	۳	سید کامل	خ سید جمال الدین خ مسجد بلال کوچه مدبر ۸
۵	موسسه خیریه و حمایتی همدلان مهرورز هرمزگان.....	خیریه در امور کودکان	۱	کوی خلیج فارس	چهارراه هفتصد دستگاه خیابان مهرورزان روبه روی املاک مولوی

مآخذ: استانداری هرمزگان، ۱۴۰۲.

۱۲-۶- تحلیل وضعیت کودکان کار و خیابان در شهر بندرعباس با استفاده از پرسشنامه

۱۲-۶-۱- بررسی سوالات پرسشنامه و پایایی و قابلیت اعتماد پرسشنامه

در بررسی وضعیت کودکان کار و خیابان به لحاظ شیوه تحلیل داده ها، توصیفی و تحلیلی است و برای بررسی شاخص های کودکان کار و خیابان با مراجعه حضوری به مناطق هدف، داده های مورد نیاز به شیوه های پرسش نامه تکمیل و جمع آوری شدند. با توجه به اهمیت موضوع، پاسخگویان افرادی که ارتباط معنی داری با بحث کیفیت زندگی کودکان داشته و دانش در این زمینه را داشته اند، انتخاب گردیدند. از اینرو پاسخگویان از اساتید و دانشجویان رشته روانشناسی، جامعه شناسی بیشتر انتخاب شدند همچنین به جهت ارتباط موضوع با سازمانها پرسشنامه در شهرداری ها، اداره کل بهزیستی استان هرمزگان، اداره کل آموزش و پرورش، دانشگاهها و ... توزیع گردید.

سوالات پرسشنامه

برای ارزیابی و تحلیل کودکان کار و خیابانی در شهر بندرعباس پرسشنامه ای تهیه گردید که حاوی ۲۴ سوال است که در شروع سوالات پرسشنامه، سوالاتی از قبیل سن، جنسیت و سطح تحصیلات از پاسخگویان سوال شد. سوالات، «گویه» (Questionnaire item) چند گزینه ای که پاسخ دهنده، با انتخاب گزینه ای خاص، به آن جواب می دادند.

در این مطالعه برای محاسبه حجم نمونه با فرمول کوکران انجام شد و با توجه به جمعیت شهر بندرعباس در سال ۱۴۰۰ که برابر ۵۸۱۶۹۸ نفر گزارش شده، بنابراین حجم نمونه تعیین شده ۳۸۳ نفر بدست آمد. از نظر جنسیت ۵۶/۱ درصد پاسخگویان زن (۲۱۵ نفر) زن و ۳۹/۴ درصد (۱۱۱ نفر) مرد و ۴/۴ درصد (۱۷ نفر) جنسیت خود را بدون پاسخ گذاشتند. بیشترین پاسخگویان در گروه سنی ۳۰ تا ۴۰ سال قرار داشتند و سطح تحصیلات پاسخ دهندگان، بیشتر آنها دارای مدرک فوق لیسانس (۴۳/۶ درصد) (۱۶۷ نفر) و لیسانس ۲۲/۵ درصد (۸۶ نفر) فارغ التحصیل یا دانشجو بودند.

برای روایی (اعتبار) پرسشنامه از متخصصات و قضاوت آنها نظرخواهی و کمک گرفته شد و برای پایایی (اعتماد) پژوهش روش آلفای کرونباخ مورد ارزیابی قرار گرفت. و مقدار ضریب کرونباخ در پرسشنامه ۲۴ سوالی کودکان کار و خیابان برابر ۰/۹۵ بدست آمده که بیانگر همبستگی مثبت سوالات درونی پرسشنامه است و از پایایی عالی و اعتماد بسیار مطلوبی برخوردار بوده است.

جدول ۱۲-۶- سوالات پرسشنامه کودکان کار و خیابانی و نتایج آماری (فراوانی و درصد) گویه های مربوط به پرسشنامه

تعداد ۳۸۳ نفر پاسخگو که ۵۸/۷ درصد زن و ۴۱/۳ درصد مرد بودند.

ردیف	عبارت	هرگز		خیلی کم		گاهی اوقات		اغلب		همیشه		بدون پاسخ	
		فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
۱	از دست دادن یکی از اعضای خانواده (خصوصاً والدین)	۲۴	۶/۲۷	۳۶	۹/۴	۵۲	۱۳/۶	۹۸	۲۵/۶	۱۶۲	۴۲/۳	۱۱	۲/۹
۲	وجود خشونت در محیط خانواده	۱۴	۳/۶۶	۳۸	۹/۹۲	۶۱	۱۵/۹	۱۰۸	۲۸/۲	۱۵۱	۳۹/۴	۱۱	۲/۹
۳	زندگی در شرایط عاطفی غیر سالم خانوادگی	۱۱	۲/۸۷	۲۶	۶/۷۹	۹۷	۲۵/۳	۱۱۰	۲۸/۷	۱۲۶	۳۲/۹	۱۳	۳/۴
۴	وجود اختلافات شدید خانوادگی (مشاجرات، کتک کاری، طلاق و)	۱۴	۳/۶۶	۳۶	۹/۴	۹۱	۲۳/۸	۱۰۹	۲۸/۵	۱۲۰	۳۱/۳	۱۳	۳/۴
۵	وجود معلولیت جسمی در کودک	۳۷	۹/۶۶	۱۰۱	۲۶/۴	۸۲	۲۱/۴	۷۸	۲۰/۴	۶۵	۱۷	۲۰	۵/۲
۶	عدم داشتن سلامت کامل عقلی (کم توانی ذهنی)	۵۴	۱۴/۱	۸۴	۲۱/۹	۹۳	۲۴/۳	۷۴	۱۹/۳	۵۹	۱۵/۴	۱۹	۵/۰
۷	داشتن نقص عضو و مورد استهزاء و تمسخر قرار گرفتن توسط سایر افراد خانواده	۴۷	۱۲/۳	۸۹	۲۳/۲	۹۹	۲۵/۸	۷۱	۱۸/۵	۵۷	۱۴/۹	۲۰	۵/۲
۸	عدم رشد کافی جسمی در کودک	۶۲	۱۶/۲	۱۱۲	۲۹/۲	۹۴	۲۴/۵	۵۱	۱۳/۳	۴۴	۱۱/۵	۲۰	۵/۲
۹	عدم اتخاذ سیاست های مناسب در راستای کنترل و مدیریت پدیده کودکان خیابانی از سوی مسئولین	۱۰	۲/۶۱	۲۳	۶/۰۱	۸۸	۲۳/۰	۱۱۵	۳۰	۱۳۳	۳۴/۷	۱۴	۳/۷
۱۰	بی اهمیت بودن پدیده کودکان خیابانی در جامعه	۱۳	۳/۳۹	۱۳	۳/۳۹	۷۲	۱۸/۸	۱۲۹	۳۳/۷	۱۳۱	۳۴/۲	۲۵	۶/۵
۱۱	نگرش نادرست افراد جامعه به کودکان کار	۱۶	۴/۱۸	۲۲	۵/۷۴	۸۸	۲۳/۰	۱۵۶	۴۰/۷	۸۷	۲۲/۷	۱۴	۳/۷
۱۲	کمبود آگاهی و یا عدم آگاهی شهروندان از مضرات پدیده کودکان خیابانی	۱۶	۴/۱۸	۳۱	۸/۰۹	۹۱	۲۳/۸	۱۳۷	۳۵/۸	۹۲	۲۴	۱۶	۴/۲
۱۳	رشد سریع جمعیت و تمرکز فعالیتهای اقتصادی در شهرهای بزرگ	۲۳	۶/۰۱	۴۴	۱۱/۵	۱۰۸	۲۸/۲	۱۱۷	۳۰/۵	۷۱	۱۸/۵	۲۰	۵/۲
۱۴	ناسالم بودن فعالیتهای اقتصادی در شهرهای بزرگ و پرجمعیت	۱۳	۳/۳۹	۴۱	۱۰/۷	۱۱۱	۲۹/۰	۱۳۲	۳۴/۵	۷۵	۱۹/۶	۱۱	۲/۹

ردیف	عبارت	هرگز		خیلی کم		گاهی اوقات		اغلب		همیشه		بدون پاسخ	
		فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
۱۵	فقدان امکانات رفاهی برای اکثر افراد به خصوص قشر آسیب پذیر مثل کودکان در کلان شهرها	۲۰	۵/۲۲	۲۵	۶/۵۳	۷۸	۲۰/۴	۱۰۱	۲۶/۴	۱۳۹	۳۶/۳	۲۰	۵/۲
۱۶	سکونت کودکان و خانواده های آنها در زاغه های اطراف شهر به دلیل هزینه های گزاف داخل شهر	۲۰	۵/۲۲	۲۵	۶/۵۳	۸۷	۲۲/۷	۹۲	۲۴	۱۴۸	۳۸/۶	۱۱	۲/۹
۱۷	مهاجرت کودکان به شهرهای پرجمعیت به دلیل شغل های کاذب	۲۷	۷/۰۵	۱۸	۴/۷	۶۸	۱۷/۸	۱۱۲	۲۹/۲	۱۴۷	۳۸/۴	۱۱	۲/۹
۱۸	مهاجرت خانواده ها با بنیه مالی ضعیف از روستاها یا شهرهای کوچکتر به شهرهای بزرگ	۲۲	۵/۷۴	۲۹	۷/۵۷	۱۰۶	۲۷/۷	۱۲۶	۳۲/۹	۸۹	۲۳/۲	۱۱	۲/۹
۱۹	مهاجرت روستاییان کم درآمد به کلان شهرها به دلیل فریبندگی و جاذبه های کاذب آنها	۲۸	۷/۳۱	۲۲	۵/۷۴	۱۰۹	۲۸/۵	۱۲۶	۳۲/۹	۸۵	۲۲/۲	۱۳	۳/۴
۲۰	مهاجرت خانواده های کودکان خیابانی به شهرها بدون برنامه ریزی قبلی	۲۲	۵/۷۴	۱۷	۴/۴۴	۹۳	۲۴/۳	۱۴۱	۳۶/۸	۹۴	۲۴/۵	۱۶	۴/۲
۲۱	افزایش نرخ بیکاری به دلیل انفجار جمعیت	۱۴	۳/۶۶	۳۳	۸/۶۲	۹۹	۲۵/۸	۱۰۱	۲۶/۴	۱۲۵	۳۲/۶	۱۱	۲/۹
۲۲	افزایش فقر و تمایل کودکان به ارتکاب اعمال بزهکارانه به دلیل افزایش چشمگیر جمعیت	۲۰	۵/۲۲	۴۵	۱۱/۷	۷۷	۲۰/۱	۱۱۲	۲۹/۲	۱۱۵	۳۰	۱۴	۳/۷
۲۳	کمبود امکانات رفاهی و آموزشی برای کودکان به دلیل افزایش جمعیت	۲۶	۶/۷۹	۵۱	۱۳/۳	۸۳	۲۱/۷	۹۷	۲۵/۳	۱۱۲	۲۹/۲	۱۴	۳/۷
۲۴	تراکم جمعیت در محله های فقیرنشین و در نتیجه گسترش تعداد کودکان خیابانی	۳۱	۸/۰۹	۲۹	۷/۵۷	۷۹	۲۰/۶	۱۲۷	۳۳/۲	۱۰۶	۲۷/۷	۱۱	۲/۹

مآخذ: محاسبات مشاور از نتایج آماری پرسشنامه کودکان کار و خیابانی

۱۲-۶-۲- یافته ها و نتایج تحلیل عاملی در بررسی کودکان کار و خیابان در شهر بندرعباس

نتایج تحلیل عاملی پرسشنامه در بررسی کودکان کار و خیابان در شهر بندرعباس نشان می دهد که از ۲۴ سوال پرسشنامه با توجه به خروجی های SPSS و چرخش مولفه ها (Rotated Component Matrixa) پرسشنامه ها در قالب ۵ عامل تبیین و خلاصه شده است این ۵ عامل برای تحلیل وضعیت کودکان کار و خیابان بکار می رود که عبارتند از:

عامل اول: مهاجرت خانواده ها به کلان شهرها و شهرهای بزرگ بدون برنامه ریزی و با بنیه مالی ضعیف

عامل دوم: نقص عضو و نداشتن سلامت کامل عقلی

عامل سوم: کمبود امکانات رفاهی و آموزشی به دلیل رشد جمعیت

عامل چهارم: بی توجهی و نگرش نادرست نسبت به کودکان خیابانی

عامل پنجم: وجود خشونت در محیط خانواده و اختلافات شدید خانوادگی (کتک کاری و طلاق و ...)

با توجه به مقدار واریانس ویژه (ستون دوم) گویای این است که عامل اول یعنی مهاجرت خانواده ها به کلان شهرها و شهرهای بزرگ بدون برنامه ریزی و با بنیه مالی ضعیف، بالاترین و شدیدترین تاثیر را در بوجود آمدن کودکان کار در شهرها تلقی می شود، که ۳۶ درصد واریانس را شامل می گردد. عامل دوم در بوجود آمدن کودکان کار، نقص عضو و نداشتن سلامت کامل عقلی است که با ۱۶ درصد واریانس را دربر می گیرد. عامل سوم محرک در پیدایش کودکان کار، کمبود امکانات رفاهی و آموزشی به دلیل رشد جمعیت، عامل چهارم بی توجهی و نگرش نادرست نسبت به کودکان خیابانی و عامل پنجم وجود خشونت در محیط خانواده و اختلافات شدید خانوادگی (کتک کاری و طلاق و ...) که بستر را برای افزایش کودکان خیابانی تبیین می کند.

جدول ۱۲-۷- شاخص های آماری مربوط به عوامل مؤثر بر کودکان کار و خیابانی

Total Variance Explained					
عوامل	مقدار ویژه	درصد واریانس تبیین شده	درصد تجمعی واریانس تبیین شده	تعداد سؤالات یا گویه ها	
Component	Eigenvalue	%	Rotation of Variance	% of Cumulative	Rotation
عامل اول	۳۵/۸	۱۷/۱	۱۷/۱	۱۷/۱	۵
عامل دوم	۱۵/۸	۱۴/۰	۱۴/۰	۳۱/۰	۴
عامل سوم	۷/۶	۱۴/۰	۱۴/۰	۴۵/۰	۷
عامل چهارم	۶/۶	۱۳/۶	۱۳/۶	۵۸/۶	۴
عامل پنجم	۴/۸	۱۲/۰	۱۲/۰	۷۰/۶	۴

مأخذ: محاسبات مشاور از نتایج آماری پرسشنامه کودکان کار و خیابانی با استفاده از نرم افزار SPSS

۱۳-۱- مقدمه

سازمان های مردم نهاد (سمن)، که به NGO^۱ معروف است گروه های غیر انتفاعی هستند که به صورت مستقل از دولت، به فعالیت های داوطلبانه می پردازند. این سازمان ها برای اهداف مختلفی تشکیل می شوند که اهداف انسان دوستانه و اهداف زیست محیطی دو نمونه از اهدافی هستند که سازمان های مردم نهاد بسیاری آن را دنبال می کنند. سازمان های صنفی، سازمان های امدادگر، سازمان دفاع از حقوق کودکان، از انواع سازمان های مردم نهاد می باشند.

سازمان هایی از این قبیل، با تحلیل و کارشناسی امور، در واقع نقش **مکانیسم های هشداردهنده** را در یک جامعه ایفا می کنند.

NGO ها برای به دست آوردن سود و کسب و کار به وجود نمی آیند بکه برای کمک های بشردوستانه شکل می گیرند. سازمان های مردم نهاد همواره فعالیت های دولت و بخش خصوصی را زیر ذره بین خود قرار می دهند تا با حقوق عامه منافاتی نداشته باشند و تجربه کشورها نیز گویای این حقیقت است. بنابراین می توان این نهادها را بازوی قدرتمند تحقق حقوق عامه دانست. گرچه در ایران «NGO ها در ابتدای مسیر توسعه خود هستند و با وجود این که همچنان ایراداتی به مجموعه مقررات مربوط به فعالیت این نهادها وارد است، اما همچنان وجود آن ها اثربخش بوده و به بهبود شرایط فعالیت آن ها امیدوار هستیم.

سمن ها یا NGO ها، دارای یک هویت اجتماعی هستند. هر چند در ابتدا ممکن است توسط یک فرد تاسیس شوند، لیکن ماهیت اجتماعی آن ها را نمی توان انکار کرد.

اهداف گروه های مردم نهاد کمک به شهروندان برای توانمندسازی یا افزایش توانمندی آن ها در رفع مشکلات، به ویژه گروه های کودکان، افزایش آگاهی و دانش شهروندان و کودکان، انجام خدمات رفاهی و خیریه برای قشر محروم یا معلول و کودکان سازمان دهی و نهادینه کردن روحیه تعاون و مشارکت در شهروندان و کودکان، تلاش برای اشتغالزایی قشر ضعیف جامعه و ...

ویژگی های ساختاری سازمان های مردم نهاد که مهم ترین و اصلی ترین ویژگی آنهاست همان هویت اجتماعی آنهاست که فعالیت آنها ماهیت جمعی و اجتماعی دارند. غیردولتی بودن آن و داشتن روحیه تعاون و مشارکت و جهت گیری غیرانتفاعی که به سود و منفعت خود فکر نمی کنند از اهم ساختاری سمن ها هستند.

^۱ . Non-Governmental Organization

۱۳-۲- انواع سازمان مردم نهاد

سازمان‌های مردم نهاد یا NGO ها را می توان از جهات مختلفی دسته بندی نمود این گروه‌های مردم نهاد در حوزه‌های مختلف فرهنگی اجتماعی، آموزشی پژوهشی، مذهبی، زیست محیطی، انسان دوستانه، خانواده دوستانه، حقوق بشر و غیره فعالیت کنند.

و از همین رو، سازمان های مردم نهاد دارای انواع مختلفی می باشند که در زیر به آنها اشاره خواهیم کرد:

❖ **دسته بندی NGO ها بر حسب زمینه فعالیت:** که بر این اساس NGO ها به فرهنگی-اجتماعی، آموزشی-پژوهشی، مذهبی، زیست محیطی، انسان دوستانه، خانواده دوستانه، حقوق بشر و مواردی از این دست، تقسیم می شوند.

❖ **دسته بندی بر اساس این که در چه سطحی فعالیت می کنند:** که بر این اساس می توانند به ملی، منطقه ای و بین المللی تقسیم شوند.

❖ **دسته بندی بر اساس جهت گیری و اهدافشان:** که بر این اساس می توانند به سازمان های دفاع از حقوق انسان ها، سازمان های امدادگر، سازمان های صنفی و سازمان های هدایتی، تقسیم بندی شوند.

در بالا به دسته بندی سازمان های مردم نهاد بر اساس معیارهای متفاوت پرداختیم، در زیر به ذکر چند مثال در خصوص سازمان های مردم نهاد بر اساس انواع دسته بندی آنها می پردازیم:

- **سازمان های دفاع از حقوق انسان ها:** مثل سازمان های دفاع از حقوق مصرف کننده، سازمان های مبارزه با پولشویی، سازمان مبارزه با قاچاق انسان.
- **سازمان های حمایت از محیط زیست:** مثل گروه های سبز و جمعیت های ترویج دوستی با طبیعت و دفاع از حیوانات.
- **سازمان های امدادگر:** مثل صلیب سرخ و هلال احمر.
- **سازمان های صنفی:** مثل جامعه مهندسان مشاور، کانون وکلا و سایر انجمن های حرفه ای.
- **سازمان های هدایتی:** که شامل همه ی سازمان هایی می شوند که در پی هدایت و ارتقاء سطح آگاهی اعضای جامعه و حمایت از ارزش های انسانی قدم بر می دارند.

۱۳-۳- تاریخچه سمن های فعال در سطح شهر، زمینه های اقدامات آنها و آمار مربوط به نتایج

فعالیت های آنها در سال های گذشته

در مورد تاریخچه سمن ها در بندرعباس اولین سمن ثبت شده تحت عنوان "جامعه معلولین" که در فروردین ۱۳۷۵ از طرف استانداری صادر شد و هدف از تشکیل آن حمایت های اجتماعی و درمانی از معلولین استان بوده است. بطور کلی زمینه اقدامات و فعالیت هایی که سمن ها در سطح شهر بندرعباس انجام می دهند اکثر آنها در زمینه های اجتماعی (۱۷ درصد) خیریه و کمک به نیازمندان (۱۵ درصد)، فرهنگی هنری، آموزشی و درمانی فعالیت می کنند.

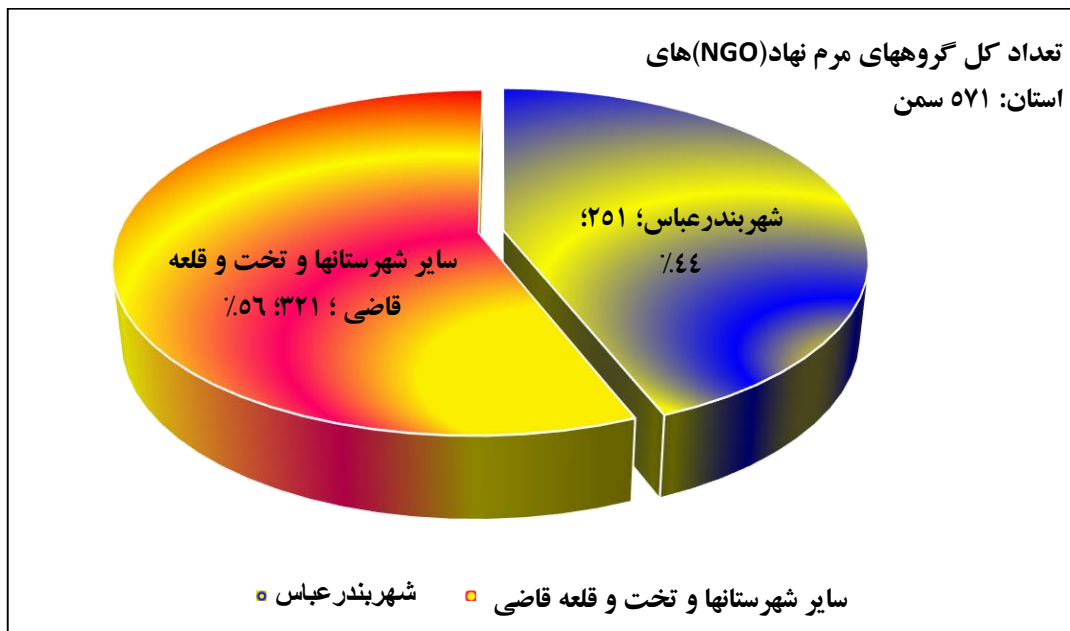
افراد و گروه های مختلفی از خدمات سازمان های غیردولتی بهره مند می شوند. بطور کلی در حدود ۴۲ درصد از استفاده کنندگان از خدمات سازمان های غیردولتی، عموم مردم هستند. ۱۷ درصد جوانان، ۲ درصد کودکان، ۵ درصد زنان، ۴ درصد ایتام، ۸ درصد مستمندان، ۶ درصد معلولین، ۲ درصد آسیب دیدگان اجتماعی، ۱ درصد سالمندان، ۳ درصد بیماران خاص و ۶ درصد سایر بیماران هستند. بدین ترتیب جوانان، مستمندان و بیماران از مهمترین استفاده کنندگان از خدمات سازمان های غیردولتی هستند.

در استان هرمزگان ۵۷۲ گروه مردم نهاد فعالیت می کند که تعداد ۲۵۱ سمن در شهر بندرعباس به خدمات دهی و کمک های بشردوستانه قدم بر می دارند و ۳۲۱ سمن نیز در سایر شهرستان های استان تلاش و فعالیت می نماید. از تعداد ۲۵۱ سمن ثبت شده در بندرعباس ۲۰۵ سمن فعال و ۴۵ سمن غیرفعال هستند.

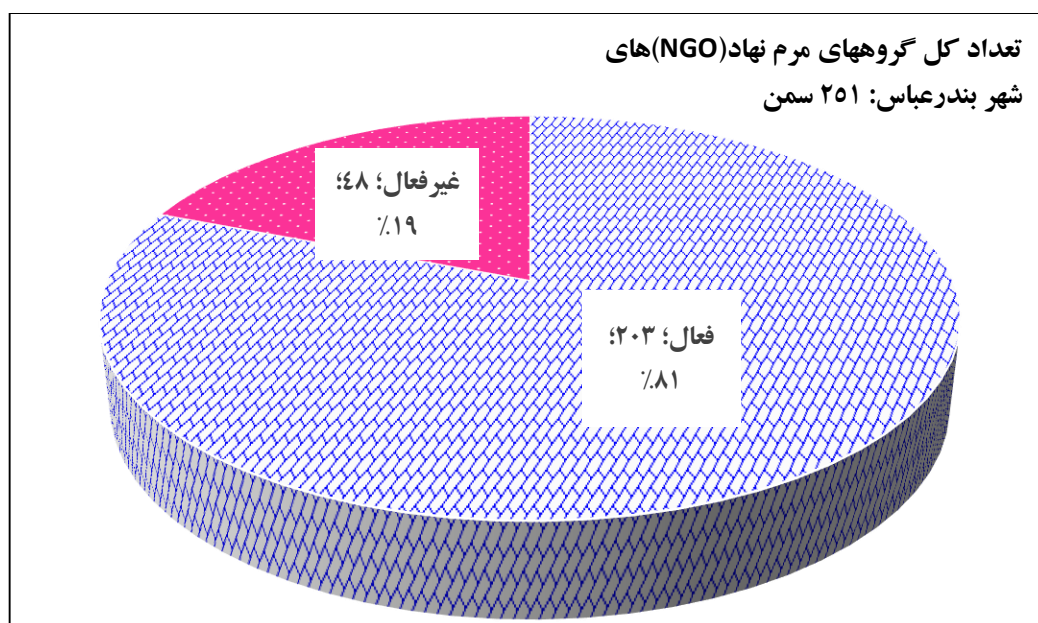
از نظر سطح فعالیت که به سطح ملی، استانی و شهرستان فعالیت می کنند، در استان هرمزگان فقط یک موسسه در سطح ملی فعالیت می کند و سایر سمن ها در سطح استانی و یا شهرستان تلاش می کنند.

از نظر مرجع صدور پروانه ۳ دستگاه اجرایی استانداری، بهزیستی و ورزش و جوانان واجد شرایط صدور مجوز قانونی برای فعالیت های غیرانتفاعی و NGO ها هستند. در بندرعباس از ۲۵۱ سمن ثبت شده ۴۵ درصد (۱۱۲ سمن) از مجوزها را استانداری، ۴۴ درصد (۱۱۰ سمن) بهزیستی و ۱۲ درصد (۲۹ سمن) از مجوزها را ورزش و جوانان صادر کرده است.

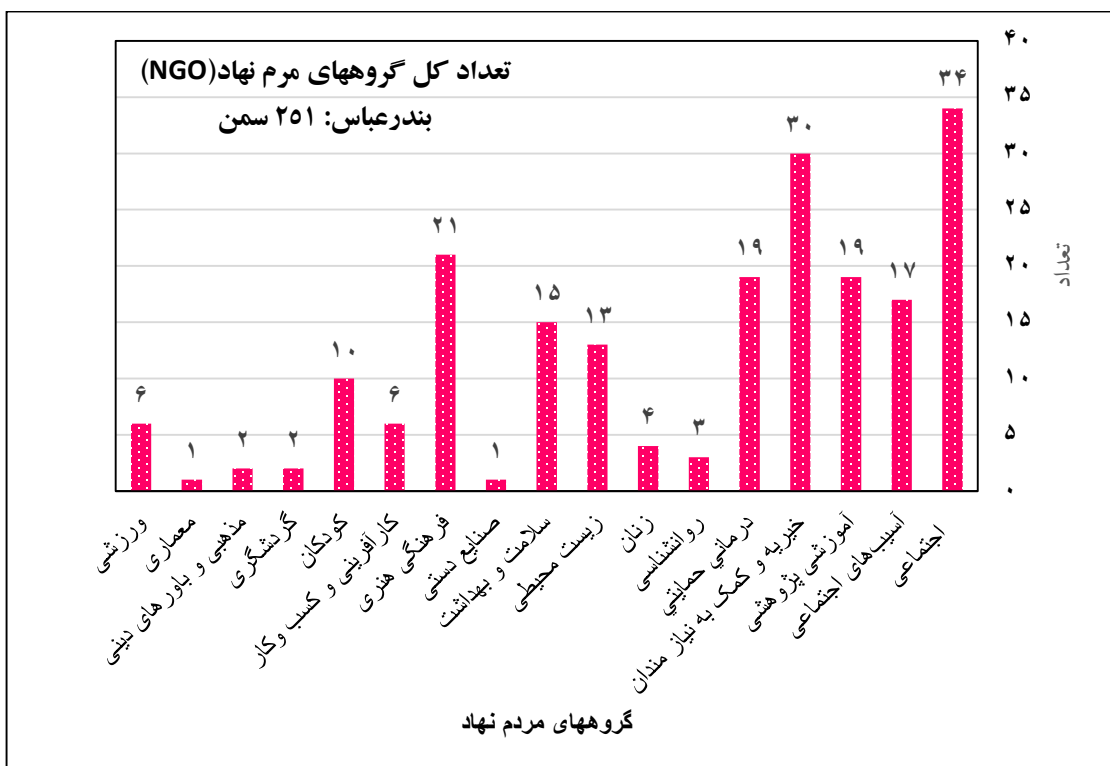
برخی از این NGO ها در زمینه کودکان و نوجوانان فعالیت می کنند. NGO هایی که بصورت تخصصی به حمایت کودکان تلاش می کنند و به افزایش توانمندی آنها در رفع مشکلات کمک می کند، از مجموع ۲۵۱ سمن در شهر بندرعباس فقط ۱۰ سمن هستند که بصورت ویژه و تخصصی در زمینه کودکان قدم برمی دارند که در جدول زیر آمده است.

شکل ۱۳- تعداد گروههای مردم نهاد (NGO) استان هرمزگان و شهر بندرعباس

شکل ۱۳-۲- تعداد گروههای مردم نهاد (NGO) فعال و غیر فعال در شهر بندرعباس

شکل ۱۳-۳: گروه های عمده فعالیت مردم نهاد (NGO) شهر بندرعباس

جدول ۱۳-۱- نام سازمان های مرجع صدور مجوز گروه های مردم نهاد در بندرعباس

نام سازمان مرجع صدور مجوز	تعداد	درصد
استانداری.....	۱۱۲	۴۴/۶
بهزیستی.....	۱۱۰	۴۳/۸
ورزش و جوانان.....	۲۹	۱۱/۶
جمع.....	۲۵۱	۱۰۰/۰

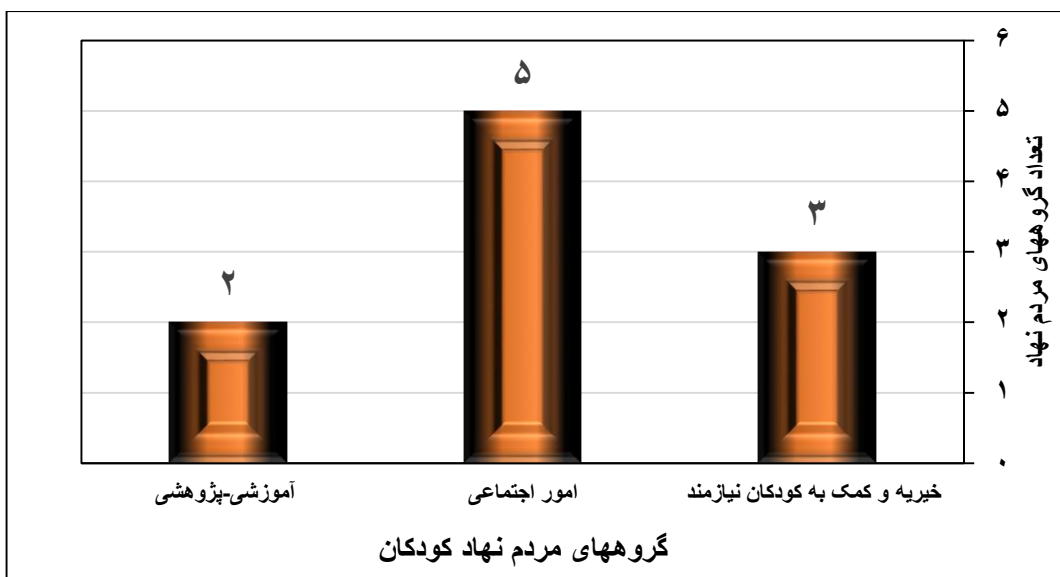
مآخذ: استانداری هرمزگان

۱۳-۴- پراکنش سمن ها و گروه های مردم نهاد حوزه کودک در سطح منطقه، ناحیه و محله به تفکیک

نوع و حوزه فعالیت در سطح منطقه، ناحیه و محله

همانطوریکه اشاره شد در شهر بندرعباس تعداد ۱۰ گروه مردم نهاد بصورت ویژه و تخصصی در جهت تحقق حقوق کودکان تلاش می کنند. البته سمن ها و گروه های مردم نهاد فعال دیگری که در زمینه های اجتماعی، خیریه فعالیت می کند به حمایت از کودکان تلاش می کنند.

در شهر بندرعباس گروه های عمده فعالیت مردم نهاد کودکان در سه زمینه اجتماعی، خیریه و کمک به کودکان نیازمند و آموزشی پژوهشی توجه دارند که در زمینه اجتماعی تعداد ۵ سمن، خیریه و کمک به نیاز کودکان ۳ سمن و آموزشی پژوهشی ۲ سمن کمک های انسان دوستانه برای کودکان انجام می دهند.

شکل ۱۳-۴- گروه های عمده فعالیت مردم نهاد (NGO) تخصصی کودکان در شهر بندرعباس

جدول ۱۳-۲- گروههای مردم نهاد تخصصی کودکان در شهر بندرعباس

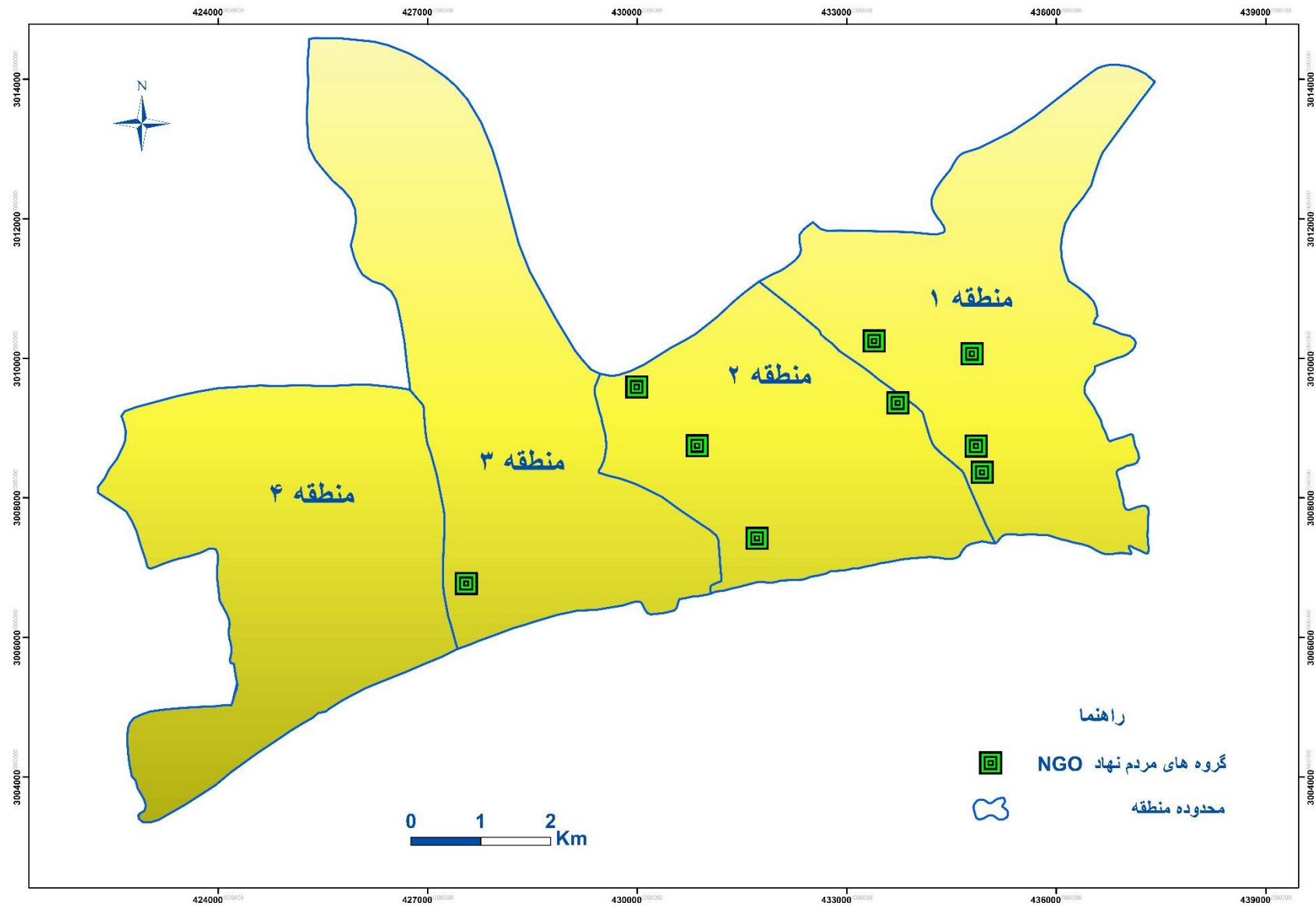
ردیف	نام سازمان مردم نهاد	موضوع فعالیت	منطقه	نام محله	سطح فعالیت	نام مرجع صدور پروانه	شماره تماس	آدرس
۱	انجمن کوچولوهای ایرانی	امور اجتماعی	۱	داماهی	استانی	استانداری هرمزگان	۹۱۷۹۶۰۶۵۳۵	بندرعباس داماهی مجتمع یاس طبقه دوم واحد ۷
۲	آوای رهایی ترنم	مرکز آموزشی کودکان خیابانی	۲	ملت (۱۳) هکتاری	درجه ۲	بهزیستی	۹۱۷۷۸۱۵۱۳۶	رسالت شمالی ۱۳ هکتاری کوچه فرخی طبقه دوم سوپر جزیره
۳	آوای فرشتگان خلیج فارس	خانه کودک کم شنوا	۲	فرودگاه قدیم	درجه ۲	بهزیستی	۹۱۷۱۶۰۰۱۱۸	بلوار امام حسین بعد از بازارچه پشت آتشنشانی ۴
۴	حمایت از کودکان سرطانی ساحل خلیج فارس	حمایتی	۱	گلشهر شمالی	استانی	استانداری هرمزگان		بندر عباس - بیمارستان کودکان پزشکی ۰۹۱۷۳۶۷۳۳۴۵
۵	دوستاناران کودک	مهد کودک	۲	نخل پیرمرد	درجه ۲	بهزیستی	۳۳۳۴۵۷۲۴	کمربندی نخل پیرمرد کوچه نخل ۷
۶	کانون جوانان نوآور آنامیس	علمی، پژوهشی - استعدادهای درخشان	۲	نابیند جنوبی	استانی	وزارت ورزش و جوانان	۹۱۴۵۶۷۸۹۰۴	بندرعباس
۷	انجمن دوستاناران کودک	بهسازی و غنی سازی زندگی کودکان			استانی	استانداری هرمزگان		خ شهید معزی - کوچه الشهداء ۳۷۲۲۷۷۹۸ - ۲۲۲۶۳۶۵
۸	موسسه خیریه نور و رحمت بندرعباس	خیریه و مهد کودک	۳	سید کامل	درجه ۲	بهزیستی	۹۱۷۱۵۹۳۲۵۶	خ سید جمال الدین خ مسجد بلال کوچه مدبر ۸
۹	موسسه خیریه و حمایتی همدلان مهرورز هرمزگان	خیریه در امور کودکان	۱	کوی خلیج فارس	استانی	استانداری هرمزگان		چهارراه هفتصد دستگاه خیابان مهرورزان روبه روی املاک مولوی
۱۰	موسسه رویش کودکان نهال	مهد کودک	۱	گلشهر جنوبی	درجه ۲	بهزیستی	۹۱۳۳۸۴۲۷۵۰	رسالت جنوبی خ حکمت کوچه شب بوی اول شرقی ساختمان امید

مآخذ: استانداری هرمزگان

۱۳-۵- تحلیل نحوه دسترسی کودکان و خانواده ها به خدمات سمن و گروههای مردم نهاد حوزه

کودک در سطح منطقه، ناحیه و محله به کمک GIS

همانطوریکه در نقشه نشان می دهد از مجموع ۱۰ سمن که در حوزه کودک فعالیت می کند، تعداد ۴ سمن در منطقه ۱ که در محلات گلشهر شمالی، گلشهر جنوبی، کوی خلیج فارس و داماهی مستقر هستند، ۳ سمنی که در منطقه ۲ وجود دارد در محلات ملت (۱۳ هکتاری)، فرودگاه قدیم و نخل پیرمرد پراکنده اند و در منطقه ۳ تعداد ۱ سمن که در محله سید کامل فعالیت می کند. در منطقه ۴ گروه مردم نهاد کودک وجود ندارد و دفتری در این منطقه فعالیت نمی کند.

شکل ۱۳-۵- دسترسی کودکان و خانواده ها به خدمات سمن (NGO) و گروههای مردم نهاد حوزه کودک

جدول ۱۳-۳- گروههای مردم نهاد (NGO) در شهر بندرعباس

ردیف	نام سازمان مردم نهاد	موضوع فعالیت	نام مرجع صدور پروانه	نام ونام خانوادگی مدیرعامل	شماره تماس	شماره پروانه و تاریخ
۱	ارتا فرین	موسسه فرهنگی	بهزیستی	سمیره دیناری	۹۳۶۱۰۴۳۵۱۸	۰۶/۱۲/۱۳۹۶
۲	اشتیاق زندگی افق	خانه امید و اشتیاق زندگی	بهزیستی	علیرضا کریمی	۹۱۳۱۳۶۳۲۲۹	۱/۰۴/۱۳۹۴
۳	امواج خروشان خلیج فارس	محیط زیست	استانداری هرمزگان	صابر قاسمی		۲۵/۰۴/۸۳
۴	انجمن مردمی بازار اوزبهای بندرعباس	اجتماعی-خیریه-مذهبی	استانداری هرمزگان	یونس فریدی		
۵	انجمن اوتیسم هرمزگان	بهداشتی -درمانی و حمایتی	استانداری هرمزگان			
۶	انجمن بازیهای بومی و محلی	ورزشی و بازیهای بومی محلی	استانداری هرمزگان	اسحاق برخوردار زاده		۲۳/۰۸/۹۲
۷	انجمن پویندگان توسعه بندر	فرهنگی - اجتماعی خدماتی-ترک اعتیاد	استانداری هرمزگان	رویا جهانگیری		۸۳/۵/۱۳
۸	انجمن توسعه پایدار جنوب	علمی - اجتماعی	استانداری هرمزگان	محمد کاظم پرنیان		۱۴/۰۴/۸۸
۹	انجمن جانبازان نخاعی ایرانیان	فرهنگی واجتماعی	استانداری هرمزگان	عباس درویشی نژاد		۲۹/۰۵/۹۷
۱۰	انجمن جوانان راه دانش دکتر قریب	فرهنگی -اجتماعی	استانداری هرمزگان	رحیمی الناز		
۱۱	انجمن حمایت از بیماران تالاسمی	حمایت از بیماران تالاسمی	استانداری هرمزگان	شهامت خودستان		۲۱/۰۹/۸۵
۱۲	انجمن حمایت از بیماران میاستنی گراویس	حمایت از بیماران میاستنی گراویس	فرمانداری	هادی یغمایی	۹۱۵۳۸۲۵۹۳۷	
۱۳	انجمن حمایت و پیشگیری از بیماران ایدز امید هرمزگان	بهداشت و درمان	استانداری هرمزگان	جاودان		۰۶/۰۵/۹۷
۱۴	انجمن حمایت از بیماران اعصاب و روان	درمانی حمایتی	استانداری هرمزگان	جعفری		
۱۵	انجمن حمایت از بیماران سرطانی (اشتی درون)	خیریه(درمانی)	استانداری هرمزگان	پونه وثوقی		
۱۶	انجمن حمایت از بیماران کلیوی	حمایتی درمانی	استانداری هرمزگان	مجتبی کاظمی		
۱۷	انجمن خیریه دارالتوحید	خیریه	بهزیستی	احمد عالی زاده	۹۱۷۱۶۹۳۴۰۶	۰۵/۰۳/۱۳۹۷
۱۸	انجمن خیرین مسکن ساز	خیریه- فرهنگی	استانداری هرمزگان	دکتر فتح الهی		
۱۹	انجمن خیریه حضرت ابالفضل	اجتماعی	استانداری هرمزگان			۱۸/۰۲/۸۴
۲۰	انجمن دوستداران کودک	بهبودی و غنی سازی زندگی کودکان	استانداری هرمزگان	کنیز خالوصی		
۲۱	انجمن زرین قصر زرین	صنایع دستی	استانداری هرمزگان	حلیمه ایمانی		
۲۲	انجمن زنان مهر حسن لنگی	اجتماعی - فرهنگی	استانداری هرمزگان	زهرارئسی		۰۶/۰۵/۸۷
۲۳	انجمن شمیم یزدان مهر	فرهنگی واجتماعی	استانداری هرمزگان	نرجس حسن پور		۰۷/۰۴/۹۴
۲۴	انجمن صرع	حمایت از بیماران صرع	استانداری هرمزگان	دکتر احمد نگهی		۱۱/۱۱/۸۹
۲۵	انجمن ضایعات نخاعی	تیم سیار ضایعات نخاعی شرق و غرب	بهزیستی	فرشید معنایی	۹۱۷۱۵۹۲۷۵۴	۲۱/۱۲/۱۳۹۷
۲۶	انجمن عکس هرمزگان	فرهنگی	استانداری هرمزگان	رضوانی عبدالحسین		
۲۷	انجمن قرآن پژوهان	آموزشی - فرهنگی	استانداری هرمزگان	حسین کرئی		۱۵/۰۴/۸۹
۲۸	انجمن کوچولوهای ایرانی	امور اجتماعی	استانداری هرمزگان	حمیده ذاکری	۹۱۷۹۶۰۶۵۳۵	
۲۹	انجمن کنگ فتوا	ورزشی	استانداری هرمزگان	آقای دهقان		

ردیف	نام سازمان مردم نهاد	موضوع فعالیت	نام مرجع صدور پروانه	نام و نام خانوادگی مدیر عامل	شماره تماس	شماره پروانه و تاریخ
۳۰	انجمن کوشندگان زیست محیطی خلیج فارس	زیست محیطی	استانداری هرمزگان	مهرداد نصیری صفت		۲۴/۰۴/۹۳
۳۱	انجمن معلولین ضایعات نخاعی	درمانی خدماتی	استانداری هرمزگان	فرشید معنایی		۲۰/۰۷/۸۱
۳۲	انجمن معماری استان هرمزگان مهرآزان جنوب	معماری	استانداری هرمزگان	فرزاد احمدی		
۳۳	انجمن مهندسين جهادگر استان هرمزگان	ارائه خدمات فنی ومهندسی	استانداری هرمزگان	عبدالاحسين محترم		
۳۴	انجمن ناینبانان هرمزگان	حمایت از ناینبانان	استانداری هرمزگان	محمد امین اسلامی فر		۱۱/۰۴/۸۳
۳۵	اندیشه سازان برتر	امور خیریه ونیکوکاری	استانداری هرمزگان	زینب زارعی کلونی		
۳۶	ایده نو دوستدار هرمزگان	محیط زیست	محیط زیست	محیط زیست	محیط زیست	
۳۷	آتیه گیتی شفا بخشان جنوب	کلینیک ترک اعتیاد	بهزیستی	حمید کوفی	۹۱۲۳۵۱۸۳۴۶	۱۷/۰۷/۱۳۹۸
۳۸	آرامش شکوه تابان	مرکز مشاوره	بهزیستی	صدیقه منافیان	۹۱۹۷۳۹۴۱۷۶	۱۵/۰۱/۱۳۹۷
۳۹	آوای رهایی ترنم	مرکز آموزشی کودکان خیابانی	بهزیستی	زهره اسماعیلی	۹۱۷۷۸۱۵۱۳۶	۱۶/۱۰/۱۳۹۸
۴۰	آوای فرشتگان خلیج فارس	خانه کودک کم شنوا	بهزیستی	زهره غلامزاده	۹۱۷۱۶۰۰۱۱۸	۰۶/۰۲/۱۳۹۶
۴۱	آینده روشن هرمزگان	مرکز مشاوره و خانه امن	بهزیستی	کبری عسکری	۹۱۷۹۳۹۸۴۶۱	۱۳/۰۲/۱۳۹۶
۴۲	بانوی آفتاب بندرعباس	توانمندسازی زنان بی سرپرست	فرمانداری	سیما غلام شاه زری	۹۱۷۷۶۰۹۸۳۷	۱۲۴۲۵
۴۳	بنیاد قلب هرمزگان	حمایت از بیماران قلبی	استانداری هرمزگان	دکتر حسین فرشیدی		
۴۴	بنیان پاک ایرانیان	کمپ ترک اعتیاد	بهزیستی	مهرآز دوستعلیان	۹۱۹۰۰۵۰۰۲	۱۳/۰۵/۱۳۹۸
۴۵	بنیان نور هرمزگان	موسسه	بهزیستی	علی دوستعلیان	۹۱۶۰۳۳۰۰۲۰	۱۴/۰۴/۱۳۹۹
۴۶	بهبود راه نامدار	کمپ ترک اعتیاد	بهزیستی	کریم قنبری	۹۱۷۲۱۱۲۰۶۶	۱۹/۱۲/۱۳۹۶
۴۷	پویندگان توسعه هرمزگان	مرکز گذری مردان	بهزیستی	محمد مرادی سرخابی	۹۳۶۷۱۷۶۰۹۵	۸/۱۲/۱۳۹۵
۴۸	جامعه دانش و معرفت	خیریه	استانداری هرمزگان	مجتبی برخورداری		۱۳/۰۹/۸۱
۴۹	جامعه معلولین	موسسه	بهزیستی	محمد حسن استاد	۹۱۷۹۰۰۵۸۵۷	۱۲/۰۶/۱۳۹۷
۵۰	جمعیت پیشگامان سلام	ترک اعتیاد	استانداری هرمزگان	رضا پوردات		۱۹۸۱/۱۲/۱۰
۵۱	جمعیت خلاقیت جوان بندرعباس	تقویت وترویج خلاقیت وبیان خلاقانه	فرمانداری	سمانه کمالی	۹۱۷۶۳۳۲۷۹۹	۱۴/۲/۹۹
۵۲	جمعیت مامایی شهرستان بندرعباس	بهداشتی درمانی	استانداری هرمزگان	سهیلا مرادی		۰۸/۰۵/۹۷
۵۳	جمعیت همیاران سلامت روان استان	گروه همیار	بهزیستی	حمید بیخسته	۹۱۷۳۶۷۵۰۳۰	۱۷/۰۲/۱۳۹۸
۵۴	جمعیت یاوران سلامت هرمزگان	مرکز ماده ۱۶- مرکز گذری مردان	بهزیستی	عاطفه رضوانی	۹۱۷۱۶۰۰۹۵۳	۲۰/۱۱/۱۳۹۸
۵۵	جمعیت دانشجویی علی ابن ابیطالب (نماینده گی)	فرهنگی - اجتماعی	استانداری هرمزگان			
۵۶	جویندگان جاده نور	فرهنگی اجتماعی	استانداری هرمزگان	امین فولادی خواه		۱۹۸۱/۱۲/۱۰
۵۷	جهش	کارگاه حرفه آموزی	بهزیستی	محمد طاهر ادیبی	۹۱۷۳۶۷۱۸۵۸	۰۶/۰۲/۱۳۹۷
۵۸	حبیب ابن مظاهر	مرکز نگهداری معلولین ذهنی مردان- زنان	بهزیستی	نجمه شرفی	۹۳۳۹۲۷۵۹۱۴	۲۵/۰۳/۱۳۹۸
۵۹	حمایت از کار و اشتغالزایی مسکن	موسسه	بهزیستی	حسن رستمی	۹۱۷۱۵۷۳۸۲۹	۰۶/۰۲/۱۳۹۷
۶۰	حمایت از کودکان سرطانی ساحل خلیج فارس	حمایتی	استانداری هرمزگان	دکتر مولوی		۳۰/۰۸/۹۱

اطلس شهر دوستدار کودک بندرعباس

ردیف	نام سازمان مردم نهاد	موضوع فعالیت	نام مرجع صدور پروانه	نام و نام خانوادگی مدیر عامل	شماره تماس	شماره پروانه و تاریخ
۶۱	خانواده موفقیت	علمی و فرهنگی	استانداری هرمزگان	انسیه رستمی		
۶۲	خانه رشد توان یاب	کارگاه حرفه آموزی	بهبودی	محمد کهوری	۹۳۷۶۱۳۵۹۹	۱۴/۰۴/۱۳۹۹
۶۳	خانه مدیران کارآفرین	کار و بهبود فضای کسب و کار	استانداری هرمزگان	عبدالرضا نادری پور		
۶۴	خانه مهریانی	فرهنگی	فرهنگی	فرهنگی	فرهنگی	فرهنگی
۶۵	خانه نخل و مروارید	فرهنگی اجتماعی - هنری	استانداری هرمزگان	علی کسیر		۱۹۸۲/۰۶/۱۱
۶۶	خانه هنرمندان جنوب	هنری، ادبی	وزارت ورزش و جوانان	امین کسری صدقی	۹۱۲۲۳۹۰۳۷۷	۲۸/۱۰/۹۴
۶۷	خیریه سوشیانت ساحل هرمزگان	خیریه	بهبودی	اشرف کریمی	۹۱۷۹۶۸۲۳۴۶	۰۶/۰۳/۱۳۹۹
۶۸	دریای مهارت نیک	آموزشی	بهبودی	معصومه صالح پور	۹۱۵۸۴۲۸۷۵۰	۱۳/۰۹/۱۳۹۸
۶۹	دفتر نمایندگی انجمن کانگ فوتو آ بانوان	توسعه ورزش همگانی	فرمانداری	سحر نادری	۹۰۱۵۳۵۰۶۹۱	۷۹۹۶
۷۰	دفتر نمایندگی انجمن کانگ فوتو آ	توسعه ورزش همگانی	فرمانداری	محمد رضا رفیعی	۹۳۳۳۵۹۵۵۷۷	۷۹۹۷
۷۱	دقیق اندیشان هرمزگان	بهداشتی درمانی	استانداری هرمزگان	حسین رئیسی		۲۹/۱۰/۹۰
۷۲	دوستاناران کودک	مهد کودک	بهبودی	فروزان کیشان	۳۳۳۴۵۷۲۴	۰۶/۰۲/۱۳۹۷
۷۳	رازی مهر هرمزگان	کلینیک ترک اعتیاد	بهبودی	علیرضا موسوی فرد	۹۱۷۳۶۹۹۷۱۶	۰۸/۰۲/۱۳۹۵
۷۴	راه سعادت ساحل سورو	گروه همیار	بهبودی	رقیه ریسی شهری	۹۱۷۳۶۰۰۳۱۲	۰۶/۰۲/۱۳۹۷
۷۵	راه سلامت هرمزگان	موسسه	بهبودی	یعقوب هرمزی	۹۳۹۳۶۵۳۹۶۶	۲۲/۰۶/۱۳۹۹
۷۶	روشدلان خلیج فارس	موسسه توانبخشی	بهبودی	امید خلاده	۹۱۷۷۶۱۹۱۸۵	۱۳/۱۲/۱۳۹۸
۷۷	روناک رهجو	کلینیک ترک اعتیاد	بهبودی	مرجان جعفری	۹۱۱۸۵۳۰۶	۲۴/۰۵/۱۳۹۷
۷۸	رهاورد جاوید سلامت بندرعباس	تیم سیار	بهبودی	سارا جاویدان	۹۳۹۷۸۴۵۵۵۲	۱۲/۱۲/۱۳۹۸
۷۹	رهپویان	ابطال	بهبودی	رضا قاسمی	۹۳۹۳۶۶۲۴۱۰	۱۲/۰۴/۱۳۹۵
۸۰	زندگی دوباره	کمپ ترک اعتیاد	بهبودی	علیرضا امدادی	۹۱۷۵۷۶۵۵۷۰	۱۲/۰۲/۱۳۹۶
۸۱	ساحل آرامش ماندگار	کمپ ترک اعتیاد	بهبودی	حسین شجاعی	۹۱۷۱۵۹۴۱۷۰	۲۸/۱۰/۱۳۹۵
۸۲	ساحل سلامت بندرعباس	گروه همیار	بهبودی	زینب رنجیر	۹۱۷۳۶۸۱۸۶۵	۱۳/۱۲/۱۳۹۸
۸۳	سازمان خیرین آموزش عالی (سَخا)	خبریه - اجتماعی	استانداری هرمزگان	محمد فلاح کهن		
۸۴	ستاره توانبخش هرمزگان	موسسه توانبخشی	بهبودی	رضا حاجی پور	۹۱۷۳۶۱۲۱۲۸	۱۴/۰۴/۱۳۹۹
۸۵	سرای امید هرمزگان	بازنشستگان	استانداری هرمزگان	مرتضی ابراهیمی		۲۴/۰۵/۹۶
۸۶	سیمای مهر هرمزگان	مرکز گذری زنان و شلتر زنان	بهبودی	منا محمدی مزرعه	۹۱۷۹۶۰۲۵۰۷	۲۳/۴/۱۳۹۹
۸۷	صلح سبز جنوب	محیط زیست و منابع طبیعی	استانداری هرمزگان	شریف داوودی پور		۰۹/۰۷/۸۳
۸۸	طبیعت پایدار کوه های سپید	زیست محیطی	استانداری هرمزگان	حسین قنبر نژاد		۰۹/۰۹/۸۹
۸۹	طبیعت کوه های پایدار سبز	زیست محیطی	استانداری هرمزگان	معصومه جهانی		
۹۰	طراحان لباس	محیط زیست	استانداری هرمزگان	آزاده آریانا		۲۲/۰۵/۹۱
۹۱	طلوع آدینه	طراحان لباس	استانداری هرمزگان	طاہره مظفری خورگو		۱۲/۱۱/۸۹
۹۲	طلوع ترنم مهر	آموزشی	بهبودی	سمیرا محمدی	۹۱۷۱۶۹۴۵۰۵	۰۶/۰۳/۱۳۹۹
۹۳	طلوع رادمهر هرمزگان	موسسه	بهبودی	صابر رضائی	۹۱۷۲۹۴۶۹۸۸	۲۲/۰۸/۱۳۹۶
۹۴	طلیعه بهبودی بندر	بهداشتی - اجتماعی - ترک اعتیاد	استانداری هرمزگان	نرجس جنتی پور		۳۱/۰۱/۸۸

ردیف	نام سازمان مردم نهاد	موضوع فعالیت	نام مرجع صدور پروانه	نام و نام خانوادگی مدیر عامل	شماره تماس	شماره پروانه و تاریخ
۹۵	طلیعه عرفان	فرهنگی اجتماعی	استانداری هرمزگان	آبتین امیری	۹۱۷۳۶۱۳۰۷۰	۰۸/۰۳/۸۲
۹۶	عصر سبز گامبرون	پژوهش	استانداری هرمزگان	الهام پور کهندلی		۸۴/۷/۲۱
۹۷	فانوس راه خلیج فارس	کلینیک ترک اعتیاد	بهزیستی	حمیده بالود	۹۳۶۴۹۶۸۶۳۴	۲۵/۰۹/۱۳۹۴
۹۸	فراز آینده خلیج فارس	کلینیک ترک اعتیاد	بهزیستی	الهام زارعی	۹۱۷۹۳۷۴۷۲۹	۲۷/۱۰/۱۳۹۷
۹۹	کانون پیشگامان توسعه و تحول	اجتماعی - فرهنگی	استانداری هرمزگان	عظیم محمودی		۲۹/۰۷/۸۳
۱۰۰	کانون توسعه سپاس جنوب	علمی - فرهنگی - اجتماعی	استانداری هرمزگان	موسی عاطفی		۲۱/۰۸/۸۳
۱۰۱	کانون جوانان نوآور آنامیس	علمی، پژوهشی - استعدادهای درخشان	وزارت ورزش و جوانان	امیر احسانی پور	۹۱۴۵۶۷۸۹۰۴	۲/۰۳/۹۹
۱۰۲	کانون دریا دلان جنوب	آسیب های اجتماعی	آسیب های اجتماعی	آسیب های اجتماعی	آسیب های اجتماعی	
۱۰۳	کانون روستازادگان خلیج فارس	عمران و آبادانی روستاها	استانداری هرمزگان	کاظم جعفری سراحی		۰۸/۰۵/۹۷
۱۰۴	کانون طراحان پویا نمای جنوب	فضای مجازی، سرگرمی	وزارت ورزش و جوانان	سجاد عامری	۹۳۸۸۱۱۳۸۳۱	۲۷/۱۰/۹۴
۱۰۵	کانون فرهنگی اجتماعی بانوان استان	فرهنگی - اجتماعی - بانوان	استانداری هرمزگان	معظمی گودرزی		۲۱/۰۶/۸۴
۱۰۶	کانون مهرآزان جنوب	هنری، معماری	وزارت ورزش و جوانان	عبدالمجد گرگیج	۹۱۲۰۷۶۱۷۷۳	۲۹/۱۰/۹۴
۱۰۷	کانون ناشنویان	مرکز ناشنویان	بهزیستی	علیرضا پلاسی زاده	۹۱۷۳۶۷۹۵۵۱	۱۹/۰۲/۱۳۹۰
۱۰۸	کانون ناشنویان هرمزگان	حمایت از ناشنویان	استانداری هرمزگان	ادریس قریشی		۱۱/۰۴/۸۳
۱۰۹	کانون نگارخانه جوانان خلیج فارس	فرهنگی عکاسی	وزارت ورزش و جوانان	سنا خواجه فینی	۹۳۸۵۹۷۹۰۵۱	۲۳/۱۰/۹۶
۱۱۰	کانون نوآوران گامبرون	اجتماعی - فضای مجازی	وزارت ورزش و جوانان	کبرا افسرده	۹۰۵۳۰۲۰۶۷۲	۱۲/۱۱/۹۸
۱۱۱	کانون ورزش گستران گمبرون	ورزش همگانی	وزارت ورزش و جوانان	حمیدرضا حاجب نژاد	۹۱۷۳۶۱۸۱۳۳	۲۱/۱۰/۹۸
۱۱۲	کانون بلان جوان	ورزش های بومی محلی	وزارت ورزش و جوانان	فرشاد دولتی	۹۱۷۹۰۰۵۳۹۹	۲/۱۲/۹۴
۱۱۳	گامی به سوی آرامش	کمپ ترک اعتیاد	بهزیستی	حمید یزدی زاده	۹۳۸۲۹۵۳۸۳۶	۰۲/۱۲/۱۳۹۵
۱۱۴	گروه تارا دریا ساحل	زیست محیطی	استانداری هرمزگان	رحیم اژدری		
۱۱۵	گروه همیار میثاق نور	گروه همیار	بهزیستی	مرضیه سهرابی	۹۱۷۹۳۷۲۶۹	۱۳/۱۲/۱۳۹۸
۱۱۶	گروه همیار همت	موسسه	بهزیستی	نسیم دهقان آزاد	۹۱۷۱۵۸۵۸۶۰	۰۶/۰۲/۱۳۹۵
۱۱۷	گروه همیار سفیران نور	گروه همیار	بهزیستی	فوزیه فدوی پور	۹۱۷۲۳۲۶۳۹۱	۱۴/۰۴/۱۳۹۹
۱۱۸	گروه همیار صدیقه کبری	گروه همیار	بهزیستی	زیور جوزاک پور	۹۳۷۵۳۲۹۱۵۰	در دست اقدام
۱۱۹	گلهای باغ امید	خانه پناهگاه معلولین ذهنی	بهزیستی	سلیم حقیقی	۹۱۷۶۸۹۲۳۱۴	۲۵/۰۷/۱۳۹۴
۱۲۰	مجمع خیرین اندیشه پرور خلیج فارس	علمی حمایتی	استانداری هرمزگان	آقای دهقان		۰۸/۰۵/۹۷
۱۲۱	مجمع خیریه خیرین سلامت کشور	نیکوکاری و امور خیریه	استانداری هرمزگان	سیدرضا نیری		(۲/۹/۹۹)۴۷۳۲۵/۱/۹۲
۱۲۲	مددکاری اجتماعی تابش بندرعباس	مددکاری	بهزیستی	ندا هاشمی پور	۹۱۷۳۵۸۰۷۱۹	۳۰/۰۲/۱۳۹۸

ردیف	نام سازمان مردم نهاد	موضوع فعالیت	نام مرجع صدور پروانه	نام و نام خانوادگی مدیر عامل	شماره تماس	شماره پروانه و تاریخ
۱۲۳	مددکاری اجتماعی ره اورد سبز جنوب	مددکاری	بهزیستی	سمیرا هادی زاده	E+10۹,۱۳۹۵	۳۰/۰۶/۱۳۹۸
۱۲۴	مددکاری اجتماعی صدراي مهر خلیج فارس	مددکاری	بهزیستی	ام البنین حیدری سرره	۹۰۳۷۶۰۸۴۴۴	۱۵/۰۴/۱۳۹۹
۱۲۵	مددکاری اجتماعی معراج	مددکاری	بهزیستی	بهجت مکی آبادی	۹۱۷۷۶۳۷۶۷۹	۰۶/۰۲/۱۳۹۷
۱۲۶	مژده آرامش هرمزگان	موسسه	بهزیستی	شیرین نشاط	۹۱۳۳۴۷۱۵۴۵	۰۶/۰۲/۱۳۹۵
۱۲۷	معلولین ذهنی بیت النبی	خانه پناهگاهی	بهزیستی	روح انگیز ابوالپور همایی	۹۱۷۹۲۷۷۰۹۸	۱۴/۰۴/۱۳۹۹
۱۲۸	موسسه امید روان نیکان	آموزشی	بهزیستی	فاطمه علیدادی	۹۱۷۷۰۷۲۳۹۱	۰۶/۰۲/۱۳۹۵
۱۲۹	موسسه امید های نیک جنوب	حقوق شهروندی	وزارت ورزش و جوانان	امیر حسین پوری زاده	۹۱۲۲۳۹۰۳۷۷	۲۸/۱۰/۹۴
۱۳۰	موسسه آرامش گستران فردای گمبرون	سلامت اجتماعی و روانی	وزارت ورزش و جوانان	محمود صباحی زاده	۹۱۷۷۶۸۱۰۸۲	۱۷/۱۰/۹۸
۱۳۱	موسسه آفتاب گستران جوان گمبرون	بشر دوستانه	وزارت ورزش و جوانان	فرامرز دریایی	۹۱۲۰۸۰۴۰۹۶	۲۰/۰۸/۹۶
۱۳۲	موسسه آفرینش بهار زندگی	سلامت اجتماعی، روانی	وزارت ورزش و جوانان	پگاه جوذری	۹۱۶۴۳۷۱۰۷۳	۲۴/۰۸/۹۷
۱۳۳	موسسه آموزشی آتیه نگر جنوب	موسسه	بهزیستی	محمد اسدی	۹۱۷۷۶۵۴۵۸۰	۱۶/۰۹/۱۳۹۵
۱۳۴	موسسه آموزشی آینده سازان ایرانیان یکتا کیهان	آموزشی	بهزیستی	معصومه اسلام پرست کر دمحله	۹۱۷۱۵۷۱۴۳۰	۰۶/۰۲/۱۳۹۶
۱۳۵	موسسه آموزشی باران امید هرمزگان	آموزشی	بهزیستی	الهه مشت زن	۹۱۷۱۵۷۲۷۹۱	۱۲/۰۳/۱۳۹۸
۱۳۶	موسسه آموزشی روان درمان رسش	آموزشی	بهزیستی	سارا هاشمی پور پتکویی	۹۱۷۱۵۹۷۴۰۴	۲۲/۰۶/۱۳۹۹
۱۳۷	موسسه آموزشی ستاره های زمینی ساحل	آموزشی	بهزیستی	مریم آسا	۹۱۷۹۰۴۲۸۸۱	۰۶/۰۲/۱۳۹۷
۱۳۸	موسسه آموزشی مهرزیست هرمزگان	باشگاه مثبت	بهزیستی	آنتیا پاکار	۹۰۳۹۶۲۲۵۱۲	۱۱/۰۶/۱۳۹۸
۱۳۹	موسسه باران امید زندگی	سلامت اجتماعی و روانی	وزارت ورزش و جوانان	سحر مشت زن	۹۱۷۱۵۷۲۷۹۱	۱۷/۱۰/۹۸
۱۴۰	موسسه پناه امن جنوب	فعالتهای جهادی	وزارت ورزش و جوانان	محمد هادی کشاورزی	۹۱۵۰۴۷۸۱۳۱	۲۴/۰۳/۹۹
۱۴۱	موسسه حافظان حرا	محیط زیست	وزارت ورزش و جوانان	امیرحسین طاهری فر	۹۳۹۵۵۳۹۳۰۹	۱۲/۰۹/۹۶
۱۴۲	موسسه حامیان صنعت گردشگری پایدار هرمزگان	گردشگری	استانداری هرمزگان	کشور احمدیان		۰۸/۰۵/۹۷
۱۴۳	موسسه حامیان حیوانات جنوب	امور زیست محیطی حیوانات	استانداری هرمزگان	سمیرا دهقانی		
۱۴۴	موسسه حمایت از حیوانات پناه	زیست محیطی	استانداری هرمزگان	سمیه سلیمی		
۱۴۵	موسسه حمایت ازدانش آموزان استثنائی (نمابندگی)	اجتماعی - حمایتی	استانداری هرمزگان	علی یگانه		
۱۴۶	موسسه حمایت از کودکان کم شنوا (محک)	حمایتی	استانداری هرمزگان	خانم فلاح		

ردیف	نام سازمان مردم نهاد	موضوع فعالیت	نام مرجع صدور پروانه	نام و نام خانوادگی مدیر عامل	شماره تماس	شماره پروانه و تاریخ
۱۴۷	موسسه خیریه امواج یاری خلیج فارس	خیریه	بهزیستی	عبدالله جان افزای	۹۱۷۲۰۶۶۶۴۸	۲۴/۰۶/۱۳۹۴
۱۴۸	موسسه خیریه بیماران ام اس استان هرمزگان	بهداشتی - درمانی و حمایتی	استانداری هرمزگان			۲۰/۰۶/۹۷
۱۴۹	موسسه خیریه حضرت ابوالفضل عباس (ع) هرمزگان	خیریه	بهزیستی	عبدالمهدی مهدی پناه	۹۳۷۵۶۴۳۲۲۳	۲۳/۱۲/۱۳۹۵
۱۵۰	موسسه خیریه حضرت قاسم	خانه بیت الزهرا و بیت الرقیه	بهزیستی	غلامحسین باهنر	۹۱۷۷۶۷۹۷۳۷	۱۲/۲/۱۳۹۶
۱۵۱	موسسه خیریه خانه آرزوهای آبی	خیریه	بهزیستی	فرشته اسدی نیا	۹۰۱۷۱۷۴۴۴۳	۲۴/۰۷/۱۳۹۵
۱۵۲	موسسه خیریه خیریه خاتم النبیین	خیریه	بهزیستی	سعدی بهور	۹۱۷۱۶۳۰۷۶	۱۲/۰۳/۱۳۹۸
۱۵۳	موسسه خیریه رویش لبخند زندگی	خیریه	بهزیستی	شیوا تاراج	۹۱۷۳۶۱۵۵۳۶	۲۶/۱۰/۱۳۹۴
۱۵۴	موسسه خیریه سیدالشهدا	خیریه	بهزیستی	اکبر عباسی	۹۱۷۱۶۱۰۶۱۲	۲۳/۱۲/۱۳۹۵
۱۵۵	موسسه خیریه شمیم کوثر هرمزگان	خیریه	بهزیستی	حمزه زرننگاری هرمز	۹۱۷۷۹۷۴۲۱۱	۰۴/۰۹/۱۳۹۴
۱۵۶	موسسه خیریه محسنین نور امید	خیریه	بهزیستی	حمید سعید فرهانی	۹۱۷۳۶۸۰۶۰۴	۰۲/۰۳/۱۳۹۴
۱۵۷	موسسه خیریه معصومیه صاحب الزمان	خیریه	بهزیستی	سید اشرف هدایت زاده	۹۳۷۸۳۷۰۶۸۷	۰۷/۰۷/۱۳۹۳
۱۵۸	موسسه خیریه نور و رحمت بندرعباس	خیریه و مهد کودک	بهزیستی	فاطمه گل حسن پوری	۹۱۷۱۵۹۳۲۵۶	۲۳/۰۴/۱۳۹۷
۱۵۹	موسسه خیریه نیکوکاری انصار الرسول هرمزگان	خیریه	بهزیستی	علی اکبر سلطانی افشاری	۹۱۷۱۵۸۴۸۳۴	۰۶/۰۲/۱۳۹۵
۱۶۰	موسسه خیریه صاحب الزمان	خیریه و امور نیکوکاری	استانداری هرمزگان	عباس صحراخواب		
۱۶۱	موسسه خیریه طلبه نیکوکاران نامدار هرمزگان	خیریه	استانداری هرمزگان	احدزراعتی		
۱۶۲	موسسه خیریه و حمایتی همدلان مهرورز هرمزگان	خیریه در امور کودکان	استانداری هرمزگان	سارامقامی فرد		
۱۶۳	موسسه دانش گستران فردای جنوب	اجتماعی - عدالت آموزشی	وزارت ورزش و جوانان	شفیق پورمحمدی	۹۱۷۷۶۷۱۲۹۳	۱۳/۰۸/۹۸
۱۶۴	موسسه دوستداران صاحب عصر (عج)	ارزشها و باورهای دینی	وزارت ورزش و جوانان	زهرا جامعی	۹۱۷۹۰۹۶۶۷۳	۲۸/۰۷/۹۷
۱۶۵	موسسه رفتگران طبیعت	زیست محیطی	استانداری هرمزگان	بهزاد استوار		
۱۶۶	موسسه رویش کودکان نهال	مهد کودک	بهزیستی	نیلوفر شکوهی	۹۱۳۳۸۴۲۷۵۰	۱۲/۱۲/۱۳۹۸
۱۶۷	موسسه زنان مهر آفرین	حمایتی و توان افزایی بانوان	استانداری هرمزگان	راضیه خیابانی		۲۰/۰۶/۹۷
۱۶۸	موسسه سفیران آرامش گامبرون	روانشناسی و مشاوره	وزارت ورزش و جوانان	میلاد کاظمی	۹۱۷۱۶۰۵۸۱۹	۳۰/۵/۹۸
۱۶۹	موسسه طلوع آفتاب علم	علمی، پژوهشی	وزارت ورزش و جوانان	فتانه آقایی	۹۱۵۱۳۰۱۷۶۲	۲/۱۲/۹۴
۱۷۰	موسسه فرهنگی الشهدا	فرهنگی و مذهبی	استانداری هرمزگان			
۱۷۱	موسسه کاراندیشان آینده نگر گمبرون	کسب و کار/کارآفرینی اجتماعی	وزارت ورزش و جوانان	مرضیه آبکار	۹۱۷۶۹۲۴۳۷۲	۱۳/۰۳/۹۹

ردیف	نام سازمان مردم نهاد	موضوع فعالیت	نام مرجع صدور پروانه	نام و نام خانوادگی مدیر عامل	شماره تماس	شماره پروانه و تاریخ
۱۷۲	موسسه نسل سالم	بهداشتی درمانی	استانداری هرمزگان	دکتر پونه نیکویی		
۱۷۳	موسسه نوآندیشان سرای مهر	ازدواج و تحکیم خانواده	وزارت ورزش و جوانان	ملیکا صابر ماهانی	۹۱۷۱۶۷۵۸۷۴	۲۶/۹/۹۸
۱۷۴	موسسه نوآوران کارآفرین جنوب	کسب و کارهای نوین	وزارت ورزش و جوانان	پارسا شرفی	۹۳۸۶۲۰۸۴۲۴	۱۸/۱۰/۹۸
۱۷۵	موسسه همیاران محیط زیست هرمزگان	آسیب های اجتماعی	استانداری هرمزگان	خ تختی		۰۱/۰۸/۸۹
۱۷۶	موسسه یاس هرمزگان	فرهنگی و اجتماعی	استانداری هرمزگان	ابوذر مرادی		
۱۷۷	مهر اندیشان آرمان خلیج فارس	کمپ ترک اعتیاد	بهریستی	علیرضا زارعی	۹۳۵۰۶۵۸۳۸۵	۱۷/۰۲/۱۳۹۸
۱۷۸	مهرورزی فاضله بندر	گروه همیار	بهریستی	رعنا چالشی	۹۱۷۱۶۷۶۵۷۱	۰۶/۰۲/۱۳۹۵
۱۷۹	مؤسسه ام ابیها بندرعباس	امور معلولین و فرهنگی	استانداری هرمزگان	معظمه گودرزی		۸۰/۹/۱۵
۱۸۰	مؤسسه بازنشستگان بانک ملی استان	تلاش در جهت حفظ منابع مادی و معنوی بازنشستگان	فرمانداری	احمدی خوش	۹۱۷۷۶۳۴۲۰۹	۲۹/۱۱/۸۵
۱۸۱	مؤسسه پویندگان راه دانش دکتر حسایی	پژوهشی - علمی	استانداری هرمزگان	منصور فرهادی	۹۱۷۳۶۶۰۱۳۸	(۲۴/۱۲/۹۹)۷۵۴۵۶
۱۸۲	مؤسسه حضرت زینب کبری (س)	کمک به افشار آسیب پذیر	فرمانداری	رقیه احمدی سرخونی	۹۱۷۵۲۱۱۸۵۱	۱۰/۸/۹۶
۱۸۳	مؤسسه حضرت زینب کبری (س)	کمک به افشار آسیب پذیر	فرمانداری	رقیه احمدی سرخونی	۹۱۷۵۲۱۱۸۵۱	۱۰/۸/۹۶
۱۸۴	مؤسسه حمایت ازدانش آموزان (محد)	حمایتی - اجتماعی	استانداری هرمزگان	شریفیان		
۱۸۵	مؤسسه خانه تعاونگران ایرانی	امور اجتماعی	استانداری هرمزگان	حسین دوراندیش	۹۱۷۶۹۲۲۰۸۰	(۲۴/۱۲/۹۹)۷۵۴۵۲/۱/۹۲
۱۸۶	مؤسسه خیریه و عام المنفعه دارالاکرام حضرت ابوالفضل العباس	نیکوکاری و امور خیریه	استانداری هرمزگان	فرامرز دریایی		۹۲/۲/۴۲۱۲(۱۴۰۰/۰۱/۲۸)
۱۸۷	مؤسسه رشد دانش آموزان مناطق محروم (مردم)	نیکوکاری و امور خیریه	استانداری	منصور فرهادی	۹۱۷۳۶۶۰۱۳۸	(۲۴/۱۲/۹۹)۷۵۴۵۶
۱۸۸	مؤسسه غیردولتی خیریه حمایت از بیماران مبتلا به سرطان نور	حمایت از بیماران سرطانی	استانداری هرمزگان	عیسی نادری	۹۱۷۳۲۱۷۹۵۶	۶۴۰۵۲/۱/۹۲(۷/۱۱/۹۹)
۱۸۹	مؤسسه فرتاک مهر هرمز	توانمندسازی و کمک به سلامت روان جامعه	فرمانداری	مریم استرآبادی	۹۱۵۵۷۱۶۹۵۱	۱۲۴۲۵
۱۹۰	مؤسسه فرهنگی اجتماعی روشن بندر	فرهنگی - هنری - ورزشی	فرمانداری	محمدعبادی حقیقی	۹۱۷۴۶۷۸۷۲۷	۱۸/۱۱/۸۵
۱۹۱	مؤسسه کرگین ترانه و موسیقی	امور فرهنگی و هنری	استانداری هرمزگان	اطهر قوامی		(۲/۹/۹۹)۴۷۱۵۹/۱/۹۲
۱۹۲	مؤسسه مشق آفرینش	اکوتوریسم (محیط زیست و گردشگری)	استانداری هرمزگان	خادمی گلشن		
۱۹۳	مؤسسه یک زمین یک خانه	زیست محیطی	استانداری هرمزگان	ازاده حیدری		
۱۹۴	ندای آرامش هرمزگان	کمپ ترک اعتیاد	بهریستی	ندا داوری	۹۱۷۹۴۷۲۹۱۵	۲۷/۱۰/۱۳۹۷
۱۹۵	ندای همدرد هرمزگان	کمپ ترک اعتیاد	بهریستی	هانیه رفود	۹۱۷۴۱۸۸۳۶۶	۲۷/۱۲/۱۳۹۶
۱۹۶	نمایندگی خانه تعاون گران ایرانی	امور اجتماعی	استانداری هرمزگان	موسی نجفی		۰۶/۰۵/۹۷
۱۹۷	نمایندگی کانون هموفیلی ایران	بهداشتی درمانی	استانداری هرمزگان	مریم جمشیدی		۰۶/۰۵/۹۷
۱۹۸	نمایندگی موسسه حضرت فاطمه ازهر (س)	نیکوکاری و امور خیریه	استانداری	کاظم یحیایی		۲۹/۰۵/۱۳۹۷

ردیف	نام سازمان مردم نهاد	موضوع فعالیت	نام مرجع صدور پروانه	نام و نام خانوادگی مدیر عامل	شماره تماس	شماره پروانه و تاریخ
۱۹۹	نو اندیشان عصر بیداری	علمی فرهنگی	استاندارای هرمزگان	جلال الدین حیدری بلوکی		
۲۰۰	نوید زندگی جنوب	ویزیت در منزل بیماران روانی	بهزیستی	مرضیه بهرام نیا	۹۱۷۳۶۳۰۹۴۲	۱۳/۱۲/۱۳۹۸
۲۰۱	یکتا روان آسای هرمزگان	موسسه توانبخشی	بهزیستی	فاطمه امیری فرد	۹۱۲۴۶۲۰۸۷۲	۰۱/۰۸/۱۳۹۶
۲۰۲	یاران همت جو	اجتماعی	استاندارای هرمزگان			۲۶/۱۲/۸۷
۲۰۳	یاوران سلامت اسلام آباد	گروه همیار	بهزیستی	مریم مشهدی	۹۱۷۷۶۷۲۱۱۴	۰۵/۱۰/۱۳۹۷

مآخذ: استانداری هرمزگان

فصل چهاردهم

پروژه های بزرگ شهری
و تاثیر آنها بر کیفیت زندگی
کودکان و نوجوانان

۱۴-۱- فهرست و توزیع جغرافیایی پروژه های بزرگ مقیاس در ۱۰ سال اخیر

پروژه های بزرگ شهری می توانند تغییرات شگفت انگیز و بزرگی را در شهرها ایجاد کند. پروژه اجتماعی می تواند در کیفیت زندگی کودکان مثرثمر باشد.

مهمترین پروژه های بزرگ مقیاس ۱۰ سال اخیر شهر بندرعباس که در کیفیت زندگی کودکان و نوجوانان تاثیر گذار و اثربخش بوده است عبارتند از:

- ❖ احداث ساختمان جدید بیمارستان ۱۱۲ تختخوابی تخصصی و فوق تخصصی کودکان
- ❖ پارک ساحلی صدف در زمینی به مساحت ۲۵ هزار متر مربع در سال ۱۳۹۹ احداث شد.
- ❖ پیاده سازی طرح های توسعه شهری در ساحل
- ❖ پارک بانوان جهان آرا با اعتبار ۴/۵ میلیارد ریال تاریخ افتتاح ۱۴۰۱
- ❖ طرح توسعه شبکه فیبرنوری و افزایش سرعت اینترنت که از سال ۱۴۰۰ شروع شده و در محلات مختلف در حال انجام است.
- ❖ ساخت ۲۵ مدرسه که آخرین آن در شهریور ۱۴۰۲ بنام آموزشگاه آفتاب در دوره متوسطه دوم افتتاح شد.
- ❖ بهره برداری از زیر گذر ابوموسی، پل آزادگان و پل جهانبار در سال ۱۳۹۷
- ❖ توسعه مدیریت آب های سطحی و احداث کانال هایی برای هدایت آب باران در محدوده رسالت جنوبی
- ❖ احداث فرهنگ سرای گلستان در محله نخل پیرمرد به مساحت ۸۰۰ مترمربع و فرهنگسرای شهدای رسانه واقع در بلوار آیت الله طالقانی به مساحت ۱۲۰۰ مترمربع در سال ۱۳۹۳ تاسیس شد.

در ادامه به جزئیات پروژه های بزرگ تاثیر گذار در حوزه کودکان به تفکیک ادارات و سازمان ها اشاره می شود.

۱۴-۱-۱- پروژه های بزرگ مقیاس ۱۰ سال اخیر تاثیرگذار در کیفیت زندگی کودکان در حوزه

شهرداری

- ✓ زمین چمن مصنوعی ورزشی محله سنگ کن در پشت فرودگاه بین المللی بندرعباس به مساحت ۵۹۰ مترمربع زیر بنا و با اعتبار ۳۰ میلیون ریال در سال ۱۳۹۵ به بهره برداری رسید.
- ✓ پارک ساحلی ولایت به مساحت ۱۰۰ هزار مترمربع می باشد که در بلوار صدف قرار دارد. در این پارک پیست اسکیت و دوچرخه سواری و پارک کودکان قرار دارد و در بهمن ۱۳۸۹ به بهره برداری رسید.
- ✓ پارک معلم واقع در بلوار ولیعصر در کوی امیر واقع شده منطقه ۲ واقع شده است و در سال ۱۳۹۶ مورد بهره برداری قرار گرفت.
- ✓ پارک ساحلی سورو در ساحل خلیج فارس و در مجاورت یکی از محله های قدیمی بندرعباس واقع شده است. این پارک به مساحت ۳۰ هزارمترمربع و از ۱۲ هزار مترمربع فضای سبز برخوردار است و از درختان مناطق گرمسیری از قبیل نخل، نارگیل، گارم زنگی و .. که با شرایط آب و هوایی منطقه سازگاری دارد در اینپارک کاشته شده است. امکانات و جذابیت هایی که در پارک ساحلی سورو وجود دارند عبارتند از؛ پلاژ مخصوص خانم ها و آقایان برای حمام آفتاب، محوطه بازی کودکان، مجسمه های زیبا در ساحل، رستوران، امکانات تفریحی آبی از جمله بناناسواری، قایق سواری و ... و در سال ۱۳۹۵ افتتاح شد.
- ✓ پارک ساحلی صدف در زمینی به مساحت ۲۵ هزار متر مربع ساخته شد که امکاناتی از قبیل مسیر ماشین برقی، استخر آب بازی کودکان، دسترسی به ساحل، پارکینگ تاکسی، زمین ورزشی، مسیر پیاده روی و دوچرخه سواری از دیگر بخش های این بوستان ساحلی است.
- ✓ احداث فرهنگ سرای گلستان در محله نخل پیرمرد به مساحت ۸۰۰ مترمربع
- ✓ فرهنگسرای شهدای رسانه واقع در بلوار آیت الله طالقانی به مساحت ۱۲۰۰ مترمربع در سال ۱۳۹۳ تاسیس شد.
- ✓ تکمیل و بهره برداری از زیر گذر ابو موسی، پل آزادگان و پل جهانبار در سال ۹۷، اما ساخت پل مهرگان از همان زمان تاکنون به پایان نرسیده است. همچنین ساخت پل بزرگ قدس که با هدف کاهش بارترافیکی مرکز شهر در دستور کار قرار گرفته بود، با سابقه ای در حدود ۱۵ سال هنوز نیمه تمام مانده و از مجموع پل، فقط چند پایه نصب نشده است.
- ✓ پروژه پارک آبی بندرعباس پیشرفت خوبی داشته است و تا پایان ۱۴۰۲ به بهره برداری رسید.

- ✓ پروژه بلوار ساحلی بزرگترین پروژه شهرداری است که ۱۱۰ متر عرض، ۲ بلوار ۱۴ متری، ۶ متر پیاده روی و دوچرخه سواری و پارک کودکان دارد. این پروژه در سه فاز طراحی شده که در فاز اول ۴,۲ کیلومتر است
- ✓ پارک پنجه علی راه اندازی زیبای لاین و پل معلق در کوهستان پارک پنجه علی در حال انجام است. برای دسترسی از محله چاهستانی ها و نخل پیرمرد و پس از عبور از بزرگراه رجایی به سمت شمال به کوهستان پارک پنجه علی می رسیدیم.
- ✓ خرید ۵۰ دستگاه تاکسی ون برای تردد دانش آموزان
- ✓ احداث پروژه پل پیامبر اعظم بندرعباس با ۱۲۰ متر طول، بلوار شهید رجایی را به آزاد راه شهید رجایی متصل می کند.
- ✓ کلنگ زنی شهر بازی واقع گلشهر-پارک جنگلی ضلع جنوبی بوستان خلیج فارس احداث خواهد شد. از ویژگی های خاص این شهر بازی اینکه بزرگترین چرخ و فلک ایران به ارتفاع ۸۲ متر در آن راه اندازی می شود.
- ✓ پروژه پارک آبی بندرعباس پیشرفت خوبی داشته است و تا پایان ۱۴۰۲ به بهره برداری می رسد (بخش خصوصی)
- ✓ تعویض چمن مصنوعی زمین ورزشی ابومسلم چاهستانی ها و شهرک اندیشه ۱۷۵۰ مترمربع سال ۱۴۰۱
- ✓ احداث آبنما و فواره خشک و محوطه سازی بوستان آزادشهر ۷۵۰۰ مترمربع سال ۱۴۰۱

۱۴-۱-۲- پروژه های بزرگ مقیاس ۱۰ سال اخیر تاثیرگذار در کیفیت زندگی کودکان در حوزه بهداشت

و درمان

- احداث ساختمان جدید بیمارستان ۱۱۲ تختخوابی تخصصی و فوق تخصصی کودکان با پیشرفت فیزیکی بیش از ۵۰ درصد که شامل شامل اورژانس، آزمایشگاه، تجهیزات تصویربرداری، اتاق های عمل، بخش های مراقبت های ویژه کودکان و نوجوانان و بخش های بستری است.
- تجهیز بیمارستان کودکان بندرعباس

۱۴-۱-۳- پروژه های بزرگ مقیاس ۱۰ سال اخیر تاثیرگذار در کیفیت زندگی کودکان در حوزه آموزش

و پرورش

- ساخت ۲۵ مدرسه که آخرین آن در شهریور ۱۴۰۲ بنام آموزشگاه آفتاب در دوره متوسطه دوم افتتاح شد.
- تعداد ۱۵ مدرسه در حال ساخت در شهر بندرعباس در حال احداث هستند. تعداد ۵ مدرسه در منطقه ۴ به ویژه در شهرک پیامبر اعظم، ۵ مدرسه در منطقه ۱، تعداد ۲ مدرسه در منطقه ۲ و بالاخره ۲ مدرسه در منطقه ۳ در حال ساخت

هستند که طبق برنامه ۳ مدرسه در سال ۱۴۰۲ به بهره برداری می رسد و مابقی مدارس در سال ۱۴۰۳ ساخت آن به اتمام می رسد.

- ساخت ۴ مدرسه در محلات پیامبر اعظم که از کمبود امکانات آموزشی و مدارس برخوردار بوده است.
- متوازن سازی محتوا، برنامه ها، فعالیت ها و فرایندها در ساحت های شش گانه تعلیم و تربیت
- اجرای مفاد سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، دوره ابتدایی و به ویژه دوره پیش دبستانی در مدارس شهر

بندرعباس

۱۴-۱-۴- پروژه های بزرگ مقیاس ۱۰ سال اخیر تاثیرگذار در کیفیت زندگی کودکان در حوزه بهزیستی

- طرح حمایت اجتماعی از کودکان کار و خیابان مبتنی بر دوستدار کودک
- مناسب سازی محیط و اماکن عمومی برای معلولین با همکاری دستگاههای اجرایی
- برنامه برای تامین مسکن مددجویان تحت پوشش و پروژه ۸۴ واحدی مسکن مددجویان بهزیستی بندرعباس سال

۱۳۹۹

- شناسایی پاتوق ها و محل تجمع کودکان کار و خیابانی
- حمایت از دختران در معرض آسیب های اجتماعی
- حمایت و خدمات بهداشتی و درمانی به کودکان کار و خیابانی
- حمایت و خدمات آموزشی و آموزش مهارت های زندگی، اعتیاد به کودکان کار و خیابانی

۱۴-۱-۵- پروژه های بزرگ مقیاس ۱۰ سال اخیر تاثیرگذار در کیفیت زندگی کودکان در حوزه مخابرات

- طرح توسعه شبکه فیبرنوری و افزایش سرعت اینترنت که از سال ۱۴۰۰ شروع شده و در محلات مختلف بندرعباس در حال انجام است. یکی از اصلی ترین پایه های توسعه و پیشرفت هر منطقه ای زیرساخت های حوزه ارتباطات است. در شهر بندرعباس توسعه شبکه فیبرنوری و افزایش سرعت اینترنت از الویت هاست و در این راستا برای ارتقا سرعت اینترنت حدود ۷۶۰ کیلومتر کابل کشی و ۳۸۰ کیلومتر عملیات حفاری در سطح شهر در حال انجام است. با تکمیل طرح فیبر نوری در بندرعباس، سرعت اتصال اینترنت به ۹۰۰ مگابایت بر ثانیه می رسد که در سطح بهترین کیفیت اینترنت روز در جهان است.

۱۴-۱-۶- پروژه های بزرگ مقیاس ۱۰ سال اخیر تاثیرگذار در کیفیت زندگی کودکان در حوزه ارشاد

اسلامی

- تکمیل ساختمان نیمه تمام کتابخانه مرکزی بندرعباس
- تقویت انجمن های فرهنگی - هنری و گسترش فعالیت های دینی ، قرآنی ، ایثار و شهادت و ... با رویکرد فرهنگی و هنری می باشد.
- برگزاری جشنواره تئاتر کودک و نوجوان و نمایش عروسکی در جشنواره ضامن آهو
- برنامه های مختلف فرهنگی، شعر خوانی، غرفه کودک در جشن غدیر
- برنامه کودک " پرپروک " هر عصر در محوطه فرهنگسرای طوبی با حضور کودکان و خانواده ها برگزاری می شود.

۱۴-۱-۷- پروژه های بزرگ ۱۰ سال اخیر تاثیرگذار در کیفیت زندگی کودکان در حوزه ورزش و

جوانان

- میزبان مسابقات والیبال ساحلی در سطح آسیا
- برگزاری همایش ها و جشنواره های مختلف فرهنگی، هنری و ورزشی

۱۴-۲- تعداد کودکان و نوجوانان و پراکنش جغرافیایی نواحی و محلات زندگی آنان متأثر از پروژه

های بزرگ مقیاس

در خصوص پروژه های بزرگ که کودکان از احداث آن متأثر می شوند در مناطق مختلف بندرعباس به اجرا درآمده است که مهمترین آنها عبارتند از احداث بیمارستان ۱۱۲ تختخوابی تخصصی و فوق تخصصی کودکان که علاوه بر اینکه کلیه ۲۰۵۰۰۰ کودک و نوجوان بندرعباس از مزایای درمانی آن برخوردارند، شهرهای مختلف استان نیز از خدمات آن بهرمند می شود.

پارک ساحلی صدف در زمینی به مساحت ۲۵ هزار متر مربع در سال ۱۳۹۹ احداث شد از پروژه های بزرگ دیگر شهر هستند که کودکان محلات گلشهر شمالی، گلشهر جنوبی، رسالت، صدف، طلابند، نخل ناخدا و قریشی ها بیشترین بهره مندی از این پارک برخوردارند و جمعیتی بیش از ۱۶ هزار نفر از احداث آن بهره مندند. پارک ساحلی سورو که در سال ۱۳۹۵ احداث شد و کودکان

محلات سورو روز، سورو قبله، پشت شهر، دریا، حسین آباد، اسلام آباد با جمعیت کودکان بیش از ۱۰ هزار نفر از امکانات و ظرفیت های آن بیشترین بهره را می برد

ساخت ۲۵ مدرسه که اکثر در محلات پیامبر اعظم، ششصد دستگاه، آزادگان ساخته شده و بیش از ۳۵ هزار نفر از امکانات آموزشی آن برخوردارند.

احداث ۲ فرهنگ سرا، فرهنگ سرای گلستان واقع در در محله نخل پیرمرد به مساحت ۸۰۰ مترمربع و فرهنگسرای شهدای رسانه واقع در بلوار آیت الله طالقانی به مساحت ۱۲۰۰ مترمربع که جمعیت کودکانی بیش از ۱۰ هزار نفر از امکانات هنری و آموزشی آن برخوردارند.

جدول ۱۴-۱- تعداد کودکان و نوجوانان متاثر از پروژه های بزرگ مقیاس به تفکیک مناطق و محلات

ردیف	عنوان پروژه	نام منطقه	مساحت (مترمربع)	سال	محلات متاثر از پروژه	تعداد کودکان متاثر از پروژه	آدرس
۱	احداث ساختمان جدید بیمارستان ۱۱۲ تختخوابی تخصصی و فوق تخصصی کودکان	۱	۹۵۰۰	۱۴۰۲	کلیه ۹۲ محله شهر بندرعباس و شهرستان های استان	۲۰۵۰۰۰	بلوار امام خمینی-بیمارستان کودکان
۲	پارک ساحلی صدف.....	۱	۲۵۰۰۰	۱۳۹۹	گلشهر شمالی، گلشهر جنوبی، رسالت، صدف، طلابند، نخل ناخدا، قریشی ها	۱۶۴۱۱	گلشهر جنوبی- میدان صدف
۳	۲۵مدرسه.....	مناطق ۴ گانه	سال ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۲		پیامبر اعظم، ششصد دستگاه، خواجه عطا، نیایش، آزاد شهر، امیرآباد، آزادگان، توحید، ملت	۳۵۰۰۰	محلات مختلف
۴	پارک ساحلی سورو.....	۴	۱۳۹۵		سورو روز، سورو قبله، پشت شهر، دریا، حسین آباد، اسلام آباد	۹۵۲۳	محله سورو
۵	احداث پارک کودک.....	۴	۱۳۹۷		امیرآباد شمالی، امیرآباد جنوبی، ششصد دستگاه، ملت، چهارصد دستگاه، اسلام آباد	۱۶۲۶۴	بلوار جمهوری روبروی اداره برق
۶	تعویض چمن مصنوعی زمین ورزشی ابومسلم چاهستانی ها و شهرک اندیشه.....	۲	۱۷۵۰	۱۴۰۱	چاهستانی ها، نخل پیرمرد	۴۹۴۸	محله چاهستانی ها

ردیف	عنوان پروژه	نام منطقه	مساحت (مترمربع)	سال	محلات متأثر از پروژه	تعداد کودکان متأثر از پروژه	آدرس
۷	احداث آبنما و فواره خشک و محوطه سازی بوستان آزادشهر	۲	۷۵۰۰	۱۴۰۱	آزادشهر، زیباشهر، مهرگان، ولیعصر	۷۴۷۹	آزادشهر-بلوار شهابی پور
۸	احداث مسیر پیاده رو و محوطه سازی زیبای الین و پل معلق پنجه علی.....	۲	۲۰۰۰	۱۴۰۲	چاهستانی ها، نخل پیرمرد، امیر	۵۴۸۱	از محله چاهستانی ها به بلوار رجایی و به سمت شمال
۹	احداث پارک امیر آباد.....	۴		۱۳۹۵	امیر آباد شمالی، امیر آباد جنوبی	۴۸۶۶	امیر آباد
۱۰	احداث زمین ورزشی پیامبر اعظم...	۴		۱۴۰۰	پیامبر اعظم	۱۰۸۶۱	پیامبر اعظم غرب چهار راه هرمز
۱۱	احداث زمین ورزشی پشت شهر.....	۴			پشت شهر	۱۳۳۳	ضلع شمالی بیمارستان صاحب الزمان
۱۲	احداث زمین ورزشی ۶۰۰ دستگاه.....	۴			ششصد دستگاه	۴۷۶۳	خیابان ششصد دستگاه سلمان فارسی
۱۳	فرهنگسرای گلستان.....	۲		۸۰۰	نخل پیرمرد، چاهستانی ها، امیر	۴۸۹۵	محله نخل پیرمرد و
۱۴	فرهنگسرای شهدای رسانه.....	۲			سیم بالا، سریگ-کارگزاری، بهادر، چهار باغ، اوزی ها	۵۲۲۱	بلوار آیت الله طالقانی

مآخذ: شهرداری بندرعباس، ۱۴۰۲.

۱۴-۳- تعداد جراحات و حوادث برای کودکان و نوجوانان ناشی از فعالیت های پروژه های عمرانی

۵ سال اخیر

بررسی ها، مکاتبات و پیگیری ها که از جراحات و حوادث کودکان در حین اجرای پروژه ها عمرانی صورت گرفت متأسفانه علیرغم پیگیری های مکرر آماری از جراحات و حوادث کودکان ناشی از پروژه های عمرانی در دست نیست.

۱۵-۱- پیش بینی ساز و کار لازم برای به روز رسانی اطلس کودکان شهر بندرعباس

به منظور افزایش بهره وری و پایداری از اقتصاد دانش و پرهیز از دوباره کاری و دسترسی شایسته و به روز شده به اطلاعات مکانی و داده مبنا ضروری است که موارد زیر مورد توجه قرار گیرد.

- (۱) دفتری در شهرداری مرکزی بندرعباس در خصوص پایش و به روز رسانی اطلس کودکان تاسیس گردد.
- (۲) راه اندازی " کمیته شهردوستدار کودک " در شهرداری مرکب از صاحب نظران حوزه کودک، کودکان و مسئولین اجرایی
- (۳) کارگروه های تخصصی کودکان با برنامه های کوتاه مدت و میان مدت اجرا شود.
- (۴) ارزیابی برنامه ها و اقدامات انجام شده برای شهر دوستدار کودک در مقاطع مختلف فعالیت های دوستدار کودک
- (۵) گزارش دهی منظم شهرداری از فعالیت های خود در زمینه شهر دوستدار کودک
- (۶) پایش مستمر داده ها و به روزرسانی آمار و اطلاعات

۱۵-۲- طراحی و ایجاد ساختار اطلاعات مکانی SDI شهر دوستدار کودک بندرعباس

ساختار داده مکانی یا SDI عبارت است از مجموعه ای از سیاست ها، استانداردها، شبکه های دسترسی، فن آوری ها، داده های مکانی، سازمان ها و نیروی انسانی که امور مختلف تولید، جمع آوری، دسترسی و استفاده بهینه از داده های مکانی را تسهیل و هماهنگ می کند.

کاربران اطلاعات مکانی، به طور پیوسته برای نیازهای خود احتیاج به دستیابی و دسترسی سریع به اطلاعات مکانی دارند ، لذا، SDI می-تواند کمک شایانی به ساده سازی تبادل داده ها و منابع بین سازمان های مختلف داشته باشد. با توجه به وجود سطح وسیع داده های مکانی، ابزارها و تولیدات مرتبط با آنها، توسعه SDI ، به عنوان یک بستر توانمندسازی ، این امکان را به کاربران مختلف می دهد تا با یکدیگر همکاری وسیع تری داشته باشند و به نیاز بازار پویای کنونی پاسخ بهتری ارائه نمایند امروزه اهمیت راه اندازی زیر ساختارهای اطلاعات مکانی (SDI) جهت تسهیل در جمع آوری، نگهداری و تبادل اطلاعات مکان مرجع و داده های مرتبط بیش از پیش مورد توجه واقع شده است.

¹ . Spatial Data Infrastructure

بعبارتی دیگر SDI بستری را جهت یافتن، ارزیابی و استفاده از داده های مکانی برای عموم کاربران و تهیه کنندگان داده های مکانی در تمامی سطوح دولتی، سازمانها، بخش خصوصی، دانشگاه ها و سایر اقشار جامعه ایجاد می کند.

هدف از SDI

هدف اصلی SDI این است که دولت ها و سازمان ها و دستگاه های اجرایی با کمترین هزینه و در کوتاه ترین زمان ممکن به داده های مکانی پایه و پردازش شده و لایه بندی شده و به روز شده دسترسی داشته باشند. هدف این نیست که یک سازمان تمامی لایه های داده های مکانی را خود تهیه و در اختیار داشته باشد. بلکه هدف آن است که هر سازمانی متولی تهیه و به هنگام رسانی لایه های مختلف داده های مکانی خود باشد. و لایه های داده های مکانی دیگر که در کار او تأثیر گذار است از سازمان متولی با مکانیزم مشخصی دریافت نماید. زیرا که هر سازمانی برای تهیه یا خرید داده های مکانی مورد نیاز خود توان مالی معینی دارد.

۱۵-۳- ایجاد و راه اندازی زیر ساختارهای اطلاعات مکانی SDI

ایجاد و راه اندازی زیر ساختارهای اطلاعات مکانی SDI دارای ۴ فاز اصلی است و هر یک از فازهای اصلی به چندین زیرفاز تقسیم بندی می گردد.

فاز اول: فاز مدیریتی

- ❖ تشکیل کمیته برنامه ریزی SDI شهر دوستدار کودک بندرعباس
- ❖ پیش نویس طراحی اولیه SDI و راهکارهای راه اندازی بستر SDI
- ❖ بکارگیری بهینه از تکنولوژی های فناوری اطلاعات
- ❖ پیش نویس قوانین و مقررات SDI پیش نویس دستورالعمل های مرتبط با SDI
- ❖ همکاری در اشاعه فرهنگ استفاده از SDI

فاز دوم: فاز شناختی

- ❖ طراحی و ساخت لایه های اطلاعاتی GIS
- ❖ شناخت و نیازسنجی (تحلیل نیازمندیها و تعیین اقسام اطلاعاتی) جهت طراحی GIS
- ❖ طراحی مدل مفهومی برای GIS
- ❖ تهیه استانداردها تدوین دستورالعملها جهت پیاده سازی استانداردها

❖ تدوین مشخصات فنی و انتخاب سیستم انتخاب محیط

❖ شرح خدمات پیاده سازی GIS

❖ تهیه قرارداد تیپ و اسناد مناقصه

فاز سوم: فاز پیاده سازی و اجرایی اطلاعات مکانی (SDI) شهر دوستدار کودک

نمونه عملی نمایش نحوه بکارگیری و پیاده سازی طرح GIS استان، استانداردها و دستورالعمل ها آن می باشد. همچنین ارایه قابلیت های عمومی سیستم در کاربردهای شهری از پیش تعیین شده از دیگر اهداف SDI می باشد.

۱۵-۴- ساختارهای اطلاعات مکانی SDI شهر دوستدار کودک بندرعباس

در طرح مطالعاتی حاضر لایه های اطلاعاتی شهر دوستدار کودک در شهر بندرعباس بر اساس شرح خدمات در قالب سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS) تهیه و تدوین شده و در گزارش درج شده است. با ایجاد و راه اندازی ساختارهای اطلاعات مکانی (SDI) می توان اطلاعات مکانی طرح اطلس شهر دوستدار کودک در بندرعباس را پیاده سازی کرد. ساختارهای اطلاعات مکانی اطلس شهر دوستدار کودک در بندرعباس که لایه های اطلاعاتی آن بصورت GIS تهیه شده و آماده پیاده سازی در SDI هستند عبارتند از:

۱) لایه های اطلاعاتی اقلیمی شهر بندرعباس (دما، بارندگی و بادهای محلی استان)

۲) لایه های تقسیمات کالبدی شهر (لایه های اطلاعاتی منطقه، ناحیه و محله)

۳) لایه های اطلاعاتی کاربری های شهر بندرعباس (کاربری های آموزشی، فرهنگی، درمانی، پارک ها و فضای سبز، ورزشی و ...)

۴) نقشه فضای های آموزشی در حال ساخت

۵) لایه های اطلاعاتی کاربری های شهرک چمران (ملوانان) رسالت شمالی مرتبط با کودکان

۶) لایه های اطلاعاتی جمعیتی کودکان و تراکم جمعیتی به تفکیک منطقه، ناحیه و محله

۷) لایه های اطلاعاتی مدارس ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم به تفکیک منطقه، ناحیه و محله

۸) پهنه بندی سرانه آموزشی (نفر بر مترمربع) و میزان دسترسی کودکان به خدمات آموزشی در شهر بندرعباس

- ۹) متوسط شعاع دسترسی دانش آموزان به مدرسه به تفکیک مقطع تحصیلی و جنسیت
- ۱۰) لایه های اطلاعاتی مدارس کودکان استثنایی به تفکیک نوع معلولیت در سطح شهر بندرعباس
- ۱۱) لایه های اطلاعاتی سرانه فرهنگی هنری و نحوه توزیع آن در شهر بندرعباس به تفکیک منطقه، ناحیه و محله
- ۱۲) لایه های اطلاعاتی خدمات بهداشتی و درمانی در سطح منطقه و محله
- ۱۳) لایه اطلاعاتی ایستگاههای اتوبوس و مسیر خط اتوبوسرانی و ایستگاههای شهر بندرعباس به تفکیک پایانه
- ۱۴) لایه های اطلاعاتی پراکنش و نحوه توزیع کودکان کار و خیابانی در شهر بندرعباس
- ۱۵) لایه های اطلاعاتی گروههای مردم نهاد (NGO) استان هرمزگان و شهر بندرعباس
- ۱۶) لایه های اطلاعاتی گروه های عمده فعالیت مردم نهاد (NGO) تخصصی کودکان در شهر بندرعباس

پیشنهادات

- با توجه به جمعیت ۳۳ درصد جمعیت کودکان حقوق کودکان در برنامه ریزی ها و مطالعات تفصیلی و مطالعات جامع شهر بندرعباس در نظر گرفته شود.
- وجود یک نهاد هماهنگ کننده برای تامین حقوق کودکان در شهرداری ها با تجارب خود می تواند این هماهنگی را ایجاد نماید.
- راه اندازی "کمیته شهردوستدار کودک" در شهرداری مرکب از صاحب نظران حوزه کودک، کودکان و مسئولین اجرایی
- راه اندازی دهکده گردشگری ساحلی دریایی کودکان
- ارزیابی برنامه ها و اقدامات انجام شده برای شهر دوستدار کودک در مقاطع مختلف فعالیت های دوستدار کودک
- اختصاص بودجه متناسب با جمعیت کودکان و بودجه کلی شهر، شهرداری ها بر اساس نیازسنجی های انجام شده و بر حسب الویت ها برای ایجاد فضاهای دوستدار کودک و توجیهات لازم، هر ساله بودجه کافی را در برنامه بودجه پیش بینی کند.
- گزارش دهی منظم شهرداری از فعالیت های خود در زمینه شهر دوستدار کودک
- در برنامه کوتاه مدت اختصاص بخشی از ساحل برای شن بازی و آب بازی کودکان
- ایجاد ساز و کار مناسب و الزام در مراکز عمومی جهت راه اندازی اتاق مادر و کودک
- راه اندازی مرکز آموزش مهارت های اجتماعی کودکان
- ایجاد و تاسیس مزرعه کودک (باغچه آموزشی) در حریم شهر
- ایجاد سرای کودک (خانه اسباب بازی)
- موزه بازی و اسباب بازی های سنتی و قدیمی
- شبکه شهر دوستدار کودک از طریق دفاتر اجرایی مستقر در سایر نهادها و سازمان های مرتبط با امور شهر و این مرکز رابط مرکز با سایر شهرها باشد.
- استانداردسازی مبلمان شهری ویژه تجهیزات خاص کودکان (ورزش، تفریح، بازی کودکان)
- گسترش فرهنگ دوستدار کودک (ارتقاء آگاهی جامعه از حقوق کودک، تقویت آداب و رسوم و رویه های دوستدار کودک، حذف آداب رفتارها و رویه های مضر)

- ارتقاء وضعیت حقوق بنیادین کودکان (تضمین حق دسترسی کودکان به اطلاعات مناسب، تضمین حق آزادی عقیده، وجدان، مذهب و بیان).
- تلاش برای نهادینه سازی حقوق کودک برای بزرگسالان و والدین، در این زمینه سازمانها و نهادهای مرتبط با حقوق کودکان باید تلاش های خود را بر فرهنگ سازی، اطلاع رسانی و افزایش آگاهی ها در زمینه حقوق کودکان متمرکز کنند.
- حمایت و تقویت از نهادها و انجمن های دفاع از حقوق کودکان
- برگزاری دوره های آموزشی "آشنایی با حقوق کودک" برای شهروندان
- دسترسی عادلانه و یکسان به انواع فضاها و امکانات بازی و حضور مفرح در شهر
- نامتناسب بودن پراکنش فرهنگ سراها، بطوریکه منطقه ۳ دارای ۴ فرهنگ سرا و منطقه ۱ فاقد فرهنگ سراسر است، بنابراین احداث فرهنگ سرا در منطقه ۱ ضرورت دارد.
- نقشه فرهنگی هنری نشان می دهد که سرانه فرهنگی هنری یک پنجم استاندارد است (سرانه استاندارد ۰/۵ تا ۰/۷۵ مترمربع) از اینرو توسعه فضاهای فرهنگی هنری یک موضوع حائز اهمیت و باید در الویت برنامه ها قرار گیرد.

ویژگی ها و شاخص های متفاوت این طرح با طرح های مشابه

- ❖ استفاده از پرسشنامه و تحلیل عاملی در فصول کیفیت زندگی کودکان، مشارکت کودکان و کودکان کار
- ❖ تحلیل سرانه کاربری های مرتبط با کودکان نظیر کاربری آموزشی، فرهنگی هنری، بهداشتی درمانی، ورزشی و پارک و فضای سبز و کمبود یا مازد سرانه هر کاربری بر اساس استاندارد شورای عالی شهرسازی و معماری (سال ۱۳۸۹) که رنگ بندی شده است.
- ❖ پهنه بندی سرانه آموزشی (نفر بر مترمربع) در شهر بندرعباس و کمبودهای سرانه آموزشی به تفکیک محلات و ...
- ❖ کمبود کاربری های مرتبط با کودکان در هر محله و تهیه نقشه آن (کاربری آموزشی، فرهنگی هنری، بهداشتی درمانی، ورزشی و پارک و فضای سبز)
- ❖ نقشه پهنه بندی سرانه کاربری ها در مناطق ۴ گانه و کمبودها و مازاد کاربری ها در محلات
- ❖ نقشه پهنه بندی شعاع دسترسی دانش آموزان به مدارس

منابع و مآخذ

- (۱) احمدی، مجید. (۱۳۹۵). کیفیت زندگی. انتشارات ابوعطا. تهران: چاپ اول.
- (۲) اداره کل آموزش و پرورش استان هرمزگان، (۱۴۰۲). آمار و اطلاعات.
- (۳) اداره کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان هرمزگان، (۱۴۰۲). آمار و اطلاعات مدارس در حال ساخت.
- (۴) اداره کل بهزیستی استان هرمزگان، (۱۴۰۲). آمار و اطلاعات کودکان کار و معلولین.
- (۵) پژوهان، موسی. (۱۳۹۶). شهرداری های دوستدار کودک، زمینه سازی برای رسیدن به شهرهای دوستدار کودک. ماهنامه شهرداری ها، ۱۲۵، ۱۷-۱۶.
- (۶) خزایی، مصطفی و خزایی، سارا. (۱۳۹۸). تحلیلی بر شهر دوستدار کودک. جغرافیا و روابط انسانی، دوره ۲، شماره ۲، ۲۳۲-۲۲۰.
- (۷) خواجه محمد و همکاران، ۱۳۹۳. بررسی روند پدیده گرد و غبار و مطالعه بادهای مؤثر بر آن (مطالعه موردی: شهر بندرعباس، استان هرمزگان). فصلنامه پژوهشهای فرسایش محیطی دانشگاه هرمزگان. دوره چهارم، شماره ۴.
- (۸) رستگار، علی، بوتفانینی. (۱۳۹۵). راهنمای طراحی شهر دوستدار کودک. مدیریت شهری، ۴۴، ۹۰-۶۵.
- (۹) رشید کلویر، حجت اله، کریمی آذری، امیررضا. پوررضا، سیدهادی. (۱۳۹۹). ارزیابی ایجاد مؤلفه های شهر دوستدار کودک در شهر بندرانزلی. دانش شهرسازی، دوره ۴، شماره ۳، ۵۱-۶.
- (۱۰) سازمان هواشناسی کشور، (۱۴۰۱). آمار و اطلاعات سالهای آماری.
- (۱۱) سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان هرمزگان، (۱۴۰۱). آمار و اطلاعات سالهای آماری.
- (۱۲) سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور، (۱۳۸۵) ضوابط مکانیابی فضاهای آموزشی و پرورشی، معاونت فنی و نظارت دفتر فنی.
- (۱۳) شهرداری بندرعباس، ۱۳۹۹. اطلس تقسیمات فضایی - اداری شهر بندرعباس، مهندسین مشاور معماری و شهرسازی نقشه محیط.
- (۱۴) شهری زاده، صدف و مویدفر، سعیده. (۱۳۹۶). برنامه ریزی راهبردی شهر دوستدار کودک با تأکید بر خلاقیت کودکان (نمونه موردی: شهر یزد). پژوهش و برنامه ریزی شهری، ۲۸، ۱۷۰-۱۴۹.
- (۱۵) شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، ۱۳۸۹. تعاریف و مفاهیم کاربری های شهری و تعیین سرانه آنها- مصوبه ۱۳۸۹/۰۳/۱۰.

- ۱۶) غفاری، علی؛ قلعه نویی، محمود؛ عمادی، خشایار. (۱۳۹۳). شهر دوستدار کودک؛ ارزیابی و مقایسه چگونگی پاسخگویی به اصول شهردوستدار کودک در یافته‌های جدید و سنتی ایران. هویت شهر، دوره ۸، شماره ۱۸، ۲۷-۳۸.
- ۱۷) قره بیگلو، مینو. (۱۳۹۱). نقش عوامل محیطی در پرورش خلاقیت کودکان. باغ نظر، دوره ۴ شماره ۱۹، ۸۶-۹۱.
- ۱۸) مرکز آمار ایران. ۱۳۹۹. کودکان ایرانی از نگاه آمار.
- ۱۹) مرکز آمار ایران، نتایج سرشماری های عمومی نفوس و مسکن شهرستان بندرعباس سال ۱۳۳۵، ۱۳۴۵، ۱۳۵۵، ۱۳۶۵، ۱۳۷۵، ۱۳۸۵، ۱۳۹۰ و ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰.
- ۲۰) مطلبی، قاسم؛ ضرغامی، اسماعیل و باقری، حسین. (۱۴۰۰). مؤلفه های مرتبط با رضایت مندی شهروندان از طریق توسعه های محیط دوستدار کودک (مطالعه موردی: منطقه یک تهران). فصلنامه علمی آموزش محیط زیست و توسعه پایدار، ۹(۳)، ۲۱) وزارت کشور. (۱۳۹۰). درآمدی بر اصول، قوانین و مقررات سازمان های مردم نهاد. مرکز امور فرهنگی و اجتماعی وزارت کشور.
- ۲۲) لینک مراکز علمی و فنی شهر بندرعباس

<https://balad.ir/city-bandar-abbas/cat-educational-institutions>

- 23) Brown, C., De Lannoy, A., McCracken, D., Gill, T., Grant, M., Wright, H., Williams, S. (2019). Special issue: child-friendly cities. *Cities & Health*, 3(1), 1-7.
- 24) Carroll, P., Witten, K., Kearns, R., & Donovan, Ph. (2015). Kids in the City: Children's Use and Experiences of Urban Neighbourhoods in Auckland, New Zealand. *Journal of Urban Design*, 20(4), 417-436.
- 25) Driskell, D . (2002). Creating Better Cities with Children and Youth: A Participatory Manual. London: UNESCO/Earthscan.
- 26) Elkhoully, Aya. (2022). Child Friendly City as a Participatory approach to enhance sustainable development: Case of Mingdong Community, Ningbo. *Earth and Environmental Science*.
- 27) Gill T., . (2019). Designing cities for outdoor play. Encyclopedia on early childhood development. 1-4.
- 28) Goldfeld Sh, Villanueva K, Tanton R, Katz I, Brinkman S, Giles-Corti B, Woolcock G . (2019). Creating community indicators for early childhood development: challenges and innovations from the kids in community's study. *Cities & Health Journal*. 3(1-2), 68-77.
- 29) Malone, K. (2006). Building a child friendly community, children's research workshops, pilot study report, city of greater Bendigo.
- 30) Riggio, E. (2002). Child friendly cities. Good governance in the best interests of the child. *Environment&Urbanization*. Vol 14 No 2. Page 14(2), 45-58.

- 31) Saridar Masri, S. (2017). Integrating Youth in City Planning: Developing a Participatory Tool toward a Child-Friendly Vision of Eastern Wastani–Saida. *Alexandria Engineering Journal*, 57(2), 1-13.
- 32) Sawsan, S.M. (2017. Integrating youth in city planning: developing a participatory tool toward a child-friendly vision of eastern wastani-saida, *Alexandria Engineering Journal*, 1, 1-13.
- 33) UNICEF. (2002). Poverty and exclusion among urban children, UNICEF Innocent Research Centre. Florence forthcoming.

پیوست (پرسشنامه)

۱- بخش اول: پرسشنامه کیفیت زندگی

پاسخگو محترم ضمن تشکر و قدردانی از پاسخ شما خواهشمند است با تکمیل پاسخ نامه ما را در جهت ارتقاء کیفیت و کمیت زندگی کودکان در شهر بندرعباس یاری فرمائید (طبق تعریف یونیسف کودکان به سنین کمتر از ۱۸ سال اطلاق می شود):

★ لطفا تمام سوالات را پاسخ دهید.

★

پرسشنامه در ۳ بخش شامل ۱- کیفیت زندگی کودکان ۲- مشارکت کودکان و ۳- کودکان کار است.

جنسیت: ☐ زن ☐ مرد سن: سطح تحصیلات:

بخش اول: پرسشنامه کیفیت زندگی

پرسشنامه کیفیت زندگی کودکان - وارنی و همکاران (۲۰۰۳)

پرسشنامه کیفیت زندگی کودکان: فرم والد

ردیف	عبارت	بسیار کم	کم	بسیار زیاد	اغلب	همیشه
۱	راه رفتن بیش از ۱۰۰ متر					
۲	دویدن					
۳	انجام فعالیتهای ورزشی					
۴	بلند کردن اجسام سنگین از روی زمین					
۵	دوش گرفتن یا درآوردن لباسها					
۶	انجام دادن کارهای روزمره خانه					
۷	داشتن آسیب دیدگی یا درد					
۸	داشتن انرژی کم					
۹	داشتن احساس ترس					
۱۰	داشتن احساس غمگینی					

ردیف	عبارت	هرگز	خیلی کم	گاهی اوقات	اغلب	همیشه
۱۱	داشتن احساس خشم					
۱۲	داشتن مشکل در خوابیدن					
۱۳	نگران بودن درباره آنچه قرار است برایش اتفاق بیفتد					
۱۴	داشتن مشکل در همراه شدن با سایر کودکان					
۱۵	کودکان دیگر دوست ندارند با او دوست شوند.					
۱۶	دست انداخته شدن توسط کودکان دیگر					
۱۷	ناتوانی در انجام کارهایی که سایر کودکان هم سن او انجام میدهند					
۱۸	وقتی با کودکان دیگر در حال بازی کردن است، ادامه دادن بازی همپای آنها برایش سخت است.					
۱۹	تمرکز کردن در سرکلاس درس					
۲۰	فراموش کردن بیشتر چیزها					
۲۱	مشکل داشتن، در انجام دادن تکالیف درسی مدرسه					
۲۲	غیبت از مدرسه به دلیل خوب نبودن حالش					
۲۳	غیبت از مدرسه به دلیل رفتن به دکتر یا بیمارستان					

پرسشنامه کیفیت زندگی کودکان: فرم کودک

ردیف	عبارت	هرگز	خیلی کم	گاهی اوقات	اغلب	همیشه
۱	برایم دشوار است که بیش از ۱۰۰ متر راه بروم.					
۲	دویدن برایم دشوار است.					
۳	انجام فعالیتهای ورزشی برایم دشوار است.					
۴	بلند کردن اجسام سنگین از روی زمین برایم دشوار است.					
۵	دوش گرفتن یا درآوردن لباسها برایم دشوار است.					

ردیف	عبارت	بسیار کم	خیلی کم	گاهی اوقات	اغلب	همیشه
۶	انجام دادن کارهای روزمره خانه برایم دشوار است.					
۷	من آسیب دیدگی یا درد دارم.					
۸	من انرژی کمی دارم.					
۹	من احساس ترس میکنم.					
۱۰	من احساس غمگینی میکنم.					
۱۱	من احساس خشم میکنم.					
۱۲	من در خوابیدن مشکل دارم.					
۱۳	من درباره آنچه قرار است برایم اتفاق بیفتد نگران هستم.					
۱۴	من در همراه شدن با سایر کودکان مشکل دارم.					
۱۵	کودکان دیگر دوست ندارند با من دوست شوند.					
۱۶	کودکان دیگر مرا دست میاندازند.					
۱۷	من نمیتوانم کارهایی که سایر کودکان هم سن من انجام میدهند را انجام دهم.					
۱۸	وقتی با کودکان دیگر در حال بازی کردن هستم، ادامه دادن بازی همپای آنها برایم سخت است.					
۱۹	تمرکز کردن در سرکلاس درس برایم سخت است.					
۲۰	من بیشتر چیزها را فراموش میکنم.					
۲۱	من در انجام دادن تکالیف مدرسه ام مشکل دارم.					
۲۲	به دلیل خوب نبودن حالم، برخی روزها نمیتوانم به مدرسه بروم.					
۲۳	به دلیل رفتن به دکتر یا بیمارستان، برخی روزها نمیتوانم به مدرسه بروم.					

۲- بخش دوم: پرسشنامه مشارکت کودکان

- (۱) میزان تحقق حقوق شهروندی کودکان در بندرعباس را چگونه ارزیابی می کنید؟
- بسیار کم ☐ کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐ بسیار زیاد ☐
- (۲) میزان تحقق مشارکت کودکان را در طرحهای شهری بندرعباس، چگونه ارزیابی می کنید؟
- بسیار کم ☐ کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐ بسیار زیاد ☐
- (۳) بنظر شما کودکان و نوجوانان از حقوقی کاملاً برابر با بزرگسالان برخوردارند؟
- کاملاً موافقم ☐ موافقم ☐ نظری ندارم ☐ مخالفم ☐ کاملاً مخالفم ☐
- (۴) چنانچه الگوی مشارکت کودکان و نوجوانان متحول شود، الگوی مشارکت جامعه نیز متحول خواهد شد؟
- کاملاً موافقم ☐ موافقم ☐ نظری ندارم ☐ مخالفم ☐ کاملاً مخالفم ☐
- (۵) کودکان و نوجوانان باید از فرصتهایی برابر با بزرگسالان جهت طرح ایده ها و نظرات خود برخوردار باشند.
- کاملاً موافقم ☐ موافقم ☐ نظری ندارم ☐ مخالفم ☐ کاملاً مخالفم ☐
- (۶) کودکان می توانند همانند یک کاتالیزور جهت افزایش نقش پذیری و مشارکت بزرگسالان در برنامه ریزی شهری عمل نمایند.
- کاملاً موافقم ☐ موافقم ☐ نظری ندارم ☐ مخالفم ☐ کاملاً مخالفم ☐
- (۷) دستیابی به جامعه مدنی در آینده، به طور مستقیم در گروی توجه به مشارکت شهروندان از دوران کودکی می باشد.
- کاملاً موافقم ☐ موافقم ☐ نظری ندارم ☐ مخالفم ☐ کاملاً مخالفم ☐
- (۸) کودکان می بایست از درگیری ها و مسئولیت های راجع به مشکلات جامعه محافظت شوند و با خیال راحت به کودکی خود بپردازند.
- کاملاً موافقم ☐ موافقم ☐ نظری ندارم ☐ مخالفم ☐ کاملاً مخالفم ☐

❖ **ضرورت مشارکت کودکان و نوجوانان عموماً در سه مورد ذیل خلاصه می شود، با توجه به شرایط اجتماعی، فرهنگی و حقوق شهروندی بندرعباس، این سه ضرورت را چگونه اولویت بندی می کنید؟ با شماره گذاری درون مربع سفید مقابل هر گزاره، از اولویت اول تا سوم درجه بندی کنید.**

- (۹) کودکان و نوجوانان می بایست در برنامه ریزی و طراحی شهری در بندرعباس مشارکت داده شوند؛ زیرا...
- عدم توجه به نیازهای کودکان و یا یکسان فرض کردن خواسته های آنان به طراحی و تولید فضاهایی بی استفاده برای کودکان منجر شده است.
 - الویت
 - کودکان و نوجوانان امروز، شهروندان آیندهی جامعه و ساکنین آتی شهرهای ما هستند. الویت
 - کودکان دارای حقوقی هستند که باید از آنها صیانت و حمایت کرد. الویت

○ آیا بجز سه مورد فوق، ضرورت دیگری برای مشارکت کودکان در برنامه ریزی و طراحی شهری بندرعباس می شناسید؟ در صورت تمایل توضیح دهید:

.....

❖ دلایل عدم مشارکت کودکان و نوجوانان

۱۰) دلیل یا دلایل بی اعتنایی مسئولان و برنامه ریزان به نیازهای کودکان و نوجوانان در بندرعباس را چه ارزیابی می کنید؟ می توانید بیشتر از ۱

گزینه را انتخاب نمایید.

- ☐ پیشفرض غالب برنامه ریزان پیرامون تمایل یا عدم تمایل شهروندان به مشارکت در برنامه ریزی شهری
- ☐ تصورات قدیمی و یکسان راجع به کودکان و نیازهای آنان
- ☐ قوانین مشخصی همچون Zoning که به کنترل فضاهای شهری مورد استفاده ی کودکان می پردازد و با تفکیک کاربری ها، جز موارد محدودی چون بوستاهای کودک و زمین های بازی، باقی فضاهای عمومی شهری را در انحصار بزرگسالان می داند.
- ☐ محروم سازی کودکان از ایده ی عمومی مشارکت شهروندان و جدا کردن آنان از گروه های هدف مشارکت.
- ۱۱) به نظر شما کدامیک از عوامل زیر را می توان به عنوان مانعی در برابر مشارکت کودکان و نوجوانان در برنامه ریزی و طراحی شهری بندرعباس دانست؟ می توانید بیش از یک گزینه انتخاب کنید.

☐ نداشتن باور ذهنی به توانایی کودکان و نوجوانان در ابراز نیازها و خواسته های خود؛ و به کارگیری پیشفرض های کلیشه ای توسط برنامه ریزان.

- ☐ بی اعتمادی مسئولان و برنامه ریزان به استعداد و توانایی های کودکان و کاربرد ایده های آنها.
- ☐ آگاه نبودن کودکان از وظایف و حقوق خویش و فقدان حس مسئولیت پذیری در فرهنگ تربیتی و آموزشی آنان.
- ☐ آگاه نبودن مسئولین و برنامه ریزان از حقوق شهروندی کودکان.
- ☐ اعتقاد به اینکه کودکان نباید درگیر مسائل و مشکلات جامعه شوند.
- ☐ دیدگاه اغراق آمیز نسبت به توانایی های کودکان و نادیده گرفتن نقش بزرگسالان در هدایت و آموزش آنها.

○ آیا جز موارد فوق، موانع دیگری برای تحقق مشارکت کودکان و نوجوانان در برنامه ریزی و طراحی شهری بندرعباس می شناسید؟ در صورت تمایل بیان کنید:

پیش نیازهای مشارکت کودکان در برنامه ریزی شهری

۱۲) برخی از پیش نیازها عاملی درونی داشته و برخی دیگر در محیط پیرامون کودکان قرار دارد، که این پیش نیازها را در ۳ دسته طبقه بندی نموده ایم.

این ۳ دسته را براساس اولویت و اهمیت آنها چگونه درجه بندی می کنید؟ از اولویت اول تا سوم شماره گذاری کنید.

- پیش نیازهای نظام برنامه ریزی بندرعباس عواملی بیرونی پیرامون نظام حقوقی، رسمی و مدیریتی جامعه اولویت

- پیش نیازهای آموزشی- پژوهشی عواملی بیرونی پیرامون آموزش شهروندی و مطالعات تئوری مشارکت کودکان الویت
 - پیش نیازهای اجتماعی عواملی درونی مربوط به قابلیت های کودک به عنوان فردی مستقل یا عضوی از خانواده الویت
- (۱۳) با توجه به پیش نیازهای مشارکت کودکان و نوجوانان ، زیر معیارهای مربوطه به هر پیش نیاز را به ترتیب اولویت شماره گذاری کنید:

پیش نیازهای نظام ریزی بندرعباس از اولویت اول تا پنجم شماره گذاری کنید

- عزم مسئولان و برنامه ریزان جهت شرکت دادن کودکان و نوجوانان در طرح های شهری الویت
- پذیرش اصل نظارت و پاسخگویی برنامه ریزان به تمامی اقشار جامعه و ارتباط دوسویه در تصمیم گیری الویت
- ایجاد و یا تقویت نهادهای مردمی با تأکید بر خانواده و کودکان و نوجوانان الویت
- بهره گیری از تجربیات موفق جهانی پیرامون مشارکت کودکان و نوجوانان الویت
- تبیین و اجرایی شدن حقوق شهروندی کودکان و توجه به مطالبات شهروندی و جایگاه قانونی آن الویت

(۱۴) پیش نیازهای آموزشی- پژوهشی از اولویت اول تا چهارم شماره گذاری کنید.

- آموزش کودکان و نوجوانان و آشنا نمودن آنان با حقوق و مسئولیت های شهروندی الویت
- استفاده از پتانسیل مدارس برای جلب مشارکت در امور فرهنگی و اجتماعی الویت
- تکمیل مطالعات تئوری و متدولوژیک پیرامون مشارکت کودکان در برنامه ریزی و طراحی شهری بندرعباس الویت
- ایجاد بستر اجتماعی- فرهنگی مشارکتی از طریق رسانه ها و برنامه های فرهنگی الویت

(۱۵) پیش نیازهای اجتماعی از اولویت اول تا سوم شماره گذاری کنید

- ایجاد تمایل در کودکان و نوجوانان و تشویق آنان به مشارکت در طرحهای شهری الویت
 - افزایش اعتماد کودکان و نوجوانان و خانوادهها به مسئولین و نهادهای ذیربط الویت
 - ایجاد و تقویت حس تعلق در کودکان و نوجوانان نسبت به محل زندگی خود الویت
- آیا جز موارد فوق، پیشنهاد دیگری برای تحقق مشارکت کودکان و نوجوانان در برنامه ریزی و طراحی شهری بندرعباس میشناسید؟ در صورت تمایل توضیح دهید: ...

مراحل مشارکت کودکان و نوجوانان و امکانشی آن در بندرعباس

- (۱۶) آیا با توجه به روند موجود تهیه و تصویب طرح ها و برنامه های شهری در بندرعباس، مشارکت کودکان و نوجوانان را در هریک از مراحل برنامه ریزی و یا اجرای طرح امکان پذیر می دانید؟
- بله □ خیر □
- (۱۷) اگر مراحل تهیه و اجرای طرحها و برنامه های شهری در بندرعباس را مطابق ذیل دسته بندی کنیم:

۱-نیازسنجی ۲- تدوین اهداف ۳- تهیه ی طرح ۴- اجرا ۵- ارزیابی

- از نظر شما در شهر بندرعباس، کودکان و نوجوانان در کدامیک از مراحل فوق می بایست مشارکت داده شوند؟ می توانید بیش از یک گزینه انتخاب کنید:

۱-نیازسنجی □ ۲- تدوین اهداف □ ۳- تهیه ی طرح □ ۴- اجرا □ ۵- ارزیابی □

با توجه به پیش نیازها، به نظر شما مشارکت کودکان و نوجوانان در بندرعباس، در کدامیک از مراحل برنامه ریزی و اجرا نتیجه بخش تر خواهد بود؟ می توانید بیش از یک گزینه انتخاب کنید.

۱-نیازسنجی ☐ ۲- تدوین اهداف ☐ ۳- تهیه ی طرح ☐ ۴- اجرا ☐ ۵- ارزیابی ☐

۱۸) با توجه به پیش نیازهای لازم و وضعیت کنونی آنها در بندرعباس، کودکان و نوجوانان از چه سنی می بایست در طرح های شهری مشارکت داده شوند؟

زیر ۶ سال ☐ ۶ تا ۸ سال ☐ ۸ تا ۱۱ سال ☐ ۱۱ تا ۱۴ سال ☐ ۱۴ تا ۱۶ سال ☐ ۱۶ سال تا ۱۸ سال ☐

توضیحات:.....

۳- بخش سوم: پرسشنامه کودکان کار و خیابانی

هدف: ارزیابی عوامل موثر بر ایجاد و گسترش پدیده کودکان خیابانی (خانواده، مشکلات جسمی، جامعه، شهرنشینی، مهاجرت، افزایش جمعیت)

شیوه تکمیل: هر یک از عبارات زیر را خوانده و نظر خود را در مورد تاثیر آن بر ایجاد و گسترش پدیده کودکان خیابانی بر اساس گزینه های ارائه شده مشخص نمایید.

ردیف	عبارت	خیلی کم تاثیر گذار است	کمی تاثیر گذار است	به میزان متوسطی تاثیر گذار است	زیاد تاثیر گذار است	خیلی زیاد تاثیر گذار است
۱	از دست دادن یکی از اعضای خانواده (خصوصا والدین)					
۲	وجود خشونت در محیط خانواده					
۳	زندگی در شرایط عاطفی غیر سالم خانوادگی					
۴	وجود اختلافات شدید خانوادگی (مشاجرات، کتک کاری، طلاق و)					
۵	وجود معلولیت جسمی در کودک					
۶	عدم داشتن سلامت کامل عقلی (کم توانی ذهنی)					
۷	داشتن نقص عضو و مورد استهزاء و تمسخر قرار گرفتن توسط سایر افراد خانواده					
۸	عدم رشد کافی جسمی در کودک					
۹	عدم اتخاذ سیاست های مناسب در راستای کنترل و مدیریت پدیده کودکان خیابانی از سوی مسئولین					
۱۰	بی اهمیت بودن پدیده کودکان خیابانی در جامعه					
۱۱	نگرش نادرست افراد جامعه به کودکان کار					
۱۲	کمبود آگاهی و یا عدم آگاهی شهروندان از مضرات پدیده کودکان خیابانی					
۱۳	رشد سریع جمعیت و تمرکز فعالیتهای اقتصادی در شهرهای بزرگ					
۱۴	ناسالم بودن فعالیتهای اقتصادی در شهرهای بزرگ و پر جمعیت					

ردیف	عبارت	خیلی کم تاثیر گذار است	کمی تاثیر گذار است	به میزان متوسطی تاثیر گذار است	زیاد تاثیر گذار است	خیلی زیاد تاثیر گذار است
۱۵	فقدان امکانات رفاهی برای اکثر افراد به خصوص قشر آسیب پذیری مثل کودکان در کلان شهرها					
۱۶	سکونت کودکان و خانواده های آنها در زاغه های اطراف شهر به دلیل هزینه های گزاف داخل شهر					
۱۷	مهاجرت کودکان به شهرهای پرجمعیت به دلیل شغل های کاذب					
۱۸	مهاجرت خانواده ها با بنیه مالی ضعیف از روستاها یا شهرهای کوچکتر به شهرهای بزرگ					
۱۹	مهاجرت روستاییان کم درآمد به کلان شهرها به دلیل فریبندگی و جاذبه های کاذب آنها					
۲۰	مهاجرت خانواده های کودکان خیابانی به شهرها بدون برنامه ریزی قبلی					
۲۱	افزایش نرخ بیکاری به دلیل انفجار جمعیت					
۲۲	افزایش فقر و تمایل کودکان به ارتکاب اعمال بزهکارانه به دلیل افزایش چشمگیر جمعیت					
۲۳	کمبود امکانات رفاهی و آموزشی برای کودکان به دلیل افزایش جمعیت					
۲۴	تراکم جمعیت در محله های فقیرنشین و در نتیجه گسترش تعداد کودکان خیابانی					

در پایان از زمانی که صرف تکمیل این پرسشنامه نمودید، کمال تشکر و سپاسگزاری را داریم.